CI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi
T.C.

١٨٩٨
٤٥٤٦

مقدمة الكتاب

ايات قرانيه واحاديث نبويه مفهوم منجه اعتماد اولنهجق امور دينيه ولوازم
يقينيه دن اولان هيئت اسلام اوزره ترتيب خلقت عرش وكرسى وجنات
وسماوات وارضين وبحار ودنيا واشراط ساعت واحوال واهوال
قيامت وخرابت وفناى جهاندن بقاى عالم لقاى دجك فصول اربعه ايله تفصيل
ايدر فصل اول اجمال ترتيب خلقت عالمى وكيفيت عظمت عرش اعظمى وحملهٔ
عرشى واوليكرو بيون محترمى وحولنده اولان انهار وملائكه وسائر امم
وتحتنده اولان كرسى وسدره ولوح وقلمى التى نوع ايله بيان ايدر نوع اول
خلاق جهانك عالمده بدايع صنايعن تفكر وتذكره هادى اولان ايات بيناتى بلدرر
لطايف معلوم اولسون كه الله تعالى بو عالمى موجود ووحدانيته علامت ايدوب
جميع اشياده اولو الالبابه اظهار صنعته حقايق حكمت ظهور مشدر وكذا
معرفته عبادى ترغيب ايجون كلام قديمنده عظمته بيورمشدر المكتوبة
على الترتيب الذى فى المصحف الشريف بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين
الم تعلم ان الله له ملك السموات والارض وما لكم من دون الله من ولى ولا نصير
الله لا اله الا هو الحى القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم له ما فى السموات وما فى الارض
من ذا الذى يشفع عنده الا باذنه يعلم ما بين ايديهم وما خلفهم ولا يحيطون
بشىء من علمه الا بما شاء وسع كرسيه السموات والارض ولا يؤده حفظهما وهو
العلى العظيم ان الله لا يخفى عليه شىء فى الارض ولا فى السماء هو الذى يصوركم
فى الارحام كيف يشاء لا اله الا هو العزيز الحكيم ولله ما فى السموات والارض والى الله
ترجع الامور ان فى خلق السموات والارض واختلاف الليل والنهار لايات
لاولى الالباب الذين يذكرون الله قياما وقعودا وعلى جنوبهم ويتفكرون فى خلق
السموات والارض ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار ولله
ما فى السموات وما فى الارض وكان الله بكل شىء محيطا ولله ملك السموات والارض
وما بينهما واليه المصير لله ملك السموات والارض وما فيهن وهو على كل شىء قدير
وهو الله فى السموات والارض يعلم سركم وجهركم ويعلم ما تكسبون وله ما سكن
فى الليل والنهار وهو السميع العليم وعنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو ويعلم ما فى البر
والبحر وما تسقط من ورقة الا يعلمها ولا حبة فى ظلمات الارض ولا رطب
ولا يابس الا فى كتاب مبين وله من فى السموات والارض كل له قانتون وكذلك
نرى ابراهيم ملكوت السموات والارض وليكون من الموقنين انى وجهت وجهى
للذى فطر السموات والارض حنيفا وما انا من المشركين ذلكم الله ربكم لا اله الا هو
خالق كل شىء فاعبدوه وهو على كل شىء وكيل ان ربكم الله الذى خلق السموات والارض
فى ستة ايام ثم استوى على العرش يغشى الليل والنهار يطلبه حثيثا والشمس والقمر
والنجوم مسخرات بامره الا له الخلق والامر تبارك الله رب العالمين ان الله له ملك

السموات

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Hacı Mahmud
3861
Eski Kayıt No

السموات والارض يحيى ويميت وما لكم من دون الله من ولى ولا نصير وما يعزب
عن ربك من مثقال ذرة فى الارض ولا فى السماء ولا اصغر من ذلك ولا اكبر الا فى كتاب
مبين قل انظروا ماذا فى السموات والارض ان كل من فى السموات والارض الا اتى
الرحمن عبدا لقد احصيهم وعدهم عدا لو كان فيهما الهة الا الله لفسدتا فسبحان
الله رب العرش عما يصفون الم تر الى ربك كيف مد الظل ولو شاء لجعله ساكنا
ثم جعلنا الشمس عليه دليلا ثم قبضناه الينا قبضا يسيرا وترى الجبال تحسبها
جامدة وهى تمر مر السحاب صنع الله الذى اتقن كل شىء انه خبير بما تفعلون الله
الذى يرسل الرياح فتثير سحابا فيبسطه فى السماء كيف يشاء ويجعله كسفا فترى
الودق يخرج من خلاله فاذا اصاب به من يشاء من عباده اذا هم يستبشرون
فانظر الى اثار رحمة الله كيف يحيى الارض بعد موتها ان ذلك لمحيى الموتى وهو
على كل شىء قدير الم تر ان الله يولج الليل فى النهار ويولج النهار فى الليل وسخر الشمس
والقمر كل يجرى الى اجل مسمى وان الله بما تعملون خبير الله الذى خلق السموات والارض
وما بينهما فى ستة ايام ثم استوى على العرش ما لكم من دونه من ولى ولا شفيع
افلا تتذكرون الحمد لله الذى له ما فى السموات وما فى الارض وله الحمد فى الاخرة
وهو الحكيم الخبير يعلم ما يلج فى الارض وما يخرج منها وما ينزل من السماء
وما يعرج فيها وهو الرحيم الغفور عالم الغيب لا يعزب عنه مثقال ذرة فى السموات
ولا فى الارض ولا اصغر من ذلك ولا اكبر الا فى كتاب مبين ان الله يمسك
السموات والارض ان تزولا ولئن زالتا ان امسكهما من احد من بعده انه
كان حليما غفورا واية لهم الارض الميتة احييناها واخرجنا منها حبا فمنه
يأكلون وجعلنا فيها جنات من نخيل واعناب وفجرنا فيها من العيون
ليأكلوا من ثمره وما عملته ايديهم افلا يشكرون سبحان الذى خلق الازواج كلها
مما تنبت الارض ومن انفسهم ومما لا يعلمون واية لهم الليل نسلخ منه النهار
فاذا هم مظلمون والشمس تجرى لمستقر لها ذلك تقدير العزيز العليم والقمر
قدرناه منازل حتى عاد كالعرجون القديم لا الشمس ينبغى لها ان تدرك القمر
ولا الليل سابق النهار وكل فى فلك يسبحون واية لهم انا حملنا ذريتهم فى الفلك
المشحون وخلقنا لهم من مثله ما يركبون اوليس الذى خلق السموات والارض بقادر
على ان يخلق مثلهم بلى وهو الخلاق العليم انما امره اذا اراد شيئا ان يقول له كن
فيكون فسبحان الذى بيده ملكوت كل شىء واليه ترجعون رب السموات والارض
وما بينهما العزيز الغفار وما قدروا الله حق قدره والارض جميعا قبضته يوم القيمة
والسموات مطويات بيمينه سبحانه وتعالى عما يشركون ونفخ فى الصور فصعق
من فى السموات ومن فى الارض الا من شاء الله ثم نفخ فيه اخرى فاذا هم قيام ينظرون
واشرقت الارض بنور ربها ووضع الكتاب وجىء بالنبيين والشهداء
وقضى بينهم بالحق وهم لا يظلمون ووفيت كل نفس ما عملت وهو اعلم بما يفعلون

وسيق الذين كفروا الى جهنم زمرًا حتى اذا جاؤها وفتحت ابوابها وقال لهم خزنتها
الم يأتكم رسل منكم يتلون عليكم ايات ربكم وينذرونكم لقاء يومكم هذا قالوا
بلى ولكن حقت كلمة العذاب على الكافرين قيل ادخلوا ابواب جهنم خالدين فيها فبئس
مثوى المتكبرين وسيق الذين اتقوا ربهم الى الجنة زمرًا حتى اذا جاؤها وفتحت ابوابها
وقال لهم خزنتها سلام عليكم طبتم فادخلوها خالدين وقالوا الحمد لله الذى
صدقنا وعده واورثنا الارض نتبوأ من الجنة حيث نشاء فنعم اجر العاملين وترى
الملائكة حافين من حول العرش يسبحون بحمد ربهم وقضى بينهم بالحق وقيل الحمد لله
رب العالمين الله الذى جعل لكم الارض قرارًا والسماء بناء وصوركم
فاحسن صوركم ورزقكم من الطيبات ذلكم الله ربكم فتبارك الله رب العالمين
الا انه بكل شئ محيط فاطر السموات والارض جعل لكم من انفسكم ازواجا ومن
الانعام ازواجا يذرؤكم فيه ليس كمثله شئ وهو السميع البصير وهو الذى فى السماء
اله وفى الارض اله وهو الحكيم العليم وتبارك الذى له ملك السموات والارض
وما بينهما لاعبين ما خلقناهما الا بالحق ولكن اكثرهم لا يعلمون فلله الحمد رب
السموات ورب الارض رب العالمين وله الكبرياء فى السموات والارض وهو العزيز
الحكيم وسخر لكم ما فى السموات وما فى الارض جميعا منه ان فى ذلك لايات لقوم يتفكرون
ولله جنود السموات والارض وكان الله عليما حكيما ولله ملك السموات والارض
يغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء وكان الله غفورا رحيما يسئله من فى السموات
والارض كل يوم هو فى شأن فباى آلاء ربكما تكذبان كل من عليها فان ويبقى
وجه ربك ذو الجلال والاكرام سبح لله ما فى السموات والارض وهو العزيز الحكيم
له ملك السموات والارض يحيى ويميت وهو على كل شئ قدير هو الاول والآخر والظاهر
والباطن وهو بكل شئ عليم هو الذى خلق السموات والارض فى ستة ايام
ثم استوى على العرش يعلم ما يلج فى الارض وما يخرج منها وما ينزل من السماء وما يعرج
فيها وهو معكم اينما كنتم والله بما تعملون بصير له ملك السموات والارض والى الله
ترجع الامور يولج الليل فى النهار ويولج النهار فى الليل وهو عليم بذات الصدور
الم تر ان الله يعلم ما فى السموات وما فى الارض ما يكون من نجوى ثلثة الا هو رابعهم
ولا خمسة الا هو سادسهم ولا ادنى من ذلك ولا اكثر الا هو معهم اينما كانوا ثم ينبئهم
بما عملوا يوم القيمة ان الله بكل شئ عليم يسبح له ما فى السموات والارض وهو العزيز
الحكيم يسبح لله ما فى السموات وما فى الارض له الملك وله الحمد وهو على كل شئ قدير
خلق السموات والارض بالحق وصوركم فاحسن صوركم واليه المصير يعلم ما فى السموات
والارض ويعلم ما تسرون وما تعلنون والله عليم بذات الصدور الله الذى خلق
سبع سموات ومن الارض مثلهن يتنزل الامر بينهن لتعلموا ان الله على كل شئ قدير
وان الله قد احاط بكل شئ علما تبارك الذى بيده الملك وهو على كل شئ قدير الذى خلق
الموت والحيوة ليبلوكم ايكم احسن عملا وهو العزيز الغفور الذى خلق الموت

وما بينهما وعنده علم الساعة واليه ترجعون
وما خلقنا السموات والارض

والحيوة

والحيوة ليبلوكم ايكم احسن عملا وهو العزيز الغفور الذى خلق سبع سموات طباقا
ما ترى فى خلق الرحمن من تفاوت فارجع البصر هل ترى من فطور ولقد زينا
السماء الدنيا بمصابيح وجعلناها رجوما للشياطين واعتدنا لهم عذاب السعير قل
هو الذى ذرأكم فى الارض واليه تحشرون الم تروا كيف خلق الله سبع سموات طباقا
وجعل القمر فيهن نورا وجعل الشمس سراجا والله انبتكم من الارض نباتا
ثم يعيدكم فيها ويخرجكم اخراجا والله جعل لكم الارض بساطا لتسلكوا منها سبلا فجاجا

نوع ثالث

اجمال ترتيب خلقت عالمى بيلورد اى عزيز معلوم اولسون كه اهل تفسير واهل حديث
اتفاق ايتمشلردركه اول ذات اقدس تعالى وتقدس حضرتلرى مرتبهٔ احديتده بر
كنز مخفى ايكن معروف اولمغى مراد وصحبت الهيه عالم ارواحى وعالم اجسامى خلق ايدوب
كندى اجمال رحمتنى وكمال قدرتنى وجلال عظمتنى ونوال نعمتنى وانواع صنعتنى
واسرار حكمتنى ظهوره كتورمك مراد ايلدكه جميع مخلوقاتدن اقدم كتم عدمدن بر
جوهر اخضر انورى وجوده كتورمشلردر وبعض روايتده كندى نورندن بر لطيف
وعظيم جوهر وار ايدوب اندن جميع كائناتى تدريج وترتيب ايله اظهار ايتمشدر
واكا جوهر اول ونور محمدى ولوح محفوظ وعقل كل وروح اضافى تسميه ايدرلركه
جميع ارواح واجسامك مبتدا ومنشائى او جوهردر چونكه حق تعالى محبتيله
او جوهره برنظر قلمشدر حيا ندم او جوهر حياسندن ادوب صو شكلنى المشدر
وآندن بو خالصى قوتنه چقمشدر پس اول زبده دن ابتدا نفس كلى ياره دوب
بعده ارواح ملائكه لرى بعده ارواح انبيالرى بعده ارواح اوليالرى بعده ارواح
عارفينى بعده ارواح عابدينى بعده ارواح مؤمنينى بعده ارواح كافرينى بعده
ارواح جنى بعده ارواح شياطينى بعده ارواح حيواناتى بعده ارواح نباتاتى
بعده ارواح طبايعى خلق ايتمشدر وارواح مذكوره ايچون على مراتبهم مقاما
معلومه تعيين ايدوب هر صنف كندى مقام معلومنه كتمشدر وهر روح كندى
جنسى بولوب جنود مجنده اولوب هر فرقه مقامنده قالمشدر وعالم ملكوت
بو اوندورت انواع ارواح ايله تمام اولمشدر وبو عالمك اعلى واصفى والطفنه
عالم غيب وعالم لاهوت وعالم جبروت اطلاق ايدرلر واوسطنه عالم ارواح وعالم
معانى وعالم امر تسميه ايدرلر وادنى واكثف واجسامه اقربنه عالم مجردات وعالم
برزخ وعالم مثال ديرلر وبونلك اوزرينه ايكى بيك سنه مقدارى مدت مرور
ايلدكده حق تعالى ارادهٔ قديمه سى تعلق ايلمشدركه اظهار نام وشان ايچون عالم اجسامى
خلق ايليه پس اول جوهر اوله برده نحى محبتيله نظر قيلمشدر واندن بوزى صويه
حيا سندن حركته كلوب امواجى مرتفع اولمشدر وزبدا علا سندن عرش اعظم
وجوده كلمشدر واندن تحتنده اولان زبدلردن كرسى وجنت وجهنم وسموات سبعه
وعناصر اربعه وجوده كلوب صورت بولمشدر وعرش اعلادن اسفل سافلينه دك

بو عالم صورت بو ترتیب اوزره نظام بولوب اون بش انواع اجسام مذکوره ایله
عالم ملکك وضعی تمام اولمشدر و بو عالمك اعلاسنه عالم علوی و عالم اجسام و عالم
بقا و عالم اخرت دیرلر و اوسطنه عالم متوسط و عالم اجرام اثیریه و عالم افلاك
و عالم سموات اطلاق ایدرلر و ادناسنه عالم سفلی و عالم عناصر و عالم کون و فساد
و عالم دنیا تسمیه ایدرلر پس مفردات عالم ملکوت ایله عالم مفردات ملکك مجموعی
اعنی انواع ارواح ایله اصناف اجسام بسیطه نك جمله سی حروف هجیه مثالی یکرمی
طقوز تمام اولمشدر و ایکی عالمك مفردات مذکوره معدوده سی ترکیبندن اوج
قسم اجسام مرکبه وجوده کلمشدر که معدن و نبات و حیوان اولمشدر نیجه کیم
ترکیب حروف هجیه دن اسم فعل و حرف حصوله کلمشدر و اصول کلمات انسان
اولمشدر کذلك مفردات دو عالمدن مرکبات نك ظهور ایدوب اثلردن کتاب
جهان معانی بی حد و پایان بولمشدر پس عین عبرتله عالم نظر ایدن عارفلر هرشنه ده
نیجه حکمت تماشا قیلمشدر و اهل الله صنع باری اسرارینه مطلع اولمشدر و حروف
اشیادن لیعقلوا رموزنه حضور و انسی بولمشلر بیت عالمکه تمام نسخهٔ حکمتدر معناسنی بیلینه جنتدر عزیز
اوله نارلر چشمنه ز ندان بلا جاه غم محنته

نوع ثالث

کیفیت عرش اعظم و حملهٔ عرش نه ی بلدرر ای عزیز معلوم اولسون که اهل تفسیر و اهل
حدیث اتفاق اوزره دیمشلردر که حق تعالی جمله عالمی بر آنده خلق ایتمکه قادر ایکن
التی کونده خلق ایتمه سی اعنی یوم احد بدء ایدوب مفردات عالمی یوم جمعه تمام ایلمسی
عبادینه امرده تانی بی تعلیم و تفهیم در تنه کیم عظمتینه بیور مشدر که ولقد خلقنا السموات
والارض و ما بینهما فی ستة ایام و ما مسنا من لغوب و حق تعالی قدرتیله زبدهٔ مذکوره دن
عرش اعظمی جوهر اخضردن خلق ایتمشدر که انك نور عظمتی وصف و بیانندن خارج بولنمشدر
و عرش مجیدك اطرافی یاقوت احمر اولوب جمیع مخلوقاتك صفات و صور نقدی آنده
رسم و نقش اولمشدر و سموات نك فوقنده عرش رحمن قبلهٔ ملائکه قیلنمشدر نته کیم
بر یوزنده کعبة الله اهل ارضك قبله سی بولنمشدر و عرش اعظمك یتمش بیك لسانی وار در که
هر بر لسانی یا منقده بر لغتله حق تعالی یه تسبیح ایدر ذاکردر و عرش اعظمك دورت
قائمه سی وار در که هر بری تحت الثرایه واصلدر و عرش اعظم صو اوزرنده
و صو دخی اوزرنده ایکن حق تعالی دورت عظیم ملك خلق ایتمشدر که حالا حملهٔ
عرش انلردر و یوم قیامتده هم دورت عظیم ملك دخی خلق ایتسه کرکدر و حملهٔ عرش
رب الارباب اولکونده ثمانیه اولسه کرکدر و حملهٔ اربعه نك هر برینك دورت وجهی
وار در که بر وجهی ادم صورتنده و بر وجهی اسد صورتنده و بر وجهی
ثور صورتنده و بر وجهی قرتال صورتنده تصویر اولنمشدر و هر بر وجهیله بری بری نه
کندی نوعندن اولان مخلوقات ایچون رزاقندن طالب ارزاق بولنمشدر و حملهٔ
عرش دائما قیامده ساکن اولوب عرش اعظم رقبه لری اوزره یوکلنمشدر که ایاقلری
یدی قات یردن هم اسفلده در و ملائکهٔ مقربینك جمله سندن عند الله محترم حملهٔ عرش

اعظمدر و انلرك برینك اسمی اسرافیلدر که عرشك بر ساقی آنك رقبه سی اوزرنده
محکمدر و حق تعالی نك عندنده اولو حملهٔ عرشدن دخی اعز و اکرمدر و صاحب
صوردر بو در که قیامته دك لوح محفوظه ناظردر و نفخ صور ایچون مستعد و حاضردر
و لوح محفوظدن جبرائیل و میکائیل و عزرائیل علیهم السلامه امور و احوال
و اعمالی انلره اعلام و اخبار و القا ایلمکه مامور در و حملهٔ عرشدن هر برینك دورت
جناحی وار در که جوانب اربعه یه منتشر اولمشلردر و حملهٔ عرشك برینك نصفی
ثلج و نصفی نار در که بری برینی منطفی ایتیوب بلدن بو جهتله مثالی بری بریله امتزاج
قیلمشدر و حملهٔ عرشك جثه لری او یله عظیمدر که اذنلری شحمه سیله عنقلری مابینی
خفق طیر ایله یدی یوز ییللق مسافه بولنمشدر و حملهٔ عرشه کروبیون دخی اطلاق
اولنمشدر و حملهٔ عرشك کمانی علی الدوام بو تسبیحات اولوب انلره ورد لسان
قیلنمشدر سبحان ذی الملك والملکوت سبحان ذی العرش والعزة والعظمة والهیبة
والقدرة والکبریاء والجبروت سبحان الملك المعبود سبحان الملك الموجود سبحان
الملك الحی الذی لا ینام ولا یموت سبوح قدوس ربنا و رب الملائکة والروح

نوع رابع

عرش اعظمك حولنده اولان انهار عظامی و ملائکهٔ کرامی بلدرر ای عزیز معلوم
اولسونکه اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق ایله دیمشلردر که حق تعالی عرش اعظمك
حولنده سکز نهر عظیم خلق ایتمشدر که دوردی نجدن ابیض و ابرد در و دوردی
عسلدن احلی و اطیبدر و بو انهار ثمانیه علی الدوام جریان ایله عرش اعظمی طواف
ایدرلر و حق تعالی آنده حرقائل نامنده بر ملك خلق ایتمشدر که جمیع اشیانك اسرارینه
یقشدر اول ملك عظمت عرشی دخی بلمك مراد ایدوب حق تعالیدن دستور
استیوب طواف عرشه کتمشدر اوچ بیك سنه مقداری سکز بیك جناحیله
پرواز ایتمشدر عاجز اولدقده حق تعالی اکا قوت ویروب طیران ایله امر ایتمشدر
اوچ بیك سنه مقداری دخی عرشك حولنده کتمشدر اکاینه عجز کلدکده حق تعالی
قوت ویروب اوجمغه امر ایتمشدر اوچ بیل دخی ینه کیتمشدر یعنی عاجز قالدیغنی
کورمشدر که طقوز بیك سنه ده انجق عرشك بر مسافه قدرینه بر مسافه یتمشدر اول
حین نده ایکن اکا حضرتدن ندا کلمشدر که یا حرقائل اکر قیامته دك پرواز ایلسك
عرشی تمامیله طواف ایده مزسن و انهار ثمانیه نك وراسنده عرش اعظمك
حولنده بیك حجاب نوردن و بیك حجاب ظلمتدن خلق اولنمشدر تا کیم سنهٔ نور عرشك
حولنده اولان ملائکه محترق اولمسنلر بو انلر حائل بولنمشدر و حجب مذکوره نك
وراسنده یتمش بیك صف ملائکه خلق اولنمشدر عرشه مستغرق اولان رحمانه علی الدوام
تسبیح ایدرلر و طواف عرش ایچون حولنده کیدرلر و کلورلر و کوندن ایکی یوز بیك حملهٔ عرشه سلام
ویررلر و بونلره ملائکهٔ صافون و حافون دیرلر و بونلرك وراسنده هم یتمش بیك
صف ملائکه خلق اولنمشدر و بونلر ابدا قیامده طوروب سبحان الله والحمد لله

ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیرلر و بو جمله صفوفک
وراسنده بر حیهٔ عظیمه واردر که عرش اعظمی احاطه ایدوب راسی ذنبی اوزرینه
وضع ایتمشدر و انک راسی درّهٔ بیضادن و جسمی ذهب اصفردن و کوزلری یاقوت
احمردن خلق اولنمشدر و انک یوز بیک جناحی واردر که هر بر ریشه سی عندنده
بر ملک تسبیح ایدر بولنمشدر و اول حیهٔ صفرانک تسبیحی صداسندن جمیع ملائکه مهابت
المشدر زیرا که اول جمله لکه نک تسبیحلری صداسنه غالب کلمشدر و دخی اکر جمله
سموات و ارضی بر لقمه ایتمسی ممکندر و اکر اول حیهٔ عظیمه تسبیحنه نطقنه الهام اولنمسه
ایدی انک صداسی مهابتندن جمیع مخلوقات هلاک اولورلردی و حق تعالی ملائکه کرامی
انوار مختلفة الاطواردن خلق ایتمشدر پس عرش اوزره اقرب اولان ملائکه نک انواری
اشد و اظهردر زیرا که ملائکه عرشک انوارینه ملائکهٔ سدره تحمل ایده مزلر و انلرک
شدة انوارینه ملائکه سموات و ارض تحمل ایده میوب محترق اولورلر و جمیع ملائکه
اوامر حق ایله عامل اولورلر و انلر انسانک حقه عاصی اولمازلر اجنحه ده طیوره
مشابه بولنوب اجسام لطیفه اولدقلرندن انواع صورتلرده متشکل ایدرلر و امر حق
ایله خدمتده برق خاطف کبی کیدرلر و هر بری بر خدمته اولوب کیمی عرش حولنده
تسبیح و طواف ایدرلر و کیمی کرسیده و کیمی سدره ده و کیمی جنتده و کیمی جهنمده و کیمی کوکده
و کیمی یرده و کیمی قیامده و کیمی قعودده و کیمی رکوعده و کیمی سجودده علی الدوام تسبیح ایدرلر
و کیمی بنی ادم خدمتنه موکلدر که لیل و نهار انلری حفظ ایدوب عملرین یازارلر
انلره کراماً کاتبین و حفظه دیرلر و ملائکه نک دخی کندیلردن پیغمبرلری واردر که
بری اسرافیل علیه السلامدر و اول صاحب صور مذکوردر و بری جبرئیل
امین علیه السلامدر که آلتی یوز جناحی واردر و هر بر ینک یوز ریشه سی واردر که
هر ریشه نک طولی ما بین المشرق و المغربدر و جمیع اجنحه سی الوان انواردندر
و مع هذا جثهٔ عظیمه سی ابیض من الثلجدر و ایاقلری تحت الارضدر و اول
قوتده مالکدر که بر ریشه سیله جبالی قلع و دک ایدر و اول حق تعالیدن پیغمبرلره
اولان انبیایه سلام و کلام کتورمکه موکلدر و شکل و عظمتده اسرافیل علیه السلام
کبیدر و بری میکائیل علیه السلامدر که اجنحه سی اعدادینی انجق حق تعالی بیلور
و اول بحر مسجورده اولان ملائکه یه موکلدر زیرا که سموات و ارض ملائکه ایله
مملو و معموردر و هر بری انزال مطر کبی بر خدمته مأموردر و قطرات امطاردن
هر برینی بر ملک انزال ایدر و قیامته دک بر دخی اکا نوبت کلمز و هر موضعه نزول
ایدن امطار میکائیل علیه السلامک رأی و تدبیریله نزول ایدر زیرا که بو امور
اکا مفوضدر و جثه و عظمتده جبرائیل علیه السلام کبیدر و بری دخی عزرائیل
علیه السلامدر که اول جان المغه موکلدر و جمله ارواحی قبض ایدن اودر
و جمیع ارض انک حضورنده بر سفره مثالیدر و ملائکهٔ رحمت و ملائکهٔ عذابدن
یدی یوز بیک اتباعی واردر و اول صورت و عظمتده و کثرت اجنحه ده میکائیل

علیه السلام

علیه السلام کبیدر پس حضرت اسرافیل و جبرائیل و میکائیل و عزرائیل
علیهم السلام بو دوردی جمیع ملائکه نک رئیسی و پیغمبریدر که سموات و ارض
اولان ملائکه نک جمله سی بونلرک امرینه مطیع و منقاددرلر

نوع خامس

عرش اعظمک تحتنده اولان کرسی و لوح و قلم و سدرة المنتهی و شجر طوبانک
و صور اسرافیلک و برزخ ارواحی بیلدر ای عزیز معلوم اوله سون که اهل تفسیر
و اهل حدیث اتفاق ایتمشلردر که حق تعالی عرش اعظمک نورندن و انک تحتنده
یاقوت احمر لوننده ساق عرشه متصل دورت قائمه اوزرنده بر عظیم کرسی خلق
ایتمشدر که قائمه لری تحت الثرایه ایرشمشدر و جمیع سموات و ارضین
و جبال قاف جوف کرسیده بر صحراده بر حلقه مقداری یدر نته کیم کرسی عرش اعظمک
تحتنده بر صحراده بر سفره مثالیدر اما بونلرک امثالی تشبیهلردن مراد تحدید
مقادیر دکلدر بیوکلکده بیان عظمتدر زیرا که انلرک مقدارلرینی انجق
خلق ایدن خلاق عالم بیلور پس عرشدن مراد ملک السریردر و کرسیدن
مراد علم الله در دیوب اعتقاد ایدنلر خطا ایتمشلردر و ایات و احادیثه
مخالف کتمشلردر و حق تعالی عرش اعظمک تحتنده و انک نورندن یاشیل زبرجد
لوننده بر عظیم لوح اخضر خلق ایتمشدر و اطرافنی یاقوت احمر لوننده یاراتمشدر
و دخی در لوننده بر قلم اخضر خلق ایتمشدر که طولی بش یوز ییللق مسافه بر کتمشدر
و انک دروندن مدادی نور ابیض جقردی چونکه حق تعالی اکا یا قلم اکتب
دیوب ندا قیلدی پس اول مهابتدن قلم اضطرابه کلمشدر و صدای رعد
کبی صدا ایله تسبیح ایدوب اجرای حق ایله لوح محفوظ اوزرنده جاری اولمشدر
و یوم قیامته دکین اولوب اولجقلری کتابت قیلمشدر و لوح محفوظ
کتابتله مملو اولمشدر و اندن جری ما جری و جف القلم [illegible]
اولوب قالمشدر و سعید اولان سعید و شقی اولان شقی اولمشدر لکن هر روزده
و شب لوح محفوظه اوچیوز التمش کره نظر ایدوب هر نظرده بر نسنه محو و بر نسنه
بر نسنه اثبات ایدر و مراد ایلدیکن ایشلر نته کیم یمحو الله ما یشاء و یثبت و عنده
ام الکتاب بیورمشدر و حق تعالی جمیع امور عبادی ایچون لوح محفوظه کتابت
قیلمشدر تا کیم اهل سموات و ارض انی بیلسونلر که جمیع احکام خلایق علم سابق
اوزره جاری و اکا مطابقدر پس لوح و قلم انکار ایدن منافقدر و حق تعالی
عرش اعظمک تحتنده و انک نورندن کرسی مقابلنده جنانک فوقنده بیان
انجق مثالی بر فضای عظیم خلق ایتمشدر که سدرة المنتهی و منبت اصل شجرهٔ طوبی اودر
و مقام جبرائیل امین و ملائکهٔ مکرمین اودر و حق تعالی سدرة المنتهی ده بر
شجرهٔ عظیمه خلق ایتمشدر که اکا شجرهٔ طوبی دیرلر و انک اصلی ذهب اصفردندر
و اغصان کثیره سی مرجان احمردندر و اوراقی زمرد اخضردندر و انواع

اثماری الوان شکردندر واغصانلری پاپاک قصور جنانه متدیلدر واثماری ثمار
اهل جنان مجتنی ومستفیددر وسدرة المنتهی ایله عرش اعظم آره‌سنده بیتمش طبقه حجاب
خلق اولنمشدر تا کیم سدره‌ده اولان ملائکه شدة نور عرش ایله محترق اولمیه‌لر
حق تعالی عرش اعظمک تحتنده وانک نورندن ساق عرشه متصل مرجان احمردن الله
قرن وقران شکلنده برعظیم وطویل واجوف نسنه خلق ایتمشدرکه انک جوفنده برزخ
اول برزخ ثانی اعنی ابدان انسانله کلدکدن ارواحک وکلوب کتمش ارواحک مکانی
اولوب طبقات سموات وارضین انقراض بولنجه مثالی آنده دوریلوب اولندوه اتصال
جمله‌لی محیط اولمشدر وبو محیط اجوف اول صور اسرافیلدرکه انک سطحی باطنی
ترص شعله نکیتن کبی مثقب اولوب عالم برزخ اولده ابدانه تعلق ایلمدکدن ارواح
ایچون وبرزخ ثانیده ابداندن چقوب حشره منتظر اولان ارواح ایچون اولوب
سطحیده ثقبه‌لری مسکن وماوی اولمشدر وطیور ارواح اول ثقبه‌لرده
علی مراتبهم الی یوم القیام آشیان ومقام طوتوب هر بری کندی مقامنده اقامت قیلمشدر

نوع سادس

سدرة المنتهی‌ده اولان ملائکه‌نک اوصاف واطوارلری ودیک العرش اولان
طاوسک الوان واذکارلری بیلدرر ای عزیز معلوم اولسون که اهل تفسیر واهل
حدیث اتفاق اوزره بیلدیردکه حق تعالی سدرة المنتهی‌ده موکل قیلدیغی
ملکی برعظیم جثه‌ده وعجیب شکلده خلق ایتمشدرکه بیتمش وجهی واردر وهر وجهنده
بیتمش فمی واردر وهر فمنده بیتمش لسانی واردر وهر لسانی باشقه بر لغتله حق
تعالی‌یه مدام تسبیح ایدر وحق تعالی سدرهٔ مزبوره‌ده دورت بیک صف ملائکه
خلق ایتمشدر وهر صفده ملکلری عددی اون بیکه یتمشدر صف اولده اولان
ملائکه ابدا تسبیح ایله واردوب سبحان الله دیرلر وصف ثانی‌ده بولنان
ملائکه دائما حمد ایدوب الحمد لله دیرلر وصف ثالثده واقف اولان ملائکه
مدام ذکرده ایدوب لا اله الا الله دیرلر وصف رابعده قلان ملائکه علی الدوام
قیامده طوروب الله اکبر دیرلر وحق تعالی سدرهٔ مذکوره‌ده زمرد اخضردن
مناره شکلنده برعظیم عمود خلق ایتمشدرکه سدره‌دن ارتفاعی بیتمش بیک
فرسخ مسافه‌دن واول عمودک باشنده بیاض انجودن برعظیم قبه خلق ایتمشدر
واول قبه‌نک اوزرنده طیر طاوس شکلنده انواع جواهر الواندن برعجیب
ملک خلق ایتمشدرکه انک بیک بشیوز جناحی واردر وهر جناحنده یوز بیک
ریشه‌سی واردر وهر بر ریشه اوزرنده اوچ سطر بیشل خط ایله یازلمشدر
سطر اولده بسم الله الرحمن الرحیم وسطر ثانیده لا اله الا الله محمد رسول الله وسطر
ثالثده کل شیء هالک الا وجهه یازلمشدر واکا دیک العرش دیرلرکه اول
اچنحه‌سنی نشر ایلدکچه آنک ریشه‌لرندن اهل جنان اوزرینه مطر نیسان
کبی اذن حق ایله رحمت نزول ایدر واوقات صلوات خمسه او ادده اول دیک

عرش

عرش اچنحه‌سنی بری برینه ضرب ایدوب فریاد ایله صیاح ایدر وهر بر ریشه
جناحندن باشقه بر صدا پیدا اولوب اغصان اشجار جنانی باد صبا کبی تحریک
ایدر وانک صیاحندن جنتده اولان حور وغلمان مسرور اولوب غرفه‌لردن
باشلرن چقاروب بری برینه تبشیر ایدرلرکه امت محمدک وقت صلواتی کلمشدر
ایمدی جمله عبادته مشغول اولمشدر وحق تعالی دیک عرشه ندا ایدرکه یا طیر نیچون
بو ایله فریاد ایدرسن اول ملک دیرکه الهی مؤمن قوللرک دنیاده سکا عبادتکله
توجه ایلدکجه بن انلر ایچون سندن رحمت طلب ایدرم پس خطاب عزت کلورکه
یا طیر دنیاده بیش وقت صلوتی ادا ایدن عبادیمه رحمت ایدوب نار جهنمدن آزاد
ونعیم جنان ایله بهره‌مند ودلشاد ایلرم پس بو خطاب ایله او دیک العرش
مستطاب اولمشدر فسبحان من خلق الکائنات بقدرته وابدع الاکوان بحکمته واحاط بکل شیء علما واحصی کل شیء عددا

فصل ثالث

اسما واوصاف جنانی وانده اولان انهار واشجار وبنیانی وانواع نعیم وحور علیینی
دوردت نوع ایله بیان ایدر نوع اول اسما واوصاف وعدد جنانی وانده اولان
انهار جاریه واشجار مثمره وقصور عالیه والبسه فاخره‌یی بیلدیرر ای عزیز معلوم
اولسون که اهل تفسیر واهل حدیث اتفاق ایتمشلردرکه حق تعالی قدرتیله عرش کرسی
تحتنده وسموات سبعه‌نک فوقنده نور عرش ایله ضوودن سکز جنت خلق ایتمشدر
بری برندن اعلادر وجمله‌نک اعلاسی جنت عدندرکه موضع رؤیت مولادر
اما جنت اولی‌نک اسمی دار الجلالدرکه بیاض انجودندر وجنت ثانیه‌نک اسمی دار
السلامدرکه یاقوت احمردندر وجنت ثالثه‌نک اسمی جنت المأویدرکه زبرجد
اخضردندر وجنت رابعه‌نک اسمی جنت الخلددرکه مرجان اصفردندر وجنت
خامسه‌نک اسمی جنت النعیمدرکه فضه بیضادندر وجنت سادسه‌نک اسمی
جنت الفردوسدرکه ذهب احمردندر وجنت سابعه‌نک اسمی جنة القراردرکه
مسک اذفردندر وجنت ثامنه‌نک اسمی جنت العدندرکه لؤلؤ تردندر وبو جنت
عدن شلا بر بلده مستوره میانه‌ده برجبل علی اوزرنده اولان اوج قلعه مثالی جمیع جنانک
داخلی اوسطنده اولمغله جمله‌سنه حواله ومشرف مکاندر ومنبع اکثر انهار جناندر
ومقام صدیقین وحفاظ قرآندر ومحل تجلیات ذات رحماندر وهر جنتک
بر بابی واردرکه طولی وعرضی یوز یللق یولدر وهر باب ایکی مصراعدرکه بکپاره
ذهب اصفردندر والوان وانواع جواهرله مرصعدر ونیجه بیک نقوش ایله تزییندر
اما جنت اولی‌نک بابی اوزرنده لا اله الا الله محمد رسول الله یازلمشدر وابواب
سائره اوزرنده انا لا اعذب من قال لا اله الا الله یازلمشدر وجنات مذکوره‌نک
ترابی مسک وحجری جوهردر ونباتی الوان ازهار وزعفران احمردر وبنالرینک
بر لبنه‌سی ذهب وبر لبنه‌سی فضه وطینی عنبردر وقصوری لؤلؤدر وکوشکلری
یاقوت اصفردر وابواب وقصور وبنالری جمله جوهردر وقصر وکنده انهار

اربعه جریان ایدر که بری آب حیات و بری لبن خالص و بری شراب طهور و بری
عسل مصفادر واطراف انهاری اشجار اثمار ایله مالامال و مزین و مرفه‌در
و اشجار جناتك اغصانی زمرد و زر و لؤلؤ و راقی دکلوب جودمز و اثماری هرکز دوکلمز
ابدا مهیا و مهنادر وبری بر ندن ایجری و اعلا اولان جنات ثمانیه ده نیجه انهار جاریه
دخی واردر بری نهر رحمتدر که جمیع جنانی دوران ایدر وصوی جمله دن اصفی و اسلس
احلادر ولونی ثلجدن ابیض و رملی انجودن اعلادر وانهار جنانك بری دخی
نهر کوثردر که حق تعالی آنی حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ویروب
تذکیر اکا خطاب ایدوب انا اعطیناك الکوثر بیورمشدر واول نهرك عرض ایکی بیوز
فرسخ مسافه‌در وانك منبعی تحت العرش اولوب اندن سدره‌یه کلوب اندن جنت
فردوسه دوکلوب اول سرعتله جریان ایدر که کانندن اتلش اوقی کبی فردوس اعلاده
وسطنده اولان جنانی جریانیله دوران ایدر وانك لونی لبن دن ابیض دده وطعمی
شکردن شیرین و رایحه‌سی عنبردن اطیبدر واندن برکره نوش ایدن بردخی عطشان
اولماز واصلا بر علت و بر مرض کورمز و لذتی ابدا دماغندن کتمز واوکی جنتك
بابی عندنده نهر کوثرك کنارنده الوان جواهردن کاسه واردر که عدد کواکبدن
اکثردر پس بعد حشر الامم و عبور صراط و جهنم اول حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم جنته دخولندن مقدم امتیله اندن ایچسلر کرکدر و نهر کوثرك جمیع اطرافنده
لؤلؤ تردن و یاقوت احمردن صف اندر صف اشجار عالیه واردر که اغصان
کثیره‌سی انواع صدا لرله نغمات ایدرلر واغصانی اوزرنده اجناس طیور انواع
لغات ایله تسبیح ایدرلر و انهار جنانك بری نهر کافوردر و بری نهر تسنیمدر
وبری نهر سلسبیلدر وبری دخی نهر رحیق مختومدر و بو انهار مذکوره‌دن
ماعدا جنات عالیات ایچنده نیجه بیك انهار جاریه واردر که اطرافنده نیجه بیك
اشجار عالیه و اثمار غالیه‌سی واردر و اهل جنان ایچون نیجه سندس و استبرق
کبی نیجه الوان حلل عزیزه و البسه فاخره واردر و نیجه بیك انواع اطعمه لذیذه و اشربه
طاهره واردر که حسابنی انجق حق تعالی بیلور اما جنانك عرضی اعنی سکز سورنك
هر ایکی سوری مابینی مسافه‌سی ارض و سما عرضی قدر فرض اولوب طول جنانك حد
و پایانی عد اولنمشدر واما جمیع درجات جنات آلتی یوز اون آلتی درجه آیات
جمیع قرآن اعدادنجه حساب قلنمشدر و هر ایکی درجه‌سی مابینی بشیوز یللق مسافه
بر لنمشدر چونکه اهل جنان حفظ آیات قرآن اعدادنجه درجاته نائل اولمشدر پس حفاظ
قرآن درجات جناتك بولمشدر یعنی جنت عدنك اوسطنه واصل اولمشدر

نوع ثالث

انواع نعیم جنانی و اندن اولان حور و غلمان و لقای رحمانی بلدر ای عزیز معلوم
اولسون که اهل تفسیر و اهل حدیث اوزره بیان ایتمشلردر که اهل جنان ایچون مشتها
اولنان نعمتلر فی الحال مهیا اولوب او کلرینه و اشجار عالیه‌نك اثمار متدلیه‌سی اشارتله

القرینه کلور وهر آنده انواع فواکه ایله متلذذ اولورلر وهر نه طعام و شراب استرلرسه
حاضر بولورلر کسب و طبخه حاجت قالماز زیرا که جنتده زحمت و اتش اولماز
و اشجار جنانك اعظمی شجرهٔ طوبی‌در که اصلی سدره ده و فروع و اغصانی جمیع قصور
جنانه داخلدر نیجه کیم دنیاده قرص شمس بالاده بولنوب ضیاسی جمیع بیوتنه داخل
اولمشدر کذلك اصل طوبی بالای جنتده اولان سدره ده بولنوب اغصانی شمادی
قصور جنانه نازل اولمشدر و اهل جنان انك انواع فواکهیه متفکه اولوب هر دم
نیجه لذت بولمشلردر و مؤمنلر ایچون الوان فرشلر مزین اولان قصورلرده
ارایك اوزرنده عنبر صاچلی هلال قاشلی قره کوزلی کونش یوزلی شیرین سوزلی
شیوه‌لی نازلی انجو دیشلی مرجان دوداقلی کحل یکا فلی صبر و بوبلی کوزل خویلی کلدن
تازه وطری یاکره حوری قزلری واردر که اهل جنتك ازواج مطهره‌سیدر
و هر برینه یتمش قات حله کیمشلردر که مختلفة الالوان و خفیفة الاوزاندر
و هر حور ینك لطافتندن طریسندن شساقی تمایاندر و باشلرینه الوان انواع
منور تاجلر قویوب انواع جواهرله مرصع تختلر اوزرنده اتکا ایدوب مؤمنلره
منتظر اولمشلردر و قادر شولر نه خدمت ایچون نیجه بیك ولدان و غلمان نیجه
صف اندر صف قیاملرنده طورمشلردر و جنانه دخول ایدن مؤمنلر ابدا انده قالورلر
هرکز چقمازلر و سلام ایله شیر تکلم ایدوب لغو ایله اصلا خاطرینقازلر و اهل
جنت ایچون موت و هرم یوقدر ولباسلری اسکمز و کلکلری غنی و کوزلری نوریله
اکل و شرب ایدرلر لکن ابا فوا و لنوکمز لر بلکه بیوب ایچدکلری عرق لطیف اولوب
کل صوی مثلی بدنلرندن ترشح ایدوب محو اولورلر و اندن اولان حور پیر و عجوز و تلوحیضدن
و نفاسدن و بد خویلردن بعیده و پاك اولمشلردر و اهل جنان هر آن و زمانده
امن و امان ایچنده تدبیر و تقدیر دن فراغت ده هموم و غمومدن و راحت و امراضدن
و اسقامدن سلامت بولمشلردر و صحت و عافیتله مؤبد و سرور و سعادتله
مخلد قالمشلردر و مخصوص مؤمنلر ایچون ملائکه رحمان هر بر هفته قدر
زمانده برکره ایجو هر سروج ایله مزین براقلر کتوروب حق سبحانه و تعالی نك سلامی
و دعوتی تبلیغ و تبشیر ایدرلر انلر دخی سوار اولوب جنت عدنه عروج ایدوب
کیدرلر و حق تعالی نك مهمان خانه‌سنه واروب اکرام و عزتلرن کوروب
انواع نعمتلرن ییوب سلام و کلامن ایشیدوب جمال باکمالی بعین راس ایله مشاهده
ایدرلر و دیداری لذتندن مست اولوب نعیم جنانی اونودوب کیدرلر
اندن اذن حق ایله ینه کندی مقاملرینه رجوع ایدرلر وجمیع جنانك خازنی دخی
بر محبوب و عظیم ملکدر شکلی انسان و اسمی رضواندر و جنات ایچنده لیل و نهار
اولماز و جمیع جهانلر ان ضیا دن خالی قالماز زیرا که سقف سما جنان عرش رحماندر که هر آنده انوار
عرش الله درخشان‌ده‌در

نوع ثالث

خلاصهٔ نعیم جنانی و اول دولته نائل اولانی بلدر ای عزیز معلوم اولسون که حق

تعالى حديث قدسيده عصمتيله بيورمشدركه يا ابن آدم سن دنيايه نيجه رغبت
والتفات ايدرسن كه او فانيدر و نعمتي زائلدر وحياتي منقطعدر و خلقيق بنم عند مه
بكا مطيع اولان عبادم ايچون سكز جنت مهيا ايلمشمدركه ابوابي دخي سكزدر
وهر بر جنتده زعفراندن يتمش بيك روضه واردر وهر بر روضه ده انجو مرجاندن
يتمش بيك بلد واردر وهر بر بلد ايچنده ياقوت احمردن يتمش بيك قصر واردر
وهر بر قصرده زبرجددن يتمش بيك دار واردر وهر بر دارده ذهب اصفردن
يتمش بيك بيت واردر وهر بر بيت ايچنده ياقوت اصفردن يتمش بيك سرير
واردر وهر بر سرير اوزرنده ديباج وحريردن يتمش بيك فراش دوشنمشدر
وهر بر فراش اوزرنده بر حوري قزي واردر وهر بر حورينك اوكنده ذهب
اصفردن بر سينى واردر وهر بر سينيده الوان جواهردن يتمش بيك طبق واردر
وهر بر طبقده باشقه بر نوع طعام واردر وهر بر قصر التنده دورت نهر جاري
واردركه بري صو و بري سوت و بري خمر و بري عسل مصفادر وهر بر نهر كنارنده
يتمش بيك شجر واردر وهر بر شجره نك يتمش بيك انواع ميوه سي و يتمش بيك الوان
اوراقي واردر وهر شجره اوزرنده الوان طيوردن يتمش بيك نوع طير واردر
وهر بر طير يتمش بيك نوع صدا ايله بكا تسبيح ايدر و بنم مطيع اولان عبادمه
بونلردن ماعدا هر بر ساعتده يتمش بيك هديه بخشش ايدرم نه كوزلر كورمش
و نه قولاقلر اشتمش و نه كوكللره خطور ايتمشدر واهل جنتك ايسه لري يتمش
قات جلد دركه رقت و نزاكتلرندن بري برينه حائل اولميوب تحتنده اولان جلدلرك
الواني شعشعه اوروب وفقده اولان جلدلرك الوانيله ممتزج اولوب ظهور
ايدر وانلر جنتدن نه چقرلر و نه موت كوررلر و نه پير اولورلر و نه غم يرلر
و نه خوف و حزن چكرلر و نه بكا ايدرلر و نه عار قيلورلر و نه صايم اولورلر و نه مرض
كوررلر و نه حيض و نفاس كوررلر و نه بول غائط ايدرلر انجق كل صوتي كبي عرقلر
دوكرلر پس كيمكه بنم رضامي و جنتمي استرسه دنيادن قليل ايله قناعت ايدوب
دنيانك فاني اولان عزت و لذتلرن ترك ايتسون وجميع اقتدا ايله محبت ايدوب
يولينه كيتسون بيت نعيم خلد جلالست بر كسى صايب كه دست ودت بنعيم جهان نيالايد

نوع رابع

لواى حمدى و بيت معمورى بيلدرر اى عزيز معلوم اولسونكه اهل تفسير و اهل حديث
اتفاق ايتمشلردركه حق تعالى حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه بخشش
ايلديكي لواء الحمد اسميله مسمى اولان سنجاق شريفه كه روز محشرده امت محمد
آنك تحتنده جمع اولوب اول شفيع امت مقام محمود موعودينه ايروب لواء الحمد
التنده بولنان امتنه شفاعت ايليسه كركدر حالا او لواء الحمد اعلاي جنتده بر
صحراي بي نهايتده جبل الحمد اوزرنده نصب اولنمش بر عظيم علمدركه طولي بيك
يللق مسافه در وقصبه سي فضه بيضادن و زبرجد اخضردندر وسناني ياقوت

احمردندر

احمردندر واننك اوچ زاويه سي واردركه هر ايكي زاويه بيني بشيوز يللق مسافه در
واننك اوزرنده نوردن اوچ سطر يازلمشدر هر بر سطرك طولي بشيوز يللق مسافه در
اما سطر اولي بسم الله الرحمن الرحيم در وسطر ثاني لا اله الا الله محمد رسول الله در وسطر
ثالث الحمد لله رب العالمين در و بو لواء عظيمك تحتنده يتمش بيك لوا دخي واردر وهر
برينك تحتنده يتمش بيك صف ملائكه واردر وهر بر صفده يتمش بيك ملائكه طوروب
حق تعالى يه تسبيح ايدرلر واما بيت المعمور جنت الفردوسده ياقوت احمردن بر قبه عاليه
ايدي حق تعالى حضرت آدم عليه السلامي جنتدن يريوزينه انزال ايلدكده توبه سني قبول
ايلمشيدي و اكرام ايچون بيت معموري جنت عليادن بو دنيايه ايندروب مكان كعبه يه
وضع ايتمشيدي تا كيم حضرت آدم عليه السلام ايچون جنت يادكاري اولوب اني طواف
و زيارت قيله وانك ايكي قپوسي وار ايديكه بري مشرقده و بري مغربده كشاده ايدي
و بيت معمورك درونده نوردن اوچ قنديل وار ايديكه آنلرك ضياسي نه مسافه ده
مكاني روشن ايلمش ايديسه اول اراضي حالا حرم كعبه اولمشدر امر حق ايله سموات
سبعه ده ساكن اولان ملائكه نوبتله نزول ايدوب حضرت آدم عليه السلام ايله بيت
معمورى طواف ايدرلردي وبيت معمور حضرت ادم عليه السلامدن صكره حضرت
نوح عليه السلامك زماننه دكين يريوزنده ايدي اندن قبل الطوفان سماء دنيايه رفع
اولنمشدركه الى يوم القيمة آنده قالوب بعده ينه جنتده اولان مكاننه رفع اولنسه كركدر
وانك يريوزنده اولان مكاننه حضرت ابراهيم عليه السلام امر حق ايله بيت شريفي
بنا ايتمشدر اكر بيت معمور سمادن سقوط ايلسه كعبه نك اوزرينه واقع اولور
وايكيسي آره سي ما بين السماء والارض دخي حرم شريفدر وحالا ركن كعبه ده مقبول
اولوب تقبيل اولنان حجر اسعد بيت معموردن يادكار قالمشدر اول ياقوت
احمر ايكن طوفانده امر حق ايله حجر اسود اولمشدر وسماء دنياده بيت معمورك عمارتي
اوديكه هر كون اكا يتمش بيك ملك دخول ايدوب آنده عبادت قيلورلر وانلر صنف
ملائكه دركه انلره دخي جن ديرلر زيرا كه ابليس انلردندر وصنف مذكور
مرتبه و فوق اوزره دركه انلردن بيت معموره بر كره دخول ايدنه قيامته دك بر دخي نوبت كلمز

فصل ثالث

جنت اعلاده اولان حجب ملائكه لى و بحار خزائني و سموات سبعه لى و هر سماده اولان
ملائكه لى و سير شمس و قمر و نجومي و احوال كائنات جو سمائى دورت نوع ايله بيان ايدر
نوع اول جنات عاليانك تحتنده اولان انواع حجب و ملائكه لى و بحار خزائن حق و كيفيت
سموات سبعه لى و هر برنده ساكن اولان ملائكه كرامي و انلرك اشكال و تسبيحاتني بيلدرر
اى عزيز معلوم اولسونكه اهل تفسير و اهل حديث اتفاق اوزره ديمشلردركه حق تعالى
جنات عاليانك تحتنده ضياء شمسدن يتمش بيك حجاب ايجاد ايتمشدر وانلرك تحتنده
نور قمردن يتمش بيك حجاب اظهار ايتمشدر وانلرك تحتنده بحر مسجوردر وآنك
تحتنده بحر رق منشوردر تحتنده بحر حيوان در و بحار مذكوره خزائن حقدن كنايه در

وبونلرك تحتنده سماء سابعدركه نوراً زمرددن ویبرواینه یاقوت احمردندر
واسمی عریبادر وملائكه كرام ایله مملودر وآنك ملائكه‌لری محترمه‌سی رجال صورتنده در
وتسبیحلری دائما سبحان الله وبحمده عدد خلقه وزنة عرشه ومداد كلماته وآنلر حق تعالی
غیری كیمسه‌یی بلمزلر ودیری برینه دخی باقمزلر خوف خدادن قیام اوزره طوروب
قیامته دك بكا ایدرلر بونلره ملائكه مقربین وروحانیین دیرلر وانلرك رئیسلرینك
اسمی رفیائیلدركه سماء سابعك حارسیدر وآنك تحتنده سماء سادسه‌دركه
لؤلؤدندر واسمی دقعادر وآنك ملكلری غلمان صورتنده یوزلری كلدن
تازه‌در وجمله‌سی خوف حقدن ركوعه كتمشلردر وسبحان رب كل شیء تسبیحنی
ورد لسان ایتمشلردر ورئیسلرینك اسمی كحائیلدركه سماء سادسه‌نك
حارسیدر وآنك تحتنده سماء خامسه‌دركه ذهب احمردندر واسمی دیقادر
وانك ملكلری حور العین صورتنده‌در وانلرك جمله‌سی خوف خدادن تعود ایدوب
خضوع قلمشلردر وتسبیحلری سبحان خالق النور وبحمده اولمشدر ورئیسلرینك
اسمی سمحائیلدركه سماء خامسه‌نك حارسیدر وانك تحتنده سماء رابعه‌دركه
فضهٔ بیضادندر واسمی ارقلوندر وآنك ملكلری خیول صورتنده‌در وتسبیحلری
سبحان الملك القدوس ربنا ورب الملائكة والروح اولمشدر ورئیسلرینك
اسمی كاكائیلدر سماء رابعه‌نك حارسیدر وآنك تحتنده سماء ثالثه‌دركه یاقوت
اصفردندر واسمی ساعوندر وانك ملكلری قرتال صورتنده‌در وتسبیحلری سبحان
الحی الذی لا یموت كلبیدر ورئیسلرینك اسمی صفدائیلدركه سماء ثالثه‌نك حارسیدر
وانك تحتنده سماء ثانیه‌دركه یاقوت احمردندر واسمی فیدوفیدر وانك ملكلری
بالجمله جمل اعنی شتر صورتنده‌در وتسبیحلری سبحان ذی العزة والجبروت اولمشدر
ورئیسلرینك اسمی میخائیلدركه سماء ثانیه‌نك حارسیدر وانك تحتنده سماء اولادركه
زبرجد اخضردندر واسمی برقیعادر وانك ملكلری بقر صورتنده‌در وتسبیحلری
سبحان ذی الملك والملكوت اولمشدر وانلره موكل اولان رئیسلرینك اسمی اسمعیلدركه
سماء دنیانك حارسیدر بو برعظیم وجیه ملكدركه وكیل میكائیلدر وامطاری هر یره
تقسیم ایدن اودركه قطرات انك حسابیله نزول ایدر وسحاب انك سوق ایلدیكی
ولایته كیدر وسموات سبعه‌نك ذهب احمردن بلا حساب ابوابی واردركه
مغلقه‌در ومفتاحلری الله اكبر اسمیدر وهر سمانك رئیسی‌نك دستوریله ابوابی
بو ابلری فتح ایدرلر وسموات سبعه‌دن هر برینك ثخن وسمكی بشیوز یللق مسافه‌در
وهر ایكی سمانك مابینی مسافه‌سی دخی بشیوز یللق یولدر خفی اولمیه‌كه بالاده اشارت
اولندیغی اوزره سموات سبعه مقوله‌سی اموری تحدید ائمه‌دن مراد تعیین اعداد
دكلدر بلكه مبالغه‌دن كنایه‌در زیراكه قدرة الله نهایه‌سزدر وسموات سبعه‌نك
هیئت واشكالی روایات صحیحه اوزره یدی خیمه مثالی اولوب حول ارضده نوناً شكل
جبال قافك یدیسی اوزرنده قرار ایتمشلردر وجبل ثامن درونده سماء دنیا واقعی

محیط

محیط اولمشدر واطراف سموات اول جبال اوزرنده نهایت بولمشدر

نوع ثالث

سموات سبعه‌نك تحتنده سماء دنیایه متصل اولان دریادر ونده شمس وقمر ونجومك
طلوع وغروبی بعض احوالی بلندر ای عزیز معلوم اولسونكه بعض اهل تفسیر وبعض
اهل حدیث دیمشلردركه حق تعالی سماء دنیا تحتنده واكا متصل بر بحر ماخلق
ایتمشدركه اول دریادرون سمانك جمیع اطرافینه احاطه ایدوب امواج مكفوفه‌سی
هوا اوزرنده امر حق ایله قرار وسكون بولمشدر وانك بر قطره‌سی هوایه دوشمز
وشمس وقمر وجمیع نجومی كندی عرش انوردن خلق ایدوب ماء بحر مذكور ایچنده
ماهیلر كبی سباح ایلمشدر وجمله كواكبدن شمس اعظم وانور ایدوب بعده قمری كبیر
ونورانی ایتمشدر بعده امر حق ایله جبرئیل امین علیه السلام جناحیله وجه قمری مسح
ایدوب ضیاسنی محو ایتمشدر تاكیم نوری منطمس اولوب كیجه كوندزدن فرق اولنه
وانكله عدد سنین وشهورك حسابی معلوم اولنه نته كیم حق تعالی كلام قدیمنده بیورر منه
فمحونا آیة اللیل وجعلنا آیة النهار مبصرة پس وجه قمرده خطوط امثالی مشاهده
اولنان سواد اثار محو نوریدر وحق تعالی قمر مذكور ایچنده شمس ایچون اوجیوز التمش
عروه لجواهر الماسدن برعجله یعنی عربه خلق ایدوب شمسی اوزرینه وضع ایدوب
هر عروه‌یی اخذ ایچون بر ملك تعیین ایتمشدر تاكیم شمسی عجله سیله اول دریاده
مشرقدن مغربه چكوب كوتوره‌لر وحق تعالی قمر ایچون دخی اوجیوز عروه‌لی یاقوت
اصفردن برعجله خلق ایدوب قمری انك اوزرینه وضع ایتمشدر وهر بر عروه‌یی
قبض ایچون بر ملك تعیین ایتمشدر تاكیم قمری عجله سیله اول بحر ایچنده مشرقدن مغربه
كوتوره‌لر وینه قمر ایچون لاجوردی جوهردن الكنش عروه‌لی غلاف خلق ایتمشدركه
الكنش ملك تعیین ایلمشدر پس قمرك علامته موكل ملائكه آی شمسدن یوماً فیوماً بعید
ایلدكجه غلافنه تعیین اولنان ملائكه دخی قمردن غلافی شیأ فشیأ جیداردلر تاكیم قمر
شمسه مقابل بولندقده غلافندن تمام چیقوب بدر كامل كورینور بعده قمری شمسه
تدریجله قریب ایلدكجه غلافنی دخی اكا طرف آخردن یوماً فیوماً قریب ایدوب قمر شمسه
مقارن اولدقده غلافنی كلیته اكا الباس ایدرلر بو منوال اوزره الی یوم القیمة كیده‌لر
انكچون قمر كاهی محاق اولوب كاهی هلال وكاهی نصف وكاهی تمام بدر اولور وسائر
كواكب ونجومك اكبرلرینه اون ملك واصغرلرینه بر ملك تعیین اولنمشدر تاكیم حكیم
قدیرك تقدیری اوزره انلری اول دریاده جریان ایدوب اوقات معینه‌لرنده طلوع
وغروب ایتدیره‌لر وجبل قافك وراسندن قمر مذكور ایچنده كواكب ونجومك
هر برینی ینه كندی مطلعنه كتوره‌لر ونجوم مرقومه‌نك شهبلیله استراق سمع ایدن
شیاطینی رجم وحرق ایده‌لر وحق تعالی قدرتیله شمس وقمر ایچون وجمیع كواكبدن التی
بیش كواكب ایچون ارضك ایكی طرفنده متعدد مطالع ومغارب خلق ایتمشدر
انكچون آنلره سبعهٔ سیاره دیرلركه هر كون بشقه بر مشرقدن طلوع ایدوب بشقه

بشقه بر مغربه کیدرلر وحق تعالی شمس ایچون مخصوص مشرق طرفنده طین املودن غلیان ایدن یوز سکسن ینابیع مطالع ایدوب کذلک مغرب طرفنده سیاه بلچقدن چقان یوز سکسن عیونی مغلوب ایتمشدرکه نار شدید اوزرنده غلیان مراجل امثالی غلیان ایدرلر پس شمس عظیم با تقدیر علیم الی ای مقداری هر یوم جدیدن بر مطلع جدیدا ایچنده طلوع ایدوب بر مغرب جدیدا ایچنده غروب ایدر والی آی تمامنده ینه مطالع ومغاربنه عودت ایدوب کیدر وسنه تمامنده مکاننه کلوب جولان ایتمسیله شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله متحرک بولنمشدر انکچون شتا فصلنده طلوع وغروب شمس جنوب سمتنده واقع اولوب صیف ایامنده شمال سمتنده طلوع وغروب ایدر تا قیامته دک بو منوال اوزره کیدر اکر بو شمس منیر اولخر مزبور ایچنده معموم اولمیوب هوا به کلسه ایدی اویله قریب اولوب وجه ارضده موجود اولان مخلوق بالجمله محروق اولوردی واکر حسن قمر با وجه پرانور ماه نخر مذکورده مستور اولمیوب عیانا مشاهده اولنسه ایدی خلق جهان جمال ماه تابانه مفتون وحیران اولوب قمری معبود جان اتخاذ ایدرلردی دیو خبر ده وارد اولمشدر

نوع ثالث

لیل ونهاری وسجود شمسی وکسوف وخسوفی بیلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل تفسیرلک واهل حدیثک اکثری دیمشلردرکه هر کون وقت غروب شمس اولدقده لیل ایچون تعیین اولنان ملک جوهر اسود لیلی سمادن مشرق طرفنه آصوب تدریج ایله آفاقه ارسال ونشر ایلدکجه ملک نهار دخی تدریج ایله جوهر ابیض نهاری سمایه رفع ایدر تا کیم جوهر لیل آفاقی احاطه ایدوب لیل مظلم اولور وشمس انور غروب ایلدکده اکا موکل اولان ملائکه آنی سمادن سمایه سرعتله رفع ایدوب ایکی ساعت مقداری زمان ایچنده عرش اعظم آلتنه کتوررلر پس آنده شمس جهان رحمانه سجده ایدوب ملکلری دخی انکله سجده یه کیدرلر وجبرئیل امین علیه السلام عرشک نورندن شمسه بر کوملک حلیه نور حقی سنی الباس ایلدکده بعد ساعات لیل تمام اولدقده طلوع شمسدن ایکی ساعت مقدم نهار ایچون تعیین اولنان ملک جوهر ابیض نهاری آنسمادن مشرق طرفنه اصوب تدریج ایله آفاقه ارسال ایدوب نشر ایلدکجه ملک لیل دخی تدریج ایله جوهر اسود لیلی سمایه رفع ایدر تا کیم جوهر نهار آفاقی ایدوب جهان روشن اولور وملائکه شمس دخی آنی سمادن سمایه سرعتله انزال ایدوب ایکی ساعتده اول کونکی مطلعنه کتوررلر پس شمس انور طلوع ایلدکده آنکله برابر اوچیوز آلتمش منعین ملکلر تسبیح وتهلیل ایدرک طلوع ایدوب اجنحه لرن نشر ایدرلر وشمس منیری اول نهارک ساعات ورده فایق مقدار رنجه تحریک ایدوب مغربنه کتوروب کیدرلر وشمس پرنور منوال مذکور اوزره مغربندن غروب ومطلعندن طلوع ایدر تا قیامت قریب اولنجیه دکین بویله کلوب کیدر اول زمان اوچ کون مقداری عرش آلتنده مکث ایدوب دوردنجی کون مغربندن

طلوع

طلوع ایتمسه کرکدر اول اشراط ساعتک اشهری وعلامات قیامتک اکبری درکه اول علامتدن صکره توبه لر قبول اولمز وکفر ومعاصیدن ندامت نفع قیلماز وحق تعالی کسوف وخسوف شمس وقمر ایچون اوقات معینه تقدیر ایتمشدرکه وجه ارضده بولنان عبادی تغیر شمس وقمری کوروب متنبه اولوب کندویه توبه وتوجه ایده لر پس وقت کسوف کلدکده شمس منیر عجله سندن دوشوب سمایه طوغری عین بحره کیدر اکر بالکلیه دوشرسه شمسه کسوف تام واقع اولوب کواکبی سیاهدن قالمیوب اکثریلری ظاهر اولور واکر نصفی بحره دوشرسه اول مقداری منکسف اولور وکسوف حالنده ملائکه شمس ایکی فرقه اولورلر بر فرقه سی تسبیح ایله رک آنی عجله سندن یکا چکرلر وبر فرقه سی دخی تسبیح ایدرک عجله ی شمسدن یکا قرب ایدرلر وبو اثناده ینه شمسی مغرب سمتنه الوب کیدرلر تا ایکی اوچ ساعت مقداری زمانده کالاول عجله سی اوزرینه وضع ایدرلر پس شمس منیری عالمه ضیا ویره رک مغربنه ایندررلر وخسوف وقتی کلدکده کذلک قمر جمیل عجله سندن عین بحره یا تمام یا ناقص واقع وساقط اولوب وقوعی مقداری خسوف حاصل اولور وآنک ملکلری دخی ایکی فرقه اولوب منوال مذکور اوزره آنی عجله سنه وضع ایدرلر قمر منجلی اولوب شب تاری مهتاب ایله ره ک آلوب مغربنه کیدرلر وکسوف وخسوفک نیجه فائده لری واردر بری بودرکه شمس وقمری معبود اتخاذ ایدنلرک بطلان قولی ظاهر اولور زیراکه متغیر اولان نسنه معبود اولمز وبری بودرکه شمس قمرک محاذیله کندی نورنده استقلالی بولنمدیغندن منکسف اولدیغی وقمر دخی کامل بولندقده منخسف اولدیغی کماله ایرمک نقصانه قریب اولمغه دلالت ایدر چونکه هر کماله ایرن زواله ملازمدر پس رخاده بولنان کمالدن بلادن امین اولمیوب حضرت حقه توجه ایتمک لازمدر نته کیم حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم لان اکون فی بلاء انتظر الرخاء احب الی من ان اکون فی رخاء انتظر البلاء لان الله لا یرفع عبدا الا وتحفظه بیورمشدر وکسوف وخسوفک بر فائده لری دخی بودرکه بو قیامنده وجوهک مبیض ومسود اولمه لری خاطره کلوب عبد تذکار اوزره اولوب هر دم رضای حقه ملازم اولور وکسوف خسوفی مشاهده ایدنلره توبه واستغفار وتوجه لازم اولور

نوع رابع

بعض احوال کائنات جو سمایی بیلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل تفسیر واهل حدیث دیمشلردرکه حق تعالی بحر نجوم مرقومک تحتنده اولان بحر هوانک اوسطنده بین السماء والارض بر بحر ماء هم خلق ایتمشدرکه اکا بحر مکفوف دیرلر وآنده ماهیدکی صدهزار انواع مخلوقات اوزوب کزرلر واول بحر مزبورک صویله طوفان نوح اولمشدر وقوم انکله هلاک بولمشدر وحق تعالی انزال مطر مراد ایلدکده سمانک فوقنده اولان بحر ارزاقدن اوقات معلومه ده ارزاق مقسومی

سمادن سمایه انزال وبحر مکفوفده ایصال ایدوب انده رتجه تحمیل وسحابه اشعار
ایلر تاکیم ارزاق ایله ممتزج اولان صو غربال مثالی الدیوب قطرات امطار
ایلیه اندن امر حق ایله هر قطره نی بر ملك انزال ایدوب کندی موضعنه وضع ایدر
چونکه ملائکه نوردن خلق اولنمشدر انکچون انزال مطر یکی اوده ده بری برینه
ازدحام ویرمیوب اشعه انوار مثالی تداخل ایدرلر وسمادن ارضه بر قطره
نازل اولماز الا که اول موزون ومکیلدر ویر ودخی نفع کثیردر اگر اول رزقه
ایله ممتزج ایسه اندن قره ده نبات حاصل اولور و دریاده اصدافه واصل اولور
پس ارزاق کندی بحرندن نحو امطاره واندن غیومه واندن بره وبحره
نازل اولور وحق تعالی جو سماده اعنی دوره بحر هواده قاردن وطولودن نیجه یوز
بیك جبال خلق ایتمشدر وارضك بر طرفنه ثلج وبرد ارسال ایتمجك اولدقده
انلره موکل اولان میکائیل علیه السلام امر ایدر او دخی وکیلی اولان اسمیل نام ملکه
امر ایدر مراد ایلدیکی یره استدیکی قدر هر حبه سنی بر ملك وضع ایدر نته کیم حق تعالی
وینزل من السماء من جبال فیها من برد بیورمشدر وحق تعالی جو هر اخضر [illegible]
ماسی خلق ایلدکده انك بخارندن دخی خلق ایتمشدر وبین السماء والارض اولان
ریح اوج قسمدر بریسی ریح عقیمدر که عاد قومنه ارسال اولنمشدر وبریسی ریح
سوداء درکه غیوم جوی وبحر امطاری وجبال ثلج وبردی محو ایدوب
جو سماده طولنمشدر وریح ثالث ریح اهل ارضدرکه مشرق ومغرب وجنوب
وشمال جهتلرندن حرکت ایدن هوادر اول سحاب وغیومی جمع وتفریق ایدوب
مطر وثلج اینه جك یرلره الوب کیدر پس هبوب ریاح میکائیل علیه السلامك
تدبیرینه موقوف وتحریکنه مستوندرکه اذنیله هبوب ایدوب اذنیله منقطع
اولور وحق تعالی بو هوانی ارواح مخلوقاتنه انفاس ایتمشدر وبو ریاحی
فرح وسرور وصلاح اشیا وانموا ایتمشدر زیرا که ریح اولمسه هر شی متعفن
وفاسد اولوردی وجمیع حیوانات بریه هلاك اولوردی ودریاحك امطار
وانبات یوق فوائد چوقدر وتحسین وجوه وحفظ حیات وتنشیف اشیا که
خواصندن نهایتی یوقدر وحق تعالی سحاب وغیومی اجسام لطیفه مجوفه خلق
ایتمشدر وانلری میکائیل علیه السلامك اعوانی هواده جمع ایدوب ارضه قرب
کتوردکده وجه سمانی ستر ایدوب غیم کثیف اولور وانلر غیومی سمایه دفع
ایلدکده ارضدن بعید اولوب صحو لطیف اولور وحق تعالی سوق سحاب ایچون
رعد ادلو بر کوچك ملك خلق ایدوب میکائیل علیه السلامه انی تابع ایلمشدر
ودموردن بر سوطی واردرکه انکله سحاب وغیومی ابلکی سوق ایدر
وشدت ضربیله سوطندن آتش چقرکه اکا برق اطلاق ایدرلر واکر اول
نازل شرارندن ارضه دوشرسه اکا صاعقه دیرلر واول صوت هائل الاخ
ناصحی ملائکه اولان رعدك صداسیدرکه حمد حق ایله تسبیح ایدر واول سحابی

محدث

محدث بحرق ایسوریب کیدر نته کیم حق تعالی کلام قدیمنده ویسبح الرعد بحمده والملائکة
من خیفته بیورمشدر وحدیث نبویده وارد اولمشدرکه هواده ظاهر اولان قوس
اخضر واحمره قوس قزح دیمکدن زیرا که قزح نام شیطاندر بلکه اول قوس الله ددکر
علامت رحمت واظهار قدرت [illegible] ایتمشدر وحق تعالی وجه ارضه مجاور اولان
هوانی لطیف خلق ایتمشدر تاکیم یرلوزنده بولنان مخلوقات آنی استنشاق ایله تنفس
ایدوب حیات بولوب تعیش ایده لر وبو هوانك فوقنده طومان وانك فوقنده
بیاض غمام وآنك فوقنده سحاب ممطر وآنك فوقنده طیور طائر خلق ایتمشدرکه
ابحر مکفوفدن مأواری واردر وانده وجه ارضده سکنالری واردر انلر اجنحه
هوا ایلرلر وهوا اجرلر وهواده اوچرلر وهواده ازدواج ایده لر وبیضه لری
دیرون هواده اسفله کلوب تا ازدواج بولوب فرخ اولوب جناحی تمام کلوب
طائر اولنجیه دك سقوط ایدر بعده فوق مقعنه طیران ایدوب اصلنه کیدر
واول هوانك فوقنده جبال ثلج بردی وانك فوقنده بحر مکفوف مذکوردیر
وانك فوقنده هوای لطیف وانك فوقنده نجوم کواکبی خلق ایتمشدر وشمس وقمر
ونجومك انواری عظیم وشدید اولوب انلرده بولدم بیننده بولنان هواء لطیف
وبحر صافی وثلج وسحاب ثقیل اولدیغندن تمام حائل اولمازلر واکر غمامه
ارض آره سنده بو مذکورات اولدیغنده حائل اولماسه حرارت شمسه اصلا تحمل اولنمازدی

فصل رابع

کیفیت خلقت بحار سبعه نی وجبال قاف عالیه نی وارضین سبعه نی وهر طبقه سنك
ساکنلرینی وجهنمی وطبقات سبعه سنی وهر برینك اهلی واشراط ساعت واحوال
قیامتی وفنای عالمی واحوال محشری تفصیل نوع ایله بیان ایدر [illegible] بحار سبعه
وجبال وارضین وجهنمی اجمالا بیلمك مطلوب معلوم اولسونکه اهل تفسیر واهل
حدیث اتفاق ایتمشلردرکه حق تعالی سموات وارضینی خلق ایتمك مراد ایلدکده ماء
اخضر مذکوردن جنات وخزائن النعیمی قلادته بقیه سنك صافی ولطیفندن سموات
سبعه نی خلق ایدوب اندن قالان مکدر وکثیفی بری برینه ضرب ایتمشدر پس آنك
زبدی برینه چقوب امواجی مرتفع اولدقده اول زبد وامواجی منجمد ایلمشدرکه
ارضین وجبال اولمشدر وجبال دخی اوتاد ارض اولمشدر بعده حق تعالی جمیع جبالك
عروقی محیط ارض اولان جبل قافه ربط ایلمشدر وبر عظیم ملکی زلزله یه موکل ایدوب
عروق جبالی اکا مسخر ایتمشدر پس حق تعالی بر ارضك خلقی معاصیدن منع وزجر ایتمك
مراد ایلدکده اول ملك امر حق ایله اول ارضك عرقنی تحریك ایدر تاکیم انك خلقی اول زلزله دن
خوف ایله متنبه اولوب حق تعالی یه متوجه اوله لر بعده اوبحر سبعه خلق ایتمشدرکه اکثری
اطراف ارضی ورای جبل قافدن احاطه قیلمشدر وانك نامی بحر محیط اولمشدر
وانك وراسنده بحر ثانیدرکه نامی [illegible] وآنك وراسنده بحر ثالثدرکه نامی [illegible]
وانك وراسنده بحر رابعدرکه نامی مظلمدر وانك وراسنده بحر خامسدرکه نامی [illegible]

وانلرك ورالرینده بحرلر واردر که نامی ساکندر وانك ورالرینده بحر سیاه بعده که نامی
باکیدر و آخر بحار سبعه اولدر وبحار مذکوره بری برینه محیط اولمشدر و هر
بحرك عرضی بشیوز یللق یولدر وحق تعالی بقیه جوهر اخضردن هر ایکی بحر آره سنده
فتح اولان ایله اطرافی ارض آره سنده ونحر سابعك ورا سنده بر دریاشی جبل قاف
خلق ایتمشدر که عددلری سکزدر و جبال مذکوره نك هر بری بیك عرضی بشیوز
یللق مسافه کستمشدر بعده حق تعالی قدرتیله اول محیطاتك امثالی جبالك یدیسی اوزرینه
اطرافده سموات سبعه تك قباب امثالی وضع ایتمشدر وجبل قاف تاعنده درون سماء
دنیاده ودریای محیط ایله ارض اره سنده جمیع دن جزو وساده قالمشدر واول
جبل احجر ومردود نور ضیاء شمس وانوار قمر وکواکب اشراق ایدوب اشعه سی جبل
قافدن هوا ایله منعکس اولمشدر هوای نیك رنکی بوبله ازرق فام کورنوب عوام
آنی دیك سما ظن ایتمشدر وحق تعالی بحار سبعه نك هر بریسی حیتان امثالی مراد
انواع مخلوقات ایله مالامال طولدرمشدر و سماء ساجك بجبار عاولان جبل
قافك وراسنده برحیه عظیمه خلق ایتمشدر که اول جبل اعظمی حلقه مثالی احاطه ایدوب
راسنی دنبی اوزرینه قومشدر و قیامته دك حق تعالی یه اعلی صوتیله تسبیح ایدر
وبحار مذکوره ارضین سبعه بر سفینه کبی متزلزل ومضطرب ایکن حق تعالی
بر عظیم ملك تعیین ایتمشدر که اطرافی ارضینی قبض ایدوب بر حلکی اوزرنده ساکن
قیلمشدر بعده حق تعالی اول ملکك قدمی قرار ایتمك ایچون یاقوت اخضردن بر عظیم
صخره مربعه خلق ایتمشدر که انك سطح اعلی سنده بیك وادی خلق ایدوب هر بیری
بحر ایله و هر بحری هزار انواع مخلوقات ایله طولدرمشدر بعده حق تعالی اول
صخره قرار ایتمك ایچون بر عظیم ثور احمر خلق ایتمشدر که آنك قرق بیك باشی و قرق بیك
بوینوزی و قرق بیك ایاغی واردر و هر ایکی ایاغی آره سی بریللق یولدر و صخره مذکوره
ثورك ظهری اوزرنده یوکلنمشدر و ثور مذکورك ادی لیوثادر بعده حق تعالی
آنك ایاقلری قرار ایتمك ایچون بر عظیم حوت خلق ایتمشدر که بحار سبعه انك قتنده
بر قطره کبیدر بعده حق تعالی اول حوتك تحتنده بر بحر ژرف وارن خلق ایتمشدر حوت
عظیم اول بحر اعظمده سکون و قرار ایتمشدر بعده حق تعالی اول حوتك تحتنده یدی
طبقه جهنم خلق ایتمشدر که اول بحر اعظم اوزرنده ساکن اولمشدر بعده حق تعالی یدی
جهنمك تحتنده ریح عاصف خلق ایتمشدر که اول سعیره سقر انك اوزرنده مستقردر
بعده حق تعالی اول ریحك تحتنده حجاب خلق ایتمشدر و غیرلرنی ... ادراك علم اوکا منتهی اولشدر
تحتنده خلق وانده ...

فرع ثالث

تفصیل احوال ارضین سبعه نك و هر طبقه سنك ساکنلرینی و طبقات سبعه نك
و هر برینك اسملرینی و اهالیلرینی بلدردر انی عزیز معلوم اولسونکه اهل تفسیر واهل
حدیث اتفاق ایتمشلردر که حق تعالی قدرتیله ارضینی بری برینك اسفل یدی طبقه
خلق ایتمشدر و هر ارضك سکنی و هر ایکی ارضك مابینی مسافه سی بشیوز یللق یولدر

ایدوب هوا ایله ملوء اولمشدر اما ایکنجی طبقه نامی دمکادر و ریح عقیم کبی هوای ناخوشی
وآنده بر نوع مخلوق واردر که برشم نامیله مشهوردر و انلره هم حساب و هم عذاب واردر
و ایکنجی طبقه نك ادی جلددر انده ناردن عذابك انواعی مهیادر و قومنك نامی طمسك
بر عبد بونلر و اوچنجی طبقه نك اسمی عرقه در انده بغال امثالی عقربلر واردر که انلر
رماح اشباهیدر و هر برینك ذنبنده اوچیوز فقره وار دردکه هر قاننده طولمشدر
وانك ساکنلری بر طا نفه حبیسه در که انلره قبیس دیرلر و انلرك طعامی تراب
و شرابی شبنمدر و دردنجی طبقه نك ادی حزیادر انده جبال امثال اژدهالر
واردر که انلرك لحم باسق کبیدر اکر برینك سی بحر محیط مختلط اولسه غلیانا
طوفانك جمله سی هلاك اولوردی وانك ساکنلرینه جلهام دیرلر که کوزلری واردر
و ایاقلری واردر انجق ایکی قناتلری واردر که ادبارلر و بشنجی طبقه نك ادی
ملثاددر و قومنك ادی عنطاطدر وکوزلری حساب کلز بری برلرلرینی ییرلر وانده کبرتیدن
جبال امثالی احجار واردر که کفارك رقابنده باغلیوب جهنمه بورا قرلر والتنجی
طبقه نك ادی سجین در واهل نارك دفتر اعمالی آنده در وساکنلرینه قطاطه
دیرلر جمله سی طیر شکلنده در لکن اقوی آدم الی کبی وآذانی بقر قولاغی کبی وایاقلری
غنم ایاغی کبیدر انلر ملائکه امثالی اکل و شرب و نوم و جماع ایتمزلر دائما حق تعالی یه
عبادت ایدرلر و بر روایتده ارواح اهل نار الی یوم القیام آنده محبس اولمشدر
و یدنجی طبقه نك ادی عجبادر و قومنك ادی جنوحدر جمله سی قصیر القامه سیاه
حبشی امثالیدر و الری و ایاقلری بجه سباع کبیدر یأجوج ماجوج انلرك هلاکی
ایچون کرکدر و حالا ابلیس لعین اتباعیله آنده ساکندر کندیسی بر تخت اوزرنده اوتوروب
اتباعی اطرافنده صف صف طوروب هر بری بونلر یوزنده بنی ادمی اضلال ایچون
ایتدکلری بطرکتنه لری اکا عرض ایدرلر پس انلردن هر کیمك شر و فسادی اکثر و اکبر
ایسه ابلیس انی یاننده الوب تلبیسانی تحسین ایدوب التفاتیله معززلرندن عد ایلر حق تعالی
امت محمدی انلرك مکروندن حفظ ایلسون آمین و ارض مذکورك اوسطنه
طلمتدن بر حجاب واردر که بوذکر اولنان طبقات سبعه زمین اول ملك عظیمك
منکبینه مستقردر وحق تعالی ارضین سبعه تحتنده ذکر اولنان صخره خضرا و ثور
احمر وحوت عظیم و بحر اعظمدن اسفلده کنز خشمندن یدی طبقه جهنم خلق ایتمشدر که
بری برندن اسفلدر و هر طبقه نك مابینی بشیوز یللق مسافه در وجهنمك یدی تبرز
واردر که هر برینك داخلنده آتشدن یتمش بیك جبل واردر و هر جبلده آتشدن
یتمش بیك وادی واردر و هر وادیده آتشدن یتمش بیك قلعه واردر و هر برقلعه ده
آتشدن یتمش بیك بیت واردر و هر بیت ایچنده قیود و صنادیق و انکال و مقامع
و سلاسل و اغلال و کلاب و حیات و عقارب مسموم و حمیم و غساق و زمهریر و زقوم
امثالی بیك درلو عذاب واردر والله قره یوزلی کوك کوزلی زبانیلر مکلردر که
جمله سی واحد در وانلرده مرحمت خلق اولنمشدر واونلره حوزه که حسابلی بوقدر

وحق تعالی زبانیدن برعظیم وهیبتلی ملك موکل ایتمشدرکه اکا مالك دیرلر یدی
جهنمك حاکمی و والیسی اودر اما اولکی جهنمك ادی ینه جهنمدر وسائرلرندن
عذابی اخف وارقدر وامت محمدك عاصیلری ایچون محققدر وایکنجی طبقه نك
ادی سعیردرکه نصاری انده اسیردر واوچنجی طبقه نك آدی سقردرکه
یهودی ایچون مقرردر ودردنجی طبقه نك آدی جحیمدرکه مرتد وشیاطین
ایچون انك عذابی الیمدر وبشنجی طبقه نك ادی حطمه درکه بر اغنیا آنده در
ویاجوج ماجوج دخی اولرك بریدر والتنجی طبقه نك ادی لظی درکه بت پرست واتش پرست
وساحرلر ایچون مهیادر ویدنجی طبقه که درکات اسفلدر انك ادی هاویه در
واول ملاحده وزنادقه وحیل وکذابین ومنافقلری حاویه در وانك نارینك
حرارتی وعذابی شدتی جمله یه غایه در ویدی جهنمك جمیع درکاتی یدی
بیك درکه درکه زبانیه در اللهم اجرنا من النار بمعونك یا مجیر

نوع ثالث

شجرۂ عالمك ثمره سی اولان حضرت ادمك دخی جمله دن اقدم ایکن جمله دن صکره
ظهوردن وجنته صعودی وانده هبوطی وذریتیله وجه ارضك عمارتی وانلرك
نسلندن حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك ولادتی وبقای
شریعت وسیادتی بیلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل تفسیر واهل حدیث اتفاق
ایله دیمشلردرکه حق تعالی عالم ارواحی خلق ایلدی ایکی بیك ییل قدر مرور ایتدکدن صکره
عالم اجسامی دخی ایجاد ایلیوب التی کونده عرشی اعلادن فلك وحجاب وارضینه وارنجه
جمله نك تمامیله نظامن ویرمشدر بعده ملائکه کروبیون ساق عرش اعظمی اسکان
ایدوب ملائکه حافین وصافین حول عرشده مکان ایتمشدر وسائر ملائکه کرامك
مراتبنجه هرزمره سنه برمقام معلوم احسان ایدوب برصنفنی کرسیده وبرصنفنی
سدره ده وبرصنفنی لواء الحمد المتینه وبرنجه اصنافنی جنتده حور وغلمان
ایله اسکان ایلمشدر وملائکه کرامك نیجه بیك اصنافنی سموات وارضین واهل
وجهنمی طولدرمشدر واندن صکره ارضین واطرافده اولان مخلوقاته خدام قیلمشدر
وجهنمه طولان ملائکه زبانیلر اولمشدر وارواح مجرده جنود مجنده اولوب
سموات وارضینی محیط اولان صور اسرافیلك دروننده هرزمره مرتبه سنده مقام
بولمشدر چونکه حق تعالی یوم خلق السموات والارض اجسامك هرسمتنی عرش اعلادن
حجاب اسفله وارنجه دك ملائکه وارواح واشباح ومخلوقات ایله مملو قیلمشدی
پس روی دنیانی دخی اعنی بویریوزنی هرانواع مخلوقدن خالی بولیوب اول وقتده بسیط
زمینك جمیع سهل وجبالنه طاری بتوب جمیع وجه ارضی مالامال طولدردقدن صکره
برطیر طاوس خلق ایدوب دنیا طولوسنجه طاری اکا رزق مقسوم ایتمشدر بعده
طیر مرقوم اول ارزاق مقسومی مرور دهور ایله اکل ایدوب اون وادی ارزاق
قالدقده خوفندن کونده اون دانه سنی التقاط ایلردی چونکه بعد زمان بروادی ارزاق

قالمشدر

قالمشدر پس اول طیر کونده بردانه ایله قانع اولمشدر تاکیم ارزاق مقسوم نهایت
بولدقده طیر مرقومك اجلی کلمشدر برکره فکر اولنسه که بوکهنه دنیانك زمانلرندن
بروبرنظامی بولمشدر ونه لردن کچوب قالمشدر اولوالالبابه کمال مرتبه عبرتنما اولمشدر
بعده حق تعالی حکمتیله یریوزنده رنك ودود وحرارتسز ناردن جانی خلق ایدوب
مارج اسمیله دخی تسمیه ایتمشدرکه اول ابوالجن در واندن زوجه سنی خلق ایدوب
مارجه نامیله اد ویرمشدر وانلرك ازدواجندن طائفه جن متولد اولوب
نیجه یوز بیك قبیله وجوده کلمشدر وابلیس لعین انلردن پیدا اولمشدر انلرك
صورت اصلیه لری بنی آدم صورتیدر لکن امثال ملائکه اجسام لطیفه اولدقلرندن
مراد ایتدکلری صورتلرده تشکل ایدرلر وانلرك ذریتی کثرتندن وجه ارضده صغیر
ابلیس لعین اولادیله سماء دنیایه چقوب انده ساکن اولمشدر وجمله جن لیل ونهار
الله تعالی یه عبادت ایدوب اصلا عاصی اولمزلر پس یدی بیك سنه مرورندن صکره
یریوزنده قالانلری انواع فساده وسفك دمایه باشلدیلر وترك طاعات ایدوب
عصیان ایتدیلر بعده حق تعالی هریوز ییلده برکره کندولردن بر پیغمبر کوندرکجه
آنی اهلاك ایدوب اون ایکی سنه ده یکرمی پیغمبر قتل ایتمشلردر بعده حق تعالی
انلره ختم ایدوب سماء دنیاده ساکن اولان ابلیسی اولادیله یریوزینه کوندروب
الله اولان جنی بریره جمع ایتدکده سمادن برآتش نازل اولوب جمله سنی احراق ایتمشدر
وسمادن کوندردیکی ذریت ابلیسی جزایر انهرده اسکان ایدوب ابلیس اکا غایتده
مطیع ومنقاد اولدیغندن آنی سماء سابعه یه رفع ایتمشدر ومقبول درکاه ایدوب
آنی جنته ادخال ایتمشدر ویریوزی خالی قالمسون ایچون سماء دنیادن ملائکه کرام
انزال ایدوب آنده اسکان ایتمشدر وانلرده حق تعالی یه عبادتله مشغول اولوب
بیك ییل دخی بومنوال اوزره کچمشدرکه مارج ابوالجن خلق اولناندن برو عدد سنین
یکرمی بیك ییله یتمشدر بعده حق تعالی باباء عالم ابوالبشر اولان حضرت ادم علیه السلامی
خلق ایتمك مراد ایلدکده عزرائیل علیه السلامی کوندروب یریوزنده اقالیم سبعه دن
انواع تراب المشدر بعده جبرائیل علیه السلامی ارسال ایدوب اول طینی یابسی قرق
کون تخمیر قلمشدر بعده حق تعالی انی احسن تقویم اوزره بطن وادی نعمانده تصویر
ایتمشدر وانك رأس شریفندن یکا کندی روحندن اکا نفخ ایدوب یریوزنده
آنی مسجود ملائکه واولادینه پیغمبر ایتمشدر وجمیع ملائکه اکا سجده ایلدکده ابلیس
اناخیر دیوب سجده ایتمدیکیچون ملعون ومطرود اولمشدر والی یوم القیمة مهلت
المشدر وذریاتیله ذریت ادمه تسلطله فرصت بولمشدر واجسام
بنی ادمك هریرندن کیروب عروق ایچنده دم کبی جریان ایدوب اغوا ایدرلر لکن
هیچ کیمسه نی جبرایله عاصی وکافر ایده مزلر انجق طاعاتی مر وتعسیر ومنهیاتی تزیین
وتیسیر کوسترمکله وسوسه ایدرلر حق تعالی جمله مزی انلرك شرورندن حفظ
ایلسون آمین وحق تعالی آدم پیغمبر علیه السلامی یریوزنده خلق ایلدکده قرق ییل صکره

آتی سوالدن رفع وجنت فردوسه ادخال ایدوب حله لر الباس وچوق نعمتلر احسان
ایتمشدر واکا هر بر نعمت ویرمکجه بو نعمتله قانعمیسن دیوب ادم علیه السلامه
خطاب ایتمشدر اول دخی قانع دکلم یارب دیو جواب ویرمشدر تا کیم ادم علیه
السلامه بر غفلت ویروب ضلع معوجندن ایسرندن حوا انامزی خلق ایلدکده ادم کوزن
آچوب کورمشدرکه یاننده کندی مثلی بر محبوب انسان اوتورمشدر پس الفت ومحبت
والفت ووصلت حاصل اولدقده حق تعالی آکا خطاب ایتمشدرکه یا ادم بو نعمتله
بنجه سن اول دخی جواب ایتمشدرکه ای ربم نعمتلی حسابک بو نعمتدن غرق اولمشمدر
ونعمتک جمله دن اعظم بولمشمدر وبونکله قناعت قیلمشمدر چون حوا ایله سکونت بولدی
الفتیله انسیت قلوب اندن کام الشمدر پس عزتی اکرامه حاجت قالمیوب احساننک
شکری سرور ایله طولمشمد بعده حق تعالی یا آدم حوا ایله جنتده ساکن اولوب
هر نعمتدن لذت آله سز انجق شجره حنطه یه قریب کلیه سز واندن اکل ایدوب
بکا عاصی اولیه سز دیوب تنبیه بیورمشدر ومنوال مذکور اوزره حضرت
آدم حوا ایله بیک ییل قدر جنت صفالرن سورمشدر بعده آدم اتامز حوا انامزک
سوزینه تابع اولوب شجره حنطه دن الوب ایکیسی دخی اکل ایلدکده حق تعالی
انلری عریان ایدوب جنتدن دنیا یه ایندرمشدر پس حضرت ادم علیه السلام
هندستانده بر عالی جبل اوزرنه هبوط ایتمشدر وایکیوز ییل اوجبلده اغلیوب
توبه یه مشغول اولدقده توبه سی قبول ایتمشدر وحوا انامز دخی آدم اتامزی طلب
ایدوب جمیع اطراف ارضه کزمشدر وحضرت آدم علیه السلامک توبه سی قبول
اولدقده اول دخی حضرت حوایی طلب ایدوب ایکی یوز ییللق مسافه ده جبل عرفات اوزرنده
ملاقاتلری میسر اولمشدر نظم ایکی جانبدن ایکی مشتاق ایکیسی بیله مبتلای فراق
بر برینه همان ایرشدیلر اغلشوب مسرور کورشدیلر
بعده شام شریفه کلوب سلیمه ییل آنده قالوب هابیل وقابیل اندن اولوب ینه
هندستانه کیتمشلردر مدت عمرلری ایکی بیک سنه اولدقده حضرت آدم علیه
السلام سرندیب اطه سنده واندن قرق ییل صکره حضرت حوا جده ده وفات
ایتمشلردر بعده ذریتلری وجه ارضی مسکون ومعمور ایتمشلردر وحضرت
آدمک نسلندن یگرمی بیک کسنه لر مقام نبوته یتشمشلردر پس حضرت آدمدن
صکره التی بیک سنه مرور ایتدکده مکه مکرمه ده حضرت اسمعیل اولادندن
قریش قبیله سنده بنی هاشمدن صلب عبد الله دن محمد المصطفی صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری دنیا یه کلوب قرق سنه ولایت ذوقیله صفالر سورمشدر
قرق یاشنده جمیع انس وجنه پیغمبر اولوب اون اوچ سنه مکه ده کفره نک
جفالر کورمشدر ومکه ده مغلوب ایکن مدینه یه هجرت ایتمشدر واوننجی سنه
مکه یه غالب کلوب فتح ایدوب ینه مدینه یه کیتمشدر واول سنه سن شریفی التمش
اوچ ییله یتمشدر واول سنه ده مدینه ده وفات ایتمشدر وبزم پیغمبرمز اولدر که

خاتم

خاتم الانبیادر والله اعلم بعده پیغمبر کلز وشرع شریفی قیامته دک باقیدرکه نسخ
وتبدیل اولنماز واحکامی تغییر بولماز چون هجرت نبویه دن بو زمانه کلنجیه دک
سنین قمریه ایله تاریخ نبویه بیک یوز یتمش یتمشدر پس اخر دوردر اولوب دنیانک
عمری کچوب کتمشدر وقیامت قریب اولوب ادب وحیا وحب ووفا وصدق
وصفا یتمش وباتمشدر زیراکه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک
خبر دیردیکی اشراط ساعتک نیجه سی ظهور بولمشدر اللهم احفظنا من فتنة اخر
الزمانات ولا تخرجنا من الدنیا الا مع الشهادة والایمان برحمتک یا ارحم الراحمین

نوع رابع

اشراط ساعتی وعلامات قیامتی ونفخ صوری وزلزله وفتوری وهلاک
مخلوقات وخراب سموات بلادلری ای عزیز معلوم اولسونکه انجق اهل حدیث
اتفاق ایتمشلردرکه اشراط ساعت وعلامات قیامت ایکی نوعدر بری علامات
خفیه وبری علامات جلیه در اما علامات خفیه انساندن غیرت وحرمت
ومحبت وشفقت وادب وحیا وجود وسخا وعهد ووفا وصدق وصفا
وضیافت ورفقا ودیانت وتقوا واجرای شریعت غرا قالمیوب وشهرلرده کثرت
مساجد وقلت جماعت ورفعت ابنیه ورقت البسه وامارت سفلو صبیان
وتشبه نسا برجاله ورجال بالنسا واشتغال رجال برجال ونسا بالنسا وقلت برکات
اشیا وقطع ارحام وبیع احکام وتعظیم اشرار وتحقیر ابرار وتولید اماء
دماء وفسق وفجور وزنانک تبرج امثالی اوروردکه بونلر اشراط ساعتدن دیدیلر واما
قیامتک علامات جلیه سی اوندر اولا خروج دجالدر بعده توالی خسوف وزلزلات
لیالیدر بعده اوچ سنه علی التوالی قحط اقلیمدر بعده استیعاب دخان عظیمدر بعده
عیسی علیه السلامک سماءدن نزول ایدن شام شریفک مناره بیضاسی اوزرینه اینوب دجالی
قتل ایدوب شریعت محمدیه ایله عامل اولمسیدر بعده آل رسول اکرمدن مهدی ظهور ایدوب
قرق ییل عدالت اوزره کیدوب حضرت عیسی علیه السلامی بولمسیدر بعده دابة الارضک
وجوده کلمسیدر بعده یاجوج وماجوج جمله سد اسکندردن خروج ایله استیلالریدر
ایتمشلردر بعده حضرت عیسی علیه السلامک مکه مکرمه ده کلوب آنده آخرته
کیتمسیدر بعده بیت شریفک هدم اولمسیدر بعده کونشک مغربیدن طلوع
ایله آنده طولنمسیدر پس بو اشراط وعلامات مذکوره ظهور بولدقدن صکره مسک
وعنبر رائحه سی مثللو بر ریاح طیبه یاردم هبوب ایدوب مؤمنلرک ارواحی
روح ورحماندن خروج ایدر بعده قران کریمک احکامی یریوزندن
رفع اولوب خلقک جمله سی جاهلیه قالوب یوز ییل دخی اویله کیدر واهل
تفسیر دخی اتفاق ایتمشلردرکه بو جمله دن صکره حق تعالی اسرافیل علیه السلام
نفخ صور ایله امر ایدر پس اول دم صورک هیبتندن سموات سبعه ده
اولان ملائکه وارضین سبعه ده اولان مخلوقاتک جمله سی قیامت قوپدیغی ساعت

یوزلری اوزره دوشوب بیهوش اولورلر و سموات و ارضینه لرزه و زلزله دوشوب
ییلدزلر دوکیلورلر و صاچلر و صقاللر آغاروب حامله لر وضع حمل ایدوب
ناسک جمله سی کندیدن کیدوب سکران امثالی اولورلر بو نفخه اولادرکه افزع و فتنه ایله
اولورلر و قرق ییل دخی بو منوال اوزره کیدر بعده حق تعالی ینه اسرافیل علیه السلام
نفخ صور ایله امر ایدر پس اول دخی نفخه ثانیه ده صوری اویله قوی نفخ ایدرکه
شدتندن جمیع جبال اوده مندک و یرلرندن منفک اولوب هوایه چقوب
عهن منفوش امثالی غمام اولورلر و سموات سبعه پاره پاره اولوب یریوزینه
صو کبی اریوب دوکیلورلر و میاه احرقوب قوری اولوب شمس و قمرک ضیاسی
کیدوب قاپ قاره اولورلر و جهان خلقدن خالی اولوب عرش اعلادن اسفل سافلینه
بلکه حجاب زوایه دک هرنه قدر مخلوقات و ملائکه وار ایسه بالجمله هلاک اولوب
فنا بولورلر الا که ملائکه مقربیندن سکز ملک قالورلر و انلر جبرائیل و میکائیل
و رضوان و عزرائیلدر و دوردی حمله عرش درکه بریسی اسرافیلدر بعده
الرحق الله عزرائیل علیه السلام اول ملائکه سبعه نک دخی ارواحنی قبض ایدر بعده
کندی روحنی قبض ایدر لکن بر صیحه ایدرکه صدای نعره سی سموات یجوب ارضینه کیدر
پس هرجان موت ذوق ایله خالی اولوب ایکی عالمده برکمسه قالمیوب انجق ذوالجلال
والاکرام اولان الله قالور و بو عالم خراب و خالی و تشتت اولوب ویرانه
امثالی قرق ییل خالی اوزره قالور و حق تعالی عظمتیله لمن الملک الیوم
دیوب سؤال ایدر کندیدن غیری برکمسه اولمدیغندن ینه کندی
لله الواحد القهار دیوب کندو سنه جواب ایدر

برزخ خامس

نفخه ثالثه ایله احیاء موتالی و حشر اجسادی و دفتر اعمالی و حساب و میزانی
و صراط و اعراف اجمالا بیلدردی ای عزیز معلوم اولسونکه اهل تفسیر و اهل
حدیث اتفاق ایتمشلردرکه حق تعالی بو یریوزینی بر دخی شد ایله مستوی ایدوب
صحرای دمشق برابری حیزنده محشر یری یوز بیک یوز بیک بو یریوزینی قدر واسع ایدوب
بعده عرش اللهدن ذکر اولنان بحر حیواندن قرق کون علی التوالی منی رجال
امثالی بر دنیا اوزره مطر نزول ایدر و جمیع وجه ارضی دریا کبی طولدقده طبقه طینیه ده
تراب اولان جمیع ابدان انسان و حیوان اول مطری جذب ایدوب جمله اجزاسی
بربره کلوب هر جسد اولکی هیئته اولوب یریوزنده بقله امثالی بتر و هر بدن
کندی مکاننده بتر بعده حق تعالی اول ملائکه ثمانیه یی احیا ایدوب اسرافیل علیه
السلامه ینه صوری نفخ ایله امر ایدر پس اول دخی نفخه ثالثه اویله رفق
و لطف ایله نفخ ایدرکه صورک دروننده ساکن اولان ارواح اول دمده آفاقه
منتشر اولوب هرجان کندی جسدنی بولور نیجه که غنم کثیره ایچنده هر حمل کندی
اناسنی بولور کذلک هرجان کندی جسمنی بولوب انلا قالورن و مخلوقات اولین و آخرین

وملایکه

وملائکه و حور عین و انس و جن و شیاطین و حیتان بحار و حیوانات ارضین
و حشرات اجمعین برآن ساعتده تماما روح بولورلر و محشر یرینه جمیع اطرافدن
جمع اولورلر و انبیا و اولیا و علما و صلحا جنتدن حله لر دیبا قتلر کلوب کیوب بنور
ظل عرشه کیدوب منبرلر و کرسیلر اوزرنده راحت و سلامتله جالس اولورلر
و کبر و قالان خلقانک جمله سی جایع و ظمأن و باشلری آچق و عریان و حافی و پیاده
و افتان و خیزان میدان عرصاته کلوب مکان محشرده حشر اولورلر و مقلشوب
ایاق اوزرنده طورورلر و سمت راسلرینه کونش برمیل مقداری قریب اولوب
حرارتندن چوق عرق دوکرلر کیمی کعبنه و کیمی رکبه سنه دک و کیمی صدرینه و کیمی حلقنه دک
عرق بحنه قالورلر و نیچه لر عرق بحرنه غرق اولورلر و جهنمی بر التندن چکوب
محشره یتمش بیک صف زبانیلر کتوررلر و محشر خلقنی حلقه کبی محیط اولورلر
و اهل محشر الی بیک ییل قدر انتظار حساب ایله اول مکانده قالورلر و دنیاده
کراما کاتبین یازدیغی دفتر اعمالی محشرده اصحابنه ویررلر مؤمنلره و مطیعلره
یمیندن و کافرلره و فاسقلره شمالندن اعطا ایدرلر و حق تعالی جمیع
مخلوقاتنه آنده واسطه سز کلام سویلر و برآن ساعتده جمله نک حسابن کورر
کیمینه خطاب و کیمسنه عتاب ایلر و حق مظلومی ظالمدن الوب ظالمک حسناتی
وار ایسه اکا ویرر یوق ایسه سیئات مظلومی ظالمنه تحمیل ایدر بعد الحساب
حیوانلری تراب و کافرلر حیوانلره غبطه ایدوب کاشکی بز دخی تراب
اولایدق دیرلر و محشر یرنده ایکی عمودا اوزرنده بر میزان عظیم نصب اولنور که
هر بر عمودک طولی مشوز ییللق یولدر و هر برکفه سی بسیط زمین قدر بولدر و میزان
مرقوم ایله روز محشرده حسنات و سیئاتی وزن ایدرلر حسناتی ثقیل اولانلر
جنته و سیئاتی ثقیل اولانلر جهنمه کیدرلر مکرکیم حق تعالی عبدینی عفو
ایلیه و یا انبیادن و یا اولیادن و یا علمادن و یا صلحادن شفاعت ایریشه
اکر ایمان وفات ایلمش ایسه زیرا که دنیادن ایمانسز کیدنلره جنت و مغفرت
و شفاعت اولماز و هرکز جهنمدن خلاص بولماز و اکر ایمان ایله کیدوب مؤمنک
اعزکلوب مغفرت و یا شفاعت ایرشمدیسه اول سیئاتی
قدر جهنمده یانوب اندنصکره جنته کیدر و ذره قدر
ایمان ایله آخرته کیدن البته جهنمدن چقوب جنته دخول
ایدر و صراط کوپریسی قیلدن اینجه و قلیجدن کسکیندر
و طولی اوچ بیک ییللق یولدرکه بیک ییل یوقش و بیک
ییل دوز یول و بیک ییل اینشدر و اول متن
جهنم اوزرینه نصب اولنوب اهل محشرک جمله سی
انک اوزرندن کچوب کیدرلر کیمی برق خاطف
کبی و کیمی آت کبی و کیمی سکردن قوش کبی کچرلر

وكيمی سیاتی یوکلمش یوردر وکیمی جهنمده دو شوب محترق
اولور وجهنم ایسه فریاد ایدکه ای مؤمن تیز عبور ایله
تحقیقا سنك نورك بنم ناریمی منطفی ایتشدر پس مؤمنلر
سلامتله صراطی کچرلر وحوض کوثردن ایچرلر
وانده غسل ایدوب عیوب و نقصانلری تکمیل اولور وجنته داخل
اولوب هرکس مرتبه سنجه کندی مقامنی بولور وابد الاباد الله
ذوق و صفا ایله قالور زیراکه اهل جنت کاه انواع نعمتلرکه
لذتلنورلر وکاه لقای مولا ایله مست وحیران اولورلر
وکوزکورمیوب قولاق اشتیوب خاطرلره کلمیان
دولتلر بولورلر وجنته جهنمك آره سنده قلعه دیواری مثالی
برج و بالاسی نی شمار بر سور عظیم وارددکه ارتفاعی بیشیوز ییللق
مسافه در وطولی نی نهایه در و بناسی الوان جواهر بشقاسه در
وانکا اعراف تسمیه ایدرلر که مرفوع العلم اولان مجانین واطفال
مشرکین انك اوزرنده قالورلر جنت سمتنه باقوب اهلنی متنعم کوردکجه
آرزو ایله محزون اولورلر وجهنم سمتنه باقوب اهلنی معذب
کوردکجه کندی سلامتلریله مسرور وشاکر اولورلر واهل اعراف
بر روایتده ابدا انده قرار ایدوب کا هی حزن وکا هی سرور ایله قالورلر
اللهم یا ستار اجرنا من النار وادخلنا الجنة مع الابرار وارزقنا لقاءك فی دار البقاء والقرار
بحرمة حبیبك المختار آمین یا غفار تنبیه وخفی اولمیه که بو اوراقده کلنجیه دکین کتابت اولنان
سطورك جمله سی امور دینیه دن اولغله بو مذکوراتك کلیسی یقین اوزره تصدیق
واعتقادیله اعتقاد ایتمك جمله مزه اهم والزمدر زیراکه بونلر امور دینیه ده امور معقوله در
و بو امور مذکوره نی براهین عقلیه قیاس ایتمك عجز جایزدر زیراکه عقل بشر بونلرك ادراکنه
قاصر و عاجزدر انجق بزلره مطلب اعلا جز او لا معرفت مولا وصول ایجون و قدرتنی عظمتنی تفکر وتذکره
اشارت و بشارت اولان آیات قرانیه واحادیث نبویه مصداقنجه هیئت عالمی بر مقدار
بیان بوننه اکتفا اولنشدر لکن قول علمادن وکبار اولیادن اولا سید المحققین و سند المدققین
مولانا سید شریف علیه رحمة اللطیف حضرتلری وعلم الهیئة نعم العون علی معرفة الصانع بل تفکر فی خلق السموات
والارض بیوردیغیون وجاه جمیع فنونده مالك ملك وددون اولا شیخ فیضا ابن الامام محمد غزالی علیه رحمة الباری
المتعالی حضرتلری من لم یعرف الهیئة والتشریح فهو عنین فی معرفة الله بیوروب و قرینه تشریح الاهیئت
حکمای طیبوردیغیون بر مقدار علم هیئت عالمدن عقل العجب زندان جهانندن خروج ایدن
و عقل علم وحکمته دخول ایدوب ذمره فحول رجاله دولوج ایدن دن حکمه طول ایدوب ذروه تحقیقه
عروج ایدن وحقایق اشیاء و اضدادن دقایق معانی عارف اولدن و اسرار ایجاد مطلع اولدن احوال عالمی کما هی
بلسن وکمال معرفت نفسه ایروب الذی معرفة الله دوقی بوله اللهم یا واجب الوجود ویا واهب الجود
افض علینا انوار رحمتك و یسر لنا الوصول الی کمال معرفتك سبحانك اللهم لا علم لنا الا ما علمتنا

بو مقداری فنی منیع ... مناسب کوردلیشدر ... [illegible]

ولا نفهم لنا

ولا نفهم لنا الا ما فهمتنا ولا معرفة لنا الا ما الهمتنا انك انت العليم الحكيم والوجود الكريم
والرؤف الرحيم آمين يا معين برحمتك يا ارحم الراحمين

فن اول

بو فن مرات كائنات اولوب ترتيب خلقت اكوانی وكيفيت وماهيت جواهر واعراض جهانی
واحوال واشكال اشيا واعيانی وحكمت وهيئت عالم اجرام وادكانی وكون وفساد عناصر
ومركبات وحيوانات حكما ندن اوج بابه ايله بيان وتبيان ايدر باب اول ترتيب
خلقت اكوانی وكيفيت وماهيت جواهر واعراض جهانی حكمای اسلام برهان عقليه بيانده
اراده فصول اربعه ايله تفصيل ايدر فصل اول واجب الوجودی اثبات ايدوب ممكن الوجود
اولان جواهر واعراضی اجمالا اوج نوع ايله بيان ايدر نوع اول واجب الوجود حضرتلرينی
برهان عقلی ايله اثبات ايدوب انك اشيا ويه قريب اولوب انلره ملابس اولديغنی حكمانك
بولدقلری بلدرر اما معلوم اوله سن كه اهل حكمت دعشندر ادركه جناب واجب الوجودك
ماسواسی اولان موجوداته اسم عالم اطلاق اولنوب جمله دن خالق باری مطلق بوندر
نته كيم حق تعالی كلام قديمنده بيورمشدر الله نور السموات والارض مثل نوره
كمشكوة فيها مصباح المصباح فی زجاجة الزجاجة كانها كوكب دری يوقد من شجرة
مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية يكاد زيتها يضیء ولو لم تمسسه نار نور
علی نور يهدی الله لنوره من يشاء ويضرب الله الامثال للناس والله بكل شیء عليم
وكيفيت اعيان وماهيت اشيا فكر امعان ايله تتبع وملاحظه اولنسه احوال موجودات
واطوارات كائنات عين بصيرتله نظر مطالعه قيلنسه جميع اجزای عالم صنع باری جلالنه
اولديغنه برهان عقل سليم دلالت وشهادت ايلك امر محققدر نته كيم حق تعالی بيورمشدر
هو الذی خلق السموات والارض بالحق وصوركم فاحسن صوركم واليه المصير
واول واجب الوجود لذاته در وبلا ممكن الوجود وجوده كلشدر الا فانیدر وهر شيء هالك
اول باقی ودائمدر نته كيم كندی كتابنده بيورمشدر كل شیء هالك الا وجهه له الحكم
واليه ترجعون واول قادر حكمك اثاری قدرت وحكمتی عالم افاق وانفسده جسم اهل
بصيرته افتاب جهانتاب دن زياده تابانددر نته كيم قرآن كريمنده بيورمشدر سنريهم
اياتنا فی الافاق وفی انفسهم حتی يتبين لهم انه الحق اولم يكف بربك انه علی كل شیء شهيد
واول باری صانعك اسرار ايجاد وصنعی عالم ظاهر وباطننده شهود اهل عرفانه روشن
درخشنده وعيان نددر نته كيم حق تعالی كلام شريفنده بيورمشدر وفی الارض
ايات للموقنين وفی انفسكم افلا تبصرون وذرات هوا وجبال واحجار وقطرات
امطار وانهار وبحار بلكه اجزای افلاك دوار وكواكب سيار وعناصر ومواليد
وهر نه كه وار جمله سی هر بار ليل ونهار اول واحد دودو غفار حضرتلرينه ثنا كار
اولوب انك واحدانيتنی اشعار واظهار ايدوب هر بری بر لسان ايله نته كيم حق تعالی

نظم کرمنده بیورمشلردر تسبح له من فی السموات السبع والارض ومن فیهن وان من شیء
الا یسبح بحمده ولکن لا یفقهون تسبیحهم انه کان حلیما غفورا بلکه ذرات جهان
اوشمس تابانک ظل وجودندن بهره مند باشند وجه حق مشهود نور جمالیچون اهل
بصیرته مرایای صاف ورخشانند نته کیم ذات بیننده بیورمشلردر ولله المشرق
والمغرب فاینما تولوا فثم وجه الله ان الله واسع علیم وجمیع حکمای اسلامک واکثر علمای
دینک رأی اصابت قریننده بو نه درکه اول بر شیء که وجودی لازمدر اکا واجب الوجود
دیرلر و هر نه کیم عدمی لازمدر اکا ممتنع الوجود اطلاق ایدرلر و هر نسنه که نه وجودی
لازم اوله و نه عدمی لازم بوله اکا ممکن الوجود تسمیه ایدرلر پس هر شیء که
موجوددر یا واجب الوجوددر ویا ممکن الوجوددر زیرا اول موجود اول جهتدن که
موجوددر کندی وجودنده غیری یه محتاجدر یا محتاج دکلدر اکر غیری یه
محتاج دکلسه اول واجب الوجوددر که باری تعالیدر و اکر محتاج ایسه اول ممکندر درکه
عالمدر واول نسنه که موجود دکلدر شریک باری یدرکه معدومدر زیرا حکما دیمشلردر که
ممکن دکلدرکه موجود معدوم اوله ویا معدوم موجود اوله بلکه موجود همیشه موجوددر
ومعدوم همیشه معدومدر لکن عکسیدرکه موجود بر مرتبه دن بر مرتبه یه و بر حالتدن
بر حالته انتقال و تبدل ایلیه مفردات مرکبات اوله مرکبات مفردات اوله نیجه
کبی پس عوام ناس بو تبدیلاتی تغییر ایتدکده ظن ایدرلر که معدوم موجود اولدی
ویا موجود معدوم اولدی پس اعدی اثبات واجب الوجود ظاهر اولمشدر
بو برهان ایله کیم ممکنات موجوددرلر حال بو که وجود ممکنات غیریدن اولور
والبته اول واجبه منتهی اولور زیرا که واجب الوجود اولمسه ممکن الوجود هم
الموجود یعنی ابتدا محتاج الیه موجود کرکدرکه فلان نسنه یه فلان نسنه محتاجدر
دیمک صحیح اوله پس برهان مذکور ایله واجب الوجود حضرتلری ثابت و عیان اولمشدر

نوع ثالث

ممکن الوجود اولان اقسام خمسه جواهرک بیاننده در ای عزیز معلوم اولسون که اهل حکمت
دیمشلردر که ممکن الوجود اولان نسنه اکر بقای وجودنده متغیر اولمازسه
اکا جوهر دیرلر واکر متغیر اولورسه اکا عرض دیرلر زیرا که وجود نسنه نک
و بقای وجود بشقه در نته کیم کوردکسن که ایکی شخص وجودده مشترکدرلر لکن برینک
بقاسی تا یوز یاشنه دک قالور و برینک بقاسی اون یلدن زیاده قالماز پس بقای وجود
وجودک غیریسیدر یعنی اولماز وجمیع ممکنات یا جوهردر ویا عرضدر زیرا که برنسنه یه
مختص اولور اکا سادی اولور یا اولماز اکر مختص و سادی اولورسه اول
سادی حال واول مسوی فیه محل تسمیه اولنور واکر بری برینه محتاج اولورسه
اول محله هیولی واول حاله صورت جسمیه ویا صورت نوعیه دیرلر واکر استغنا
بر طرفدن اولورسه اول حال محله محتاج اولورسه اول محله موضوع واول حاله عرض
دیرلر پس عرض موضوعده موجود اولان نسنه در الوان کبی واکر حال و محل اولمیوب

ایکیسندن

ایکیسندن مرکب اولورسه اکا جسم طبیعی دیرلر واکر حال و محل مرکب اولمیوب
اجسامه تدبیر و تصرف ایله متعلق اولورسه اکا نفس انسانیه ویا نفس فلکیه دیرلر
واکر اجسامه تدبیر و تصرف ایله دخی تعلق ایتمزسه اکا عقل دیرلر که لسان اهل شرع ایله
ملکدرلر پس جوهر بش قسمدر که بری هیولی و بری صورت جسمیه و بری جسم طبیعیدر
بو اوچی جوهر مقارندر و ایکیسی دخی جوهر مفارقدرکه برنفس و بری عقلدر اما عقل
اکر انکله ذات واجب آره سنده واسطه اولمز ایسه اکا عقل اول و عقل کل دخی دیرلر
واکر عقلک جمله سنده عقل آخر اولمز ایسه اکا عقل عاشر و عقل فعال دخی دیرلر واکر عقلک
ایکی جهتندن عقول اولورسه اکا عقل متوسط دیرلر و عقولک اشرفی والطفی عقل کلدر
و اکا اقرب اولان عقوللردر و اما نفس اکر اجسام بسیطه ده متصرف اولمز ایسه اکا نفس
فلکی و نفس عنصری دیرلر واکر نفس اجسام مرکبه ده متصرف اولوب اول اجسامه
نشو و نما ویرمز ایسه اول اجسامه معادن دیرلر سیم و زر و لعل و جوهر کبی واکر
نفس جسم مرکبه نشو و نما ویردیکنده لکن حس و حرکت ویرمز ایسه اول جسمه نبات
دیرلر سبزه زار و ازهار و اشجار و اثمار کبی واکر نفس جسم مرکبه هم
نشو و نما و هم حس و حرکت بخش ایدوب نطق ویرمز ایسه اکا حیوان غیر ناطق
دیرلر انعام و خیول و وحوش و طیور کبی واکر نطق دخی بخش ایدرسه
اکا انسان دیرلر زبده وجوددر و خلاصه هر موجوددر و ثمره شجره جهان
و نتیجه دوراندر پس بو نفس هر مرتبه ده بشقه بر اسم ایله تسمیه اولنور
اما جمادات اکا نفس طبیعی دیرلر و نباتاته اکا نفس نباتی دیرلر و حیواناته اکا
نفس حیوانی دیرلر و انسانه اکا نفس انسانی دیرلر و نفس ناطقه دیرلر و بر نوع
تجلی یه تامیه تسلط ایدوب کالیه متصرف اولور و اما جسم طبیعی بر جوهردرکه
انک ذاتنده مقادیر اجسام یعنی طول و عرض و عمق زوایای قائمه اوزره یه
تقاطع اتمک شرطیله فرض اولنق ممکن اوله و جسم ایسه یا بسیط اولور ویا مرکب
اولور و جسم بسیط اولدر که انک اجزاسنده طبیعتی متشابه اولور یعنی صورة
و طبعا مختلف اولان اجسامه منقسم اولمیوب انک طبیعتی بر اولمکله اول طبیعتدن
صادر اولان شیء نهج واحد اوزره صادر و جسم بسیط ایسه یا علویدر ویا سفلیدر
و علوی دخی یا متبردر ویا متبر دکلدر اکر متبر ایسه کواکبدر واکر متبر دکل
ایسه افلاکدرکه انلره اجرام اثیریه و عالم علوی دخی دیرلر و جسم بسیط سفلی
عناصر اربعه در که انلره ارکان اربعه دخی دیرلر یعنی نار و هوا و ما و تراب
اولوردر دینه و بونلرک تحتنده بولنان اجسام کوکبیه یه عالم سفلی و عالم کون
و فساد هم دیرلر و اما جسم مرکب اولدرکه انک اجزاسنده طبیعتی متشابه اولمیوب
صورة و طبعا مختلف اولان اجسامه منقسم اولوب عناصر اربعه دن ترکیب ایتمش
اوله معادن و نباتات و حیوانات کبی و بونلره موالید ثلثه دیرلر که اباء علویات
و امهات عناصردر و جسم مرکب دخی ایکی قسمدر که بری تام و بری غیر تام اما مرکب

تام اولدقده بر زمان ممتد اولمغه کندی ترکیبنک صورتنی حفظ ایلیه موالید ثلثه کبی
واما مرکب غیر تام بونک خلافی اولوب کندی ترکیبنک صورتنی حافظ اولماز
دخان وسحاب وشهب کبی وسائر کائنات جو کبی چونکه جسم بسیطک جمله سی
کندی طبیعتیله خالی قالسه لر انلرک شکلی کره یه مشابه اولور یعنی برمدور طوب
شکلنده هیئتنه در پس جمیع افلاک وانجم وعناصر کریة الاشکالدر وذکر اولنان
اقسام خمسه جواهرکه عقل ونفس وهیولی وصورت وجسمدر بونلرک جوهریت
اوزره بنای برجامع [illegible] و بونلرله ایکی عالمه قائمدر [illegible]
بل اولکه ثانی عقل ونفس [illegible] پس جسم اولنان [illegible] فلک کره [illegible]
پس نار وهوا وآب وخاک [illegible] معدن ونبات وحیوان وانسان

نوع ثالث

ممکن الوجود اولان اقسام تسعه اعراضی اجمالا بیلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل
حکمت [illegible] دکه موضوعده موجود اولان اعراض طقوز قسمدرکه کم وکیف واین
ومتی واضافت وملک ووضع وفعل وانفعالدر اما کم اول شیدرکه ذاتنده
مساواتی وعدم مساواتی قبول ایده وبو یا منفصلدرکه نقطه وعدددر ویا ذات
قرار اولان متصلدرکه خط وسطح وجسم تعلیمیدر یعنی [illegible] ویا ذات قرار اولمیان
متصلدرکه زماندر واما کیف اشیاده برهیئتدرکه ذاتنده قسمت ونسبت
اقتضا ایتمیوب کیفیات محسوسه واسطه سیله منقسم اولور حلاوت عسل
وملوحت ماء بحر کبی وغیر واسطه سیله منقسم اولور حرکت جمل وصفرت وجل کبی
وکیفیات نفسانیه دن بکا منقسم اولور ابتدای خلقته علم وکتابت کبی وکیفیات
استعدادیه دن بکا منقسم اولور ملاحت وصحت کبی وکیفیات مختص اولان کیفیت
بکا منقسم اولور مثلثه ومربعه کبی مسطحه دن وفردیه وزوجیت کبی عدددن
واما این برحالتدرکه اشیایه مکانه بولنمقلری سببیله حاصل اولور واما متی برحالتدرکه
اشیایه زمانده بولنمقلرندن حاصل اولور واما اضافت برحالتدرکه نسبتنه
متکرر اولور ابوت وبنوت کبی واما ملک برحالتدرکه اشیایه حاصل اولور انلری
بوتنه احاطه ایدوب انتقالیله منتقل اولمق سببیله اول حالت بولنور انسانده
عمه وقمیص اولدیغی کبی واما وضع برهیئتدرکه اشیایه حاصل اولور بولنه
اجزاسنک بعضیسی بعضیسنه نسبتی سببیله وامور خارجیه یه نسبتی سببیله اول
هیئت بولنور قیام وقعود کبی واما فعل برحالتدرکه اشیانک تأثیراتی سببیله
اول حالت حاصل اولور قاطع کبی مادامکه قطع ایده واما انفعال برحالتدرکه
اشیایه حاصل اولور انلر غیریدن متأثر اولدقلری اول حالت بولنور منسحق کبی
مادامکه منسحق ایده چونکه جواهر خمسه مذکوره یی برجوهر عد ایدوب اعراض
تسعه مرقومه یه ضم ایتسلر اون اولور پس مجموعنه مقولات عشره دیمشلردر اما جوهر
کندی ذاتیله قائم وثابتدر وعرض اکا [illegible] قائم [illegible]

اجزاسی

اجزاسیله مقولات عشره مرکب جسم واحد در [illegible] جل الله جناب [illegible]
الا وجودک وحدت شهودیه [illegible] متشاهددر ومقولات عشره نک بوبیر جمله [illegible]
وهب بوکا عایددر بیجوهر بلا کم وکیف اوزره اضافتی وضع واین وملک [illegible] وفعل وانفعال [illegible]

فصل ثالث

ترتیب ظهور عقول ونفوس افلاکی ومراتب طبایع وتبدل ارکانی ودلائل انقلاب
ناروباد وآب وخاکی وتولد معدن ونبات وحیوان وانسانی وبونلرک آره سنده
متوسط اولانی ومبدا ومعادی اولانی وکیفیت دورده وجود اشیانی دورت
نوع ایله حکیمانه بیان ایلر نوع اول ترتیب ظهور عقول ونفوس وافلاکی وعناصر
اربعه دن صدور ایدن کیفیات اربعه یی بیلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حکمت
دیمشلردرکه حق تعالی جمیع اشیادن اقدم عقل کلی ایجاد وموجود ایلمشدر وبوکا
عقل اول وجوهر اول دخی دیرلر پس حق تعالی بو عقله اوج معرفت بخش ایتمشدرکه
بری معرفت حقدر وبری معرفت نفسدر وبری معرفت احتیاجیدرکه مولاسنه محتاج
اولدیغنی بیلمشدر وبو اوج معرفتک هر برندن برشینه وجوده کلمشدر زیرا واحددن
واحد صدور ایده کلمشدر اما معرفت حقدن برعقل دخی پیدا اولمشدرکه اکا عقل ثانی
واما معرفت نفسندن برنفس دخی موجود اولمشدرکه اکا نفس کل دیرلر واما معرفت
احتیاجدن برجسم ظاهر اولمشدرکه اکا فلک اعظم وفلک اطلس وفلک الافلاک
ومحدد جهات وجسم کل دخی دیرلر وبو فلکک عقلی عقل ثانیدر ونفسی نفس
کلیدر واما عقل ثانیدن دخی بو اوج معرفت ظهوره کلمشدرکه معرفت حقدن برعقل ثالث
ومعرفت نفسندن برنفس ثانی ومعرفت احتیاجدن برفلک ثانی صادر اولمشدر
وبوکا فلک البروج وفلک الثوابت دخی دیرلر وبو فلکک عقلی عقل ثالثدر ونفسی نفس
ثانیدر واما عقل ثالثدن هم بو اوج معرفت وجوده کلوب ینه بو ترتیب اوزره
بشقه برعقل وبشقه برنفس وبشقه برجسم ظاهر اولمشدر تا طقوز مرتبه یه دک
بو عقل اولدن طقوز عقل وطقوز نفس وطقوز فلک صادر اولمشدرکه
بو طقوز عقل عقول افلاکدر وبو طقوز نفس نفوس افلاکدر پس افلاک تسعه دن
هر بر فلکک برعقلی وبرنفسی وبرجسمی واردر اما فلک اعظم جمله دن اعلی وجمله یی
محیط وجسم بسیطدر وانک جوفنده فلک بروجدرکه جمیع کواکب ثوابت انده در
وانک دروننده فلک زحلدرکه انده زحلدن غیری کوکب یوقدر وانک جوفنده
فلک مشتریدرکه برکا مخصوصدر وانک التنده فلک مریخدرکه انده بر اوردر
وانک تحتنده فلک شمسدرکه انده بر او سلطاندر وانک زیرنده فلک زهره درکه
انده بر اوردر وانک جوفنده فلک عطارددرکه اول فلکده بر اول کوکبدر وانک
دروننده فلک قمردرکه انده قمردن غیری برشی یوقدر واکا سماء دنیا تسمیه ایدرلر
وانک عقلنه عقل عاشر وعقل فعال وعقل فیاض اطلاق ایدرلر وانک
نفسنه واهب الصور وطبیعت مطلقه دیرلر وبونلرک امتزاجندن فلک

قمر فلکی تحتنده عناصر اربعه که نار و هوا و آب و خاکدر ترتیب مذکور اوزره حاصل
اولمشدر و عناصرده کیفیات اربعه که حرارت و برودت و رطوبت و یبوستدر
وجوده بولمشدر و امتزاج عناصردن دخی موالید ثلثه که معدن و نبات و حیواندر
وجوده کلمشدر و جنس حیوانک اشرف انواعی انسان اولمشدر و ظهور کائنات
انسانده نهایت بولمشدر و دائرهٔ وجود انکله تمام اولمشدر و ثمرهٔ شجرهٔ جهات
اولدیغی جهتدن صکره وجوده کلمشدر پس خلاصهٔ دوران انسان اولمشدر

نوع ثانی

عناصر اربعه‌نک مراتب و طبایعی و بری برینه تبدل و انقلابی بیاننده‌در ای عزیز
معلوم اولسون که اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق ایتمشلردر که فلک قمرک تحتنده کرهٔ ناردر
و انک تحتنده کرهٔ هوادر و انک زیرنده کرهٔ مادر و انک التنده کرهٔ خاکدر که جهت
اسفل و اثقلدر اما حیز نار هوانک فوقنده اولدیغنه دلیل اولدر که نار جانب فوق
سمتنه کیدوب مشاهده اولندیغی کبی اصلنه میل و رجوع ایدر و اما حیز هوا مانک
فوقنده اولدیغنه دلیل اولدر که اگر بر انبان منفوخی قعر حوضه کوترسه‌لر
مانک تحتنده قرار ایتمیوب فوقنه چقار و اما حیز آب ترابک فوقنده اولدیغنه
دلیل اولدر که اگر بر حجری و یا بر مدری فوق الماء وضع ایلسه‌لر وجه ماده
قرار ایتمیوب اصلنه میلیله حیزینه نزول ایدر که حیز تراب تحت الماء در و اسفل
جمیع اشیادر و حیزلرنده قرار ایدن عناصر اربعه بری برینه تدریج ایله تبدیل
اولورلر نته‌کیم نار مرور ایام ایله صورت ناریه‌سنی ترک ایدوب صورت
هوائیه‌یه کیروب نار هوا ایله منقلب اولور و هوا دخی تدریج ایله هوائیه صورتنی
ترک ایدوب مائیه صورتنه کیروب هوا ما اولور و ما دخی تدریج ایله ترابیه
صورتنی طوتوب ما تراب اولور و تراب دخی ناریه صورتنه کیروب تراب
نار اولور بو طریق ایله و عکسیله عناصر اربعه بر صورتدن بر صورته منقلب اولد
ثانیدکندی صورتلرینه انتقال ایدرلر و بو تبدیل صورت عناصره استحاله دیرلر چونکه
طبیعت نار یابس و حاردر و طبیعت هوا حار و رطبدر و طبیعت ما رطب و بارددر
و طبیعت خاک بارد و یابسدر و هم اشتباه یوقدر که نار هوا ایله حرارتده مشترکدر
و هوا ما ایله رطوبتده مشترکدر و ما خاک ایله برودتده مشترکدر و خاک آتش ایله یبوستده
مشترکدر پس یبوست نار رطوبت هوا ایله تبدیل اولنسه نار حار و رطب اولوب
هوایه منقلب اولور و حرارت هوا برودت ما ایله تبدیل اولنسه هوا رطب و بارد اولوب
مایه منقلب اولور و رطوبت ما یبوست خاک ایله تبدیل اولنسه ما بارد و یابس اولوب
خاکه منقلب اولور و برودت خاک حرارت نار ایله تبدیل اولنسه خاک یابس و حار اولوب
ناره منقلب اولور یعنی نار هوا اولور و هوا آب اولور و آب تراب اولور و تراب
نار اولور که بو استحاله‌یه طریق ثلث دیرلر و اوله اولور که عناصر اربعه استحالهٔ مذکوره
عکسی اوزره قبول ایدوب یبوست خاک رطوبت آب ایله تبدیل اولوب خاک آب اولور

وبرودت

وبرودت آب حرارت هوا ایله تبدیل اولوب آب هوا اولور و رطوبت هوا یبوست نار ایله تبدل
ایدوب هوا آتش اولور و حرارت نار برودت خاک ایله مبدل اولوب آتش خاک اولور و بو استحاله‌یه طریق معدود دیرلر

نوع ثالث

دلائل استحالهٔ عناصر اربعه‌یی و معدن و نبات و حیوان و انسانک و بونلرک بیننده متوسط
اولانی بیاندر ای عزیز معلوم اولسون که اهل حکمت دیمشلردر که دلائل استحالهٔ عناصر
ظاهردر اما آتشک هوایه منقلب اولدیغنه دلیل روشن بودر که شمعه‌لر یاندقده علوی
علو سمتنه میل ایله کیدوب هوایه منقلب اولورلر اگر نار هوایه منقلب اولمسه
ایدی هر شمعه‌نک علوی بر خط متصل روشن اولوب کرهٔ هوانک میاننده خطوط
امثالی ظاهر کیدوب کرهٔ ناره متصل اولورلردی لکن چونکه بر شعله اولک یبوستی هوانک
رطوبتنه نسبتله قلیلدر انکچون اول آن یبوست نار رطوبت هوا ایله تبدل ایدوب
اول شعله‌لر هوا اولورلر و اما هوانک مایه منقلب اولدیغنه دلیل بودر که بهار
و کوز فصلی صباح وقتنده نباتات اوزرنده اولان رطوبت که اکا شبنم دیمیه
دیرلر اول هوادر که هجوم فی بارد اولوب مایه منقلب اولمشلردر زیرا که حرارت
هوا برودت مایه مبدل اولسه هوا ما اولور و اما آبک خاکه منقلب اولدیغنه دلیل
بودر که قطرات مطر نازل اولدقده ابتدا قطره‌لر که خاکه واصل اولورلر اول
قطره‌لر نابود اولوب نابدید اولورلر نته‌کیم مشاهده اولنور زیرا که قطراتک رطوبت
رطوبتی خاکک یبوستنه نسبتله قلیل و مغلوب اولوب فی الحال رطوبت قطرات
یبوست خاکه تبدیل ایدوب آب خاک اولور بعده قطره‌لر کثرت بولوب رطوبت
غالب اولدقده خاک اولیوب طین اولور و اما خاکک آتش اولدیغنه دلیل واضح
بودر که نبات و اشجار اجزای عناصردن مرکب اولوب جزو خاک اکثرده زیاده ایکن
ایکن حطب نار ایله یاندقده اجزاسی ناره منقلب اولوب حصهٔ خاکیه اقل رمادی خاکدر
و بعض مواضعده بدل حطب حجر یاقارلر و انک رمادی اقل اولور پس حق تعالینک امر
و تأثیریله افلاک نجوم دوران و حرکت ایدوب عناصر اربعه‌یی استحالهٔ مذکوره اوزره
بری برینه مزج و تخمیر ایتمشلردر تا کیم ازدواج و امتزاج عناصردن ایلک معدنیات
حاصل اولوب اندن نباتات پیدا اولوب اندن حیوانات وجوده کلمشدر
و حیوانک کمالی بولدقده انسان ظاهر اولمشدر و بو اجسام مرکباتک مراتب اربعه
مذکوره‌سی میاننده متوسط مرکبات هم واردر اما معدن نبات ایله نباتات آره‌سنده
متوسط مرجاندر زیرا که صلابتده حجر کبیدر و نباتات کبی دره بذره فوردیانت
بتوب وجه ماده بو قاری کلوب یابس اولدقده برک اولور و اما نبات ایله حیوانات
آره‌سنده متوسط نخل خرمادر زیرا که اول نبات ایکن حیوان کبی مذکر و مؤنث اولور
نتیجه‌سی خرما اولماز و باشنی قطع ایتسه‌لر هلاک اولوب قوروب یرلک و بارک
قالماز و اما حیوانات ایله انسان آره‌سنده متوسط اولانک اظهری بیموندر زیرا که
جمله اعضاسی شعر و ذنبندن ماعدا بیموندن دردو انسانه مشابهدر

ویرمتوسطلرك وجودنده حکمت بودرکه هر بری کندی مرتبه سنی استعدادن نهایت اعلا سنه
واصل اولوب مراتب موجودات اوله تسلسل برله مرتب اولا و مرتبهٔ انسانیه ده
نهایت بولا پس نتیجهٔ دور زمان و زبدهٔ اجزای جهان وجود انساندر وآبای
سبعهٔ علویه نك وامهات اربعهٔ سفلیه نك ومواليد ثلثهٔ مرکبه نك خلاصهٔ نتایجی
بدن انساندر تلك علت غائیة هر دو جهان الذی انجق حضرت انساندر و بو افلاك
وعناصر ومواليد انك قنبزی وظرفی وقبیدر واو جمله نسك مغزی ولب لبابیدر
وجمیع اشیا خادم انساندر واول مخدوم مکرم وعزیز شریف ومعتبردر زیرا که اول اجمل احسن واعلا

نوع رابع

مبدا ومعاد اروا حی وکیفیت دور وجود اشیا حی بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه
اهل حکمت دیمشلر درکه فیض عام اولان وجود ساری ابتدن عقل کلدن عقول
تسعه یه وانلردن نفوس تسعه یه وانلردن افلاك تسعه یه وانلردن طبایع
اربعه یه وانلردن عناصر اربعه یه تا خاك کلیه یه دك مجری طریق مبدا دور وخاکدن
معدنه وانلدن نباته وانلدن حیوانه وانلدن انسانه وانلدن انسان کامله کلنجیه دك
بونلرك جمله سی طریق معاد در پس نور الهی وفیض نامتناهی مرتبهٔ احدیتدن
عقوله اوغرر وانلردن نفوسه اوغرر وانلردن افلاکه اوغرر وانلردن طبایع
اوغرر وانلردن عناصر وخاکه اوغرر نازل وفایض اولور که بو کا مبدا
وقوس نزول دخی دیرلر وبعده خاکدن معدنه وانلدن نباته وانلدن حیوانه
وانلدن انسانه وانلدن انسان کامله صعود ورجوع ایدوب کاملدن حضرت
حقه واصل اولور بو مقامات نور الهیدرکه ابتدا اول مقامدن کلوب بو مقاماتی کچوب
ینه کندی مقامنه کیدوب دوری تمام ایدر کل شیء یرجع الی اصله نحو اسینه
او نور واصلنه کیدر واو که منه بدا الامر والیه یعود بیور مشدر بو وجودسارینك
ابری دوری اولدیغی ظهور ایتمشدر وبو رجوعه معاد وقوس عروج دخی دیرلر
پس محبت اصلیه سکیله وحقایق کونیه تو جهاتیله ساری وجود عام اطوار
مظاهرك هر بریته واصل اولدیغجه اول طورك صبغیله منصبغ واول مظهرك
خصایصیله متصف اولور وبو سریان اول وجود عامك تنزلاتندن عبارتدر
اما اول وجودکه دنیاده کامل اولسه کرکدر انك سیری عقول ونفوس وافلاك
وعناصردن خاك کلیه یه دك سرعتله اولوب تنزلاتنده عوق اولماز وخاکدن معدن
ونبات وحیوان وانسانه وکامله کلنجیه دك مراتب صعودنده سرعتله کلور بونده
متعوق اولوب قالماز واما اول وجودکه انك کماله ایرمکه لیاقتی اولماز انك سیری
مراتب نزول وعروجنده عوق اولوب کماله بولماز اول مراتب نزولنده کاه صورت
نارده وکاه صورت هواده وکاه صورت ماده وکاه صورت خاکده نیجه عمر
برله عوق اولور ومراتب عروجنده هم کاه صورت معدنده وکاه صورت نباتده وکاه
صورت حیواننده صورت انسانه کلوب کماله ایرنجه دکین کوناکون علایقه جبس اولور

قالور مثلا اول وجود ساری عالم نباته دخول ایدرکن بعض آفت عارض اولوب
نبات اوله مز یاخود نبات اولور لکن کماله ایرمزدن مقدم فاسد اولوب بنت اخره
محتاج اولور وکاه اولور که اعتدالدن پیدا اولان نباته رد اولنوب اکل حیوانه
لایق اولماز وکاه اولور که اکل حیوانه قابل اولور لکن قبل الاکل زائل اولور و بو طریقیله
نیجه بر عمر متوقف اولور وکاه اولور که بر حیوانك قابل اکل انسان اولمشی ایکن قبل الاستنا ولسه
اول حیوان فاسد اولور وحیوانی انسانك مرتبه سنه نقل ایتدرمکه مانع اولور وکاه اولورکه
انسان مرتبه سنه نقل ایدر لکن کمال مرتبه سنه واصل اوله مز وعقل کلی بوله مز دنیاده حیوان
کلور نادان کیدر وکاه اولور که مراتب عروجی طی ایدوب خاکدن اشجاره کلوب سرعتله
واکل صورتنه کیروب غذای انسان اولور نطفه شکلنی بولوب انسان صورتنه کلور
وعاقل وعارف اولور لکن عقل اوله واصل اوله مز وکمالی بوله مز وکاه اولورکه میوه
حنطه وشعیر وارزن صورتنه کیروب مأکول انسان اولوب منی صورتن بولوب
رحم مادره طوروب علقه ومضغه اولوب شکل انسانه کلوب عاقل وعارف وکامل اولور
ومحقق اولور واصل اولور وعروجی تمام حاصل اولور وبو وجود شریفك ابتدای عروجی
معدن نبات اولمشدرکه انلرك ابتداسی طین لزجدر بعده انلر مراتب احجاره ترقی قیلمشدر
وانلر مراتب جواهره متعلق واصل اولمشدر حدید وصفر ورصاص وفضه وذهب
کبی معدنیاتدر بعده لعل ویاقوت وزبرجد کبی جواهرك مراتبنه صعود ایتمشدر تا مرجانه
وارروب انلر اثار نباتیه دن مشعور اولوب اول مرتبه دن دخی عروج ایدوب
تخم بعض نباتات مرتبه سنه کتمشدر تخم ایله بعض نباتات مرتبه سنه وانلردن
صورت اشجاره وارروب تا نخل خرمایه یتشمشدر ونخل خرمادن مراتب حیواناته عروج ایدوب
نیجه سنین اول مراتبه تکرار اولنمشدر تا نفس وصورت انسانه اولیا انسان ومیمون مرتبه سنه
بولنمشدر واول مرتبه دخی عروج ایدوب صورت انسانه کلمشدر پس اول انسانك مراتب
کمالات صورت وسیرتنده ترقی ایده رك انسان کامل مرتبه سنه کیدوب اخلاق الهیه
ایله طولمشدر اول کمال معرفته ایروب عقل کله واصل اولمشدر وبو مرتبه ده اول دائره
وجود دخی اولوب نهایت بولمشدر زیرا که امر وجود عام دوری بولمشدر و بو وجود
ساری بر دائره شکلنده مرسوم اولمشدر وانك ابتداسی عقل اول وانتهاسی انسان کامل
قیلمشدر پس دائره وجودك اخر کلاولنمکلوب انسان کامله متصل اولوب تمام
بولمشدر اما فیض ذات جمیع موجوداته برابر واصلدر ومجموع موجودات اول سمته متوجه
وناظردر وهر کس قابلیتی قدر فیض فیاضدن نائلدر چونکه وجود ساری اولا فیض ربانی
مظاهر متنوعه ده ظهور ایدوب مراتب کثیره ده متفرق اولمشدر پس هر مظهر
وصورتك صبغیله بویانوب مقتضای سبغیه بر نوع متلبس اولمشدر وبر وجود ایکن صور
مختلفه ایله ظهوره کلمشدر وهر نسبه نك بر اسمی واردرکه اول اسم ایله اربابه
اولمشدر وهر کیمکه کندی ربی مقیدی تربیه سیله قالمشدر اول کمسه حقی
ادراك ایدوب کندوزی انکار واعتراض آتشنه صالمشدر ونه بیلور

اموراله نظرعزمله طالمشدر وکیمکه کندی رتبه‌سی تربیه سنلن چقوب
رب‌الاربابه دائره‌سنه داخل اولمشدر یعنی سجن طبیعتدن فضای
روحه کلمشدر واول کسه صنم نفسین کسر ایدوب صمدپرست اولمشدر
وجمیع اوقاتنه جمله خلق ایله صلح وصلاح قیلوب تفویض اموراله
هرغمدن ازاد اولوب سعادت ابدیه‌یه یولمشدر زیراکم انسان
کامل اولوب عقل کله واصل اولمشدر وده‌وری تمام
ایدوب هرمرادی حاصل اولمشدر و بومعنالری مولوی
برحکیم الهی رمز ایدوب قوس عروجی ابیات خمسه ایله نظم ایدوب عیان قیلمشدر

نظم

ازجمادی مردم ونامی شدم | وزنما مردم بحیوان بردم
مردم ازحیوانی وآدم شدم | پس چه ترسم کی زمردن کم شدم
حمله دیکربمیرم ای پسر | تا برآرم از ملائك پر وسر
وز ملك هم بایدم جستن زجو | کل شیء هالك الا وجهه
بار دیکر از ملك قربان شوم | والجنة اندر وهم ناید آن شوم

و برانسان کامل کندی حالنی بیان ایله بو معنالری عیان ایتمشدر

قطعه

دوراید ب کلام جهانده برده‌ور اولا | ... بن لمکتدم تن حیوانی بکلوب دیرکن اولا
عرجان طغیان ایدوب جسم کبیر داغیده | یرلرالتنده بوجسم خاك ایله یکسان اولا
دوروت یاغمزنار وباد وآب وخاك ایله بجم | بلکم انجرا اولوب بوارکم تالان اولا
داغیلوب ترکیبم اولور ایکی حرف اوله تمام | نقطه روح تونك جوهرینده پنهان اولا
بووجودم طاقالوب اطیاروطورکبی | ... جهانم آچلوب برحدیقه بوستان اولا
جمله افکارو حواسم حشر اولوب اولدم ... | قالبمده هب بیکیده صانکیم بهارستان اولا
یوم بیلی دداو کون هرمعنی برطوری کیوب | هم کیمی سبزه کیمی حیوان کیمی انسان اولا
فیرمه یادان کلوب ذکر ایده زلف الهی ... | هربری بلکه حاملم واله وحیران اولا
هرکیم ایسته بونیازی مددیدی اولدرمان ... | بنم بولی اونسو بکم سرتمیه پنهان اولا

ونمکندرکه واجب الوجود ایله ممکن الوجودی بردائره فرض
ایله صوکه آنی برخط مستقیم ایله ایکی برابره تقسیم ایندر واکا
خط موهوم وقطردائره دیرلر پس برخط ایله بیر دائره ایکی قوس کله
کورینور چونکه بوهیئتی موهوم جدت عبارتدن
الان خط موهوم مندرجوعه وقتنه ایصاله وصل ایسنه
میانه‌دن رفع اولنور بوشکل دائره وجود کمالیو
برکورینور وقاب قوسین اوادنا سرّی آنده بلنور
ایمدی مذهب حکما اوزره دوران وجودی بومقدار بیان
ایله بوفصل ختم اولنوب علم هیئته واسطه ومقدمه اولان حساب وهندسه‌دن برفصل
یازلق مناسب کورلمشدر وصورت دائره شکلین بونلر یوز

فصل ثالث

ماده‌ده وزهنده حاصل اولان اشیا نك اعدادنی بیان ایدن علم حسابك اهم الزم
اولان قواعدی اعون وجه اوزره اون نوع ایله بیان ایدر نوع اول عددك
تعریفی وتحصیلی وکسور تسعه‌سنی ومنطقی واصمی وتامنی وزائدنی وناقصی
اجمالا بلدیرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حکمت دیمشلردرکه علم حکمت الله معلومات
مخصوصه‌سندن مجهولات عددیه‌یه ظاهر اولور وعدد برکمیتدرکه واحده واثنان تالیفندن
ایلهنه اطلاق اولنور اما عدد اکر مطلق ایسه یعنی عدد اخره مضاف دکلسه
اکا عدد صحیح دیرلر اما اکر واحد فرضا ولنان عدده مضاف اولدیسه
اکا کسور دیرکر نصف کبی واول واحد فرض اولنانه مخرج نصف دیرلر اثنین کبی اما
کسور تسعه نصف وثلث وربع وخمس وسدس وسبع وثمن وتسع وعشر
واما مخرج نصف اثنین ومخرج ثلث ثلاثه ومخرج ربع اربعه ومخرج خمس خمسه
ومخرج سدس سته ومخرج سبع سبعه ومخرج ثمن ثمانیه ومخرج تسع تسعه
ومخرج عشر عشره‌دن واکر عدد صحیح مطلقك کسور تسعه مذکوره‌دن
بر کسری وار ایسه یا جذری وار ایسه اکا منطق دیرلر والا عدد اصم دیرلر
اما اربعه‌نك جذری اثنین وتسعه‌نك جذری ثلثه‌در واما احد عشر کبی
اولورکه نه کسری ونه جذری واردر واکر عدد منطق کندی کسوراتندن

اولان اجزاسیله مساوی اولورسه اکا عدد تام دیرلر ستهکبی زیرا سته نك نصفی ثلاثه در وثلثی اثنین وسدسی واحد درکه مجموعی تمام سته در واکر عدد منطق کندی اجزاسندن ناقص اولورسه اکا عدد زائد دیرلر اثنی عشر کبی زیرا انك نصفی سته وثلثی اربعه وربعی ثلاثه وسدسی اثنین درکه مجموعی اون بشدر اثنی عشردن زائد اولدیغیچون اکا عدد زائد دیرلر واکر منطق کندی اجزا سندن زائد اولورسه اکا عدد ناقص دیرلر ثمانیه کبی زیرا انك نصفی اربعه وربعی اثنین وثمنی واحد درکه مجموعی سبعه در اکیون مخرج اولان ثمانیه یه عدد ناقص دیرلر

نوع ثالث

اصول وفروع مراتب عددی وتعریفات جمع وتفریق وتضعیف وضرب وتنصیف وتقسیم وتربیع وتجذیر ونتیجهٔ ضرب وثمرهٔ قسمی بیلدردر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حساب دیمشلردرکه اصول مراتب عدد اوچدرکه احاد وعشرات ومئاتدر وفروع مشهورهٔ عدد التیدرکه مجموع طقوز مرتبه یه بالغ اولمشدر ابتدا جانب یمینده مرتبهٔ احاد درکه ارقام هندیه ایله رسم اولنور وانك یسارنده رقم ثانی مرتبهٔ عشراتدر وانك یسارنده رقم ثالث مرتبهٔ مئاتدر وانك شمالنده رقم رابع مرتبهٔ احاد الوفدر وانك شمالنده رقم خامس مرتبهٔ عشرات الوفدر وانك شمالنده رقم سادس مرتبهٔ مات الوفدر وانك صول طرفنده رقم سابع مرتبه احاد الوفدر وانك صول یاننده رقم ثامن مرتبهٔ عشرات الوفدر وانك صولنده رسم اولنان رقم تاسع مرتبهٔ مات الوف الوفدر ومراتب تسعه بو ترتیب اوزره مرقوم اولور

٩	٨	٧	٦	٥	٤	٣	٢	١

اما اجمال تعریفات برعددی عدد آخر اوزرینه زیاده ایتمکه جمع دیرلر اوچ ایله بشك مجموعی سکز اولدیغی کبی وبرعددن عدد آخر نقصان ایتمکه تفریق دیرلر بیشدن ایکی نقصان اولسه اوچ قالدیغی کبی وبرعددی بر کره تکرار ایتمکه تضعیف دیرلر واحدك تکراری اثنین اولدیغی کبی وبرعددی عدد اخرك احادی اعدادیجه تکرار ایتمکه ضرب دیرلر اوچی بشده ضرب ایتمدن بش کره اوچ اون بش اولدیغی کبی وبرعددی ایکی برابره تقسیم ایتمکه تنصیف دیرلر دوردك نصفی ایکی ودینك نصفی ایکیبچق اولدیغی کبی وبرعددی عدد اخرك احادی اعدادینجه بولمکه قسمت دیرلر اوچی ایکی یه تقسیمدن خارج قسمت بر ونصف واوچه تقسیمدن خارج قسمت بر والتی یه تقسیمدن خارج قسمت نصف اولدیغی کبی وبرعددی کندی نفسنده ضرب ایتمکه تربیع دیرلر وحاصل ضربه تجذیر دیرلر ومضروب اصله اول تجذیرك جذری دیرلر ثلاثه نك تربیعندن تسعه حاصل اولوب اول تجذیرك جذری ثلاثه اولدیغی کبی واما نتیجهٔ ضرب

برعدد تحصیل ایتمکدرکه ایکی مضروبدن برینك اکا نسبتی واحدك مضروب آخره نسبتی کبیدر مثلا دوردی بشه یا بشی دورده ضرب ایتمدن یکرمی عدد تحصیل اولنده دوردن عدد یکرمی عددك خمسیدر واحد خمسه نك خمسی اولدیغی کبی وبشی عدد یکرمی عددك ربعیدر واحد اربعه نك ربعی اولدیغی کبیدر واما قسمت ضربك عکسیدر زیراکه ثمرهٔ قسمت برعدد طلب ایتمکدرکه انك واحده نسبتی مقسوملك مقسوم علیهه نسبتی کبیدر مثلا اثنی عشر دورده تقسیم اولندقده مطلوب اولان عدد اوچ عددد اول واحدك اوچ مثلیدر اثنی عشر دوردك اوچ مثلی اولدیغی کبیدر

نوع ثالث

جمعك طریق اعونی بیلدردر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حساب دیمشلردرکه جمعك طریق اعونی بودرکه ایکی یا زیاده اولان اعدادی جمع ایتمك مراد ایلدکده احادلرن بری برینك تحتنده وعشراتلرن کذلك ومائلرن کذلك بری برینك تحتنده وبرابرنده رسم ایدوب نهایتنده برخط چکرسن که اکا خط جمع اطلاق ایدرلر بعده جانب یمیندن ابتدا ایدوب هر مرتبه ده بولنان عددی کندی تحتنده اولان عدداوزرینه زیاده ایلیوب هر مرتبه تمام اولدقده نظر ایدرسن اکر مجموعی عشردن اقل ایسه آنی اول خط جمع التنده اول مرتبه نك برابرنده رسم ایدرسن واکر مجموع مرقوم عشره بالغ ایسه اکا بدل مکاننده برصفر رسم ایدوب اول عشره نی واحد عد ایدرسن وجانب یسارنده اولان مرتبهٔ ثانیه ده بولنان عدد اوزرینه زیاده ایدرسن واکر اول مجموع عشره دن زائد اولورسه اول زائدی اول مرتبه نك برابرنده اول خط جمع التنده رسم ایدوب ینه عشره نی واحد اعتبار ایله مرتبهٔ ثانیه یه نقل ایدرسن هر عشره اعتبار [illegible] حفظ ایدوب یسارنده بولنان مرتبه نك عددینه ضم ایدرسن زیراکه هر مرتبهٔ ثانیه نك عشره سی یسارنده اولان مرتبه نك واحدیدر واکر مرتبه بلیرلده عدد وخ ایسه عوده جفوظی اول خط جمع التنده عدد سر مرتبه نك سابقی جنبنده یمینه رسم ایدرسن وهر مرتبه نك کذلك برابرنده یعنی تحتنده عدد بولنمازاول مرتبه نك یعنی عددی یمینده خط جمع التنده سطر جمعه نقل ایدرسن بوصورتده ٣٤٥٦٧ واکر عدد اوچدن یا دورتدن زیاده اولورسه هر دوردی عددی برخط التنده جمع ایدوب خط جمعك فوقنده قالان ارقامه ٥١٣٢ اعتبار ایتمیوب سطر جمع کندی تحتنده بولنان اعداده ضم ایدرسن ٤٣٥٧ تا عددلر نهایته ویخیه دك سؤال مذکور اوزره کیدرسن ٥٠٢١

وهر عددك اسمی اعنی هر قیمتك متاعی نامی جانب شمالنده کندی حسابنده اثبات ایدرسن وبو اثباتك قانونی بودرکه جمع اولنه جق اعدادك اشیا جنس اسماسی برقرطاس طویلك جانب یسارنده بری برینك تحتنده تحریر ایلدکده هر بر اسمك عددینی ارقام هندیه ایله انك یمیننده کندی برابرنده تمام عشرات ومئات مراتبینه بولنان ارقامنی کندی مرتبه لرینه رسم ایدرسن وعدد بولنان مرتبه

صفر وضع ایدوب اتمام عمل ایچون طرز مرقوم اوزره کیدرسن

٠٣٢ غروش مصحف شریف بشیوز طاسه دبلی دفتر و بوارقامه
٦٥٠ غروش تفسیر معالم جمله دینرلر او هر عددک میزانی طقوز
٧١ غروش تفسیر قاضی طقوز طرحدن صکره اندن قالان
٨٩١ غروش تفسیر کبیر عدد در اما جمعک امتحانی ایکی عدد
٢٢٨٧ جکایترت
٠٩٢١ غروش جامع الحکایات یا زیاده مجموعک میزانلرین جمع ایدوب
٠٥٦٧ غروش لغت قاموس مجتمعک دخی میزانن اخذ و اکا تطبیق
٣٧٧٥ میزانی

اوچ بیک یدییوز یتمش بش ایله اولور اگر میزانی موافق
عمل جمع صحیحدر والا خطادر واگر مجموعک
میزانی اولمادیسه مجتمعک دخی میزانی اولمق لازمدر تاکیم صحیح اولمش اوله

نوع رابع

تفریقک طریق اهونن بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حساب دیمشلردرکه
تفریقک طریق اهونی بودرکه ایکی متحاذی اولان عددی جمعده وضع اولنان
وضع ایدوب بیوکندن بیله ایدرسن و هر صورتی کندی محاذیسندن نقصان
ایدوب باقیسنی خط عرضی تحتنه وضع ایدرسن واگر برشی قالمدیسه
صفر وضع ایدرسن واگر نقصانی اولنامجق صورتک محاذیسنده منقوص منه
بولنان مرتبه دن صورت منقوصی نقصان ایتمک ممکن دکلسه اول مرتبه نک یساریده
اولان عشراتندن برعدد الوب اکا ضم ایدرسن و اول ماخوذدن صورت منقوصی
نقصان ایدوب باقیسنی تحت الخطه رسم ایدرسن واگر اول نقصان ایتمک ممکن اولنان
مرتبه نک عشراتی مرتبه سی عددن خالی اولدیسه مرتبهٔ مابعدندن واحد اخذ
ایدرسن که اول واحد آنک عشراتنه نسبته عشره در پس اول خالی اولان عشرات
مرتبه سنه اول واحد اولان عشره دن تسعه دقوز وضع ایدوب و واحد باقی بولی
منوال مذکور اوزره عمل ایدرسن و مات مرتبه سنده هم بو حکمی اجرا ایدرسن

٣٧٥٦٩٣
١٢٩٨٧٠
٢٤٥٨٢٣

اما امتحان تفریق منقوص منه میزانندن منقوصک میزانن نقصان ایتمکله اولور
ممکن ایسه والا یعنی اگر منقوصک میزانی اکثر و یا مساوی اولورسه منقوص منه میزانی
اوزرینه طقوز عدد زیاده ایدوب بعده میزان منقوصی اندن نقصان ایدرسن
پس اولان باقی قالانه نظر ایدرسن اگر اول خط عرضی تحتنده مثبت
اولان عددک باقیسی میزانته مطابق کلدیسه عمل تفریق صحیحدر والا خطادر آنی اعاده ایتملیدر

نوع خامس

تضعیفک طریق اهونن بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حساب دیمشلردرکه
حقیقتده تضعیف ایکی مثلی جمع ایتمکدر لکن مثلک دیمی لازم هر مرتبه یی کندی مثلنه
جمع ایدرسن کما تقدم جمع بحثنده در و صورتی بودر اما امتحان
تضعیف مضعفک میزانی تضعیف ایدوب حاصل میزانن اخذ تطبیق ایدرسن اگر موافق ایسه عمل تضعیف صحیحدر والا خطا

٣٤٥٥٠٧٦
٦٩١٠١٥٢

اولمشدر

اولمشدر

نوع سادس

تنصیفک طریق اهونن بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حساب دیمشلردرکه
تنصیفک طریق اهونی بودرکه اعدادی منوال مرقوم اوزره رسم ایدوب
خط عرضی عد ایدرسن و یساردن بدء ایدوب هر مرتبه نک نصفنی کندی
برابرنده اول خط عرضی تحتنه وضع ایدرسن زوج ایسه و نصف صحیحی رسم ایدرسن
فرد ایسه و اول کسر ایچون بش عدد حفظ ایدوب مرتبهٔ سابقه نصف ایدرسن بولنان
عددک نصفی اوزرینه زیاده ایدرسن الا واحددن غیری عدد وار ایسه
واول خمسه محفوظه مرتبهٔ سابقه سی تحتنه رسم ایدرسن الا واحد ویا صفر
وار ایسه واول واحد ایچون ینه بش عدد حفظ ایدرسن و منوال مذکور
اوزره مراتبک نهایتنه کیدرسن پس مراتب تمام اولدقده کسر قالورسه
اول خط عرضی عینیله بشقه الصورتدن رسم ایدرسن بو شکل اوزره

١٧٣٥٣١٨
٤٣٦٧٠٦٥٩

اما امتحان تنصیف میزان نصفی تضعیف و میزانن
منصفک مجتمعی اخذ ایله اولور اگر نصفک ضعف میزانی
منصف مجتمعک میزانیله مطابق کلدیسه عمل تنصیف صحیح اولمشدر والا خطا اولمشدر

نوع سابع

انواع ضربک طریق اسهلن بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حساب
دیمشلردرکه ضرب اوچ نوعدر اولکی نوعی عدد مفردی عدد مفرده ضرب ایتمکدر
وایکنجی نوعی عدد مفردی عدد مرکبه ضرب ایتمکدر اوچنجی نوعی مرکبی
عدد مرکبه ضرب ایتمکدر اما اولکی نوعی اوچ قسمدر واولکی قسمی
مفرد بر آحادی آحاده ضرب ایتمکدر و بو شکل بیانی متکفلدر

	٢							
٢	٤	٣						
٣	٦	٩	٤					
٤	٨	١٢	١٦	٥				
٥	١٠	١٥	٢٠	٢٥	٦			
٦	١٢	١٨	٢٤	٣٠	٣٦	٧		
٧	١٤	٢١	٢٨	٣٥	٤٢	٤٩	٨	
٨	١٦	٢٤	٣٢	٤٠	٤٨	٥٦	٦٤	٩
٩	١٨	٢٨	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

وایکنجی قسمی آحادی عشرات و مات و الوفه ضرب
ایتمکدر واوچنجی قسمی غیر آحادی غیر آحاده یعنی
مفردی مفرده ضرب ایتمکدر و بو ایکی قسم اخرینک
ضربی ایچون طریق اسهل بودرکه بو ایکی قسمده بولنان آحادک غیریسنی آحادندن اولان
سمیسنه رد ایدرسن و آحادی آحاده ضرب ایدوب حاصلی حفظ ایدرسن
یعنی ایکی مضروبک مرتبه لرین جمع ایدوب اول محفوظی مرتبهٔ اخیره نک سابقی جنسندن
بسط و اعتبار ایدرسن اما قسم ثانیده مثلا دورت عددی الی عدده و یا اوچ
عددی دورتیوز عدده ضرب ایتمک مراد ایلدکده اولکی صورتده یکرمی عشرات
اعتبار ایدرسن زیراکه مراتب اوچدرکه ثانیه سی عشرات مرتبه سیدر و ایکنجی
صورتده اون ایکی مات اعتبار ایدرسن زیراکه مراتب دورتدرکه ثالثه سی
مات مرتبه سیدر واما قسم ثالثده مثلا اوتوز عددی قرق عدده و یا اوتوز عددی
بشیوز عدده ضرب ایتمک اقتضا ایلسه اولکی صورتده اون ایکی مات اعتبار
ایدرسن زیراکه مراتب دورتدرکه اوچنجیسی مات مرتبه سیدر و ایکنجی صورتده

یکرمی ایکی الوف اعتبار و بسط ایدرسن زیراکه مراتب بشدرکه دوردنجیسی الوف مرتبه سیدر واما نوع ثانیه و نوع ثالثده عدد مرکب مفرداته حل اولنسه اولکی نوعه رجوع ایدر پس مفردلری بری برینه ضرب ایدوب حواصلی جمع ایدرسن اما نوع ثانیده مثلا التمشی الی دورده و یا یکرمی التی دورده ضرب ایتمك اقتضا ایلسه اولکی صورتده التمشی هر برینه بشقه ضرب ایدوب ایکی حاصلی جمع ایدرسن اوچیوز یکرمی دورت اولور و ایکنجی صورتده یکرمی التی هر برینه بشقه ضرب ایکی حاصلی جمع ایدرسن بیك ایکیوز سکسنه بالغ اولور واما نوع ثالثده مثلا اون دوردی یکرمی بشه ضرب ایتمك مراد ایلدکده بو صورتده ابتدا دوردی بشه اندن یکرمی یه ضرب ایدوب بعده اونی بشه اندن یکرمی یه ضرب ایدرسن پس حواصلی جمع ایدرسن اوچیوز الی اولور فائده اکر ایکی مضروبدن بری برکره یا زیاده تضعیف ایدوب مضروب اخری دخی انك عددی قدر تنصیف ایدرسن تضعیف و تنصیفدن صکره هرنه مقداره عدده بالغ اولورلرسه بری برینه ضرب ایدرسن او ضربك حاصلی جواب اولور مثلا یکرمی بشی اون التی یه ضرب ایتمك اقتضا ایلدکده اولی ایکی دفعه تضعیف و ثانی یی دفعه تنصیف ایدرسن دورت عددی یوز عدده ضرب ایتمکه راجع اولوب دورتیوز اولور و بو قاعده بو مضیوطا ظاهر دکه بونی بلن حسابی کز بولور واکر مراتب عدده جوق اولوب عمل صعب اولورسه قلم ایله سهل اولور دقاکه مفردی مرکبه ضرب مراد ایدرسن ایکسنی دخی طرز معهود اوزره رسم ایدرسن بعده مفردی اولکی مرتبه ده بولنان کبی صورتنه ضرب ایدوب حاصل ضربك احادینی تحتنه رسم ایدرسن وعشرات ایچون اعداد بجز احاد حفظ ایدوب مابعدنده عدد وار ایسه انك حاصل ضربنی اوزرینه زیاده ایدرسن واکر مابعدنده صفر وار ایسه اول عدد عشراتی صفرك تحتنه وضع ایدرسن واکر عشرات حاصل اولوب آحاد بولنمدیسه تحتنه صفر وضع ایدرسن وهر عشره ایچون واحد حفظ ایدوب سوال مرقوم اوزره اتمام عمل ایدرسن واکر مفردی صفره ضرب ایدرسن اول صفرك تحتنه عدد مضروبی قومیوب ینه صفر وضع ایدرسن واکر مفرد ایله اصفار اولورسه انلری عین منظر خارجه رسم ایدرسن مثلا بشکه عدد مفرددر التمش اوچ بیك قرق اوچ عدد مرکبه ضرب اولنسه صورت عمل بو شکل اوزره رسم اولنور ٦٣٠٤٣ / ٢١٥٢١٥ ٩٣ واکر مضروب الیه عدد اولورسه سطر حاصلده مقدم بر صفر وضع ایدرسن واکر مضروب بشیوز عدد اولورسه ایکی صفر زیاده رسم زیاده رسم ایدرسن بو شکلده ٣٤٥٣٩٧ تا امتحان ضرب مضروبك میزانی مضروب فیه میزاننه ضرب ایله اولور پس حاصلك ٥١٢١٥ میزانی خارجك میزانه مطابق کلدیسه عمل ضرب صحت بولمشدر والا خطا اولمشدر لطیفه اکر ایام شهری کیم اوتوزدر عدد شهور ده ضرب ایدر وحاصل اولان اوچیوز التمشی ایام اسبوعه

ضرب

ضرب ایدرسن مخرج کسور تسعه حاصل اولور که ایکی بیك بشیوز یکرمیدر نته کیم حضرت علی رضی الله عنه مخرج کسوردن سؤال اولندقده اضرب اسبوعك فی ایام سنتك جواب ایتمشدر واکر حروف عین مخارج کسوری بری برینه ضرب ایدرسن ینه استخراج کسور تسعه طریقنه کیدرسن زیراکه عین صاجی اربعه وسبعه وتسعه وعشره در اکر ابتدا اربعه یی سبعه یه بعده اوحاصلی تسعه یه بعده حاصل ثانی یی عشره یه ضرب ایدرسن ایکی بیك بشیوز یکرمی حاصل اولورکه مخرج کسور تسعه در

نوع ثامن

قسمتك طریق امورنی بلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل حساب دیمشلردرکه قسمتك طریق امورنی بودرکه اول بر عدد طلب ایدرسن که آنی مقسوم علیهه ضرب ایلسك آنك حاصلی مقسوم ایله مساوی اوله ویا مقسوم علیهدن اقل ناقص کله پس اکر اکا مساوی اولورسه اول مطلوب مفرد مخارج قسمتدر واکر اول حاصل مقسومدن ناقص کلدیسه و مقسوم علیهدن اقل اولدیسه اول اقلی مقسوم علیهه نسبت ایدرسن پس اول نسبتك حاصلی عدد مرقوم ایله خارج قسمتدر مثلا اون اوچی دورده تقسیم ایتمك مراد اولنسه عدد مطلوب اوچ اولور آنی مقسوم علیه اولان دورده ضرب ایدرسن انك حاصلی مقسومدن ناقص اولور و اول نقصان مقسوم علیهدن اقل کلور زیراکه اول حاصل اون ایکیدر واول مقسومدن بر عدد ناقصدر و اول مقسوم علیهدن اقلدر پس اول اقل اولان بر عددی مقسوم علیه اولان دورده ربعیدر نسبت ایدرسن خارج قسمت اوچ و بر ربع اولور واکر مقسوم اون دورت اولورسه خارج قسمی اوچ و نصف اولور اما عدد مطلوبك حاصل ضربی مقسوم ایله مساوی اولدیغنه مثال اون ایکی دورده تقسیم کبیدر و بو صورتده مطلوب مضروب اوچ عدددر واما اعداد کثیره تقسیمیچون جمهور اهل حساب آره سنده معتبر و مشهور اولان صورت شکل بیوت اربعه دکه اولا مقسومی وضع مرقوم اوزره رسم ایدوب آنك تحتنه ابتدا بیتدن بدا ایله برخط عرضی چکرسن نهایت مراتبه واصل اولدقده فوق سمتنه انحراف ایله اکوب اندن ینه یساره بر مقدارجه مد ایدرسن بعده مقسوم علیهی اول خط منحرفك تحتنه مقسومك یسارنده رسم ایدرسن بعده مقسوم علیهی تضعیف ایدوب ضعفنی تحتنه وضع ایدرسن انك اول مضعفی تضعیف ایدوب ضعفنی ینه رسم ایدرسن بعده مضعف ثالثی دخی تضعیف ایدوب ضعفنی تحتنه وضع ایدرسن پس بوکا بیوت اربعه دیرلرکه بیت اولی مقسوم علیهدر و ثانیسی انك ضعفیدر و ثالثی ضعفك ضعفیدر و بیت رابعی انك ضعفیدر بعده یساردن آخر مقسومدن بدا ایدوب صورت مرتبهٔ اخیره یه نظر ایدرسن اندن بیوت اربعه دن ممکن اولان اکثرنی اول مرتبه دن نقصان ایدرسن اکر برشی قالورسه انی فوقنه وضع ایدرسن وانك حذاسنده تحت الخط اول نقصان اولنان بیتك اول مرتبه نك محو ایدرسن

عینی عددلی رسم ایدرسن واکر مرتبهٔ اخیره دن نقصان ایتمک ممکن دکلسه
انلر بیننده اولان مرتبه‌لی اکمام ایدوب منوال مرسوم اوزره عمل ایدرسن واکر
برمرتبه‌نك نقصانی ایتمک ممکن اولمدیسه برآخر مرتبه دخی ضم ایدرسن وبوضم اوزره
کیدرسن تا اول مراتبدن بیوت اربعه‌نك بربیتی نقصان ایتمک ممکن اولنجیه دك
وعدد بیتی اول مراتبك بیننده اولان اوّلکی مرتبه‌نك تحتنه وضع ایدرسن تامراتب
مقسوملك اوّلنه واصل اولنجیه دك اتمام عمل ایدرسن واکر مقسوم‌لك برشنه قالدیسه
انی مقسوم علیهدن نقصان ایتمك ممکن اولماز پس اول شنه کسردر که انك مخرجی
مقسوم علیه‌در واکر تحت الخط مراتب مقسوملك برینك حذاسنده اعداد
بیوتك برشنه‌سی واقع اولمدیسه انده برصفر وضع ایدرسن بعده تحت الخط
رسم اولنان اعدادی جمع ایدرسن که خارج قسمت اودر مثلا طقوز بیك التی یوز
طقسان طقوزی اون ب اوچ عدده‌ اولور واول باقی برکسردرکه انك مخرجی
اون دوقوزدر وصورة عمل بوبله اما امتحان قسمت خارج قسمتك میزانی
مقسوم علیه میزاننه ضرب ایدوب کسرباقی
وار ایسه انك دخی میزانی حاصل اوزره
زیاده ایتمك اولور میزان مجتمعك میزانی
مقسوم ایله موافق اولدیسه عمل قسمت صحت بولور
والا سهو وخطا اولمشدر

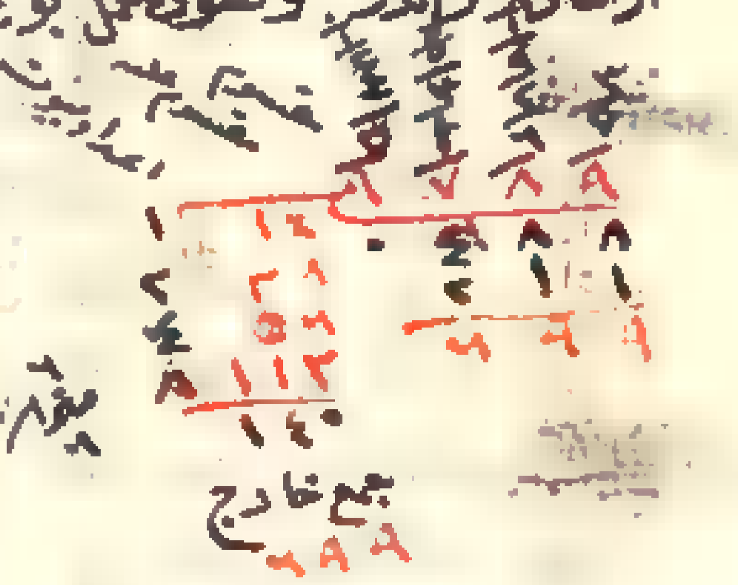

نوع تاسع

عددلك جذورینی وکسورینك حساب واستخراجنك طریق اهوننی بیلدرای عزیز
معلوم اولسونکه اهم حسابات دن اولشدرکه اکرعدد مطلوب قلیل ومنطق اولورسه
انك جذرینی استخراج اسان اولور مثلا دورتك جذری ایکیدر وطقوزك
جذری اوچدر واوتوز التینك جذری التیدر ویکرمی بشك جذری بشدر
واوتوز التینك جذری التیدر وقرق طقوزك جذری یدی طقوزدر وبونلرك
جذری اوندر وبونلرك جذری عدد منطقدرکه جذرلری صحیحدر واکر
عدد مطلوب اصم اولوب جذری صحیح اولمسه انك جذرینی استخراجده طریق اهون بودر
اولعددامصك منطق جذوراتك تحتانیه سندن اکا اقرب اولان عدد منطق جذردرك
انی اسقاط ایدوب عدد باقینی اول مسقط منطقك واحد ایله منظم اولان
جذر مضعفنه نسبت ایدرسن پس حاصل نسبت ایله جذر مسقط معا تقریبا
اول عدد اصمك جذریدر مثلا خمسه‌نك جذری مراد اولنسه انك تحتنده
اقرب جذورات اولان دورددی انی اسقاط ایدرسن برقالور والی دوردك
جذر مضعفنه خارجدن برعدد زیاده ایدوب اکا خمس ایله نسبت ایدرسن
پس خمسه‌نك جذری ایکی وخمس اولور والتینك اقرب جذوراتی دوردر
انی اسقاط ایدرسن ایکی قالور انی اربعه‌نك جذر مضعفنه برزیاده ایدوب

بزید والتمیز دوردر جذری ... وسکز برلك جذری ...

اکا ایکی

اکا ایکی خمس ایله نسبت ایدرسن پس سته‌نك جذری ایکی وخمساندر وبوقیاس
اوزره سبعه‌نك جذری ایکی واوچ خمسدر وثمانیه‌نك جذری ایکی ودورت
خمسدر زیرا بواعداد اصمه اقرب جذورات تحتانیه اربعه‌در اما عشرونك
جذری مراد اولنسه انك اقرب جذوراتی که تسعه‌در انی اسقاط ایدرسن
برقالور انی تسعه‌نك جذری مضعفنه برزیاده ایدوب اکا سبع ایله نسبت ایدرسن
پس عشره‌نك جذری اوچ وبرسبعدر وبرسبع ایله اون بشك جذری اوچ
والتی سبع اولوب اون التی ده یدی سبع برصحیح اولمغله تمام دورت اولوب منطق اولور
وسائر اعداد وجذوری بونلره قیاس ایله ظهور ایدوب معلوم اولور اما حساب کسور
هرایکی عددکه غیر واحددر اکر ایکیسی برابر ایسه متماثلدر والا اکر اقلی اکثرینی
افنا ایدرسه متداخلدر والا اکر ایکیسی بشقه برعدد ثالث افنا ایدرسه
ایکیسی متوافقدر واول کسرکه عدد ثالث انك مخرجیدر اول کسر ایکی عددك
وفقی‌در واکر ایکی عددی برعدد ثالث که غیر واحددر بر عدد افنا ایتمدیسه ایکیسی
متباینلردر اما تماثلی ظاهردر واما باقیلرك اکثرینی اقلله تقسیم ایدرسن اکر برشنه
قالمدیسه اول ایکی عدد متداخلدر واکر قالدیسه مقسوم علیهی اول مقسومدن
قالان عددی تقسیم ایدرسن تا برشنه قالمیجه دکین کیدرسن پس اول ایکی عدد
متوافقدر وصکره کی مقسوم علیه ایکیسی بیله عدا ایتمشدر واکر واحد قالورسه
اول ایکی عدد متباینلردر واما کسر یا منطقدر اول کسور تسعهٔ مذکوره‌در
ویا اصمدرکه اکا جزو اطلاق اولنمشدر وهر ایکیسنده هر بری یا مفرددر ثلث کبی
واون بردن ایکی جزو کبی ویا مضافدرکه نصف سدس کبی واون اوچدن برجزوکبی
اون بردن برجزو کبی ویا معطوفدر که نصف وثلث کبی واون بردن برجزو واون
اوچدن برجزو کبی بجمیع کسری رسم ایدرسن اکر آنکله صحیح اولدیسه آنی
کسرك فوقنه وکسری انك تحتنه ومخرجنك فوقنده رسم ایدرسن واکر کسر ایله
صحیح اولمدیسه صحیحك برینه صفر وضع ایدرسن وکسر معطوفده واو عاطفه
یازارسن واو مضافه لفظ من تحریر ایدرسن پس واحد وثلثانی بویله رسم ایدرسن
وواحد وثلثی بویله ١٣ وواحد سدس ثلثی بویله ... ونصف خمسة اسداسی بویله
وخمسا ثلثه اربایعی بویله ... و ... واون اوجدن برجزولك اون برده برجزوی بویله
من ... وهر مخرج کسرکه اکا مقام وامام دخی دیرلر اول اقل عدددرکه انده کسر
ثابت اولور پس کسر مفردلك مخرجی ظاهردر وکسر مکرّرلك دخی مخرجی بیننه
اولدر مثلا بر ربعك مخرجی اربعه‌در وایکی ربعك واوچ ربعك دخی مخارجی
ینه اربعه‌در وکسر مضافك مخرجی مفردلرك مخرجلرینك بری برینه مضروبیدرکه
اول خارج متباینه اولسون یا متوافقه اولسون مثلا خمس سدسك مخرجی اوتوزدر
وسدس ثمنك مخرجی قرق سکزدر وربع ثمنك مخرجی اوتوز ایکیدر وکسر معطوفك
ایکی مخرج اعتبار ایدرسن اکر متباین اولدیلرسه بری برینه ضرب ایدرسن

ویا متداخل بولنمدیلرسه اکثریله اکتفا ایدرسن . بعده خارجی ضربی مخرج کسر ثالثه
اعتبار ایدروب منوال مرقوم اوزره عمل ایدرسن تاکسور معطوفه نهایت بولنجیه دک
کیدرسن هرنه حاصل اولدیسه اول کسورک مخرجی اولدر که تحصیل ایدرسن
پس مخرج کسور سبعه‌لی تحصیل ایچون اثنی ثلثه یه ضرب ایدرسن که متباینلردر
وحاصل اولان ستة‌لی نصف اربعه یه ضرب ایدرسن که انلر متوافقدرلر
وحاصل اولان ایکی‌لی خمسه یه ضرب ایدرسن که متباینلردر . وستة ایسه حاصل
اولان اثنا عشره داخلدر . پس حاصل ایله اکتفا ایدروب آنی سبعه یه ضرب ایدرسن که
متباینلردر . وحاصل اولان دوقوز یکرمی‌لی ثمانیه‌نک ربعنه ضرب ایدرسن که
انلر متوافقدرلر . وحاصل اولان سکزیوز قرقی ثلث تسعه یه ضرب ایدرسن که
ثلث ایله متوافقدرلر . وعشره ایسه حاصله داخلدر که ایکی بیک بشیوز یکرمی یه
بالغ اولمشدر . بونکله اکتفا ایدرسن که تمامی بولنمشدر . واما تجنیس اولدر که
عدد صحیح متعین اولان کسرک جنسندن کسور ایدرسن . وبونک طریقی بودر که
اگر عدد صحیح ایله کسر اولدیسه اول صحیح قاچ عدد ایسه اول کسرک
مخرجینه ضرب ایدرسن . وحاصل مضروب اوزرینه صورت کسری زیاده ایدرسن
نه بالغ اولدیسه اول صحیحک اول کسر ایله اول مجنسی اولدر . پس اثنین وربعک
مجنسی طقوزدر . وستة ایله اوچ خمسک مجنسی اوتوز اوچدر . واوتوز
ایله ثلث وسبعک مجنسی سکسان بشدر . واما رفع اولدر که کسری صحاح
ایدرسن . وبونک طریقی بودر که اگر او ایله کسر اولسه که انک عددی
کندی مخرجندن اکثر گلسه اول عددی کندی مخرجنه تقسیم ایدرسن . خارج
قسمتدن نه حاصل اولورسه صحیح اولور . وقاچ قالورسه اول مخرجک کسرندن
قالور . پس اون بش ربعک مرفوعی اوچ صحیح واوچ ربع اولور . واما جمع
کسور اولدر که مثلا کسور اولسه انلری جمع ویا تضعیف ایتمکه مخرج مشترکدن
اخذ ایدرسن . وعددلرن مخرج مشترکه تقسیم ایدرسن . اگر الرک عددی اول
مخرجدن زائد ایسه خارج قسمت صحاحدر . وقالانی اول مخرجدن کسردر .
واگر عدد کسور مخرج مشترکدن ناقص اولدیسه آنی او مخرجه نسبت ایدرسن
واگر عدد کسور مخرج مشترکله برابر گلدیسه اول حاصل واحددر . پس
نصف وثلث وربع واحد ونصف سدسدر . وسدس وثلث نصفدر . ونصف
وثلث وسدس واحددر . واوچ خمسک ضعفی واحد وخمسدر . واما تضعیف
کسور اولدر که اگر کسور زوج ایسه تضعیف ایدرسن یا فرد ایسه
مخرجی تضعیف ایدروب کسری اکا نسبت ایدرسن که ظاهردر . واما تفریق
کسور اولدر که ایکی کسرک مخرج مشترکدن اخذ ایدروب بری اخردن نقصان
ایدرسن وانده قالدیسه اول مخرجه نسبت ایدرسن . پس اگر ربعی ثلثدن
نقصان ایدرسن نصف سدس قالور . زیرا که مخرج مشترکلری اون ایکیدر که ربعی

اوچدر

اوچدر وثلثی دورتدر . واوچی نقصان ایلدکده بر قالور که اول اون ایکینک نصف
سدسیدر . واما ضرب کسور اولدر که اگر کسور ایکی طرفدن برنده یا صحیح
ویا اصم بولندیسه اول مجنسی یا صورت کسری صحیحه ضرب ایدروب حاصلی
اول کسرک مخرجنه تقسیم ایدرسن . اگر عددی مخرجدن زائد یا برابر
والا آنی مخرجه نسبت ایدرسن . پس ایکی صحیح ایله اوچ خمس دورت صحیحه
ضرب اولنسه آنی ایکی حاصل اولور که مخرج کسر اولان خمسه یه تقسیم ایدرسن
خارج قسمت اون صحیح وایکی خمس اولور . ویا اوچ ربعی سبعه یه ضرب ایدرسن
یکرمی بر حاصل اولور که آنی مخرج کسر اولان اربعه یه تقسیم ایدرسن خارج
قسمت بش صحیح وبر ربع اولور . واگر کسر ایکی طرفده اولدیسه وعدد
صحیح ایکیسنده یا برنده بولندیسه یا بولنمدیسه مجنسی مجنسنه ضرب ایدرسن
یا مجنسی صورت کسره ویا صورت صورتنه ضرب ایدرسن که اول حاصل اولندر
بعده مخرجی مخرجه ضرب ایدرسن که اول حاصل ثانیدر . پس حاصل اولی حاصل
ثانی‌یه تقسیم ایدرسن . ثانیدن زائد ایسه یا اکا نسبت ایدرسن ناقص بولنده ایسه
هر نه خارج بولندیسه مطلوب اودر . پس اگر ایکی ونصفی اوچ وثلثنه
ضرب ایدرسن سکز وثلث حاصل اولور . وایکی دربعی بش سدسنه ضرب
ایدرسن واحد وبری ثمن حاصل اولور . وایکی دربعی بش واگر
اوچ ربعی بش سبعه ضرب ایدرسن نصف وربع سبع حاصل اولور
واما قسمت کسور سکز صنفدر . زیرا که مقسوم یا صحیحدر ویا کسردر
ویا مختلطدر . ومقسوم علیه دخی یا صحیحدر ویا کسردر ویا مختلطدر
پس اوچی اوچه ضرب ایدرسن طقوز حاصل اولور . انلردن صحیحی صحیحه تقسیمی اسقلا
ایدرسن . قسمت کسور سکز صنف قالور وعمل قسمت بودر که اگر مقسوم
ومقسوم علیه ایله کسر اولورسه ایکیسنی بر مخرج مشترکه ضرب ایدرسن
بالکلیه کسر اولدیسه مقسومی ومقسوم علیهی اول مخرج موجوده ضرب
ایدرسن . بعده حاصل مقسومی مقسوم علیهه تقسیم ایدرسن . زائد ایسه ومقسوم
علیهک حاصلنه نسبت ایدرسن ناقص بولندیسه . پس خمسه‌لی وربعی اوچه تقسیمدن
خارج اولان واحد واوچ ربعدر . وعکسندن خارج اولان دورت سبعدر
وایکی مثلی عشر وسدسه تقسیمدن خارج اولان ایکیدر . وامثله باقیه بونلره
قیاس ایله معلوم اوله بیلنددن بو مقداری ایله اکتفا قیلنمشدر .

نوع عاشر

مجهولات عددیه‌لی استخراجک طریق اربعه بیلدر ای عزیز معلوم اولسون که
اهل حساب دیمشلردر که استخراج مجهولات عددیه ایچون وضع اولنان قاعده
اربعه متناسبه برکلی ومضبوط ومحفوظ ومبارک بابدرکه نفعی عظیم وخطاسی
عدیم وعین صواب ولب لباب وزبدهٔ حسابدر . زیرا که عامهٔ مسائل مجهوله اربعه

متناسبه ایله اسان استخراج اولنور اما اربعهٔ متناسبه اول اعداد اربعه دردکه
عدد اولك ثانی یه نسبتی عدد ثالثك رابعه نسبتی کبیدر و بو تناسبدن ایکی طرفك
مسطحی ایکی وسطك مسطحنه مساوی اولمق لازم کلور پس اکر ایکی طرفك
بری مجهول اولورسه ایکی وسطك مسطحی طرف معلوم اوزره تقسیم ایدرسن که
خارج قسمت اول طرف مجهولدر واکر ایکی وسطك بری مجهول ایسه ایکی طرفك
مسطحنی وسط معلوم اوزره تقسیم ایدرسن که خارج قسمت اول وسط مجهولدر
مثلا اربعهٔ متناسبه مز اثنین واربعه و ثلثه وسته اولسه تحقیق اثنینك اربعه یه
نسبتی ثلثه نك سته یه نسبتی کبیدر واثنینی سته یه ضرب ایتمك ثلثه اربعه یه ضرب
ایتمك کبیدر پس واربعه بری مجهول اولسه ثلثه باقیه دن استخراج اولنور اکر
مثالمزده عدد مجهول احد الطرفین اولان اثنین ایسه وسطین اولان ثلثه یی اربعه یه
ضرب ایدرسن وحاصل ضرب اولان اون ایکی یی طرف معلوم اولان سته یه تقسیم ایدرسن که
خارج قسمت مجهول مطلوب اولان ایکیدر واکر احد الطرفین اولان سته مجهول
حاصل مذکوری طرف معلوم اولان اثنینه تقسیم ایدرسن که خارج قسمت اولان
مطلوب اولان سته در واکر احد الوسطین اولان اربعه مجهول ایسه طرفین
اولان اثنینی سته یه ضرب ایدوب حاصل اولان اون ایکی یی وسط معلوم اولان
اوچه تقسیم ایدرسن که خارج قسمت اول مطلوب اولان اربعه در واکر احد الوسطین
ثلثه مجهول ایسه حاصل مزبوری وسط معلوم اولان اربعه یه تقسیم ایدرسن که
خارج قسمت اول مطلوب اولان ثلثه در و بو طریق مزبور اربعهٔ متناسبه نك
ضرب طریقیدر اما قسمت طریقی بویله دردکه ایکی وسطك بری مجهول اولسه
ایکی طرفك برینی وسط معلومه تقسیم ایدوب خارج قسمتی طرف آخره ضرب ایدرسن که
وسط مطلوب حاصل اولور واکر ایکی طرفك بری مجهول اولسه ایکی وسطك
برینی طرف معلومه تقسیم ایدوب خارج قسمتی وسط آخره ضرب ایدرسن که طرف
مجهول معلوم اولور مثلا اثنینك ثلثه یه نسبتی سته نك تسعه یه نسبتی کبیدر
پس اکر احد الوسطین اولان سته مجهول اولسه احد الطرفین اولان تسعه یی وسط
معلوم اولان ثلثه یه تقسیم ایدوب خارج قسمتی طرف آخر اولان اثنینه ضرب ایدرسن
مطلوب اولان سته حاصل اولور واکر احد الطرفین اولان تسعه مجهول اولسه
احد الوسطین سته یی طرف معلوم اولان اثنینه تقسیم ایدوب خارج قسمتی وسط آخر
اولان ثلثه یه ضرب ایدرسن مطلوب اولان تسعه حاصل اولور واکر اثنین مجهول
اولسه ثلثه یی تسعه یه تقسیمه بدل نسبت ایدرسن زیرا که مقسوم مقسوم
علیه دن اقلدر پس خارج اولان ثلثی سته یه ضرب ایدرسن مطلوب اولان
اثنین حاصل اولور واکر ثلثه مجهول تسعه یی سته یه تقسیم ایدوب
خارج قسمت اولان واحد ونصفی اثنینه ضرب ایدرسن مطلوب اولان ثلثه
حاصل اولور وغفلت اولنمیه که سؤال یا زیاده یه ویا نقصانه ویا نفیا خلافه

ویا جمعه

ویا جمعه ویا ضربه متعلق اولور اما زیاده یه متعلق اولان سؤالك مثالی اکر دینلسه
نه عدددر که اوزرینه ربعی اولنسه اوچ اولور پس سؤالك طریق استخراجی
بویله دردکه مخرج کسر که بو صورتده اربعه در اخذ ایدوب ماخذ تسمیه ایدرسن
وآنی سؤال حسبیله تصرف ایدرسن یعنی سؤالده زیاده دینلنی ایسه زیاده ایدرسن
ونقصان دینلنی ایسه نقصان ایدرسن نیه بالغ اولدیسه اول مبلغه واسطه
اطلاق ایدرسن پس اوچ معلوم حاصل اولور که بری ماخذ دیری واسطه دیری
سائلك دیر دیکی معلومدر چون اول اولان ماخذك ثانی اولان واسطه یه نسبتی
ثالث اولان مجهولك رابع اولان معلومه نسبتی کبیدر پس ماخذی معلومه
ضرب ایدوب حاصلی واسطه یه تقسیم ایدرسن خارج قسمت اول مجهولدر که
مثالمزده ایکی صحیح وایکی خمسدر واما نقصانه متعلق اولان سؤالك مثالی اکر دینلسه
نه عدددر که اندن ثلثی نقصان اولنسه التی اولور پس بو سؤالی بولمده بلدیکك
کبی عمل ایلسك اوچ معلوم حاصل اولور بری ماخذ اولان ثلثه در وبری واسطه
اولان اثنین در وبری معلوم اولان سته در وماخذ اولك واسطه ثانی یه نسبتی
مجهول ثالثك معلوم رابعه نسبتی کبیدر پس اول مذکور اولان حاصل اثنین اولان
واسطه یه تقسیم ایدرسن خارج قسمت اول مجهول اولان تسعه اولور واما نفیا
متعلق اولان سؤالك مثالی اکر دینلسه بعض رطلك بهاسی اوچ درهم اولسه
ایکی رطلك ثمنی قاچ درهمدر چونکه بش رطل مسعردر واوچ درهم سعردر
وایکی رطل مثمندر ومسئول عنه ثمندر و مسعرك سعره نسبتی مثمنك ثمنه نسبتی
کبیدر پس مجهول رابعدر که ایکی وسطك مسطحی اولان سته یی اولکی خمسه یه
تقسیم ایدرسن معلوم اولور واکر ایکی رطلك ثمنی قاچدر سؤالنده بدل ایکی
درهمه قاچ رطل کلور دینلسه ایکی طرفك مسطحی اولان عشره یی ثانی اولان
اوچه تقسیم ایدرسن اول مجهول معلوم اولور زیرا که سؤالك اخری غیر جنسنه
ضرب اولنوب حاصلی کندی جنسنه تقسیم اولنور واما جمعه متعلق اولان
سؤالك مثالی اکر دینلسه نه عدددر که ثلثی وربعی ایله جمع اولنسه صحیح اولور
بلا شبه بو سؤالده عمل بویله دردکه مخرج مشترك اخذ ایدوب اکا ماخذ دیوب
حسب سؤال اوزره متصرف اولورسن پس اوچ معلوم حاصل اولور که بری
ماخذ وبری واسطه وبری سائلك ویردیکی معلومدر چونکه ماخذ اولك واسطهٔ
ثانیه نسبتی مجهول ثالثك معلوم رابعه نسبتی کبیدر پس اون ایکی اولان ماخذی
عشره اولان معلومه ضرب ایدوب یوز یکرمی اولان حاصلی واسطه اولان
سبعه یه اعنی اون ایکینك ربع وثلثی مجموعنه تقسیم ایدرسن خارج قسمت اون بری
وبر سبع اولور که مجهول مطلوب حاصل اولور واما ضربه متعلق اولان سؤالك
مثالی اکر دینلسه نه عدددر که ربعی سدسنه ضرب اولنسه اول عدد ایکی
مثلنه عودت ایدر پس ماخذ اولك واسطهٔ ثانیه یه نسبتی مجهول ثالثك

مثلا بر عدد اولان معلوم رابعه نسبتی کبیدر اثنی عشر اولان ماخذی معلومن
اولان معلومه ضرب ایدوب حاصل اولان ایکیوز سکسان سکزی ستة اولان
واسطه یه اعنی اثنی عشرک سدسیله دیمی مضروبنه تقسیم ایدرسن خارج
قسمت قرق سکز اولور که اول مجهول مطلوب عدددر واما متناسبة الفروع قاعده‌سیله
استخراج مجهول لاتک طریقی بودر که اوچ عددک متناسبه اولسه که اولک
ثانی یه نسبتی ثانی نک ثالثه نسبتی کبی اولور پس اکر ایکی طرفک بری
مجهول اولسه وسطک مربعنی طرف معلومه تقسیم ایدرسن طرف مجهول
حاصل اولور واکر وسطی مجهول اولسه احد طرفینی آخره ضرب ایدوب
حاصل ضربک جذرینی اخذ ایدرسن وسط مجهول حاصل اولور مثلا ایکی
عددک خمسه یه نسبتی خمسه‌نک فنی عدده نسبتی کبیدر دیو بلنمیه خمسه‌نک
مربعنی اثنینه تقسیم ایدرسن پس خارج قسمت اولان اثنی عشره ونصف اول
عدد مطلوبدر یاخود اربعه‌نک فنی عدده نسبتی اول عدددنک تسعه یه
نسبتی کبیدر دینلسه ایکی طرفک مسطحی اولان اوتوز التینک جذرنی اخذ
ایدرسن پس اول ستة مأخوذه اول مجهول مطلوبدر ایدی معلوماً معرفة
اولا علم هیئتک تحصیلی تسهیل ایدن خلاصة الحسابدن بو مقدار درجه
بیان ایله اکتفا اولنور مقدمهٔ هیئت اولان هندسه یه نوبت کلشدر

فصل رابع

مقام ابعاد و اجرام عالی بیان ایدن فن هندسه نک علم هیئتک ابحرث
اهم والزم اولان اشکالی اسهل وجه اوزره دورت نوع ایله بیان ایدر نوع اول
نقطه وخط وسطح وجسمک تعریفلرینده وخط وسطحک اقسامینه‌در
اجمالا بلادر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل هندسه دینلودر که اقسام
اعراضدن هر شئکه قابل اشارت حسیه اولوب هیچ بر جهته قسمت قبول
اکا نقطه دیرلر که حقیقته وضع صاحبی اولوب جزؤ اولمیان شئیه دیمکدر
و بو شئنه خطک ایکی جانبنک منتهی اولدیغی غایتدر واقسام اعراضدن اولان شئ
بر شئنه که قابل اشارت حسیه اولوب انجق بر جهتده قسمت پذیر اولسه اکا
خط دیرلر نقطه یه منتهی اولان طول بلا عرض وبلا عمقدر واقسام اعراضدن
هر شئنه که قابل اشارت حسیه اولوب ایکی جهته قسمت پذیر اولسه یعنی
طولا وعرضا قسمت قبول ایدوب عمقا قبول ایتمسه اکا سطح دیرلر که اول
شئنه فقط طول ایله عرض اولوب خط منتهیدر واقسام اعراضدن هر شئنه که
جهات ثلثه یه نظرا قسمت پذیر اولسه یعنی طولا وعرضا وعمقا قابل قسمت اولسه
اکا جسم دیرلر که علم ریاضیه بحث اولنان جسم تعلیمیدر وخط دخی مستقیم
ایله منحنی یه تقسیم اولنور اما خط مستقیم اولدر که امتدادی مسافه‌سی اوزره
فرض اولنان جمیع نقاطی بری برینه محاذی اوله یعنی بعض اجزاسی یوکسک وبعضی

الچق اولمیوب بر طرفی شعاع بصره مقابل اولدقده وسطنک وطرف آخرینک رؤیتنه
بر مانع اولمیه واما خط منحنی بونک خلافی اولوب مسافهٔ امتدادی واجزاسی
اعوجاج اوزره اولوب بر طرفی شعاع بصره مقابل اولدقده طرف آخرینه وسطنک
رؤیتنه اعوجاج مانع اوله وخطوط مستقیمه دخی یا متوازیه‌در ویا غیر متوازیه‌در
اما خطوط متوازیه سطح مستویه واقع ایکی یا زیاده خطوطدر که بری برینه
بعدلری بالجمله اجزالرنده مساوی اولوب ایکی جانبلرندن استقامت اوزره
لا الی النهایه اخراج اولنسه بری برلرینه ملاقاتلری میسر اولمیه واما خطوط
غیر متوازیه بو خطوط مذکوره نک خلافیدر وسطح دخی یا مستویدر ویا غیر
مستویدر اما سطح مستوی اولدر که غایاتیله ما بیننده اولان مسافهٔ امتدادی
اجزاسی بالجمله محاذی اوله یعنی طولا وعرضا بر غایتندن اوبر غایتنه وارنجه‌یه دک
اول سطح اوزرنده فرض اولنان خطوط اجزاسی بری برینه مقابل ومحاذی اوله
واما سطح غیر مستوی بونک خلافیدر وسطوح غیر مستویه‌نک بعضیسنه مستدیر
دیرلر کره مصمته‌نک سطح محدبی کبی وکره مجوفه‌نک سطح مقعری وسطح
مقعری کبی ونصف کره‌نک نصف مستدیر مقعر دیرلر وسطوح
مستویه‌نک متوازیلری وغیر متوازیلری خطوط مستقیمه‌نک
متوازیلرینه وغیر متوازیلرینه قیاس ایله معلوم اولور

نوع ثانی

اقسام مثلثاتی وانواع مربعاتی وکثیر الاضلاع اولان اشکالی واقسام زوایای
ودوائر ومرکز ومحیطی وقطر ووتر وقوس وسهم وجیبی اجمالا بلادر ای عزیز
معلوم اولسونکه اهل هندسه دینلودر که هر سطحکه آنی بر خط ویا زیاده
احاطه ایلر اکا شکل مسطح دیرلر پس اکر سطحی اوچ خط محیط اولورسه
اول مثلث اولور وبو دخی اوچ قسمدر بریسنه متساوی الاضلاع دیرلر که اوچ
ضلعی برابردر وبرینه متساوی الساقین اطلاق ایدرلر که انجق ایکی ضلعی برابردر
وبرینه مختلف الاضلاع تسمیه ایدرلر که اضلاعنک اوچی دخی بری برلرینه مخالفدر
واکر سطحی دورت خط محیط اولورسه ذوالاربعه دیرلر واکر بش خط
محیط اولورسه ذوالخمسه دیرلر بو منوال اوزره عشره یه وارنجه‌یه دک
ذو العشره دیرلر واکر متساوی الاضلاع اولورسه مربع ومخمس ومسدس
ومسبع ومثمن ومتسع ومعشر دیرلر اما بیان اولنان مثلث وذوالاربعه
یه دخی بو طرز ایله تقسیم اولنورکه اول مثلثده زاویهٔ قائمه بولندقده اکا قائم
الزاویه دیرلر ومنفرجه بولندیغی تقدیرده اکا منفرج الزاویه تسمیه ایدرلر
وقائمه ومنفرجه بولنمدیغی حالده حاد الزوایا اولور وکذلک اضلاع اربعه‌سی
اولان شکلک دورت ضلعی برابر اولوب دورت زاویه‌سی قائمه
اولدقده اکا مربع دیرلر وزاویه‌لری قائمه اولوب اضلاعی برابر اولمیانه مستطیل دیرلر

و بونك عكسيدر كه اضلاعى متساويه اولوب زواياسى قائمه اولمايانه شكل معين ديرلر
و اضلاعى متساويه اولميوب زواياسى دخى قائمه اولمسه لكن اضلاع و زواياسنده
هر ايكى مقابلى برابر اولسه اكا شبيه معين ديرلر و بونلرك ماعداسنه منحرف
تعبير ايدرلر و درت ضلعدن زياده اولان اشكاله كثير الاضلاع دخى ديرلر
و امّا زاويه ايكى خط ايله احاطه بر سطحدر كه ايكى خطك ملتقاسى بر نقطه عندنده اولور كه
اول ايكى خط متحد اولمايه و زاويه ايكى قسم اولوب برينه زاويهٔ مسطحه ديرلر كه
بر نقطه ده اتحادسز اتصال ايدن ايكى خطك بيننده واقع محلّك ددر و برينه زاويه
ديرلر كه بر سطحدن ويا زياده نك احاطه سندن بر جسمده ظهور ايدر مثلا زاويهٔ
رأس مخروطى و زواياى خانه لى و زاويهٔ مسطحه دخى اوچ قسمدر برينه زاويه
قائمه ديرلر كه بر خط مستقيمك اوزرينه كنهك مثلى بر خط قائم اولوب ايكى جانبنده
حادث اولان ايكى برابر زاويه لرك بريدر و قائم اولان خط مستقيم عمود اطلاق
ايدرلر و بر قسمنه زاويهٔ حادّه تعبير ايدرلر كه قائمه دن اصغردر و بر قسمنه
دخى زاويهٔ منفرجه ديرلر كه قائمه دن اكبردر و بو ايكى قسمك خطلرى مستقيم اولق
لازم كلور و امّا شكل بر امتداددر كه آنى حدّ واحد ويا حدود احاطه ايدوب
وجد ايسه نهايتدر و امّا دائره بو شكل مسطحدر كه بر خط منحنى بر سطح مستوى
بر وجهله محيط اولوركه درونده سطحده بر نقطه فرض اولنسه اول نقطه دن محيطه
چكلن خطوطك جمله سى برابر كلور پس اول محاط اولان سطحه دائره ديرلر بيت
و احاطه ايدن خط منحنى يه محيط دائره و خط مستدير دخى ديرلر و اول نقطهٔ مفروضه يه
مركز دائره تسميه ايدرلر و اول خطوط مستقيمه نك هر برينه نصف قطر ديرلر و مركزه
مرور ايدوب ايكى جهتدن محيطه منتهى اولان خط مستقيم كه ذكر اولنان نصف قطرك
هر ايكيسك تماميدر اكا قطر دائره ديرلر و بو خط قطر اول دائره نى ايكى برابر قطعه يه
تنصيف ايدوب قطرلر تماما محيطك برر نصفى دائره نك برر نصفى محيط الدر
و دائره نى ايكى پاره ايدوب مركزه مرور ايتمين خط مستقيمه وتر ديرلر كه دائره نى
ايكى برابره تنصيف ايتميوب بريسى اكبر و برى اصغر اولمق اوزره ايكى قسمه تقسيم
ايدر و بو ايكى قسمك هر برى دائره محيطك برر پاره سيله محاط اولمشدر و بو ايكى
قسمك هر برينه قطعه تسميه ايدرلر و محيطك هر پاره سنه قوس اطلاق ايدرلر
و نصف وتره جيب مستوى ديرلر و نصف وتردن چقوب نصف قوسه واصل اولان
عموده سهم و جيب معكوسه دخى ديرلر و نصف قطر دائره يه جيب مطلق اطلاق ايدرلر تعبيرينه

نوع ثالث

اشكال مجسمه دن شكل مكعبى و شكل اسطوانه لى و شكل مخروطى و شكل كره لى و مركز
و محيطى و منطقه و قطبينى و محورى و حركتى و دوائر و ميلى و سرعت و بطؤ حركتى
اجمالا بيلدرر اى عزيز معلوم اولسون كه اهل هندسه دبيشلر دركه هر جسم كه آنى
بر سطح ويا زياده احاطه ايلديكى شكل مجسم ديرلر اگر بر جسمى آلتى سطح مربع

متساوى محيط اولورسه مكعب ديرلر و اگر ايكى دائره متوازيهٔ متساويه محيطلرى
بينينى وصل ايدن سطح مستقيم ايله بر جسمى احاطه ايدرسه اول جسمه اسطوانه ديرلر كه
اول ايكى دائره نك قاعده لريدر و مركزلرينى وصل ايدن خط اسطوانه نك سهميدر كه
اگر بو سهم اول قاعده لر اوزره عمود اولورسه اول اسطوانه قائمه در و الا اسطوانه
مائله در و اگر بو دائره محيطندن بر سطح صنوبرى على سبيل التضايق بر نقطه يه مرتفع
اولوب بر جسمى احاطه ايدرسه اكا شكل مخروط ديرلر كه اول دائره انك قاعده سيدر
و مركزندن اول نقطه يه صعود ايدن خط اول مخروطك سهميدر اگر او سهم اول
قاعده اوزره عمود اولورسه كه اول مخروط قائمه در و الا مخروط مائله در و بر شكل
مجسم اوله و جهله اولورسه كه انك وسطنده بر نقطه فرض اولنوب اول نقطه دن او جسمك
سطحينه چكلن خطوطك جمله سى برابر كلسه اول شكله كره و اول سطح محيط كره و سطح مستديره
ديرلر و اول نقطه يه مركز كره و اول خطوطه انصاف اقطار كره ديرلر و بر سطح مستوى
بر كره نى ايكى پاره ايلدكده بر دائره ظهور ايدر اگر اول سطح مركز كره يه مرور
ايدرسه اول دائره يه عظيمه و ماعداسنه صغيره تسميه ايدرلر و محيط كره ده هر
نقطه كه فرض اولنورسه بر دور تمام ايتدكده بر دائره رسم ايدر الا كه ايكى نقطه متقابله
انلره قطب كره و قطب حركت دخى ديرلر انلر ساكندرلر و بو قطر كه ايكى قطبك ما بيننى
وصل ايدر اكا محور ديرلر و دوائر مذكوره دن اول دائره كه انك قطبى عينيله
قطب كره در و مركزى عينيله مركز كره در اكا منطقه كره ديرلر و اول دائره
منتصف ما بين القطبين اولمغله اكا موازات ايدن جميع دوائرك اعظميدر و اول
دوائر برى بريندن اصغردر كه انلره مدارات نقاط مفروضه ديرلر و ايكى طرفده واقع
اولوب منطقه يه نسبتله بعدلرى برابر اولان هر ايكى دائره برابردر و كره نك ايكى قطبى
مدارات مذكوره نك دخى قطبلريدر پس ثبت اولدى كه بر كره كندى مكاننده حركت
وضعيه ايله مركزى اوزره دوران ايتسه انك منطقه اوزرنده بولنان حركتى سريع اولوب
منطقه يه موازات ايدن دوائر صغار اوزرنده بولنان حركتى منطقه ده بولنان
حركته قياس ايله بطيئدر و قطبلرينه اقرب اولان حركتى منطقه سنه اقرب اولان
حركتدن ابطأدر و كره نك كليسى كندى مكاننده ملازم اولوب حركتى بو منوال اوزره
ايكن حركات اجزاسنك سرعت و بطؤده بغايت متفاوت اولمسى امر محققدر و بو
نفس الامره مطابق اولان تفاوت امر افلاك و حركتده هم ثابت ويا ريدر و حركت
فلك يا بسيطه در ويا مختلفه در امّا بسيطه اولان حركتى اكا حركت متشابهه ديرلر
اولدر كه فلكك سطحنده ياخود ثخننده هر نقطهٔ مفروضه كه اول حركتله حركت ايلسه
اول فلكك محيطنده ازمنهٔ متساويه ده قسى متساويه قطع ايليه و اول فلكك مركزى
دائره سنده ازمنهٔ متساويه ده زواياى متساويه احداث ايليه مثلا فلك تاسع كه
فلك اعظمدر مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركتيله بر كيجه يه قريب مدتده بر دوره سنى
تمام ايدر پس فلك مرقوم سطحنده فرض اولنان نقطه اول حركتله ازمنهٔ متساويه ده

قسی متساویه قطع ذ مرکز عالم حولنده ازمنهٔ متساویه ده احداث ایدر یعنی فلك مرقومك محیطنده منطقه مثلی فرض اولنان دائره اوچیوز التمش متساوی درجه یه تقسیم اولنوب منطقهٔ مرقومه اوزرنده فرض اولنان نقطه فلك مرقوم حرکت مرقومه ایله حرکت ایلدکجه هر بر ساعت نجومیه ده اون بش درجه مسافه قطع ایدوب اولکی ساعتده قطع ایلدیکی اون بش درجه قوسنه ایکنجی ساعتده قطع ایلدیکی اون بش درجه قوسی مساویدر و بو منوال اوزره حرکتی مرکز عالم حولنده اولکی ساعتده احداث ایلدیکی زاویه یه ایکنجی ساعتده احداث ایلدیکی زاویه مساویدر و ساعات باقیه دخی بو قیاس ایله معلوم اولور و بو حرکته مرکز حولنده متشابه دیرلر و اکثر بویله اولسه متشابه دیرلر و اما حرکت مختلفه اولورکه بونك خلافی اوله و بونده حرکت ها یا مفرده در و یا مرکبه در اما حرکت مفرده اولدرکه بر فلکدن صدور ایلیه و اما حرکت مرکبه اولدرکه بر فلکدن زیاده سندن صدور ایده و هر حرکت بسیطه مفرده در لکن هر مفرده بسیطه دکلدر و هر حرکت مختلفه مرکبه در لکن هر مرکب مختلف دکلدر

نوع رابع

اشکال سطحیه نك مساحه لرنده و اشکال جسمیه نك مقدارلرنده و اشیاء مرتفعه نك ارتفاعلرن بلمکده در عزیز معلوم اولسونکه اهل هندسه دعندلرده کر مقدار سطحك مساحه سیدر یعنی بر شکلك مساحه سی علی اننك سطحنك مقداریدر بلك پس قائم الزاویه اولان شکل مثلثك مساحه سی قائمه سن احاطه ایدن ایکی ضلعك برینی ضلع اخرك نصفنه ضرب ایله حاصل اولور و اما منفرج الزاویه اولان مثلثك مساحه سی منفرجه سندن وترینه مخرج اولان عمودی وتری نصفنه ضرب ایله یا عکسیله حاصل اولور و اما حاد الزوایا اولان مثلثك مساحه سی قنقی زاویه سندن اولورسه وترینه مخرج اولان عمودی وتری نصفنه ضرب ایله یا عکسیله حاصل اولور و اما متساوی الاضلاع اولان مثلثك مساحه سی بر ضلعنك مربعی دیعنك مربعی ابدا اوچ عدده ضربنك جذریله حاصل اولور و اما شکل مربعك مساحه سی بر ضلعنی کندی نفسنه ضرب ایله حاصل اولور و اما شکل مستطیلك مساحه سی اضلاعندن برینی کندی مجاورینه ضرب ایله حاصل اولور و اما شکل معینك مساحه سی ایکی قطرندن برینك نصفنی او بر قطرنك کلیسنه ضرب ایله حاصل اولور و اما شبه معینك مساحه سی کذلك بر قطرینك نصفنی او بر قطرینك کلیسنه ضرب ایله حاصل اولور و اما مسدس و مثمن و زیاده زوج الاضلاع اولان اشکالك مساحه لری نصف قطرلرنك نصفنی مجموع ضلعلرینه ضرب ایله حاصل اولور و جمیع زوج الاضلاع اولان اشکالك قطرلری ایکی متقابل اولان ضلعلرینك منتصفلرینی وصل ایدنلردر و اما دائره نك مساحه سی محیطنه بر خیط تطبیق ایدوب اننك نصفنی نصف قطرینه ضرب ایله حاصل اولور و اکثر قطر دائره اوچه و سبعه ضرب اولنسه محیطی حاصل اولوب خیطه حاجت قالماز و اکثر محیط دائره اوچه و سبعه تقسیم اولنسه قطری خارج اولور

زیرا

زیرا که هر دائره نك محیطی قطرینك اوچ و سبع مثلیدر اکچون بر دائره نك قطری یکرمی ایکی یه ضرب اولنوب حاصل ضرب یدی یه تقسیم اولنسه خارج قسمت اول دائره نك محیطی اولور و اکثر بر دائره نك محیطی یدی یه ضرب اولنوب حاصل ضربی یکرمی ایکی یه تقسیم اولنسه خارج قسمت اول دائره نك قطری اولور و اما شکل مکعبك مساحه سی شکل مربع مرقومك مساحه سندن معلوم اولور و اما شکل اسطوانه قائمه نك سطحی مساحه سی سهمی محیطنه یعنی بر قاعده سی محیطنه ضرب ایله حاصل اولور اما شکل مخروط قائمك مساحه سی رأسیله قاعده سی محیطنی وصل ایلدکی عمودی نصف محیطنه ضرب ایله حاصل اولور و اما قاعده لری مساحه سی دائره مذکوره حکمنده در و اما شکل کره نك مساحه سی قطرینی دائرهٔ عظیمه سی محیطنه ضرب ایله حاصل اولور و اما جسم کره نك جمیع مقداری نصف قطرینی سطحی ثلثنه ضرب ایله ظاهر اولور یاخود قطری مکعبندن سبعنی و نصف سبعنی القا ایدوب باقیدن دخی کذلك تسعن القا ایله جمله مقداری حاصل اولور و بونلره قیاس ایله مقادیر ابعاد و اجرام افلاك نجوم ظاهر معلوم اولور و اما ارتفاع مرتفعات نه مقدار اولدیغن بلمه نك طریق اقربی بودرکه بر ارض مستویه ده اولان مرتفع شئنك مسقط حجرینه واصل اولمق ممکن ایسه اول ارض مستویه ده قامتکدن اطول بر رمح نصب ایدوب اندن اول قدر تباعد ایدرسن که شعاع بصرك اورمحك راسندن مرور ایدوب اول مرتفعك راسنه واره بعده موقفك اول مرتفعك مسقط حجری اولان اصلنه وارنجیه دکین اقدام ایله یا سائر اشیا ایله کیل ایدوب اول مجموعی اورمحك قامتك اوزرینه اولان فضلنه ضرب ایدرسن بعده اول حاصلی موقفکله اصل رمحك مابیننه تقسیم ایدوب خارج قسمته قامتکی ضم ایدرسن نه مقداره بالغ اولدیسه اول مرتفعك ارتفاعی اولور و طریق اخری بودرکه اول مرتفعك قربنده اول ارض مستویه اوزرنده بر آیینه وضع ایدوب اندن تباعد ایدرسن اول قدر کیدرسنکه اول آیینه ده رأس مرتفعی سیر ایدرسن بعده آیینه اصل مرتفعك مابیننی قامتکا ضرب ایدرسن و حاصل ضربی موقفکله آیینه نك مابیننه تقسیم ایدرسن پس خارج قسمت اول مرتفعك ارتفاعیدر زیراکه قامتك موقفکله آیینه نك مابیننه نسبتی اول مرتفعك آیینه ایله کندنك اصلی مابیننه اولان نسبتی کبیدر پس مجهول احد الوسطین جرنکه اربعهٔ متناسبه دن ارتفاع قامت اولدر و آیینه ایله موقفك مابینی ثانیدر و ارتفاع مرتفع ثالثدر و آیینه ایله مرتفعك اصلی را بعدر پس مجهول ثالثدر و فتا که مسطح طریقنی و سط معلومه تقسیم ایدرسن خارج قسمت اولسب مجهولك معلوم اولور و بر طریق دخی بودرکه بر عصا نصب ایدوب ظلنك کندویه نسبتن بلورسن پس اول وقت ظل مرتفعدن مقدار ارتفاعن بولورسن

وشمس افقدن فرق بش درجه مرتفع اولدقده هر شهرده نك ظلی كندی
قدر اولور ایمدی فن هندسه دن بر مقدارجه یازلدی قوله تعالی
أولم ينظروا في ملكوت السموات والارض رمزی فن هیئت عالمدن دخی
بر مقدارجه یازمغه باعث وبادی اولنمشدر تا كه مطلب اعلا اولان معرفت الهیه وصول اوله

باب ثانی

اثبات كریت هیئت عالم وتفصیل كیفیت احوال افلاك وبعضی
حكمانك فصول عشره ایله تفصیل ایدر فصل اول كریت
هیئت عالم اجسامی وكره عالم اوزرنده رسم اولنان دوائر عظامی وترتیب
طبقات افلاك واركانی وشكل وهیئت فلك اعظمی التی نوع ایله بیان
ایدر نوع اول تسلیم كریت افلاك وعناصری وكریتنه متعلق
اولان مباحث عجایبی بلدردر ای عزیز معلوم اولسون كه اهل هیئت دیمشلردر كه
اثبات كریت افلاك وعناصر ایچون سوق اولنان ادله دن قطع نظر
فن هیئتده لازمدر كه عالم اجسامك استداره سی وارلغی كریتی
اولمسی مسلم اوله زیرا كه بو فنك قواعدی جمله اول اصل اوزره مبتنیدر غیری حالا مجال
یوقدر وبو رأی فلسفی شرع شریفه مخالف ظن اولنمسون دفع خیالات وحصول
اطمینان ایچون شیخ فیض لایزالی امام محمد غزالی علیه رحمة البارئ
المتعالی حضرتلرینك تهافت فلاسفه نام كتابنده یازدیغی عبارت
عینیله بو محله ترجمه تركی قلنمشدر اولا امام همام حضرتلری
بیورمشلردر كه معلوم اولسون كه حكما ایله فرق انام بیننده اولان خلاف
اوچ قسمدر كه قسم اولده نزاع مجرد لفظه راجع اولور مثلا الله عالمك صانعنه
جوهر دیرلر جوهری موضعنده دكلدر یعنی مكاندن منزه موجود
قائم بالذات ایله تفسیر ایلدكلری كبی وقسم ثانی مذهبلری اصول دینه
بر اصله معارضه ایتمین اموردر پس انلرله اول نزاع ایتمك انبیا
تصدیقی كبی ضروری دكلدر یعنی اول امورده انلرك تصدیق
انلری تكذیبی عكس اقتضا ایلمز مثلا خسوف قمر كره ارضك جرم شمس ایله جرم قمر میاننده توسطیله

اولور

قمرك نوری زوالندن عبارتدر زیرا كه قمر نوری كونشدن اخذ ایدر ارض ایسه كره در
و سماجه جانبدن زمینی احاطه ایلمشدر پس قمر ظل ارضنه واقع اولسه قمر شمس
اندن منقطع اولور دیدكلری كبی و دخی معنای كسوف شمس ارضدن شمسه نظر ایدن
شخص ایله جرم شمسك مابیننده جرم قمرك وقوعی و حائل اولمسیدر و بو حال شمس ایله
قمرك رأس و ذنب و عقده لرنده دقیقه واحده اوزرنده اجتماعی وقتنده اولور
دیدكلری كبی و بونك كبی كلاملرینه دخی نزاع لفظی قسمی كبی ابطال ایله مقید اولماز
ابطالی ممكن و لازم دكلدر پس اولكسه بو مقوله اموری ابطالنی مناظره نك
لوازمی دیندن ظن ایدر اولكسه تضعیف و توهین و جنایة علی الدین
ایتمش اولور زیرا كه امور مذكوره نك وقوعنه براهین هندسیه و حسابیه
دلالت ایدر بر كمسه كه اكا مطلع اولوب حقیقتنه قادر اولور و سببنه
و وقتندن و مقدارندن و مدت بقاسندن خبر ویرر اكا دینلسه كه بو شرع
شریفه مخالفدر اول یقین اوزره استدلال ایلدیكی امرده شبهه ایتمز بلكه شرع
شریفه استشكال ایدر كه یقین مخالف شرع نیجه اولور دیو توجیهه باشلر پس
شرع شریفه بویله طعن ایدنلرك ضررندن بویله نصرت ایدنلرك ضرری اكثردر
نته كیم عدو عاقل صدیق جاهلدن اولادر دینمشدر بوندن صكره امام همام
حضرتلری خسوف و كسوف حدیثنی نقل ایدوب دیمشدر كه اكر دینلورسه كه
حدیث شریفك آخرنده بیورلدیغی اوزره خسوف تجلی الهی سببیله خضوعدر بو زیاده
نقلی صحیح دكلدر صحیح اولدیغی تقدیرجه دخی امور قطعیه ده مكابره دن ناقلك
امرینه جوق ظواهر ادله و وضوحده بو حده منتهی اولیان امور قطعیه مقابلنده
تأویلی اولنمشدر نكیف كه نقلی صحیح اولمایه و ملاحده نك اشتای نك مسرور ایدن
امورك اعظمی ناصر شرع شریف بونك امثالی شرعه مخالفدر دیو تصریح ایتمسیدر
زیرا كه من بعد شرع شریفی ابطال طریقی ایسر سهل اولور و امور مذكوره یه
تسلیم لازم اولمق ایچون دیدك كه حكما ایله بحث عالمك حدوث و قدمنده در حدوث
عالم ثابت اولدقده كروی اولسون بسیط اولسون و طبقات افلاك و عناصر
برده كذلك كبی اون ایكی طبقه اولسون اقل اولسون اكثر اولسون دین مبینه
ضرر ویرمز عالم هر نیجه اولورسه اولسون مقصود انك فعل باری ایله وجوده
كلدیكیدر و قسم ثالث اولدر كه انلره نزاع ایتمك اصول دیندن بر اصله متعلق اولا
حدوث عالم و صفات صانع و حشر اجساد كبی بو ماده لرده انلر ایله بحث ایلیه
بر بحث و كلاملرن ابطال ایتمك لازمدر مثلا انلر دیرلر كه عالم قدیمدر زیرا
مستند الی القدیمدر و هر قدیمه مستند اولان قدیمدر پس عالم قدیمدر دیرلر
ابطال ایدوب دیروز كه عالم حادثدر زیرا كه متغیردر و هر متغیر حادثدر
پس عالم حادثدر دیمشدر اول امام همام رحمة الله علیه حضرتلرینك
بو كلامی بو محلده یازلمشدر تا كیم اهل ورع باده امور معاینه ...

شروع شریفه مخالفدر دیو رد ایتمکله مردود اولور قبیلندندر لمن اتبعه لازالتی کبدلری

نوع ثانی

کریت عالمی اثبات ایدن ادلهٔ عقلیه‌یی بیلورده ای عزیز معلوم اولسونکه اهل هیئت دیمشلردرکه جمیع امور عالم بر برینه مربوطدر و نفس عالم یری بریکی محیط دیرلر مماس و عالمک هیئت طبیعیسی شکل مستدیر اوزره اولمقدر و اقتضای طبیعتنه داخل نیجه ادلّه ایله بو دعوا اثبات اولنمشدر جمله دن بری عالمک هر نه طرفنه نظر اولنسه شکل محدب کورینور و هر قطعه بر قوس اولدیغی قانون فکر و نظر و تجربهٔ عقل بشر ایله بلنور و شکل مستدیر اوسع اشکال اولدیغندن ماعدا ارض و سماده مشاهده اولنان احوال شکل مستدیردن غیرده اولمق محالدر و لحن زمینی مسطح ظن ایدوب بسیط اولمق فکرن ایدنلر مغلوب وهم خیالدر پس ترزلر و جبال و وهاد اختلاف اشکالا مجموعی بر کره اولوب ظل ارض ایله قمر منخسف اولدیغی حین خسوفده ظل ارض وجه قمرده مدور بولندیغی و دوری زمینه سیاحت و حرکتیله مواضع طول و عرض اختلاف بولدیغی جمله دلائلدر استداره‌یه و کواکب ثابته قطب عالم حولنده دوائر متوازیه اوزره دوروب قطبه قریب اولان موضعده مدار اصغر اوزره ابدی الظهور اولمسی و دائره افقه مماس کوردیکی ثانیه دن منطقه یه وارنجیه دک بحسب البعد زمان خفانک تزایدی تا رنجه وارنجیه دکین که زمان ظهور و خفا برابر اوله بعده خفا تدریجا زیاده اولور اولوب زمان ظهور کذلک نقصان بوله حتی او بر قطب قربنده ابدی الخفا اوله و طلوع ایدن کوکب افقدن نصف نهاره کلنجیه دک تدریج ایله مرتفع اولوب اجزاسنک شیئا فشیئا طلوع ایتمسی و بونه سؤال منکور اوزره غروب ایتمه سی و کوکبک مقداری دورنده سنده مساوی اولوب طلوع و غروب عندنده ابخرهٔ ارضیه سببیله اعظم کورنمسی و داغما وجه ارضدن سمانک نصفی یا نصفنه قریبی کورنمسی و کوکبک اهل مشرق اوزرینه اهل مغربدن مقدم طلوع و مقدم غروبی و خسوف و کسوفک ساعتیله ظهوری و شمال طرفنه کیدنلره قطب و کواکب شمالیه نک ازدیاد ارتفاعی و کواکب جنوبیه نک ازدیاد انحطاطی و جنوب طرفنه کیدنلره قطب و کواکب جنوبیه نک ازدیاد ارتفاعی و کواکب شمالیه نک ازدیاد انحطاطی و انجذاب ما بحرا اهل سفینه دن سفر ایدنلری سواحل و جبالک توجه ایدنلره ابتدا اعالیسی کورینوب قریب اولدقجه اسافلی دخی کورنمسی و کوکبک مدت ظهورنده زمان ارتفاع و انحطاطی مساوی اولمسی و آفتابک معدل النهار اوزرنده ایکن زمان ظهور و خفاسی مساوی اولدقده طلوع و غروب ایدیجک ظلی خط مستقیم اوزره نقطهٔ مغرب و مشرقده مقابل و ایکی ظلی بری برینه مطابق اولمسی بالجمله استدارهٔ ارض و سمایه دلائلدر اما وقت خسوفده صفحهٔ قمرده دائره شکلنده ظاهر اولان کرهٔ زمینک ظلی اولدیغی ارضک کریتنه دلیل ظاهردر زیرا اکر ارض کره شکلنده اولمیوب

یا مثلث

یا مثلث یا مربع و یا مسدس شکلنده اولسه ایدی تقریبا اول شکلده ایله صفحهٔ قمرده ظاهر اولان ظلی ارض دخی دائره شکلنده ظهور ایتمیوب یا مثلث و یا مربع و یا مسدس شکلنده کورنمک اقتضا ایدردی حالا کیم بو حال خلاف واقعدر و بونه حوادث فلکیه امکنهٔ متعدده ده ارصاد اولنوب جانب شرقده وقت سحرده واقع اولان خسوف و عند الطلوع ظاهر اولان کسوفی اهل غرب کورمزلر و جانب غربده عند الغروب حاصل اولان کسوفی و عشا وقتنده واقع اولان خسوفی اهل شرق کورمزلر و وسط سماده واقع اولان خسوف و کسوفی تحت الارض مقابله ده ساکن اولانلر کورمزلر و تحت الارض وسط سماده واقع اولان خسوف و کسوفی فوق الارض مقابله ده ساکن اولانلر کورمزلر مثلا فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوفی و کسوفی اهل غربه اهل شرقدن مقدم کورینور مثلا اهل غربه یا سحر و یا ضحی وقتی کورینور و اهل شرقده یا عصر و یا عشا وقتی کورینور پس شرقیلرک طلوع و غروبی غربیلر طلوع و غروبندن مقدم اولدیغی خسوف و کسوف ایله بلنور بعده کیم طول بلدان هم خسوف و کسوف ایله بولنور حالا که بو لوازم کره نک غیریسنده اولمق احتمالی یوقدر و بو جمله دن قطع نظر هند شرقی اطلاق اولنان هندستان و هند غربی تسمیه قلنان ینکی دنیا یه بحر محیط ایله سفر ایدنلره شرقا و غربا کیتمک کذلک امکانی ظاهر اولوب مغربدن کیدوب تحت الارضدن مرور ایله طول المشرق مشرقدن کلن سفینه لر احوالی ارضک استداره سی دعواسی اثبات ایدوب جمیع ادله نک خاتمه سی اولوب منازعه یه بابی سد ایتمشدر

نوع ثالث

قاعدهٔ استداره یه مبنی اولان مسائل عجیبه‌یی بیلورده ای عزیز معلوم اولسونکه اهل هیئت دیمشلردرکه استداره قاعده سنه مبنی بونی هیئتک مسائل غریبه سی واردرکه هم سؤال و هم استغراب اولنور اما مسئلهٔ اولی یوم واحدک اوچ شخصه مغایر اولمسیدر مثلا بر موضعده اوچ شخصدن بری شرقه و بری غربه کیدوب بری مکاننده مقیم اولسه و اول کیدنلر خط مستقیم اوزره مشیا و یا ایله سیر ایدوب شرقه کیدن غربدن و غربه کیدن شرقدن کلوب یوم واحدده اول شخص مقیم عندنده جمع اولسه اول یوم واحد اول شخص واقفه شنبه جمعه اولسه غربه کیدنه ذات خمیس و شرقه کیدنه شنبه سبت اولور پس بونک سری بودرکه مثلا غربیلک ایام سیری یکی کون کون اولسه سیر شمسه موافق کمسنه اول ساکنک وقت غروبنده بونک وقت غروبی دور فلکک سبقندن تأخر اولور و بو تفاوت یکی کونده بر کیجه نقصانی حاصل اولوب مکاننده کلدیکی یوم اکا نسبت خمیس و شرقه کیدنک شرقیلک سیری حسب شمسه مخالف اولمغین غربیلک عکسی اولور واقفدن هر دور آنک غروبی اقدم اولوب یکی کونده اجزای تقدم اجتماعندن بر کون بر کیجه حاصل اولور ایدیکی … ایامی یوم اکا نسبت سبت دومنی و اما مسئلهٔ ثانیه بودرکه وجه ارضده بر نقطه اوزرنده بر … مرتفع بنا واری اولسه اول بنانک قمتنده برکاسه‌یی صو طولدرده

اول صوتی رأس مناره ده اول کاسه یه وتسه لر الیوب زیاده کلور زیراکه
دائره مرکزدن بعید اولدقجه انحناب وتری قبیل اولور واجزای عناصرابنیه هرنه
حیزده بولنورسه کرهٔ عالمدن برقطعه در پس فم کاسه ده واقع اولان دائره نك
وتری تعریبده مرکز ارضه قریب اولمغه برمقدار قصر لازم کلور واما مسئلهٔ ثالث
بوددکه برغایت مرتفع مناره شرفه سنده ایکی موضعك بر دیجرالقا اولسه مابین
مسقط حجرین مسافه شرفه ده اولان موضعلردن کثیر اولور مثلا شرفه برکنارندن
برکنارینه اون ذراع اولسه مابین المسقطین اون ذراعدن اقل کلور
کذلك ایکی دیوارك سقف واساسی مصالرندن بعك مساوی دکلدر زیراکه ایکی
شاقولك مبدای ومنتهاسی برابر اولماز کتدکجه تقاربلری مرکز ارضده ملاقاة
منتهی اولسه کرکدر ویته قاعدهٔ استداره یه مبنی مسائل شرعیه سؤال اولنور
اما اوکی مسئله زید اکلیش کیدریه ارض لسمینه وار دقده التی آی کوندز التی آی
کیجه اولمغه مدت مذکوره ده بش وقت نمازی وصوم رمضانی نه وجهله ادا
ایدر واما ایکنجی مسئله زید عمرایه اشراط ساعتدن اولان طلوع الشمس من المغرب
مسئله سنده مباحثه ایدوب زید بو مسئله ی علم هیئت قواعدینه تطبیق ممکندر
دیسه عمرو انکار ایتسه زید نقی الدین راصد قولنجه منطقة البروج میل کلیکیجرب
تدریج ایله مدت مدیده مرورندن افق استوایه منطبق اولوب سیارات سائره نك
منطقه لری اکا کبی منطبق اولمغه محل غروبندن طلوع ایتمش اولور تتمه کرمالا
ارض ست وستین ده شمس محل غروبندن طلوع ایلر دیوب وجه توفیق ممکن دکلدر
دیسه واکر ممکن اولورسه عورت مطلقه اولسون دیسه طلاق واقع اولورمی
بوبله بیان ایلسه عمرانکارندن مصر اولوب بووجهله طلاق واقع اولورمی واما اوچنجی
زید مکه شهرندن غیری یرده برمکان واردرکه اول مکانك جهات اربعه قبله در که
اول بیت شریفك سمت قدامیدر دیسه عمرو انکار ونفی ایدوب نفی واثباته عتق
رقبه تعلیق ایلسه لر تفیسندن واقع اولور بواوچ سؤالك جوابنه تعرض اولنمشدر

نوع رابع

افلاك وارض امورینی ضبط ایجون کرهٔ عالم اوزرنده وضع ورسم اولنان دوائر
عشرهٔ عظامی بیلدردی ای عزیز معلوم اولسونکه اهل هیئت افلاك وارض امورین
ضبط وبری برینه ربط ایجون کرهٔ عالم اوزرنده نیجه دوائر مختلفه نك اقطابیله
اثبات ایتمشلردر ودوائر مشهوره نك ایکی قسم اعتبار ایدوب برقسمی دوائر
عظام وبرقسمی دوائر صغار عد ایتمشلردر اما دائرهٔ عظیمه اولدرکه بالاتحاد
بیان اولندیغی کبی کرهٔ عالی تنصیف ایدوب مرکزی مرکز عالم اوله واما
دائرهٔ صغیره اولدرکه کرهٔ عالی تنصیف ایتمز هرچند کیفیتی کرهٔ بسطنده تقسیمه
ایسه ده اکا صغیره دیرلر مناطق تداویرکبی اما دوائر عظام اولدرکه دائرهٔ
معدل النهار ودائرهٔ منطقة البروج ودائرهٔ مارة بالاقطاب الاربعه ودائرهٔ

افق ودائرهٔ نصف نهار ودائرهٔ ارتفاع ودائرهٔ اول سموت ودائرهٔ میل ودائرهٔ
عرض ودائرهٔ وسط سماء الرؤیه در وبو دوائر مذکوره مشهوره نك بعضیسی کرهٔ عالم
عالم اوزرنده منفصل ومتحرك وضع اولنمشدر وبعضیسی متصل وثابت رسم اولنمشدر
اما منفصل ومتحرك اولان دوائر عظام التی دائره در بری دائرهٔ افقدر وبری دائرهٔ معدل
النهاردر وبری دائرهٔ ارتفاعدر وبری دائرهٔ اول السموتدر وبری دائرهٔ میلدر
وبری دائرهٔ عرضدر واما متصل وثابت اولان دوائر عظام عشره دن غیریسی اولان
دوائر عظامدر ودوائر صغاردر اما دوائر عظام عشره دن دائرهٔ اولی معدل النهاردر
وفلك مستقیم دخی دیرلر بوکا الجوزهر معدل دیرلر شمس بوکا مسامت اولدقده عرض
تسعین دن ماعدا جمیع نواحیده لیل ونهار تقریبا معتدل یعنی مساوی اولور وبو معدلك
سطحنده کرهٔ زمین اوزرنده مرتسم اولان دائره یه خط استوا دیرلر زیراکه فلك
اکا استوا اوزره دولاب کبی حرکت یعنی معدل النهار عالی قاطع فرض اولندقده خط استوا
سطح ارض اوزرنده اندن حادث اولان دائره نك محیطیدر ومعدل النهاره موازی
اولان دوائره مدارات یومیه دیرلر وبونلر دوائر صغار موهومه در که نقاط اعظمه
فرض اولنان هر نقطه دن فلك مرتسم در دوریله انك اوزرنده ایکی قطبی اولان قطب
عالم ایله منطقه سی اولان معدلك آره سنده مرتسم اولورلر وجود دوائر حرکت یومیه ایله
رسم اولندقلرندن بونلره مدارات یومیه دیرلر واما دائرهٔ ثانیه منطقة البروجدر
وفلك البروج دخی دیرلر وبوکا موازی اولان دوائره مدارات عرض دیرلر
زیراکه مرکز کوکب انلرك برینك سطحنده بولنسه دائرهٔ بروجدن شماله یا جنوبه
مائل اولمش اولور پس اول کوکب عرضی اول دائره ایله بروج آره سنده اولان مسافه در
وبو دوائر دخی مدارات یومیه کبی صغار موهومه در چونکه فلك البروجك ایکی قطبی
دائرهٔ البروجك ایکی قطبی در عالمك ایکی قطبی اولان معدل نهارك قطبلرندن بشقه در
پس لازم در که معدل نهار ایله دائرهٔ بروج محیط عالم اوزرنده ایکی نقطه متقابله
عندنده تقاطع ایله لر که اول نقطه لرك آره سنده هر برندن نصف دائره منحصر اوله
زیراکه دائرة البروج معدل کبی عظیمه در واول نقطه نك بریکه فلك البروج معدلك
شماله میلی اندن باشلر اکا نقطهٔ اعتدال ربیعی دیرلر زیراکه شمس اکا کلدکده اکثر
معموره ده فصل ربیع حاصل اولور ومقابلنده نقطهٔ اعتدال خریفی دیرلر وینه لازمدر که
دائرهٔ بروجك معدل نهاردن غایت بعدی نصفلری منتصفنده ایکی نقطه عندنده
اولا که بری قطب شمالی سمتنده در واکا نقطهٔ انقلاب صیفی دیرلر وار بری قطب
جنوبی سمتنده در واکا نقطهٔ انقلاب شتوی دیرلر پس بو ایکی تقاطع وایکی بعد ایله
دائرهٔ بروجك دورت نقطه سی متعین اولمشدر که انلرله دورت ربعه منقسم اولمشدر
یعنی بو دورت ربعدن ایکی ربع مثلا نصفك هر بری اوزرنده ایکی نقطه فرض اولندقده
انلرله اول ربعلر اوچر متساوی قسمه منقسم اولمشدر بعده التی دائرهٔ عظیمه توهم
قیلنمشدر که هر بیری ایکی نقطه متقابله ده یعنی ایکی قطب بروج اوزرنده تقاطع

ایتشدردر واما دائرۀ ثالثه اقطاب اربعه‌دن مرور ایدن دائره‌در که دوائر ستۀ مذکوره ایله
بربیده و بونک کرۀ عالم اوزرنده ایکی قطبی ایکی نقطۀ اعتدالدر و بو دائره ایکی قطب عالمدن
وایکی قطب بروجدن وایکی نقطۀ انقلابدن مرور ایتمشدر انکچون بوکا الدائرة المارة
بالاقطاب الاربعه دیرلر و دوائر ستۀ موهومه‌نک بری اول دائره‌در که ایکی نقطۀ
اعتدالدن مرور قیلمشدر و قطبلری ایکی نقطۀ انقلاب اولمشدر و دوائر سته‌دن
قالان دورت دائره اول ایکی دائره اوزرنده فرض اولنان دورت نقطه وانلرک
مقابلنده بولنان دورت اخر نقطه‌دن مرور ایتمشدر و بونلرک قطبلری دائرۀ
بروج اوزرنده فرض اولنان نقطه‌لردر پس فلک ثامن بو دوائر سته ایله اون ایکی
قسم اولنمشدر و هر بر قسمی ایکی نصف دائره احاطه قیلمشدر و هر قسمنده منطقۀ بروجدن
بولنان قوس بروج اسمیله شهرت بولمشدر انکچون فلک ثامنک اسمی فلک البروج اولمشدر
و بو دوائر سته عالمی قاطع فرض اولنسه فلک اعظم وافلاک ممثله‌نک جمله‌سی اون ایکی
برجه منقسم اولور واما دائرۀ رابعه دائرۀ افقدر و بو بر دائرۀ عظیمۀ متحرکدر که
فلکک کورینن نصفندن کورنمین نصفنی فصل ایتمشدر و بوکا نسبته طلوع وغروب
کواکب متعین و معلوم اولمشدر و بونک ایکی قطبی سمت رأس و قدم بولنان ایکی نقطه‌در
و بو دائرۀ افق معدل نهاری ایکی نقطه‌ده تنصیف ایتمشدر که برینه نقطۀ مشرق و مطلع
اعتدال دیرلر و برینه نقطۀ مغرب اعتدال دیرلر و بو ایکی نقطه مابیننی وصل ایدن
خط مستقیمه خط مشرق و مغرب و خط اعتدال دیرلر و بو دائرۀ افق دائرۀ بروج
ایله تقاطع ایلدیکی ایکی نقطه‌یه طالع و غارب دیرلر و نقطۀ مشرق ایله دائرۀ بروج
یا مرکز کوکب آره‌سنده دائرۀ افقدن واقع اولان قوس اقصره سعة المشرق دیرلر و نقطۀ
مغرب ایله انلرک آره‌سنده بولنان قوس اقصره سعة المغرب دیرلر و بو دائرۀ افقه
متوازی اولان دوائر صغاره مقنطرات دیرلر دائرۀ افقک فوقنده بولنانلره مقنطرات
ارتفاع اطلاق ایدرلر و تحتنده بولنانلره مقنطرات انحطاط دیرلر واما دائرۀ خامسه
دائرۀ نصف نهاردر و بو دخی دائرۀ عظیمۀ متحرکدر که ایکی قطب عالمدن و نقطۀ
سمت رأس و قدمدن مرور ایتمشدر و بونک ایکی قطبی نقطۀ مشرق و نقطۀ مغربدر
و بو دائرۀ نصف نهار دائرۀ افقی ایکی نقطه‌ده تنصیف ایتمشدر که برینه نقطۀ جنوب
و برینه نقطۀ شمال دیرلر و بو ایکی نقطه‌نک مابیننی وصل ایدن خطه خط نصف النهار و خط
زوال و خط الجنوب والشمال دیرلر و بو مذکورلرک جمله‌سی عرض تسعینده غیریسنده‌در
واما دائرۀ سادسه دائرۀ ارتفاعدر و بوکا دائرۀ سمتیه دخی دیرلر و بو بر عظیمۀ
متحرکدر که سمت رأس و قدمدن مرور ایدوب اول خطک رأسنده عمود ایتمشدر که
اول خط مرکز عالمدن کلوب مرکز شمسدن یا کوکبدن کچوب سطح فلک اعلایه چیقمشدر
و بو دائرۀ ارتفاع اول دائرۀ افقی زوایای قائمه اوزره ایکی نقطه ایله تقاطع ایتمشدر
اول نقطه‌لر ثابت اولمیوب دائرۀ افق اوزرنده انتقال شمس و کوکب حسبیله منتقل
اولورلر و هر برینه نقطۀ سمت اطلاق ایدرلر و بو نقطه‌لرله نقطۀ مشرق و نقطۀ مغرب

آره‌دن

آره‌لرنده دائرۀ افقدن بولنان قوسه تمام سمت اطلاق ایدرلر و بو دائرۀ ارتفاع دائرۀ
نصف نهاره بر کون برکیجه‌ده ایکی دفعه منطبق اولور اما دائرۀ سابعه دائرۀ اول السموتدر
و بو بر عظیمۀ متحرکدر که نقطۀ رأس و قدمدن و نقطۀ مشرق و مغربدن مرور ایتمشدر
و بونک قطبلری نقطۀ جنوب و شمالدر و بو دائرۀ اول السموت اول دائرۀ نصف
نهار ایله نقطۀ سمت رأس و قدمده زوایای قائمه اوزره تقاطع ایتمشدر و کرۀ عالم بو دائره
ایله و دائرۀ نصف نهار ایله و دائرۀ افق ایله سکز برابر قسم اولنمشدر که دورت فوق الافق
و دورت دخی تحت الافق بولنمشدر و بو دائره‌یه انکچون اول السموت دیرلر که دائرۀ ارتفاع
بونک اوزرینه منطبق اولدقده انک قوس سمتی و تمام سمتی قالماز و دائرۀ اول السموته
مماس اولان مدار دوری‌یه مدار ابد دیرلر اعلنک سمت رأس مداریدر واما دائرۀ
ثامنه دائرۀ میلدر بو دخی بر عظیمۀ متحرکدر که معدل نهارک ایکی قطبندن مرور
ایتمشدر و معدل نهاردن بعد کوکب و میل منطقة البروج بونکله بلنمشدر و بوکا
اول دیلنمشدر (دائرۀ میل) واما دائرۀ تاسعه دائرۀ عرضدر بو دخی بر عظیمۀ متحرکدر که فلک البروجک
ایکی قطبندن مرور ایدوب اول خطک رأسنده عمود ایتمشدر که اول خط مرکز عالمدن
کلوب مرکز کوکبدن کچوب سطح فلک البروجه خروج ایتمشدر و بو دائره عرضیله عرض کوکب
بلنمشدر و معدل نهاردن فلک البروجه میل ثانی‌یی بونکله بولنمشدر واما دائرۀ عاشره
دائرۀ وسط سمادر و بو دائرۀ منطقة البروجله دائرۀ افقک اقطابندن مرور
ایتمشدر و بونک ایکی قطبی طالع و غارب نقطه‌لریدر و دائرۀ افق ایله قطب منطقة
البروج آره‌سنده یا عکسینده بو دائره‌دن واقع اولان قوس اقصره عرض اقلیم رؤیت دیرلر
و بوراده بو دائره‌لر عناصری بیان ایله اکتفا اولنوب دوائر باقیه‌نی [illegible]

نوع خامس

هیئت طبقات افلاک کلیه‌نی و اثبات حرکات افلاک جزئیه‌نی و کیفیت حرکت
دوریه‌لرینی و تحدید جهات و ماهیت اجرام علویه‌نی اجمالا بیلدردی ای عزیز معلوم
اوله‌که اهل هیئت دیمشلردر که اول مبدع بدایع مصنوعات جناب حکیم خلاق
کائنات حضرتلرینک مراد و مشیتیله جمیع اجرام افلاک و اجسام عناصر کائنات
اوراق کلیم مثال بری برینک درونلرنده حال کرات عدیده اولوب علی الترتیب کبراسی
صغراسنی محیط و محدق و جمیع جهتلرندن مماس و مطبق جمله‌سی کرۀ واحده شکلنه
کیروب عالم جسمانی قدرت و حکمت ربانی برله بو نظام بدیع الانتظام حکمت ارتسام
اوزره طرح و تأسیس اولنمشدر بلکه بو هیکل غریب الترکیب و عجیب الترتیب شکل
و هیئتی حکمای اسلامیه و اکثر علمای دینک رأی اصابت قرینلری اوزره بو بیله اخذ
اولنمشدر که عالم اجسامک بری برینه محیط کرات و عناصر اوزرنده افلاک بصل مثللو
طبقات اولوب مجموعی بر طوپ شکلنه کیرمشدر و اجرام اثیریه یعنی افلاک کلیه طقوزه
منحصر اولوب جمیع اجرام علویات و عناصر سفلیات [illegible] بر جزء متوهم واردر که
اول مرکز عالم و زیر پای احمدر و بو طقوز عدد سمواتک اکبر و اعظمی فلک اطلسدر که

محدد جهات جهان ومعين اوقات زمان اولدر وفلك مرقوم افلاك سائره‌يى
قبضهٔ حكومتنه آلوب يكرمى دورت ساعتده بر كره جميع كواكب نيرات وثابتات
وسيارات ايله شرقدن غربه دور ايدر پس دائما طلوع وغروب كه ليل ونهار
وروز روشن وشب تارده واقع اولور جمله‌سى انك حركتنه منوط ومربوطدر
وبو افلاك تسعه‌نك فلك اخيرى فلك قمردركه كائنات جو سمائى وعالم كون
وفساد واشيالرى جمله جهتلردن احاطه ايتمشدر وكرات عناصر اربعه بو فلك قمرك درونده
مراتبنجه قرار وثبات بولمشلردر وعلى كل حال جانب محيط جهت فوق وجانب مركز جهت
تحت اولوب بسيط ارض وماده قائم وسائر اولان اشخاصك راسلرى فلك
قمر سمتنه وقدملرى مركز عالم جهتنه واقع اولديغى امر مقرردر وبو افلاك تسعه وما فيها
صاف ومصفى وشفاف اولوب كمال صفوتلرندن بونلره كاه بلورى وكاه جسمى
وكاه اثيرى اطلاق ايتمشلردر اگرچه كليات وجزئيات افلاك وعناصر خلالنده فضا
وياخلا اولمديغنده حكمانك جمله‌سى اتفاق اوزره كتمشلردر لكن ماوراى فلك
اعظمده حتى متواتر اولان خلاده حكماى قدما هوادن
مجرد بر بعد موجود دعكله ومتكلمين بعد موهوم ايله تعبير وتفسير
ايتمشلردر چونكه افلاك كليه تعيينى احوال سماوات ضبطنه وفا ايتميوب
اهل هيئت سبعهٔ سياره‌يه عارض اولان امورى مشاهده ايلديلر يعنى كوكب
مرقومه‌ده كاه استقامت وكاه اقامت وكاه بطؤ وكاه سرعت
وكاه رجعت كوروب كاه آفتاب كبى ميل كليلرى عبارت اولان ايكى انقلاب
نقطه‌لرى بيننده سير وتخطيط ايتدكلرنى وكاه سيارات سائره كبى اقلا نقطه‌لرك
شمال وجنوبه عظيم تجاوز ايله كتدكلرنى وكاه ضيالرى ازدياد وكاه نقصان بولوب
بويله حالات ايله كاه ارضه قريب وكاه بعيد اولدقلرنى واحوال
خسوف وكسوف دخى مطرد اولميوب كاه كلى وكاه جزوى اولدقلرنى كوروب ملاحظه ايلديلر
وبالحاصل وقتاكه انلر سماواتك بو مذكورات امثالى امور مختلفه‌سن نظرده معاينه
ايلديلر پس علل واسبابنى شرح وبيان وتقويمه وتعديل وتسويه وتنظيمه افلاك
كليه‌نك درونلرنده يعنى محدد المركز اولان ايكى سطح متوازى بيننده واقع تخنندن ارض شامل وغير
شامل مركزلرى وقطبلرى محدد ومختلف ومطلق وبرقنده متساوى وغير متساوى نيجه
افلاك جزوئيه وضع ايلمك محتاج اولوب بونلرى اعضاى ابدانه تشبيه ايدوب افلاك ثانيه وتداويره تعبير
ايتمشلردر ايمدى بر ادد بديع السموات والارض صانع حكيم حضرتلرينك دقايق صنعتى وحقايق حكمتى تفكر
وتذكرده معرفت طالبلرينه تخييل اجزاى افلاك استماع اولوب اول معقولات بر محسوس امثالى
عيان وصحيفهٔ بيانه اوزره مجسم نقشات اولق ايچون افلاك كليه‌نك اشكال وصورتلرين بو محلده رسم
وتصوير ايتمشلردر بعده تسويد افلاكده لب لباب خاكده دخول ايدوب اثناك
كنديكا كلوب دبكى بولق ايچون ترتيب سؤالى بيان وكتابندن اعلادن
اسفله تنزل طريقى طوتمشدر وصورت افلاك كليه بودر

نوع سادس

نوع سادس

هيئت فلك اطلس وسرعت وحركت يوميه‌سى وجميع افلاك وعناصره اولان
تحكم وتسلطى ووسعت فضاسنى بلدردر اى عزيز معلوم اولسون كه اهل هيئت دستور دركه
فلك اعلى كه فلك قمر نسبتى فلك تاسعدر بالاده بيان اولنديغى اوزره نيجه نام وشان
ايله شهرتياب اولمشدر ومركزى مركز عالم وقطبى قطب عالم اولوب ايكى سطح متوازيك
برله محاط بر جرم كريدر ونجوم وكواكبدن معرا اولمغله فلك اطلس تسميه اولنمشدر
وجميع اجرام واجسامى محيط اولمغله عالم جسمانى كنعدده نهايت بولوب فوقنده
حقيقى ومحدد جهات اولمشدر وماوراى سماواته خلاء وملا امتناعى فرض اولنمقده
بونك سطح محدبنى برنسنه‌يه مماس دكلدر وبلور كبى جسم بسيط صافيدر وجميع فلك
عاريدر لكن سطح مقعرى كندى جوفنده اولان فلك ثوابتك سطح محدبنه مماسدر
وبو فلك اعظمك تحتنده افلاك جزوئيه فرض اولنمغه احتياج اولميوب انجق دوائر عظامدن
معدل النهار دائره‌سى بونك محيطنده ايكى قطبى منتصفنده ودائره ميل فرض اولنمشدر
وفلك مرقوم بوكونه وسعت وعظمتيله مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت وضعيه
سريعه‌سيله دوننده اولان افلاكى بالجمله وكرهٔ نارى وكرهٔ هوادن برمقدارى
دوندروب يكرمى دورت ساعت مستويه‌ده بر دوره‌سنى تمام ايدر وهر فلكك
بر مكانى وحيزى واردركه ايندن مركز انتقال ايتمز لكن كندى مكاننده جميع اجزاسيله
حركت وضعيه برله متحركدركه طرفة العين قدر ساكن اولماز وفلك اعظمك منطقه‌سى حركت

بغایت سریعدر نته کیم برهان هندسیه ایله ثابتدر که فرس هدود دکض شدید حالنده ایکی ایاغن قالدروب قو[illegible]یه دك فلك اعظم ادج بیك فرسخ مسافه حرکت ایدر سبحان الصانع الحکیم بو نه سرعت عزیبه‌در و نه قوت عجیبه‌در که برلحظه ده قطر کرهٔ زمیندن زیاده مسافه شمسی فلکیله الوب کیدر و بو سرعته اول حدیث شریف دلالت ایدر که حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم جبریل امین علیه السلام زوال وقتنده سؤال ایتمشدر که یا اخی جبرائیل هل زالت الشمس جبریل امین جواب ایتمشدر که لا نعم پس حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم سؤال ایتمشدر که لا دن صکره نعم نجون دیدك جبریل امین جواب ایتمشدر که سن سؤال ایلدکده هنوز شمس زائل اولمشدی بن لا دیینجه دك شمس بیش یوز فرسخ مسافه قطع ایدوب نصف نهاردن زائل اولمشدی ایکون نعم دیدم وحق تعالی بو نص ایله بیورمشدر که والشمس تجری لمستقر لها ذلك تقدیر العزیز العلیم نفی ایله قرائت ایدنلرك روایتی اوزره‌در وانلر ابن عباس وابن مسعود و عکرمه وعطا حضرتریدر رضی الله تعالی عنهم اکرچه اهل حساب و هندسهٔ افلاك و نجومك ابعاد واجرا منك الفان و مساحت حساب و قیاس ایله تفصیل و تطویل اوزره بیان و عیان ایتمشلردر لکن فلك اعظمك عمقی مقدارن بلن و مسحق مساحه سن تحصیل قیلن و مرکز عالمدن محدب سطح محدبنی حساب و قیاسدن عجز و قصورلرینه اعتراف واقرار ایدوب انی انجق خلق ایدن خلاق بیلوردیمشلردر اما افلاك سائره‌نی و کواکب ثوابت سیاره‌نی اهل حساب و هندسه آلات رصدیه ایله کیل وتقدیر ایتدکلری اوزره برنی بو مقدار اشارت ایله بیان ایتمك مناسب کورلمشدر تا کیم بزدم مقصد اقصا مز اولان معرفت مولا یه وسیله بولنان اطوار صنعتلرن تفکر و اسرار حکمتلرن تذکر و اثار قدرت وعظمتن تدبر و تماشا اولو الالباب اسان اولوب جمله‌نی کندی وجودلرنه موجود کورروب عارف نفسی اولدلر اندن موت بولدلر اکرچه افلاك ونجومی کیل و تقدیر حکمت ریاضیه دن بهره اولان کمسه‌لره بعید وعجب کوریور لکن نفس الامرده محقق و ثابت علوم یقینیه قواعدینه مبنی احکام عقلیه‌در وامّا ماهیت اجرام علویه حکمای قدما عندندن جمیع افلاك ونجوم بسیطه‌در که نه ثقیله در و نه خفیفه در و نه حاره‌در و نه بارده‌در و نه رطبه‌در و نه یابسه‌در و نه خرق قبول ایدرلر و نه التیام قبول ایدرلر بغایت لطیفه‌در نته کیم حق تعالی بیورمشدر که لخلق السموات والارض اکبر من خلق الناس ولکن اکثر الناس لا یعلمون سبحان الله العظیم ذا القدرة والجلال وسبحان من اوجد العالم وابدع بلا غیر مثال وقدر حرکات الافلاك وتعاقب الایام واللیال ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار واجعلنا من المتفکرین فی خلق السموات والارض واختلاف اللیل والنهار

فصل ثالث

هیئت سماء ذات البروجی واشکال واسماء بروجی وطبقات مثلثات بروجی وثوابتك منازل قمره نسبتی و معرفت ابعاد واجرامی دورت نوع ایله بیان ایدر

نوع اول فلك ثامنی بیلدوروای عزیز معلوم اولسونکه اهل هیئت دیمشلردر که افلاك

وعناصرك اول اوج طبقه سی بری برن محیط اولوب بری برینه بر مرتبه مماس ومطابق اولمشدر که افلاك وعناصرده ذره قدر خلل بر قالمیوب لباب طولمشدر وجمله‌یی باشقا دونوب وجهکا ظرف ومظروف اولمشدر پس خارج اولان ظرفلك بالاده بیان اولنان فلك اعظمدر وانك داخلنده بولنان مشترك فلك ثامندر که فلك بروج وفلك ثوابت نامیله مشهوردر وفلك اعظمك جوفنده قرار وثبات ایله مذکوردر ومرکزی مرکز عالم اولوب نطبی قطب عالمدن بر جانبه یکرمی اوج درجه ونصف درجه میل قلوب ایکی سطح متوازی بر جرم کبیدر وسطح محدبی وقتده اولان فلك اعظمك سطح مقعرینه مماس ایله طولمشدر وسطح مقعری جوفنده اولان فلك زحلك سطح محدبنه مماس اولمشدر وکواکب ثوابت لحساب ایله مرصع ومزیندر ونصا ویر مخیلهٔ بروج اثنی عشری ایله منقش ومنوردر دخی اکل اولان فلك الافلاك ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ایدوب مرافقتیله یکرمی دورت ساعت مستویه‌ده بر دوره سنی تمام ایلر بکندن غیری کندی حرکت ذاتیه سیله قطب عالمدن غیری اولان قطبی اوزره و معدلدن غیری ایکی جانبه قطبی معدلدن مائل اولان منطقه سی اوزره غربدن شرقه بطی دور ایدر وآهسته حرکتیله تحتنده مرکوز اولان ثوابتی بالجمله اول جانبه الوب کیدر ویتمش سنه شمسیه‌ده کندی منطقه سی اجزاسندن انجق بر درجه قطع ایلر پس ایکی بیك ویوز سنه‌ده بر برجی کیدر ویکرمی بش بیك وایکی یوز سنه‌ده بر دوره سنی تمام ایلر وحکما کلامنده بو مقدار مرقومه تمامنده بر اوز تحرك ببد لندن جمیع امور عالم با تقدیر حکیم اعلم سرابا تجدد ایلر دیمشلردر وبو فلکك دخی تحتنده افلاك جزوئیه فرضنه حاجت اولمیوب انجق دوائر عظامندن بر منطقة البروج دائره سی فلك مرقومك محیطنده بین الطبیین فرض اولنوب اشکال بروج اثنی عشری بو منطقه نك نفسنده تعیین اولنمشدر والتی دائرهٔ عظیمهٔ مذکوره دخی بو فلکك ایکی قطبی اوزرندن متقاطع فرض اولنوب فلك مرقوم بو دوائر سته ایله بطیخ مضلع هیئتنه اذ ایکی قسم اولوب هر بر قسمنه بر اسم ایله برج اطلاق اولنوب مثلا برج حمل دیلمشدر

نوع ثانی

کواکب مرصوده ایله بولنان اشکال واسماء بروجی ولغتنا في ادعیه بینی بیلدرر معلوم اولسونکه اهل هیئت دیمشلردر که بروج اثنی عشرك هر برنده مثلا شکل بطیخك هر بر فصی دیسطنده یعنی فلك ثامنك اون ایکی حصه سنك هر برینك منتصفنده کواکب مرصوده‌نك مجموعه هیئتی بر شکله مشابه مثابا هن اولنوب اول برجك اسمامتنه وجه تسمیه قیلنمشدر مثلا برج حمل فلك ثامنك ساحه [illegible] برحصه‌در که انك [illegible] رصد اولنان ثابت کواکب بر دخط ایله بری برینه وصل اولنسه اندن شکل حمل کورینور و بروج باقیه بوکا قیاس اولنور و بر فلکك تماما مساف فضاسنده مرکوز اولان کرات کواکبی حکمای قدما نك رصدلری مقتضا سنجه بیك یکرمی ایکی کوکب منیر محتوی ذی روحه وغیری یه مشابه فرق سکز صورت تخیل اولنمشدر که اوچیوز فرق ایکی کوکب مرصوده یه اشتمال اوزب ایکی صورتی مشهوردر ومعلوم اولان بروج اثنی عشر اسمیله تسمیه ایتمشلردر وصور مرقومه

یکرمی بری منطقه نك جانب شمالنده واقع اولوب انلرده اوج یوز التمش کوکب ضبط اولنمشدر و قرق سکز صورتك باقیسی اون بش صورت منطقه نك جانب جنوبنده واقع اولوب کوکب مرصوده دن اوچیوز اون التی کوکب دخی بونلرك ساحه سنده تعیین اولنوب ذکر اولنان بیك یکرمی ایکی کوکب تماما متعین اولنمشدر

اما منطقة البروجده واقع اولان صور کوکب مشهوره نك اسامیسی بونلردر حمل کوچ بوکا قوزی دخی دیرلر سرطان اسد سنبله بوکا عذرا دخی دیرلر میزان عقرب قوس بوکا رامی دخی دیرلر جدی دلو حوت بوکا سمکتان دخی دیرلر و بروج مذکوره نك التیسی دائرهٔ معدل النهارك شمالنده واقع اولمغله بونلره بروج شمالیه دیدیلر والتیسی دخی معدلك جنوبنده بولندیغنده انلره بروج جنوبیه دیرلر اما بروج شمالیه حمل ثور جوزا سرطان اسد سنبله در واما بروج جنوبیه میزان عقرب قوس جدی دلو حوت در و بروج مرقومه نك دورد دینه منقلبه و دوردینه ثابته و دوردینه مجسده دیرلر اما بروج منقلبه حمل و سرطان و میزان و جدی در و بونلره انکچون منقلب اطلاق اولنمشدر که بونلرده زمان بر فصلدن بر فصله منقلب اولور واما حمله حلول شمس ایله زمان بهاردن صیفه منقلب اولور واما میزانه دخول شمس ایله زمان صیفدن خریفه منقلب اولور جدی ده وصول شمس ایله زمان خریفدن شتایه منقلب اولور وابتدای حمل اعتدال ربیعی وابتدای سرطان انقلاب صیفی وابتدای میزان اعتدال خریفی وابتدای جدی انقلاب شتوی دیرلر واما بروج ثابته ثور و اسد و عقرب و دلودر و بونلره انکچون ثابته دیرلر که منقلبه کبی انقلابه قابل دکلدر و نه مجسده کبی ایکی حالته ممتزج اولورلر واما بروج مجسده جوزا و سنبله و قوس و حوتدر و بونلره اول سببدن مجسده تسمیه اولنمشدر که شمس منیر بو برجلرك برابرنده ایکن هر برنده زمان کندی حالتیله آخر حالت بیننده ممتزجدر اما جوزاده زمان ربیعده ایکن صیف ایله الاعوب ممتزج اولور واما سنبله ده زمان صیفده ایکن خریف ایله ممتزج اولور واما قوسده زمان خریفده ایکن شتا ایله ممتزج اولور واما حوتده زمان شتاده ایکن ربیع ایله ممتزج اولور

بروج	ربیع	صیف	خریف	شتا
منقلبه	حمل	سرطان	میزان	جدی
ثابته	ثور	اسد	عقرب	دلو
مجسده	جوزا	سنبله	قوس	حوت

اما حکماء متأخرون عندنده بروج اثنی عشر عناصر اربعه امثالی طبایع مختلف اوزره در دیو که هر اوچ برجی بر طبیعته بولوب مثلثات بروج اطلاق ایتمشلردر اما حمل و اسد و قوسه مثلثهٔ ناریه دیرلر که هر برینك طبیعتی حرارت و یبوستدر وثور و سنبله و جدی مثلثهٔ ترابیه در که هر برینك طبیعتی برودت و یبوستدر واما جوزا و میزان و دلو مثلثهٔ هوائیه در که هر برینك طبیعتی حرارت و رطوبتدر

واما سرطان

واما سرطان و عقرب و حوت مثلثهٔ مائیه در که بونلرك طبیعتی رطوبت و برودتدر پس اول اوچر برج ناری و برج خاکی و برج هوائی و برج آبی دیرلر اوچ برجی بر منوال اوزره عدا یدرلر دیرلر دخی بروج اثنی عشرك بعضیسی مذکر و بعضیسی مؤنث طبیعتنده اولوب بعضیلرن نهاره و بعضیلرن لیله نسبت ایتمشلردر که التی برج مذکر والتیسی مؤنثدر اما مذکر اولان بروج حمل و جوزا و اسد و میزان و قوس و دلودر که بروج مفرده در واما بروج مؤنثه ثور و سرطان و سنبله و عقرب و جدی و حوتدر بونلر مزدوجه در پس برج حملدن بدا ایدوب توالی بروج اوزره بر مذکر و بر مؤنث عد ایدرلر اون ایکی برجك تمامنه دکین کیدرلر پس مثلث ناری و مثلث هوائی جمله مذکر واقع اولوب مثلث خاکی و مثلث مائیه جمله مؤنث بولنور مذکر نهاری و مؤنث لیلی اولنمشدر

نوع ثالث

کواکب ثابته اولان منازل قمر اسما و اشکالی و فلك بروجده اولان مکانلری و عرض ادبعیده طلوع و غروب بلرن اوقات و مواضعی بیان ایدر اول عزیز معلوم اولسون که حق تعالی کلام قدیمنده والقمر قدرناه منازل بیوردیغی منازل قمر یکرمی سکزدر که بو فلك بروجده ثابت اولان کواکب مرصوده دن منطقة البروجك قربنده بولنور قمرکه فلکی منطقه سنده حرکت ذاتیهٔ غربیه سیله نصف برج حملده شمس ایله محاق اولدقده هر کیجه بر کوکب برابرینه کلدیکجه اول کوکبه منزل اعتبار اولنمشدر و قمر حرکت سریعه سیله اون ایکی برجی یکرمی سکز کونده قطع و دور ایدوب ینه مکاننه رجوع ایلدیکندن یکرمی سکز منزل بولنمشدر اولکی منزل شرطین و آخری رشا تسمیه اولنمشدر و هر ایکی منزل مابینی اون ایکی درجه و التی ایکی دقیقه اولمغله اون ایکی برجك هر بری یکرمی سکز منزلك ایکی منزل و ثلث منزل تقریبا احاطه بولنمشدر و التی سنه مقدم نظم اولنان منظومه بونده تحریر قلنمشدر
نظم الله ادیلا باشلرز خیری قیلدی تقدیر سیر لایق قمری حمد ایچینده صلوات شمس و ماه ایلکجوشرج بولدی بنده حق دیر ای اهل خطاب اهل هیئت سزه چون تبرکا نظم قیلدم کما ینبغی دیدم اسمی منازل قمری

اولدی ابیاتی جمله بو طلسمات بیت یوز القمش بش ایکی ابیات برج ثامن کرادنبکی بیلنه هر برکده اوتوز درجه اولور
اون ایکی برج اولنی ایکی آی اولور اوچ بهار اولدر اوچ خریف یازی اوچ خریف اوچ قیش اولنه چار فصلی اولدی ایکی آی اولنه
اولدر آذر ایکی نیسان قدر اوچ ایار آبی حزیران تدر خامس اولدی تموز آب اوچی ایلول تشرین ثانی
ثانی و تاسع اولدی تشرینین قیش دخی کانون شباط ایرینه بلکه کون بروج اولاینه اون ایکی کونه اولور مشهود
اون ایکی برجه بونلر اسما اولدر برحمل ایکی ثور و جوزا اولدر سرطان و اسد سنبله در برج میزان و عقرب بیلنه
قوس ایله جدی و دلو ایکیدر بیل باشی اوقات حمسابور چونکه شمس برج اوزرنده بل بیل ایامی اجیردر
چرخ ثامنده در بو نجم و دخی اثنه درجه ثابتات نجوم دوره شرقی سریع سیرایله هیچ طلوع و غروب اوده
اون ایکی برج یکرمی درت ایچره بر دوری ختم ایدر ذلت چون دوره ضعف برج برکه مثالی جنوبده ...
چرخ چارمده کون مستعد او سلطنته بتین مسعد اولدی دوره دیدکلری سیری الله بوقیم شمس غروب
غربدن شرقه کونکیده کون او چیره القمش بیننده ییرکی سیر ایدر شمس کونه بر درجه آیه بر برجی قطع ایدر
چون عروج ایدر هوای برینه بیل تمامنده هم کلور برینه روز و شب حملده سوا عشرتری جوزاده خانه
اوّل جدیه کلسه کون تخشان بز مهر ایله امید اولمز شب اوکیجه الی بشنده اولور کوندوز شب
پس کیجه کوندنک بش ساعت الور اوچ کون اوچ کیجه بیر قلور بعده کون بکوز الوالمدور تا حمل اولینجه شمس یوز
نقل ایدنه کون اوّل حمله کیجه کوندز برابرینه کلر کون طوغاندن بتدیکیده اوله ایکی ساعت اند ضمان
کون بتاندن طوغانه دک کیجه هم اون ایکی ساعت اولور اولیه کم هم ینه کون بکوز الوده اولور سرطان اولینجه
ساعت دوز کونه اولینجه اول شبک ساعتی طوقوزی بولدر پس کون شبدن الی ساعت اور اوچ کون اوچ کیجه قالور قالور
بعده کون بکوز شب ادر تا اولدر تا که میزان اولینه کلور کلسه میزانه ابتدا اسنه کون و هم شب برابر اولدر کون
چونکه حمل اولیه بر بر در مشرق و غرب ایکیسنه بر بر پس ینه کون بکوز شب الدر تا که عقرب اولینه کلور
بیل بر ینه بودور کی دائم در عرض سمعده بو طوق قالنه چرخ چارمدن شمس کیجه هم قمر بو فلکده گیچه در
چرخ اولده در قمر مرآت اول مصیقل کتیفد بالدات جرم شمسدن ضیاء الدر شمس ایله نور ملو قالنه
جرم مه مظلم و مدور در اوکونشدن بکا مدور در چاق دوتن کو وضع الیسد ارضه طوغری شعاع لکن
ایر الیه سی کیجه چون هلال کوزیدر یوزلی یانیده بزه خیالی بوزم کون بکون ای کونشدن اوزاقلق ارضه طوغری بوزی
چارده منزلی ایله اسیر شمس و مه بیننده قرب ابیر شمس ایله ماه حوض مقابل اولور کوز و بز نوری کامل
چونکه مرآت شمسدر بو قمر ظلمت لیلی نور محض ایلر شمسه اولدیغه مقتدم آی آزاد آنلیکه نور بیلسون
چون بولوده اولیسه تابانی بزه طوغری دور ظلمتده آیه بر بولوده دولانه بوحالده و یوبیتنده اولدر
اون ایکی برجی بر کون کسکله قطع ایدر مه برآی چکیلی غربدن شرقه هم طلوع کونده اوچ دقیقه براوله
شمس ابی چون قربحاق بولور ابر شمس کیجه آی مقدم اولور کونده اون ایکی درجه اولدر اون ایکی بیت حسب اولور
پس منازل یکرمی سکز اولور هر برینک نشانه ایلدز اولدر هر نشانک براسم دبیجیار سای مرتب برایاده ایار
شرطین و بطین و پروین شاع دبران هقعه و هنعه الذراع نثره و طرفه جبهه و زبره صرفه عوا سماک و بیس غفره
هم زبانا و جبهه اکلیل قلب و شوله نعایم خوش بیلده ذابح بلع سعود اخبیا پس مقدم موخر او رشا
کوکک یوزنده منازل قمرییه بلکه استرسن الا اشب نظرئ کوزدم آفتاب تابا چون بولور ابتدایی یولاق
اوزکون اودور شمس نقطه عیان نقطه مشرق اولور ایله نشان هم ایرنده اوکوت اشده نقطه مغرب اولور اول
ایکی یانوک دو نقطه اسطرلک تبین نشان نقطه جنوب و شمال قبلی بولور ... هفت قطاردر ...

فصل خامس

خواص اولیانک مختاری اولان طریق نقشبندی راه پنهان واقرب طرق یزدان اولدیغی وانک انواع نقشبندن هر بری سرمایهٔ دولت عرفان اولدیغی واول طریقه سالک اولان هر کامل مالک اولوب مستور الحال و مسرور البال انسب وحضوری بولدیغی وخوف ضلال وخطر ملالدن امین اولوب زلال وصال الله کام الدیغی بیک نوع ایله بیان وعیان ایدر نوع اولـــ طریق نقشبندیک ارکان وحقایقی واصول و دقایقی بلدردای عزیز معلوم اولسون کی خواص اولیادن حضرت پیر بزرکوار ارجمند خواجه محمد بهاء الدین نقشبند وانک خلفاء کرامی خواجکان علیهم الرحمة والرضوان دیمشلردر که افضل انبیا محمد المصطفی علیه من الصلاة اوفاها ومن التحیة ازکیها افضل اولیا ابابکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه مخفیجه تعلیم ایلدیکی افضل علوم اولان علم حضور وعرفان عوام ناسدن مکتوم وحفظه دن بیله محفوظ ومستوردر واول کنج نهان طریق وصولک ارکان واصولی وانواع حصولی واردر که بو فصل انجره تفصیل اوزره مسطوردر اما بو طریقک ارکانی اوچ تامدر که قلت طعام و قلت منام وقلت کلامدر اما قلت طعام قلت منامه وقلت منام قلت کلامه و قلت کلام ذکر قلبیله توجه تامه معین وقویدر وبونلردن مراد انجق دل وجان ایله حضور دعزیتدر پس طعامه ومنامه وکلامه حد وسط رعایت کفایت ایلر بیت ازیمک از اویوق از سویلک کیمه کیم جمع اولسه بولا نی ملک واما بو طریقک حقایقی دخی اوچدر که دوام نفی خواطر ودوام ذکر قلبی ودوام مراقبه دد ویونلر دخی بری برینه معین وقویدر ومراقبه ایسه حق تعالینک جمیع ذرات کائناته ابدا مطلع اولدیغن کوکلدن برلحظه کیدرممکدر وبو طریقک نهایتی انجق بو حضوره ایرمکدر بیت ترا یک پندبسن هر دو عالم زجانت بر نیاید نی خدا دم واما بو طریقک مجموع اصولی بو اون ایکی کلمه ده مندرجدر نفی وجود وبذل موجود ترک صورت وعمل بعزیمت هوش دردم ونظر بر قدم سفردر وطن وخلوت درانجمن احتماع عن البدعة واقتدا بسنت ذکر مدام وتوجه تامدر پس طریق وصول بو اصول لا حصوله کلور واما بو طریقک شرطی بر معنادر که دل وجانده محبت مولادر پس بر کوکل که انده درد طلب وآرزو ظهور ایتمشدر الی بیولک نعمت بلمک کرکدر ولیل ونهارا زادیادینه سعی وهمت ایتمک کرکدر زیرا که اول حب ازلیدر که مرآت دلده منعکس وجلیدر آنکچون اول کوکل ارادت ومحبت وشوق ایله ممتلیدر رلیس مرید مولی بونلرن کمسه مراد اولنمش ولیدر نته کیم حق تعالی یحبهم ویحبونه بیورمسیله کندی محبتی کندویه محبتلرک اصلی اولدیغن طیور مشدر واما بو طریق نقشبندیه بل باغیانلر وبودرد طلبله دمبدم اغنیا نلر ظاهرده خلق ایله اختلاط ایدوب خدمتده اولورلر وباطنده انجق حضرت حقی بولورلر وبولورلر کندولرن کثرت ایچنده کیزلرلر وکوکللرندن وحدت یولنی ایزلرلر بدنلرن خلقه وکوکللرحقه تسلیم ایدرلر

بورسم وراه ایله مخفیجه حقه طوغری کیدرلر طمتعودن بیکانه اجر بیدن همینه اولورلر
بدن اغیار ایله کوکل یار ایله ولاق صدا ایله الصنعته کوکل حضرتنه ایاق یتمه ده کوکل
ذکر ایتمه ده بدن پوست ایله تابع کوکل دوست ایله قائم بدن راحتله مکاننده
کوکل سیاحتله جولاننده بدن اسباب ایله غوغاده کوکل مطلق الانس مولاده بولنور
بیت صورتده کثرتده معنالری وحدتده صورتلری فرقتده سیرتلری وصلتده
انلر بو طریق خاطرلرن مستور ایدرلر هر نه ایدرلرسه کوکلده مستور ایدرلر
محبتلری اسراری خلقه فاش اولماز وکوکللری ذوقنه هیچ خلل کلمز لبس شهرتدن اتقید
جدا وخاص الخاص خدا اولورلر وانلر ذکر قلبیله مذکوری یقین وتمیز بولورلر
زیرا که ذکر قلبی اقرب طرق خدادر وهم آفتدن محفوظ وجدادر ومفتاح
عجایب عالم وحدتدر وجاذب جمعیت حضور حضرتدر الارادة ترك الارادة فی الارادة
مضمونجه فنا فی الله اولورلر ودولت فقر وفنا ایله بقا بالله بولورلر دعوت ورعیتله ایکی
عالمده کام الورلر بیت کر همی خواهی که کردی سر بلند در طریق نقشبندی نقش بند نظم

قسمی لونت وقلندرا وقامت وابرو | که دل همیشه اولدیلرله اولدی روی برو
نشان وصلتی بولمغه هزار کلمشدم | چو سرو فاخته بلر فغان ایدر کوکده
هزار شکر که هجران غمیدن ازاده م | کوکل که عشق ایله در همنشین وهمرازم
کوکل کوزنده ایراغ ویقین بیلر اولور | که طوب عالم اولور باغ حلاوه مثل کدر
برنجی دیمش بجه دوحال قلبنک ای مجنون | فراق یار ایله مجنون دیمش نه سوزدر بو
بکا نه غم بو جدالق که دلده لیلی ایله | بن او ایله یم که بلمز بو بیتمی یم یا او
سوی مدن ایمه امید شفا دیدی حیقی | حبیبی انت طبیبی وکیف لا ارجو

نوع ثانی

نقشبندی نک طرق تلقینه مشغول اولدیلر طریقت بلدی ای عزیز معلوم اولسونکه حضرت
خواجه بهاء الدین وانلرک خلفاسی خواجکان کبارین رحمة الله تعالی علیهم اجمعین
دیمشلردرکه تصحیح اعتقاد واتیان مأمورات واجتناب منهیات ومکروهات
صکره بو طریقتک حاصلی حضرت حق ایله دوام حضوردر که هر آننده آلی بلوب اکلیه
اولدقده اندن عدم غفلت وفتوردر چون حضور مزبور ملکه نفسی اولوب دلده
رسوخ بولور انک اسمی مشاهده اولور وبو دولته وصولک طریقی اوچ نوعدر اولکی
ذکر طریقیدر که ذاکر حضور قلب ایله لا اله الا الله کلمه سن تکرار ایدر
ونفی طرفنده جمیع محدثاتی عدم وفنا نظریله مطالعه ایدر واثبات طرفنده وجود
واحد معبودی قدم وبقا نظریله مشاهده ایدر وبر کلمه طیبه یی تکرار ایلدکده
لسانن اوست دماغه الصاق ایدر وقلب حقیقی یه متعلق ومتصل اولان قلب
صنوبری سینه ایله اکا توجه ایدر وحبس نفسیله نافه سن درونده محکم جذب ایدوب
وتمام قوتله اویله ذکر ایدرکه انک اثری جمله اعضاسنه سرایت ایدوب عظیم لذت بولور
ورضا بر کیسه انک یانند جالس اولسه بو تکراردن خبردار اولماز وجمیع اوقاتنه

ذکر مذکور ایله کیچروب هیچ بر شغلله اندن خالی قالماز حتی قعود وقیام
وسماع وکلام وتناول ومنام ایله بیله ذکر مذکوره بر فتور کلمز اکر بعض اشغالله
اکا فتور عارض اولدیسه اول ذاکره لازم اولورکه اندن کلیتله غفلت ایلیوب
بصیرتله اکا ملازم اوله واکر سحر وقتنده بو کلمه طیبه نک تکرارنی مبالغه
ایله ایدرسه انک برکتی اول نهارک تمامنده وکنبی کیدر واکر قبل النوم
اول ذکر مذکوری مبالغه ایدرسه انک برکتی اول کیجه نک تمامنه ایروب اویحی
حالنده بیله قلبی ذاکر اولور چونکه اول خالی بو منوال اوزره ذکر مذکوره مواظبت
ایلر بعض اوقاتده اکا بی خودلق کیفیتی عارض اولوب بی شعورلق حالتی بولورکه
اول مقدمه جذبه در پس اکا لازم درکه اول کیفیت وحالتده کندوی ویرر
تسلیم اوله وقادر اولدقجه انی حفظ وصیانت قیله چونکه اول کیفیت وحالت
نقصانه یوز طوتار هان تکرارا اول تکرار ینه باشلر وچونکه حیثیت مذکوره مرتبه
اخری حصولله متصل اولور اول ذاکر بر ملکه حاصل اولورکه هر چند اولت
کیفیت بالفعل انک حالی اولمیوب حالی علی متدرج اولور سنه ده هر نه وقت
انی مراد ایدرسه جزئیجه توجهله اول کیفیتی بولوب اول حالتله متحقق اوله بو روز اکر ذکر
خواجه حبیبین نفسنه تحمل ایدبلورسه نفی خاطر ایلدکده وبجود نقل حیثیت عالمنده کنه
بوننده حقی تمامدر وحلاوت عظیمه وجدانی آنده ملاحظه لیس ایلی مرادا بنک
ذاکر ذکر مذکوره وجه مشروح اوزره مشغول اوله قدر نفسنی حبس ایدوب
نافه سن درونه اوزله محکم الیدکه جمیع اجزای بدنی اندن متأثر اولور وکلمه
طیبه نک معنای مزبورنی قلبنه طوتار وغیری خواطری نفی ایله دفع ایده وکلمه
توحیدی عدایدوب اوج وبش ویدی بر بر تنفسده کیده رک تکمیل ده بر نفس
ایدوب ترقی ایده رک بر نفسده عدد کلمه یکرمی بره اولور ایسه اول ثمرات ذکر
الله انک قلبنه نزول ایدر واندن افکار ماسوی کلیتله کیدر وانشراح صدر الله
لذت عظیمه یه ایرر اکر یکرمی بیره بو حالت الدوب مدایسه وکوکلی اوله ذوق ولذته
ایرمدایسه باشدن تکرارا عد ایدوب تکمیل ده بو ترتیبله ترقی ایده رک ومعانیسن
قلبنده طوتوب نافه سن حبس ایله کیده رک یکرمی بره کلنجه تاکیم انشراح صدر
ایله ذوقیاب اولوب لذتله طولسون واول حالتله فقر وفنا دولتن بولسون وکلی
طلعا حضرت حقدن اکاه اولسون اول ایله بر مرتبه ده رسوخ بولسونکه اول اکا ملکه
کیدا ومنت مراد ایدرسه قادر اولمیه وکوکلده کون وفکر وخیالی حتی فانی اولوب مراده
آنجق بودرکه مذاکرک صفانی اولوب مذکورک صفاتیله باقی قالمه وذکر ایتمکدن فارغ
اولوب انکله متحقق اوله وانک انسی وحضوریله وحق ایله بیله ومشاهده سر میده قاله

نظم عشق او دینه که هر وقت نطق وبیات | طولیدی دل وجان طرب ماوللک حقایق عیانه
قطره وبحر اولیکا جمع اوده ناله ایراولدی جمع | بودلی خوش بولدی فهم کتدی آرادن دخی
یوا تعلقاتک بجوبن جانبو وبرمکی سروین | جمله جهان طولدی نور عود ایله مجد نشان

خواجه در آینه دن طوطیه نطق اوکره دن آینه بو قصه نوت مرغ ایله سویلر لسان
جامه‌لی یر بالی آلسه حیرته وار عشقده حال نی دل دن خوبشلکله ریح اولمه عین زیان
فقر و فنالی بولان عشق دمنده حالدن جسمنده حیران اولدن حی اولور اول جاودان
عشق که بی کیف وکم جمله یه دیرینش وکم سوز یلسه عقله حکم حقی اولور ترجمان

نوع ثالث

طریق نقشبندیه‌نک ایکی طریقت بلدردی ای عزیز معلوم اولسون که حضرت خواجه بهاء الدین واتباع خلفاسی خوجکان کرام رحمة الله تعالی علیهم اجمعین دیمشلردر که طریقتک انواع ثلثه سندن ایکنجی نوع طریق توجه قلبیدر که معنی بیچونی ملاحظه ایلیه ذاکر قلبیله اسم جلاله مواظبت ایدوب اسم مؤخر مبارکندن مفهوم اولان معنی بیچونی ملاحظه ایده واول معنالی حفظ ایدوب جمیع مدارک وقواسیله قلب صنوبریسنه متوجه اولور وبو توجه مداومت ایلیوب اول معنالی تکلفله حفظ ایدر تا اول کلفت میانه دن رفع اولنجه دکین کیدر اکر اول معنی تصرف جذبه دن مقدم اول ذاکرک وجودینه تمامیله تأثیر ایدر سه اکا لایقدر که اول معنالی بوجمیع موجوداته شامل بر نوربسیط کامل صورتنده بصیرتنه مقابل طوتوب انکله وجمیع مدارک وقواسیله کندی قلب صنوبریسنه توجه ایده تا اول زمانه دکین که اول صورت آره دن قالقوب کیده ومعنی مقصود انوک ترتب ایده پس بو ذاکر قلبیله الله دیدیکی حالنده آنی نته کیم محیط ذرات عالم بولوب بوفکر ایله اول قدر ذکر ایدرکه کندیلکندن بالکلیه کیده اللهک برمرتبه‌یه کلورکه بو حالت انلک قلبنده وصف ذاتی اولور ودرون جانی اولمغه طوتوب عظیم حلاوت بولور وکوکل بوذکر الله مشغول ایکن انی برحیرت الورکه عجایب ملکوت اکا منکشف اولور پس اول حالتده ذکر و فکری قویوب اول حیرته طالب اولور واحوالدن حیرته ایسنه یته دلیل قالمسون البته لاذنها فی خلقه عیانا یتمسون وشریعت غرادن خارج کتمسون اول حیرت اندن زائل اولدقده ینه ذاکر اولسون ینه حیرت کلدکده انکله اولوب اشتغالدن وازکلسون زیراکه ذکر ایتمکدن دخی بینی معنادر بو حیرت ایسه فتح بابه دلیلدر پس فتح باب اولدقده حاجت قالماز که صحت قلب اولادر وبو حیرت کندکی تعاقب ایلیوب بولمافیه حاز یاده کلور تاکیم اول ذاکر اکثر اوقاتنده بو حیرتده اولور وبو حیرتده اولماله مستغرق اولورکه کندی صفاتندن فنا بولوب صفات مذکوره ایله قالور ولدق بشریتدن ازاله اولوب الکندی عالمنده سلطنت بولور صعدوا الاحوال نهو الاسرار مصفیا تنجیه کوکل احوالن سنا را اولور پس بو تحیرته غرق اولان ذاکره صاحب قوتدر وبو فنالی بولان کامل صاحب سجاده تدر غلبه اکا اعتکاف وطولی وکثرت اکا وحدتدر وعزلتدر تنفسی تسبیح وعبادتدر وتکلمی عین حکمتدر انفعالی طاعت وخدمتدر وعادلی ذوق بولدقدر نظری محض عبرتدر وفکری علم وخبرتدر وخلقی جمیع خلقه حلم وشفقتدر زیراکه اول مست خمر وحدتدر وعزلتی محجنده وهرحالنده حاضر حضور حضرتدر جمیع اضدادی الله دفاقتد والفت ایدر وهرکنده برلرله

صفای خاطر ایله ذوق وراحت ایلدی غبار محنالفات الله متکدر اولماز وجانی جاننادن بردم ایرلماز کوکلدن خارجه میل والتفاتی وکنسه دن خوف ورجاسی قالمز بلکه درون وبرونده ماسوی بولامز کوزن یومسه فنا فی الله مرتبه سنده در واکر آچارسه بقا بالله مرتبه سنده در

نظم

کوکلده برده در الحمد لله بنی کوزده درالحمد لله
نه فرقدن وزن اینمر عاله زینت که سیم زرده دور الحمد لله جو دل دلبر ایله سیر ایلر جهانی
رخنلی برده در الحمد لله کوکل دوستن طاوزتنها جهانده عدو کم کرده در الحمد لله
دکل غم نوع اولور بعد تنکه جانم عجب خوشن یرده در الحمد لله درون دله روشن دیدهان
رخ الوارده در الحمد لله اذلدان خمر عشقی ایچدی حقی هنوز اول سرده در الحمد لله

بوحالات ومقامات وبو مراتب وکمالات برسنه ده بلکه بر اربعین ده بلکه اون کونده بلکه برکونده بلکه برساعتده بلکه بر آنده عنایت واعتقادده کوره حاصل اولور وکوکل صدق ایله توجهنه کوره دوستنه واصل اولور الطرق الی الله بعدد انفاس الخلایق بشارتی بو تفاوته اشارتدر اکر بو ذاکر هرلحظه دمبدم ملاحظه مولادن خالی قالمسه وکلدیکی نوم آلور ایکن قلبی فکر حقدن فارغ اولمسه انک لوحی بورقکی حضور حضرت الوهیت ودولت فقر وفنالی تیز بولور زیراکه بو اسم ذاتک خواص وتاثیرلی چوقدر وبونده اولان تاثیرات اسمای صفات اشتغالنده یوقدر وبو اسم ذاته مداومت ایلک یعنی الله الله دیوب کیدن ذاکر بو حضوره اندن قدرت بولور وملک وملکوته صاحب تصرف اولور وهر مرادنه ارد

نظم

هر مرادک بسنه ایسته خوشکت بولای کوکل ایجر کل عالمک بادشاه اول ای کوکل
واردعشق حقه یا توب اولمه کاترلای کوکل عشق حقدن غیری بر شی ایچه مأمول ای کوکل
حیرته وار کیم یقینده اولدای کوکل
مخرعشقده طال دمند دمبدم طال ای کوکل
آزیلی آز ایچ از اویی وار ذکر قلبی ایله قوت وهم وفهم وفکری نفی ایت کیم کوکل قیلسون سکوت
اویله دن اول کیم بسنی حی ایده حی لایموت هر نفسده دم یعنی هر دم حقی بول خلقی اونت
حیرته وار کیم یقینده حقده اول بول ای کوکل
بحر عشقده طال دمند دمبدم طال ای کوکل
سو کلکلی داده قریه تا طوله خلق حسن امر حقی طوت جمیع خلقه شفقت ایله سن
نفسنی قوی حقه کوکلدن کل سفر قیل دروطن حق ایله اول خلق ایچنده خلوت اولسون انجمن
حیرته وار کیم یقینده حقده اول بول ای کوکل
بحر عشقده طال دمنده دمبدم طال ای کوکل
جکمه غم کر خلق عالم اولسلر دشمان سکا جمله دن ارحم هم اشفق دوست ایمش رحمان سکا
هرنه کلسه خوش کلور حقدن کلور مهمان سکا کلسه عشقک دردی مسرور اول اودردر درمان سکا
حیرته وار کیم یقینده حقده اول بول ای کوکل
بحر عشقده طال دمنده دمبدم طال ای کوکل
بحر عشقده طال صنوبه دوشمش مددعلی همت اول نفسن تحریده محو اول قالمه سن هیچ اول امین

علم وادهم‌چون نفس واحدن بقلیت … جمله‌نی کندنک درسن صویله اصلا سلفیں

حیرته وارکیم بقیندن حقه اولدن بول ای کوکل

بحر عشقه طال دمنده دیم طولیا ای کوکل

هر نیه باقسک انی بل جزوک فی المثال … کثرت صورتده قالمه وحدت معنا یه طال

مست اولوب وحدت میندن ذوق ایت ای ثمل … عارف اول فقر و فنا ی خوش بقابولک انده قال

حیرته وارکیم بقیندن حقه اولدن بول ای کوکل

بحر عشقه طال دمنده دیم طولیا ای کوکل

حق حقی جاننده بول چونکه هیچ ایله یده نهان … حق سکا تعیینده معیندر هر زمان سنی

اول سکا سندن یقیندر سن ایراغ اولمه عیان … عین بیت الله ایکن دل طولمسون غیری کمان

حیرته وارکیم بقیندن حقه اولدن بول ای کوکل

بحر عشقه طال دمنده دیم طولیا ای کوکل

نوع رابع

طرق نقشبندینک اوچنجی طریقی بلادر اذ عزیز معلوم اولسونکه حضرت خواجه بهاء الدین
وانک خلفاسی خواجگان کزین رحمة الله تعالی علیهم اجمعین دیمشلردر که طریقنک انواع نقه
اوچنجی نوع طریق رابطه قلبیه درکه مرید حضور عزت بر بیر بیره وره قلبنی ربط
ایدر که اول مشاهده مقامی بولمشدر و تجلیات اسما و صفاتیه ایله متحقق اولشدر
پس اول کبریت احمردن اعز بولنان عزیزلک دیدار شریفی هم الذین اذا رؤوا ذکر الله مقتضاسنجه
ذکر الله فالنه سن ویرر وانک صحبت لطفی هم جلساء الله موجبنجه مذکورک صحبتی نتیجه سن
ویرر چونکه بو تجلین بر عزیزلک دولت دیداری بو حکمت کفتاری ال ویردب میسر
اولور اول مرید اسرار بو عزیزلک اثاری قلبنده نقشنی ضمیر ایدوب قادر اولدقجه انی
حفظ و حراست ایلر واکر اول معنا ایله بر فتور کلور ایسه تکرار انک صحبتنه مراجعت قلسون
تاکیم انک صحبتی برکتیله اول معنی بر تو اندازه اولسون و بو تجلین اول عزیزلک حضوریله
کیده رلک دمی بعد اخری اکا مراجعت ایده رلک اول معنی انک ملکه سی اولور و بر مرتبه یه
بولور که اول عزیز اندن غائب اولسه بله انک صورتنی خیالنده طوته بلور و جمیع قوای ظاهره
و باطنه سنیله کندی قلب صنوبریسنه متوجه اولور و قلبنده هر کلن خاطری نفی ایدوب
انک خیالنی الور تاکیم اکا بر کیفیت غیبت و حالت حیرت کلور و بو معامله‌یی تکرار ایله
اول کیفیت و حالت اکا ملکه اولوب فقر و فنا دولتنی بولور بوندن یقین طریقی اولماز
چوغ اولورکه مرید موفق اولقابلیتلی اولور بیرانده تصرف ایدوب ابتدا صحبتنده آنی مشاهده
مرتبه سنه واصل ایده بلور پس بر مرید قابل بر پیر کاملی بولنت حقه واسطه ایتسه
و نیل و نهایه اقوال و افعالنده اینه جکه کتسه و اول پیرک صورت ظاهره سی بلکه ایکی قاشی
آره سی انک خاطرینه بران کتمیه طورد معده و تورد معده یکده سو یلکده اندن بر دم غفلت
ایتمسه یوما فیوما کیده رلک اول کنتی باشی زحمتنده ایده رلک بر رتبه کلور که شکلی پیر
انک قلبنده رسوخ بولور و هر انده زحمتسز تخیل ایده بلور پس هر فیض موفت که

علم

علم غیب احدیتدن باطن پیره نازل اولور اول فیض انک قلبندن مریدی قلبنه دخی یول بولور
لکن ترک ادب سبیله طریق فیض انده بوزیلور انکچون بو طریق رابطه زحمتلو دوزیلور قطعه
صورت شیخی دلده یازسه مرید بوکا اولان اکا ده حاصلدر لیک ترک ادبله زائل اولور
اول سببدن زیاده مشکلدر قطعه سر رشته دولتی ای برادر اله آل بو عمر کرانمایه‌کی آزایمه
خیال‌ایله ضایع قویرده قوابسته قوحال آک یاریکی کوکلک کوزلک اندن یکاصالی قطعه سر غم عشق
در عمدان آکلر صانعه دلسرنی خود پسندان آکلر نقاشنه ایرد عارف اولان نقشبندلک
بو نقش عزیزی نقشبندان آکلر قطعه نقشبندیه عجب قافله سر درلردر کیز یولدن کتوردلر
حرمه قافله‌لی ایرمه چون سالکه صحبتلرنیک جاذبه سی محو ایدر وسوسه خلوت و تکرار
چونکه بو زمانده انجلین عزیزلک صحبتی بولمق کبریت احمردن اعز و اعلادر پس طالب عرفانه
لازم اولان بودر که ایکی طریق سابقک بر بلدکیده تاکیم اولیا مرتبه سن تحصیل ایده بعده یاقی
عزلت اولوب نهایه کلور و یا ولی عشرت اولوب ناسن ایچنده قالور زیرا که اولیاء الله ایکی
صنفدر اولور بر صنفی عزلتیله عملا اختیار ایلدر و بر صنفی رخصتله عملا اقتصار ایلدر کرچه
ولی عزلت حسبیله اشرفدر لکن ولی عشرت کمال حسبیله اعرفدر اکر ولی عزلتدر و اکر ولی
عشرتدر ایکیسنک دخی مرادی خلقه نفع و خدمتدر زیرا که انانیتدن کچمشلردر و کاس
محبتله شراب وحدت ایچمشلردر دوسنی تنها بولمشلردر و انسیله کام المنشلردر
یقظلری کوکلر هر کیز تمامیت اولماز و کوکلری حضور ایله در که بر دم غافل قالمز بو مقامده
ایمان عیان اولور و عیان اول عین ایچنده پنهان اولور پس وصال و هجران آنلره
یکسان اولور و حیات و ممات اسان اولور طوبی الحاکیم اندک بر بنک صحبتی بولور
و قیدنه و حرمتن بلور و صدق ایله خدمتن قیلور و امرینه تسلیم اولور نظم

ایلسون الله چوق تجلیالی الحاکیم … وبر علم غایاتی کیزلی سلطاندر سر سبحاندر مرشدجاندر هب مقامی

قطب خلایق بحر حقایق فرج امعدد هب اشارتله … نقطه پیره کوره مرتاعی کیزلیدر زیرا جمله ذاتی

قلبی کشتاف ایلمش شقاق کور سنوا نه صعب یاتی … آره یوب بولان قولیقعن قیلان تقین الان بوکا کی

ای نیجه جاند یانی بلی کورمک دیریلر بونه لغاتی … نیلسون تعلیم اولدر تسلیم یا نیجه بولسون اول کمالاتی

حبی جانمده سرّی ذاتک صاوارا دستمده میلیانی … بیر یکی حق بیلا وینا زکیم بیر بر نسند حق هدایاتی

نوع خامس

طرق نقشبندینک سالکی هر کاه مالک اولوب وقوف قلبی بولدیغن وحصر والدی
ترتیب و اوراد و وا قفات اشغالندن اعراض ایدوب مطلوبنه متوجه اولدیغن و مسرور و الباب
اولوب مستور الحال قالدیغن وحضور حقده کلوب غافللر اجتناب قلدیغن بلدای عزیز
معلوم اولسونکه حضرت خواجه بهاء الدین وانک خلفالری خواجکان کزین رحمة الله تعالی
علیهم اجمعین دیمشلردر که طریقتلقه عزیزک تفصیل و بیانندن ظاهر و عیان اولان بودرکه
قلب صنوبری یه توجه که اکا وقوف قلبی دیمشلردر اول جمیع اوقات ایچنده امر ضروریدر
بو طریقتدر و بو طریقک لوازمندن قیلمشلردر نته کیم بو ایکی بیت ایله تنبیه و تأکید اولنمشدر
بیت مانند مرغ باش نهان بر بیضه دل پاسبان کز بیضه دل زایدت مستی

بیت رو بردر دل بنشین که دلبر خرگاهی · وقت سحری آید یا نیم شبی باشد · و ما دوقت
زمانی که تفرقه ایله یا جمعیت ایله کیجن اوقاتی محاسبه دن عبارتدر · اول بو طریقده لازم دکلدر
کذلک وقوف عددی که شو مقدار عدد ذکر ایلمک نتیجه ویردب ویرمدیکن ملاحظه دن عبارت
بو دخی لازم دکلدر · و اوبله اولورکه بو طریق نقشبندیه دن هر برینک اثناسنده ساکه واقعات و انوار
یوز کوسترمکه باشلر پس اول اثناده اول ساکه لازمدرکه انلردن اعراض ایدوب مطلوب
حقیقی سیله مشغول اوله زیراکه واقعات و انوار انجق علامات قبول طاعتدر که بعض الوقت
انلرلک بر فائده سی قالماز بیت چو علام آفتابم همه ز آفتاب کویم · نه شبم نه شب پرستم که حدیث
خواب کویم · هر کیمه کیم توفیق حق رفیق اولوب بو طریق ایله تحقیقه وصول بولورسه اکا واجبدرکه
انکله کندوی مشهور عوام ایتمسوب ممکن اولدقجه انک اخفاسنده سعی و اهتمام ایلسون
ولی محرمدن و نامحرمدن تمام ایمه لیابینده التزام ایلسون · زیراکه بو طریقت بناسی ظاهرده خلق
ایله اولمقدر · و باطنده حضور حقی بولمقدر · بیلنمشدر و لی آشنا اول ظاهرده دن بیکانه صاحب نظر
عجب زیبا روشدر عارف اول دیو الله صاحب نظر · بو طریقت حجاب لطیفی صورت استفاده
و افاده در که او صورتله علم واجب و سلامت و صفاده در پس اهل علم امرا و لمتقی درکه
اول وصول و حضوری بو صورتله مستر ایدوب خلقک نظرندن دور ایلسونلر انجق کتاب
ایله سویلسونلر نظم کیرزلی کل ای یار بیوز · ای فقه مختار بیوز · چونکه صبا اغیار اولوب
بوکیجه تکرار بیوز · خانه بر شمع کاکل · عاشق محجوب کامل · شمعه حجر کاکل ساقی مخار
لطف ایدوب اول نور و فرحی · نطق ایله سمع و بصر · جمله حواس و جهرم · سن بزم هر یار
بیوز · هم الیم هم ایاغم · هم بوکه طیاغ جولانه · کلستان و باغم · ای کل و کلزار بیوز
روشنی روز اولوب · شادی غم سوز اولوب · ماه شب افروز اولوب ای صعیبه بیوز
دیدن اولدکسه نهان · دلده سن ای جان جهان · جاندن ایراغ اولمه جان ای خلق و دله بیوز
ساکت اول ای ناطق جان · کوبله مسنون طبل بیان · حق بیتر قل زبانی بی دم کفتار بیوز
و بو طریق اهلنه بو دخی واجبدرکه اضداد ایله صحبتدن اجتناب ایلیه خصوصا نوری امان
دور و ظلمت طبیعتله مستر اولوب فیض و نور اخلاقی دعوا سیله فقرا لباسن کیوب
کدایلقده عزت اغنیا ایدن مبا حیلردن اعراض و ابا ایدوب انلردن بعید اوله تا کیم شقاوتی
و شومی سعید اوله نعوذ بالله من حبث عقایدهم و شر کایدهم رباعی با هرکه نشستی و نشد جمع دلت
و ز تو نرمید رحمت آب و کلت · ز صحبتش کریزان میباش · ورنه نکند روح عزیزان
بحلت و بو طریق اهلنه بری بو واجبدرکه امور ماضیه دن و احوال آتیه دن اعراض ایدوب
تذکر و تفکر ایتمیه و بولندیغی حالت بو لحظه کیری یا ایلری کتمیه · هر حالده حاضر کرحق ایله طولو
و ایکی جهاندن اوزود و ب هر بر نفسنده انی ذاکر اوله تا کیم حضور و انسی بوله و کندی صفاتندن
فانی اولوب آنکله رباعی ای مانده ز بحر علم بر ساحل عین · در بحر فراغتست و بر ساحل شین
بردار صف نظر ز هیچ کونین · آگاه به بحر باش بین النفسین رباعی ها عیب هر بیت اولدی
ای حرف شناس آنفاسکا هیچ او حرف اولسه دریا ایناس · اول حرف که آنکه اوله کوردم منه
بر حرف دیدم اکله قیل حقه سپاس · و بو طریقت اداب واد کاننده اهم و الزم اولانی بر نیچه درکه

هرحاله

هرحاله علم نافع و عمل صالح سیمتنده بولنوب اهل سنت و جماعته ملازم اوله سن و تفسیر
و حدیث و فقه اوکرنوب جاهل صوفیلردن بری کله سن و مؤذن و امام اولیوب غازی
جماعته قیله سن و مرکز شهرت استیوب آختندن سلامت قاله سن و هیچ بر منصبه مقید
اولیوب غوغا دا اولده اوله سن و محکمه قضایه حاضر اولیوب حجت و محضر لرده ادلک
یازدرمیوب کنام اوله سن و کمسه یه وکیل و کفیل اولیوب خلقک وصیتلرینه قارشمیوب
راحت بوله سن و امرا و اولاد به مصاحب اولیوب سماع اولان تکیه لرده اکلنیوب علم مجلسنه
کله سن و عوام و اغنیادن قاچوب غلمان و نسوان ایله صحبت ایتمیوب تنها قاله سن
و قادر اولدقجه مجرد اولوب عورت المیه سن تا کیم طالب دنیا اولمیه سن و طلبنده ذکی
بله و برمیه سن و کثرت عیال ابتلاسیله رزالته ابرمیه سن و حلال ایله قناعت
ایدوب حرامی تناول ایتمیه سن و هزل و مزاحی ترک ایدوب جوق کولمیه سن
تا کیم قلبکی میت بولمیه سن و هر کمسه شفقت نظریله باقوب هیچ بر فردی حقیر کورمیه سن
و کمسه دن بر نسنه استیوب کمسه یه بر خدمت بیوردمیه سن و احتیاج و علتکی و دیب
و لدنکی ستر ایدوب خلقه طنبور دمیه سن تزیین ظاهری قویوب کوکلک اخلاق ایله
باطنه کیده سن و اولیای کاملین و علمای عاملین اولکراجی بولدقده انلره تعظیم ایله
سلام و یروب الرین تقبیل ایده سن و حضورلرنده خضوع ایله مؤدب طوره سن
و داونکن مال و بدنکله جان و دلدن کوره سن و خلق عتیر سلطنت و صحبتلرن غنیمت
و محبتلرن سعادت بله سن و انلرک بولنده باش و جان ویره سن تا کیم دعا و رضالری
دولتنه ایره سن و انلرک اقوال و افعالن قیاس عقل ایله انکار ایتمیه سن و حضر ایله
موسی علیهما السلام قصه سن اوتونمیه سن زیراکه انکار شومدر و لیالی انکار
ایدن انلرک محبت و علومندن محروم در · و هیچ کمسه ایله مجادله ایتمیوب معارض و مغایر
کلمیه سن و خلقی خالقه امر ایلیوب کمسه نک غیبت ایتمیه سن و زینت دنیایه
اعتبار و اهلنه اعتقاد ایتمیه سن زیراکه اهل دنیا الیکی و فاسزدر و محبتلری
ذکی حضور و صفا سزدر · پس البته سنک رأس مالک شریعت غرا و مکانلک
مسجد و صحرا و مونسلک حضرت مولی اولمقدر بیت یا انیس القلوب فی الخلوات
بک ماوی الوحوش فی الفلوات · تحقیق اسرار خواص و عوام · بو مقامده تمامیله یازلمشدر
والسلام · کرچه بو کلمات امثالنه سویلمک یا کتابت ایلمک بو حقیر فقیرک وظیفه
حالی دکلدر · لکن اهل محبتک خدمتنده بولنمق نیتیله کتب اولیادن ایکیوز کتابدن بو فن
تالیفنه تحریر اولنمشدر · رباعی با این همه بی حاصلی و هیچ کسی
در مانده بیماراست بلی و بوالهوس ماندیم · نشان کنج مقصود ترا کر ما نرسیدیم تو شاید برسی نظم
علمای حقیقته ایدک برزمان · و و شدک انلر بو عذاب غفلت و جهله یمان
آشنای حق ایکن بیگانه اولدقلی کمان · علم بیت الله ایکن بتخانه اولمش دل همان
حاضر حق اول حضوریت غافل اوله هر زمان

حاضر اولکیم نعت جمعیت خاطر اودر   غافل اولدیکیم عذاب تفرقه حاضر اوده در
حقه جاندن قیل توجه قلبکا ناظر اودر   اول و آخر اودر هم باطن و ظاهر اودر
حاضر حق اول حضور ایت غافل اولمه هر زمان

جهل و خوف و غم غضب هب غفلت و نسیاندندر   غافل اولان سوء خلقیله یانار نیراننده در
عارف آگاه اولان جان رحمت رحماننده در   غرق بحر وحدت اولمش جنت عرفاننده در
حاضر حق اول حضور ایت غافل اولمه هر زمان

آب و نانی قوت جسمه ذکر حق اولدی طعام   ذوق ذکر الله ایله دل مطمئن اولسون تا ابد
حیرته وارکیم اودر دل بیتنه باب السلام   حق ایله هر حالده اول تا اولسنک اوله مدام
حاضر حق اول حضور ایت غافل اولمه هر زمان

ای کوکل هر دیلرسن سنده استه سن ده اول   کر سعادتمند ایسک کندیکی بولادن دور ایت
باب حیرت قت حضور حضرته ییله دخول   ما سوادن فارغ اول عشقیله وحدتده یی معراول
حاضر حق اول حضور ایت غافل اولمه هر زمان

نفسنی لاشی بلن دل حق بوزا آگاه اولور   رؤیت و سمع و کلامی هم اینی تله اولور
جمله اشیادن انکا بران تماشاگاه اولور   قنده اولسه حق انکله دائما همراه اولور
حاضر حق اول حضور ایت غافل اولمه هر زمان

حق حقدن غافل حاضر اول ایله حضور   دل نظرگاه خدا اولدر صفا قیل کیم طوله نور
شاه طهر لرلدن یقین در حق نشاسیز اولمه دور   وهم و فهم و فکری قوی طال حیرته اول بی سبز و جر
حاضر حق اول حضور ایت غافل اولمه هر زمان

نوع سادس

طریق عرفانده جادهٔ هدایتدن سوها و ضلالته دوشمیا حیله نه وجوه خطالر بیلدر
ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه اول مباحیلر احکام خدادن اعراض ایتمشلردر
و دین مبیندن بولندن چیقوب تکلیفی کتمشلردر انلر اول جهل و خطا ایله بش وجهیله
یتمشلردر اما اولکی وجهیله خطا ایدن اول طائفه دورکه حق تعالی یه ایمان کتوروب
انک حقیقت ذاتنی و کیفیت صفاتنی وهم و خیال الله و قیاس و عقل ایله بیلمک مراد ایتمشلر
چونکه انی ادراک ایده مدیلر پس خطا ایدوب عالمده اولان تصرفات امورنی طبایع
و نجومه حواله قلمشلردر و اوایله ذاهب اولمشلردر بو عالم غریب و بو ترتیب عجیبی
انجق کندیدن صادر اولمش قدیم و باقیدر و نفس انسان و سائر حیوانات و نبات
و معدنیاتک جمله سی طبایع و نجومک تأثیراتندن دوزلمشدر بو عالمدن خارج بر خالق
یوقدر بو کوزل خط کندیدن یازلمشدر و اما ایکنجی وجهیله خطا ایدن اول طائفه در که
بعث و حشری اینانمیوب انکار ایتمشلردر انسان و حیوان اشجار و نبات امثالی بر کره
هلاک اولدقده بر دخی وجوده کلمز دیمشلردر و ارواح اجسادندن اولوب بر یره جمع اولمق ممکن
اولمدیغندن حساب و کتاب و ثواب و عقاب اولماز دیمشلردر بو طائفه نک خطالری
کندی نفسلرین بیلمدکلرندندر زیرا که بونلر اویله ظن ایتمشلردر که روح انجق روح حیوانیدر

بلمشلردر

بلمشلردر حقیقت انسان اولان روح رواندر که بز انکا کوکل دیرز محل عرفان و مخاطب
یزدانی اودر و انکا هرکز فنا کلمز باقیدر انجق بدندن جدا اولور که اول جدالغه موت
اطلاق اولنمشدر پس اول طائفه بو روحی ادراک ایتمیوب غافل قالمشلردر و اما اوچنجی
وجهیله خطا ایدن اول طائفه در که تهذیب اخلاقی انکار ایدوب دیمشلردر که
شریعت بزه امر ایتمشدر که قلبمزی غضب و شهوتدن و ریا و نخوتدن پاک ایده لم بو
ممکن دکلدر زیرا که نفسمز بو صفتلر ایله مجبول خلق اولنمشدر و جبلت بشریت
ایسه تبدیل اولنمق امر محالدر بولنمشدر نته کیم جسد اسود بو غسل ایله ابیض اولماز کذلک اوصاف
جبلیه سندن خالی قالماز و خوی جان الننده در جمله جه ترکنی قیلمق بویله ذاهب اولمشلردر
لکن بلمشلردر شرع شریف اول صفتلری کوکلدن بالکلیه محو ایدوب کیدرمکی امر ایتمشدر
بلکه انلری عقل و قلبک تصرفلری تحتنده قیلمغه امر ایتمشدر بو ایسه امر ممکن و میسردر حتی
نبینه حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم انما انا بشر مثلکم اغضب کما یغضب البشر
بیورمشلردر صبیا دلی حالنده صفات بشریت انکا غالب ایکن صکره کندوسی مغلوب
اولدیغین طیوردمشلردر و حق تعالی کلام قدیمنده والکاظمین الغیظ والعافین عن الناس
بیورلمشدر غیظ و غضبن کظمیله مغلوب عقل ایدنلر ممدوح و مقبول اولدیغین
طیوردمشلردر غیظ و غضبی اولیانلری مدح ایتمشدر زیرا که انسان انلو سراسر انسان
کامل ابه مرتبه سنه یتمشلردر و اما دردنجی وجهیله خطا ایدن اول طائفه در که نفسلرینه
مغرور اولوب کندیلرن منتهی و کامل بلوب دیمشلردر که بز اویله حاله یتشمشیز
بولنمشلردر که معاصیلر بزه ضرر کلمز و بو حالات ایله کوکل دریا کبی اولمشدر که
قاذورات ایله نجاسات اولماز لکن بونلر بلمشلردر که دریا کبی اولمق بر سکونت بولمقدر که
هیچ بر هوا ایله متحرک اولمیه و بر نسنه دن خاطرینه کدر کلمیه حال بو کیم اکر بر کمسنه
انلرک بر یله تکلم ایدرکن اثنای کلامنده انکا تعظیم ایتمیوب عزیزم دیمیوب تخفیف ایلسه
و یا انی تحقیر ایدوب عرضنه خلل ویرر سوز سویلسه انکا غضب و سنین ایله عداوت
ایدوب ضرر قصدنده قالور و اکر بر کمسنه انلرک اللرندن بر اقچه سن و یا بر حبه سن
السه دنیا باشنه طار و جهان کوزینه تار اولوب کدرندن عقلی تار مار اولور هنوز
اول ابلهلر غضب و شهوت النده اسیر اولمشلردر و ریا و کبر ایله طولمشلردر
و رجولیتده بالغ و انسانیتده کامل اولمیوب ناقص قالمشلردر پس انلر جهل و غفلتله
مغرور اولدقلری اوچون بویله دعوالره طالمشلردر زیرا که اولیادن و انبیادن بیله
بر خطا صادر اولدقده اغلیوب تائب اولمشلردر و اما بشنجی وجهیله خطا ایدن
اول طائفه در که حق تعالینک حلم و سترینه اتکا ایدوب قهر و مکرندن امین اولوب
دیمشلردر که الله غفور و کریمدر و رؤف و رحیمدر و عبادینه بیلدر و مادرندن زیاده
ودود و مشفقدر البته اول ستار عیوب عیبلرمزی ستر ایلدیکی کبی اول غفار ذنوب
کناهلرمزی دخی عفو ایدر لکن بونلر بلمشلردر که حق تعالی ستار و غفار اولدیغی کبی
جبار و قهار اولمشدر و دیمشلردر که حق تعالی بزم طاعتمزدن مستغنیدر که اکابر

برفائده حاصل اولماز وعصیان زیاده هم اکا هیچ ضرر کلمز کرچه طاعت افضلدر وعبادت
ایدن ثواب عظیمه نائل اولور لکن حق تعالی یه بر فائده سی اولمدیغندن ایتمیجه نه لازمدر
کلور هان اول غافللرک بو سوزلری اول مریضک سوزینه مشابهدر طبیب اکا
تاکید ایله تنبیه ایدوب پرهیز ایله که مرضدن خالی وراحت قالاسن ومعالجه
قیل که صحت وقوت بولاسن دیدکده اول طبیبه سویلیه که بن پرهیز وعلاج
ایتمزم یا ایتمشم بنم پرهیز وعلاجمدن سکا نه فائده اولور ونه ضرر کلور اولسبب
خسته بو سوزنده صادقدر لکن پرهیز وعلاج ایتمدیسه کندوسی هلاک اولور دیار
پس بو طائفه نک عندنده معصیته طاعت برابردر انلر بونی فهم ایتمدیلر که
ضرردر وطاعت هرخیره قائد ورهبردر نته کیم پرهیز وعلاج صحت بدنه سببدر
کذلک تقوی وطاعت موجب انجلای قلب ورضای ربدر معصیت شقاوتدر
وطاعت سعادتدر معصیت راه نفس وهوادر وطاعت راه حق ولقادر رباعی
ای مرده کما که صاحب تحقیق واند صفت صدق ویقین متفق هر مرتبه از وجود حکمی دارد گر حفظ مراتب نکنی زندیقی

نظم
کوکل سجاده اوزره جالس اول تسبیح سز طورمه | نماز اهلندن اول زکیله صفین سن طورمه
عبادت اوزره اول دائم ایکی عالمده عزت بول | دمادم آل وضو بول تازه جان بو تنبی یاتورمه
یوزک سوریرلره کل بو یالک مسجد اچنده | اوتورمه نیکبی طمع قفسنده قوشیکی اوتورمه
یودن نغمه سن ایکده داخل شیخ ولده | جهنم بابن اچدرمه عیوب ناکسدن صوزمه
جماعتله نمازی ترک ایدن طولش کمه دیلر | انک ترکیله لطفی ایت بر کورت ارتورمه
خطیب وواعظلر افعال واقوالینه اول تابع | امامک غیرسینه کندیکی ازلنهار طبشتورمه
نیازی طاعتی ترک ایلمک بیعمضرتلقدر | کرم قیل ترک طاعتله شناشوبه خلقی شاشورمه

نوع سابع

اهل تصوف اون ایکی فرقه اولدیغی وبر فرقه سی هدایت بولوب اون بری ضلالته
قالدیغی وفرق ضاله نک هربری نه طریق ایله بلاسن بولدیغی وطریق مستقیم ایله
ایله حقه کیدن فرقه منزله ایردوب مرادالدیغی بلدره سن ای عزیز معلوم اولسونکه اهل
الله دیمشلردر که علم تصوف برعلمدر که حق تعالینک صفاتنه اکا وصول حیثیتندن
باحثدر ومحبت بولادرکه عینیک بوعلمه باعثدر وقلبینی ماسوادن صاف ایدن
اصوفیدر که بو علمی واردر زیرا که تصوف کشی کندی قلبنی محبت ماسوادن قطع
ایدوب انجق محبت مولا ایله ربط ایتمکدر وبالاده بیان اولنان اهل سنت وجماعت
مذهبی اوزره تصحیح اعتقاد ایدوب اول حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک
اقوال وافعال واخلاقنه تبعیتله ایزنجه کیتمکدر وتهذیب اخلاق وتبدیل مزاج ایله
ذکر مدام وتوجه تام ایله مقام انس وحضوره یتمکدر اما بیلمیوز انلی ایش تا دخی اهل
تصوف اون ایکی فرقه اولمشدر برفرقه سی شرع شریفه اتباع ایله هدایت بولمشدر
ومنزل مقصوده ایردوب مرادالمشدر واون برفرقه سی طرق بدعته سالک وضلالته
هالک اولمشدر وفرق ضاله مذکوره نک اولری بونلردرکه کلتنه حلولیه حبیبیه

شراخیه

شراخیه اباحیه حالیه حلولیه حوریه واقفیه متجاهلیه متکاسلیه الهامیه بونلرک
جمله سی فساد وفتنه ایله ظاهر اولمشدر وبونلردن ایراغ اولان حقه یقین اولمشدر
ودین واعتقادی فتنه وفساده واقع اولمه دن سلامت ومتانت بولمشدر
زیرا که انلر ظلمت جهالتده قالوب بحر ضلالته طالمشدر انلر ایمان ایله مشرف
ایکن هوای نفسه اویوب شرع شریفی تخفیف ایتدکلری ایچون حق تعالی انلری اول
خیالات باطله ایله بلایه طالمشدر وهر بر فرقه باطل مذهبیله مشهور اولوب
مادرکه خذلاندن دور ومهجور اولمشدر اما اولا اولیائیه مذهبنده بولنان فرقه
دیمشلردرکه سالک درجه ولایته واصل اولدقده اندن جمیع تکالیف شرعیه ساقط
اولور واولیا انبیادن افضل اولوب مقام اعلی بولور حال بوکیم بو یله اعتقاد ایلیان
کمسنه نک قلبنده دین وایمان قالماز زیرا که جان بدندن چقمدقجه بو تکالیف شرعیه
ساقط اولماز وهیچ بر ولی هیچ بر نبینک مرتبه سنی بوله من واما حبیبیه مذهبنده
بولنان فرقه دیمشلردر که عبدالله تعالینک محبتی مرتبه سنه واصل اولوب غیری
محبتلردن منقطع اولدقده اندن صوم وصلاة وسائر مأمورات ومنهیات ساقط
اولوب محرمات انجق اکا حلال اولور حال بوکیم حرامی حلال اعتقاد ایدن دینسز
قالور وبوطائفه قابل تفهیم والزام اولمیوب مناهی ومحرماتی مرتکب اولور پس
انلردن اجتناب ایدن سلامت بولور اما شراخیه مذهبنده اولان فرقه
دیمشلردر که عبد انس وحضوری بولوب مصاحب مولی اولدقده اوامر
ونواهی شرعیه اندن ساقط اولوب صدای دف ونای ایله سماع ایتمک ورباب
امثالی نسانی استشمام واستمتاع ایتمک اکا لازم اولور بونلر عبدالله شراخینک
قومیدرکه اطراف عالمی سیر ایدوب کیدرلر وبونلری تتبع ایتمک واجبدر که بونلر
حیله ومکر ایله نیجه فساد وفتنه ایدرلر واما اباحیه مذهبنده اولان فرقه دیمشلردر
بز نفسمز مالک دکلوز که آنی معاصیدن منع ایده لم وهرکسک مالی ودرتجی بزه حلال
ومباحدر که آلالم وکیده لم ومشتهیاتنه مانع اولمق کفردر دیدیلر حال بوکیم بونلردن
اکفر واضر برفرقه یوقدر زیرا که بونلرک شری چوقدر واما حالیه مذهبنده اولان
فرقه دیمشلردر که سماع ورقص ایله ال اله چالمق حلالدر واول حینده بیهوش اولیق
شیخزدن بره حالت کلدیکی دیدکلری دخی ضلالتدر واما حلولیه مذهبنده بولنان
فرقه دیمشلردر که جمیله عورتنه ومحبوب اوغلانه باقمق حلالدر زیرا که اول احسن الله
مقدم حالدر وکوزلره نظر ایتدکلری حالده سرور ایله رقص ایدوب دیرلر که بو
هم صفات حقدن برصفتدر که بزه کلمشدر جاهلر وابلهلر جمله انلر اولمشدر بو یله
دیبوب بری بری ایله معانقه ایدوب اوپشرلر وحلقه اولوب رقص ایله یتشورلر بونلر
دخی ضلالته یاپشورلر واما حوریه مذهبنده بولنان فرقه دیمشلردر که بیهوش
اولدیغی حالده جنتنک بزه حوری قیزلری کلور بز دخی انلرله جماع ایدرز انکیچون بیهوشیدن
زائل اولدقده بزه غسل ایتمک لازم اولور حال بوکیم بویله دیان کافر اولور واما واقفیه

مذهبنده اولان فرقه دیمشلردر که عبد الله تعالی‌یی بیلمدن و اکلمدن عاجز و قاصردر
عقل بشر انی ادراك ایتمکه قادر دکلدر دیوب توقف ایتمشلردر حال بوکیم آیات
واحادیث اقتضاسنجه اول ذاتك توحید خدا انسانه فرضدر والا تکلیف مولی
عبث اولمق لازم کلور بویله اعتقاد ایدن خود ضلالتده قالور واما تجاهلیه
مذهبنده اولان فرقه دیمشلردر بز ریا و سمعه دن خوف و حذر ایدرز
انکچون صلحا کسوتن قویوب فاسقلر لباسن کیوب خلق ایچنده کیدرز دیمشلر
بوکیم بو دخی شرع شریفه مخالف بولنمشدر زیراکه من تشبه بقوم فهو منهم دینلمشدر
واما متکاسلیه مذهبنده اولان فرقه دیمشلردر که بو جهانه کلمکدن مراد انجق تن
بسلمکدر غیری نسنه یوقدر بونلر کار و کسبی ترك ایدوب قپولرده دیلنجیلك
ایدرلر همان هرنه بولورلرسه ییوب ایچوب کیدرلر حال بوکیم انلر بونی شریعته
مخالف ایدرلر واما الهامیه مذهبنده اولان فرقه دیمشلردر که کتب شعرا قرآن
طریقنده و جمله تفسیر حقیقتده بس انلر قرآنی و حدیثی و فقهی اوکرنمکدن اعراض
ایدوب شعرا و حکما و ظرفا کتابلرن اوقویوب الهام ربانیدر دیوب کیدرلر
حال بوکیم عمرلرن ضلالتده صرف ایدرلر بیت علم دین فقه است و تفسیر و حدیث
هرکه خواند غیر ازین گردد خبیث واما طریق مستقیم ایله حقه کیدن فرقه دیمشلردر
قرآن کریم و حدیث شریف دینمزه و دنیامزه کافیدر و شریعت بزه وافیدر
بس بونلر اولیا زمره سیدر که هدایت بولمشلردر و طریقت تحصیلیله
سالك اولمشلردر و راه مولاده منزل المشلردر و علم حقیقتده مالك اولمشلردر
و مجلس حضور و انسده کلمشلردر و محبت دریاسنده طالمشلردر و فنا
فی الله اولوب انکله قالمشلردر و دولت ابدیه ایله سعادت سرمدیه بولمشلردر نظم

سرای دینك اساسیدر شریعت — طریق حقك هداسیدر شریعت
بولدر اول قیو درکاه حقه — که بو یولك ابتداسیدر شریعت
دخی بو شکله بولدی یول ختم اولنور — بو راهك انتهاسیدر شریعت
صراط مستقیمه دعوت ایدنك — منادیلر نداسیدر شریعت
شریعت انبیانك سنتیدر — قوملرك اقتداسیدر شریعت
خدانك لیلة المعراج انجمنده — حبیبنه عطاسیدر شریعت
یکرمی اوج بیلده ولك جبرئیلك — اکا حق خداسیدر شریعت
جهانده جو قدر انواع علومك — قمو سینك هماسیدر شریعت
بو نفس کافری قتل ایتمك ایچون — حقیقتك حکم و قضاسیدر شریعت
جهاد اکبر ایدن اهل عرفانك — قلوبی نك صفاسیدر شریعت
طریقت کاروانی نك اوکنجه — ولیلر مقتداسیدر شریعت
حقیقت کرچه سلطان القضادر اما — او کشورك لواسیدر شریعت
شریعتدن ولی یاد اولماز اصلا — ولینك آشناسیدر شریعت

شریعتله

شریعتله طورر ارض و سماوات — بو بنیانك بناسیدر شریعت
نه بلسون شرع پاکی اهل الحاد — اول اعدانك جفاسیدر شریعت
همان انلرده عقلنجه صانورکیمه — نظام ایچون اولاسیدر شریعت
صقین جانم صقین انلر کبی همه — دیمه سنده بولاسیدر شریعت
شریعتسز حقیقت اولور الحاد — حقیقت کون ضیاسیدر شریعت
ضیاسی اولیانك شمسیدر یوق بل — حقیقتك قیاسیدر شریعت
جهانه بر ولی کلمز کیه الا — المسنده انك عصاسیدر شریعت
دخی باشنده تاج و شال و کسوت — هم اکننده عباسیدر شریعت
حقیقت جانیدر انجق ولی نك — جان تندن ماعداسیدر شریعت
حقیقت عرش اعلادر محقق — او عرشك استواسیدر شریعت
بدن بولماز بقا جان اولمدیجه — حقیقت تن بقاسیدر شریعت
صقین صو کملی نامحرم اتحدر — یوزنك صوتی حیاسیدر شریعت
جمیع انبیا و اولیانك — نیازی رهنماسیدر شریعت

باب خامس

حضرت ملك الملوكك درکاه و دیوانینه سیر و سلوك جانی و مرور
وعبور و مقامات سبعه نفس انسانی و اداب و ارکان حضور حضرت
و کرامات و امارات مرشد راه رحمانی و صفات و علامات مرید قابل
عرفانی و انواع مداخل و مکاید واهمهٔ شیطانی و مناقب و مکارم قطب
اولیای زمانی فصول ثمانیه ایله تفصیل ایدر فصل اول احوال و اطوار
سیر و سلوك جانی و اکا متعلق اولان حجب اعیانی و مقام اولدی بولنان
نفس انسانی و اکا انده ایکن لازم اولان اداب و ارکانی سکز نوع ایله
بیان و عیان ایدر نوع اول مبدأ و معاد روح انسانی بیلدردی ذی عرفانی
معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه حق تعالی کندی حکمتیله اسرار ذاتی
سمای عمادن طبیعت کلیه ارضنه انزال ایدوب اسما و صفاتی خواصی اظهار
ایچون اول اسراری نطفه لر اصدافنده پنهان ایلدکده انلر ظلمات نفسانیه ایله
بر مرتبه حجابه کتمشلردرکه مقدم مالك اولدقلری اعتبارات و کمالاتی اونودوب
محسوسات و شهواتنه میل و رکون ایله مقام بهایمه یتمشلردر و اول وطن
اصلیلری اصلا خاطرلرینه کلیوب مبدأ و معاد و صلیلرن نسیا منسیا ترك
ایتمشلردر بعده انلره صورت ظاهره لری اوزره نیجه رسل ارسال ایدوب
صورت باطنه لری اوزره دخی نیجه رسل ارسال ایلمشدر تا کیم انلرك ظلمات
بشریتلرندن مصابیح ملکوتیه ایقادیله بر توصل بولسونلر و انلرده شکل حجابتلرده
اولدقلرینه انکله مطلع اولسونلر و انواع کمالاته وصول استعدادلری
اولدیغن بلسونلر و حجب ظلمانیه و نورانیه کشفنه جد و سعی ایدوب

اول مبدأ اولرینه رجوعی طلب وآرزو قیلسونلر پس اول طلب وآرزو ایله انلرك
یکایر قاریشن تقرب ایدنلره اول بارشون تقرب قیلمشدر واکا بارشون
یقین اولانلره اول برقولاج یقین اولمشدر واکا مشی ایله کیدنلره اول هروله ایله
کلمشدر تا کیم بو الطاف انلری اول برجذبه ایله حضوره جذب ایتمشدرکه
انلره عادات وطبایعلرین کلیتله اونوتدرمشدر واول جذبه ایله انلرینه حضرت
احدیته کفتشدر وکندی صفتلرین انك صفاتینه محو ایتمشدر زیرا که انلرکه
عبودیتله متصف اولدقلرندن انك ربوبیتنده هیچ بر نزاعلری قالمیوب انکله
مطمئن اولمشلردر وانذن راضی وعندنده مرضی اولوب حضورلی بولمشلردر
نته کیم انلری بعضا دلولیله دعوت ایدوب یا ایتها النفس المطمئنة ارجعی الی ربك
راضیة مرضیة بیورمشدر وعبادی زمره سنه دخول امریله خلافت ادمیه لر
تحقیقن طیورمشدر وانلره خلعت قیومیه الباس ایدوب کمالات ابدیه
ویروب نعمت سرمدیه ایله طیورمشدر پس اول طلب ورجوع وانجذاب معهود
نور هدایت حی ودود اولوب انجق عنایت وداد ازلی وسعادت مادرزاده
لم یزلی بولان سلاکه باهره ونطف طاهره اولان طباع سلیمه واخلاق کریمه
اصحابی انبیا واولیا قلوبنده طولمشدر وهر بری کندی استعدادی مرتبه سنجه معرفت
نفس ایله معرفت حقه ایروب حضورلی بولمشدر وانلر لذات دنیاویه
التفات ونعیم اخرته اعتبار ایتمیوب قلوب صافیه لری مولالرینه توجه قیلمشلر
وارواح قدسیه لری آناء لیل ونهار انك ذكر وفكرینه مستغرق اولمشدرلر ونفوس
زکیه لری حواس ظاهره لذتلرین صاقوب بصیرت باطنه لرینه ظهور ایدن
عزت ولذتلری المشلردر ای روحم اکر بو زمره اولیادن بولنمقلسن سعادت
سنکدر وهرنه دیلرسن واکر بونلره محبتله خدمت ایدر بولنورسن بشارت
سنکدر انلر ایله سن وخبرده المرء مع من احب کلدیکی ایله سن اما ظلمت سجین
طبیعته هبوط ایدوب اسفل سافلین بدنه مربوط اولانلرك کوکلری غضب
وشهوته اسیر وخوف وخطری کثیر اولمشدر وشبکه مخالفات ایچنده
مأیوس وقفس عادات ایچنده محبوس قالمشدر زیرا انلر بهایم کبی کثرت
اکل وشرب ونوم وجماع ایله مشغول اولوب معرفت نفس ایله مبدا ومعاد
اصلیلرین بلدن معزول اولمشلردر منه بدء الامر والیه یعود اشارتن بیلن
بلیوب جهانده حیوانات کبی حیوان کبیدن آکل ومأکول اولمشلردر نظم

بوتن بو جهاندن کوکل اول جهانه — هوا یارتند رخدایا رجانه
کوکلدر غریب وغمی هم غریب — دکلدر یری ارض ویا آسمانه
اکر یار جانه دخیر دسن مدام — ایرورسن اوجانانه اندر جنانه
ولی یار حسنده هواسن اکر — یرکدر بو خاشاك ایله خاکدانه
مکر نا کهان اول عنایت ایروب — سنی جذب دلدار ایله نا کهانه

که برجذبه

که برجذبه در هیئت عملدن کوزلك — عملدر نشان جذبه درنی نشان
نشان موجدر نی نشان بحردر — نشاندر بیان نی نشاندر عیان
کونشدن نجوم بر آز بدظاهر اولور — فلکده همان سو بیر بود که نهان
سکوت ایله حق که صمت انجه وار — هزاران لسان وهزاران بیان

نوع ثانی

انسانك وجودنده بولنان نفس شهوانیه ایله نفس ناطقه نك حقیقتلرین واینکی
بری بریله اولان احوال واطوار واسمالرین بیلدر رای عاجز معلوم اولنسونکه اهل الله
حقه دیمشلردرکه انسانك ایکی روحی واردرکه حکمای اسلامیانك برینه
روح حیوانی وبرینه روح انسانی دیرلر اما انلرك روح حیوانی دیدکی
جوهر بخار لطیفدرکه بدنده اولان حیات وحس وحرکت ارادیه محلی
حاملدر وبز بو روحه نفس شهوانیه ونفس بهیمیه اطلاق ایدرز پس بو نفس
ابدانه مشرق بر جوهردرکه اکر بدنك باطن وظاهرینه برابر اشراق ایلدیکیه
حالت یقظه حاصل اولور واکر بدنك باطننه اشراق ایدوب ظاهرینه ایتمدیکیه
حالت نوم حاصل اولور واکر بدندن اشراقی بالکلیه قطع ایلدیسه حالت
موت حاصل اولور سبحان الصانع الحکیم واما حکمانك روح انسانی
دیدکلری جوهر نفس ناطقه درکه اول حد ذاتنده ماده دن مجرد بر جوهر
اولمشدر لکن کندی افعالنده ماده یه مقارن بولنمشدر واهل الله بو نفسدرکه
اماره ولوامه وملهمه ومطمئنه وراضیه ومرضیه وکامله اسماسیله تسمیه
قیلمشلردر وبرینجه صفات ایله متصف اولدیجه بو اسمالك بریله ذکر اولنمشدر
پس اکر بو نفس ناطقه اول نفس شهوانیه نك مطیع ومنقادی اولوب انکاهر
حالده مرافقت وموافقت ایلیوب انك تحت حکمنده بولندیسه بوکا اماره
دیرلر واکر امر تکلیفی تحتنده ساکن اولوب حقه تابع اولدیسه لکن هنوز آنده میل
شهوات فانیه قالدیسه اکا لوامه تسمیه ایدرلر واکر بو میلی زائل اولوب نفس
شهوانیه ایله معارضه ده متانت بولدیسه وکندی عالمنه زیاده میل ایدوب
قابل الهامات اولدیسه بوکا ملهمه اطلاق ایدرلر واکر نفس شهوانیه نك
حکمندن چقوب مقام عبودیته یتدیسه واستطرابی ساکن اولوب شهوانی
کلیتله حکمی زائل اولمش ایتدیسه بوکا مطمئنه دیرلر واکر بوندن ترقی ایدوب
مقاماتی نظرندن محو ایتدیسه وجمله مراداتندن محجوب قانع اولدیسه بوکا
راضیه تسمیه ایدرلر واکر بو حالی کمال بولدیسه عند الله مقبول وعند الناس
محبوب القلوب اولدیسه بوکا مرضیه اطلاق ایدرلر واکر جمیع صفات
کمالیه ایله متصف اولدیسه وتکمیل عباد ایچون خلقه رجوع ایله امر اولندیسه اکا
کامله تسمیه ایدرلر وبو نفس ناطقه نك اسمای سبعه مذکوره سندن غیری
نیجه اسماسی دخی واردر پس بو جوهر مجرده قلب دیوب کوکل مراد ایدرلر

وبو بدنلك وعالملردكه اوامر شرعيه ايله مخاطب وعبادت ومعرفتله مطالبدر
وبو جوهرك ظاهری ومركبی واردر كه اول نفس شهوانيهٔ مزبوره در وبونك باطنی واردر كه
روحدر وبو روحك باطنی واردر كه سردر وسرك باطنی واردر كه سر السردر
وسر السرك باطنی واردر كه خفيدر وخفينك باطنی واردر كه اخفادر اما برشينك
باطنی آنك حقيقتی وماده سيدر مثلا سرير برشنه دركه انك باطنی خشب قطعه لريدر
وخشب قطعه لرينك باطنی شجره در وشجره نك باطنی عناصردر بعده در وعناصرك
باطنی هيولادر اولادر پس لوامر واحد زياده غايت لطافتده بولنديغی حالنده
اخفی تسميه اولنور وبر درجه تنزل ايدوب بر مقدار تكثف ايلديكی حالنده خفی
تسميه اولنور وايكنجی درجه تنزل ايدوب اندن زياده تكثف ايلديكی حالنده سر السر
تسميه اولنور بعده كذلك تنزلنده سر تسميه اولنور بعده كذلك تنزلنده روح
تسميه اولنور بعده كذلك تنزلنده قلب ونفس ناطقه ولطيفهٔ انسانيه وحقيقت
انسان وحتی تنزل ايلديكنده انسان ديلور كه بو درجه ده اسماء اربعه ايله تسميه اولنور
واكر بر درجه دخی تنزل ايلديسه انسان حيوانی ونفس اماره تسميه اولنور
وبو روح اعظم كه انك حقنده حق تعالی قل الروح من امر ربی بيورمشدر بو امر ربك
بر سر بزدايدر كه انك كنه وماهيتن حق تعالی انجق كندی نفسی بلور خواص عبادينه
طيورمشدر وبو روحك عالم كبيرده نيجه اسما ومظاهری واردر وعالم صغيرده
اعنی عالم انسانده هم نيجه اسما ومظاهری واردر اما عالم كبيرده اولان
اسما ومظاهری عقل اول وقلم اعلی ولوح محفوظ وحقيقت محمديه وروح محمدی
ونور محمدی ونفس كليه دركه حق تعالی قرآنده خلقكم من نفس واحدة بيورمشدر
واما عالم انسانده اولان اسما ومظاهری آنفا بيان اولنان اخفی وخفی
وسر السر وسر وروح وقلب ونفس ناطقه ولطيفهٔ انسانيه وحقيقت
انسانيه در وحق تعالنك ابداع وايجاد ايلديكی موجوداتك جمله سندن بو جوهر
اقدمدر وخليفهٔ اكبر وسر اعظمدر وبونك ابتدای تنزلاتی اخفی الخفی در واخری
قلبدر كه نفس ناطقه در وبونك تفصيلی كچمشدر

لمؤلفه

عقلم دير عقلدا بنی صانمه كه جسم بنم   الله قوايم نه عادم كه بن امر [illegible]
روح روحم كه تعلق ايلدم آب وكله   نور محضم كه ضيا [illegible] صفا [illegible]
جوهرم كرچه مجرد درايكی عالمدن   نعمه هيولای هر شكله بن جلوه كرم
مطلقم شكله صورتده مقيد كبلم   بن امير صورتم [illegible] اسيرملودم
ديده لردن كوزر كندی جمالم تنها   طوطی جانمه دلی ديبو سقهدر شكرم
هر نيده باقسم انی كندی وجودم بولورم   برمرايا ده عيان كلدی ميران ايدرم
خلقدن عارف ومعروف بنم ای حقی   آن معشوقم وعشاقه نور بصرم

نوع ثالث

نفس ناطقه نك بدن انسانده واسطهٔ نفس شهوانيه ايله اولان تعلقی ودلی عاليه

بولنان

بولنان توجهی بلدر ای عزيز معلوم اولسونكه اهل الله ديمشلردر كه مقام اخفادن
مرتبهٔ قلبه تنزل ايدن روح اعظمدركه جسم انسانه تعلق ايدوب اموری تدبيرنی
التزام ايتمشدر وبو تعلق عاشقك معشوقنه اولان تعلقی مرتبه سنه كتمشيدر وبو روح
انسان وجسمك تدبير وتصرفنده واسطهٔ نفس شهوانيه ايله يتمشدر زيرا كه بو روح
شريف بغايت لطيف وجسم انسانيه بغايت كثيف اولوب نفس شهوانيه لطافتله
كثافت اره سنده متوسط اولمشدر انجون تنزل ايدن روح پاك ايله جسم خاك اره سنده
واسطه اولمغه لياقت بولمشدر وبو روح علوی نفس شهوانيه ايله تعلق ايلديكندن
اسمی قلب ونفس ناطقه اولمشدر پس بو قلبك ايكی جهتی واردر كه برجهتی عالم حس
وشهادت سمتنه طوغريدر وبرجهتی عالم قدس وغيب سمتنه طوغريدر ونفس شهوانيه
كثيف اولديغندن روح انسانك برجهتنده زجاجه مرآتك بريو زينه طلا اولنان
كثيف حسی اعنی سيماب كبی ملازمدر وآخر وجهنده صور تدكورنملك لازمدر پس انجون
قلب انسان اشرف اعضا واعظم اشيا ومحل تجليات صفات واسما اولوب مطلع انوار
ومخزن اسرار دكاركاه انتقالی حقايق اشيا ونظر كاه حضرت مولی اولمشدر
وحق تعالی كلام قديمنده لمن كان له قلب بيورمشدر اندن مراد انسان كاملك قلبی
اولديغن طيورمشدر زيرا كه ازكسه نك قلبی عبرت المقه ايرمشدر پس اكر كوكل
عالم شهادتده اوبله توجه قيلسه كه عالم غيب وتنزيهی كليته فراموش ايلسه انی اولان
خواص علويه دن محجب قالوب حيوان اولور واكر كوكل عالم غيبه اوبله بر مرتبه
توجه قيلسه عالم شهادت وتشبيهی كليته فراموش ايلسه كندو يه عرض وعارض
اولان خواص سفليه دن محجب قالوب ملك اولور واكر كوكل ايكی عالمك برينه توجه ايلديكی
اوبرندن غفلتله ذاهل اولمسه اول كوكل صاحبی انسان كامل اولور وبو كمال اوبله بر
مقام عاليدر كه انجق تزكيهٔ نفس وتصفيهٔ قلب ايله حاصل اولور وبعض بين طريقنه
سلوك ايدن بو كماله واصل اولور پس مادامكه قلب تنعمات جسمانيه ايله وشهوات
نفسانيه ايله بدنه توجه قيلمشدر اول قلب البته مقيددن يتمش حجاب ايله محجب القا
وبو مرتبه ده قلبك ادی نفس اماره اولمشدر زيرا كه قلب اولحينده مذموم اولان
غضب وحسد وكبر ايله وعجب وغرور وسوء خلق ايله وحرص وشره وشهوتيله
طولمشدر بو اخلاق ايسه قلبی مقلبدن بعيد وكثيف مكشلله عليل ايلر خصوصا
غضب وشهوت عزيز اولانی ذليل ايلر چونكه قلبك حقا امير بدن اولمقدر وبدن
انك هر حكمنی قبول قيلمقدر پس غضبله شهوت قلبه غالب كلنسه امير اولان مأمور
اولوب امر بر عكس اولور انجون مغلوب غضب واقعه ده كلد ونی كلب لدكنده
ساجد اولوب كورد ومغلوب شهوت زوباده مركوب حمار اولور اكر كوكل بو مرتبهٔ ملعونه ده
كندو تی اونودوب مدت مديده ده مكث ايلديسه انك عالم غيبه توجه ايتمكه قدرتی
قالماز زيرا كه قلب آينه مثالدر غبار وپاسدن صافی اولدقده انسان آنده اشكال
وصور تلری كوردر واكر اينه بر مدت صقالت اولنميوب پاس آنك جوهرنه توغل

وتمکن ایلسه صکره اول پاس انلک صیقلیله دخی زائل اولمیوب خاصیتی باطل اولور
نته کیم خبرده ان القلوب لتصدی کما یتصدی الحدید وجلاؤها ذکر الموت وتلاوة
القرآن کلمشدر اگر کوکل کندی عالمنه اعنی عالم غیبنه متوجه اولدیغنه ابتدا اولنسه
ذکر وفکر ایله حجب مذکوره نی بر بر کشف ایتمکه سعی واهتمام ایدر وکثرت شهوات
ومعاصیدن حاصل اولان زنك وکدر بالجمله زائل اولور کیدر پس حقایق
اشیا ودقایق معنی انده منتقش اولوب تجلیات الله مستعد اولور زیرا که کشف
حجبك معناسی بودر که کوکلدن شهوتلر زائل اولدقجه ابتدا ایله کی مقامی ایرلو
چوکوکلده شهوات وار در ولردن هیچ برنسنه قالماز مطلوبنه واصلدر که
اول قلب ایله مقلبی آروسنده بر حجاب اولماز نته کیم حق تعالی بیورمشدر که لم یسعنی
ارضی ولاسمائی ووسعنی قلب عبدی المؤمن اللین یعنی ای کوکل مزلا که
حلیم وسلیم اولا مؤمن قولنك کوکلی بنم سیغدیغم یردر او بیله دکلدر که حق تعالی عبادنك
قلوبنه حلول ایلیه حاشا او معنادن لکن وقتا که قلب مؤمن صیقل ذکر وفکر ایله آیینه
کبی تصفیه اولنور نته کیم عالم شهادتده اولان صور محسوساتی آیینه ده بولنور
کذلك عجایب عالم غیب اول کوکلده مشاهده قیلنور ودهننده حاصل اولان
صور اشیانی تعبیر ایدن بو مشاهده علمیه در زیرا که ذهندن مراد نفس
ناطقه در که بیله یکسك کبی ... ..کلدر

کل ای نکار رقیب آیینه دل یوزنه دولانه / که نقش غیردن اولدی بو دل چو آینه پاك
اگر چه آیینه وجه پاکلك اولمشدر / نه عقول ونفوس وعناصر وافلاك
ولی سکاسنی انجق تمام کوسترمشدر / جهانك انجمنه بو آیینه دل عمنالك
تمام چهره خوبك کوکلده سیرایت کیم / دل اولدی مظهر تام ولطیف وصافی وپاك
ندن تنزلك اولماز بوپاك خلوته کیم / اذا مررت به ما وجدت فیه سوالك
سکا چو نسخه مجموع کائنات اولدم / روا میدر که قالا مزین فنا ده کل وخاك
اگر چه ساحه آتلت بنی هم الی بحره / که بحر عشکا موجسم اوزنمه جون خاشاك
بنمله دجو ظهورك وجود اولدکسنك / فلست تظهر لولای لم اکن لولاك
سن آفتاب جهانسن چو سایه ده حقی / نمو ظلا کونشدن بولور وجود وهلاك

نوع رابع

قلب ایله مقلب آره سنده اولان حجب نه اولدیغنی وقلب انلردن نه وجهله خلاص
بولدیغنی بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردر که حجب ملك ملوکت
اولان اهل سلوکك ایچون جمله دن اقدم واهم والزم بودر که دنیا ومافیهادن بلکه
ماسوای مولادن اعراض ایده لر وهر تدبیر وآرزودن کیجوب جمیع ذنوب وقصوردن
توبه ورجوع ایدوب حضور حقه کیده لر زیرا که حق تعالی کتاب کریمنده بیورمشدر که
یا ایها الذین امنوا توبوا الی الله توبة نصوحا وتوبوا الی الله جمیعا ایها المؤمنون
ان الله یحب التوابین ویحب المتطهرین وحضرت حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم

حدیث شریفده بیورمشدر که کناهدن توبه ایدنجی هیچ کناهی اولمیان کبیدر
وبیورمشدر که توبه ایدنجی کسنه حق تعالینك دوستیدر وبیورمشدر که مادامکه
بر قول حالت محتضره وارممشدر اول هرنه زمان توبه ایدرسه حق تعالی انك
توبه سن قبول ایدر اما حق تعالی یه توبه ورجوع ایتمك حقنده ایات واحادیث
تتی چوقدر جمله سن یازمغه حاجت یوقدر زیرا که حق تعالی هدایتیله عنایت
ایلدیکی عارفه بو اشارت کفایت ایلر وحضرت عمر رضی الله تعالی عنه بیورمشدر که
قلبم ربمی کورمشدر کیمکه بو سعادته واصل اولمق ودرجات کمالك اعلاسنه
ترقی قیلمق مراد ایدرسه ابتدا باب ابوابدن داخل اولسونکه اول ماسوای مولادن
توبه ایتمکدر توبه ایکون باب ابواب اسمیله تسمیه اولنمشدر که عبا ابتدا ماسوادن
توبه قیلور اندن جناب ربك حضراتی قربنه داخل اولور حال بوکیم اجماع
امت انك اوزرینه در که توبه علی الفور واجبدر زیرا که ترك منهیات وفعل
مأمورات السنه علی الدوام واجبدر اگر سن کندی نفسکا انصاف وشفقت
کوزیله نظر ایدرسن بو توبه یه احتیاجکی اکل وشربه احتیاجکدن زیاده کورورسن
زیرا که میل شهوات وذنوب قلبکی محبوبندن محجوب ایتمشدر حال بوکیم عبد ایله مولای
آره سنده اولا ایتمش حجابك اعظم واکثفی حجب ظلمانیدر که انلر ظلمانیدر کرچه حجب
سایره یی دخی رفع ایتمك لازمدر لکن انلر نورانیدر وانلرله بیله مشاهده ایلمك
عبدلك شانیدر زیرا که اول حجب که قلبده ذنوب ایله حاصلدر انلر سنکله مطلوبك
میاننده بولنان جدار رخایله مماثلدر پس انلرله مطلوبك نه ذاتی کوریلور ونه اثری
بولنور اما حجب نورانیه زجاجات امثالیدر قلبیله مطلوب مشاهده اولنور
وکثیر حیله نهان اولورسه ده وماورای جداره قیاس اولنیوب بنه شکلی بیدر
نته کیم بصر ایله محسوسات اوبله کوریلور کذلك بصیرت الکا قیاس اولنور اگرچه کیم
بصیرت دینور وطبع وختم اولان ظلمات ذنوب ایله مستور اولدیغنه انوار غیبیه یی
کورمکدن دور اولور پس اول حضوردن وطاعتدن مهجور اولور وارتکاب معاصیده
منهمك اولمیوب مسرور اولور واگر ذنوبك جمله سندن توبه قیلدیسه انك بصیرتنده
حجب ظلمانیه آچلور کیدر پس اول کسه حضوردن کلوب خشوع وخضوع ایله مقابل
اولوب مولاسندن حیا ایدر وآنده اول حینده حجب نورانیه قالور که انلر الهیات
لذات جنانه التفات ایدر واحوال ومقاماته وتجلیات وکراماته اعتبار ایدر
وکندوده ن صادر اولان اعمال صالحه یه اتکا واعتماد ایدر زیرا که بو کسه او بیله ظن
ایدر که موجد اعمال انجق کندیدر که طاعت انك معتادیدر بعده برکات ذکر
وفکر ایله بو حجاب منکشف اولور اول حالنده توفیق خدای مشاهده ایدوب
شکرنده تقصیرینه معترف اولور وکورر که معطی ومانع وضار ونافع انجق رب
العالمین حضرتلری ایمش وبر قولده جبر وثواب مراد ایسه آنی لباس تقوی ایله مزین
وموفق ایدوب حضور حضرتنه لایق ایدر ایمش وکورر که عبد اگر چه فعلنك فاعلیدر

لکن انك الینده نه خیر کلور و نه شر بلکه هپ ایدوب ایلیان انجق اول خالق البریه‌یمش
چون انك کوکلی بو کشف ایله غفلتندن اویانور اول دمده سرور و لذتندن کندوکی
وصفنده صانور اکر اول مشاهده‌یه نائل اولان الطاف خفیه ایله محفوف و محفوظ
اولدیسه اول البته بو کشف خطوردن ترقی قیلور و حجب نورانیه باقیه دخی شیئاً فشیئاً
زائل اولور و منازل مقربینه و مقعد صدقه واصل اولور اما حجب مذکوره‌یی جهاد
و ریاضات ایله غسیل‌دن ظن اولنمسونکه اول ذات بیچون بو عالم دونده بو عین راس ایله کورنور
زیرا که اول ذات اقدس بو دیده جهان بین ایله کورنمکدن تنزیه اولنور انجق ماسوادن
پاك اولان قلبك بصیرت کوزیله مشاهده قیلنور اما بو توبه مرقومه که ذنوب ماضیه‌دن
نادم اولمقدر بو عوامك توبه‌سیدر که توبه مقبوله در واما توبه خواص قلبی مقلبك مشغول
ایدن اشیانك جمله‌سندن توبه قیلمقدر واما توبه اخص الخواص انس و حضور حقدن
بر نفس غفلت و ذهول ایتمدن تائب اولمقدر و بو توبه انبیا و صدیقین توبه‌سیدر
و بونلر انفاس طیبه‌لری قیمتن بلمشلردر و هر بر نفسدن دنیا و ما فیهادن خیرلی
بلمشلردر و بونه تجریددن مراد قلبی تجلی حقدن منع ایدن صور کونیه‌نك قلبده طولوب
انده منتقش اولمسیدر پس مادامکه سالکك قلبنده ماسوی‌الله اولور اول تجلیات
انواردن محجب قالور کاه اولور که غیرالله چوق اولور قلب حجاب ظلمانی اولور و کاه اغیار
از اولوب حجاب نورانی اولور انکچون اولیای کرام طالب تجلیات اولان مبتدی سالکلره
ترك اسباب ایله امر ایدوب خلوتده جلوس ایله تنبیه ایتمشلردر تا کیم الوان کونیه
صور کونیه طولمسون و تجلیاته مانع اولمسون اما قلبده مانع تجلیات انجق انتقاش صور
کونیه اولدیغنه دلیل قاطع بودر که سالك طریق مقربین اولمیان عابدی کورمسنکه
حق تعالی حضرتلرینه خضوع و خشوع ایله نیچه نیچه عبادتلر ایدر لیکن سالکلرده
حاصل اولان شوق و ذوق و وجد و حالتلردن انك قلبنده بر نسنه حاصل اولمازدی
زیرا که سالك اولمیان عابدك قلبی اغیار ایله طولمشدر بر ساعت خالی قالماز و اول
عابد اول اغیاری قلبندن کیدرمکه سعی ایتمز و سالکلر مرادلی مرادلری یتمیش کندی جانندن
ایچری کتمز اول انجق جنته وعد اولندیغی نعمتلره منتظر اولور پس اکر حق تعالی انك
عبادتلرن قبول ایدرسه و اول دنیادن آخرته ایمان ایله کیدرسه اول عابد جنتده
اولان نعم موعوده‌یی بولور زیرا که حق تعالی خلف وعد ایلمز البته هر وعده‌سی یرینه
کلور و اما عابد سالکه حق تعالی دنیاده تجلیات و آخرتده علی مقاماته احسان و کرم قیلور
پس بونکله اثبات اولنمشدر که حجب قلب انتقاش صور کونیه‌در

نظم

بو کهنه دیر جهانی صورتیله دار غرور ... وقتیه دکیم اوله شیر الکهز ملك سرور
چونکه احببت ان اعرف دیدی الله حق ودود ... عشق منجی اغنا آچوب ایلدی خوش عزم ظهور
جانلر کورمك ایچون آلی و رای انوار ... اول سبیله شد انك واردی بو یا نوا النور
وارلغکدن بو آیاق طشره چقسن ای جان ... اوله اولدمده نه تو جزاسی و کناهك مغفور
وارلغکدر که ایدر خانه قلبك ویران ... فانی اول کیم اوله کاشانه قلبك معمور

بنظهر

بنکلك چون سنی دور ایتدی یقین دوستکدن ... محو اولوب دوسته یقین اوله کرچ اولاز دور
عالم وحدته مقربلر ایچون مولا تلك ... جنتی وار که یوغ ایچنده نه حور و نه قصور
عشقه قچان ویرکه دمندن ایکی حق اوله سن ... اسم و رسمك اکا ویرنده اوله مدام ایله حضور
ماسوای او نوروب حق ایله اول ای حقی ... وار او ددر چونکه بو وارلغله سن اوله مغرور

نوع خامس

اجمال مقامات سبعه نفس انسانی و ترتیب حجب ظلمانیه و حجب نورانیه جالخ
و حجب مرتبه‌لرك رفعنه بادی اولانی بلدرر علم عزیز معلوم اولسونکه اهل الله
و مشایخ دیدرکه سلوك طریق مقربین انبیا و مرسلین اختلافندر و خلاصه
عباد صالحین اطوارندر حال بو کیم انلرك سلوك طریق حقدن مراد و مقصودلری
بودرکه اول امر ربانی یعنی روح انسانی منازل تنزلاتده مذکوره بیلندن تدریج
ایله اولکی مقامنه ترقی قیله و معرفت نفس ایله معرفت حقه واصل اوله و کمالات
جبلیه مقتضی صورده کلوب حضوره و انسی بوله و بو طریقت اهلی بیننده منازلك
نیچه‌مسی واردرکه سالك انلری برر برر صکره قطع ایدوب آخرینه وصول
بولور انلك سلوك منازل منقطع اولور و تجلیات حق منقطع اولمز زیرا که
تجلیاتك نهایتی اولماز و بو منازلی قطع ایتمه بو سالکك حالی منازل طریق حسی
قطع ایدن مسافرك حالی کبیدر نته کیم مسافر اثنای طریقنده احوال طریقی بلن دلیله
و زاد و راحله‌یه و سلاحه و قافله‌یه محتاجدرکه اکا بونلر لازمدر کذلك
بو سالکه بر مرشد لازمدرکه اکا بو یولك خیرلی و شرلی بلدره و بوکا تقوی لازمدرکه
خیرلی زاد اودر و بوکا راحله کرکدرکه همتدر و بوکا رفقا لازمدر که مطلبنی
طلب ایدن سالکلردر و بوکا سلاح اقتضا ایدر که ذکرالله در تا کیم انکله نفس و شیطاندن
تخلص ایلیه و نته کیم مسافر اثنای راهنده نیچه بلده‌لره مصادف اولوب هر برنده
بر مدت اقامت ایدر بعده اندن رحلت ایدوب مطلوبنه کیدر کذلك بو سالکك
سیر و سلوکنده اهل الله آره‌سنده مشهور اولان مقاماتی بکجوب کیدرکه انلر یدی
مقام بولنمشدر اولکیسی مقام ظلمات اغیاردرکه انده بو نفس ناطقه اماره نامیله
تسمیه اولنمشدر و ایکنجیسی مقام انواردرکه بو نفس انده لوامه تسمیه قیلنمشدر
و اوچنجیسی مقام اسراردرکه بو نفس انده ملهمه اسمیله بلنمشدر و دردنجیسی مقام
کمالدرکه بو نفس انده مطمئنه تسمیه قیلنمشدر و بشنجیسی مقام وصالدرکه
بو نفس انده راضیه تسمیه اولنمشدر و التنجیسی مقام تجلیات افعالدرکه بو نفس
انده مرضیه اسمیله بلنمشدر و یدنجیسی مقام تجلیات صفات و اسمادرکه بو نفس
انده کامله نامیله بلنمشدر و سالك بو مقامات سبعه‌نك هر برنده اولدقجه اولجا
مقام ایله مابعدندن محجوبدر یعنی اولکی مقامده بولنان اول اغیار ایله مشهود انواردن
محجوبدر و ایکنجی مقامده بولنان انوار ایله اسراردن محجوبدر و اوچنجی مقامده
بولنان اسرار ایله کمالدن محجوبدر و دردنجی مقامده بولنان کمال الله و صالدن محجوبدر

وینبغی مقامده بولنان وصالله تجلیات افعالدن محجوبدر والتنجی مقامده بولنان
تجلیات افعالله اولمش تجلیات اسما وصفاتدن محجوبدر ویدنجی مقامده بولنان
تجلیات اسما وصفات ایله قالمش تجلیات ذاتدن محجوبدر وتجلی ذات ایسه
ممتنعدر که قرص شمسه نظر کبی ظلمت ویروب برشئ کورلمز اولور بدر پس
مقاماتك اعلاسی تجلیا صفات واسمادر انکچون عامهٔ مصر بین ایله بولنمشدر که
حق تعالی موجودانه ذات پاکیله تجلی قیلمز الا که حجب اسماسی وراسندن تجلی قیلور
نته کیم حدیث شریفده ان لله سبعین حجابا من نور وظلمة لو کشفها لاحرقت سبحات
وجهه ما انتهی الیه بصره من خلقه کلمشدر اما عبد ایله مولاسی آره سنده نور وظلمتده
اولان حجب سبعین بالجمله عبده راجعدر زیرا که حق تعالی هیچ برشیئه محجوب
ایدن من اکراننده حاجی اولسه ایدی قاهری اولوردی حال بو که جمله یه قاهر
اودر پس محجوب اولان عبدك کندیدر وحقیقتده حجبدن مراد انجق بعد
مناسبتدر نه حجب الوهیتیه در ونه بعد او قات ومسافه در زیرا که حق تعالی
بعد وقرب حسیده وزمان ومکان وجهتده منزهدر اما سلوك طریق
حق بو حجب ججابی تمزیق ایچون وضع اولنمشدر حجب سبعین مرقومه مقامات
سبعهٔ معلومیه راجعدر پس نفس ناطقه مقامات سبعه دن هر برنده اولن حجاب
ایله محجوبدر که اول حجب عشره نك اوزکیسی ایکیسینه دن اکشفدر وایکنجیسی اوچنجیسینه
اکشفدر تا اوتنجیسی وارنجه یه دك بو منوال اوزره دور پس طقوزنجیسی اونجیسینه
اکشفدر وبو قیاس ایله هر بر مقامك حجبی مابعدنده اولان مقامك حجبندن اکثفدر
تا مقام سابعه دك بو ترتیب اوزره کلمشدر انکچون سالك صادق مقامات
سبعه دن هر برینه واصل اولدقجه ظن ایدر که حق تعالی یه واصل اولمشدر
حنکه بو احوالدن واقف اولدك پس یقینا بیلدك که عبدك مولاسندن بعد اولدیغی
مقام اولده قالدیغیدر زیرا که نفس ناطقه اول درجه ده سوء ایله امارهٔ بولنمشدر
وبو نفس امارهٔ نك حجبی ظلمانیدر وماعدا سنك حجبی نورانیدر پس اکر سالك
مقام اولده ایکی اسمی اعنی لا اله الا الله کلمهٔ طیبه سنی مرشد ایلدن تلقن ایدروب انا اللیل
واطراف النهار اخفا ایله قیام وقعود وهر حالنده مدا وسته تلاوت ایدرسه حق تعالی
بو اسمك برکتیله آنك باطننده بو مصباح ملکوتی ایقاد ایلر که اول سالك مرتکب
اولدیغی قبایحلری بصیرت کوزیله کوروب اندن متصف اولدیغندن اکراه ایدوب
توبت اولان اوقاتنده متحسر ونادم اولور زیرا که اول مقدم غریق خواب غفلت
اولدیغندن قبیح ایله ملیحی بری برندن فرق ایدمزدی الا که لسان ایله ایدردی پس
آکاه اولدیغی دمدن تشمرا ایدوب اول مرتکب اولدیغی ترك صلاة ولبس حریر وشرب
خمر وزنا ولواطه کبی قبایح ظاهره دن خلاص بولمغه سعی مدام ایلر ودرون نده اولان
طول امل وعجب وکبر وبخل وحسد کبی قبایح باطنه نی اخراج ایتمکله اهتمام ایدوب
وبو اسمی تلاوتنده ملازمت ایلدکجه افعال قبیحه دن واخلاق ذمیمه دن کراهت ونفرتی

زیاده

زیاده اولوب اندن خلاص بولمغه اهتمامی اولور پس عین توبه اولان ندم
حصوله کلور نته کیم نقل اولنمشدرکه شیخ عبد القادر کیلانی رحمة الله علیه
حضرتلرینه برکیمسه واروب برما یوری ترکندن یا بر منکری فعلندن اکا تشکی
ایتمز ایمش الا که اول کیمسه یه لا اله الا الله کلمه سنی چوق تکرار ایله امر وتنبیه ایدر ایمش
تاکیم اول معصیتدن ازاد اولسون وبو برامر محققدر که بونی انکار ایلمز الا که تجربه
قلیلات ایلر وبو او لکی کرامتدر که حق تعالی انی بوسالکه اکرام ایدن تاکیم انکله وکا
قطع طریق اسان اولسون ایچون ویریلور وسالك صادقك هر بر مقامده تجدید
کرامتلری واردر که سلوکنده ثبات اولق ایچون اکرام اولنور ومصباح مذکور
ابتدای جذبهٔ رحمانیه در که مجاهده ایله ذکر حقه ملازمت اولندقجه اول جذبه
قوت بولور تاکیم ذروه درجاته کال ایروب حمل امانت قوتن بولوب بو
دولت فقر وفنا ایله تجلیاته نائل اولور

وجهه دلداره بن نقاب ایمشم … چهرهٔ یاره بن حجاب ایمشم
شمس وجهی بنم ایله ستر اولمش … بن بکا ابر آفتاب ایمشم
دیده دل او کشنده وارلغ ایله … پردهٔ ظن وارتیاب ایمشم
اول محیط محبت اوزره داوات … بردم عشق چون حباب ایمشم
تاکه وارم عتابی با قیدر … موجب هجرت وعتاب ایمشم
دل لو دلو عذابی هیب … علت موجد عذاب ایمشم
ظن ایدردم که آب دریا ینم … واقف اولدم هبا سراب ایمشم
کندیمی برحساب ایکن صانیرم … عارف اولدم که هیچ حساب ایمشم
هر بده سویلرسه عشق ای حقی … خوش آکا قابل خطاب ایمشم

نوع سادس

تخلیه وتحلیه عین کمال اولدیغی وانی سلوك اول کمال امر محال اولدیغی وسلوك
طریق مقربین اشرف خصال اولدیغی واول وسیلهٔ حضور ذو الجلال
اولدیغی بیلدرر ای عزیز معلوم اولسون که اهل الله کیمشیدر که طلب
کمال اشرف خصال انساندر وکمال ایسه تخلیه وتحلیهٔ دل وجاندر اعنی قلبی
اوصاف ذمیمهٔ بهیمیه دن تخلیه قیلمقدر وروحی اخلاق حمیدهٔ ربانیه ایله
تحلیه قلوب حضوره وانسی بولمقدر اما اوصاف ذمیمه جهل وغضب وعجب
وریادر وحقد وحسد وکبر وعنف وسخط قضادر وبخل وغرور
وحب جاه وحب دنیادر وحب مدح وخوف ذم وخلف وعد وسوء ظن واتباع
هوادر وتفاخر وتهاجر وعجله وطول امل کبی اشیادر واما اخلاق حمیده
علم وحلم وفکر وصدق وصفادر واخلاص ومراقبه وصبر وشکر وثنادر
وزهد وتوکل وتفویض وتسلیم ورضادر وخشوع وخضوع وحزن
وحضور وحیادر ونصح وتواضع وتحمل ورفق ومدارادر وحب عزلت

وحب حمول وحب فی الله وجود وسخادر و مرحمت وشفقت ومروت
وفتوت وعهده وفادر والفت وخدمت وعفو وتودد وبشر ولطف
ودعادر وبشر مساوی وافشای محاسن وموافقت احبادر و بنجاه
وحسن خلق وتصغیر نفس وتوقیر اخوان صفادر وسکینت ووقار وتأنی
ایثار وقصر امل کبی کوزل اشیادر پس ایمدی سلوک طریق حقدن بر مقصود
اوصاف ذمیمه نیجه دن خلاص بولقدر واخلاق حمیده جمیله ایله متصف اولوب
کسب کمال قیلمقدر زیراکه انساننده اوصاف ذمیمه بهیمیه چوقدر ولی سلوک
طریق خواص اندرلک جمله سندن خلاص کلی بولقدر و بو طریق خواصه دخولی
مراد ایدن سالک ابتدا اصل اوصاف ذمیمه اولان کبر وانانیتی قلبندن قلع
وطرح ایله امر اولنمشدر نته کیم طریقنا هذا لایصلح الا لقوم کنست انفسهم
المزابل دینلمشدر بعده بو طریقده سالک اولمغه لایق وسزاوار اولمشدر اما منشاء
اوصاف ذمیمه ومادر فساد وفتنه اولان کبر وانانیتک سببلری یدیدر
اما اولکی سببی علمدر واول جمله سندن اعظمیدر وعلاجی دخی اصعبدر
زیراکه علمک قدر ومرتبه سی عند الله والناس عظیم وعالیدر وعلم انسانه فرض
اولدیغندن تعلمی ترک ایدهمز که آنک حسن حالیدر پس بونک علاجی ایکی
معرفتله اولور بری بو درکه بلمسکه علمک فضیلتی نیت صالحه یه مقارن
اولدقده تحصیل الکله عامل اولوب اجر نسز لوجه الله الی نشر ایتمک ایله حاصل
اولور والا علم انک صاحبنه وبال اولوب مرتبه سی جاهلدن ادنی قالور واخرت
عذابی شدید بولور پس او بو علم ایله نیجه کبر ایدبیلور وایکنجی معرفت بودرکه
بله سنکه قوللره کبر وتکبر حرام وزیاندر وکبریا وعظمت مختص ملک متعال تنزهه
مخلوقاته لایق اولمدیغی عیاندر واکر عالمک نیتی خالص اولوب علمیله عامل اولورایسه اولی
علم الا خشوع وخضوع ایراث ایدر پس تواضع تام ایله انبیا واولیا طریقنده کیدیله
حاشا که اوبرکسیله تکبر وانانیت ایده بلور زیراکه کندوله جمیع خلایقدن ادنی واحقر بلور
ولنا ایکنجی سببی عبادتدر کما انکلا قاسقدر وکبر اولمزدر و بونکله کبر ایتمک ینه جهالتدن
ایلهلقدر و بونک علاجی بودر که بله سنکه عبادتک فضیلتی اول وقتده اولور که عیبتها کماهلیله
بولنوب ریا وسمعه دن وسائر مفسدلردن سلامت قالد بو ایسه بزوم امثالمزدن
متعسر ومتعذر بولنمشدر پس بو ایله عبادتک خطرندن خوف اولنمه جق ایکن بونکله
بونکله کبر ایتمک جهالتدن کلنمشدر واما اوجنجی سببی نسب وحسب در وانلرله کبر ایتمک
جهل مرکبدر نته کیم دینلمشدر بیت لئن فخرت بآباء ذوی شرف لقد صدقت ولکن بئس ما ولدوا
واما دوردنجی سببی حسن وجمالدر که نساده جاکیرا اولان اول خیالدر و بونکله کبر ایتمک
عادت جهالدر زیراکه حسن وجمال سریع الزوالدر اول مغرور جمال اعضای ظاهره سیله
محجوب اولیوب انسانیتنه اجزای باطنه سنه برکره نظر ایتسونکه اولی بر نطفه درکه بر سودن
یرلندن حقوب اوبر یره طولمشدر وآخر نطفه ایله ودم حیض ایله مختلط اولمشدر
واخری برقوتلمش جیفه دردکه لحد ایچنده چورییوب قالمشدر دیوایچی حالی آره سنده

کندو

کندوسی حمال قاذورات اولمشدر چونکه اذنده وچیق عینده وسومک انفنده دد
وتوکورک فمنده وقالمه عروقنده وبلغم صدرنده در وصاری صوبلنده ونجاست
بطننده وسودلک مثانه سنده در وکونده برکره قدمکاهه واروب نجاسته ال اوروب
غسلنده در حال بو کیم بو مذکوراتک جمله سی موجب تواضع وذل وحیادر دکلکه سبب
وخیلادر واما بشنجی سببی بطش وقوتدر و بونکله کبر ایتمک محض جهالتدر زیراکه
قوتله بهایم انساندن فائقدر پس بو صفت که حیوانات انده سابقدر انکله کبر وتکبر
نه لایقدر خصوصا بر کوتلک حما ایله زائل اولان صفت خیال زاهقدر واما التنجی
سببی مالدر ومتاع دنیا ایله تلذذ واشتغالدر بونکله کبر ایتمک دخی صنعت جهالدر
زیراکه مال سریع الانقلاب وانتقالدر وانده شرکاسی اهل کفر وضلالدر وبر لحظه ده
سارق ایله ماهیتی زوالدر پس مالله کبر اوهام وخیالدر واما یدنجی سببی بنین واقارب
واتباع وعشائردر وقضاوتدریس وقرب سلطاندر و بونلر اقبح اسباب کبردر دائما
زیراکه جمله سی انسانک ذاتیندن خارج اولاندر واکر اولاد واتباعی هلاک اولوب ویسه
یا منصبندن عزل اولنوب سلطاندن جدا قالدیسه تحقیقا ذل وحقارتله ره زائلده
قالاندر وصفت کبر انسانک قلبنده اولدیله بینها ندرکه صاحبی ظن ایدرکه اندن
بعید وبیاک اولاندر پس علامات کبری بیان ایده لم تا کیم نهان ایکن عیان اوله
وکوکلدن قلع وازاله سی آسان اوله اما کبر ومتکبرلک علامتلری اون ایکیدر
بری تعظیم نفس ایچون حضورنده یا قدومنده قیام ناسی محبت ایلمکدر و بری ارکسنجه
برکمسنه یورز اولمغه یوز بیره کتمکدر و بری دین امورنده استفاده اولنان کمسنه لری
زیارت ایتمکدر و بری کندی قرینه غیرینک جلوسندن استنکاف ایلمکدر
و بری اثنای تکلمده مصاحبندن صوابی قبول ایده اولمقدر و کندی خطاسنه اعتراف
ایله ایکاشکر ودعا قیلمقدر و بری مریض وعللی اولان کمسنه لرله مجالسه دن
صقنوب یقین اولمقدر و بری اغنیادعوتنده اجابت ایدوب فقرا دعوتنه کتمکدر
و بری کندی خانه سی خدمتلرن خبر اقتضاده کندی الیله ایتمکدر و بری کندی
بیتی حاجتن بازاردن کندی یدیله کتورمکدر و بری اقربا و رفقانک بازاردن
عادت ایدوب بتورمکدر خصوصا شکیه وجکر وکله وپاجه وصابون وقنا وطاراق
وصاقوع ورنیخ امثالی اشیای خسیسه اشتراسندن عار ایدوب الیله کتورمکدر
و بری مشی وجلوسنده طلبته اقران وامثالینک اندن ایلری تقدملری اکا کران کلوب
النزجه ایراغه کیدوب اول الفق باشنه یتورمکدر و بری ثیاب خشنین مرقع
کیممکدر خال بوکیم سالک طریق کالتک راس مالی ذل واحتقاردر پس عبدک
وظیفه لری بودر که ابتدا قلبندن کبری قلع ایلیوب کمسنه یه تکبر ایتمسونکه اندن
صکره هیچ کمسنه یه ظاهرده تذلل ایتمیوب هر کسه حد نجه تواضع ایدسون اما کندی
قلبنده نفسنی جمله دن ذلیل ورذیل والچق بلسون و بولسون اکر بر عالمه نظر قیلسه
دیسونکه بو بندن اعلمدر بن نیجه بونک مثلی اوله بلورم بو اعلادر بن ادنایم واکر جاهل

نامیه

نظر قیلدیغیمه دیسونکه حق تعالی یه بو جهتله عاصی اولمشدر ایسه بن علم ایله عاصی اولمشم
پس بو بنده‌دن اعذر واعلادر و بن بو بنده‌دن احقر وادنایم واکر یاشده کندودن
بیوکه نظر ایلدیکیمه دیسونکه بو بنده‌دن مقدم حق تعالی یه مطیع اولمشدر بو اعلادر
بن ادنایم واکر یاشده کندودن کوچکه نظر ایلدیکیمه دیسونکه بن بو بنده‌دن
اقدم حق تعالی یه عاصی اولمشم بن بو بنده‌دن ادنایم واکر کندی یاشده اقرانه
نظر ایلدیکیمه دیسونکه بن کندی سوء حالمی بلورم و بونک حالنی بلم معلوم اولان
ذنوب ایسه معلوم اولمیاندن زیاده تحقیره سزادر پس بو اعلادر بن ادنایم
واکر بر مبتدعه یا بر کافره نظر ایلدیکیمه دیسونکه بلمز اوله که بو کا اسلام ایله ختم اولنه
و بنم عاقبتم بونک شمدیکی حالی کبی اولنور واعتبار ایسه خاتمه یه قیلنور پس بن بونده‌ن
ادنایم واکر بر کلبه یا بر حیوانه و یا سائر حیوانه نظر ایلدیکیمه دیسونکه
حق تعالی یه بو عاصی اولمغله بو کا نه عتاب اولور و نه عذاب اولور حال بوکیم بن
معصیتدر یا اسندم اولمشم هم عتابه و هم عذابه مستحق اولمشم بن بونده‌ن
احقر وادنایم و بو سؤال اولوزره مخلوقاتک جمله‌سنی کندیدن اولی واعلی کوروب
نفسنی جمله‌سندن اذل واذل بیلسون یعنی اول عبد ذلیل اشرس مولای جلیل
آرزو سیله طریق مقربینه بیان اولنه‌جق منوال اوزره سالک اولسه اول جمیع
افات باطنه‌دن و رذائل ظاهره‌دن کلیاً نجات بولوب مکارم اخلاق الهیه
هر کاله مالک اولور زیرا که بو علاجات آنکیه ایله جمیع افات ورذائل مرقومه‌یی
اول سالک اولیا بر مرتبه اصولیتدن قطع ایدوب عروقن قلع ایدر بلورکه قطعا
اثرلری بیله قالمیوب جمله‌سندن فارغ وازاد اولوب صحت وسلامت بولور
و ابدا حاضر حضور حضرت حق ودود اولور واما بر عابد که سلوک طریق مقربین
افات مذکوره‌دن خلاصی مراد ایلسه تحقیقا اول امر محالی طلب ایتمش اولور
الکچون مذاهبت ابزاری کوردیکه صفات ذمیمه‌دن بریندن خلاص بولمغه کوچ
برکون سعی ایدرلر و میسر اولور لکن ایرتسی کون اندن اثر واقبح بر غیری صفته
مبتلا اولورلر و بر ایشه خصلتده مضطرب قالورلر زیرا که اندن جمیع آفتلردن
خلاص ایدن طریق مقربینه سلوک ایتمدیلر و کبروانا شیلرند قربوب حضور
حقه کتمدیلر الکچون زحمت ومشقتده قالوب راحت وسعادته یتمدیلر
پس ایرار اعمالنی اخلاص ایلسه‌لرده ینه خطر عظیم اوزره بولنمشلردر اکر بو معنایی
فهم ایده بیلورسن سلوک طریق مقربینک بر فائده‌سن بلمش اولورسن اما المقصود
بالذات اولان فوائدی حضرات زبدن منازل قربیه دخولدر و تجلیات اسمائیه
وصفاتیه قلبه حصرلدر و خلافت آدمیه دولتنه وصولدر پس طریق مزبورک
مقامات سبعه مشهوره سنده عبور ایدن نفس ناطقه مذکوره‌نک هر بریند
بولندیغی اثناده اولان اسمی و سیری و عالمی و محلی و حالی و واردی و صفاتی
و فوقنده اولان مقامه ترقیسنک کیفیتنی بیان ایتمک لازمدر تا کیم سالک طریق

مقربین اول مقاماتک قنغی سنده بولندیغنی بلوب نفسنی اوصافیله
عارف اولوب هواسنه غالب اوله و هر برینک ترقی ایدرک مقاماتنه وصرلکه اوله
نظم
غم فراق یترعزم وصل یار ایدرم | الکله کوکلی باغ وکل دبهار ایدرم
تنی فنایه ویردجون جهان کون و فساد | کوکلده سیر کلستان پایدار ایدرم
بو خاک تنده قرار ایلمز بو جان جونکه | محیط عشقده طالوب انده خوش قرار ایدرم
چو جذب ایدر بنی ناچار عاقبت غم عشق | پس اختیار ایله بن عشقی اختیار ایدرم
چو شاه عشقده للش بو کار وبار ملوک | اوشاه قول اولورم بن دخی نه کار ایدرم
بو بوم جسمه بو ویرانه‌یی ویروب کیدرم | کوکلده کلرخمه نغمه هزار ایدرم
کلیم وش او شجردن خلیل تک حقی | اونار عشقده کیروب میل کلعذار ایدرم

نوع سابع

مقامات سبعه‌دن مقام اولده بولنان نفس اماره‌نک وجه تسمیه‌سنی و سیرنی
و عالمنی و محلنی و حالنی و واردنی و صفاتنی و فوقنده اولان مقام نفسه
لوامه‌یه ترقیسنی بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردر که مقام
اولده نفس ناطقه مغلوب نفس شهوانیه اولوب سوء ایله اماره اولدیغندن اننده
اسمی اماره اولمشدر نته کیم قرآنده ان النفس لامارة بالسوء کلمشدر وانک
سیری الی الله‌در و عالمی عالم شهادتدر و محلی صدردر و حالی میلدر و واردی
شریعتدر و صفاتندندر جهل و بخل و حرص و کبر و غضب و شهوت و شره
و حسد و سوء خلق و خوض فیما لایعنی و استهزاء و ایذاء و غیری کبی نته کیم دنمشدر
نظم
هر دلی کوتنی رو اماره شد از بلاد معرفت آواره شد کرچه نتوان کفتن اوصاف
تمام لیک یکچندی بیاید بردنام بخل و حرص و عجب و حب جاه و مال هزل و همز
و لمز و عز و قیل و قال حب غلمان حب نسوان حب جهل حمق و نسیان بغض
و عصیان کاد سهل اکل وافر نوم غایر کبر و کین منکری بر حالت قرآن دین
هم حسد هم لعب و هم قول خطر هم نشاط و هم بطالت هم بطر شرح یکچندن بکم
ذکر صفات یاد ذوالی کر بود دردل صفات خوش بالا دیبیان اولنمشدرکه
بو نفس اماره بر لطیفه ربانیه بلمشدر لکن طبیعتده میل حسیه و شهواته ذکر
بحکوی سبیله منده‌لسن بولنمشدر و نفس شهوانیه حیوانیه‌نک تحت حکمنده
قالوب اکا متابعت و موافقتی سببیله حیوانات ایله منخرط اولمشدر پس کندینک
اوصاف حمیده‌سنی اندرک اندرک اوصاف ذمیمه‌سنه اویله تبدیل ایتمشدرکه
انی آنلردن فرق ایجک صورتله قالمشدر و شیطانک عسکرندن اولوب
اندن وتت بولمشدر و بو بر نفس خبیثه‌درکه انک وصفنده اعدا عدوک
نفسک التی بین جنبیک خبری کلمشدر وانک عداوتی برهان عقله دخی ثابت
اولمشدر زیرا که هر دشمانک احسان وخدمتیله انسانه دوست اولوب
صداقت قیلمشدر اما بو نفس احسان و خدمت بلیوب عداوتنده مصر وانسانیتده

مصر اولوب قالمشدر وحضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حدیث
شریفنده رجعنا من الجهاد الاصغر الی الجهاد الاکبر بیوروب جهاد کفاری اصغر
وجهاد نفسی اکبر بیورمشدر زیرا که بو نفس اول طبیعت ظلمتنده قالدیغندن حقی باطلدن
وخیری شردن فرق وتمییز ایدهمیوب شیطانه معین اولمشدر پس بو مقامده سالک
قابلکندی نفسنده امین اولماز واندن حذر ایتوب الا ساعة فیلز اگر بر کیمه
الی الحجر رسد استغاثت نفس ایمز بلکه اول کسه ایله اجتمسنده معین اولور ونفسی
طرفنه کتمز زیرا که بو سالک عداوت نفسی تیقن ایتمشدر که انکله بر ایمز بر لیس
اول عیان اکل وشرب ونوم قلیل ایدر تاکیم نفس شهوانیه حیوانیه ضعیف اولسون
واتک شبکه سندن بو اماره تسمیه اولنان نفسدن ناطقه فائقه خلاص بولسون
وسالک بو مقامده ذکر لا اله الا الله ایله مشغول اولوب حرف لانی مد ایله وهمزه لفظ
الهی تحقیق ایله سویلیه وهاسنه فتحه خفیفه ویروب انکله الا الله آره سن کسمیه
آخر لفظ جلالی ساکن ایده وهمزه لفظ الهه تحقیقنده اهتمام تام ایده که یا الهه
منقلب اولمسون وذاکری لا اله الا الله اولوب تکراری تأثیر وفائده سی
قالمسون بو سالک ذکر بو کلمه طیبه لی بو تحقیق اوزره دون الجهر وقول نفسی
اولان اخفا ایله تکرار ایده وقیام وقعود واضطجاعنده وجمیع احوالنده
واوقاتنده تلاوتن اکثار ایده زیرا که بو کلمه دن مقصود اولان تأثیر وحصول
انجق آناء لیل ونهارده اکا مداومت ووجوده کلور نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم جددوا ایمانکم واکثروا من قول لا اله الا الله فان قولها لا یترک
ذنبا ولا یسبقها عمل ولیس لها دون الله حجاب حتی تخلص الیه بیورمشدر بو کلمه
طیبه هر حسنه دن اعلی وهر عملدن اولی وحصن حصین مولی اولدیغی طهور ایتمشدر
وحضرت مبدی بر حقیقت مدت لسانیله لا اله الا الله دیدکده معنا سیله متلذذ اولماز
لکن بعد ایام ذنوب ماضیه دن حاصل اولان حجب ظلمانیه قلبندن تدریج ایله منکشف
اولور وحق تعالی مقلب القلوب ومحول الاحوال اولوب خالق الاعیان وموجد الافعال
اولور پس انک معطی ومانع وضار ونافع اولدیغی وجمیع اشیاده موثر
ومتصرف وجمله یه جامع اولدیغی چشم بصیرتله کورر وانک بو شهودی اعتقاد
وقالدن بسنقه ذوقی وحالی اولور حال بو کیم شهود ذوقی وحالی بلا الا که حال
اهلی بلور وبو شهودک علامتلرندن دیرکه بو انک صاحبی اصلا بر مخلوقی بد کورمز
وهیچ کمسنه دن اکراه ونفرت قیلماز واندن نه بر مؤمنه ونه بر کافره ونه بر حیوانه
ونه کیمسه ده عداوت ایتمز تا والله قطعا بر زحمت ومشقت یا بر ضرر وکدر
دکل و بو شهودک اثرلرندن دیرکه بو انک ملکی فعلی وسکنتی متصف اولوب
وجهی نوری وبقای بخت بولور وکونکلی سرور ذات ایله طوالوب آداب شرعیتله
متأدب اولور مادام که سالکده اوصاف نفس اماره باقیدر بو کلمه طیبه نک
تلفظندن اول زماننده نهایت یرده کوردیکی موتب اخفا ایله تکرار ایدر وصفیه الفاسته

سمعی

سمعی القایدوب قلبنده معناسنی احضار ایده وقوت وشدتله الا الله دیدکده
خشوع وخضوع ایله صدری یسار ینه باشیله اما ایده تا کیم اندن اوصاف
شقاوت زائل اولسون وابتدای سعادته نائل اولسون وحصن مولایه داخل
اولسون ومرادنه اسیر نظم بوبادده شعر بو نجون طلب ایله کل

اگر بلور سه یا نجون طلب ایله کل
حجاب اولور سه ابو جهل نفسکا هر دم ... نیجو غزای ابو جهل و ابو لهبه کل
عجب دکلی که دل تنبل اوله دلبر دن ... نیجون هوای قد دلبر عجیبه دکل
نه حایل اولدی کو نکل بدر بدن خوش ایرکی ... نیجون او مهر ضیاسن یومه طلبه دکل
عجب دلبر دار ومجنون که ایکی لیل مسوب ... نیجون محبتی بر باغ و بر عنبه دکل
چو وحدت اولدی عزیز خانه موحد حق ... خدا نیچون اول خانه غریبه دکل
اوماه بدر شب جسم لکن عجب حسنی ... نیجون دعاو مناجات نیم شبه دکل

نوع ثامن

نفس اماره نک مقامی اولدن خلاص وترقیسنک علاجی وطریقی بلدرر ای عزیز
معلوم اولسون که اهل الله دیمشلر دیرکه سالک طریق کمال اولان طالب ذلال
وصال بو مقام کلال وملالی ایچنده قرین وبال ونکال ایکن انجق عقایدن تصحیح
وتوفیق ایدوب اهل سنت وجماعت مذهبنه تطبیق ایده وطهارات
ابو ولینی تحقیق ایدوب صلاة امرنه تدقیق ایده علم حالنده مثلا وضعنامه بر کلی برله
قناعت ایدوب انکله عامل اولور کیدی تا تزکیه نفسی وتصفیه قلب ایلدکچه
فنون علومک تحصیلنه توغل قیلماز وایتد بر امور دنیا ایله مشغول ومکبول اولماز
زیرا که بو مقام ضیق وحرجه بولنان سالک نفسنی طبیعتدن خلاص ایدوب مرأت
قلبنه جلا ویرمکدن اهم والزم بر نسنه بولماز پس ابتدا کلمه توحید ایله قلبنی مصیقل ایده
تاکیم ادراک حقایق اشیادن وفهم دقایق معنادن الی محروم کدورت زائل اوله
تحصیل فنون علوم اکا سهولتله حاصل اوله چونکه بو مقام اسفلده اولان سالکک
مرأت قلبی زنک اوصاف ذمیمه بهیمیه طوتمشدر پس اکا بونده اهم امور اولدر که
ذکر کثیر ایله قلوبی عیوب انوارندن محجوب ایدن قاذوراتی قلبندن ازاله ایده
اکل وشرب ونومی از ایلیسون تاکیم انک قلبی خالص وماسوادن طاهر اوله
ومسالک شیطان انده ضیق اولوب کوکلی وطلمته کله وحقیقت ایمانی بولوب
اول شمس عیانه مشاهده قیله زیرا که بو مقام بو امیقام سجین طبیعت محنتدر
واسفل سافلین بدیندر پس بوندن نجاته سعی ایتمک هر عملدن افضل وهر حسنه دن
احسندر وسالک صادق مقامات سبعه نک جمله سندن ابواب شریعت
اوزرینه قائم اولور خصوصا بو مقام غفلتده مادام نفسنی سکرات موت
موت وعذاب قبر ایله واحوال محشر واهوال جحیم ایله تخویف ایدوب خوفی
دائم اولور تاکیم نفس ناطقه غفلتدن اویانوب نفس شهوانیه دن اعراض ایده
وشرع شریف ایله عامل اولوب طریق حقه کیده زیرا که بو مقام اولدر ومقام ثانیه

سالکه ایکی حالت کلوب تراوجت ایدر که بری خوف و بریسی رجادر بعده سالک
مقام ثالثه نقل ایلدکده انک خوفی قبضه و رجاسی بسطه تبدل اولور بعده اولت
مقام رابعه واصل اولدقده ابتدای رجالت کماله ایروب انک قبضی هیبته و بسطی
انسه تبدل ایدر و مقام خامسه و سادسده بو منوال اوزره کیدر بعده اولت
مقام سابعه ترقی ایلدکده انک هیبتی جلاله و انسی جماله منقلب بولنور ان شاء
الله تعالی بو احوالک جمله سی محللرنده تفصیل اولنور لیکن هر کیمکه کندولی
بو مقام قبیح و ضیقده بولدیسه اکا واجبدر که نفس شهوانیه سنکندن
روح روحانی فضاسنه خروج و عروج ایتمکه سعی و اهتمام ایلسون و تقلیل اکل
و شرب و نوم و کلام ایدوب ذکر مدام و فکر تمام ایلسون و تهذیب اخلاقه
تکمیل ایدوب توکل و تفویض و تسلیم و صبر و تحمل و رضایی تحصیل قیلسون
تا کیم انک کبی کبری تواضعه و بعضی محبته و شهوتی عفته و سائر اوصاف ذمیمه
اوصاف حمیده یه تبدیل اولنوب کوکلی امراضندن صحت بولسون و اکر ناسک جمعنه
مشهور اولمسنه لباس فاخره دن صوینوب ثیاب خلق کیوب کمنام اولسون
تا کیم آفات شهرتدن امینت بولوب خلقک مدح و ذمندن آزاد اولوب مولی الله
تنها قالسون و قلبی انک حضورندن مشغول ایدن اشیادن خالی قلسون
و بیدنده هر نه بولنور ایسه اکر کثیر و اکر قلیل انکله قانع اولسون و لذات فانیه دن
اعراض ایدوب حق تعالی یه رغبتله توجه ایلسون تا کیم اندن انشاء الله
اکا سو بیلنسون کیمکه سلاسل امتحان ایله حقدن بکا سوق اولنمزدن مقدم
معاملات احسان ایله اکا اقبال و توجه قیلدیسه و بو علاجات روحانیه
ایله آفات قلبیدن تخلیص نفسه اهتمام ایدوب تهذیب اخلاقه موفق اولدیسه
اول بشریتک صندوقنده محزون اولان اسرار عجیبه مشاهده قیلور و علی المرتضی
کرم الله وجهه حضرتلرینک بو کلامندن فهم ایده بلور **شعر** دواءک فیک وما تبصر
وداءک منک وما تشعر وتزعم انک جرم صغیر وفیک انطوی العالم الاکبر
وتنظر فی الکتاب تقراه ویا ... عن شانک تخبیر

نظم

چونکه اولدی تفرقه مولوی بو جمع کتب ... بو جمعی قیکه بولنمز بونکله رفع حجب
کوکلی عاشقده هر بر ورق نقاب اولجق ... کوزنده درهم اوقات حجب ستار و کتب
جمال عشقی نهان ایتدی بو ده کثرت ... ابا مستواه علی وجهه الجمیل نقب
او حسن عشقی درونده سیر ایله فنسک ... که حسنی لب بجهاندن بو عشقدن لب لب
چو مصر عشقی و محبتده سن بن بر جهان ... و کل بو یوسف روحک بری غیابه جب
معاد و مرجعکه ای روح ایکی جهانه عیان ... چو غیر عشقی دکلدر فقد الیه و تب
بو عشق وصفی کیمدن صورارسن ای حقی ... که بو محیطی بلند اعمر بولجه حسب

فصل ثالث

مقامات سبعه دن مقام ثانیه بولنان نفس لوامه نک کیفیت احوالن و صفات

واطوارن

واطوارن و مقام ثالثه ترقیده اذکارن و عالم مثاله دخول و اسرارن و ترکیه
و تصفیه ده طریق و رفتارن و قطاع و هوا تعدلنده اعراض و فرارن طقوز نوع ایله
بیان و عیان **نوع اول** نفس لوامه نک وجه تسمیه سی و سیرلی و عالمی و محلی و حالی
و واردلی و صفاتنی بیلدرر **ای عزیز** معلوم اولسونکه اهل الله بیورمشلردرکه مقام ثانیده
نفس ناطقه سوء ایله امر ایتدن نادم اولوب کندوزنی چوق لوم ایلدیکندن اسمی لوامه
اولمشدر نته کیم حق تعالی کلام قدیمنده ولا اقسم بالنفس اللوامة بیورمشدر و بونک
سیری لله در و عالمی عالم برزخدر و محلی کوکلدر و حالی محبتدر و واردی طریقته در
افعال حبیب حقدن عبارتدر و صفاتی لوم و هوس و مکر و عجب و عشرتدر و خفقه
اعتراض و قهر و تمنی و ریای خفی و حب ریاست و حب شهرتدر و بعض
اوصاف نفس اماره ایله بو نفس ایله قالورسه ده عادتدر لکن بو نفس اوصاف
مذکوره سیله بیله حقی حق و باطلی باطل کورور و بیلورکه بو صفتلرک حضوردر
لکن نیلسون که خلاصی غیر مقدوردر و شریعته محبتی و طریقته رغبتی مدام برقراردر
و تقیا و صلحادر و صدقه دن اعمال صالحه سی واردر لکن بو نفس عجب ایله ریاء خفی
داخل اولور افکاری پر اخطاردر پس بو نفسک صاحبی محبت ایلرکه ناسک اعمال
صالحه سنه مطلع اولالر و انک اعمالی خلق ایچون اولیوب الله ایچون اولدیغنی بیله
و خلقک جمله سندن اخفا قلدیغنی بیله یینه استرکه اعمالی جهتندن مدح اولنوب
کندویه ثنا قیلنه و اول بو خصلتدن دخی اکراه ایدوب راحت بولماز لکن
نه ایلسون بونی کلیتله قلع ایتمک اکا ممکن اولماز زیراکه اکر بو خصلتی قلبندن
استیصال ایله قلع ایتدیسه خطرسز مخلص اولوردی حال بوکیم هر مخلص خطر عظیم اوزره در
نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بیورمشدرکه الناس کلهم
هلکی الا العالمین و العالمون کلهم هلکی الا العاملین و العاملون کلهم هلکی
الا المخلصین و المخلصون علی خطر عظیم زیراکه مخلص محبت ایلرکه خلق انک
مخلص اولدیغنی بیله لر حال بوکیم ریای خفی بودرکه خلقک اطلاعندن استر
اما ریای جلی ناس ایچون عمل ایتمکدر و اول بوندن زیاده مذمومدرکه شرک
خفی سنمه کتمکدر پس وقتاکه سالک بو اوصاف ایله متصف اولور اول کندولی
بو مقام ثانیده بولور و نفسنه لوامه دیرلر که ابرار و اتقیادن اولمش بولور
و لکن بو مقامده که بولنک صاحبی اعمالنده اخلاص ایلسه ده یینه خطردن سلامت
بولماز و بو مقام اول مقربین سلوکنه نسبته مقام ثانیه در که انلر کندی نفسلرنی
قتل ایله مولا ایله بقائی طلب ایدوب اجللری کلمدن مقدم موت ارادیله امر
ذاتی فنایه کتمشلردر زیراکه سیدلری انلره موتوا قبل ان تموتوا بیورمشیله نفسلرینی
مرتبه سعی ایتمشلردر و اما اهل یمین اولان اهل الاراده نسبتله بو مقام انلرک
مقاماتی و ذروه منازلی بولنمشدر انکچون حسنات الابرار سیئات المقربین
دینلمشدر زیراکه اولیای مقربین بو مقام ثانیه توقف ایتمیوب بوندن اعلی

نتیجه‌سی مقاماته صعود ایدرلر تا مقام سابعه وکبن کیدرلر بعض بو مقاماتی وقته
الوراچون مقامات خمسه‌ده نجی محققدرکه فصول آتیه‌ده تفصیل اولنه‌جقدر
ومقربین انکچون بو مقام ثامنده توقف قیلمزلرکه بونده خطر عظیم وتعب مقیم اولدی
بونده قالانلر سلامت وراحت بولمزلر زیراکه بو مقاماتک ورجاتنک اعلاسی
اخلاصدر ومخلصون ایسه خطر عظیم اوزره‌دردرلر وبو خطردن خلاص
بولق ممکن اولماز الاکه محرک ومسکن انجق حق تعالی اولدیغن شهود ذوقی برله
مشاهده ایدوب اخلاصی شهوددن فنا بولمغله اولور حال بوکیم بو شهود ذوقی
طریق مقربین سلوکنه موقوفدرکه ابرارک راحه سن بیله المازلر زیراکه مقربین
ادله وکشف ایله تیقن بیلمشلردرکه حق تعالی عباداتی شرع وابواب ایلمشدر
ومراد ایلدیکی عبادتی اول قپولردن حضورنه ادخال ایلمشدر پس اینلر
اول قپولردن امرحقه امتثال ایچون داخل اولمشلردر وبصیرت ایله انجق الی
مشاهده قیلمشلر که ابواب مذکوره‌یه التفات واعتقاد ایتمشلردر ونه عجب دریا
سیمنده کمشلردر بلکه منت خدایی کندی اوزرلرنه کوروب بیلمشلردرکه انی توفیق
رفیق ایدوب ابواب عباداتی فتح ایتسه لایق دخول واهل قبول اولمشلردر
پس احوال بویله اولان کامل اخلاصه محتاج اولماز بلکه احوالی بویله اولان کامل اخلاصه
محتاج اولماز بلکه اخلاص انک خاطرنه بیله کلمز زیراکه اول کندی نفسیچون
برعمل کورمزکه انده اخلاص اقتضا ایده وفعال حکیمک غیریچون بر ایشی بولمازکه
انکله متضرر ومتالم اوله پس اول اعمالنده خالص اولوب احوالنده سرور وسلامت
بولور واما سادات ابرار اول شهوده ایره میوب کورمشلرکه عملرین کندولر
ایجاد ایدر بولمشلردر پس انلرک هر بری کندی عملنده اخلاص ایله مطالبه اولنمشلر
چونکه ابرار حق تعالی‌نک جمیع اعیان وافعال عبادک خالقی اولدیغن مشاهده‌دن
میوب محجوب اولمشلردر پس انلر بعض افعالله متالم اولوب زحمت ومشقته
قالمشلردر وتعب واذیتلری بر مرتبه‌یه ایرمشدرکه اکر انلرک بر سببی مقدار
قلدرہ‌یه کیرسه اکابر هر بیجاره مسلط اولوب الله اذیت ویرمشدر نته کیم
خبرده لو دخل المؤمن جحر ضب لقیض الله له فیه من یؤذیه کلمشدر زیراکه انلرده تعب
وضجر وضیق صدر باعث عجب وکبر امثالی اوصاف ذمیمه‌لی مقتضی اولان بشریت واردر نظم

کیم انجد دسه بنی شیخ وواعظکدر اوخار — اوحق دباغتیده و پاک اولوردسن ایتمه فرلی
چو پاک اولوردل وجانک جهانه آکه‌رسن — که موج یم کبی طوتمز جهانه کیمسه قرار
بری اوینه دیرایشن هیشه ای خالصه — بیقلمه اولسه جانه قیلی خنجر زنهار
اوخانه صاحبی اوزره بیقدی بر کجه بولک — دیدی ای اوتق بو کجه وصنم هر بار
جواب ویردی که ایتدم خبر مشکالم ایله — بن آچه یقمه دهن مشن قپا تدلئای معار
مثال خانه تنکدر مشکالی امراضک — تن آچه یقمه دهن باغلدک ره کفتار
باشن اغرسی دیر اولورم کلدی دهشکن حق — قری اودمان وده والی خدایه کلمای یار

نوع ثالث

مقام ثامنده توقف ایلدک ابرار ایله مقامات عالیه‌یه صعود ایدن مقربین آره‌سنده
اولان فرقی بیلدکدر ای عزیز معلوم اوله‌سن که اهل الله دیمشلردرکه اصحاب نفس
لوامه اولان ابراردن ارباب نفوس زکیه اولان مقربینک فرقی وتمییزی واضح
اولمق ایچون وابرارک تعبی ومقربینک راحتی ثبوت بولمق ایچون بو مثالی
مطابق حجت وبرهان اولمشدر مثلا بر شجره جبینته واردرکه جمله عظیمه‌سی
اغصان کثیره‌یه شامل‌در وهر زمان انواع سموم اول اغصاندن حاصلدر
وهر غصنک ثمره‌سی بربیشقه نوع سم قاتلدر واول شجره‌یه بر طائفه کلوب اصلنه
نهر جاری بولمشلردر همان اول شجره‌یه جقوب اغصانی قطع ایله مشتغل اولمشلردر
نه شجره‌نک اصلندن قطعه مباشرت ایتمشلردر ونه یابس اولمسیچون اصلندن
صوین کسوب تراب اتمشلردر پس انلر اول سموم ایله هلاک اولوب کتمشلردر
زیراکه اول شجره‌نک اصلی باقی اولدیغندن برسمتی اغصانی قطع ایلدکجه کوردلرکه
اوبر سمتندن تکرار اغصان کثیره بیتمشلردر واول شجره‌یه بر بیشقه طائفه دخی
کلوب انک اصلندن صوین قطع ایدوب تراب کیرو اتمشلردر پس آنک اغصانی
ضعیف اولوب اثمار سمیه ویرمدن قالوب انلر کلیته خلاص بولمشلردر
وقطع اغصان کثیره ایله تعب ومشقت جکمدن فارغ واسوده اولمشلردر اما شجره
جبینه بطن انسانه مثال کلمشدر واغصان کثیره اخلاق ذمیمه‌یه مشابهت
بولمشدر واما اثمار سموم قاتله مثاله اشارت صفات ذمیمه‌درکه اندن وجوده
کلن ذنوب واوزار اولمشدر چونکه سادات ابرار اخلاق ذمیمه‌نک مهلک اولدیغن
اولدیغنی وانلر انسانی ابدی عالمده بلالره صالدیغنی دلیل عقلیه واخبار نقلیه
بلمشلردر پس انلر اول صفاتی بر بر برلرنه ازاله‌یه مباشرت قیلمشلردر لکن اولی
صفتلردن کلیته خلاص اولیوب تهذیب اخلاقه ایچنده عاجز قالمشلردر زیراکه
انلر بوکون بر صفتیدن خلاص اولسه‌لر بر غیری وقت الی کوردلرکه ینه اول صفتده باقی
مبتلی اولمشلردر پس انلر بو منوال اوزره سعی ایله عمرلری تمام بیتنجه‌یه دک مشقت بولمشلردر
زیراکه انلرک معده‌لری طولوب بشریتلری قوت بولمشدر وقالبلری جوع اولمغله
شیطان انلره غالب کلوب وسوسه سنده کوکللری طولمشدر نته کیم خبرده
ان الشیطان یجری من احدکم مجری الدم فی العروق فضیقوا مجاریه بالجوع کلمشدر
پس هیچ اشتباه اولمزکه بر کسه‌یه شیطان یول بولسه وانک طمارنده جریان دم
کبی جاری اولسه انک قلبی صفات ذمیمه ایله طولمشدر واول صفاتک
بالکلیه ازاله‌دن عاجز قالمشدر کرچه بعض اوقات استماع سکرات موت
وعذاب قبر واحوال محشر واهوال جهنمدن عارض اولان خوف ایله بعض اوصاف
ذمیمه زائل اولورسه‌ده اول خوف اندن کیدنکه انی کوردکه اول زائل اولان
صفت رجوع ایدوب کلمشدر واما اولیای مقربین اداله وتجربه ایله بطنی منبع فساد

وقتنه اولمشلردر ومعدن جمیع صفات ذمیمه اولدیغن بیقن بلمشلر پس تقلیل اکل ایله
نفسک شرندن یالکلیه خلاص بولمشلردر واوصاف ذمیمه لی اوصولندن قلع ایدوب
افاتندن سلامت قالمشلردر وجمیع اوصاف حمیده ایله متصف اولمشلردر وعیشنه
اجتی وحضور ونور وسرور ایله طولمشلردر زیراکه بونلرک اکلی قلیل اولدیغنه
شربلری دخی قلیل اولمشدر وشربلری قلت بولدقده نوملری هم خفت بولمشدر
و بو سببدن کلاملری دخی از قالمشدر زیراکه جایع وسهرانک نطقه اشتهاسی قالمیوب
سکوت قیلمشدر انکیچون بونلر ناسدن عزلت ایدوب تنها قالمشلردر پس بونلرده
صفات ذمیمه دن هیچ برشی قالمیوب راحت بولمشلردر نته کیم دینلمشدر که
ابدال الابدال اولیشلر الا که بجوع وسهر وصمت واعتزال اولمشلردر پس بومثال
ظالقولان بودرکه مقربین اولیه طائفه درکه انلرده عجب وکبر وحسد امثالی
اوصاف ذمیمه دن اصلا برشی اولماز زیراکه بونلر اول صفالتدن جمله سیت
اطلبدن برمرتبه محو ایتمشلردر که هیچ بری خاطرلرینه بیله کلمز انکیچون سن بونلرک
بولدسنکه جمیع هموم وغمومدن خالی اولوب کوکلی حضوردن بولمشلردر وذوق
وسرور وحبور ایله طولمشلردر پس بونلر اصلا برکسه دن انجنیوب جمله ناس
ایچنده محبوب القلوب اولمشلردر زیراکه بونلردن صادر اولمازکه افعال خیر اولدن
بونلر بو یله ایکن بعضا اهل حسد بونلره هم حسد ایدوب ضررلر ایچون مکر وحیله قیلمشلردر
لکن انلرک حسدی ومکر وحیله سی بونلره الا برضرر کلور ونه ده خبرلری اولور زیراکه
حق بشهوده ظالمشلردر عوالم بونلر ایچون قاز بدقدری قیولره کندیلر دوشوب
بلالرن بولمشلردر وبونلر حصینه بولاوه امن وامان ایله سلامت قالمشلردر
وسعادت دارین ایله کامل اولمشلردر نته کیم حق تعالی الا ان اولیاء الله لاخوف
علیهم ولا هم یحزنون بیوردیغی مقرب قومدن دنیا واخرت هموم وغمومدن
فارغ واذا ایله لکن طیور اولمشلردر اکر سؤال ایدرسنکه بو کلامک حضرت
پیغمبر علیه الصلوة والسلامک الدنیا سجن المؤمن حدیث شریفنه وامثالی حدیثلره
منافیدر بو جوابی شنافی سکا کافیدرکه بو حدیث شریف وبونک امثالی نه کیم وارد
جمله اهل سعادات ابرار حقنده صادر اولمشدر انلرک احوالی خوفدن سکا ظاهر
اولمشدرکه انلر اهل صلاح وفلاح ونقوادرلر وعباد وزهاد واهل عبادتلردر
ومطیع ومنقاد شریعت غرادرلر وممدوح ومقبول حضرت مولادرلر
لکن انلر کدورات نفسانیه دن کلیته خلاص بولمامشلردر واصفای قلب ایله ذوق
وحضوره نائل اولمامشلردر پس بو دنیا انلره زندان بلا اولمغله تعب وعنادن
خالی قالمزلر لکن اخرتده ثواب جزیل موعود بولورلر محروم اولمازلر واما مقربین
افراد قلیل مستثنی ... لر نه اهل دنیا درلر ونه اهل عقبادرلر بلکه اهل معنادرلر
وحاضر حضور حضرت حقدرلر جمله خلقی فراموش ایتمشلردر وذکر وفکر الا الله
کوکلدن ایچری کتمشلردر وجمیع کائناتی قربوب ... بیتمشلردر چونکه بونلرده

لذات

لذات دنیا اولوب نه نعیم اخرت بولورلر پس قنده مسجون اولوب نه ایله اسیر اولورلر
ونه ایچون محزون اولوب ندن خوف اولورلر ایچی ذوق وصفای انس عالمی بولورلر
وکندی نفسندن کچوب مقصد صدقه کوچوب دولت فقری بولوب فلله اولوب حق الله قالورلر نظم

کنج عشق وحکمت وفقر وفنا سن ای پسر   لطف بحر هستی صدف مثلی بدنده پرهنر
کرچه سن بو تندن مقدم زهد ایله مشغول ایدک   ایمدی بو تن بو یله زهدی ترک مدام الوب خمر
اول شراب دوجهانی کیم حق انی قیلمش طهور   نوش ایدوب بانک اول وجودکدن براولسون خبر
نفع وضر فرقی اولماز اصلا انده بهار ونه خزان   نور وحدت قید ایتمه لی نقوش ذی صور
عشق مستی فارغ اولمشدر حیات وموتدن   کلشن وکلخن اکا خوشدر بهشت اولسون سقر
وغم وهم وعقلی قویمش عاشق علی جناب   دوجهاندن کندی وذات اول دوسته قیلمشدر سفر
حق یولنده عاشقک کسنه ایاغی قالمسه   حق ویرر حقی ایاغنه عوض بیت بلادیه

نوع ثالث

نفسک لوامه نک مقام ثالثنه ترقیسنک علاج وطریقن بیلدرر ای عزیز
معلوم اولسون که اهل الله دیمشلردر که کیمکه جمیع افات والامدن خلاص بولمق وحق الله دام
راحت قالمق مراد ایدرسه اولیای مقربین طریقنه سلوک ایدوب برمقامدن
اوبر مقامه ترقی ایده رک انلرک ایزلرینجه کتسون تاکیم نفسی کامل اولوب مقام ستة
یتسون واندن عجایب وغرایب سیر ایتسون وترقی مذکوری مجاهده نفس ومداومت
اسم ایله قیلسون وهر مقامده اکا مخصوص اولان اسم ایله مشغول اولسون چونکه
اسم ایله اشتغالی جوع اولدیغیجه طریق اکا قریب اولور واشتغالی اعمال ایله اولدیغیجه طریقی
بعید اولور پس اول لوم ایتسون الا که نفسی لوم ایدوب قصوری کندوده بولسون
وبو سالکه مجاهده ملازمدر ومجاهده یه موفق اولان ترک جمله عاداته ملازمدر
وعادات عدایله حساب اولنماز لکن عادتلرک جمله سنی ترک ایتمک طریق مقربین
ایچون وضع اولنان ارکان سته ده مندرجدرکه بری خارج بولنماز وارکان
سته مذکوره مشهور اناملردرکه تقلیل طعام وتقلیل منام وتقلیل کلام وعزلت
انام وذکر مدام وفکر تمامدر وبو ارکان سته ایچی ترتیب مرقوم اوزره بعضینک
حصولنه معین تاممدرکه انفا بیان اولنمشدر پس اکر سالک بو ارکان سته یی
صدق ایله تحصیل ایدر بولورسه جمله عادتلری ترک ایدوب مجاهده نی تکمیل ایتمش اولور
وبو ارکان سته دن مطلوب اولان افراط ایله تفریط آره سنده بولنان اعتدال
اوزره لیف وسطی بیتمشدر انکیچون ترک طعام دینمیوب تقلیل طعام دینلمشدر
پس اولیای مقربین طریقنده سالکه نافع اولان بودرکه جایع اولدیغیجه برشی ییوب
یدکده قبل الشبع یمکدن فارغ اولسون وغدا وعشادن ترک ایدوب تنقیصی قنده
شبعان بولندیغیه اویه قناعت قیلسون قبل الجوع اکلدن نفسی مانع اولوب طعام
تعلیقی کندودن دافع اولسون نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
غدا اکل ایلدکده عشا اکل ایلمزدی وعشا ایلدکده غدا یمزدی پس بو سالک اکا اقتدا

قیلنمون ولازمدرکه برسفره ده انواع طعامی جامع اولمیوب بر نوع ایله قانع اولنسون
وحقوق نفسی ویروب اعنی الیی درهمدن یوزدرهمه دك یدروب حظوظنی مانع اولسون
واکر بوحالت وسطی مبتدی سالکه متعسر اولوب نفسی بو حقوقدن تجاوز وزیادتینه
وحظوظنه افراط ضمننده کندیسنه اکا لازمدرکه نفسی تأدیب اججون حقوقن
دخی ویرمسون اعنی یکرمی درت ساعتده دورت ساعت اویقی اویتمیوب
الیی درهم طعام یدرمسون اول قدر جوع وسهرله معتاد اولسونکه نفسی ادنی
حقوق مذکوره سیله قانع ودلشاد اولسون وشرع شریفه مطیع ومنقاد اولسون
وبو مقام ثانیده سالك بوکا مخصوص اولان اسم ثانی برله مشغول اولور الله الله
دیوب آخرینی اعنی هانی ساکن قیلور وبو اسمك تاثیر مطلوبی خصوصیله کلی وقلبه
عجایب ملکوتیه ظاهر اولماز الاکه قیام وقعود واضطجاع اوقاتنده آناء لیل ونهار
اخفا واکثار ایله حصول بولور وعجایب عالم غیب اکا عیان اولور واکثر اوقاتنه
قبله یه متوجه اولوب تغمیض عین ایدوب واسم اعظمی صفیر انفاس ایله ذکر ایدوب
وهر تکرار ایلدکجه باشنی قالدروب صدر یته اندر وتحقیق همزه ده اهمال ایلمیه
وتکرار اسمده استعجال قیلمسون تاکیم هلا هلا هلا دیمش اولسون زیرا که
بو لفظله اول معنا قالماز وتکرارنده تاثیر اولماز وبو مقامده سالکك وساوس
وافکاری کثیر اولور اکر بو اسم شریفه مداومت ایلدیسه افکار وخواطری دفع بولور
زیرا که بو اسم جلال بر نار درکه بونکله جمیع افکار وخواطر محترق اولور اوله
ذاکر انجق بو اسم ذات ایله مشغول اولوب افکار وخواطرله مقید اولماز وبو مقام
سر عنده یجوب بو افکار ایله قالماز چونکه انك مراتی قلبی خلقه توجه قیلمشدر
شبهه یوقدرکه آیینه هرنه یه مقابل اولسه اول نفسنه آنده منتقش اولمشدر پس
بو مقامده سالکك مرات قلبنده خلقك وصور واشکالی وعادات وافعالی واونلرك
واقوالی واوضاع واطواری ومحاسن واکداری منتقشدر وبونلری دفع ورفع
ایتمکه سعی ایدر لکن دفعی منفصل ایتمیدر مندفع اولماز زیرا که آیینه مقابلی نقوشندن
خالی قالماز مکر که خلقدن جمله سندن اولیله اعراض ایده کیم انه صور تلرن کوره ونه سوزلرن
ایشیده وجمیع ذاکردن اولیله بعید اولهکیم نه قوللرن اله وله طعمرن بوله ونه انلرك
بری لمس ایده بله تاکیم اولحس وساوس خیالنده قالمسون وانلردن غذا قیده
بولمسون وخلق ایله حقدن محجوب اولمسون پس زلال وصاله متعطش اولاسن خلقی
وجمیع لذتلری تارك اولور وحقی مشاهده اولان مجاهده بودر طوبی اکاکیم بو مجاهده یی ایده بر ناظم
نحدایه شکر که اولدم رفیق اهل کمال … تموجکیم وحلیم وسلیم وخوب خصال
صفیر ذکر اولدم بالعشق والاشواق … ندیم فکر اولوردم بالغدو والاصال
بو ذکر وفکر ایله ایردم او حاله کورنه … جهان تجلی حقیقت یوزندن اضمحلال
وجود واحد ونور بسیطی کوردی کوکل … شئونی صورت اضواء وهبا ئیله ظلال
کوردی کنت ظاهرده وحدت باطن … دوانی بوده سایه ایچره شعله جوالی

اوددفع

اوود وقدیم اکا عیان مرا تبنده مدام … هرآن ایدرسه شئونی تعاقب امثالی
کرکلده حقی جواهر دنیده سوار ایکن … بو سغله طبع ایله کلمش درونه حب معالی

نوع رابع

مقامات ثانیده عبدی مولاسندن قاطع اولان موانعك اعظمی اختلاط ناس اولدیغی بیلدك
ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه اکرچه قطاع طریق مقربین چوقدر
لکن خلقه میل ومحبتدن وانلرله صحبتدن اعظمی یوقدر زیرا که بو یولده لازم اولان
مجاهده نك اکثری عادات خلقه مخالفتدرکه ترکیله اولور پس انلرله مرافقت ایدوب مجلسلری
مشتمل اولان مزاح وملاطفت امثالنده انلره موافقت ایدن سالك قنده منزل الوب
ویجه مشاهده ایله بولور امامقامات عالیه یه مراد ایدن کمسنه جمیع خلقی ترك ایدوب
تنها ایله کلور واحباب واهلندن مستوحش اولوب مولاسیله مستأنس اولور وقلبنده
عجایب وغرایب سیرایدوب جاننده لذات عظیمه بولور وانلر بو علاجات ایله
عامل اولمیان کمسنه تعب وعناده قالور وتضییع اوقات ایدوب مطرود اولان قربدن
مولادن محروم اولور زیرا که خلقدن ایراغ اولان حقه یقین اولوب سعادت بولور
واولیای مقربین زمره سنه کلور پس بو مقامده سالکه لازمدرکه متنبه اولسون
ونفسنده قالان کبر وحسد وعجب وریا وسوء ظن واعتراض امثالی اثار نفسانیه
ناشیدن بالکلیه اعراض ایله محو وازاله قیلسون واکا امر معروف ونهی منکر ایتمك
دخی لازم اولماز زیرا که امر معروف اول مأموره لطف وتواضعله کرکدرکه تاثیر ایده
اوله اوسالك ایسه بو مقامده اول رفق وتواضع ایله بلمز نته کیم حدیث شریفده مردر
بمعروف فلیکن امره بمعروف کلمشدر وبر دخی کندی نفسنی هلاك ایدیلیر
تخلیص ایدوب قلبی موانع مشاهده اولان اغیاردن تطهیر ایتمك کندی حقنده جمله دن
اهم والزم اولمشدر زیرا که زیرا که کوکل نظرکاه خدادر ومعرفت مولی جمله دن
اعلادر پس کلبی تصفیه قیلق جمله اولادر وبو مقامده سالکه لازمدرکه طلوع
وغروب عندنده قلبی تصفیه یه مقدم یا مصرف القلوب صرف قلبی الی طاعتك دعاسنی
اوقویه وتصفیه دن صکره یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی دینك وطاعتك دعاسنی اوقوسون
اما تقلب قلوبك معناسی حق تعالینك کوکلری غفلتدن حضوره وعکسنه وحزندن
سروره وعکسنه ورجادن خوفه وعکسنه وبسطدن قبضه وعکسنه وبونلرك
امثالی اضداده دوندرمسیدر وبو دعادن مراد انجق بو طریقنده استقامتدر وبو مقام
ثانیده قلوب العباد بین اصبعین من اصابع الرحمن یقلبها کیف یشاء حدیث شریفنك
سری بو سالکه ذوقیله ظاهر اولورکه سلوکه رغبتی زیاده قیلور مجاهده الی اوندن
واحوال قلبنه واقف ایدوب ماسوادن اعراض ایتمیدر اماحال بو معتادرکه اکثریا
وتصنعسز حق تعالیدن قلبه وارد اولور واول معنی یا حزندر ویا طربدر ویا خوفدر
ویا رجادر ویا قبضدر ویا بسطدر ویا هیبتدر ویا انسدر ویا جلالدر ویا جمالدر
ویا غیری معنادرکه قلبه کلور اکر اول معنی کوکلدن زائل اولدیسه اکا حال دیرلر

واکر ملکه اولوب دائما قلدیسه اکا مقام دیرلر پس احوال مواهبدر ومقامات
مکاسبدر احوال عین جوددن کلور ومقامات بذل مجهود ایله اولور وسر مزبورک
ظهوری اولماز الا که مجاهدهٔ معهوده ایله اولور واکر سالک بلا مجاهده بو سرک ظهورن
ادعا ایدرسه اول سرک ظهوری دکلدر بلکه نفسی غرور دیدر زیرا که نفسک شاننده
دکه کندوده اولیانک کمالی استماع ایلدکده انی ادعا ایدر ومشاهده ایسه حاصل اولماز
الا که مجاهده دن اولور پس البته سالک صادق نفسینه مجاهده ایدوب انده اولان
دفینه لری استخراج ایچون قلبندن اجری کیدر ولقلقهٔ لسان ایله قالیب نفسنی
تائب ایدر زیرا نفسنده بولنمیان کمالی ادعا ایدنلی شواهد امتحان تکذیب ایلر
پس نفسنی کندی امتحان ایدوب انی تصدیق ایتمز واوزرینه محتسب اولوب
حظوظنی ویرمز وحقدن اعراض کوردکجه اکا عداوت ایلر وقباحتلرن جمله شیخنه
حکایت ایلر واندن بر اسرنی کتم ایتمیوب هر دردنی اکا سویلر واول پیر بر تدبیر
اول مرید بر تقصیرک غرضندن مرضن بلوب اکا کوره علاج ایلر پس پیر ایله مرید
آره سنده کلمات اسرار ایکسنده امانتدر عرفی اولدقجه لسانله یا قلمله کتورمک بری برنه
امانتدر وعند الله اولدقجه خیانتدر سرکیک سر کیمز دیوب عهدنه ثابت ولا اصل اسرار وحامل امانتدر

زهی عجب نه عشق ایله تعمیر اولندی بو کلمز — نه کنج مخفی یه کنجینه اولدی بو دلمز
نه کار ده دن بو که کوکدن یره نزول ایتدی — الٰهکه اولدی مسود بروج ومنزلمز
نه موجلر دد اوکیم دمبدم پیدا اولدر — برلور برجنبشدن دریادن آنی ساحلمز
هزار نقشی چو بر دمده دل قبول ایلر — عجب نقشی پذ اولدی قلب قابلمز
تجلیلی خدالله دوست ایله کوکلده ظهور — تمام حل اولوردی انده هزار مشکلمز
نسیم حب ازل دلده عشق دمانز ییله — بودرح راح ایله روح اولدی نفس کاملمز
وقی آب وتاب اوی دن حبابر الحق — که اول آخر اولدی جانان مقبلمز

نوع خامس

مقام ثانیه نفسک لوامه نک عالم مثاله دخولی واندا اولان روحانیه وسیرلرن
ولکامشاهده حصولی بلدر. احی عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردر که
مقام ثانیه اولان سالک نفسی مجاهده سنده ثابت اولدیسه اسرار عجایب قلب
اکا منکشف اولوب عالم مثاله داخل اولور که اول بر عالمدر غیبی بر شعبه عالمدر
والی بلی الا که مقام قلبک نهایتنه ایرنک بلور زیرا که عالم مثال نهایت مقام ثانیه ده
مجاهده بولور وسیاحات ابرارده نصیب اولنا ذکه اول عالمی سیران ایدنلر مکرکه
الحمده مجاهده ایله طریق مقربین سمتنه کیدنلر اما عالم مثال ابتدای مقامات مقربین ددکه
خواص خمسه ظاهره ایله ادراک اولیان امورک سالک صادق انده انشید وب کوروب نه
وحضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم قلب المؤمن بیت الله بیورمشدر
یعنی کوکل مخزن اسرار خدا اولدیغن طیورمشدر پس اول سالک شریعته عامل اولدقده
اقوال حبیب خدادر وطریقته متخلق اولدکه افعال نور هدادر مثلا جوع کثیر ونوم قلیل

وصحت طویل کبی اشیادر واول حضرتک تبسمله تکلم ایلدیکی تواضع وشفقتدن کلور
پس بو سالک انک اخلاق واحوالنی تتبع ایدوب اکا تبعیت قیلور تا کیم ینابیع
حکمت انک قلبنه تفجر ایدوب لسانی اوزره جاری اولور وبولکله ابرار اوزرینه
فائق اولوب رتبه سن عالی ایدر وبوندن مفارقت ابرار ایدوب مسافرتله حضرت
جبار وکبیره و سالکک بو سفرنه ابتدای منازلی عالم مثالدرکه انده کثافت اجسام
ایله لطافت ارواح آره سنده اولان صور اشباح ایله جمع اولور واکا سرور ولذت
کلوب حتی متین اولوب منزل الور وشوق وذوقی ازدیاد ایدن اسراره مطلع
اولوب مقامات عالیه سمتنه ترقی بولور وقلبنه نار محبت مشتعل اولوب شهوات
سفلانیه بالجمله کیدر کرچه لذات روحانیه قالور سنده ده مانع دکلدر زیرا که مقام
ثانیه مقصود اولان مابعدینه نسبتله حجب ظلمانیه بولنان شهوات نفسانیه دن
کچمکدر وعالم مثاله داخل اولماز الا که سالکلر داخل اولور وبو دخول ایسه نوم ایله
یقظه بیننده متوسط بر حالدرکه سالکک اغلب جلوسی حالنده کلور وبوکا واقعه
دیرلر که اول بوننه کوردیکن کوردی واول شروط ایلدکده اولدیغی محلده بولندیغی زمان
بلور وکندی کیم اولدیغن ونه هیئتله بولندیغن بلور ونوم ایله یقظه آره سنده
بولندیغن بلدیکی حالده کوردر اکر بو شروط خمسه نک برندن غفلت ایدرلرک کوررسه
اول عالم برزخده در عالم مثال صایلمز وکوردیکی رؤیادر واقعه دینلمز چونکه بو حالت
اول سالکی نوم ایله یقظه بیننده آلور وبدایتی حالنده یقظه دن جانب نومه اکا غالب کلور
بعده تدریج ایله ترقی بولور تا کیم انده جانب یقظه اغلب اولور پس اول زمان بعض روحانیاتی
کورور وطاورز وانلری یقظه ده کورمش صانور حق بودر کیم اول سالک اوزره حاضر اولدیلری
بو حالنده بولنمشدر لکن علو همتندن انک بو حالی یقظه سمتنه اولقدر قریب اولمشدر که
حواسی ظاهره سی فضولیدن غفلت قیلمشدر وبو حالی عین یقظه بلمشدر واصحاب
کرامه بو حالته جبریل امین اعرابی صورتنده کلمشدر واولیای عظامه بو حالته
حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک روحانیتی کورینور وبو دولت
عظمایه یمینا فهیه تسمیه اولنور فلان کسه اول حضرتی مشافهه ایله کوردی دینلور
والحاصل ابتدا حواس ظاهره نک برزخ مولی آلور بعده اول احوال اوقلبه منکشف اولق ممکن اولور
نتدکیم بر کامل دیمشدرکه بر سالک مجاهده یه بکا یمین بالله ایلدی که بن حضرت پیغمبری
باشم کوزیله کوردم دیدکه اصلا اویوردم کل ایدم بن اول سالکه دیدمکه نیجه کوردک دیدیکم
فلانک مکالمه ایدیم ونیجه فلان وفلان یارانم بیله ایکن اول حضرت مجلسمزه کلدی
وبنمله مکالمه ایلدی بن دخی اکا سلام سویلدم وکوزمیله کوردم اول سالک بوبله
دیدکده بن اکا دیدمکه سنکله بیله بولنان نفر دخی آنی کوردیلرمی جواب ایلدی بلکم انلر
کورمدیلر پس اول سالکی ارشاد ایدوب دیدمکه اکر اول حضرتی بو کورمک باش
کوزیله اولسه ایدی سنکله بیله بولنانلرک جمله سی آنی کورورلردی ایجی معنی اول وقتده
برزخ هول المقتضیه ایچون سکا اوردی وحالتینا کلمشدر وعالم مثالده بصیرتکا ظاهر اولمشدر

همان اول دمده اول سالك بو خطاسن بلوب ارشادی جان ايله قبول ايدوب
دعا ار قيلمشدر پس جميع اشيا م بو قدر كه محض بقظه ده كوردوكز الا كه عالم ملك الجنده
بولنان اشيا كوريور و اما عالم ملكوت كه عالم مثال آنك بر شعبه سيدر اندره اولا نكر
كورمز الا كه بصيرت كوزيله كوريور اكرچه باش كوزی مفتوح اولورسه ده كورن بصيرت كوزيدر نظم

معشوق نوا مالدی اولدقجه بو طرز اولسون ‖ عشاق اكا خير ايلدی اولدقجه بو طرز اولسون
دل صلح و صلاح اولدی شب كتدی صباح اولدی ‖ كفر ايتدی چپ ايمانه اولدقجه بو طرز اولسون
هم دفت مخزون ندر هم هست مجنون ندر ‖ اول سينه جبانه ندر اولدقجه بو طرز اولسون
نفس ايله چو جنكی دير اسم شيطانی ‖ بر تن كه مسلمانه ندر اولدقجه بو طرز اولسون
اول مهر درخشانه كونين كلستانه ندر ‖ اشخاص تو جانه ندر اولدقجه بو طرز اولسون
عشقك بی كو نرلی شيرين سوزی شكر در ‖ عالم شكرستانه ندر اولدقجه بو طرز اولسون
عشقك غمی نقد اولی ز هر دل نثر بيدر ‖ حق شكر اقشانه ندر اولدقجه بو طرز اولسون

نوع سادس

عالم مثال اولان فهوانيه نك وعلامات تصفيه و تزكيه نك بيلدوكی اى عزيز معلوم اولسونكه
اهل الله ديمشلردركه سالك صادقك اول ايله وقتی كلور كه عالم مثال فهوانيه حالتی
بولور خطاب حق ايله مستطاب اولور وكاه اولور كه بو احوال ابليس تلبيس ايدوب
و سالك صانور كه حقدن امر ميشدر حال بوكيم اول كندی شيطانی كورمشدر و ملكی
اكر بو حالتك عقبنجه سالكده علوم و حكمت و اتباع شريعت و انقياد طريقت ظهور
ايلدسه اول حالت اكا اكرام حقدندر كه فهوانيهٔ صحيحه در و اكر بو حالتك عقبنجه
زندقت و سلطنت و هوايه تبعيت ظهور ايلدسه اول بر شيطاندر كه قاطع
طريق رحماندر سالكی مطلوبندن عوق ايتمك ايچون كلشدر حق تعالی انك شرندن
حفظ ايليه كه اول يضل اولمشدر اما فهوانيهٔ صحيحه نك حضرت حبيب اكرم صلى الله
تعالى عليه وسلم طيور مشدر ليكم حديث متشابهنك بيورمشدر رأيت ربى
فى احسن صورة فقال فيم يختصم الملأ الاعلى يا محمد قلت انت اعلم اى رب مرتين فوضع
كفه بين كتفى فوجدت بردها بين ثديى فعلمت ما فى السموات والارض ثم قال فيم يختصم الملأ
الاعلى يا محمد قلت فى الكفارات قال وما هن قلت المشى على الاقدام الى الجماعات والجلوس
فى المساجد خلف الصلوات وابلاغ الوضوء اماكنه فى المكاره من يفعل ذلك يعش بخير
ويمت بخير ويكون من خطيئته كيوم ولدته امه ومن الدرجات اطعام الطعام
وبذل السلام وان يقوم بالليل والناس نيام فقال قل اللهم انى اسئلك الطيبات
وترك المنكرات وفعل الخيرات وحب المساكين وان تغفر لى وترحمنى وتتوب على
واذا اردت فتنة فى قوم فتوفنى غير مفتون انتهى فهوانيهٔ صحيحه بودركه نتيجه سى
بو علوم اولمشدر و اما نتيجه سى وسواس اولان تلبيس ابليس اول فهوانيه كلدى
بلكه امور شيطانيه در و بو طريقتك علامتی بودر اول علوم و معارف الهيه و ذكر
انك نتايج تصفيه قلب و تزكيه نفس انسانيه در و بو تصفيه و تزكيه نك علامتلری

وارد

وارلور اما تصفيه قلبك علامتی علوم ربانيه نك الهام اولنمسيدر و الهامك كتاب و سنته
موافق كلمسيدر و اما تزكيه نفسك علامتی جميع اوصاف ذميمه دن تجاتی بولمسيدر كه
انك تعجب و كبر اولور و نه بغض و كدورت قالور و نه ميل و شهوت قالور و نه
كيميه دن تشفی اولور و نه كسه نك آزاری قيلور پس جميع خلق انك نظرنده مساوی
اولور تيلا انتم راجعت بولور و حضور قلب ايله تجليسی انسه كلور و بو وسيله ايله
قلوب زيرا كه خلقك بعضی سيمه اوليه محبت ايلر كه انك محبتيله حقدن منقطع اولور
و بعضی سيمه دن ادبله نفرت ايلر كه باطنی متغير اولور بو حقدن غافل قالور بلكه خلقه
جنبی فی الله او بغضی فی الله اولور بو مقام ثانيده اكثر شهوات سالكدن قطع اولور تدكه شهوت
اكل و شهوت لبسدن عبارتدر ما دامكه سالك كندی فقيرده بعضی ماكولاتدن
زيلده و بعضی شهوت بولور تا ملبوساتك بعضی سيمه دن زياده و بعضی سنه
رغبت قيلور پس جميع ماكولاتك و جمله ملبوساتك مساوی اولمسيدرك بجاهده
لازم بلور چونكه سالكك عندنده جميع ماكولات و ملبوسات مساوی بولنور اول وقت انك
نفسنده تزكيه اولمش و شرينت خلاص بولمش ديمشلردر و ابتدای درجات كه اكثر
عالم محققين دن اعراض ايدوب عالم قدسه توجه ايتمكدر اكر سالك بعضی شهواته ميل
ايلديسه و حجابه دوشدی عاجز قالديسه اول سالك طريق حق دكلدر
و اكر لوازمات سلوكه ايلديسه اول ضال و مضلدر انك الفتدن و صحبتدن ضلالت
و خسران ايله و اول اجتناب و نفرت علامت ايقان و سلامت ايمان ايدوب
اهل سلوكه انك اجتنابی امر لازمدر كه طريق حقده اشتباه يوقدر و انك شطحياتيله
مبتلا اولمه و شبهه لر زيرا كه طريق حق خلقك سبيلا اولدرق عادتلرك جمله سنه مخالفتدن
عبارتدر پس كيمك نفسندن خرق عادات قادر اولديسه اسير شهوت ايسه
خرق عادت اولمز خلاف عادتدر اما سالك صادق عادتلرى ترك ايلمكله اولور
ناسيه مخالف كمال اولور پس خرق آنك حضرت صاحبنه حال بوكيم او عقل كه بشر اولور
و صاحب اول مطلب اعلايه نائل اولورمى الا كه خلقی مجرد ايدوب ترك ايليه اولمز بلور زيرا كه
انك قلبنده بر حقير نسنه بيدا اولی مهمل اولورسه انك تجلی اولور حضور حقدن قالور نظم

بر بلا ايله دلده هزار غم بكا موش كم اولمازمی ‖ بكا يا دار اولمسه يا ره مرا كاه دل محكم اولمازمی
دل اهل بولمسيدی دله يوز بيك ذوق وذوقی ‖ قومازدی شهوت جسمی امر و اعم اولمازمی
طمعمدن اولمك خلق جهان هپ اقربا ايدی ‖ قناعت قيلسيدم هپ كا خاك دغم اولمازمی
غم و اولاد و بلا هپ جب دنيادن كلور قلبه ‖ غمرلی ترك ايدايدم خوش كوكلده ماتم اولمازمی
كر دنيا و ما فيها خيال و خواب ديدنا ‖ بيلبكك حقيقته كيم دو شمدر انكون برغم اولمازمی
اوجانكم غفلته طالمش خيال و خواب ايله عاشق ‖ اويانسه خواب غفلتدن اهم و ابكم اولمازمی
برى زندان غم كورمش برى خوش كلشنه ايرمش ‖ دل آكاه اولمسه كنيزی او غيره همدم اولمازمی
قو نام و نشانی در ويش اول سنى بز كوزش عزل ‖ اولا يكبر و در دی دنيا يدم بردم اولمازمی
اكر ترك ايتسه خلق دوزن و غمرلی تحقيقی ‖ او نماله عشقده بو حقی كوكلده محرم اولمازمی

نوع سابع

تصفيهٔ قلبك وتزكيهٔ نفسك وجه احسن ايله طريق الهيده يللر داى عزيز معلوم اولسون كه اهل الله ده سنقره دركى لقالك صادق اولوركه جميع ما سواندن اعراض ايدوب اجق حق تعالى يه توجه ايله قلبنه كيدر وهيچ بر انبساط ايله انيس اولمان حضرت لحضر اولسنه بيله جلوس اولماز زيرا كه قلب اجنده نور حكمت يعنى قبولى بيت اجنده برشمعهٔ موقوده يه مشابه كلور نته كيم ابواب خمسه بالجمله مسدود اولديسه اول شمعه احتجاب نقطه اولور جه اول بيت انلك نوريله ضيا بولور واكر ابواب بيسنده بركى اجلد يسه شمعه مظهر بيه منطفى اولوب اوخانه ضيا حده وك مظلم قالور كذلك حواس خمسه ظاهره ايله دروت دلده بولنان حكمتك حالى ابواب مذكوره ايله اوشمعه شمعه نك مثاليه دى پس اكر قلب اول حواس خمسه نك مددينه كلشدن اعنى سماع مسموعات بولنظاره مبصراتنه وشم مشمومات واذوق مذوقات ولمس ملموساتك جمله سندن عزلت وخلوت ايله اعراضى كلى ايلديسه اول جمله شهولرى فراموش ايلدى يعنى قلبنده لسانه عيون حكمت جوش وخروش ايدوب و برحكمت اوزرده دكه اول حضرت اذا دخل النور فى القلب انفسح وانشرح بيوردمشدر والانك قلبنه نازل دلاك عزوزى قريب دارخلوصيانا بتى علامتيله طيوره منشده واكر قلب استماع مسموعاته يالابصار مبصراته وياشم مشموماته ويا ذوق مذوقاته ويالمس ملموساته توجه ايدرسه نور حكمت باتوب نورى منطفى اولور وخانه دل طبيعت ظلمتيله اجل ضياحكى مظلم قالور پس بو بياندن ايله عيان اولان بودركه قلبك عالم شهادته يعنى بو جهانه حواس خمسه مظاهره ورى زيرا كه قلب امور عالم شهادته بر انسنه ادوب المطالبون الاكه حواس جهتى مدد وانسطه سيله ايله بولور وقلبك عالم غيبه اولان جهتى انك حواس الحمله باطنه تسميه دركه عالم غيب اجنده بولنانى امورى انكرلها دولانك ايدر بولنشمدر نته كيم بالاده بيانى اولنمشدر پس كوكل صاف اولمازدن مقدم ايكى عالمك بربله توجه ايلتمه اوبر عالمدن اعراض ايلدى واكابر حالده ايكى عالمه بيله توجه ايتمك ميسر اولماز نه كه بو عالم شهادت حضرت حقدن غايت بعيد ورى قيد ورقيندر پس اكر كوكل بو كا توجه ايدوب عالم غيبى كليته ترك ايلديسه انك صاحبى انسان صورتنده حيوان اولور انجون الى كوروسن كه بهايم كبى كل دوزى كنيه وغضب وشهوتنه اسير دره بوغضبت وجداله جونده وعواقب اموره نظرى يوقدر وجهل وغفلته مجبوله ومنا لايعنيه مشغولدر واكر كوكل بولامن تذكر ايدوب اكا مائل اولديسه ومنا هيدن اجتناب ايتدا وامرله عامل اولديسه ونفسى حظوظندن كچوب حقوقنه قائل اولديسه اعنى فضوله ايكى قوتن بركون بر كيجه ديبور دره غدا ايله قانع اولديلنه وفضول نومى قوبوب يكرى درت ساعتك دوردى نباجع اولديسه وخير سويليوب فضول كلامدن لسانن مانع اولديسه وعالم غيبه توجه ايدوب اكا راجع اولديسه انك صاحبى ايكى عالمدن ذهوله ايتميوب ايكيسنى بيله جامع اولور وطريق حقده سالك اولوب اوصاف ملائكه ايله متصف

اولور وغضب وشهوتنه مالك اولوب انلرا كا عبد مملوك ومؤتلف اولور وظلوم قتيل وجهولى غير اولوب حمل امانته لايق اولور وانسان كامل اولوب جمله دن فائق اولور زيرا كه غضب وشهوت انسان وملك بيننده مشترك اولان روح ايجون ظهر آيينه يه ملتصق اولا كثيف نسنه مقامنده در نته كيم آيينه نك برجهتى كثيف بنسته الله مظهر اولمديجه انده عكوس اشكال صورت بولمز كذلك روح انسانى غضب وشهوتى مشتمل اولمديجه محل تجليات اوله من لكن اول شرط ايله كه غضب وشهوت عقل وشريعت حكمى تحتنده كله لر وتعديدن محفوظ ومعتدل بولنوب مقبول ومحمود اوله لر اكرچه غضب وشهوت ايچون انسان ظلوم وجهول تسميه اولنمشدر لكن بونلر عقل وشريعتله محفوظ اولدقده حمل امانت ايچون علت موجبه قيلنمشدر زيرا كه انسانك غضبلى وشهوتلى اولديغندن سماوات وارض وجبال طاقت كتوره مدكلرى امانت حملى قبول ايدوب محل امانت بولنمشدر نته كيم قرآنده وحملها الانسان انه كان ظلوما جهولا بلنمشدر پس غضب وشهوتنه غالب ومالك اولانلر كامل اولور وارث خلافت آدمدر زيرا كه انى جاعل فى الارض خليفة خلعتيله عزيز اولمشلردر اما غضب وشهوتنه مغلوب ومملوك اولان كمسنه انسان حيوان بولنور بلكه حيواندن دخى ضعيف اولور زيرا كه اول نه مكلفدر كه نه ده عصيان ايدر ونه معذب اولوب جهنمه كيدر واما سالك طريق حق اولان غضب وشهوتنه مالك اولور وتعديدن غايت علو همت بولور پس نفس شريفنه فتوح بولور وآلى دولته نهايتدن تنزيه ايدر ومرتبهٔ نباتيه وحيوانيه دن نجوع ووصول وصف ايله وعبادت وذكر وفكر ايله ترقى ايدوب مقام خلافت آدميه كيدر زيرا كه انك صدور منشرحنه بشريت وجهل اولماز كما كاخوف وحزن بول بوله حظوظ ومقتضيات بشريت قالمز كه انلردن ذنوب صادر اوله پس اول كامل سعادتنه ايرشوب بوايله سعيد اولور والمخ وصف بجلى نداسيله منقش اولوب مهابتنه احوال حسنه دن بهره ورى طولوب عكس ونشر لرنفسنه امين اولور ايمن اولنجه سعادت ايله دخى سعيد اولور ايكى جهان سعادتن بولور بنى كاملكه احوال طوارى برى ابرار اثنه بجهد بر خليفه الله اولور

خليفه الله در وحد وبوكه منت مدامي اوكه جهان
نه يا د مدر بو محبت كه جاى اولدى جهان

نسونيد ده كه بو شمست كاشانه ده وفى
نه وانه در نه حادر كه دام اولدى جهان

كوكل اوكوندن وزاورمش كه روز ازل شيده
اوصبح وجهنى كور دمشن كه شام اولدى جهان

ظلالى عالم فانيده قالده قلبها كل
اونوردى بولد كه ظلام ظلامى اولدى جهان

اكاكه توسن نفسى مطيع ورام اولميدن
ميقين ايله حقيقتده رام اولدى جهان

جهان غلامك اولور كر غلام عشق اولميدن
كه شاه عشق غلاميك غلامى اولدى جهان

نى مرادى ورى حقى كامران اولدى
كه هر يلا مانه بهان الطبق كامى اولدى جهان

نوع ثامن

مقام ثانيه مسالككه بولنوب اكا غالب اولدا غضبك مقصلى وحقيقتى وتحلله

بیلدیلر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردر که بدایت مقام ثانیده سالك
عجب ایله کبردن خالی اولمادکه انلر منشاء غضبیدر زیرا که غضب رماد التنده جمره
مستوره کبی قلب ایچنده نار مستوره در که انی کبر استخراج ایدر اما کبر انبیانك قشنده
بر صفتدر که اول کندودن کورمدن نشات ایدر و بو کبرك حقیقتی عجبدر که وانما
خارجده حاصل اولان خلقه تکبر ایتمك اول صفتك اثریدرکه ظاهر اولور زیرا که
نفسده مضمر اولان کبرك اظهاری تکبردر که قولده حرامدر پس مذموم شوم اولان
اول غضبدرکه رذوبت نفسدن نشات ایدوب صاحبنه غالب کلورده وسیاست
عقلیه واشارت شرع التنده داخل اولمیوب انکله صاحبی مضطرب ومغلوب اولور
وصورت ظاهرهسی قبیح اولوب تغیر بولور شبهه یوقدر که صورت باطنه سی اندن
اقبح اولور زیرا که بو غضب شیطاندن خلق اولندیغی آتشدندر نته کیم غایتده نارك
تجلی حالنده اول حضرت بها شیطانك بیوردیغی بوناره اشارتدر وحق تعالی نجه
حکمت ایچون بو ناری باطن انسانده وضع ایتمشدر و بو نار ایچمه بر سببه مشتعل
اولدقده بوکلك قانی غلیانه ایدوب طمرلره متفرق اولور بعده اطرافنده چقوب
ظاهر بشره منصب اولور پس اکر کندودن ادنایه غضبلنمش ایسه بشره رنکی
لونی احمر اولور واکر اعلایه غضب ایتمش ایسه خوفندن لونی اصفر اولور واکر
غضبی کندی نظیرینه ایسه لونی کاه احمر وکاه اصفر اولور وبو غضب غایتیله مذموم
وعلتی مهلك بر عدوی شومدر پس خصوم هلکه دن نجات المتقیان بو خصلت
قبیحه نك ماده سی اولان کبری جوجایله اصلندن قطعه مباشرت قیلمسیدر تاکیم غضبی
ضعیف ومغلوب اولوب اول درزالنده غضبه نفس ایدوب امن واماندن بولسون
اما غضبك هیجانی عندنده اولان علاجاتی ضعف نفسنی تامل ایلکده واول حصایله
صاحبلره تسلطن لایق کورمکدر و ثواب کظم غیظی تفکر له عذاب مجازاتی تذکر ایتمك
وحق تعالی نك کندویه قدرتینك غیریه قدرتندن جوع اولدیغنی بکوت
عقاب وانتقامن خاطرینه کتوره مکدر ونفسنی عاقبت غضبدن تحذیر وتخویف
ایلسون واکا خطاب ایله سویلسونکه ای نفسم اکر غضبله خصمکدن انتقام آلدکسه
بلکه بو قدریکه اول سکا دوشمن اولور وسندن آ ضعیف اولسه بیله انتقام الدیکین
تشمر قیلور پس قلبك مشغول اولوب افکار وخوف ایله طولوب هموم وغمومدن
حرج اولورسن واکر تحمل ایلدیکسه اوخی افکار وغمومدن جمله سندن فارغ واذا راولدن
زمین وراحتده بولورسن وحلمك یوغیسه دخی یاری تحمل وتحلم انبیا واولیا به تقلید
وتشبه ایتمش اولورسن اکرچه حلم ایلر اضطراردیدی لکن تحلم امور اختیاریه دندرکه
غیظی کظم ایتمکدر پس تحلمه مکلف سکه تا بنی حلمه ایتمکدر زیرا که اکر سن کرات ومرات
ایله تحلم ایلدکسه بحالت اضطراریه اولان حلمی بولورسن وعقلك کامل اولوب تکلفسیز
غضبکا مالك اولورسن نته کیم حدیث شریفده انما العلم بالتعلم والحلم بالتحلم ومن یتخیر
الخیر یعطه ومن یتوق الشر یوقه بیورلمشدر اولدیغی بلورسن و غضبك بر علاجی دخی

بوردکه غضب حالنده قائم اولان قعود ایلسون وقاعد اولان ارقه سی اوزرینه
یاتوب بو دعای اخفا ایله سویلسون اللهم اغننی بالعلم و زیننی بالحلم واکرمنی
بالتقوی وجملنی بالعافیة آمین لیمنی سکا لازمدر که غضب وحلمك بینی فرقنده
انصاف ایله کیده سن ایکیسندن احسنی ترجیح ایدوب انکله تخلق ایده سن زیرا که
سکا واجب اولان بودرکه نفسکی تزکیه وقلبکی تصفیه قیله سن تا کیم کدورات
خبیثه دن وکدورت زائل اولوب صفای قلب ایله انسان کامل اوله سن پس بو ادویه
مذکوره یی استعمال ذات شریفکا معالجه قیله سن تا کیم امراض جسمانیه دن اعظم
اولان امراض نفسانیه دن خلاص وشفا بوله سن وانفع ادویه نفسکدن کبری ازاله ایتمك
اولدیغنی بیله زیرا که انك زوالیله فرعی اولان غضب دخی زائل اولور کوره سن وکبرك
عدوی قطع اولمدقجه زوالی محال اولور ومدد المتلاق بطن ومتعدد که انکله
کبر استیلا وقوت بولور وانلرك غضب دخی ظهوره کلور پس ایمدی التبه والبته سن
جوع ایله بهره کند یکا عادت قیله سن تا کیم صمت ایله عزلتی مهونته حاضر بوله سن
و ذکر و فکر تو حیده اختیار سن که سن پس جمیع اوصاف بهایمدن خلاص بولوب
اوصاف ملائکه ایله متصف انسان اوله سن وماسوا الی اولادوب صفای
حضوریله طوله سین وحق عشقیله طالب جوار اله سن والنسن مولایی برلوب انکه الکن

نظم آن عشقدن ای دل	الصبر مفتاح الفرج	تا بوله سن حرز همی	الصبر مفتاح الفرج
چکل درد و غم حزن و غم	تا بوله سن سنده غم	افلاك وعرش اعظمی	الصبر مفتاح الفرج
قلبه ایدوب نور جهانده	سرور اولورسن	کوررسن اصلا ماتمی	الصبر مفتاح الفرج
کرسیله جوابینه در	الی کبر وهم لی کینه دن	سیرایله انده عدمی	الصبر مفتاح الفرج
ترك ایلك ماومن	کوررسن اصلا دوئی	مردم بولورسن آدمی	الصبر مفتاح الفرج
الا انه ظل ذاته	طالله خیال باطله	بولدله عشق لوحکا	الصبر مفتاح الفرج
حق سکوتیت بر زمانه	عشقله غنی قالش نهانه	حقده بولس الشومی	الصبر مفتاح الفرج

نوع تاسع

مقام ثانیده بولنان قطاع طریق حقی اهلاکدن دفع ایدن امور اربعه نك تفصیلنده
در بو مقامدن مقام ثالثه ترقی ودخولدن وانذن مقام رابعه وصولك کیفیت حصولی
بیلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه موجوداتك جمله سی دشمن وغیر
سالکه حسد ایدوب انی حضور حقدن قطع ومنعه جد وسعی ایدرلر زیرا که قرب الهی
طلوکه صدق ایله سیر وسلوك ایدن خلیفه رب اولوب جمله یه تسلط ایله بلور پس الهی
بو یله اولان کمسنه البته محسود عالم اولور لکن حسد ایدن ضرر کلی الاکه بنه اهلنه کلور
پس طریق حقده سیر ایدن سالکه لازمدر که هیچ برنسنه یه التفات واعتبار قیلمسون
و هیچ برکمسنه دن خوف وحذر اولوب اولمسون زیرا که حق تعالی الاجمیع اشیانك اوزیبه
و بو نرجه نك ایانی حرکت قبلی الاکه انك قدرت واراده سیله قیلور و زمین وآسمانده انك
حکمندن بر ذره غائب اولمادکه جمله نك ظاهر وباطنی وقلوبك اطوارینه وجمیع احوالنه

وافکارینه مطلع اولور. وحق تعالی اکاجه دن ارحم درکه پدردن ومادردن آنی ارأف
واشفق بولور. وحق تعالیدن صادر اولان الاکه افعال خیر اولوب عبادینه انفع کلور
اما بو ظهور ایدن شرلر ظاهرده شیئه شرکان اولنور. لکن باطن حقیقته عین تحقیق
ایله نظر قیلنسه جمله سی خیر نافع اولدوغی بلنور. اکرچه شره شر وکدر وضرر دینلور. زیراکه
اکثر طبایعه مخالف بولنور. حال بوکیم خبرده ما من شر جزئی الا ویتضمن خیرا کلیا حدیثی
نقل اولنور. نته کیم اول حضرتدن ان الخیر مقضی اولا وبالذات وان الشر مقضی ثانیا وبالعرض
روایت قیلنور. پس اول سالک بو سره واقف اولمازدن مقدم تصفیهٔ قلبه اهتمام
ایله همت قیلسون. تاکیم بو سر عظیمی ذوق ایله مشاهده ایده بلسون. وقلبی حضرتدن
قطع ایدن موانعک جمله سین دفع ایچون امور اربعه‌یی تیقنده ملازم اولسون. اما امر اول
حق تعالی نک هر نسنه یه قادر اولسیدر. واما امر ثانی حق تعالی نک هر نسنه‌یی بلسیدر
واما امر ثالث حق تعالی نک جمله یه رؤف ورحیم اولسیدر. واما امر رابع حق تعالی نک
جمیع افعالی خیر محض اولسیدر. چونکه سالک بو امور اربعه‌یی تصدیق وتیقن
ایلیه اول جمله دن امین اولوب خوف کیدر حسبی الله نیلر. وشیاطین انس وجندن
هرکز مهابت الماز. وهیچ برکسه یه ونسنه یه التفات واعتباری قالماز. زیراکه
حق تعالی نک هر نسنه یه قدرتی تیقن ایدن ذاتک انک ذات پاکنه توجهی حقیقتا ده
فوت بولور. وحق تعالی نک هر نسنه‌یی بلدیکین ورؤف ورحیم اولدیغین وهر فعلی
خیر ونافع اولدیغین تحقیق ایله تیقن ایدن ایچون توکل وتفویض وتسلیم ورضا ومعرفت
وصفا ومحبت ووفا وفقر وفنا وقرب ولقا ووصل وبقا امثالی احوال مرضیه ومقامات
علیه حاصل اولور. خصوصا بو مقام ثانیدن مقام ثالثه واندن مقام رابعه ترقی
قیلسنه معین اولوب آنده سعادت دارینه نائل اولور. اکرچه عادة الله اوله جاری اولمشدر که
مقام ثانیدن مقام ثالثه ترقی قیلمق طریق مقربینک مقاماتی واحوالنی بلن عارفک یدیله اولور
لکن ممکندر که حق تعالی عادتن خرق ایده. فهیم وذکی اولان سالک بی مرشد عارف ثالثه
کیده. خصوصا بو کتاب مستطابک بو بابنی مطالعه ایله استعانت ایلسه اول سهولتله ترقی ایده
بلور. زیراکه بو بابک هر بر فصلی مابعدنده اولان فصلنه مقدمه بر اولور. مثلا سالک
نفسی امان فصلنده بولنان اوراد روحانیه ایله عامل اولسه مقام لوامه یه ترقی قیلور
بو منوال اوزره ترقی ایدرک بر مقامدن بر مقامه کیدرک مقام سابعه واصل اولور
وهر مرادی آنده حاصل اولور. اما مقام ثالثدن مقام رابعه ترقی قیلمق عارفک یدیله
اولمیوب ایجق مرشد کامل انفاسی برکاتیله اولور حصوله کلور. زیراکه مقام
ثالثده نفسی ملهمه اولان سالکه عارف دینلور لکن مقام رابعه ترقی برله نفسی
مطمئنه اولدقجه اکا مرشد کامل دینلمز. پس هر عارف کامل دکلدر. هر کامل عارفدر
بو یردن ترقی واضحدر. ومقام ثالثدن مقام رابعه ترقی ایتمک انفاس کامل ایچون
لازمدر که مقام ثالث مقاماتک اصعب واخطریدر. زیراکه مقام ثالث خیر وشر
ونفع وضرری جامع اولدیغندن الله حق ایله باطلی وتحقیق ایله زندقه‌یی بربرندن

فرق اولنز

فرق اولنز التباس بولنور. مکر اول عارفده ملتبس اولمیان که محبت بولوب اکا غالب کلمشدر
وآداب شریعت وارکان طریقته عمل وحرکت ایلیه خلق وعادت اولمشدر. وذهنی
شریف واستعدادی لطیف وفکری مصیب وکشفی قریب وفهمی عظیم
واصلی کریم اولوب بو صفات بولنمیه پس بو کرامات ایله شعبه اولان عارف
ایچون مرشد کامل اولسه ده ینه حقی حق وباطلی باطل کوروب مقام رابعه ترقی
قیلوب نفسی مطمئنه اوله کلمشدر. واما مقام رابعدن مقام خامسه واندن مقام
سادسه واندن مقام سابعه ترقیده مرشده احتیاج اولماز اکر اولورسه نادر اولور
زیراکه حق تعالی قلب سالکده سراج کمالی ایقاد ایلدکده اول جمیع کمالاتی کوروب توفیق
ایله حسنه کورر اول کمالاته هم بولور. زیراکه مقام رابع درجات کمالاتک ابتداسیدر. هرچنددنا سهل

نظم
ای پادشاه عقل وجان — ای بی جان کوزینه زینتا — بر سوزمه احسان قیلکه تا — چشمم بولسون نیما
سن تجنیدا ایله لسنهم المجنون منها ابلک — کم مست لیلی ایلدک — که مست ومجنون لقا
عشقک یتاله سر لحیانی چونکه سرکردان بوجان — اندن دوخی بدل هر زمان — که راجع وکه مبتلا
که جانب خرابه کیدر — کاه سمت اسمایه کیدر — که جانب شهر بقا — که دشت صحرای فنا
که تمسخه تاج ودار دولت — که میلی اسب وخزه در — که کوکده در که یرده در — که پادشاه وکه کدا
که خاد اولر ملکالر — که مسیره کاهی خلق ودل — کاهی حصار اکه دخل — تا کیم بوله زخم عصا
وتبلیغ الفیها وبه بر بحر — کیم وبرمش انواع ثمر — که میوه بیمه شکر — که درد وغم کاهی صفا
تهیجیه البئس درون — که صوکوز بیوزکاه خون — که باده اولمش لعل کون — که شیر وکه شهد وشفا
حتی بو تلوینده تو — تسلیم ویکرنک الا — خوش صبغة الله بو بیان — چون یفعل الله ما یشاء

فصل ثالث

مقامات سبعه دن مقام ثالثده بولنان نفس ملهمه نک کیفیت احوالی وصفات
والوارداتی وبیع بیعه تسلیم واختیارات. وشرع شریفه اتباع ودفتاری واجمالی
خلع غذادن وتربیت باطن حقیقت اولدیغی مثالی. واسم ثالثله اشتغالی وجمیع
نفس میالی. وبو نفسک حسن حالی وخلع غذاسنک تفصیل مقالاتی. ووروداتی نیلر
خطاب وخیالی وقبض وبسطک تعاقب وانتقالی والقیاضیه ایله ذلی اتفاقاتی ون
واسم ثالثک تأثیر واسراری اون نوع ایله بیانی وتبیانی ابیات لوح الازلیسیده
نفس ملهمه نک وجه تسمیه سی وسیری ولعالمی ومحلی وحالی وواردی
وصفاتی ونوقیلی اولان مقام نفسک مطمئنه یه ترقیسی بیلدیکی. ای عزیز معلوم
اولسونکه اهل الله دیمشلردر که مقام ثالثده نفسک ناطقه نک فجور وتقواسی
حق تعالی اکا ای واسطه ملک وشیطان الهام ایلدیکی ایچون اسمی ملهمه اولمشدر
نته کیم قرآنده فالهمها فجورها وتقویها کلمشدر. وبونک سیری علی الله در
یعنی بو مقامده باطن سالکه حقیقت اعمالنه ظهور ایلدیکندن انک شهودنده
ماسوی قالماز. وعالمی عالم ارواحدر. ومحلی روحدر. وحالی عشقیده. وواردی
معرفتدر. وصفاتی علم وسخاوت وقناعتدر. وتواضع وصبر وتحمل وقبول

علاوه وحصول ظن و تحقق افاده وار بو مقامده سالك نزاصی جمیع ناس ایدوب اورتیه
الاریا بلنه قبضه قدرتنه اولدیغن مشاهده ایندن قطعا برخلو تدا وصلا ارتیاطی
قالماز ویقینه بونفس ملهمه نك صفا تندندر نیمان وبکا وحزن وخلق اعمال
وحق ایله اشتغال وتلوین وتعاقب قبض وبسط و عدم خوف ورجا وحب اصوات
حسنه واستماعیله زیادت هیمان وحب ذکرالله وفرح بالله وبشاشت وجد وکلته
نکر بو مشاهده ومراقبه وبونلرکبی اشیا پس بو صفتلر نفس ملهمه ده در و بو نفس ملهمه
بو مقامه ترقیدن مقدم مقام نهایه قریب اولدیغندن بی واسطه ملك و شیطان الهام
اخذ ایکن بونده اشتباه واولنمدوغی ایچون بو مقام اکا صعب وخطر کلشیده بو مقامده
سالك مرشد کامله محتاجدر که آنی شبهات ظلمتندن تجلیات انوارینه اخراج ایده
زیرا که بو مقامده انك حالی ضعیفدر حقه کیمز وجلال وجمالی فرق ایده مز وطبیعتنه
کلیتله خلاص ولمیوب مقتضیات بشریتك جمله سی اندن زائل اولمدیغیچون اکا خوف
اولنورکه مقتضیات غفلت ایلدیکی ساعتده نفسی همان کیرو به دونوب سنجیق طبیعته
ایتوب اسفل سافلین به نه هبوط ایلرکه مألوف اولدیغی اولکی مقاملره بلکه
اسکی عادتلرینه رجوع ایلدوب اکل کثیر وشرب کثیر ونوم کثیر واختلاط ناس ایله مشغول
اولور رجوع ایلرکه اعتقادی فاسد اولوب ترك طاعات ایدوب مرتکب
معاصی اولور و بونکله بیله ظن ایدر که موحد ومحقق اولمشدر وحقایق اشیانی
کشف ایله بولمشدر وکندوسنی ماعدا اهل طاعت اندن بشهود دن محجوب قالمشدر
حال بوکیم ظلمت تجربه کندوسنی طالمشدر اکر اعتقادی فاسد اولدیسه اوله
سالك دکل هالك اولمشدر وطبیعت ناری قلبنده ایمانی یاقوب کفره یه ملحق اولور
بوجه یسر وتقیه جمله ضایع اولمشدر ونائل مرام اولمسنه بو ضلالت مانع اولوب
مواصلتدن قاطع اولمشدر اول خیالات شیطانیه کوردکجه تجلیات رحمانیه
صانوب شیطانه تابع اولوب وساوس وحسابسیله طو لمشدر بو سالکك بشریتی
ضعیف اولوب روحانیتی قوت بولمش ایکن ومجاهده نصیبی بو مقام کماله قریب اولمش
ایکن بو مصیبته کرفتار اولمسی عجب اولکی مقامده قریب الرجوع اولمامیدر زیرا که
مجاهده اکا عادت اولمازدن مقدم قلبنده بعض حجب زائل اولوب اول تجددن
حاصل اولان خوفی حتی زوال بولمشدر که اول خوف آنی معاصیدن عوق وطاعاته
سوق ایدردی پس انك خوفی زوال بولدیغندن طبیعته میلی قالماز بلکه شرع شریفه
تابع اولنماز مکرکه حق تعالی والا دوتی صادق اولدیسه اول ظلمت انکا الوب استقامته داعی
اولور بو مقامی خطردن مقام کماله ترقی قیلوب امن وامان ایله ایکی جهان سعادتن بولور
حق دیرکه ای قلم ایکا کل فلدان ایت رجوع جانه کر کلر بنه حق کیجه لرایله هجوع
جان کلشی نیوه بو شکیپ ... دوری نار زار خواب ولخوری ال طعام جوع
... باغ عشقنه کل ... کوزولك ایله آدی برجرخ هم هلوع
حق ... کلسه ... بوزه ... بالحقه اوصی بولایت خشوع

جانکوبرنی اوده سکا ... درد ی دیرن دوانس ایله اوله جوع
چونکه حق سکه ... کوزلادرنا سن ایله حیا قیل اکا خشوع
حق هیبته حق ایله اول دله یول سنزود ... ذوق حضوردن سنی نفس اولسن منوع

نوع ثالث

مقامات ثالثه بولنان سالکك مرشد کامله تسلیم وارادتن بلدردن اخی عزیز معلوم اوله که
اهل الله ویسترردرکه مقام ثالثه اولان سالکه جمله دن اهم والزم درکه مالک اولدیغی
مرشد کامله ادابت واحترام ایله تبعیت ایدوب هر امرینه تسلیم تام ایله مطیع ودائم اوله
واکر بو مقامده سالك نفسی مرشد ندن اکل ما زوب اینی انکار ایلدیسه امان هیهات
اکا لاویجا لمندن واجبدرکه کندی نفسی اداب شریعتله مؤدب واوز کان طریقته مقید
قیلوب اکا نعا انتیجه مجاهده ایده تاکیم اول مطمئن اولوب مقام رابعه کیده
زیرا که بو مقام ثالثه ده نفس اطلاقه مائل اولوب خطوعذار ایله تقید ونی یرو اقالمقه
میلاندر حال بوکیم اول مقام رابعه ترقی ایدوب مطمئن اولنجه یه دکین اکا تکلف
نافع ولازمدر زیرا که مقام رابع سعادت داربن وقرت عیندر چونکه عنایت
حق ایله سالك مقام رابعه کلور اول جمیع افات نفسانیه دن خلاص بولوب
وجمله مقتضیات بشریت حیوانیه دن فارغ وازاد اولور و تلوینلردن تمکینه وارور
ابتدای درجات کمالی بولوب نهایت انس حق ایله مطمئن اولوب اکله قالور یعنی کلمات
کمال اولان سالك صادق و علومات نفسی ترك ایدوب مطالب علیه سن بولور
اول توحید افعاله میزوز اولمان زاد حقدن رجوع وانقطاع عنه بهاانه قیلمق ومحنت
عالی طورتوب وطن اصلیکه اولان حضرت احدیته کلور واکا ظهور ایدن بوارق
علویه نك هیچ برینه التفات ایلمکه انلرك حجب نورانیه اولدیغن بلور زیرا که کلور
سالکی تزب حقدن منع ایدوب مقام بهایم اولان مقام اوله رجوعنه سبب اولور پس
اکر مقام ثالثه ده سالك نفسی بولمدیغی انکشافه مالك ایدن ارکان ستهٔ مذکوره یه مداومت
مقیم ولو دمیه و مرشد کامل انکنه تثبت قیلورسه و خاطرینه خطور ایدن خواطر
جمیله وقبیحه نی بالجمله اکا خبر ویره بلورسه وانك ویردیکی علاجاتی جان ایله قبول
ایدوب قلبنه اندن رضا بولورسه انکشافی زیاده اولوب مقام رابعه تیز ترقی
ایده بلور زیرا که مرشدینه حسن ظنی یقین واعتقادی متین اولنجه قلبی خطراتدن
امین اولوب عالم قدسه انجذابی قوت بولور وبشریته میل وانجذابی ضعیف اولور
اکر مقام ثالثه ده سالکك ظنی غالب اولدیسه که مرشد ندن کندی اعرف واکمل در اولوز مان
اندن اکا کامل طریق درویش مسدود اولوب مددندن محروم قالور پس اول وقت
اولان سالکه لازمدرکه بو بابده فضل سابقی مطالعه ایله اول ظنی دفع ایلسون اکر مرشدی
کامل بولدیسه اکا بیعتله تبعیت ایدوب تحت حمایه سنه داخل اولسون والندیه یه
خلاصی جزم ایدوب هر لحظه تحمل قیلسون هان غاسل یدنده میت کبی اکا تسلیم اولسون
و بیلسون ماو رندن ایرو یارغار و هر صد یقندن اصدق وهر قریبندن اقرب

محرم اسرار آنی بلسون. و هر مرادلی و هر عیبی اندن کتم ایتمیوب. تنهاده صورتجه
سویلسون. و خاطرینه آنی انکار و معارضه کلدکده اندن اعراض ایتمیوب. اکا عرض
و توبه ایلسون. حصته علتدن طبیعیته دیمسون. بیلسون که زیرا که سالک مرشدندن
انکارینی اقتضا ایدن احواله واقف اولور. مثلا کورور که مرشد برقیمسز شی ایچون
ایدن خادمنه تعذیر عظیم ایله ضرب شدید ایلر. و اول شی قلیل ایچون الم کثیر ایله غم
چکوب آنی سویلر. نقل اولنمشدر که بر مرید مبتدی بر کون مرشدینی ایت صورتنده
کوروب اعراض ایدوب آنی ترک ایلمشدر. پس اول مرشدی اول و داماتمی
صورتده جواب ظرفی سویلمشدر. هان اکا کندینی در آغوش ایتمکله مرشدینی
اولنجی مرشدینی در آغوش ایلدکده نفسنی در آغوش ایتمکله کورمشدر. پس اول مرید معارض
بو عارض اولان امر غامضدن سیرت مرشد ننک صورتنده اولدیغی آنی اوقات
ایلیوب بیورمشدر که سنک بو حالده نار غضب مشتعلدر. اول صورتده غضب کیننه
بولوننکی سکا ظاهر اولور. زیرا که بر خلق الجنته بر آیینه مثالدر که هر کیم بره نظر ایتسه
کندینی بولور. قوله علیه السلام المؤمن مرآت المؤمن حدیث شریفی بو معنایه کلور. پس اولمقده
مرید ارشاد اولوب احواله واقف و نفسنی عارف اولور. و طریقتده تسلیم ایله آنلری
قبول ایدر. پس بو سالک مرشدینک بونک کبی احوالی کوردکده زنهار آنی انکار
ایتمیوب حسن ظن ایله توجیه ایلسون. و حضرت خضر و موسی علیهما السلام
قصه لرینی سویلسون. زیرا که احوال کامل غیره قیاس اولنماز. والله حقیقت
بو عقلله بلنمز دیوب انکاری دفع ایتسون. و اعتذار و استغفار ایدوب رضاسینه تکمیل ایده. نظم

پیر مغان کجاست که آن مرد دور بین   چون فکر در دل آید و چون شد تکین
هر جا که هست پیر مغان با مراد دلست   ما را همیشه روی نیاز است بر زمین
بادی او حکایت نا ایک نغیبدست   با خوی او شفاعت ایالک مستغنیست
وصفش چکونه کویم و سرحش جینا ندهم   آنرا که افتاب عیانست در جبین
پیر مغان نه کفت و غلط کفت قاسمی   پیر مغان مکوی که زربیست سینه بین

جزء ثالث

مقام ثالثده سالکک اتباع شرعیله رفتاری و اجمال حال خلع عذاری و جلیه
و شریعتک غلبه سی اناردن بلدرر. ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلر دیکه
اکر مقام ثالثده سالکه صحبت کامل میسر اولمیسه اکا جمله اهم و الزم بودر که شرع
شریفنه اتباع ایدوب اکمل الکاملین و روح المرشدین و حبیب رب العالمین
حضرتلرینک وارد اولان ادعیه و اورادیله و اکا صلاة و سلام ایله نفسنه معلم
قیلوب اسرار ایله مصاحب اولسون. تاکیم استقامتله نفسی مطمئنه اولوب مقام کمال
بولسون. و اوراد و اذکار و صحبت ابرار و اخیاردن بو سالکه اوقاتنده لازمدر که
خطره واقع اولمش اوله. و نفسنک شرینی خیرینه غالب کلمش اوله. اما اکر خطره
دوشمیوب خیری شرینه غالب اولدیسه. و نفسنی شریعت و طریقتده حالت و سطات
مدام

مدام استقامتده بولدیسه هیشه منبسط و منشرح اولسون. و در وقت هر دمده
سرور و حضور ایله طولسون. و خلع عذار ایله کلیا اکلا در ایلمیونکه انده تنها
اولسون. و نه عار و نه جنت فکری قالسون. نه دوه نار زنهار اول ماسوایی قرار ایتسون
و بار انس شهود باره کلسون. و حجب اغیار ایله کفتلرینه اعتبار ایتمیوب شوقی
خلع عذار اولسون. و اهل معارضه دن اعراض ایدوب طریقته موافق رفیق شفیق
بولسون. شعر خلعت عذاری و اعتذاری لا بسن الخلاعة مبرور انجلی و خلعی
و خلع عذاری فیک فرض و ان ابی اقترانی قومی و الخلاعة شتی و لیسوا بقومی
ان اعابوا انهتکی و ابدوا قلا و استحسنوا منک جفوتی فاهلی فی دین الهوی اهله وقد
رضوا لی عاری و استطابوا فضیحتی فمن شاء فلیغضب سوالک فلا اذی اذا رضیت
عنی کرام عشیرتی الحاصل بو مقام ثالث خیر ایله شری جامع بر مقامدر. یسالکو
بر نفسی ملهمه ننک خیری شرینه غالب اولدیغنده مقامات عالیه سمتنه ترقی ایدوب
و اکر شری خیرینه غالب کلدیکده سجین طبیعته هبوط ایدوب اسفل سافلینه
یتیشه کیدر. تا مقام رابعه ترقی قلبیه نفسی ایتعاب و تحقیر ایتمک لازمدر. و نفسک
اول بو مقامده اسفله مائل و بشریتنه رجوع ایتمکه مترقب و عازمدر. اما خیرک
شره غلبه سی علامتی اولدر که بو سالک باطننی حقیقت ایمانیه ایله منور و ظاهرینی
شریعت اسلامیه ایله معمور بولور. یعنی قلبی مشاهده ایدر که جمیع موجودات الله تعالی
و فق مرادی او زره جاری اولور. و قالبی طاعات ایله معتاد اولوب جمیع کبایردن
و اکثر صغایردن اجتناب و حذر قیلور. بین الناس اولسون تنهاده اولسون
استصحاب ایدر. زیرا که بو یله اولان سالک قطعا حضور حقدن غفلته کیتمز. و اما شرک
خیره غلبه سی علامتی اولدر که بو سالکده بشریتی قالوب شریعتله مؤدب اولمقلیغی
شهود حقیقت بوننه وقت بولور. پس ترک طاعات ایدوب مرتکب معاصی اولور.
زیرا که شهود حقیقت بوننه غالب اولوب کورور که جمیع موجودات عالم و کندینک افعالی
بیله هر دم مراد حقه موافق و مطابق کلور. پس اول زمان اسرار شریعتدن انوار
حقیقتله محجوب و دور. و ضلالی جمع ایدن حضرتک ابوابندن مطرود و مهجور
و حقیقتدن بری ایکی کورمه دن محروم و کور اولور. قالور خاسر دنیا و دین بر زندیق
مهین اولور که هیچ بر دینه طوار ماز. و بر مذهبه هرکز بلکه انسان ایله حیوانک
فرقی بیله بلمز. اللهم انا نعیذک بری اولماز ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا و هب لنا من لدنک
رحمة انک انت الوهاب. و بو سالک بو مصیبته هالک اولمسنه سبب بودرکه شرع
نفیسی قوریب هوای نفسه اوروب هویتندن شاشمشدر. و عبودیت کالی ذوه سیندن
انانیت ضلالی چاهنه دوشمشدر. زیرا که روح انسان بر جوهر لطیف ربانیدر که
غایت لطافت و حسن استعداد ایله شانیدر. و کمالی طلبنه حرکت وافردر. لکن ظلمانیت
وجهولیته مجبول و فاعدر. و قتاکه جبلتی مقتضاسنجه طبیعت سفلیه سنه تنزل
ایدوب عالم جسمانی و شهادته مائل اولور. پس اول کمالاتی اجمالی ایمکه کوروب کیمیه

وتجاوز قیلور بعده اول کالی جاهی طلبه بولوب مالی کا صرف ایدوب الور بعده آنی
حکم وتسلطنه بولوب ملوك ارضی قهر ایچون صاحب خروج اولورلر وجمیع
تسلیفاتنه مالك اولدقده ینه کمالی طلبنه قانع اولورلر وساکن اولمیوب اول ملك ملوکده
وجبار وجبابره نك منازعه سنه کلورلر و نمرود وفرعون آسا انا احیی وامیت ولیس
للعالم ربا الا انا دیمکه باشلرلر وانك جوهری فاسد واستعدادی کاسد اولدیغندن
کمال انسان تمام عبودیت اولدیغن بلمیوب اول ایستدوکی ایشدر و تا که پیغمبر صلی
الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك شریعت مطهره سیله یا آنك نایبی اولان مرشد کاملك
حسن تربیه سیله اول نفسنك جوهری اصلاح اولوب استعدادی سلامت
بولورلر پس نفسی غرور دینك بانضمامه لا اله الا الله کلمه سنی چکوب چیله اولتلرا اودوکه
وجودی طاغوتنه بلکه ماسوی بوتنه کافر اولوب الله تعالی یه ایمان کتورر
وقلبی الله ایله مطمئن اولوب همیشه حضور ایله کلورت اول زمان فاعلم انه
لا اله الا الله واستغفر لذنبك امریله عامل اولوب اعظم ذنوب اولان وجودلرن
بالکلیه فنا بولورلر انده لیس فی الوجود سوی الله وصفاته وافعاله واثاره دیوب
الحاکمال عبودیتیله انك کمال ربوبیتن بلوب ونفسانیتی کیدوب وحدانیت
بنفسلنمش تنعمدن وکبردن وانانیتندن فارغ وآزاد اولوب ادرده مرحله بولوروب واسن حضورتنی کاملر

نظم

کوکل قوی مدرسه رسم خانقاه آرمه | بر دیسیم ودراهم بوراق شعمده اوزکه راه آرمه
طریق فقر وفنا طرتت اول بقا یه روان | کیر ویه باقه هجمات غیر بینکاه آرمه
آل اهل فقر وفنادن رسوم فقر وفنا | آنی که اولدی کرفتار مال وجاه آرمه
بو تنکنای بدندن برآدم ایله کذر | اوجدر حضیره قدسی پادشاه آرمه
عیان اولور سکا اول دمده چهره سلطان | او پادشاهی بو یوزندی حق سیاه آرمه
سکا عیان ایکن ای دوست چهره الولم | عیونی ستر ایدیجی سیاه ایمان کواه آرمه
اوتوزندی کندولی حق سکا رجوع ایله | وجودی ذنبی محو ایله پس کناه آرمه

نوع رابع

شریعت باطنی و سر حقیقت اولدیغن وادابنی شریعته کیدن مقامنه قربه وصوله
بولدیغن واولو یعنی ملك ایدن منزله کیدوب محو وفنا قالدیغن واعلم لواء الا لبشر
عبادته آدلیغن بر مثال ایله دردانی عزیز معلوم اولسونکه اهل الله برمثال کتوردمکدر
بو مقام تالنه سالکه شهود حقیقت غالب کلوب حدود شریعت نظرندن ساقط
اولدقده اول مثال ایله حقیقتك باطنی و سری شریعت اولدیغن یقینا بلسون واحکام اوادابه
عمل قیلسون واکله بو مقامده شرعدن سلامت بولسون و مقام رابعه واصل اولسون
اما مثال معهود بودرکه بر سلطان بر سرای عظیم بنا ایدوب انسان ایچون لوازم
دنیویه دن ولوازم اخرویه دن وجمیع امور خیریه دن وامور شریه دن هرنه
طلب قیلنه جق ایسه و هرنه دن حذر اولنه جق ایسه جمله سن اول سرای ایچنده
وضع ایلمشدر و خزائن ایداعندن هر بر نوع ایچون بر باب تعیین ایدوب عبیدینه

خیر ویرمشدر

خیر ویرمشدر که تحقیقا بن عادتم بو یله جاری اولمشدر که خیر بو نوعن اعطا ایلیم
الا که بر نیوون اعطا ایدرم وشرا لوا عندن هر بر نوع ایچون کذلك بر باب معین
قیلوب عبیدینه تنبیه ایلمشدر که تحقیقا بن عادتم اویله جاری اولمشدر که شرك
شو نوعن اخراج ایلیم الا که شویوردن اخراج ایلرم مثلا ما ایچون بر باب وخبز
ایچون بر باب ولحم ایچون بر باب ولباس انواعندن هر بر نوع ایچون بر باب تعیین
ایلمشدر وردیچون نیجه ابواب وخذمتچیون نیجه ابواب وصحبتچیون نیجه ابواب
ورضا سیچون نیجه ابواب وسخطیچون نیجه ابواب و بو بدلك امثالیچون نیجه ابواب
تعیین قیلمشدر بعده او سلطان عبیدینه بر وزیر ارسال ایلمشدرکه اول سرای
ایچنده حضور اولان انواع اعطا واخراج ایچون تعیین ایلدیکی ابوابی انلره بیان ایدوب
تبشیر وترغیب ایلسونکه هر کیم که ابواب خیر اوزرینه واقف اولوب خیری طلب
قیلدیغنده اول قبولدن تعیین اولنان خیر الینه اکا وصول بولوب سلطان اندن
راضی اولور وینه اول وزیر اول جهتی تخویف ایدوب وتحذیر ایلسونکه هر کیمکه ابواب
شر اوزرینه واقف اولوب شری طلب قیلدیغنده اول قبولردن تعیین اولنان شر
اکا اصابت ایدوب سلطان اکا غضب ایلر پس بعض عبیدی کلوب
ابواب خیر اوزرینه ذل وافتقار ایله واقف اولوب اول سلطاندن فضل وکرمیله
تعیین ایلدیکی خیری طلب قیلمشدر وابواب مذکوره نظر نه اولمیوب انجق تعیین
سلطانی ایچون انلره اعتنا ایدوب کلمشدر پس بو صنفك اول ابوابه اوبله
نظرلری انلری شهود سلطاندن واکا تذلل وایقاندن محجوب ایتمشدر ونیجه
سلطانك تعیین ایلدیکی قبولردن اعراض ایدوب انلری طلب ایچون غیری بابه کتمشدر
تا کیم اولدیغی اعمال وحکمت سلطانی ابطال ایتمش اولدیلر پس عبیدك بو صنفیدرکه
عند السلطان مقرب ومحبوب اولمشدر زیرا که بونلر هر نسنه یی موضعنه وضع ایدوب
اداب ایله حضور وعز یله کلمشدردر اما عبیدك ایکنجی صنفی اولکی صنفك اعلاسیدر
عاقل اولمشدر لکن بونلر اول ابواب اوزرینه امتثال امر ایله طوروب وفقه ابوابه نظر
واعتماد کلی قیلوب حضور سلطاندن محجوب قالمشدر و کلدیکی نفسندن کوروب
عجب وکبر ایله طولمشدر زیرا که انلر امر سلطانه امتثال اتمیوب قبولردن کندولرن افضل بولمشدر لرن
پس بونلرك برعجب وکبرلرن اول سلطان محبتندن ایلدکلری بکینیوب
بو صنفی اولکی صنفك حضرتنه مقرب ایتمشدر لکن بونلره دخی تعیین ایلدیکی
خیر اولدن کرم واعطا ایلمشدر واما عبیدك اوچنجی صنفی ابواب خیر اوزرینه
واقف اولمشدر و تعیین اولنان خیردن برنسنه جیقوب انلره وصلی بولمشدر
زیرا که انلر اویله صانمشلردر که اول ابوابك داخلی یوقدر بلکه آنده اصلا ابواب
دخی یوقدر و معطی انجق سلطاندرکه بلا ابواب اعطا ایدر بلوردیمشلردر وسلطانك
حکمتنی اقتضاسی یوق ظن ایدوب ترك ادب ایتمشلردر پس انلر حکمت سلطانی
بلمیوب ابواب اوزرینه طورمدقلریچون انلر حضوردن ایراغه کتمشلردر هم انلر اوبله

برمرتبه يه لايق بنا ئنمشدركه مطرود اولدقلرين ادراك ايتميوب الله محبتي
وعواسنه دوشمشلردر بو تقدير حال بوكيم سلطان انلردن اكراه ايتمشدركه
حدن اشمشلردر بو تقديرجه اقسام عبادت اوچ قسمه ايرمشدر اولكي قسمي
سلطاني تفضيله تعيين ايلديكي تيولردن معطي كورمشدر وايكنجي قسمي انلريك
كوروب ابوابي وتضيدن دخي كورمشدر واوچنجي قسمي سلطاندن غيري
برنسنه كورميوب ابواب خيرلك غير يسني طوب منشدر ايمدي بونده سلطان
الله تعالي يه مثالدركه ولله المثل الاعلى بيورمشدر وسراي معظم خزائن غيبه
مثالدر وابواب خير وشر حدود شريعته مثالدر وسلطاندن خير كوزرت
وزير اعظم اولان حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه مثالدر وعبيد سلطان
امته اجابته مثالدر پس رسول دهمان بزه بيان وعيان ايلديكي حدود شريعتك
بري مثلا نمازدر كاند بزه خبر ويرمشدركه نمازي تعديل اركان ايله قيلكن تاكيم
صلاة ابجنده بولنان قرت عين البته سزه حاصل اولوب رب العزة سزدن راضي
اولسون پس هركيمكه انك خبر صدقينه امر حقيله امتثال ايدوب وعد كريمي اولان
قرت عين ودولت دارين ورضاي شريفي اميد ورجا ايله ركعات صلاتي شروطيله
ادا ايلديسه اول كمسنه مقربين زمره سنه كيروب اميدندن زياده نائل مرام اولور
وكيمكه بو صلاتي بو منوال اوزره ادا قيلديسه لكن صلاتي ونفسني كوروب امر حقه مطيع
اولديغندن نفسنه عجب وكبر كلديسه اول كمسنه قرب حضوره لايق اولميوب
ابرار زمره سنده قالور وكيمكه نمازي ترك ايدوب ديديسه كه حق تعالي نك
تجلياتي وعشيري ورأفت ورحمتي وجنت ونعماتي ووجود وعطاسي ولطف
واحساني وسائر اكرامي نمازه موقوف دكلدر واندك عطاسنده هيچ برمانع يوقدركه
تجلي ايلمسون بويله بلنجا هل باب سرايي ترك ايدوب ديواري ظهرندن داخل
اولمغه مائلدر پس اكر نمازه ترك ايلديسه معاذ الله اولكمسنه زنديق اولور
وصلاة ابجنده اولان قرت عين اكرامندن محروم قالور اكر صلاة يابندن نقل
ابحون وعد اولنان تجليات او مطروده اعطا اولنسه ايدي انك عزي اولمقجه بو نمازي
ترك ايتمزدي وحدود شريعتدن خارج برخطوه كيمز ايدي واوامر ونواهي اولان
حدود شريعتك جملة نمازه قياس ايله بلنوردي چونكه حق تعالي نك رضاسي وتجلياتي
عبادت كلها [illegible] ابواب طاعتدن كلور ومغلي وطردي عبادت اضابت قيل الا كه اولري
معصيتدن قيلور پس سالك عارف اولوب ابواب شريعت اوزرنده عبد ذليل
اولوب طوردر ومولاي جليلندن محتاج اولديغي رضا ولقاسيني طالب اولور
ديوا كه حق تعالي آني هركز خائب ايتمز البته رضاسي [illegible] بولسور نظم

چون كچدي نفسم تن سنوز تندن | كلشن كورنف دلا رو ز بندن
صنعم ديدي حق ارض وسمايه | كنزم بلنديم دل مخزندن
كونترمكاندن كيج قلب كا كل | بنم ايله عشقي دل سكنندن

قيلندك

قيلندك تماشا ديدها يه عشقي | كوركز لر آينه ردل كلشندن
كنج نهانندن جذو باتك | اولمغين نمايان دل معدندن
ساقي مي حمه محبوب ومطرب | ذلدن لحوظ [illegible] دل دامندن
حقي نسنظر [illegible] كم جهاد عاليه | چو [illegible] كيبيد ردل خرمندن

نوع خامس

مقام ثالثه مخصوص اولان اسم ايله بو سالكلك اشتغالي والتفات ورجوع
نفسي بيان ايلديكي اي عزيز معلوم اولسونكه اهل الله ديمشلردركه مقام
ثالثده بولنان سالك تلاوت اسم ثالثه مدا وميت الهمسوي يعني مدها وسكون
واو ايله هو هو هو سويلسون تاكيم جمله يه نادي وجلادن عاري اولا بور
مرتبت انك باطنده ظاهر اولسون ابتدا ياي تلا ايله يا هو بعده يا سن هو تلاوت
قيلسون وقيام وقعود واضطجاع اثنالرنده آناي ليل ونهارده اخفا ايله تكرار
ايدوب تاثيرني بولسون چونكه سالك بو اسم ايله مشغول اولور پس بونك بركتنه
مقام ثالثك خطرلرندن خلاص بولور وبوكلم نفس ملهمه نك بو مقامندن
اسفل بولنان ايكنجي مقامه ويرنجي مقامنه تنزل والتفاتي منقطع اولور وبو نفس ملهمه
تطبع ايلديكي مقام ثالثدن كندي طبعي اولان مقامين اسفلين سمتنه التفات
ورجوع ايتمدن خالي اولماز وسالك غفلتنه مترقبدركه آني صوق وزجر ايله
غافل اولدقده عادت مالوفه سنه عودت ايدر قالماز زيرا كه تطبعنه
طبيعت غالب اولور تطبعه قرار الماز ومقام ثالثدن مقام رابعه سوق
نفسي انجق جهاد محبوب ولقاي معشوقي تفكر وتذكر وآرزو ايتمكله اولور
لطلشق وهيمانك ايله وجد وحاله يتمكله مقام كمالي بولور اول زمان نفسنده
اسفله ميل ورجوع عفيفت امين اولور پس بو مقام ثالثده سالك نفسيني وار ممتنع
راجع كوردكه كلبي منقطع وعيني مندمع اولوب مبهوت قالور نته كيم مجنون
ليلي دن برحكايت بو معنا يه اشارت ايدركه مجنون ديمشدركه ناقه مي بنوب حي
ليلي سمتنه توجه ايتدم وهتك ناقه مي سوق ايدوب خيلي مسافه يوكيندم چونكه
بني الربنه ناقه دن غافل اولدم پس اويا ندم آني قلدي اولا [illegible] برمنده رجوع ايتمش
بولدم بعده برد خي اني بنوب مطلوبه توجه ايدوب اولكي همتدن اقوى همته سوردم
اولكي مسافه دن زياده يول كتمش ايكن يينه برغفلته واردم وقتاكه غفلتدن
اويياندم كندمي اولكي مكانمده كوردم وبو منوال اوزره نيچه يوز كره ناقه يي
بنوب همته سوردوب حي ليلي سمتنه توجه قيلدم بن اندن غفلت ايلدكجه اول
كريجنه عودت ايدوب كندمي اولكي يرمده بولدم تاكيم ذليل وناچار
اولوب عاجز ومتحير قالدم وچاره وتدبيرم كسلوب ظهر ناقه دن كندمي
يره صالدم اياغم ايله يلوب ايمكله برلره سوروندم تا حي ليلي يه واصل اولدم
پس مجنونك كندي ناقه سي ظهرندن ارضه القا ايتمه سندن عجز ومذلت

وانكسار وعبوديت اظهار ايله اشارت وارددر زيرا كه بو اوصاف اوتيه جميع مطالبك
حصولنه معين ومداردر خصوصا ذل وافتقار ومسكنت اكسير سعادتدر
وسالك صادق ايسه ذل ايله متلذذ وافتقار ايله متنعم ومسكنتله راضيدر كه
اكا عادتدر شعر وذلت لها في الحب حتى وجدتني وادني منالي عندهم فوق همتي
ومن درجات العز امسيت مخلدا الى دركات الذل من بعد نخوتي ايمدى بركره
بصيرتله نظر قيل كه بو طريقك مقربلرينه كوزل طريق هوادر وبله لذتلي حالات واردر
وسالكلرينك مقاماتي عجايب عالمدر وكوكلرك خوشلق ابا ليدر زيرا كه خوف وحزندن خالي
اكر ذليل اولسلر حزين اولمزلر وكر فقير اولسلر غني اولورلر بو سرمايه ذلت وافتقار ومسكنتلري

نظم
بود مجنون بيشتى آن ليلى دوان — ميل ناقه آن پس آن طفلش دوان
يكدم ار مجنون ز خود غافل بدى — ناقه كرديدى وواپس آمدى
عشق وسودا چونكه پر بودش بدن — مى نبودش چاره از بى خود شدن
آنكه او باشد مراقب عقل بود — عقل را سوداى ليلى در ربود
ليك ناقه بس مراقب بود وچست — چون بديدى او مهار خويش سست
فهم كردى زوكه غافل كشت ودنك — رو سپس كردى بكره بى درنك
در سه روزه ره بدين احوالها — ماند مجنون در تردد سالها
كفت اى ناقه چو هر دو عاشقيم — ما دو ضد پس همره نالايقيم
نيستت بر وفق من مهر ومهار — كرد بايد از تو صحبت اختيار
اين دو همره يكدكر را راه زن — كمره آن جان كو فرو نايد ز تن
جان ز هجر عرش اندر فاقه — تن ز عشق خار بن چون ناقه
جان كشايد سوى بالا بالها — در زده تن در زمين چنكالها
تا تو با من باشى اى مرده وطن — پس ز ليلى دور ماند جان من
خطوه بينى بود اين ره وصال — مانده‌ام در ره ز شستت شصت سال
راه نزديك وماندم سخت دير — سير كشتم زين سوارى سير سير
سرنكون خود را ز اشتر در فكند — كفت سوزيدم ز غم تا چندچند
چون جهان افكند خود را سوى پست — از قضا آن لحظه پايش هم شكست
پاى را بر بست وكفتا كو شوم — در خم چوكانش غلطان مى روم
زين كند نفرين حكيم خوش دهن — بر سوارى كو فرو نايد ز تن
عشق مولى كى كم از ليلى بود — كوى كشتن بهر او اولى بود
اينجا سخن زين پس بود جذاب خدا — وآن سخن بر ناقه باشد سير ما
اين چنين سير است مستثنا ز جنس — كين فزود از اجتهاد جن وانس

نوع سادس

مقام ثالثده نفس ملهمه نك حسن اوصاف واحوالي وخلع عذارنك تفصيلي
مقاليني بيلدرر اي عزيز معلوم اولسونكه اهل الله ديمشلردر كه مقام ثالثده سالك

صادق

صادق لطيف روحاني وعاشق روحاني اولور واول قلبنده نور عرفاني بلكه آفتاب
آفتاب عياني بولور ودر وحنده نيّر كمال اقبال ايدوب نسيم وصال اكا هبوب ايتمشدر
وقلبنده حجب اكثر واكثري كشف اولوب نفسندن حظوظلك اعظمي واقبحي زائل اولوب
كتمشدر چونكه مقام ثالث مقام روحدر وروح ايسه شهود مطلقدن
محجوبدر زيرا كه روح اوبله حظوظي جامعدر كه انلري وصلندن قاطعدر
لكن حجبي نوراني وحظوظي مقبول ونافعدر زيرا كه انلر حب وحظوظي طلب مشاهده
جمالدر وارزوي دولت وصالدر وذل وافتقار ايله متلذذ ومتنعم اولور وشوقي
غالب اولديغجه صبر وقراري كيدر وبو مقامده اولان عاشقك معشوقنه
شوقي غالب اولديغجه وسادات صوفيه نك بو مقام اهلنجون انشا ايلدكلري
اشعار الهياني نغمات ايله استماع وياترنم قيلديغجه محبوبي شوقندن صبر وقرار
قيلمز وخلع عذار ايدوب ناموس وعار ايله كرفتار اولمز ولباس تبديل ايدوب
اختيار ناسي برجيه بيه المز واول حركت ايلركه بركسنه نك عنده انده هيچ تفاوتي
قالمز واول عاشقك بو اشيا ايله تلذذ بولنور وبو حب بحوله كاذب بر نزاع اولمز
زيرا كه عشقي مدح جوع ايسه دعوا لسنده صادق اولمز وبعضيسي صادق اولور كه
قلبنده محبوبندن غيري برشئ قالميه وناسي اوبله تعيين ايلان كه خاطرينه بركيمسه
كليد وناسي هم انى اونوده كيمسه نك خاطرينه قالميه ومحبتك برشرطي بودر
محب اولان كيمسه محبوبينه مطيع ومنقاد اوله كلمشدر نته كيم تفصيلي بالاده
تعيين فصلده بلجمشدر شعر تعصي الاله وانت تظهر حبه هذا لعمري في القياس بديع
لو كان حبك صادقا لاطعته ان المحب لمن يحب مطيع واما عالم طبيعتده قالان
وعلم حقيقتدن بي خبر اولان ملاحده وزنادقه اوبله ظن ايتمشلردر كه خلع عذاردن
مراد انجق اوامر ونواهي منا هيدر پس آنلر تارك صوم وصلاة ومانع زكوة
اولوب تابع شهوات ومرتكب منكرات اولورلر وبونكله بيله دعوى ايدرلر
ايدرلركه بو اطوار وافعالمز جمله خلع عذاردندر وكسر نفس واسقاط اعتباردر
وبز محب وموحد حقز كه بزه جائز اني بولمشدر وبزوم امتثالمزدن تكاليف شرعيه
ساقط اولمشدر حال بو كيم الدر اشلر بركه بو خيال محال كفر وضلالدر
ومبغوض حضرت ذو الجلالدر زيرا كه بو افعال واقوال دينده مطاعنه
مذهبينه موافقدر پس بو مذاهب اصحابنه خيالات شيطانيه غالب اولوب
خلع عذارى اوبلجه تعيين ايتمشلردر وارتكاب محرمات ايله كوكلرى مسلّطدر
ظلمتده قالوب عبادتدن باطلدن اوزاقلشمشلردر واهل عاشقلر يقينيا
بيلمشلردر كه خلع عذاردن مراد موجب توقير واحترام اولان جاه وحشمتا
مقتضي نظر نيكو اسقاطيدر مخالفات عادات عوامدر كه انلر امور شرعيه ده
تثبيت حدود واحكام بوافقتاي افعال اصحاب كرام وموافقت عادات
اوليايي عظام بو انتظام اوزره در مقامده بحث بر جهانك صدد صفا لا ايلر بر بيت

نه اعتبار اکا کیم قدر و اعتبار راسخ. پس بونلر کسر نفس ایچون خلع عذار ایلیوب
خانه لری حاجتدن افزیله وآزقه لریله بازارده کوتوروب کتوردیلر. وخمیر
تخته سین و اتمک تکنه سن اوموزلری و باشلری اوزرنده کلتوروب پیشوردیلر
وعیال وجیران ایچون صو کتوروب اوددن قیدوب قپولرین سوپوردیلر. وطوار
وحمار و بقر وغنم خدمتلرن کوردیلر. و باغ و بوستان وتارله وخرمان وصنعت
ودکان وبونلرکبی ایشلری بتوردیلر. وقالین وکیرلی واسکی ثیاب کیوب عریان
مرکبه بنوب یالین اباق یوریدیلر. و بونلرکبی یوز بیک انواع امور شرعیه
ایشلیوب اغیار اعتبارندن دوشوب کسر نفس ایدیلر. و بو خلع عذار
شرعی بیله بونلر لقای محبوبک جمیع موانعی اصولندن قطع ایدوب کیدیلر. مثلا
البسه فاخره تحصیلنده انواع تعب وحیله ایله مشغول اولمیوب ایچی دفع برد وحر
ادنی لباس ایله قانع اولدیلر. و فراغ بال الا محبوبه توجه قیلوب جمعیت خاطر بولدیلر.
پس بو مثلا قیاس ایله بونلر جمیع موانع وقواطعی دفع ورفع ایدوب حضرات قربیه
وصلیه دن حظ الدیلر. ومقام ثالث مقام عشق اولدیغندن بو عاشقه خلع عذار
آسان اولور. سوز وحته ذوق ولذت ویروب عار فخر قتنده عزت ورفعت کوروب
محبوبک عندنده قدر وقیمت بولور. کرچه ابدن سبها مختلطی
اولوب تنفر ایدرلر. اولی اوعود اولسون دیو بخبر الا قالور **نظم**

کوکل حقه توجه ایل سن اول کیدیکه بیکانه   وقلی جسمنی جابل وای تبع ویروانه
بقا العرسن اول فانی بو نفسنی ایله دریانی   بقا اندر فنا بولی اولایم والحق ندن وطاله
کیمک کیم سکوحقدر حدیثی عشق مطلقدر   سندن عقلی ترک ایلر اولور آتزلوه دیوانه
نوخدچوتکه یکتاد و قتنده خلق موتادر   او برلقد حی قیرکی بو لفظ کورکلی روحانه
مثال ابن ادم سك بو عالم ملکی تریبلر   اولور سن شاه ملک ابر ابار جابلدن او جانانه
سقام دتم حاضر طهور اول مهرتابان   اردور اذک اولدرنی اوخور ساقی و بها بیله
کلنه سفرب الاحق حقیقت اکه برحیتی   خیالدن و کوزکه بر حتی طوریقلید وافسانه

نوع سابع

مقام ثالثده سالکه روحانیلرک خطاب و تناسیق و آنلرک کلامندن اعراض واستغنا
وتحققه توجه آنده فنا سن بلدرد الحمد بر معلوم اولسونکه اصل الله دیشدردکه
وقتاکه مقام ثالثده سالک خلع عذاری تکمیل ایدوب واقع جناب حقدن قطع ایدب نفس
شیطانیه سی فانی اولور کیدر. پس اول زمان دن روحانیلردن اکا امر ونهی واخبار الهی
خطاب اولور لکن محبتنده صادق اولان سالک انلرک التفات واعتبار ایلدوب
لذت مهابت الور. وانلردن لکافه سرور دونمز کلور. زیرا که حجاب ایدر قصدک الی نظر
اشتغال وقطع اولدیغن بلور. پس انلردن اعراض ایدوب ایچی انکله مشغول اولاز
واکر سالکه روحانیلردن هیچ برخطاب اولمدیسه اول کدری خصنده بغایت انفع واحسن
زیرا که نتیجه طالب مقتضی انتهسیکی خطا با غرینه حی خطا حق ظن ایدوب مطلوبندن

وصولی

وصولی ذعمیله همته فترت کلوب طبیعت عالمنه رجوع ایدرکه بودخی مقام
ثالثک خطرلرندندر. و بو مقامده سالکه فنا حالتی کلورکه انلک مقام رابعه ترقی
ایدوب نفسی مطمئنه اولمسنه معین اولور. و بو مقامده اکا عارض اولان فنا برحالتدرکه
انی جمیع مدرکاتندن آکر اول نوم واغما غیبتی دکل ایچی ذهول وفقط غیبتی بولور
هر برحاسه کندی محسوساتندن ذهول ایدوب ادراک ایدرلکی اولور. حال بو کیم
هر بری کندی ادراکندن معطل قالور. مثلا کوزی بالمسله بیله مقابلنده اولان اشیادن
ذهول ایلدکده بو سالکک حالی اهل مصیبتک حالی کبی اولورکه اول غم حالنده برمصاحبک
یانندن کچوب نظری یوزینه واقع اولمشایکن اکا سلام ویرد و نه تکلم ایلر وقت
اخرده اول مصاحب اول مصابه سؤال ایلرکه بن سنکله قصودم ندرکه یانکدن کچیدی سن
بنمله نه سلام و نه کلام ایدیه اولدخی اکا جواب ایدیه والله بن سنی مصیبت غمندن کوره مدم
دیو سبب عینی ایدر. کذلک قولاق اصواتی اشتمز و کاله اشیدمز و کذلک جمله حواس
الراع محسوساتندن ذهول ایدوب کیدر. وعقل بشر دخی جمیع معقولاتندن
ذاهل اولور. و بو حالتی کما هی بن الاکه بونکله متصف اولان بلور. و بو حالتدن
اول عارف خبرویرمشدرکه اوقفنی ربی وقال اعرفنی بالمعرفة التی لا یقابلها الجهل
فان المعرفة التی یقابلها الجهل جهل. بیو رمشدر پس بو اولکی فنا در. واما ایکنجی فنا مقام خامس
کاملده عارض اولور. واما اوچنجی فنا احدیت مرتبه سنده هلاک صفات یسر بیدرکه
حق الیقین در. و بو اوچنجی فنا عین بقادر **بیت** فیفنی ثم یفنی ثم یفنی وکان
فناؤه عین البقاء. اما اولکی فناده سالک روحانیلر کلامن اشیدر لکن بو قولاغله
اشتمز. وانلردن برشینه فهم ایتمز بلکه حالت فنا کندودن زائل اولدقده احساسه
کلوب هرسوزلرن اول زمان فهم ایده بلور. و مرتبه القا ایلدکلرن حفظ ایدوب
کوکلی آینه سنده منتقش اولان احوالی تصور قیلور. پس اکر اول دمده نطق ایدرسه
حکمت سویلر. زیرا که حکمت ینابیعی قلبندن غلیان ایدوب لسانته جریان ایلر.
و بو طرز اوزره اولان کلام روحانیلره صلصلة الجرس دیرلر. اللهم یا من اذا سئل
اعطی لا تحرمنا ولا تحبنا من هذا الفنا ولا تجعل حظنا منه الفنا ولا تحظنا
انفسنا ولا تجعل الدنیا اکبر همنا ولا مبلغ علمنا واصرف عنا کل شیء عنک
یقطعنا آمین. و بو فنانک سبب عروضی اول امور اربعه درکه ابدال انلرله ابدال
اولمشلردر. وانلر جوع وسهر وصمت وعزلتدر. بو حالتی بولمشلردر. واعظم
اسباب فنا جوعدرکه اول مقام ثالثده مطلوب وماقبلنده ممنوعدر **نظم**

وحدت می نک برقدری وار ایسه سویله   اول صافی شکردر کدری وار ایسه سویله
وهم ایچه که عشقک یولی پرخوف خطردر   کر تیر قضانک سپری وار ایسه سویله
چون جان جهان عشقده اول عشقه اوکن   بر کیمسه نک اشفق بدری وار ایسه سویله
بر جان که اوجار عشقده ایچی پر وبالی   بر غیری اکر بال و پری وار ایسه سویله
بو عالم امکان ایله الحاد بقاندن   کر غیر فنا و هکذری وار ایسه سویله

سدره اولور وارلغ او یندارن اوزکه | وحدت بولینلر برخطری وار ایسه بوله
حقدله ناظر بل او حاضر بیله حقی | قلبك ا کام برنظری وار ایسه بوله

نوع ثامن

مقام ثالثده اولان سالکك عشق حالاتی وقبض وبسطك تعاقب وتبدلاتی بیاندر
ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه مقام ثالثده سالك نفسیله مجاهده سنده
مداومت قیلدیسه عشقی زیاده اولوب هیمان وتب بولور وشوق وسکر وخلع عذار
امثالی احوال وافعالندن بغایت متلذذ اولور زیراکه بو مقام روح مقام عشق
وحالندر ومقام عشق ایسه مقام لذتدر حتی عاشق لذات عظیمه روحانیه ایله بو
عشق حجاب معشوق ایکن بیله مقام عشقدن ترقی ایلك استمز وبولندیغی تقطع
احشادن وضیق صدردن خلاصه رغبت ایلمز بلکه برحالاتك دوام ثباتن
طلب ایلر پس حالت عشق اکرچه کندی وقتنده بولنان حالاته نسبتله مذموم
ایسه ده برحالت مقبوله در حتی انسان کامل عشقك اوقات وحالاتن
تذکر ایلدیکجه الله اولان ذوقلی لذات وعدم مبالات وخلع عذار ایچون کورد
سنکه تحسر چکر اما حالت عشق انجق مجاهده ایله حالت صادقه در وصاحبی
عشاق اشعارندن هر بنه اوقورسه صادقدر ونکم ایلدکه دون دلدن ناشی تاو
وحرقتله اولان شیرین کلماتی مؤثر ومعتبردر واما برحالت بلامجاهده بربالانجی حالتدر
واشعار وکلماتی مزه وترجمات وتمیز حلاوتدر نه اشیده نه بربلانت بولور
نه کوکلده بر تأثیری اولور نفوس اندن اکراه ایدوب نفرت قیلور چونکه
مقام ثالث مقام روح مقبولدر وروح ایسه محل عشق وهیمان وذوقدر پس
بونده سالکك مدت اقامتی زمان طویله مالندر زیراکه عاشق کندی نفسندن ذاهل
وذکر اسم معشوق ایله وجمال وکمالی وصفنده اولان ابیات واشعاری نغمات والحان ایله
قرائته معشوقندن دخی مشغول وغافلدر وبومذکوراتك جمله سی انك بسطی حالتنده
اولور اما انك حالت بسطندن صکره حالت قبضی وارد اولوب نوم عشق وهیماندن
اویاندقده صدری اویله ضیق اولورکه یوره کی صدرندن قوپمغه یقین کلور پس
اول زمان عاشق ذل حقیقتده ذلیل اولوب خضوع حقیقیله خضوع ایدوب متحیر
قالور وبو مقامده بو سالکه بوقبض وبسط حالتری بربرلی تعاقب ایدرك مقام
رابعه ترقی قیلور وعشقی ساکن اولوب قبض وبسطی هیبت وانسه تبدل قیلوب
هر قبضدن خلاص بولور وبونلر ایکی حالتدرکه مقام رابعه کلن کاملك قلبنده تعاقب
ایدرلرکه انجق ذوق ایله بلنور اما قبض ایله هیبتك فرقی بودرکه قبضدن صدر
ضیق اولوب نفس ناطقه تعب کورر وهیبت ایسه اویله دکلدرکه اندن صدر
منشرح اولوب نفس راحت بولور واما بسط ایله انس آره سنده فرق اودرکه
بسطك صاحبنه غالب اولمسی بولنورکه حق تعالی ایله ترك ادب ایلمسندن خوف اولنور
حال برکیم انس اویله دکلدرکه انکله خضوع قیلنور والحاصل خوف ایله رجا وقبض ایله بسط

وهیبتله انس بوجمله ایکی حالتدر لاغیر انجق اشخاص ومقامات اعتباریله اداری
تبدیل اولنور پس بو ایکی حالتله مقام اولده بولنان نفس اماره صاحبی یا مقام ثانیه
اولان نفس لوامه صاحبی متصف اولمسه بونلر خوف ورجا دیلنور واکر بونلرله
نفسی ملهمه اولان سالك متصف اولدیسه بونلره قبض وبسط اطلاق اولنور
واکر بونلرله نفسی مطمئنه یا راضیه یا مرضیه اولان کامل متصف اولدیسه
بونلره هیبت وانس اطلاق اولنور واکر بونلرله نفسی کامله اولان خلیفه متصف
اولدیسه جلال وجمال تسمیه قیلنور لیس خوف ورجا مبتدیلرك وقبض وبسط
متوسطلرك وهیبت وانس کامللرك وجلال وجمال خلیفه لرکدر اما خوف
ورجا وقبض وبسط حالتری ضیق وتعبدر وهیبت وانس راحت وطربدر
وجلال وجمال اعجب واغربدر ومنفعت وکرامتدر خصوصا جلال حالتنده
کامل بر نسنه یه توجه ایلر الا که اذن الله ایله انك وفق مرادی اوزره واقع
اولور زیراکه اول حینده اول کامل حق تعالی نك خالص عبدیدر وبر یوز خلیفه سیدر
وانك غضبی ایچون غضب ایدوب انتقامی ایچون انتقام ایدر ومحبتی ایچون محبت ایدوب
اکرامی ایچون اکرام ایدر پس اول کامل مقام جمع الجمعه وارد قده ظاهرده جریان
ایدن تأثیرات کندی یدیله اولدیغن کوزیله کوروب هر ثیه ایروب مجلس انسده
ومولاسیله ادبی زیاده اولوب مقام عبودیتده هر لحظه خشوع وخضوع ایله استغفار ایدر

نظم

عشق ایله معمور اولور | خانه ویرانمز
حزن ایله مسرور اولور | طالب جانانمز
هر نه که عالمده وار | عشق ایلشدر آشکار
اولمش اولیل ونهار | عم ایله نوفانمز
عشق ایله خوش طرلمشز | مست مدام اولمشز
نفر وفنا بولمشز | اولدی بقاشانمز
کرچه حقیر زوخاك | اولدی ولی عشق پاك
دلده چومه تابناك | اولدی جوزکانمز
جوزه مزه نه فلك | دور ایدر اولدی بوملك
کیم نه ملك وملك | تحتیده دایرانمز
عشق کدا سی اولان | سلطنت ایدر نهان
لاجرم اولمش جهان | بنده فرمانمز
حقی جو دیوانه در | عاشق جانانه در
عشق ایله میخانه در | شوق ایله حیرانمز

نوع تاسع

مقام ثالثده سالکك انقباض ایله اولان ذل وافتقارن بیاندر ای عزیز معلوم اولسونکه
اهل الله دیمشلردرکه مقام ثالثده سالکه ضیق صدر عارض اولوب حصردن خالی
قالماز زیراکه بو مقام روحه شاملدر وروح ایسه اطلاقه مائلدر پس اول ساعت
قبض ایچنده بدن قفسن قیروب وطنی اولان عالم مجرداته متصل اولمق مراد ایدر فاما
اولماز لکن اول ساعت قبضك حرارتنه اهتمام تام ایله تحمل ایدوب صابر اولور
زیراکه اول حرارتده حد وحسابسز فائده لر بولور حتی دیمشلردرکه اکر حالت قبضده
حرارت وناری اولمسه نفوس خبیثه قال وپاك اولمازدی وافضل اعمال
ثقلین اولان جذبه رحمانیه نی کوکلر بولمزدی پس بو برولده سالکك اکرام اولندیغی
کراماتك اعظمی والزمی اوصاف مهلکه حیوانیه سی اخلاق منجیه روحانیه ایله تبدیل

اولمسیدر زیرا که سیر و سلوك ایتمدن مقصود و مأمول اولان ملك ملکه تقرب
و وصولدر وحصول وصول ایسه بالاده بیان حجب سبعینی رفع ایتمکه موقوفدر
وحجب سبعین ایسه عبد ایله مولاسی آره سنده بعد مناسبتدن عبارتدر پس تبدیل
صفات وکسب کمالات البته تقریب مناسبتدر مثلا سالك اسفل صفات اولان
شبع طعامی اولان جوعه تبدیل ایلیه وصف حیوان اولان نومی وصف ملك
اولان سهره تحویل ایده صفت شیطان اولان عجب وکبری صفت ادم اولان ذل
وافتقاره تبدیل ایلدیسه قرب مولی ایچون کسب مناسبت قیلمش اولور زیرا که عدم
اکل وعدم نوم وبونلر کبی اوصاف جمیله صفات ملائکه در وبونلرك اضدادی
اوصاف ذمیمه درکه صفات بهائمدر وانسان ایسه ایکیسی آره سنده متوسط قالمشدر
پس اول صفات حیوان ایله متصف بولندقده حیواندن ادنی اولور وصفات
ملائکه ایله متصف اولدقده ملائکه دن اعلی اولوب آنلر نائل اولمدقلری مرتبه یه نائل
بولور وذل وانکسار ایله مرآت عبودیتی مرآت ربوبیت مولایه مقابل طوردر
بیت نه فلکراست میسر نه ملکرا حاصل آنچه در سر سویدای بنی آدم هست پس
درجات کمالك اعلاسی عبدلك کمال عبودیتیله متصف اولمسیدر وبو اشعار
ایدرکه ذل وانکسار اکسیر سعادتدر واسرار ربوبیت مسکنت وعبودیته
مودوع وموضوعدر وسالك ذل وافتقار ایله رق اغیاردن ازاد اولوب
عبودیتیله عبید احراردن اولور نته کیم اهل دل طریق مقربینی اول قومه لایق کوردی که
انلرك نفوسی مزبله لر سوپور معتقد پس بو سالك خول ارضنه وجودن دفن ایلدی
موتوا قبل ان تموتوا مرینده امتثاله شخصن اختفا قیلدی وحضرت صدیق اکبره اقتدا
ایله میت متحرك مثالی یریوزنده یوردی وسالك بو موتی اکا موت طبیعی مقامنده طوردی
حتی قبض ارواح ایچون مؤکل اولان ملك آنی کوردکده ایچون کلدکده اکا لطف ایله
سلام ویروب رفق ایله معامله ایلیوب غربتدن وطننه کوتورر زیرا که اول مطلوب
اولان موت ارادیله فانی اولمشیدی که بو فصل ایچره بیان اولنان فنای بولمشیدی
وبو فنا ایسه بر حالتدر که بو کله بو عارفك اصلا اموال واولاده وهیچ بر نسنه یه
وبر کسنه یه قطعا بر میلی قالماز وهیچ بر نکره ومیدن هرکز خوفی اولماز پس اشبو
بو قدرکه بو سالك حالت اموات در نته کیم امواته عالم برزخ کشف اولور
کذلك بو سالکه هم عالم برزخ وعالم مثال کشفی بولور وبو ایکی
عالمه اولان ملکوت عالمندن شعبه لر کلور

نظم

بو نفس مشربلی جام فنادن المدی حظ | بر عقل مذهبی ملك بقادن المدی حظ
فنای عشق اولوب اللّٰه فنادن اول فانی | کدلی فنای فنا جان خطادن المدی حظ
کوکلك طالب حظ اول که طشره ده آره یانی | ایکی جهاندن او بر آشنادن المدی حظ
کوکل که یار ایله یار اولمدی یاری یاد ایتمز | قالان سوی ایله عشق وهوادن المدی حظ
عبای فقرده قبای غنای فرق ایلر | او جانکه فقر وفنای لقادن المدی حظ
بلای عشق ایله اولمش الا آشنا دل | که درد عشقی بولان بر دوادن المدی حظ
چو حفظ اهل محبت بلاده رای حق | بلای جان بو ییتز کیم بلادن المدی حظ

نوع ثالث

مقام ثالثه بولنان سالکك قلبنده اسم ثالثك تأثیر وخاصیتی ومشاهدنك
انواع وماهیتی بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اصل دیمکدرکه اسم ثالثك
تأثیر وخاصیتی بودرکه بوکا ملازمت ایدن عارفك قلبنده هویت مطلقه ظهور ایدوب
جلالیله حقیقت ایمانیه عیان ومعارف ربانیه عیان اولور پس لذات دنیاوی
دنیه دن تنفر ایدوب حیات ابدیه دولتنه شوق ایله رغبت قیلور لکن بو اسمك منتهی
حظوظ کلی وبو ذاکر تأثیر مطلوبه نائل اولماز الا که ذکر خفی وقوینك کثرتیله
نائل اولور وآداب شریعته مواظبت وارکان طریقته مقید اولوب صغیر انفاسنه
سمعی القا وخلوت بالله نطقنه اصغا ایدرك مداومتیله اول هویتی بولور وبو عارف
بعض اوقاتنده لا هو الا هو اسمنه لام وواوی مد ایله مشغول اولور زیرا که بو اسم بغایت
عظیم الشان بولور وبو اسم ایله اشتغالی حالنده کانه اعضاسنه خطاب ایلدکه لبیك [illegible]
لا هو یه ملی وان ماسواه نهوا فعاله واثاره پس مشهد کاملین لحی بو مشهد در
وبو عارف بو شهودی کندی نفسنه تکلیف ایدرك ادما ایلدیسه مشهود [illegible]
انده اویله رسوخ بولورکه مرکز اندن منفك اولمیوب اکا مقام اولور
ومقصد اقصی وغایت قصوی بو شهودی بولور پس بو شهودك صاحبی اصلا
بو حالنده قطعا بر نسنه ایله حضور حقدن ذهول ایتمز نه خلق ایله حقدن ونه
حق ایله خلقدن مشغول اولور ونه کثرتله وحدتدن ونه وحدتله کثرتدن
محجوب قالور بلکه اول کثرتی عین وحدتده ووحدتی عین کثرتده بصیرتله کوره
بیلور بیت وحدتی کثرتده بولق کثرتی وحدتده هم بر عمل در اول که جمله علوم عرفانده
چونکه بو کامل فرق اولان مسجون اولان محجوبلر مشهد کبی مظاهری بی ظاهر مشاهده ایتمز
وفرق ثانی یه وصول بولمیان موحدلر مشهدی کبی ظاهری بی مظاهر مشاهده قیلمز
بلکه مظاهری ظاهرده وظاهری مظاهرده مشاهده ایدوب کمال علوم وعرفانه
پس مشهدلر اوچ نوع اولور برنی کامل وبری ناقص وبری انقصدر اما مشهد
کامل بونده بیان اولنان مشهد انبیا خصدر واما مشهد ناقص اول موحد عارفلر
مشهدیدرکه ظاهر ومظهر انلرك مشاهده لرنده متحد اولور وانلرك عندنده مظاهر
ظاهرده فنا بولور پس آنلرك شهودنده نه کثرت اولور ونه ده ماسوی قالور وبو
مشهد ایکن ناقص عد اولنورکه بونده تعطیل وابطال خواص اسما وصفات حق
بولنور لکن بو مشهدك صاحبی معذوردر زیرا که مقام ناقص اولان مقام ثالثده
بولندیغندن مغلوب بولوردر وفرق ثانی شهودندن مستوردر واما مشهد انقص
اول مبتدیلر مشهدیدرکه مظاهرله ظاهردن محجوب اولورلر وکوزلری الا که مظاهر
کورورلر وکثرتله وحدتدن مشغول اولورلر وبولمازلر الا که کثرت بولورلر حال بوکیم کما اودرکه

وحدتی عینن کثرتده وکثرتی عینن وحدتده مشاهده ایدوب بوله اوزره تعجب قالماز پس انسان کامل خلق ایله حقدن وحق ایله خلقدن محجوب اولماز که طرفینی معمور در نظم

بسم الله ای محب لقا جوی دل نشین … بسط ابتدکده دلن سفرهٔ عشقی دل آفرین
هم عام وخاص رحمتی خرمن اینده کیم … اعیان کائنات اولدلر انده خوشه چین
هر حمد او ذات عالمه در کیم مدام اولور … هم اولتین عزیز نوالی هم آخرین
چون مالك قوای عباد اولدی روز کسب … سر نایه اجزا هم او در خلقه یوم دین
عشقکدن فانی اولمادر ایاك نعبد … اندن بقا سنکله در ایاك نستعین
سنن هدایت ایچی اهدنا الصراط … تا نورلك اوله قلبمه عالمده مستبین
فرق فقط نتیجهٔ قهر کدر اول عظیم … جمع لحسب حکم ضلالتدرا ولمبین
وبر قلبمه جمیع تفرقه وجمعی تا بولام … فرق ایچره جمعی جمع ایله فرقی اولا امین
حقی فولك دعامی تمادر فنا هات … فقر وفنالی لحسن قبیل آمین یا معین

فصل رابع

طبقات سبعه مقام رابعه بولنان نفس مطمئنه نك کیفیت احوالن وصفاتن واطوارین وکراماته میل والتفاتك فتن وآفاتن وحبیب حقه محبتن ومابه میل ونزعتن ومرشد اولمغه لیاقتن وترجیح سلوك ازکیا واذکیاین وتطبیق طرق بجمیع اولیایی دردت نوع ایله بیان وعیان ایدر نوع اول نفس مطمئنه نك روجه سیکه وسیری وعالمی ومحلی وحالی وواردی وصفاتی وفرقنه اولر مقام نفس راضیه یه ترقیسی بلدر ای عزیز معلوم اولسون که اهل الله دیمشلردر که مقام رابعه نفس ناطقه کندی اضطرابندن خطاب حق ایله اطمینان بولدیغیچون اسمی مطمئنه اولمشدر نته کیم حق تعالی بو نفسه یا ایتها النفس المطمئنة کلامیله خطابن قیلمشدر وبو نفسك سیری مع الله دیر وعالمی حقیقت محمدیه در ومحلی سر در وحالی طمأنینه دیر وواردی بعض اسرار شریعتدر وصفاتی جود وایثار وتوکل وتفویض وصبر وحلم وتسلیم ورضا در وصدق وعبادت ورفق وبشاشت وشکر وثنادر وشهود نام وحضور مدام وتعظیم کرامدر ویرودت قلب ولطف لسان وستر عیوب وعفو قصوردر وسالکك مقام رابعه دخولی علامتی بودر که شریعتدن بر شبر مقداری مفارقت ایتمیوب اتباع ایله بودر ومتلذذ اولماز الا که اخلاق حبیب الله ایله تخلق اولور ومطمئن اولماز الا که انك اقوال وافعالنه اتباع ایله اولور زیرا که بو مقام تمکین وعین الیقین وایمان کامل مقامیدر وبو مقامده بو کاملك ناظرلرك ابصاری وحاضرلرك اسماعی ذوق ولذت بولور حتی طول دهر اکر تکلم ایلسه شیرین کلامندن سامعلره کلال وملال کلمیوب صدقا وصفا کلور زیرا که انك لسانی طرف حقدن مرتبه القا اولنان حقایق ودقایق معنی واسرار شریعت غرانك ترجمانی اولور پس اول بر کلام سویلمز الا که قرآن کریمه موافق وحدیث شریفه مطابق کلور واویله که نه بر کتاب مطالعه ایتمشلر ونه بر کسنه دن اشتقندر چونکه حق تعالی بو کاملنی مرتبه القا ایله بکی الهاماتی جامعه

سمع الشهیدر بلی بر کامل انا نبرئك ایها الحبیب وانت تری الهامیله کندی اضطرابا اتندن مطمئن اولوب ادب وحیا دریاسنه غرق اولمشدر واکا هیبت وخشیت بلادن ایدوب وقار وقبول حضرتلری ویرلمشدر وعالم کون وفسادك حقیقتی اکا ظاهر اولوب کل من علیها فان رمزی الهام ایله بلمشدر وبو کامل ناس ایله احیانا کوریشوب دردونده القا اولنان حکمتدن انلره سویلر وعلم سطوری تحصیل ایدوب علم صدری هم آرزو ایدن احبابنی استعداد وقابلیتی قدر ارشاد وبهره مند ایلر والکثر اوقاتنده ذکر وفکر ایله کندی شغلنه مقید اولور تا کیم مقامات باقیه نك ترقیسندن محروم اولمیه ودرجات کاملك اعلاسن قیوب ادناسنه قالمیه وفانی اولمیه کنده ولی بولسون نظم

کرونده راه بردمکه عشق الدبیه الشی … او دریادن بو جان طولمش کر کوزه فی نوروز
هوادن پکسه جان برجی نفس تحریك ساکنه … حیات اولدی حرکت بولمش کیم ترکنه مستغنی اولمش
تو جان جانانه کفر اولوق بعید اولمشکه مقاله … ولی مهر جهان هر زره دن رخشان بدیدار اولمش
کر کلدن چاکر عشقم که جا بمدد آکا قربان … دمادم ذوق وشوقندن بکا عیش جلی المنس
مقلب قلبی آلتی بو قالب خالی قالمش … تنم کثرتده دل طالمش بر وحدتده فرید اولمش
دلا اهلی بکلن بر بیل که کلسون عینه شاد اولسون … که دائم عادر فلك هر ساعتی بر نشئه علیه المشر
کلا ای حقی او وزت جانی بوغ اولدا هم لو آنی … او جان که دو مستی بولمش نور وقی سعید اولمش

نوع ثانی

مقام رابعه بولنان کامل ایچون خوارق عادات اولان کراماته میل والتفاتك فتن وآفتن بیلدردی ای عزیز معلوم اولسون که اهل الله دیمشلردر که مقام رابعه اولان کامل اسم رابع ایله مشغول اولور حق حق حق دیوب یا حرف ندا ایله یا حرف ندا سیز تکرار الله تاثیرلك بولور ودردونده ظهور ایدن علوم غریبه دن واحوال عجیبه دن اعراض ایدوب علام غیوبه توجه قیلور وکندی بدنیله ظهور ایدن خوارق عاداته وانواع کراماته التفات واعتبار ایتمیوب اکرام ایدن حضرت مولایه کلور زیرا که اظهار کرامت حیض رجال اولدیغن بلور واکا میل ومحبتی حجاب وفتنه بولور ایچون کاملاری کوردرسن که انلردن بر کرامت صادر اولسه حیض ایلرلر وصدور ندن خبر ایری اولسه وه کسنه یه سویلمزلر نته کیم بر کامل بر کسنه نك یانندن کیچوب جامعه کیدرکن اول کسنه او کاملك ایاغنه بر کوچك طاش اورمشدر وبو کامل ایسه اول ضاربه نه التفات ایلمش ونه طاشی کورمشدر لکن اول ضارب اول زمان اندهدو شوب جان ویرمشدر پس آنده حاضر اولانلر اکا دیمشلردر که شان اولیا عفو ورضا ایکن قتل نفس ایتمك سکانه روادر واول کامل انلره بویله جواب ویرمشدر که والله بن بو اینشیدن اصلا خبردار دکلم که نه طاشی المدن حسن ایلمشدر ونه ضاربی کورمشدر لکن عادة الله اولدر باری اولمشدرکه اولیاسنه اکرام ایچون آنلردن خبرسز نصرت واعانت قیلور وآنلره اهانت ایدنلردن انتقام آلور پس هر کامل محفوظ آنلدن ظهور ایدن کراماتیلر وبلسه ده کراماته التفاتی اولماز والتفات ایلسه ده میل ومحبت قیلماز انا ظهوراتدن

كرامانته مائل اولوب انلره توقف ایدن سالكك حالى اول حاجى نك حالى كبيدركه بيت
شريفى طلب ايدوب حجاج ايله كيدروب طريقك اكثرن قطع ايلدكه اكا اويله بر
كوجك عورت كورينوركه عقلن آلوب آنى مدهوش ايدر پس اول حاجى انك محتاجى اولوب
وصلتى كندى علاجى بلوب آرزو ميلى يانده قالوب وصحبتيله كام آلوب مراد ايلدكه
ايكى حاج اكا ديركه بونده بونكله ساكن اولمه وحجاج ايله كعبه يه كل منقطع اولوب
يولده قالمه تاكيم بيت شريفى طواف وزيارت قيله لم بعده دجوعزده آنى سكا نكاح ايله
الم واول سنك اولوب حلالك قاله سن لكن اكرسن ايمدى توقف قيلدكسه آنك
وصلته سكا حاصل اولماز اولسه ده حرام اولور پشيمان اولورسن وبيت الله دن
منقطع اولوب محروم قالورسن پس اول حاجى نك هواسى غالب اولوب حجاجدن
آيريلور واول عورتله شوقله يقين كلوب يوزندن برقعن دورن ايلدكده كوردكه
معاذالله آنك آغزى قوقمش صوبى اقمش ديشلرى دوشمش يوزى قيرشمش كوزى
قارشمش قباغى شيشمش قولنغى بنمش رنكى كتمش ايشى بتمش مناجى توكلمش
الى بوكلمش برقره قورى عجوزه ايمش همان اولدمده نادم اولوب حجاجه ايرشملك
مراد ايدر قادر اولماز باشنه ليل ونهار آغلر فالله قيلر اما بونده حاجى سالكه مثالدر
وكعبه يولى طريق حقه مثالدر وبيت شريف حضرت احديته مثالدر وعورت
اول كرامته مثالدركه سالك اثناء طريقنده اكا مائل وطالب اولور واميرحاج مرشد
كامله مثالدر وحجاج اهل سلوكه مثالدر پس شيمدى بوقدر كه سالك طريق حقه
حضرات قربه وصولدن صكره جميع كرامات اكا مطيع ومنقاد اولور حال بوكيم
كندى جمله سندن فارغ وميل ومحبتدن ازاده اولور واكر اكا هواسى غالب
كلوب وقيديله مرهون اولان امرى وتمنادن مقدم طالب اولدیسه وكراماته
ميليله طولاشوب قالدیسه عبث يره نفسنه تعب ويروب مطلوبندن منقطع
اولور اكركرامات اكا حاصل اولورسه ده حقيقتده واصل اولدقده كوردكه بربيهوده
شنه ايمش كه نه دنيامنده برفائده سى واردر ونه آخرتنه برمنفعتى واردر پس اول
سالك ندامت نارنده يانوب يا قيلور زيراكه انواع مشقتله ترقى قيلديغى مقامندن اول
ميل ومحبتله تنزل قيلور اما كرامت كندى نفسنده بربدنسنه دكلدر زيراكه حق تعالى
اوليا سنده اكرام ايدر لكن اكا ميل ومحبت سالكك فتنه سى وداميدركه جوهر عشقدن عرض ايدر

نظم
جوهر وجود عشقده اول مالى عرض — قرب اولسه اول بولنمز اكا غيرى شى عوض
عهد ايلدكه عشقده وفا ايليم مدام — خوش كيجدى عمر وعهد بز الكه ما انتقض
قيل غير عشقدن بصيرتك غض كه عاقبت — عشقا ناميل اولدى مكافات ترك غض
افسرده اولسه جهل وكسلدن طبيعتك — عشق آتشيله زائل اولور انجق اول مرض
اى دل تحمل ايله تسوبا ربختيتى — محبوب سندن نه كلسه قبول ايله ما انقبض
فرضين ادا ايد نه ويرر قلبه انبساط — اعراض ايد نه درست هلا القلب انقبض
حقى شراب عشقى مدام ايله نوش كيم — آدم وجوده كلمه دن اولدر همان غرض

لوح ثالث

مقام رابعده بولنان كاملك حضرت حبيب حقه محبتى ومالك ميل ورغبتى
ومرشد اولمغه لياقتى بلدردر اى عزيز معلوم اولسونكه اهل الله ديشلردركه مقام
رابعده بولنان نفس مطمئنه صاحبى اولان كامل اوراد وادعيه مأثوره به ميل ايدوب
حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه مقدمكه محبتندن زياده بشقه
برمحبتله محبت قيلور وبومقامده بوكامله حب مال عارض اولور انجق فقراى
ساكينه اعانت ايچون ماله مائل اولور حال بوكيم تحصيل مال آنك كوكلى حقدن برلحظه
غافل قيلماز ودولت حضورينه مركز مانع اولماز وتحصيل اولنمش مالى خلقدن
اخفا ايليوب اظهار غنا قيلور وبركسته دن برنسنه استميوب غناء طبع ايله
اعطا اولنان نترجانى الور پس بوكيفيته اولان حب مال انجق بوكامله شانندن
كلور وبونيته اولوب بوكيفيته بولنان حب مال الله ايچون صايلور پس بويله او
حب مال اصلا مذموم اولميوب مقبول وممدوح اولور اكربو مقام رابعده بولنان
كامله حق تعالى قباى خمولة ناسك جمله سندن ستر ايدوب آفات شهرتدن حفظ
ايلديسه نعم الكرامة ونعم السلامة بودر واكر آنى مقبول خواص ومشهور عوام ايدوب
مشيخت خلعتن كيدروب قائم مقام ارشاد ايلديسه او كامل بونى قبول ايدر لكن اول
بومشيختى نه طلب ومراد وآرزو ايلدى ونه اندن اعراض واجتناب وفرار ايلدى كيدى
انجق حق تعالى انى محبوب القلوب ايدوب احبابنى كندويه مطيع ومنقاد ومريد
ارشاد ايلديكيچون اول دخى انلره تسليم اولوب كندونى انلرك ممنونى بلور
وجمله نى كندى نفسندن افضل واعلى كوردكى حالده طالب وراغبلرن لطف ورفق ايله
تهذيب اخلاقه ارشاد وارادت قيلور وطريق ذل وافتقارى آنلره ترغيب
وتحسين ايله مرشد ومعين اولور پس من عند الله اكا كلن مشيختى قبول ايتمش اولور
زيراكه اول كامل السنه خلق اقلام حق بولور پس بواوصاف ايله متصف اولان
كامل مرشد اولمغه لايقدر كرچه كندويه تعب لاحقدر واكر اول برده كندودن
اكمل بولنديسه آنى غنيمت عظمى بلور وكندويه كلن طالبلرى اكا كوندروب راحت
بولور ومقام خامسه وسادسه وسابعه ترقى قيلوب خليفه اولوب حق ايله قالور

نظم
بغله اول كه سكا بن ايشم الذركور — اوتشب كه ايليه سن خاغمالى ترك دعبور
سلامجى اشيدوب قبرابچنده خوش بكن — كه سن بر آنده دكلسن حضوردن مستور
مثال عقل بنم جاننه هرزمان حاضر — بولالدنده ذوق وسرور وچكنوب رنج وكدور
مزاد ابچنده سكا عشق تحفه لوبر وجلك — شراب وشاهد وشمع وكباب ونقل وبخور
آچلسه چشم بصيرت براوله مشهودك — هميشه بركورينه عين ناظر ومنظور
لدسيته باقسه كوزلر كندى صورتنه كوره سن — اكرچه كوردبكك اولسه جماد ونباد وقور
بيغرده كى صوركدن برى اول اوهى حقى — كه بى نهايه كوردلدر بو روح وعشق غيور

لوح رابع ترجيح سلوك اذكيانى وتطبيق طرق اوليانى بلدردر اى عزيز معلوم اولسونكه

١

اهل الله دیمشلردر که سالکك طریق مقربین اوزره ترقی ایلدیکی مقامات مشهوره یدی مقامدر لکن بعض اهل الله دیمشلردر که سالکك سلوکی اینجك مقاماتی اوچ مقامدر زیراکه طریق مقربینی اوچ مقام اعتبار ایدن اولیای کرام اولکی مقامی مقام اعتبار ایتمیوب ایکنجی مقامی عد ایتمشلردر که نفس ناطقه الله لوامه تسمیه اولنور واوچنجی مقامی عد ایتمشلردر که نفس اللّٰه ملهمه تسمیه قیلنمشدر ودردنجی مقامی عد ایتمشلردر که نفس آنده مطمئنه بولنور اما بشنجی والتنجی والتنجی ویدنجی مقاماتی مقام اعتبار ایتمیوب جذبات حق ایله کچمشلردر زیراکه بو طریقی اوچ مقام اعتبار ایدن بعض اهل الله آنجق فطرت وجبلیت حسبیله طیب وکریم وشریف اولان نفوس زکیه سلوکن اختیار ایتمشلردر ونفوس خبیثه بالمرة اماره التفات ایتمیوب اتمشلردر پس بونلر قبول ایلدکلری سالکه اوچ اسم اوکرتمکله نفس لوامه ده لا اله الا الله ونفس ملهمه اولنلره الله الله الله وا واخرنده هو هو هو تلقین ایدرلر و بو اسم ایله اول سالك مقام نفس مطمئنه یه کلوب کامل اولدقده آکا ارشاد ایله اذن و تربیه ایله دستور ویررلر چونکه زکی النفس اولان سالك مقام نفس مطمئنه یه ترقی ایلدکده ارشاد ایتمکه لایق اولور پس شبهه یوقدر که اول کندی نفسنی دخی مرشدسز تربیه قیلوب درجات کمالك اعلاسنه واصل اولوب اخص خواصدن اوله بلور اما بو کتاب مستطابك بو باب ختامی سیر وسلوکی یدی مقام اعتبار ایدن اولیای کرامك طریقی نظامی بیلدردی زیراکه هر سالکك نفسی فطرت حسبیله زکی دکلدر بعض لئیم النفس اولان سالك مقام اماره دن ترقی ایله ولی مقام مطمئنه یه واصل اولور لکن آنده لایق ارشاد اولماز تا مقام کامله یه ترقی قیلمدقجه مقام ارشادی بولماز پس بو باب طرق اولیانك جمله سنه شامل و هر سالك اینجون مرشد کاملدر وجمیع اهل الله دیمشلردر که چونکه مقام رابعه بولنان کامل نفسی مطمئنه دخی جمانیه اولور و کتاب وسنته اتباع ایله لذوق ولذت بولور وطمیله دخی کبی شریعته ممتزج اولوب ادابیله عمل قیلور پس اول زمان یدا لطاف آنی کامل جذبه سبیله جذب نفسنه سر السر لسانیله ندا کلور یا ایتها النفس المطمئنه ارجعی الی ربك راضیة مرضیة دینلور وآنی اولله بر نسیان استیعاب ایدرکه امور دنیا واخرت بالجمله انك ادراکندن چقار کیدر انجق الله عندنده حاضر اولان نسنه وکسنه خاطرینه کلور اما اول نسنه که بو کاملدن غائب اولور بو دخی اندن غائب اولوب آنی اونودر زیراکه بو کاملك کوکلی مشاهده دن بر لحظه ذهول ایتمیوب حق ایله اولور نظم

عجب کیم کوردی بر عاشق که واز کچمش بو سودادن	عجب کیم کوردی بر بالق که اوصاتملو دریادن
یه نقاشه بیر و یش بولماز نقشی کوناکون	عجب کیم کوردی مجنون که اعراض ایده لیلادن
اولوب مجنون اوسلیم لیلی قالور بر اسمی لیلی معنی	اولور معشوق مستغنی که فارغ دور هر اسمادن
الا ای جان سنسن قرارم یوق بر آن سنسز	که ویرانم بیوهان سنسز مرادم سنسن اشیادن
خیالك جانه سلطانك کوکلده خوش خرامانه	کلور کویا سلیمانده دورون بیت اقصادن
بو جامع بیت اکبردر انجی قندیل انوردر	بهشت وعینکوزده طولی ولدان وحورادن
کوکلده حقی بو حرآن که اولدر منظر رحمان	کوکلده جنت عرفان یوجه در عرش اعلادن

فصل خامس

مقامات سبعه دن مقام خامسه بولنان نفس راضیه نك کیفیت احوالن وصفاته واطوارن وتجلیات افعال واسما وصفات ایله بولنان حالاتن وعلم الیقین وعین الیقین وحق الیقین مراتبی تمثیلاتن اوچ نوع ایله بیان وعیان ایدر نوع اول نفس راضیه نك وجه تسمیه سی وسیرنی وعالمنی ومحلنی وحالنی وواردنی وصفاتی وذوقنه اولان مقام نفس مرضیه یه ترقیسنی بیلدردی ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردر که مقام خامسده نفس ناطقه جمیع احوالنده کمال رضا ایله متصف اولدیغیچون اسمی راضیه اولمشدر نته کیم حق تعالی بو نفسه ارجعی الی ربك راضیة کلامیله خطاب قیلنمشدر وبونك سیری فی الله در وعالمی عالم لاهوتدر ومحلی سر السردر وحالی فنادر لکن مقام ثالثده بیان اولنان فنا دکلدر وبو ایکی فنا فرقی بودر که فنای سابق سالك متوسطك حالیدر که حواسنك محسوساتندن ذهول ایتمسیدر وبو فنا ایسه سلوك اوخرنده بولنوب بقایه مشرف اولانك حالیدر که صفات بشریه نك محو اولوب کتمسیدر و سالك بقایه مهیا اولوب اکا یتمسیدر زیراکه بقا عین فنای ثانیدر که بو فنانك عقیبنده کلور واول حق الیقین در که مقام سابعده حاصل اولور وبو نفس راضیه نك واردی یوقدر زیراکه وارد اولماز الا که بقای اوصاف ایله اولور حال بو کیم بو کاملك اوصاف بشریه سی اویله زائل اولمشدر که اثری بیله قالمامشدر انکچون بو مقامده بو کامل فانیدرکه نه نصیبه باقیدر بوندن مقدم اولان مقاملرده اولدیغی کبی وبونده بقیسیله تا مقام سابعده اوله جغی کبی پس بو بر حالدرکه بلذ الا که ذوق ایله بلنور وبو نفسك اکرام ایجون اعطا اولندیغی صفتلری ورع وخلوص ومحبتدر وانس وحضور وکرامتدر وترك ونسیان ماسوادر وکمال تسلیم ورضادر زیراکه بو کامل جمال مطلقك شهودنده مستغرق اولور پس عالمك هر نه کیم وجوده کلور بو لی اعتراض وخلجان کوکل خوشلغینه قبول ایدوب محفوظ اولور وهیچ بر مکروه کندی نفسندن دفع ایجون توجه ایتمیوب اسم طوررد و بو حالتله بیله خلقه نصیحتله امر ونهی ایله بلور وبو حالت آنی ارشاد عباددن محجوب ایتمیوب عهدن سنهك کلور اما حال بو کیم آنك کلامی بر کمسه اشتمز الا که انکله منتفع اولور وبو جمله ایله بیله کاه اولور بو کامل سر السر ایله عالم لاهوته بولور وبو مقامك صاحبی حضور حق ایله ادب وحیاسی غالب دریاسنده غرق اولور قالور وبونك دعاسی هر کز رد اولماز لکن ادب وحیاسی غالب اولدیغندن بر شیئه طلب ایله بلمز اکر مضطر قالدیغنده دعا ایدیچق قبول اولور وبو کامل حق تعالی نك عندنده

عزیز ومکرم‌درلر واکابر واصغار ناس انجنده هم محترم‌درلر وخلقلک اکا تعظیم واحترامی جبری وقهریدر بلکه اکا تعظیم وحرمتلری نه اکجوندر وبو وجهله تعظیم واحترام ایله بیله بو کاملک ناسده اصلا میلی اولمز وظاهرده قطعا رکون ومحبت قیلمز بس انلرک طبیعتلری نارندن سلامت بولور هرچند اول فقیر اولوب اکا احسان ایلسلرده ینه انلرا عراض ایدوب ریاضتیله مشغول اولور زیرا که اول تجربه قیلمشدرکه ناسدن اعراض ایلدکجه اکا میل ومحبتلری زیاده اولوب برقرار اوزره قالور ومیل ایتمدکجه انلرک ماللرنده نصیبی وارایسه البته بربهانه ایله کندویه کلور بس اول خلقک یدندن بولنان طعام دنیا ایله رجاسیله نیجون انلره میل ورغبت قیلور حال بوکیم کامل علم باطنده اوبله بر سلطنته مشرفدر که جمیع ظواهر انلرک قهری تحتنده قالور بس اول بعض رعایاسنده نیجه تنزل قیلوب میل واعتبار اید بلور ونیجه خلقه رکون واعتمادی قالور وبو مقام خامسده بو کامل اسم خامسه مشغول اولوب حتی حتی دیمکه مداومت قیلور تاکیم فناسی زائل اولوب حی ایله بقا بولور وانک فوقنده اولان مقام سادسه کلور وباب اوزرنده واقف ایکن منزل احبابه دخول ایدبلور وبو اسم ایله مشغول اولدیغجه فنادن چقوب بقا ایله ایروب صفات حق ایله متصف اولور پس انکله اشیدوب انکله کورر وانکله نطق ایدوب انکله بلور وانکله بطش ایدوب انکله یورر وتجلی افعالی کیجوب تجلی اسما وصفات ایله قالور نظم

اولمش سماع سوق ایله تسبیح خوان ملک … رقص ایدر اوز ترانه ایله دمبدم فلک

تسبیح ایدوب جهانده کی هر شی خدایه دک … المجد والکرامة والکبریاء لک

الاف قیلدیلر الف وحدتی همان … احاد ممکنات که صفر اولدی بیک بیک

باقی قلاندی اولدی الف وحدت وجود … کرلوح اعتباردن اولسه بو جمله حک

بزلره عشق کیندی یوزندن سیر ایدی عیانده … چشم جهان نز اولمش او برحیثیه مردمک

دل ویر بلایه قیلدک ایسه دعوی ولا … نقد ولایه کوره بلادر کور امتحان

حقی بو عشقی سویله که بو وصف عشق شهر … دیرسن که اهل ذوقه طعام اولدی نمک

نوع ثانی

مقام خامسده بولنان کامله حاصل اولان تجلیات افعال واسما وصفاتدر وبونلر حاصل اولان کرامات بلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه نفس زاکیه صاحبی اولان کامل اولا اخر مقام خامسده تجلی افعالی کیجوب تجلیات اسما وصفاته کلوب مقام سادسه ترقی قیلور پس علم الیقین دن عین الیقین مرتبه سنه کلور وانده برجذبه ایله مقام سابعه داخل اولوب انده حق الیقین اکا حاصل اولور اما تجلی افعال اودرکه حق تعالینک افعالندن برفعل انک عبدی قلبینه منکشف اولور چونکه حق تعالی کندی افعالندن برفعلیله برعبدینه تجلی قیلور پس انک جمیع افعالی جریان قدرتی اول عبده منکشف اولور واول عبد اکجق حق تعالینک محرک ومسکن بولور وبو حال اکا مشاهده ایله اولور وبو حالی بلمز الا که اهلی بلور وبو تجلی افعال

مزالق اقدام اولور وبونلرده مبتدیلره خوف وخطر کلور زیرا که انلر فعلی کندی کلیسنده نفی ایدرلر لکن حق تعالینک محفوظ وتترک استقامت اوزره کیدرلر اکر بو نفی ایدرسه لکن حق تعالینک مقامده اولان کامل بو توحید افعال اولان تجلیده ثابت قدم اولوب محرک ومسکن حق تعالی بولدیغیله بیله احکام شرعیه‌لری کندی نفسنده اجرا قلدیسه تحقیق اول محفوظ بو تجلی خطری کیجوب تجلی اسما وصفاته عروج ایده بلور واکر ثابت اولمدیسه طریق حقدن رجوع ایدوب زندیق اولور واسفل سافلین بدینه هبوط ایدوب مجبریه طبیعتنه قالور لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم واما تجلی اسما اودرکه حق تعالی اسمای حسناسندن بری عبدی قلبینه منکشف اولور چونکه حق تعالی کندی اسما سندن براسمیله برعبدینه تجلی قیلور پس اول عبد اول اسمک انواری تحتنده اوبله مغلوب ومصطلم اولورکه اکر حق تعالی اول وقتده اول اسم ایله نداء اولنسه اول عبد انک جوابنی ویرر واما تجلی صفات اودرکه حق تعالینک کندی ذاتندن برصفتی برعبدینک قلبنه منکشف اولور چونکه برعبدک جمیع صفاتی فنا بولور وحق تعالی انک قلبینه کندی صفاتندن برصفتیله تجلی قیلور پس اول صفتک بعض اثاری فضل حق ایله اول عبد فانیده ظاهر اولور مثلا حق تعالی اکا سمع صفتیله تجلی قیلدقده اول عبد عیانا جماداتک بیله نطقنی اشیدوب فهم ایده بلور زیرا که اول فانی علم الیقین وعین الیقین مرتبه لرین کیجوب حق الیقین مرتبه سنه بولمش اولور وسائر صفتلری بوقیاس ایله بلور نظم

جمله صفاتکا همان آینه در صفاتمز … بحر حیاتکن روان مظهر زندحیاتمز

کنج سن وطلسم بز ذاتکا بزبیت اسم … روح سن وجهه جسمبز عشقده اصل ذاتمز

بولسه فنا وجودمز باقی اولور شهودمز … ساقی اولور وجودمز حل اوله مشکلاتمز

لوح وجود سرنبر طولدی حروف نقطه مز … اولدی مفصلات نظر جمله مجملاتمز

اولدی جهان آینه‌کل نقشی جهان وجودکل … ایکی جهانده آنی بیل صورت ممکناتمز

بزکه جهنده بز همان بزدن اودر آوراز … نی جهت اولسه اول عیان محو اوله هیچ‌جهاتمز

بزکه وجوده کلمشز ووسنده بجوده کلمشز … حقی شهوده کلمشز عشق ایله دیدار تحیتمز

نوع ثالث

علم الیقین وعین الیقین وحق الیقین احوالندن ومشهود وحیث وجودک شروط وارکانی بلدردر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه چونکه سالک صادق علم الیقین مرتبه سن کیجوب عین الیقین مرتبه سنه کلور پس جذبه حق ایله حق الیقین مرتبه سن بولور اما علم الیقین دلیل عقلیدن حاصل اولان علمدر واما عین الیقین مشاهده ایله حاصل اولان علمدر واما حق الیقین عبدک صفاتی حقک صفاتنده فانی اولوب کندی اکا علما وشهودا وحالا بقا بولمقدر چونکه حقیقتده عبدک انجق صفاتی فانی اولوب ذاتی فنا بولماز پس عبد فانی نک عینی باقی اولمق لازم کلور وصفاتی فنا

ایمان جهادنده نك زعم باطلی بو عبدك ذاتی حقك ذاتنده فانی اولماز فالور زیراكه توكل
مولاسنه تمام غیبور و بنده اظهار ذل و عجز و مسكنت قیلمغله و نقیض عبودیت اولان
صفتلرك جمله سنك فنا بولمغله اكا تقرب ایلسكه اولدخی كندی فضیلیله اول عبدك
فانی اولان صفات ذمیمهٔ خلقیه سنه عوض كندی صفات حمیدهٔ حقیقیه سنك
عطیه قیلور اكرچه هرنسنه یه قادر مطلق اولور هرنسنه دن عاجز عبد اولور
لكن مراد ایلدكی برعبد نده اولان خبا ثالی كبید رولت بیلنه سائر عبادك
عاجز اوله جق كرامانی و یره بلور اول فعال حكیم دركه برعاجز قولنه قدرت ویرسه
مولاسی اذنیله كائنا تده متصرف اولور زیراكه عبودیته ربوبیت بری برینه
آیینه اولوب بری برنده عكس آلور وعبودیت ایسه موجوده رضا ومفقوده
صبر وحدودی حفظ ایله وجوده كلور و بونك مثالی برپاره كومردكه اكرنارك
ضوئی بر دیواره دوشوب آلدن اول كومره منعكس اولوب انی روشن قیلسه
بو علم الیقین مثالیدر واكر نارك شعلهٔ اول كومره حجاب و واسطه سز مقابلنده
واقع اولور ایسه بو عین الیقین مثالیدر واكر اول كومر نارك جانبنه یقین كلوب نسبه
وانك حرارتندن یانوب رنك ناره بریانوب اوصافی اوصافنده فنا بولور ایسه اول كیم
اول كومرك ظلمتی اشراق ناره و برودتی حرارت ناره و انفعالی فعل ناره متبدل
اولور ایسه بو حق الیقین مثالیدر پس مجاهده ایله سالك مقام سادسه واصل
بلور لكن مقام سابعه وصولی جذبات حقدن برجذبه یه موقوفدر
واول مرتبهٔ حق الیقین ومرتبهٔ احدیت ومرتبهٔ جمع الجمع ومرتبهٔ عماء
موصوفدر اكر بو تحقیقه واصل اولوب توحید حالی اولان كمالی بولمیسه
توحید مقالی برله موحد اولان مقلدلرك اول سهو وغلطی سكا ظاهر اولوركه
انلرادناس طبیعتله محجوب وغضب وشهوته مغلوب و عجب مانعه ایله محجوب
ایكن ظن ایمشلردركه هركیمكه وحدت وجودی عارفدر اول موحددركه
حقیقته واقفدر بلكه برفاضلدركه ذروهٔ درجات كماله واصلدر حال بوكیم
اویله دكل بو ظنونك جمله سی باطلدر زیراكه معرفت وحدت وجود اصحابنه اصلا
نفع ویرن دكلدر بلكه اویله اولوركه انك سببیله طریق الحاده كیدرلر وزندیق
اولوب سجین طبیعته هبوط ایدرلر اما سالكه سلوكنده مفید اولان شهود وحدت
وجوددر مجرد معرفت مفید اولمازكه ناتمامدر و شهود ایسه برحالت افتقار دركه
مجاهده ایله حاصل اولور وذل وافتقار ایله وجوده كلور زیراكه مشاهده ابتدا
مجاهده دن تولد ایدوب رسوخ بولور وبو حالت شهود اول زمان صاحبنه
مفید اولوركه برنكله اتباع شریعت واصاف حمیده بولنه والا زنبقله مهلكه یه دوشر

بو عالی بر نقش ونكاراكله ده سیرایت … طوفان كلی وجوش بهار آكله ده سیرایت
باغله دهنك آچله نادیده جاننك … آفاقی طوتلی جلوه یار آكله ده سیرایت
یادین كه قوطالب و مطلوب اول یكرنك … اول بیری بركون نیجه هزار آكله ده سیرایت
اول یوشن كه نیشه اشجره نهان اول اتی … كیمند داو كل كسوت خار آكله ده سیرایت
اول آتش پنهان كه جهانی یقدن اولدر … افلاكی طوتلی دود و شرار آكله ده سیرایت
اول جسمانی غبار اكله كلاجان وجهنه ونشن … اول ماهی عیانك زیرغبار آكله ده سیرایت
اول جاننجه جان رخشنده بو لاسنی … اول زلف ورخی لیل ونهار آكله ده سیرایت
چون میوهٔ شیرین درخت دو جهان سز … بونجه شجر دور نه ثمار آكله ده سیرایت
ای حقی بصیرت كوزن آچ باقی بو جهانه … هم محشر و هم جنت ونار آكله ده سیرایت

فصل سادس

مقامات سبعه دن مقام سادسده بولنان نفس مرضیه نك كیفیت احوالنده
وصفات واطوارنده و بعض حالات واسرارنده وطبیعتك توقیف واصلندن اوج
نوع ایله بیان و عیان ایلدر نوع اول نفس مرضیه نك وجه تسمیه سی
وسیری وعلمی و تجلی و حالی وواردی و صفاتی و بو نده مقام سابعه
دخولی بیلدر ای عزیز معلوم اولسونكه اهل الله دیمشلردركه مقام سادسده
نفس ناطقه دنیه حق تعالی راضی اولدیغیچون اسمی مرضیه اولمشدر نته كیم حق تعالی
بو نفسه ارجعی الی ربك راضیة مرضیة كلامیله خطاب قیلمشدر و بونك سیری عن الله در
وعالی علم شهادتدر وتجلی حقی دور و حالی حیرتدر وواردی شریعتدر وصفاتی
اخلاق حق ایله تخلقدر و ترك بشریتدر و حسن خلقدر و عفو ذنوب و ستر عیوب
وحسن ظن و جمله یه تلطف و شفقتدر و خلقی ظلمات طبایعلرندن انوار
ارواحنه اخراج ایچون انلره میل و محبتدر لكن بو میل و محبت فی الله در الله ایچون
اولدیغندن مقبول دركه هدر نفس اماره مقامنده اولان میل و محبت كبی دكل
بو رافت و مرحمتدر زیراكه اول محبت نفس ایچون اولدیغندن مذموم و شوم و ظلمت
و غفلتدر و بو نفس مرضیه نك صفاتندندركه خلق ایله خالقك محبتن جمع ایدر
و بو برعجیب نسنه دركه هركسه یه میسر اولماز الا كه بو مقام سادس اصحابنه میسر
اولور انكچون بو مقامده كامل ظاهری حسبیله عوام ناسدن فرق و تمیز اولنماز اما
باطنی حسبیله كبریت احمر كبی مثلی بولنماز برخاص الخاصدركه منبع انوار و معدن اسرار
و قدوهٔ اخیار و دائرهٔ علم الهی حالیدر و شهودنده اغیار دن دیار قالمیوب
درونی ماسوادن خالیدر و بو مقام صاحبی عندالله والناس مرضیدر وكندی
جمله دن راضیدر و قدری عالیدر و بو كاملك سیری عن الله در یعنی حضرت
نبوتدن محتاج اولدیغی علومی اخذ ایدوب علم غیبدن علم شهادته اذن الله ایله
رجوع ایتمشدركه كندو یه انعام اولنان معارفدن خلقه افاده ایلیه و هركسه
لازم اولان حكمتی فهمنجه سویلیه و بو كاملك حیرتی مقبول خصلتدركه حضور
حضرتدر بو حیرتدركه رب زدنی فیك تحیرا دعاسی حضرت صدیق اكبردن
روایتدر بو حیرت سلوك اوائلنده اولان حیرت دكلدركه اول محض غفلتدر
و بو كاملك صفاتندندركه هروعدینه وفا ایدوب هركز خلف وعد ایتمز و هرنسنه

موضعنه وضع ایدن عدالتدن خارج کتز. پس محلنه مصادف اولدیسه اولیه
ازاتفاق ایدکه اهل بیان کورسه تخییل و مقترصا نور. وکذلک مدح ایدن
کمسنه محل اعطاده کمسنه اکابرلنه ویرمز. واکر ذم ایدن محل احسانه ایسه کندی
ذم ایلدیکیدن حقق منع ایدن کرم کاینیدر. وبو احوال سبته ایسه ارباب تلون
اولان کاملرلک شانیدر. وبو مقامک صاحبی جمیع احوالنده حالت وسطاده اولوب کر
افراط ایله تفریطک میانیدر. وبو حالت وسطی لسانده خفیف وامتحانده ثقیلدر
وبوکوزل خصلتله متصف اولمغه هرکس ارزو ایلر. ومتصف اولانلره محبت ایدوب
حسن حالی سویلر. لکن حالت وسطی صعب اولدیغندن انکله متصف اولان
قلیلدر. زیراکه اول بو مقام اهلنه مخصوص برلطف جلیلدر بو وصفه جمله‌دن **نظم**

کرعیانده واقف ایسک کوزله عبرت　　این تمشی این تمشی این این
نحن اقرب دیدی اومن حبل الورید　　عالمک مقصودی یسن فی التغا این
زین جانلق قالمیه شین نفس ایله　　بزبره جمع اولمازلکی زین واشین
قارب شرب خدادر جان ودل　　خواجه ظن الیقیندر یقدسماوی بولان
جنت عرفانه داخل اوله نلت　　چشمینه علم کوردیدور زین وزین
عارف اشیایی کما هی سیر ایدر　　غالب اولمازچون انک عینینه عین
حتی افراطی ایتمه هم تفریطی ترک　　ایتملرلک هرحالی اولسون بین بین

نوع ثانی

مقام سادسده بولنان کاملک بعض احوال واسرارن بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه
اهل الله دیمشلردرکه مقام سادسده اوائلنده بولنان کامله خلافت کبری بشارتی
لاحق اولوب اواخرنده خلعتلری ویرلور. واول خلعتلر کنت سمعه الذی یسمع به
وبصره الذی یبصر به ولسانه الذی ینطق به ویده التی یبطش بها ورجله التی یمشی بها
فبی یسمع وبی یبصر وبی ینطق وبی یبطش وبی یمشی حدیث قدسی مضمونیدرکه
نتیجهٔ قرب نوافلدر. وبوقرب نوافل عون حق ایله تأثیر اولمق عبدلک اولمقدر. فهم
ایله که بومعنی بغایت دقیق ومغلقدر حاشا که اکابر اولیا کتبنی مطالعه
ایدوب مقاصدن فهم ایتمیان ملاحده نک اعتقادی کبی عبد عین حق اوله
اویله حکم مطلقدر زیراکه جمیع کتب اولیاء کرام شرع شریفه موافقدر خصوصا
کتب محی الدین عربی رحمة الله علیه اصول وفروعده مطابقدر. لکن قاربنک سوء
فهمندن عوام ناسه منبهه لاحقدر. پس تحقیق مقام بودرکه مقام راضیه ده اولان
کامل فنای ثانی ایله واصل اولدقده محل انفعال وشقاوت اولان صفات ذمیمه
بشویق قرب نوافل اولان مجاهده سبیله محو اولدیسه عادة اویله جاری اولمشدرکه
اکا کرمیله انلک محو اولنان صفاتنه مناقض صفتلر بخشش ایدرکه اولاذن واهبیله
تأثیر ایدبلور. پس ثبات اولنان حق الیقین بودرکه مطابق کلور زیراکه حق تعالی
برنسنه به ویا برنسنه اکا حلول ایتمدن منزهدر. حق بودرکه برانور ذوقیه بی معقول

ادراک ایدمز عقلله ادراکن مراد ایدن خطا ایدر طوغری کیدمز. پس بوامورکی
حاله ادراک اولنور اهل حال اولیا نلره ادراکی امر محال بلنور. زیراکه بو فنا وبقانک
خارجده برنظیری یوقدرکه انکا قیاس اولنه وقرب نوافل وقرب فرائضک
دخی بونظیری یوقدرکه مثال ایله بس بو امورکی بو بابک بو فصلنده تحریر مز بو مقامه
وارنلرکه مخاطب وتقریرمزدرکه جمله انکا حال اولوب ذوق ایله بولور
وبوامور ایله بو مقامه اولدیغن بلور. زیراکه سالک طریق حقک مقاماتنک
اخری واعلاسی قبله ملائکه اولان صورت ادمیه سنده وصولیدر
بواول صورتدرکه انک حقیقتی حقیقت محمدیه‌در ولطیفهٔ ربانیه‌در
وسر اعظم هودرکه غایت قرب مولادر. پس نه زمانکه سالک بو مقامه وصول
بولور اول محض عبودیتله وذل وعجز ومسکنته متصف کامل اولور
ونفسنی بو اوصاف ایله بلدکده ربنی اوصاف ربوبیتله بلور. زیراکه بو کامل
نفسنی ذل وفنا ایله بولدیغندن ربنی عز وبقا ایله بولور. ومرآت عبودیتی مرآت
ربوبیته مقابل طوردر. پس هر برنده نه وار ایسه او برنده منتقش اولور
نته کیم حق تعالی ما وسعنی ارضی ولا سمائی ووسعنی قلب عبدی بیوردر. پس اول
عبد خالص جمیع حقایق اشیاده موضوع اولان دقایق اسراری علم الهی ایله بلور
نته کیم حق تعالی وعلم ادم الاسماء کلها بیورمشدر. بو اسراری اشارتله عبارته
طبور مشدر. وبو مقامده بعض اسرار خفیه واردرکه عبارتله بیانه کلمز
سبحان من عز عن التشبیه والتمثیل وجل عن التشبیه والتمثیل. وبو مقام سادسده
بو کامله بو صورت ادمیه کشف اولدقده بونک اعظم مطالب سالکین واعلی مقامات
کاملین واعز موجودات اولدیغن بیلور. پس بو صورتی طلبده اذیال شریعته
تشبثله وارکان طریقته استقامتله واسم سادس قیومی تلاوتله جد وسعی
وهمت قیلور. تاکیم حسنانک ابرازی کندی سعیلی بلوب اداب شریعت
وطریقت وحقیقتله دخی زیاده متادب اولور. وصورت ادمیه ایله
حقیقت محمدیه یلک تحقیقنه ایرشوب مقام متابعه کلور **نظم**

اول کان حسن ایله یوغ ایدی غیر نشانه　　الآن الذی عرفت علی ما علیه کان
برعشق ایمش بو کثرت صورلکه جلوه کر　　فالکل واحد یتجلی بکل شان
اول نور محض قیلدی بو اوصافی ایله ظهور　　تام تنوعاتده ظهور ایلدی جهان
هرچند غیر عشق نهان وعیانده یوقسه　　فی جنب ذاتنده نهان اولدی نه عیان
جو دیله اولدی فانی اعیان ایشی وجان　　لطیفه اولدی ساری اطوار جسم وجان
جاندن سود کرکلو بلور نته جنی ایدر　　پس عشق ایمش کورن اشیدن سویلیان
آندن اشیت آکا دی آکا باق آنکله بیل　　فانی ایته عشق سرینی بو عقله الامان
چون جهل نفسدر وهم سوادر عذاب وزحج　　نفس وسوالی عشق بل ایت ذوق جاودان
اصل اصول عشق ایمش ای حقی چکه غم　　ورای حظ نفسی اصلکا ور درکا روان

نوع ثالث

طبیعت وظل و نفس رحمانی بو اوچی برجوهر اولدیغی بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه حکمانک طبیعت دیدکلری بر قوتدر که جمیع اجسامده سرایت ایدوب جسم آنکله کمال طبیعیسنه واصل اولور و بز بوکا ظل دیرز زیراکه بو بر وجود اضافیدر که نفسنده معدوم اولان ممکناتی ایله احکامی اوزرینه منبسطدر نته کیم حق تعالی کلام قدیمنده الم تر الی ربك کیف مد الظل بیورمشدر یعنی وجودی ممکنات اوزرینه بسط ایلدیکن طیور مقدر

نظم بو عالم عشقدن طولش مکاندر بو صحرا جمله کلدر ارغواندر جرس فریاد و افغان ایلرایدن که اول لیلی بو محمله نهاندر بو صدد محملی سیر ایله جانک که بو رفته چوق شقق جناندر پشیمان اولسه عقلک عشق حقدن سوزن طوغنه که دزد کاروانده منکاسن برده اولمش ست والا جمال عشق هر یوزدن عیاندر بو افلاک ومنازل عشقه انجق مظاهر درونی ناجی جهاندر جهانی صورت عشق اکلیانلر جانی بلور نفس که اول بر کوزلی کاندر نه آیینه دن ظاهردر اولیوز اکرچه قلب جاهلی بر کاندر جهانی عشق بل سیر ایله حقی که اننک جمله شی نام ونشاندر

وطبیعت مرقومه کبی نفسنده بر هوای سادج وعاری اولوب صورحرفه ایله مختلف بولنان نفس انسانه مشابه اولدیغیچون واعیان موجودات جهات هم کلمات انسانه مماثلت بولدیغیچون اهل الله اکا ظل تسمیه ایلدکلری کبی نفس رحمانی تسمیه قلنمشلردر نته کیم کلمات انسان نیجه معنالره دلالت ایدر کذلک اعیان موجودات اول وجودیله واننک اسما وصفاتنه دلالت ایدر زیراکه حق تعالی کلام قدیمنده قل لو کان البحر مدادا لکلمات ربی لنفد البحر قبل ان تنفد کلمات ربی ولو جئنا بمثله مددا بیورمشدر پس کلماتدن مراد اعیان موجوداتدر اولدیغی ظهور مشتدر نته کیم کلماتک هر برنده بر معنی واردرکه اخر کلمه سینده اولان معنا تلکه غیر یعنیدر کذلک اعیان موجوداتک هر برنده بر سر واردرکه اخر کلمه سینده عینیله اخراده اولان سرلره غیر لیسیدر لیکن حق تعالی اول اسراری انجق بلن عارفدر فقلرینه یلدرمشیدر وعارفلیانک فقلرینک سترالمشدر بعض عالیکتاب انجندکه یازیلان کلمات امثالی کیم اهل علم اکا نظر قیلسه او قیوب معناسن فهم ایدرلر و اهل جهل اکا باقسه انی اوقور ونه اکلر ونه بر لذت الور انجق انی خطوط متداخله ایله منقش بیلیر بیلور سبحان المعطی المانع جل شانه

بیت چنانکه دید مجنهانیکیم نظریک حرف بیتی بیت کبی تکرار وتجدید

نظم
ای مهندس سن اول تفرقه نقطه وخط … بلی خط کلیکن کات نقطه عشق اوکده نقطه
نقطه خط اولدی وخط حرف اولدی اول اولکده حرف … چونکه انید بل صورد قیلدی وتغییر نقطه
نقطه دن غیری نه کیم لوح شهودک اوزره … نقشدن اولمش انی محرابت که اوردسه وبری نقطه
نقطه بر نقطه یه باقی نقطه اول اندن غیری … هر نه کیم ایستک اوردسه بعد ومخط

نحردن

نحردن دور ایکن انهار فرات وشطده … بنه صوبلره ایریشسه نه فرات اوله نه شط
نه اولور تنبل او عارف نه سکردیب بورییلو … اهل عرفان روشن وراهی اولور سیر وسط
چشمه حق چه طبعدن اولور ظاهر اکا … سر اولدی حبل لعلی الله هبط

فصل سابع

مقامات سبعه نک سابعنده بولنان نفس کامله نک کیفیت احوالی وصفات واطوارن وعلامات وکراماتن و مرشد کامله تربیه سی مادارتن ومایت قابلیت متانت وملاماتن وحالت قبض ایله باطنی عادتن وسالکه شیطانک مداخل ومکاید وعاداتن سکز نوع ایله بیان وعیان ایدر

نوع اول

نفس کامله نک وجه تسمیه سی وسیری وعالمی ومحلی وحالی وواردی وصفاتی وسالکلری تربیه ایتمسی بیلدردر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه مقام سابعده نفس ناطقه جمیع کمالاتنه وصول بولدیغیچون اسمی کامله اولمشدر وبونک سیری بالله در وعالمی کثرتده وحدت و وحدتده کثرت عالمیدر ومحلی اول اخفادرکه اننک خفی یه نسبتی جانک جسمه نسبتی کبیدر وحالی بقادر وواردی جمیع نفوسک بیان اولنان واردلریدر وصفاتی نفوس مذکوره نک جمیع اوصاف حمیده سیدر وبو کاملک مشغول اولدیغی ورد اسم قهاردرکه اسم سابعدر وبو مقام سابع جمیع مقاماتک اعظم واعلاسیدر زیراکه بونده سلطنت باطن کماله ایروب مجاهده هم تمام اولمشدر وریاضته حاجت قالمیوب حالت وسطی کفایت قیلنمشدر پس بو مقامک صاحبیچون بر مطلب قالمش هر دن المشدر انجق رضای مولاسی طلبی قالمشدر وبو کاملک حرکاتی حسنات وعبادتدر وانفاس طیبه قدرت وعنایتدر وکلماتلینه سی محض علم وحکمتدر وبر لذت وحلاوتدر ودیدار شریفی حضور ونزهتدر بو عزیزی کورنلرک قلبنه ذکر وفکر حظ کلور واکا خشوع وخضوع ایله متوجه اولور یا بجد کلسونکه اوله ولی دیلادن کوردر بلکه مقام رابعده ایکن ولی الله ایدی زیراکه مقام رابع مقام عوام اولیادر ومقام خامس مقام خواص اولیادر ومقام سادس وسابع مقام خاص الخاص خدادر سبحان من لا مانع لما اعطی ولا معطی لما منع جل جلاله وبو قهار اسمی قطبه مخصوص اولان اسمادندرکه قطب انکله سالکلره امداد ایدوب انوار وهدایات وبشارات ارسال ایدر حتی سالکلرک درونده نیک سبب ظهور ایدن جذبه وسرور وحضور امثالی احوال دل وجان مدد قطب زماندکه انلرک اذکار وتوجهاتندن بدل وعوض بولاندر وبو مقامک صاحبی عبادتدن بر لحظه خالی قالماز اولجمیع اعضای بدنیله یا یدیله یا رجلیله یا لسانیله یا مجرد قلبیله عبادتده غافل اولماز وبو کاملک استغفاری چوقدر وتواضعی برندر رضا وسروری خلقک حقنده اقبال وتوجهلرندر وغضب وحزنی انلرک حقندن اعراض وعصیانلر

وغفلتلرنه‌دن‌در وطالب حقه رغبت ومحبتی ولدصلبندن زیاده در
و بوکامل کثیرالاوجاع وقلیل الحرکات وضعیف القوادر امر معروف ونهی منکر
ایدوب دقی وتواضعیله سویلر اهل محبته محبت ایدوب مستحق کراهته
کراهت اظهار ایلر بونکله بیله هیچ برکسه یه درونندن کراهت اولماز الله ایچون
اولان امور ایشلرلوم لایمدن حذر قیلمز وبونک قهری لطفیله وغضبی حلمیله
وجلالی جمالیله ممتزج اولمغله عین غضبیدن راضی اولوب عین رضادن غضب
ایدر لکن هر نسنه‌نی محلنده وضع ایدوب هرحالنده عدالت اوزره کیدر وقتاکه
همتیله برامرک حصولنه متوجه اولور آنی مرادینه موافق حاصل اولمش بولور
زیراکه بو کاملک مرادی مرادحقه ملازمدر ورضاوسخطی
انکله قائمدر ووجودی آنکله مائم وحضوری انکله قائمدر **نظم**

کل من رام تف بوجه سما — رجع التف بوجهه ابدا
کرتو مردی بکو که چندین چیست — نفی مستان حق علی العمیا
باده نوشان جام لم یزلی — ماه رویان احسن الحسنا
پادشاهان عرصهٔ ملکوت — شاهبازان قرب اوادنا
در بحر محیط کن فیکون — جان مقصود ومقصد اقصا
حیف باشد که باز نشناسی — جوهر جان زمعدن صفا
قاسی هرچه هست ارادت اوست — وعلی ربنا توکلنا

نوع ثالث

مرشد کاملک علامات وکراماتی وسالک قابل تربیه‌سی اماراتی وکندی عادات
وعباداتی بلیدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیمشلردرکه مرشد کامل جمله‌نه
رؤف ورحیم اولور خصوصا طالب حقه پدر ومادرندن ارحم واشفق بولور
پس مرشد کاملک عادت جمیله‌سی بودرکه حق تعالی حضرتلرینک معرفت ومحبتن
طالب وکندی خدمت وصحبتنه راغب اولوب حضوریله کلن سالکلره ابتدای
صحبتده تعلیم علم دین ایدوب عقایدلرن تصحیح وشبهه‌لرن توضیح ایدر
اهل سنت وجماعت مذهبنه تطبیق ایله کیدر بعده طهارت وصلاة امورن
تمامیله تعلیم ایدوب توکل وتفویض وصبر وتسلیم ورضایی ترغیب وتفهیم
ایدر بو منوال اوزره صحبتله برمدت کیدر وسالک حالنه نظر ایدر اکر قابل
سلوک طریق حق بولدیسه اکا کلمهٔ توحیدی تلقین ایدوب طریق مقربینی
تحسین ایدر وترک اسبابنده اکا ما الله اعانت ایدوب جمیع موانعدن
هر وجهله صیانت ایدر وانک دستکیری اولوب طریق حقه طوغری یدر
واکر سلوکه مرادایتمز غیر قابل کوردیسه اکا پند ایدوب دیرکه صنعتک وار ایسه
وار آنی ایشله یوغ ایسه انصاف اوزره بیع وشرا ایله باشله زیراکه حق تعالی
تنبل وآواره قوللرن سومز وبوکسل وامثالی بوطریقه کیدلمز واکر بو مرشد کامل

اول سالک غیر قابلی صنعتنه کوندرمدیسه آنی الده یوب غش ایتمش اولور
حال بوکیم مرشد کامل غشاش اولماز کندویه صانمدیغن خلقه صانمز
نته‌کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم من غشنا فلیس منا
بیورمشدر غل وغش صاحبی خائب وخاسر اولدیغن طیورمشدر
واکر مرشدک خادمه احتیاجی وار ایسه اول زمان بو مریدانی خدمتنده
استخدام ایله بلور لکن اول شرط ایلدکه انک سالک طریق مقربین اولدیغن مقدم
کندو ایله بلدر بعده اکر خدمتنه اکلنورسه خادم مریدینه قادر
ومرشد کاملک علامتلرندندرکه ستار عیوب اولور کمسنه‌نک عیبنی کمسه‌یه سویلز
خصوصا سالکلره اکا اظهار ایلدیکی احوال واسراری ستاردرکه هرکز افشا ایلمز
وبوکاملک نفسی غنیدرکه هیچ کمسنه‌دن برنسنه مأمول ایتمیوب جمله‌دن
مستغنیدر واویله حسن خلقه مالکدرکه اصلا برکسه‌یه قطعا غضب ایلمز
وهیچ کمسه‌یه بربد سوز سویلمز مکرکه الله ایچون بغض ایدره سویلر وبوکاملک
عندنده جمیع مأکولات ومشروباتک نفیس وخسیسی هپ برابر اولمشدر وجمله
ملبوساتک حسن وخشنی بوکا مساوی کلمشدر پس بونک عندنده خیر الله
فطیرک وبرنج ایله شعیرک وبال ایله عصیرک وتوم ایله عبیرک وصوف
ایله حریرک وفراش ایله حصیرک وجوان ایله پیرک وخطیر ایله حقیرک
وامیر ایله فقیرک هیچ برفرقی اولماز وبونلرک نفیسی اولسه مقابلنی ترجیح
واردوقیلمز وبوکامل جوع ایله شبعده ونوم ایله سهرده وصمت ایله تکلمده وعزلته
الفتده وجد عادات وعباداتده خیر الامور اولان حالت وسطی بولور یعنی
هرحالنده هر ایشی بین الافراط والتفریط اولور نته‌کیم اکمل الکاملین وروح
المرشدین حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اما والله
انی لاخشاکم لله واتقاکم له لکنی اصوم وافطر واصلی وارقد واتزوج
النساء بیورمشدر بوحالت وسطی احسن احوال واشرف خصال ومخصوص
اهل کمال اولدیغن طیورمشدر پس اشتباه یوقدرکه حالت وسطی ایله اتصافه
قادر اولماز الا که نفسندن حق اولان اولیا مرتبه‌سنه ایرن کاملر اوله بلور
انکچون حالت وسطی ایله متصف اولان کامل لایق ارشاد اولور بونلق علامات وکرامات ایله مرشد کامل ظاهر وعیان اولور **نظم**

مرد خدا سرخوش اولوردی شراب — مرد خدا خوش طوق اولوردی کباب
مرد خدا واله وحیران اولور — مرد خدا عادتید دریک خواب
مرد خدا اولمادی نار وهوا — مرد خدا اولمادی همه خاک واب
مرد خدا پادشه دلق پوش — مرد خدا کنز خفی فی التراب
مرد خدا عقل ایله جان لنید در — مرد خدا بیله چه خطا چه صواب
مرد خدا عارف آگاه اولور — مرد خدا کوکلی طولیدر کتاب
مرد خدا حقی اولور آشکار — مرد خدا دن کورینور افتاب

نوع ثالث

سالك قابلك متانت وعلامتلرن بلدرر ای عزیز معلوم اولسونكه اهل الله دیمشلردركه
سلوك طریق مقربینه قابلیتی اولان مریدك متانت وعلامتلری بودركه كندی
نفسنه عداوت ایدوب اكا جوع وظماء وسهر وصمت وعزلتله زحمت چكدروب
انواع مشقتله مخالفت ومقاومت قیلور وآنی قبضهٔ قهرینه آلوب آكا غالب خصم
اولور اكر بركمسه انی اینجدرسه اول دوكوب سوكنه عتاب ایتمیوب قصدی
نفسندن بلور ودیركه اكر نفس خبیث اولماسه حق تعالی فلانی اكا جفا ایله مسلط
ایلمزدی واكر انی مرشدینه شكوی ایدرلرسه اكا دیركه والله مشتكیم
بن ظلم ایتمشمدر بن ظالم هپ قباحت بنده در وقتاكه سالك نفسنه غالب ومالك
اولور وبو صفتلر له متصف اولانی اولوب هر قصوری نفسندن بلور تحقیق
اول سالك قابلدركه طریق مقربینه كیده بلور هرچند انده بعض اوصاف
ذمیمه بولنوب بعض قباحت صادر اولورسه ده مانع دكل معذور اولور زیراكه
اندن بر مكروه ایش صادر اولدقده راضی اولمیوب نفسنی لوم ایدوب كمسه
ید سوز سویلمز وهر قصوری نفسندن بلوب هیچ بر وجهله اكا نصرت ایلمز
اما انلرمانكه سالك نفسندن راضی اولوب مجاهده سنهبت عاجز قالمسله
وحین اقتضاده اوچ كونلك جوع وظماء وسهرله نفسنه مقاومتله مغلوب اولسه
دكندوتی سوكوب دوكلره قصور وكسور بولسه وانلره انكسار
وعداوت ایدوب انتقام السه ونفس استصحاب ایدوب راحتن ارهیوب
نصرت قیلسه اول قابل سلوك اولماز وطریق اولیانك رائحه سن بیله الماز اولر
نفسنی واروب كندی صنعتیله مشغول اولسونكه تجارت روحانیتن انك
اندن كلمز زیراكه اساس طریق مقربین انجق نفسندن راضی اولمیوب عداوت
ایتمكدر وانكله مجاهده ایدوب مشاهده قربنه یتمكدر پس اكر سالك سلوكی
بر اساس اوزرینه بنا ایلسه بناسی قلمسز اولوب تیز منهدم اولور قطعه طوبراغه
بكزر او درویش حقیر كه آنی چغنیه هر بای وفقیر یا بسترجانته بیك دریغدر
سویلمز كسه بله مانند تراب اما سالك قابل انجق نفسنه ساخط اولور اكر متألم
اولسه انجق نفسندن متألم اولور واكر شتم ایلسه انجق نفسنه شتم ایلر واكر
غضب ایلسه انجق نفسنه غضب ایلر زیراكه حق تعالی حضرت داود علیه السلام
یا داود تقرب الی بعداوة نفسك بیورمشدر نفسنه عداوت وسیلهٔ قرب
حضرت اولدیغن طیور مشدر پس نفسنه مساعده ایدن قابل سلوك اولماز وطریق
مقربین احوالندن برلذت الامز زیراكه نفسنه دشمن اولمیان دوستی بولامز نظم

دیلر بوهنم كیم كندی كندی مدت چكوب دامان ... كریبان خیزده قالام خوش لی سرو سامان
یوبام نفس وهوا چشمن كه اولا فتنهٔ دام ... كسم غفلتده باشن كیم ایلر اندن بوسرم دوران
كسم هم صحبت امیدن یانام دردمحبتدن ... ذوكر لذت شراب موت ایربشوب قالدل عطشان

چو نهنك خانه غرقت ذلیل ومنكسر ... زهی حلوای دردهغم زهی اوزینده خرمانه
جهانك عزت ولذتلری قدر واقیمتدر ... انك عندنده كیم بولمش كوكل تختنده بر سلطانه
كوكل بیت خدا در غفلتله جای دیو اولمش ... كه انی زحمت كردایت بولسه كرده مسجد ویرانه
سكا ذخم اوزرسه نامرد اورنه اوزرشی دیشدی ... حسام المرء مسلول ولكن لا على الشولنه

نوع رابع

سالك قابل حزن وانقباض ایله منشرح ومنبسط اولدیغن وحالت قبضه علامتی
باطن بولدیغن بلدرر ای عزیز معلوم اولسونكه اهل الله دیمشلردركه سالك
قابلك علامتلرندن كه سر وعلانیه سنده طلب وارزوسی كندی نفسنی اوصاف
ذمیمه سندن پاك ایتمك اولور زیراكه نفسی انك عدوی اكبری وخطلی
امراضنك معدنی اولدیغن بلور پس نفسندن خلاص بولمغه سعی واهتمام ایلر
واكر انین طریقته مخالف برحركت صادر اولدقده مرشدینه شكوایه كیدر
اول دخی اول تجاوزك ضدیله مداومتله اكا امر ایدر مثلا سالكك شكواسی
زیادت طعام یا كثرت منام یا كثرت كلامك افراطندن ایسه بو نلرك تفریطی
اولان جوع وسهر وصمت طویل ایله تكلیف ایدر تاكیم سالكك نفسی حالت وسطی اولان
تقلیل طعام وتقلیل منام وتقلیل كلام ایله راضی اولوب استقامت اوزره كیدر
وبو سالك قابل اكثر حالنده چاره سز مصیبته كرفتار اولان كمسنه كبی قلبی محزون
وباطنی منكوس اولور ومنشرح اولدقده اول مصیبت صاحبنك انشراحی كبی
بنم انشراح اولور حتی بوددركه بو سالك قابللك مصیبتی هر مصیبتدن اعظم
اولمشدر زیراكه انك اسمایه مداومتی بر كاملیه نفسنك مجبول ومنطوی
اولدیغی رذایل وخبایثی بلمشدر وبو موانع وقواطعك بقاسیله محبوبینه واصل
ومطلوبی حاصل اولمیجغن فهم ایدوب انلردن خلاصینه توجه قلمشدر لكن
مانع وصال اولان خصال ذمیمه نك جمله سندن خلاصی ممكن اولدیغیچون محزون
ومحنتی قالمشدر زیراكه نفسنك اخلاق ذمیمه سی خبیث وكثیردر ونفس انلرله
الوده اولدیغندن خلاصی عسیردر وبو خصلهٔ ذمیمه دن خلاص بولمق انجق الله
عنایتنه واقع اولور پس شبهه یوقدركه حالی بویله اولان سالكك قلبی منكسر
وعینی باكی اولوب كندی نفسندن شاكی اولور وسالك قابله بسط ورجا
حالتی عارض اولدقجه رفع رأس وجهر صوت ایله ترك ادب وضحك ومزاح ایله اللهی
وطبعندن حفظ ایدوب بینه وبین الله اولحالی صرف ایتمك ایچون انی اظهار ایتمیوب
وحق تعالی دن اول حالتك زوالی وكندو سیه محفوظ اولمغی حالی طلب ایدر
زیراكه اول بلوركه حالت قبض البته سلامتدركه آنكله سالك اوزرینه خوف
اولمز لكن بر صعب حالتدركه نفوس جاهلیه یه ملایم بولنماز واما سالك عارف
اسنده دن خوف ایدر كبی حالت بسطدن خائف اولور واهل دنیا دنیا لذتن
لذت بولدقری كبی حالت قبضدن لذت بولور زیراكه تجربه قلمشدركه حالت بسطی

انجره عمارت ظاهر و هلاك باطن واردر وحالت قبضده هلاك صفات
نفس خبيثه وعمارت باطن واردر اكر بر سالك ديرسه كه حالت بسطده بن
اول حضرته حضور ومراقبه ومشاهده ومناجاتم واردر وحالت قبضده
بن ايچون بو فضائلك بريسى يوقدر پس بو سوزدن ظاهر اولمشدر كه اول سالك قبضده حق
بلمشدر نه اكله حضور بولمشدر ونه لذت انس المشدر اول بو دعواسنده
اهمال دكل خطا قيلمشدر زيرا كه حق تعالى ايله حضور انجق ماسوادن غيبتله
اولور حال بو كه جميع ماسوادن انسان غائب اولماز الا كه حالت قبضده اولور
نقل اولنمشدر كه بر كون بر سالك سرور وبسط ايله رقص ايدركن مرشدى انى كوروب
ديمشدر كه نيچون سرورى اظهار ايدرسن جواب ايتمشدر كه نيچه منبسط
اولميم ونيچه سرورى اظهار قيلميم كه اول بكا ربدر بن اكا عبد اولدوغم حالده صباحه
داخل اولمشم پس اول حكيم انى ارشاد ايدوب ديمشدر كه فرح وسرور دخى
اولورسه ده مدخول ومذمومدر حال بو كه حق تعالى [illegible]

نظم
اى دل ودلدار زمن جانه غمكده نشاط   وى مه عيار زمن دلده غمكده نشاط
دلده غملك اى عزيزيم شهد وشكر اى لذيذ   اى نيچه افكار زمن دلده غمكده نشاط
لطف ايله باقسك به دل بر اولور دوا ايله   اى غم دلخوار زمن دلده غمكده نشاط
قهر ايله قلبيمه اكر باقسك اولور بركه   اى مه مختار زمن دلده غمكده نشاط
سنده اولور دله سرور سن ايده سن حضور   محرم اسرار زمن دلده غمكده نشاط
هر سوزك الهام اولور امرك دل دام اولور   اى دم اقرار زمن دلده غمكده نشاط
حتى دل ايتدى سكوت جان سوز ايدر قلبه   ابر كهربار زمن دلده غمكده نشاط

نوع خامس

سالك طريق مقربين مقام نفس اماره ده ايكن شيطان لعين انى طريق حقدن قطع
ايچون اكثريا صورت حقده كلدكى ابواب بلادر اى عزيز معلوم اولسون كه اهل الله
ديمشلردر كه طريق مقربين سلوكن مراد ايدن كمسه ابتدا كندى نفسى حالنه باقوب
آنده سالك قابليت واستعدادى وارميدر بعده احوال مرشده نظر ايلسون كه بيان اولنان
اوصاف ايله متصف ميدر اكر نفسى قابل ومرشدى كامل بولديسه اكا واجبدر
طريق مقربينده سالك اولوب سجين طبيعتدن خلاص بولوب صفات كماله مالك
اوله اكر همت وصول طويل اولورسه ده غم يمسون منقطع وناقص قالدم ديمسون
زيرا كه البته كمالاتنه واصل اولوب مرادى حاصل اولور حتى اكر كندى نفسنده
سالك قابل اوصافى بولديسه لكن مرشد كامل بولمديسه ده اكا لازمدر كه شرع شريف
منفرد سلوك ايله واداب شريعته مؤدب واركان طريقته مقيد اولوب اكمل
الكاملين ورسول المرشدين حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك اثرينه كيده واكا چوق صلوة وسلام ايدوب احاديث شريفه سن
يازوب مطالعه ايله زيرا كه سالك قسمندن شيطان لعين بر لحظه غافل اولميوب

ايوا

ابواب كثيره دن اكا داخل اولور واكا هر بر مقامده نيچه بولندن كلور اما سالك مقام
نفس اماره ده ايكن شيطان لعين انى طريق حقدن قطع ايچون كلوب اكا ديركه
سنك بو طريق ايله نه مناسبتك واردر بو بر طريقدر كه اهلى فوت اولمشدر
وبوندن قالمش الا كه عبارات واصطلاحات قالمشدر حال بو كه سن بو زمانده
سن كه دينن حفظ ايلك جهتنى قبض ايلك كركدر چونكه مرادك سلوك طريق
حقدر كيمك بيله سلوك ايده جكسن قنى اصحاب مجاهدات ومشاهدات
قنى ارباب حالات وكرامات انلرك جمله سى دنيادن كتمشلردر وچوغنك رسوم ودخى اثارى
ايتمش ويا تتمشدر همان سن انلردن استمداد ايدوب ظاهر شريعتده قالوب
انكله قناعت قيل كه اول سلامت وراحتدر پس اكر سالك بو كلامه اصغا
ايدوب همتى بارد وعزيمتى مختل اولديسه وسلوكنه شروع ايلمش ايكن اعراض ايدرسه
قادر ايسه بعده ينه لعين اكا كلوب ديركه حق تعالى كندى فرائضنى ادا ايدنلره نيچه
محبت ايدرسه كذلك رخصتلرنه قبول قيلوب عمل ايدنلره اويله محبت
ايدر وقول مولا مغفرتى نيچه سورسه كذلك مولا رخصتلر ايله عمل اولنماسين سور
پس نفسكا تشديد ايله ترك ايدوب رفق ايله معامله ايله كه اول سنك مطيه ومركبكدر
نته كيم حق تعالى يريد الله بكم اليسر ولا يريد بكم العسر وليس عليكم في الدين من حرج
بيورمشدر عبادينه كمال رأفتيله رفق وراحت مراد ايلديكن طيورمشدر
اكر سالك بو كلامه اصغا ايدرسه واقوال ائمه دن بولنان رخصتلره مائل
وانلرله عامل اولوب كيدرسه شبهه يوقدر كه اول بين الحلال والحرام
اولان شبهاتى اكل ايدوب حرامه قريب اولور حال بو كه شبهاتك شآمتندن
قلبى سياه ومظلم قيلور پس اول قلبنك ظلمتى سببيله حلالى فرق ايتميوب حرامه
واقع اولور سالك اولميوب هالك اولور قالور زيرا كه مدام اكل حرام ايله بطننى
مملو ايلين غافلك خاطرينه كلن الا كه حرام ايشلر كلور وكلامى كذب وغيبت ونميمه
وشتم اولور وموجب ارتكاب مخاطر وكسر خواطر اولان سوزلرى بولور ودخى
حركت ايلدكده حرامه حركت ايدر ورجلى مشى ايتدكده حرامه كيدر وفسق
ظاهر له ظلم قائم ايدر پس اندن لعينك مرادى حاصل اولور وايكى عالمده مكافات
ايله جزاسن بولور واكر سالكه لطف حق ايروب انك دسيسه شيطانيه
اولديغن كوردرسه بلوركه رخصتلره ميل ايمك تنبللقا بشيدر والاولى عمل دوت
هر اولان عزايمدر پس شريعته واركان طريقته وحقيقته سعى ايده تا كه حق تعالى ايكى مقامده

نظم
اى كوكل كيج هر هوسدن پاك اول اول كه سن   تا كه مقبول اولاسن شايسته اول دركاهه سن
بو جهانك ويرانه سن بايقوش مثالى بكلمه   چونكه شهنشاهينى سن اوج دار اوسن شاهسن
لا اله تيغن اله اشياى دلدن قطع قيل   خوش حرام ايله جهاندن پاك الا الله سن
دو جهاندن وقت جانى خرجه ندر اكر   [illegible] ايدرسن مطلق اولدك مرد اكاهسن
چون سكا بو وقت اولور حاصل قربيه ورغبتى   برالاى حيوان ايچون اولان كياه وكاه سن

عشق ایله عقلك ایشی یوقدر آچی سوز بو سوز ایله   شیر یزدان شیوه سن بلدرمه مرد وباهه من
عشق حقده اهل عشقك بلدغاری دمبدم   حقی انشا ایغه سرّن مرد لکرا هم سن

نوع سادس

سالك طریق مقربین مقام نفس لوامه ده ایکن شیطان لعین انی طریق حقدن قطع ایچون اکا صورت حقدن کلدیکی ابواتی بلدردر ای عزیز معلوم اوله که اهل الله دیمشلردر که سالك طریق حق مقام لوامه ده ایکن شیطان لعین انی طریق حقدن قطع ایچون کلوب اکا اعمال صالحه سن مزین کوستروب قلبنه عجب کتوردر پس اول سالك طریق عملنه عجب ایله طولوب نفسن بکندکله صکره لعین اکا صورت حقدن کلوب دیرکه عملدن مراد عملدر حال بویکه سن اعمال صالحه یه موفق اولوب تحصیل ایتمشسن پس نه تعلم علمه ونه صحبت علمایه ونه استماع وعظه هیچ احتیاجك قالممشدر اول سکا وعظ ونصیحت ایدن عالم کاشکی کندی نفسنه سوز بیجوروب منتفع اولسه وسنك اعمالك عشری مقداری عمل قیلسه دولت انك اولوردی پس بو عجب الله تکن ایلدکدن نفسن عظیم کوروب غیریلری تحقیر ایدروب خلقه سوء ظن ایله قالور پس اول بدبخت بدخوی اولورکه برعالمدن برنصیحت قبول ایتمز اولور وعقلی مقتضاسنجه عبادت ایدوب ظلمت جهالتنده هلاك اولور قالور بعده بوسالکه اول لعین دیرکه سنك حقکده خلقك حسن ظنی واردر اعمالکی کورمك ایله تا کیم سکا اقتدا ایدهلر و ثوابك اضعافیله زیاده اوله پس اکر بوسالك بونیتله اعمالن تحسین ایدرسه عملی الدی بعده بوسالکه اول لعین دیرکه سن همان عبادتکی اخفا ایله قیل حق تعالی اخفا ایله اولان عملی قبول ایدوب سکا محبت ایلیه وناس اخلاصکا مطلع اولوب انلر دخی سکا محبت ایدهلر پس اکر بوکلامه تابع اولوب خلقك کندویه محبتی ارزوسیله عملن اخفا ایدرسه ریایه دوشر خبری اولماز اما انواع وساوس لعین چوقدر اکر قادر اولمدیسه سالکك عملن افساد ایدر واکر افساده قادر اولمدیسه انك قلبنده اول عملدن افضل برعمل القا ایدرکه انك فعلنه قادر دکلدر لکن ایکنجی عملی اکا تقریب وتسهیل وتحسین ایدر تا کیم اکا مباشرت سببیله اولکی عملدن کسلوب ایکنجی عمله اهتمامه قادر اولمیوب ایکی عملدن بیله محروم اوله مثلا سالکه اول لعین دیرکه سن نیجه الله ورسولی محبتن دعوا ایدرسن که نه بیت شریفی حج وطواف ایدرسن ونه روضهٔ مطهره زیارتنه کیدرسن بوکسل واهمال شان محبین دکلدر نیدرسن همان سکا لایق اولان بودرکه حقه توکل ایدوب بیتی حج وحبیبی زیارت قیلهسن واثنای طریقده صلوة وصوم واذکار وادعیه یومیه ایله بته مشغول اولهسن تا کیم بوعبادتله بیله حج وزیارت ثوابن دخی بولهسن پس اکر سالك بووسوسه یه اصغا ایلدیسه وزاد وراحله سز فقر وفاقه سیله حجاج قافله سیله بیت شریفه توجه ایدوب کتدیسه اول

یولده زحمتدن بدننه کسل عارض اولدقده واوراد واذکاری فوت اولوب قلبنه ملالت بولدقده اول لعین اکا دیرکه نفسکا ظلم وتضییق ایدوب طاقتدن زیاده تحمیل ایتمه نمازلك فوت اولورسه ده قضاسی مکه ده ممکندر تعصب سمتنه کتمه پس بوسالك عجزندن لعینك بوکلامنه امتثال ایدوب ادای فرائضدن هم تکاسل ایدر واکا جوع وظما غالب کلوب خلقی طار اولدقده ینه لعین اکا دیرکه حق تعالی حجی اغنیایه فرض ایتمشدر سنك کبی فقیر اول بیته نیجه کتمشدر شبهه یوقدر که سنی طریق حجه کوندرن داعیه ایچی وسوسهٔ شیطانیه ایمش پس اول فقیر انك بوکلامندن محزون اولوب اکا ندامت کلور وقضایه سخط ایدوب قلبی مظلم اولور وخلقك غیبتن ایدوب شتوم ایله عرضنه کیروب آنلره عداوت قیلور زیرا کرچ یولنده برکسه اکا نه تصدق ایلر نه التفات ایلر بلور پس اول قافله یی نمونهٔ محشر بولور وهرکس کندی نفسی قیدنده اولدیغندن اول طالب فوت ایله مشغول اولوب حج وزیارتدن بی بهره قالور واکر بهرهمند اولسه ده بیتك بلا ایله اولور ومقدم بلدنده مقیم ایکن صدری منشرح اولور وخلقی مفرح برکیمسه ومسلم ایسه ده وناسی نفسنه ترجیح وایثار ایدر سخی وکریم ایسه ده ایمدی اثنای طریق حجده باعث کلن احوال اهوالندن صدری ضیق وخلقی ذمیم اولوب نفسی بخیل وحریص ولئیم اولور چونکه بوسالك حجه کتمکله کندی یولندن قالور وباشنه بونجه بلالر کلور پس اول لعین بونك طریقن قطع ایله مرادن الور واکر حق تعالی نك عون وعنایتی سالکه ایرشوب اول لعینك بونك کبی مکر وحیله لرندن نجات بولدیسه اداب شریعتله وارکان طریقتله وعلو همتله سالك اولور تا کیم نفسی ملهمه اولوب مقام ثالثی بولور نظم

نه مست باده عشقم نه مرد مستورم   نه مخبرم نه ده مستحیرم عجب دوردم
درون دلده که دلداری طشره ده آلدم   وصال ایچنده ایکن غفلتله مهجورم
شراب وشاهد وشمعم کوکلده دائما   نه بهره بولمشم باکره جو باکوردم
طولادم جهانه دولادم هزار نفخهٔ صور   عجب نه مرده دلم تنده ساکن کوردم
کوکل بوخانه لا غفلتیدنا ایتسه طشره خرام   یقین ایلدی که حقیقتله بیت معمورم
جلال عشقی کوردیم کوکل کوردیله عیان   اودم مع بن بکا خوشن ناظر سکه منظورم
شراب نایب محبتدن ایچسم ای حقی   او جام جان ایله الحق بیدا م منصورم

نوع سابع

سالك طریق مقربین مقام نفس ملهمه ده ایکن شیطان لعین آنی طریق حقدن قطع ایچون اکا صورت حقدن کلدیکی ابواتی بلدردر ای عزیز معلوم اوله که اهل الله دیمشلردر که سالك طریق حق مقام نفس ملهمه ده ایکن شیطان لعین انی طریقن قطع ایچون اکا مناسب یوللردن دخول ایدر زیرا که بوسالك عقبات مذکوره یی کچوب مقام ثالثده درجهٔ عرفانه کلمشدر ودمایشی مزبوره ایله مغرور اولمدن

امین اولمشدر پس بو عارفه اولقین صورت حقدن کلوب دیرکه سن خوش احوال
عالمه واقف اولوب وحدت وجودی عارف اولمشسن پس لا موجود الا الله هو
الاول والآخر والظاهر والباطن نوری لمعانن بولمشسن زیرا که الله نور السموات
والارض اشارتن فاینما تولوا فثم وجه الله مباشرتیله بلمشسن وجمله من حقدن
کلمش اولدیکی کبی دیدکه انا لله وانا الیه راجعون بیورمشدر و مبداء و معاد من
انجق اولدرکه منه بداء الامر والیه یعود حصری طیور مشدر وجنت اهل جنت
ایچوندر و نار اهل نار ایچوندر جری ماجری وجف القلم بو مضمونلردیر ولی
حرکت ایلمز الا که انک محرکی خالقدرکه والله خلقکم وما تعملون بیورمشدر وبو وجود
برکنسه بلمز الا که اول سنک کبی عارفلره الهام ایله طیورمشدر بوندن صکره سن نه
ایچون اعمال شاقه ایله کندیکا زحمت ویررسن بوندن بویله سنک شانکالایق
اولان بودرکه بو اعمال ظاهره دن بولنان عبادات و ریاضاتک جمله سن اول
محجوب اغیار اولان اهل ظاهر ایچون تارک اوله سن و اهل تقلید امور ایله مشغول
اولمیوب انجق کندی قلبکا کلوب ذوق و شوق ایله طوله سن وامر لازم
اولان مراقبه و مشاهده کبی اعمال باطنه ایله تلذذ قیله سن پس اکر بو عارفک
قلبی قدمی سورچوب بو وساوس و دسایسه اصغا ایدیبسه عبادت و مجاهده یی
ترک ایدوب هوای نفسنه تابع اولوب کندیسه انک قلبی من حیث لا یشعر مظلم اولور
ولعین الله تمکن بولور بعده اکا دیرکه ربک سنک حقیقتکدر وسن الله حقیقی
سنکه وهو السمیع البصیر بیورمشدر پس هر نه دیلرسن ایشله که لایسئل
عما یفعل کلامیله سنک دخی مسئول اولمدیغک طیورمشدر پس اول زمان
حجب ظلمانیه طبیعیه انک بصیرتن اویله ستر ایدر که هیچ کورمز اولور با غلبه
سرقت و خیانتله زنا و لواطه ایشلر و مسکرات ایچوب انواع حرام اکل ایدر
و اعتقادی بوزیلوب خدادن خوف ایتمز اولوب ضلالت یولنه کیدر
ولعینک اویله بر ملعبه سی اولورکه رحمانی قربتن ابن الوقتی اتخاذ ایدر پس اوصاف
طبیعتنه میل ایدوب کلام لعین انک هر اسنه معین اولان غافلک حالی بودر
واکر بو عارفه عنایت حق ایرشوب عبادت و مجاهده اوزره ثابت قدم اولورسه تحقیقا
انک نفسی مطمئنه اولوب عزیمتله مقام رابعه کلور وسعادت دارینی وقت معینی برله لعینک مکرندن ایمین سلامت قالور

نظم
عشقدن اویان ای دل کیم باد صبا کلدی ۔ عشقک بلی اسدی بلی کیم حاله صفا کلدی
ای عاشق دوجانی وی عارف جهانی ۔ تنها کیجه بول آنی کیم جان هدا کلدی
ویرخوابکی اموالنه کل خاضعا جانده ۔ خوش باشله مناجاته آوان ثنا کلدی
ترک ای خواب و خیالاتی ترک ایله مجالاتی ۔ بول عشق ایله حالاتی کیم شوق لقا کلدی
کثرت کوزدن ترک ایت کیج وحدت بیتی مالک ۔ سن خاک ایله وجود ایچ اول نور ضیا کلدی
خواب ایچره اولور عمر عشق ایچره اولور دنیا ۔ آکاه اولانک آدمدر چون عون خدا کلدی
حقی قو بو اغیاری بولادر دلدار اولدی ۔ وقت ایله اسحاری کیم وقت ندا کلدی

نوع ثامن

نوع ثامن

سالک طریق مقربین مقام نفس مطمئنه یه واصل اولدقده حصن مولایه داخل
اولوب شیطان لعینه غالب کلدیکن بلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله عشقدر دیدکه
سالک صادق مقام رابعه واصل اولدقده اکا اوپله بر کمال حاصل اولورکه اول
ماسوادن هارب و انس حق طالب اولور و ذات پاکنه محبت ایدوب جبینه
تبعیت قیلور و انک اقوال و افعال و اخلاقنی جان ایله قبول ایدوب اللذت حیات
جان و لذت ایمان آلور و نور عرفان ایله حضور جنان بولور و شرع شریفه
طوغری کیدر تاکیم موت طبیعیله انتقال ایدر پس بو کاملک قلبنه هر ندکیم خطور
ایلسه انی حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک اقوال و افعالنه قیاس
ایدر اکر موافق کلدیسه انکله عمل ایلر والا رد ایدوب دیرکه شیطاندر
سویلر و محقق بلمشدرکه حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم وفات
ایله انتقال ایتدیکدن فرائض و واجباتک برنی ترک ایتمشدر و ترک عمل صالح
ده اولیادن نه ده عادت اشتماشدر پس محب صادق اولان کامل تیقن
قیلمشدرکه شریعته موافق اولمیان خواطرک جمله سی ضلالت اولمشدر زیرا که
اول اهل باطن ظاهره مخالف اولان باطنی باطل بولمشدر پس طریق عباده
استقامت قیلوب شیطان لعینه غالب اولمشدر و حق تعالینک ان عبادی
لیس لک علیهم سلطان بیوردیغن بلمشدر و سر شریعت اکا منکشف
اولوب انی ظاهر شریعتده پنهان بنکرلی بایان کورمشدر اما ظاهر
شریعتله عامل اولمیان غافل نه عارف نه ده کامل اوله بلور و نه باطن و سری
اکا منکشف اولور بلکه زندیق اولوب ضلالتده قالور چونکه حق تعالینک حبیبنه
قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله وحی نازل اولمشدر پس بو آیه کریم
دار آخرته انتقال ایتدیکه دک باب شریعت اوزرنده و وقوف التزام ایتمک
حقنده جمله یه کفایتده نهایت بولمشدر و اما شریعتله عامل اولان عارف و کامل
انک باطن و سرینه واصل اولدقده اسرار حجابیه نائل اولور و قلبیله مقلب آیه سنه
واقف اولان خصوصیاتنه واصل اولور و بو اسراری انجق ظاهرلری شریعتله مزین
و باطنلری حقیقتله منور اولان کاملر بیلورلرکه انلره هیچ بر نسنه ملتبس اولماز
و شیطان لعین انلره یقین کلمز و کلسه ده هیچ بر جهتدن یول بولماز و مرادی ایسه
حیله انلری اضلال ایدمز نته کیم شیخ صمدانی عبد القادر کیلانی حضرتلرینه بادیه ده
شیطان کلوب یا عبد القادر انی انا الله و قد ابحت لک المحرمات فاصنع ما شئت
دیدکده بو شیخ کامل رحمة الله علیه اخسا کذبت انک شیطان ان الله لا یأمر
بالفحشاء جوابن ویرمشدر ای حق بصیرتله بیکره باق که بو شریعت نه عظیم قلعه
کرامتدر و بونکله عامل اولان ایکی عالمده نه عجب عزیز و شریف و هر خطردن امین
و سلامتدر پس جمیع ابرار و عابدین و اخیار و عارفین و احرار و کاملین

زمره‌سن داخل حصن حصین وابلیس لعین تلبیساتندن امین ایلیه‌لر توفیق
نعم المعین ایله نشئت بشرع کریم واتباع روح کاملین وصحبت علمای عاملین ایله
وصلی الله علی سیدنا محمد واله وصحبه اجمعین والحمد لله رب العالمین چونکه بو کتاب
مستطابک فن ثالثنده بو اراده کلنجیه دک جمیع شروط وارکان طریق عرفانک
ورسوم واداب حضورپذیرانک وعموم اسباب قرب رب الانامک ظاهر
شریعت غراء یه موافق اولان حکمت اولیای کرام ایله ترکیب وترتیب وترغیبنه
اهتمام تام اولنوب بو مقدار اظهار وکتابنده نظامی ویرلمشدر پس ایمدی
بو مقامده بو فنک بو باب اخیرنک ختامی تبرک ایچون پیرمز غوث علوی فقیرالله
شیخ اسمعیل تلوی رحمة الله علیه حضرتلرینک اوصاف جمیله‌سن بیان ایدن
فصلله تمام اولمق مناسب کورلمشدر نته کیم عند ذکر الصالحین تنزل الرحمة دیلمشدر
زیرا که نزول رحمت حب برادر ایله بولنور جمیع اهل یقینک یادی ایله خاطرک یادی ایله شاد ایله نظم

برمحبت قوز دور قوردن سویله * طوطی ایجاله هم اول شهد وشکردن سویله
نی شمش ویخ ایله دخی اونهانیچی بولــ * عشقنده اصلن ایچق او پیددن سویله
حسرت عشق ایله دیوانه اولوب اغلردم * بر نه‌یم بن دیدی سن نور بصردن سویله
جمله یوزدن سکا یوز ویر مشتری جانندر * سن اتانیی نی حسن نظردن سویله
بر نی بونک کور نذک دیدیکم عشق بنم * عقلی نی محرم اول سر قدردن سویله
قلبکا هر نه دیسم کرتلی هان نسیم اولــ * سزی عقله دیمه طور سن بردن سویله
صحبت عشق ایله نیل دلده حضور حقی * ابجه جمعکا سفر جان حضوردن سویله

فصل ثامن

حضرت غوث علوی فقیرالله شیخ اسمعیل تلوی نک حسب ونسبن ومذهب
ومشربن ولسان وادبن ووطن وولادتن ورسم وعادتن وعلم وعبادتن
وحکایت بیرلیه‌سن وولایت کنهیه‌سن وعزلت کلیه‌سن وقوت قدسیه‌سن
وفضائل جبلیه‌سن وشمائل جسمیه‌سن وعبادات یومیه‌سن وعادات انسیه‌سن
وثیاب لبسیه‌سن وپدرم عثمان افندی ایله صهرالی محمد افندی یه غایتله میل
ومحبتک ساله‌یغن وپدرم نه شکل دردمند اولوب نه طریق ایله واروب
انی بولدیغن واول حکیم الهینک یاننده قالوب هر دردینه درمان
الدیغن وحضرت شیخنک بعض کراماتن نیجه خفا هر اولدیغن ونام وشان
وجاه وصیت ایله جهانه طولدیغن ومرحوم پدرمک وفاتندنصکره بو حقیر
یتیمی بر نظر ایله تربیه ایدوب بعده نیجه حکمتله توصیه وحکمتله تربیه قیلدیغن
وحضرت شیخنک وعده‌سی ایروب حقه جان ویروب مرادالدیغن ودار
فنادن ایچوب عالم بقایه کوچوب بو جهانده ذکر جمیلی وخبر جزیلی قالدیغن
اون نوع ایله بیان وعیان ایدر نوع اول حضرت غوث علوی فقیرالله
تلوی مرحومک حسب ونسبن ومذهب ومشربن ولسان وادبن ووطن

ورسم وعادتن وعلم وعبادتن بلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اول ولی مولا
جلیل وولی نبی جمیل پیرمز شیخ اسمعیل فقیرالله رحمة الله حضرتلری علما
نسلندن شافعی المذهب وعربی الاصلدرکه اجداد کرامنک لسانی عربیجه تکلم
قیلمشدر وجد اعلاسی مولانا ملا علی پای تخت کوردستان اولان جزیرة الاکراد
رئیس علماسی بولنمش ایکن طقوز یوز اون تاریخنده همان ظلمه‌دن دین ایچون
اندن هجرت قیلوب ایکی مرحله مسافه جانب شماله کلمشدر وبلده مزار ضروی
جنوب وشرقی جانبنده اون مرحله قدر مسافه‌ده یمش سکز درجه طولنده
واوتوز بیک درجه عرضنده واقع جمله بنامی حصن وجمیع نامی عرب اولان
قصبه طیبه سعردک نقطه مشرق سمتنده اندن ایکی ساعت مسافه‌ده بر مرتفع
مکانده واقع لطیف الهوا وکثیر الکروم والاشجار وقلیل الماء وکثیر الضهاریج
والاباد جمله بیوتی الجودن ایکیوز دار ایله نیجه دکان وبرخان وبرحمام واوج
مسجد وبر جمعه جامعی وار اولان تلو نام عرب قریه‌سنده توطن ایدوب اول جمعه
جامعنده امام وخطیب ومدرس اولمشدر واندن ولد عزیزی مولانا ملا عبدالجلیل
اندن علوم عربیه‌نی اخذ ایدوب پدری وفاتندن سکره مکاننده قالمشدر
واندن محمد ومحمد عزیزی مولانا ملا قاسم اندن نعم ایلیوب علومی تمام ایدوب
پدرندن صکره انک مقامی بولنمشدر چونکه تاریخ هجرت نبوی بیک التمش
اولمشدر پس مولانا ملا قاسم حضرتلرینک اول سنه رجب شریفنک
ابتدا جمعه کیجه‌سی لیله رغائبک نصف اخیرنده سعد اکبر اولان مشتری ساعتنده
سعادتله بر اوغلی دنیایه کلمشدر وصدف رحمینه اسمعیل اسمی المشدر واندن سعادت
مادر زادی آنی فرق ییل همان فواکه لطیفه ایله تربیه قیلمشدر وطبع پاکی جمیع
اطعمه‌دن بلکه خبز واشربه‌دن تنفر قیلدیغیچون صفات بهایمدن طاهر قالمشدر
واندن درون تعبیروالی علم وعبادت لذتیله طولمشدر واول خشوع وخضوع
ایله ملائکه حضورن بولمشدر وحقوق والدینه رعایتیله دعا ورضالرینه
غایتیله المشدر وپدری ملا قاسمدن تحصیل علوم ایدوب یکرمی یدی یاشنده
ایکن تکمیل معارف قیلمشدر واول سنه آخرنده مرحوم پدری آخرته کیدوب
کندی نائل ایدوب امامت وخطابت وتدریس وعبادتده قائم مقام
پدر اولمشدر وکندیسی اوتوز یاشنه وارد قده مادر مشفقه‌سی دخی آخرته
کیدوب کندی اهل واولادیله قالمشدر وزهد وورعی مقتضاسنجه
باغلر نهایتنده برخالی یری احیا ایدوب کندوسیچون بر اوزوم باغی دیکمشدر
واهل واولادیچون دخی بر تارله احداث ایدوب میمنه جمع ایلدیکی مال ایله بر کیسه
حلال آدمدن تخم ایچون بر اولچک حنطه الوب کندی یدیله قازمه ایله اندن
اکمشدر اما اوزوم باغی خدمتن کندی یدیله کوروب ارقه‌سیله میوه‌سن اوه
کتوردی واما تارله‌سی صوسز دکه سائر باغلر وتارله‌لر مثالی خوغاسزدر

وحصاری وقتنده تلامیذی ایدست الوب آنی اوراقه بیچوب دسته دسته
ترلقله دوکوب عزباالله صاور ردلردی بعده اهل بیتی اول حنطه دن تخم مقداری
حفظ ایدوب زیاده سن آهسته ال دکرمنیه دقیق ایدرلردی بعده کوز بکوب
خمیر ایدوب واوجاقده فطیر ایدوب نی ضروب ایذای حیوان ونی کسب خبیث
نادان حلال لقمه یرلردی اماکندوسی همیشه حبات عنب وزبیب ایله افطار
واکتفا ایدردی وهر یوم جمعه غسل ایدوب ثیابن دکشدکده جیبنه بر مقدار
زبیب قورلردی وجمعه اخراده ینه انلک بقیه سن بولورلردی زیرا کم اول
عزیز هر لیلی قائم وهر نهاری صائم ایدی ومولاسیله حضوری دائم ایدی
وکندویه ذکر وفکر وعبادتی عادت ایتشیدی وانلر الکا قوت جان اولوب
لذت ایمانه یتشمشیدی یاسی سنینی اربعین اولنجیه دک بو منوال اوزره کچمشیدی
وترقی سنه مزاج لطیفی منحرف اولوب قرق کون علی التوالی بلا اکل وشرب وتکلم
قالوب نی خود یاتمشیدی بعد الاربعین مبارک کوزن آچوب بر طاس صو ایچوب
اکشی رمان آشی استیوب خبز ایله اکل ایتمشیدی اندن افاقتله مزاجی صحت بولدی
هر طعامه اشتهاسی کلوب تناولی حد وسطه یتشمشیدی منوال مذکور اوزره قرق کز
یاشنه دک حج ایدا ایدوب علم وفضلده آبا واجدادی یرلرن طوتمشیدی وبونه مانندلی
بش اولادی وجوده کلوب دوردی معمر اولوب بر کرعه سی صبیه ایکن کتمشیدی
واولادکرامنک الکبری شیخ عبدالقادردر که علم وفضلده مثلی نادر در
واوسطی ملا عبدالله در که اول متخلق باخلاق الله در واصغری حاجی صالحدرکه
اول هم عارفدر هم صالحدر وحفصه نامنده جمله دن شفقتلی اولان کریمه سنه
زیاده محبت ایتمشیدی وبیوک اوغلی عبدالقادر افندی کندودن صکره مقام قطبیته یتشدی

نظم
جان دماغی دمبدم بر بوی جانان اولدی خوش — تعطر نحر لم یزل امواج احسان اولدی خوش
جمله یه سر معیتله چو عشق اولمش رفیق — ذره لردن دائم اول خورشید درخشان اولدی خوش
خلقلک احببت ان اعرف چون اولمش قصدی بو — بو مظاهر دن فراوان ایچره سیران اولدی خوش
چون زلف عشقک بر حلقه آچدی چون صبا — لمعه حسن رخی شمع شبستان اولدی خوش
زلف سوداسنده دنجیر اولمش ایکن شکر کیم — جان یوزن کوردی کوکلدن شاد وخندان اولدی خوش
جمله ذرات جهان عشقده ساکر مدام — اول سببدن هر کله بلبل ثناخوان اولدی خوش
چون حرم دن قلبه میلک برنظر سلطان عشق — جان عاشق محرم اسرار سلطان اولدی خوش
عشق نی پرده ظهور ایتدی چو دلدار عاشقه — مست اولوب طولدی دروني بحر عرفان اولدی خوش
حقی بل هر مظهره بر دیده سی وار حظ قبل — صانمه کیم هپ نظهر عشق اول دلبر خوبان اولدی خوش

نوع ثالث
غوث اعظم علوی شیخ اسمعیل تلوی فقیرالله رحمة الله حضرتلرینک حکایت
بیرینه سن کوولایت کمشفیه سن وعزلت کلیه سن وقوت قدسیه سن بلاد اخیرار
معلوم اولسونکه چونکه غوث علوی فقیرالله تلوی رحمة الله علیه حضرتلرینک
سن شریفی

سن شریفی قرق سکز یاشنه کلمشیدی وتاریخ هجرت بیک یوز اون دورده بالغ
اولمشیدی پس قضارا انک جبراننده بر مسلمان رجب آیینک اخرنده اخرته
کتمشیدی واول مرحومک شعبان آیینک غره جمعه احیناسی واروب میتک
خانه سنده اصحابن تعزیه ایتمشیدی اول قریه نک هر دارنده بر بیر اولمغله یوز بیل
قدر صولی چقوب بعده یابس قالمغله اول جارک دارینک دخی جوانبی دیوارندن
بر بیر یابس وار ایدی وانک عمقی بکرمی سکز ذراع ودیواری طی احجار ایدی اولمغله
ایامنده تبرید ما وحفظ اشیا ایچون مثال کلار ایدی واویله صو سز قیولره بیله
نواکه ومأکولات اصار لار ایدی چونکه اول امام همام بعد التعزیه والطعام وقبل
قیام ایدوب جماعتده دیمشیدیکه سز بونده مکث ایدکز بن یالکز جامعه کیدیم
وصلاة عشا تدارکن ایدیم پس اول دمده انلری کیفنده قویوب اوسنی آچوق
خولی یه تنهاجه کیدوب باب خارجدن خروج قصدنده ایکن یمین بابه متصل
دیوار ایچنده مخفی اولان بیر عمیقده دخول ایلمش خبری اولمشیدی وقعرینه نزول
ایلمش اکی بیر اولدیغن دخی بلمشیدی وقعرنده قائم بولنوب بر قادشدن آز
چقوره دوشمش ظن اولنوب بیره دوشدیکن تخییل قلمشیدی چونکه اول عبد محفوظ
اول بیر یابس ایچنده اطرافن دور ایدوب باب خارجی بولدیغنه محزون ومتحیر
قالمشیدی پس اول حین اول دلیل المتحیرین انک در ونندن فتح باب ایلکه
بر جذبه ایله آنی المشیدی واول مجلس معنا ده ارواح اولیالی بولمشیدی
واول دمده هر مرادی وجوده کلمشیدی وهرنه اولمش ایسه اول حالته اراشمشیدی
وکاس محبتله مست مدام اولمشیدی وتجلی نور بینه حیران اولوب قالمشیدی
ونور وجه نور احضری اول بیره منعکس اولمغله اول دمده انک یانرغلی بیر مجالسنده
حتی بو رفعه دن صکره بعض قصا یدنده سکرک حالاتنده بو وقعنه اشارت قیلدیغی
فهو وقت بیر حضراء وطیبها مر مراجاد وکان قعرها اذرع وحدله اقصر اشبار
رایت النور من بئر الی فوق السمرات اضاء لی بضوء ما یضیئه قط انوار اولدوکی
بو سعادتله نحو عشقه طالمشیدی وولایت مرتبه سن بولوب منشا هدنلک
المشیدی حال بوکیم آنک بو حالتی بلمیان جماعت جامعده وخانه سنده آره یوب
بونی بر بیره صور وانشوب انک عمنده قالمشیدی ایچی بر مسلمان چلها او
چولا ایچنده اولان دکانینده بر طوقر ایکن اول کیجه دورت ساعت کیجه کرده
اول قیو دروننده بو عاشقک لذتلی صداسن المشیدی اول آن خلقه بو
خبری ویروب جمیع اهل محله شمعه لرله راس بیره کلمشیدی لکن آنی اویله استغراقده
المشیدیکه اول جمله نی نی خبر اولمشیدی پس اول بیره ادملر اصوب آنی چقار
مشیدیکه عمامه سی باشنده ونعلین ایاغنده جمیع وجودی سلامت قالمشیدی
آنجق مبارک جبهه سی صول حاجبی فوقنده بر طرنق مقداری صیر لمشیدی پس آنی
سعادت خانه سنه کوتوروب سلامتیچون جمله سی مسرور اولمشیدی وبو حکایه

اول عزیز کندی لسانیله نقل ایلدیکه دیمشدرکه بن اول ییرده نه دوشدیکمی بلوردم
نه چقاردقلرین بلوردم بنی اوردن چقارمق حق مراد ایدنلره دراینم که الله تعالی
سوده سن بنی ترک ایلدیکز بن سزلره ایتم قالدک بندن ایراغه کیدیکز بو سوزمی
دخی بلم آنجق آنی بلوردمکه بنی ایکی آدم طوتمش محله‌یه باشندن اوه کتوردیلر
واهل محله ونسوان وصبیان جمله اطرافمده ازدحام ایله یوردیلر وهر
الده بر شمعه طوتمشدرکیمکه بکا بقاین کلوب یوزمه برنظر ایتسه‌لر همان
سرور ایله سلامتم ایچون مشکر ایدوب دونوب کتدیلر دیو کلامه رضی الله عنه
چونکه اول یوسف ثانی بو چاه ظلمانیده نور عیان یزدانی بولمشدی بعده اول مصر دلده
عزیز ومحترم جان وسلطان اولیای زمان اولمشدی وقدر وجاه نهانی دلارده
داستان اولوب جهانه طولمشدر اما قیوده یوش ایلدیکی استغراق محبتدن سکز بیل
استغراق ایله علی التوالی مست مدام اولمش قالمشدر وناسدن جمله منقطع بالکلیه
عزلت ایدوب اهل واولادندن بیله تجرد وتفرد قیلمشدر زیراکه خلقدن ایراغ
حققده یقین اولدیغین بلمشدر پس ناسدن قاچوب انیس المستوحشین ایله
تنها قالمشدر ولذت حضور وانسی جمله نعمتلردن الذ واعز بولمشدر
انجق بیوک اوغلی عبد القادر افندی‌لی خدمتیچون قبول ایدوب انجری
المشدر واول سکز ییل ظرفنده اهل واولادی انک خدمتنه کلدکجه امتناع
ایدوب دیرایمش که بنم ایکی خادمم واردرکه هربیری بر یردن کلجکدر وهر متی
انجق الله کورمجکدر چونکی طقوز بچی سنه عزلت والفت وغلبه وخلوت
اکابراین اولمشدر وسکر واستغراقدن صحو وافاقت بولمشدر پیشدن
بو صومعه بنا ایلدوب الله سجاده نشین اولمشدر واحبابنه زیارت بابین
کشاده قیلمشدر وقتاکیم پدر عزیزم عثمان افندی وبرهفته‌دن صکره
صهرانی محمد افندی انک زیارتنه کلمشدر حضرت شیخ انلره عظیم التفات
ورغبت قیلمشدر وایکیسن بیله تبشیر ایدوب من عند الله اعطا اولندیغی
ایکی خادم ملا عثمان ملا محمد ایمش دیدکده ایکیسی بیله سجدهٔ شکره واروب
هر بری بیک سرور ایله طولمشدر وایکیسی برابر اشتغال دوبرادر اوشفقتلی پدر خدمتنده
اون بیل قدر قالمشدر وایکیسی بر هفته‌ده وفات ایلدیکی جنازه‌لرینه نماز کیدی قیلمشدر وانیر

عجب عشق وعجب عشق نه دریادر الهی | کوزلردر نه کوزلردر نه رعنادر الهی
عجب بادهٔ حمرا عجب حسن دلارا | عجب بحر مصفا نه معنادر الهی
عجب نوح عجب صورت عجب نار وعجب نور | عجب ناظر ومنظور نه زیبادر الهی
عجب نور وعجب نوره عجب وجد وعجب ذوق | بزی حسنه ایلدی شوق نه غوغادر الهی
عجب سنبل وعجب سیل عجب زلف وعجب لیل | عجب عشق وعجب میل نه سودادر الهی
عجب یاه وعجب شاه اوردن هر دله همراه | عجب عارف آگاه نه دانادر الهی
عجب حق عجب یقین عجب روح وعجب زین | عجب عشق وعجب آیین نه اعلادر الهی

نوع ثالث

غوث اعظم علوی شیخ اسمعیل تلوی فقیر الله رحمة الله حضرتلرینک فضائل
جبلیه‌سن وشمائل جسمیه‌سن وعبادات یومیه‌سن بیلدی‌دای عزیز معلوم
اولسونکه فقیر الله رحمة الله حضرتلرینک توکل وتفویض وتسلیم ورضا
واخلاص ایله صدق وصفا وتخلیهٔ قلب از غیر خدا واشتغال با حضرت مولی
وعبادت حق با حب وثنا وافتقار بفقر وفنا وتواضع ومروت با رفقا
وقطع تعلق از دنیا واهلها ووجود فقر ایله اظهار غنا واستوای سر وضرا
وترک اعتراض بتقدیرات قضا وصبر وشکر در وقت بلا وعدم متابعت
نفس وهوا وامتناع از عجب وریا ومتابعت اوامر بلا ملال دعنا واجتناب
مناهی در خلوت وملا وثبات قدم بر شریعت غرا وکرم وجود وسخا
وعفو وحلم وحیا ورفق وشفقت ووفا واحتراز بغضب وجفا وصحبت
اصدقا واعدا ودین وایثار احبا ومحبت علما وصلحا وتعظیم اولیا وانبیا کبی صفات
ذاتیه جبلیه جمله اخلاق حمیده واوصاف پسندیده ایدی قربه الله من جنابه وجعل
رجاءنا به اما حضرت شیخک شکل وشمائل جسمیه‌سی حسن وجمالده وقیافت
اعضای رسمیه‌سی لطف واعتدالده با منع حکیم احسن تقویم اوزره هر
اعضای رسمیه‌سی لطف واعتدالده عیبدن مبرا ومعرا خلق اولنمشدی
زیراکه انک قدی موزونی نه طویل ونه قصیر لطیف ومعتدل ونحیف ایدی
وراسی شریفی کبیر وشعر براقی عبین ایدی ومعتدل جبهه‌سی جمیل وجبینجیکی
طویل ایدی واذن لطیفی معتدل وبهین وحاجبینی مقوس ومفروق ومابینی
لی چین ایدی وآلا کوزلرینک هر صفتی اوسط وباقیتی کوزلری وانشط ایدی
ووجه وجیهی انور ومتبسم واسمر ایدی وانف نظیفی معتدل ودقیق ایدی وفم
شریفی اوسط وشفه‌سی رقیق ایدی وصوتی غنه‌لی ملیح ونطقی صریح ولسانی
فصیح وکلامی صحیح ایدی ونکهتی طیب واسنانی بیاض وصاغ ومبارک لحیه‌سی
تمام وآغ ایدی وعنق ومنکبینی لطیف وساعدین ویدینی ضعیف ایدی وکف
شریفی لین واصابعی طویل وکیرویه واعضاسی متین ایدی وصدری وسینه‌سی
جوغ وشعری هیچ یوغ ایدی وبطنی خفیف وجلد جسمی نحیف ایدی واصابع قدمی
طویل وباشندن ایاغنه جمیل ایدی حق تعالی اول دوستنی اوکسنه یارتمشدی
ویوزبیک کوکلن اکابر ایتمشدی کرمه بجمیلنا انه ونفعنا بجمیلاته واما حضرت
شیخک عبادت یومیه‌سی خصوص خواص اولان خلوت وسطی ایدی وعادت قدیمه‌سی
هر ایشده اقتدای حبیب خدا ایدی زیراکه اول عزیز ابتدا مراقبه وفنا عد اولنان
منامندن هر سحر وقتنده انتباهی عندنده قراشندن قیام ایدر دی الحمد لله الذی
احیانا بعد ما اماتنا ورد الینا ارواحنا والیه البعث والنشور اشهد ان لا اله
الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله حقا دیوب وضوء وتهجده اهتمام ایدر دی

بعده سجاده اوزرنده مستقبل القبله تربع قیلوب دعوات واستغفار ایله مناجات
غفار ایدوب احیای اسحار ایله صباحه دك آرام ایدر دی بعده اصبحنا واصبح
الملك لله الواحد القهار رضیت بالله ربا و بالاسلام دینا وبمحمد علیه الصلاة
والسلام نبیا وبالكعبة قبلة وبالقران اماما وبالمؤمنین اخوانا وبالمؤمنات
اخواتا ولاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم دیوب صباح اولدقده شافعی
وقتنده كندی صومعه سنده كریچ قدر برحجر اوزرنده تكلم صوتیله كندی اذان
اوقویوب اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلوة القائمة آت سیدنا محمد
الوسیلة والفضیلة والدرجة الرفیعة وابعثه مقاما محمودا الذی وعدته انك لا تخلف
المیعاد دعاسیله اذانی ختام ایدر دی بعده سنت صبحی قیلوب یوز كره سبحان
الله وبحمده سبحان الله العظیم دیوب صلوة فرضی اولاد كرامیله اداى تام ایدر دی بعد السلام
اللهم لامانع لما اعطیت ولامعطی لما منعت ولاراد لما قضیت ولاینفع ذالجد
منك الجد سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولاحول ولاقوة الا
بالله العلی العظیم دیوب آیة الكرسی یی اوقیوب تسبیح وتحمید وتكبیرلری صاغ الینك
اصابع مفاصلیله اوتوزاوچر عددن تمام ایدر دی بعده لا اله الا الله وحده لاشریك
له الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی كل شی قدیر دیوب
دعاسنك اولنه واخرنده حضرت پیغمبره صلاة وسلام ایدر دی بعد الدعا اوچ
كره لا اله الا الله اوبجیبه محمد رسول الله دیوب فاتحه ایله اتمام ایدر دی وآیدسنی
مسواك وادعیه سیله الوب نمازی خشوع وخضوع ایله قیلوب دعالی خلوص
وتفویض ایله ایدوب والدین واستاذن واقربا واتباعن وخیر دعالر وصیت
ایدن احبابن ادلریله آكوب اوقات خمسه ده بونظامی التزام ایدر دی وطلوع شمسه
دك سوره یس ایله اسمای حسنایی اوقیوب مسبعات عشره كبی ادعیه واذكاردن
تمام ایدر دی بعد صلاة اشراق اذا ایدوب اندن صكره اهل واولادیله كلام ایدر دی
بعده كندی یازدیغی مصحف شریف ایله درت بش جزو قدر قران تلاوت
ایدوب صلاة ضحی ایله اختتام ایدر دی بعده احباب وزوارا یچون فتح باب
ایدوب وقت ظهره دكین كلن اهل درده پند وحكمته ونصایح همتیله درمان
ایدوب فقرا ایله احسان وغربا یه اطعام ایدر دی وعاشقلری دیداریله مسرور
وعارفلری كفتاریله مست مدام ایدر دی وظهر اولدقده صومعه سنده
مناره مزبوره اوزرنده كندوسی اذان اوقیوب یاننده بولنان جماعت
اكا اویوب اداى صلاة ظهری تسبیح ودعاسیله تمام ایدر دی بعده عصره دك
زیارتنه كلن مخلوق خدایه ظلمه دن ماعدایه لطف اداایله عادتیجه كلام
ایدر دی وهر كسه رفق وتواضعله معامله ایدوب امرا واغنیادن زیاده
ضعفا وفقرایه اكرام ایدر دی وجمله یی توجه ولطفه وعقل وهمته
نائل مرام ایدر دی وعصر اولدقده ینه كندی یغچكنده اذان اوقیوب یاننده

بوندن

بوندن احباب اكا اقتدا ایدوب صلاتی ادا ایلدكده ختم كلام ایدر دی وبعد
العصر اول محبوب القلوب احبا یندن انزوا ایچون غلق باب ایدوب جناب
رب الارباب ایله توجه تام ایدر دی ومعتادی اولان ادعیه واذكار ایله اختتام
ایدر دی اخشام اولدقده امسینا وامسی الملك لله الواحد القهار اللهم
انی اعوذبك من شر هذه اللیلة وشر مافیها وشر مابعدها واعوذبك من همزات
الشیاطین واعوذبك رب ان یحضرون ولاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم
دیوب صلاة مغربك تعجیلنده اهتمام ایدر دی وصائم ایسه صوایله افطار ایدوب
اللهم لك صمت وبك امنت وعلیك توكلت وعلی رزقك افطرت اوقیوب رمضان
ایسه ولصوم غد من شهر رمضان نویت فاغفرلی ماقدمت وما اخرت دیو
دعالی تمام ایدر دی وبعد صلاة المغرب والاوابین سوره فتح اوقیوب اولاد
كرامیله یر اوزرنده یزدن سفره اوستنده اغاج قاشق ایچنده اداب وسنته تقیدله
طعام ایدر دی وبعد الفراغ اللهم اشبع كل جایع كما اشبعتنا دیوب صاغ الینك
رؤس اصابعن سفره اوزرینه قویوب تقبیل ایلدكده ایكی الن قالدروب الحمد لله
حمدا كثیرا طیبا مباركا فیه غیر مكفی ولا مودع ولا مستغنی عنه الحمد لله الذی
اطعمنا وسقانا وكسانا وجعلنا من المسلمین وهدانا ورحمة الله وبركاته
علی صاحب الطعام والاكلین والحمد لله رب العالمین دیوب الترك ورذیله سوروب
اول نعمته احترام ایدر دی بعده اهل واولادیله صحبت ایدوب انلرك
كیفیتیه كیدوب تدبیر معاش ومنزل اموردن اعلام واستهلال ایلدكلری
قصوری وكسوری تكمیلا تكمیل واتمام ایدر دی وتجدید وضو ایدوب صلاة
عشایی اولاد كرامیله قیلوب سوره ملكی اوقیوب لیله جمعه ایسه دعای ختم
قران ایدوب هدیه روح پاك فخر الافلاك علیه الصلاة والسلام ایدر دی
وقبله یه طوغری دوشنمش فراش صوف اوزرنده بلاتأخیر قصد منام ایدر دی
وفراش ایچنده جلوس ایدوب بردن فاتحه وآیة الكرسی واوچ اخلاص شریف
وبرر معوذتین اوقیوب هر بری اخر اولدقجه كندی وجودینه اوفوروب
الترن كوكسنه سوروب براقوشی مدام ایلر دی بعده صاغ یانی اوزره
قبله یه متوجه یا ارقه سی اوزره سماواته متفكرا یاتوب باسمك ربی وضعت
جنبی فاغفرلی ذنبی اودعتك نفسی فان امسكتها فارحمها واذا ارسلتها
فاحفظها بما تحفظ به عبادك الصالحین اللهم ایقظنی فی احب الاوقات
الیك واستعملنی باحسن الاعمال لدیك اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده
ورسوله دیوب عالم كثرتدن دوبینه مراقبه ایله عالم وحدته خوش خرام ایدر دی نفعنا الله ببركاته وسقانا من مساكبه نظم

عشق بو بیله دم باد صبا كلمشدی ... خوف اندوه كیدوب ذوق وصفا كلمشدی
نفحه كلدی دنیمه دله جان تحفه ایتدی ... شاد ماغ كه بكا بوی ولا كلمشدی
كوكلی زنده ایدی نكهت باد سحری ... آنك خوش بوی دم اهل بقا كلمشدی

جمله دن حقی متجلی کن اودو سینه مدام · دم و بیی دن اسکابوی خدا کلشدر
وصلت عشقی بولان جان شیم بردن · بیچه بیک نعرۀ مستان هوا کلشدر
جمله افکاری کلور قلبه مسافر حقدن · جمله دن خوش دله تسلیم و رضا کلشدر
طورر متانتله بلا ارده صبور اول سیرابت · حق حقدن نه کلور جانه صفا کلشدر

نوع رابع

غوث اعظم غوثی شیخ اسمعیل تلوی قدس الله رحمة الله حضرتلرینک عادات سنیه سن و مساعدات انسیه سن و ثیاب لبسیه سن بلدردر ای عزیز معلوم اولسونکه قدس الله رحمة الله حضرتلرینک عادات و مساعداتی امر حقده تعظیم وجمله خلقه رفق و تکریم ایدی زیراکه انلر یاننده حق تعالی نک اسم شریفی ذکر اولندقده تعظیم ایدوب جل شانه دیرلر ایدی و حضرت پیغمبرک اسم شریفی ذکر اولندقده صلی الله تعالی علیه وسلم دیرلر ایدی و جبرائیل و یا اسرافیل و یا میکائیل و یا عزرائیل اسملری ذکر اولندقده علیه السلام دیرلر ایدی و اصحاب کرامدن بری اکلدقده رضی الله عنه دیرلر ایدی و اولیادن بری اکلدقده قدس الله روحه دیرلر ایدی و علما و صلحادن بری ذکر اولندقده رحمة الله تعالی علیه دیرلر ایدی و سلطان اسلامه عادل و منصف اولمغله و اعدا اوزرینه فرصت و نصرت بولمغله دعا ایدردی و اولاد دینه تعلیم علم دین ایدوب و اقرباسنه صلۀ رحم اداء ایدردی و قرنشلرینه رعایت و بیوه لره حاجتلرن قضا ایدردی و زیارتنه کلن و کلیاتی احیا یه محبت ایدوب قصورلرینه قالمازدی و زیارتنه کلن امرا به بلکه وزرا به بیله قیام ایله بلزدی دقیق و تواضعله امر معروف و نهی منکر ایدمکه اولمازدی کان حیا ایدی که ضحک ایتیوب تبسم سویلردی و سؤال ایدنه جواب ایدوب المینه سکوت ایلردی و صدرده مع ده مبسوط اولان سیاه سجاده اوزرنده قبله یه متوجه ایدوب متربع جالس اولوردی نه خلقه التفات ایدردی و نه دیواره یصلنوردی و نه یصدیغه انکا ایدوب نه ده یوقادر باقه بلوردی زیارتنه کلنلرک یوزینه برکلمه و برده کیدنه نظر ایدردی و اکا نذر و هدیه ذهب و فضه کتورسلر قبول ایدردی لکن اینه المیوب سجاده نک تحتینه و ضع ایله امر ایدردی بعده بیولک اوغلی آلوب مصارف بیتنه خرج ایدردی و سائر انواع هدایا بالی کندی یدیله اهل و اولادی بیننده تقسیم ایدردی اما ذواکه و ماکولات امثالی هدیه لری مجلسنده حاضر بولنان احباب و زواره تفریق ایدوب کندی تناول ایدردی و برکون برکیجه ده بر اتمک ربعن انجق تناول ایدیجیب قیلوردی و بشرابی کوزده انجق برکاسه صوایچیبوردی و اکثرا و قاتنده اکا وجد و حالت کلوردی و اول وجد حالنده اطرافه رأسن و تغیضعین ایدوب صوت و صدا سز قلوردی و جمله وجودیله تموجی حالنده حرکت دوریه قیلوردی اغلب ابتدا صاغه و صاغدن کیرویه و کیرودن صوله و صولدن ایلرویه و ایلرودن صاغه غایتیله بلندن یوقاری برقرار او زره متحرک اولوردی و صول الن آچوب ادرقه سن اوکنه یوقاری کبی ایچنده صاغ الینک شهادت برمغی اوجیله کندی حرکتی جهتیله دائرۀ محیطی رسم ایدرکن

اولوردی و فتاکه برحالت جاذبه اول کا ملی آکوردی انک حواس و قوامی اوبله استغراق وارردی که نه برکلام سویلیه بلوردی نه ده برکسنه دن خبری اولوردی هر نسنه دن بی خبر قالوب کندی حالیله مشغول اولوردی پس یاننده بولنانلری جمله مهابت الوطشرن کلوردی و قرنی دفعه سندن صکره مهابت منزلی حصور اولمدیغندن اهلیله یانزدی و هیچ برکسنه نک خاسنه کیرزدی اما کندی زیارتنه کلن مسافرلره کونده برقزان آش دیر بلا وابله ایکیوز اتمک بیرزدی و جمله بدعتلردن احتراز ایدردی مشتری تدرک ایتردی (قزان) و بش وقتی کندی صومعه سنده اذان و جماعتله ادا ایدردی و اما جمعه غسیل ایدوب ثیابن دکشوب جامع شریفه کیدردی و صلاة اشراق و ضحی و اوابین و تهجده مداومت ایدردی و یوم اثنین و خمیس ابدا صائم اولوردی و هر یوم جمعه ده قبل الصلاة الجمعه سورۀ کهفی اوقوردی و جمیع اقوال و افعال و اخلاق و احوالدن حضرت حبیب خدا یه اقتدا ایدردی و عادات و عبادات و اعتقاداتده انک اثرنجه کیدردی حتی بو ضعیف اول فاضل کاملک کتاب مصابیحی سکر آی قدرنده اوقیوب اکا مراقب اولمشدم هر حالنده جمله حرکات و سکناتی اول کتاب شریفه موافق و مطابق بولمشدم و الحاصل بر عالم و عامل و فاضل و کامل ایدی و دنیادن معرض و مولایه مقبل ایدی و وظایف عبادتنده مقیم و لطایف عادتنده مستقیم ایدی رضی الله تعالی عنه و ارضاه و اما حضرت شیخک ثیاب لبسیه سی دخی شول اوزره مصنع ایدی زیراکه انک لباسلری خشنین و ابیض و اخضر و اسود و قصیر و مرقع ایدی ابتدا رأس شریفنه اق بزدن ایکی عدد کله پوش اوزرینه برکوچک عمامۀ بیضا صار (دار) ایدی و آق اورته بزدن کوملک اینیه کیوب آنکوده بیله نظافت ارار ایدی و آق انجه بزدن ترلک طوبونی و قصه قفتانی وار ایدی و مبارک بیننه بیاض انجه شال قوشاق باغلر ایدی و جبه سی یاشل انجه مخرق شال ایدی و انک کبی مرفقنه و ذیلی رکبه سنه وزمرد شال ایدی و البسۀ مذکورات ایکیشر قات او منوال ایدی و انجه شالدن ایکی قولسز بلدعبا وار ایدی هر نمازی انلرله قیلر ایدی صیف ایچون اولان عباسی آق و شتا ایچون اولان سیاه و براق ایدی و بیاض ایپلک چورابنه صاری مسح و یا پوج ایکیشر جفت الحاصل ایدی و سیاه اورته بزدن ایکی سجاده سی وار ایدی و یاشل خشنین بزدن دیکلمش انلره استار ایدی و استارلرنک اطرافنه ایکیشر برمق بوکلمش حاشیه لری وار ایدی بیکی صدر صومعه سنده نیم حلقه اوستنده آچوب ابدا اوزرنده جالس اولمشدی و بری جمعه نمازی ایچون مهیا قیلنمشدی یوم جمعه جامعک جانب شرقیسنه ایچون بسط اولنوردی زیراکه قرنی دفعه سندن صکره امامت و خطابت خدمتنده بیولک اوغلی بولنوردی و ایکی هفته ده برکره تراشی اکا عادت اولمشدی انکچون اوچ اوسترۀ و بر مقراض و بر قایش و بر بیلاوی و بر بینکیر بر کوچک ذیراکه هر دمدن وفات ایدنه ملحوظ ایدی و بر صندوقده ساتر ثیابن صاقلردی و جمع احتیاجلری صومعه سنده بحور بقارلردی و انک منزلنده بر بیاض فنجان ایدی و جیاغی اغاج فانوق ایدی و قاشغی شمشیر کوچک قاشق و شمعدانی یاشل چینی شمعدان ایدی و صندله عصاسی بیدن ایادکار ایدی و آبدست و غسل ایچون اق طبراقدن دورب بارنجی

ماتنک اولادی اولان بدرم بولمشدر بعد ان وفته اوزدن سنده جمع اجیننه مهیا قیلنمشدر و اول خدمتی دولتی
میراث قالمشدر و متبرع لحیه ایچون ایکی صندل دراق و قلم النظافة من الایمان دیدیلر
اصفادر ایچون بر بوجاق الشدک النظافة من الایمان بید حتی سم خانی
نظافت اره یوب زینته بازرکی و شکلیادی ای
اصبعنه طاقمزدی و نقش خاتمی نفض
و نقشی بنده حی دائم اسمعیل ابن قاسم
و نفقه سی سم ایدی و کهفی ساعود و لوازمیه
ایدی وذمزملی بزدن
حاضر بر صندوقه ایچنده محفظ ایدی

وار ایدی ایکیسی بیوك ایدی غسل ایچون ایکیسی کوجك لوله لری بنك طار ایدی مسواك چوغ ونسبیح یودن آرتق یوغ ایدی وآبا واجداد ندن قالان کتابلر بتیوز دن چوغ ایدی اما صومعه سنده کندی حسن خطیله قرأت عشره سی اشارتیله بر مصحف شریف وینه کندی خطیله ایکی جلد بر تفسیر معالم تنزیل وینه کندی خطیله بر مجلد مصابیح شریف و یدی خطیله دروت مجلد احیای علوم دین و ینه یدی خطیله ایکی مجلد انوار فقه شافعی وجد علا ملا علی خطیله دروت مجلد بر قاموس اکبر ویر مجلد کتاب شفای شریف ویر شرعة الاسلام بونلر کندی عندنده قالدیلر دی وحرم حجرلیسندن صومعه جوانبینه بر قبو وار دیرکه آهل واولادی ایچی اذن یاننده کلوردی وصومعه سی برمربع قبه دیرکه ایکی حصیر ایله ایکی کلیم آنی استیعاب بولنمشدر وطول وعرضنا شکل ومقداری بوجه وارد بلنمشدر وصیف ایا منده صومعه جوانبنده نصف سقفنده جلوس ایدوب زیارت اولنمشدر اول بر بر ایوانندرکه اکا عربجه بهوه دیلمشدر واوکنده کندی مبارك یدیله طاقلی بنار اغاجی دیکمشدر وخانه سی شکلی بودر

نظم

نظم جان وداده خاقیلدك عاقبت | کوکلی ویرانه قیلدك عاقبت
اول جنون زنجیرلی تحریك ایدوب | سن بنی دیوانه قیلدك عاقبت
عشق لی پروا انجم ایلدك | عقلدن بیکانه قیلدك عاقبت
دانه نا چیز ایدم بن زیرخاك | دانه لی یوز دانه قیلدك عاقبت
دانه ایکن باغ وبستان ایلدك | خاکی برکاشانه قیلدك عاقبت
جمله دن قطع ایلدك چون کوکلی | واصل جانانه قیلدك عاقبت
خمر وحدت ایچوردك طبعمه | روحمی پیمانه قیلدك عاقبت
ساقی کلزار جانسن دمبدم | کوکلی میخانه قیلدك عاقبت
ای فقیر الله بوحقی بنده کی | عاشق فرزانه قیلدك عاقبت

نوع خامس

عرف اعظم علوی شیخ اسمعیل تلوك فقیر الله رحمه الله حضرتلرینك رئیس خدای بلکه ما بنده اولا کراتی اولان پدر عزیزم درویش عثمان حسنی حقیر الله رحمة الله حضرتلرینك وطن ومیلاد ومیثاقی وحسن اطوار واخلاقی وحزن وحیرت واحوالی بلدر در ای عزیز معلوم اولسونکه ارضروم دفتر لزومك جانب شرقیسنده التی ساعت مسافه ده بر وسعتلی صحرانك اوسطی شمالنده یای تحت یاسین علیا اولان حسن قلعه سی اهالیسندن طورسون محمد اوغلی ملا بکر دیمکله معروف ومسافره اکرام وفقرا یه اطعام ودرویشانه احترام ایله موصوف وپدر وزرا وامراده رأی وتدبیر ایله امور عظام عامه یه نظام ویرمکله مألوف اولان جد الجدمز مرحوم ملك بیك سکسان بر تاریخنده ربیع الاولك اون دوردنجی کونی یوم الاثنین اول نهارده یوزی نقابلی وجیا وجابلی براوغلی دنیا یه کلوب سمی حضرت عثمان اولمشدر وآنك ولادتندن پدری نهایت محظوظ اولوب مراد الله وحق تعالی یه حمد وثنا لر ایدوب اهالی قلعه یه ضیافتلر قیلمشدر واول مخدوم جبی یکرمی یاشنه وارنجیه دك ینه قلعه مزبوره ده ظاهر الکرامة مرحوم قره شیخ اوغلی سید ابراهیم افندی رحمة الله علیه حضرتلرندن صرف ونحو وفقه وقرائتلر اوقیوب حدیث وتفسیر وعلم عقایده بلمشدر ولطف طبع خداداد وحسن خلق مادر زاد زاد ایله معتاد اولوب درویش افندی نامیله شهرت بولمشدر بعده والده سی خسته دوشوب فوت اولمشدر پس آنی پدری ابرام ایله تزوج ایدوب قلعه نك قربنده قندیقی نام قریه ده سادات کرامدن شیخ اوغلی مرحوم ده ده محمودك قیزن المشدر اول حنیفه خاتون بزوم والده مشفقه مز اولمشدر اکرچه عثمان افندینك حیاسی غالب اولدیغندن زفاف اخشامی ناسدن حجاب ایدوب مناره ده مختفی اولمشدر لکن اول وددود بیچون آنك اهلیه سکونیچون بیندرنده نیجه مودت ورحمتلر قیلمشدر وبری برینه نیجه رغبتلر ایدوب بری برندن نیجه لذتلر المشدر ومرقوم جدمز مرحوم ملابکرك سیمای طبعی مقتضاسنجه مسافردن حظ وافر بولمشدر وهر اخشام

البته اوز وجوق مسافری کلمشیدی یکرمی یا زیاده اقلی اون عربی ادم اولمشیدی
مسافری کلمدیکی اخشام محزون اولوب آج قالمشیدر بر اخشام کوز ایامنده
درویش ذکریا نامنده بر عزیز اوزبکی مسافری کلمشیدر و مریض اولوب اول
قیشی آنده قالمشیدر واوغلی درویش افندی نی اول عزیزك خدمتنه تعیین قیلمشیدر
اولدخی بو خدمتی کندویه نعمت عظمی بلمشیدر و باش وجان ایله کرکی کبی اکا مقید
اولمشیدر وابتدای اربعینك شب یلداسنده اول مخدوم خادم اول عزیز
مریضك اوطه سنده بکلر ایکن عزیزی بر جاذبه المشیدر واول حالتده فراشندن
قالقوب بر ساعت قدر دوروب منزلده فریاد ایدرك کلوب کیدوب کالنه
استانبول حریقنی اطفا قیلمشیدر واستانبولدن حسن قلعه سنه خمسینلك
ابتداسنده بر روز بر چوقدارکی کلمشیدر اول شب یلدا حریقندن خبر ویردیکندن
بو خادمك عزیزینه حسن ظنی یقین اولمشیدر و عزیز مریض ایام بحرانی اولدقده
صحت بولمشیدر وحین ذهابنده اوطه یابنده خادمنك یوزینه بریاقوب
خطاب قیلمشیدرکه سیزك اکرامکز آلتی آی طرفنده تمام اولوب بزو بکی قالمشدر
همان مرادلرسته که سیکون مراد قپوسی فتح اولمشیدر پس بو خادم اول عزیزه نیاز
ایله جواب ایتمشیدرکه مرادم اینجی دنیادن اخرته ایمان ایله کتمکدر وجنت اعلی
دولتنه یتمکدر تکرار اکا دیمشیدرکه همتك بو وجه طوتدکه ایمانك اصلی همتی
علی ایتمکدر پس خادم اغلیوب دیمشیدرکه اقصای مرادم عالم عقبادن
لقای مولا ایله نائل اولمقدر تکرار اکا دیمشیدرکه علو همت اول دولتی بو عالم
یشیتی بولمقدر همان خادم بونی اشیدوب آنك پاینه دوشمشیدر واول دمده
اکا هدایت حق ایرشمشیدر پس اول عزیز آنی تبشیر ایدوب دیمشیدرکه باشکی تا اوروکه
بو دولت نقد آنده قرار طوتمشیدر و کندی صورتی یعنی ایکی قاشی آره سن نقش
ضمیر ایتکلا اکا تنبیه ایتمشیدر وکلمۀ توحیدی صغیر انفاس ایله کونده اون بیك کره
تکرار ایتمکی اکا تلقین ایدوب کتمشیدر پس اول عزیزك بو تنبیه وتلقینی درویش
افندی حرز جان وورد لسان قیلمشیدر ولیل ونهار او منوال اوزره تکرار ایله
مشغول اولمشیدر واول اثناده آنك پدری ملا ازاق سفرینه کیدوب کفه ده
وعده سی یتوب آنده اولوجا معه قالمشیدر پس آنده کیرو بونده قالان
تجارت وزراعت وفدان وخدمتکار وجفت وکوتان وعربه ومرابه
وخاغان وکلن کیدن فقرا ومهمانك تدبیر امور کرانی وخانه ده بولنان
اخوان صبیانك زیاده وفغانی وسبب وجودی اولان پدر بزرکوارك موتندن
حسرت وفراقی نیرانی درویش افندینك ذکر وفکر وحضوریده مانع اولدقده
آنك طبعی بسته وروحی خسته وقلبی شکسته ومحزون ومتألم اولمشیدر
وهر ساعت وهر آن کریان ونالان اولوب هموم وغموم بحرینه طالمشیدر
وبر مرشد کامل بولنمیش که آنی کوکلدن ایچری آله انکچون طشره ده قالمشیدر

پس نوز

پس نوز کلمۀ توحید ونار الم شدید اجتماعندن بر مرضه مبتلا اولمشیدرکه
جمیع اجزای بدنی صاوقدن یا زب بوزکبی برد ایله طولمشیدر و بو اثناده کندی
اوتوز یاشنده و تاریخ هجرت بیك یوز اون سنه یاشنه کلمشیدر وعمرنده
شهوت بیلیوب حسن خلقه مالك اولان درویش افندینك اول آتشدن خسته
مزاج اولوب هرکزدیکی سنه دن وهر صدادن اکا غضب کلمشیدر اول حسن
خلقه مالك ایکن بویله سو خلق ایله هالك اولدیغی اکا بر شفقه الم اولمشیدر
وهر سنه برادرلی طوغوب اوج دورت ایلغ اولدقده مهد ایچنده فجاءته بر عشقه
والده کی کوزکوره بو غالب کوردیکیوب یوغ اولمشیدر ونتیجه بو مذکورات امثالی آلام
واکدار دنیادن اکراه واعراض ایدوب مات ومتحیر قالمشیدر وبردالابا لمنتهیا قالمشیدر

نظم
عشق میدانینده مرد اولمقدن اولدیکا رپوق | بونده جاندن کچمیدن غیری کفتار یوق
بر نفس آسوده اولماز عاشق دیدار یار | آفتاب عشق ایچون بر سایۀ دیوار یوق
عشق یار آهسته سویر جانوزلا غیبن ایتمکه | هر کیمك شغلی وارا کا دردمند یار یوق
اجنبیلك سور مه سن کوزدن یود موی یا شنو لا | فنده سیر ایده سه غیر جلوۀ یار یوق
بر قدم یول کتمدکجه بولنماز آنی کیمسه | غایت قربندن او ذکر مانع دیدار یوق
حوت غیری کورمك تا جهد مجهولدن | وار لقکدن چق که بو دریادن او زکه وار یوق
مرد اینسك کل دینك درد عشقدای حقی بویا نه | با قکه بو دار ایچره بزدن غیری بردیار یوق

نوع سادس

غوث اعظم عزیز شیخ اسمعیل تنوی نقیر الله رحمه الله حضرتلرینك رئیس
خلفاسی و ماننده اولاد کرامی اولان حلم وحیا معدنی درویش عثمان حسنی
حقیر الله رحمه الله حضرتلری کندی امرینه استخاره قیلوب ابراهیم اوغلی
دنیایه کلوب کنکی جمعه کیجه سی قلعه دن ارضرومه کوچوب تصوف اشنا
اولوب صاحبنك خبرن آلوب سیاحت رفیقی بولوب تدارك قیلدیغی
بلدده ای عزیز معلوم اولسونکه چونکه درویش افندینك مرحوم امور دنیه
متحیر ومغموم قالمشیدر وتاریخ هجرت بیك یوز اون بشنجی سنه بالغ اولمشیدر
پس اول محرمك ابتدا جمعه کیجه سی تدبیر امور تجرتن صدق ایله استخاره قیلمشیدر
ورؤیاسنده ترك دنیا وطلب مولا ایله مأمور اولمشیدر واو رؤیاده سیاحت
قیلمق ومرشد کامل بولمق آرزوسیله طولمشیدر واول صباحی یوم جمعه ده
ساعتنده طلوع شمس ایله برابر آنك آرقه سی دنیا یه کلمشیدر واسم ورسمی ابراهیم
حقی اولمشیدر وجان وجسمی عشق وشوق ایله طولمشیدر وکدورات جسمانیه دن
وآفات روحانیه دن عنایت حق ایله سلامت بولمشیدر وآنك اجمال حالی بو ایکی
بیتیدن معلوم اولمشیدر قطعه هجرتك تاریخی بیك یوز اون بشده اولدی اول بهار
قلعۀ حسنده ابراهیم حقی طوغدی زار اختیاری علم ایله تا سالی بیك یوز قرقیده
عشقه دوشدی عارف اولدی وجد وحالی قیلدی کار سالی بیك یوز یتمشده اولدی سوحی الابرار

کتنی کاد وباد وواد واختیاری قالمدی یاد حال بوکیم پدری انک بلکه جاننی
کیجوب مرشد آرزو سیله سیاحت فکرنده قالمشدر واخوان وعیالی شهر کوشه سنده
راحت قالسون ایچون برکیجه مخفیجه قلعه دن ارضرومه کوچوب کلمشدر
وارضرومده کرکجی درویش افندی نك کندی اوغلنه استاذ ایتمکه طالب اولمشدر
وبنجه اکرام ایله بهر ماه اوتوز غروش ایلق تعیین ایدوب آره یه آدم صالمشدر
واول جمله دن اعراض ایدوب مرفتی حبیب افندی آره یوب بولمشدر واول مرحوم
کانی مرحومدن حرمنه حرماله تصوف علمنده کتاب سیر وسلوك اوقیوب تمامیر ایلمشدر
واول حبیب القلوب جوهرمنده محبت قیلوب احترام ایله امام ایلك ایچون مهلکه
محله سنده برجامع بنا قیلمشدر لکن امام همام پدر افندی هموم وغموم آتشیله
مثال محروم اولوب بردایله یانمش یاقلمشدر ومرشد آرزوسی انك صبر وآرامن
کسوب عقل وفکرن الشدر واول اثناده لالا پاشا جامعنده برمرشد
کامل اوزبکلی واعظ کلمشدر ودرویش افندی واروب اول کاملی تنها کوردی
امراض واحوالن آکا سویلیوب آنی مرشد اتخاذ ایلیوب برابرکیده جك اولمشدر
واول کامل اول کیجه مراقبه سنده حق تعالی نك بلدرمسیله بونك حقیقت احوالن
بلمشدر پس بردخی کوردشدکده اول حکیم بومریضه عظیم التفات ایله تبشیر
وتسلیه قیلمشدرکه ای مؤمن برادر بزسنی قبول واستصحاب ایدرك لکن زاد
مقدم سنی سلطان المشدر سکا بشارت که سنك بربیوك صاحبك واردر
اول مرشد اکمل چون کبریت احمردر الی سنه دن بروآنك سکا اشتیاقی
مقرردر وایکی سنه یه دك ملاقاتکز میسردر همان سن بونی الله تحمل ایدن
غنیمت بل کوزل علامتدر ومولایه توکل ایدوب تیقن قیل که صوکی سلامتدر
چونکه درویش افندی اول کامل اوزبکلیدن بوخبری الشدر پس بواشارتله
محظوظ ومسرور اولمشدر وصاحب موعودی بولمق آرزوسیله سیاحت ایچون
عارف بالله ایوب افندی رحمة الله حضرتلرن رفیق شفیق طریق بولمشدر
وایکی سنه لیل ونهار آنلکه یار غار ومحرم اسرار وانیس وغمکسار اولوب
قالمشدر اول اثناده آنك اهلی حنیفه خاتون بر ابراهیم اوغلن ترك ایدوب
آخرته رحلت قیلمشدر پس درویش افندی عالم تجرده ایروب براوغلن
ایکی قرنداشنه ویروب کندی یول تدارکن کوروب سیاحت فرصتن بولمشدر

نظم
کیم اولماسه بوعشق ایله ارواح کرفتار | جان ودلن اولماز ایدی طالب دیدار
میل ایلمسه کر عاشقه اول دلبر معشوق | دوشمز بوعشاق انجنه کرمی بازار
عالمده اکر اولماسه نه عشق ونه دردی | برجان وکوکل اولماز ایدی عاقل وهشیار
کوسترمسه کر دوروتسلسل رخ وزلفی | قیلمزدی بوعاشقلری سرکشته چو پرکار
هم کندی رخن کورمسه کر پرده ده الله | کندوکی پس پرده ده اولمازدی خریدار
صونترا اولدردی همه خاص وحصور | عارفلر اکر اولمسه واقف اسرار

ای حق

ای حق اکر اولماسه جان آینه عشق | عند نده انك اولماز ایدی جانکارمقدار

نوع سابع

غوث اعظم علوی شیخ اسمعیل تکوی قفیر الله رحمة الله حضرتلرینك رئیس
خدای ومالنده اولاد کرامی بولنان حلم وحیا معکن درویش عثمان حسنی
حقیر الله رحمة الله حضرتلری اول صاحب موعودی اولان محب ومحبوب لله
تقریب ایله بولوب خدمتنه قالوب دردینه درمان اولوب مراد الدیغن بلدر
ای عزیز معلوم اولسونکه چونکه حقیر الله رحمة الله حضرتلری قرنی وقعه سندن
بری درویش افندی پدری کندی خدمتنه لایق وصحبته موافق کوروب
محرم وهمدم ایلك ایچون محبتیله دمبدم جذب ایتمشدر ودرویش افندی
هم بوطرفه استخاره کیجه سندن برکی دمبدم مرشد کامل جاذبه سی آرزوسیله
صبر وقراری کسوب ایشی بیتمشدر وتاریخ هجرت بیك یوز یکرمی ایکی سنه سنده
رجب شریفنك ابتداسنده یتمشدر پس درویش معهود اول مرشد معهود وموعودن
بولمق ایچون ربع مسکون ایچنده اولمق بیل سیاحت قیلمق عزیمتیله رفیق شفیقی شیخ
ایوب افندی ایله بدلیس طرفنه کتمشلردر ورفیق شفیق اول سمته مقدم
واروب ملا محمد اروانسی نامنده برکاملی بولوب برمدت یاننده قالوب
اندن تحصیل علوم وعرفان ایلدکندن اول طرفی ترجیح ایتمشدر ودرویش
افندی بلده نفیسه بدلیسه واروب آنك بیوت عالیه سن وانهار جاریه سن
واشجار متوالیه سن واثمار متدلیه سن کوردکده تعجب قیلوب بوره سی جنت مبدر
دیوب رفیق شفیقنه صوروب برهفته آنده قالوب سیرا یتمشلردر بعده
ایوب افندینك شیخی ملا محمد اروانسی رحمة الله حضرتلرینك مرقد شریفن
زیارت ایچون کوردستانه طرف مکننه کتمشلردر آنده هم برهفته قدر مکث
ایدوب درویش افندینك صبر وقراری کیدوب جانان ایلنه توجه ایتمشلردر
اندن رفیق شفیق ایله قصبه سعرده طوغری حج نیتیله کعبه یولن طوتمشلردر مصرع
جانان ایلینك ایسنه بجان طالع کوردنی پس خیزان دن سعرده واران کاروانك
ایله بولداش اولوب اندك سانندن بلده سعرد لك یاننده تلونام محله برقریه ده
شیخ اسمعیل نامنده برعزیزك خبرن اشتمشلردر وآنی زیارت ایچون کاروانه
اهلیدن براختیار ایله آکا خبر کوندوروب کندیلر او کیجه برقریه ده یاتمشلردر
وایلرو کیدن آدم اول عزیزه خبر ایتمشدرکه یارین ایکی ارضرومی ملالر سنك زیارتکا
کلجکلردر عجب آنلرکیمدر اولجقدر اول عزیز آکا بوبله جواب ایتمشدرکه انلرك
بری بنده ارضرومه کیدوب بری بونده قلاجقدر پس درویش افندی
رفیقی ایوب افندیله شعبان شریفنك ابتداکونی اول عزیزك یاننده جان اتمشلردر
واوزن بیلق مسافه ده استدکلری دولتلی اول کونك پرده بولوب دیدار
دولتنه یتمشلردر همان ابتدای لقاده ایوب افندی نور عرفان ایله آنی طانیوب

نی توقف سجدهٔ شکره کتمشدر واول عزیزا کا ملا ایوب ارفع راسك هذا حبیبك دیوب آنی تبشیر ایتمشدر اما درویش دلریش اول عزیزی مریض اکلیوب کبریت احمر وخورشید انور اولدیغن طکلیوب تیاس نفسن ایتمشدر وکندی مرشد حکیمن وصاحب قدمن بولمغن ایکن بلیوب آنی آره مقله عقلی کعبه یه وکنمک سعودء کتمشدر اوچنجی کونی قربهٔ تلوبه کلنش کورمشکه رفیق ایوب افندی آره دیغن بولوب قدن بلوب یاننده قالمشدر و بیرامه دك اول جامعده معتکف اولمغه وکرنه برلحظه اول عزیزك جمالندن مراد المغه نیت وعزیمت قیلمشدر پس اول دخی دقیقه‌ده تعیت قیلوب الکله جامعده قالوب نحر حیرنه طالمشدر لکن بواثنیا علتی زائل اولدیغندن آنا فانا اول عزیزه توجه قیلوب اکا مائل اولمشدر وتدریج ایله جسمی سلامت وجانی راحت بولمشدر وساعت بساعت قلبندن غم وغفلت کیدوب سرور وحضور ایله طولمشدر و بیرامه دك صاحب طاعت اولوب اکا عبد اکبر اولمشدر واول عزیز اول درویشی برمرتبه المشدر که رفیقی یزده قالمشدر اما شیخ ایوب افندی بعد العید ارضرومه کلمشدر واناخادم حضرت محمد من بلمشدر وسکنی بیلدن بروآرزوایلدکی مرشدی بولمشدر وسرمایهٔ تسلیم ایله دولت معرفته نائل اولمشدر وکتاب سیر وسلوك ایله عامل اولوب اول کاملك صحبتیله کامل اولمشدر ونیران عرقی انطفا وهرعلتدن شفا بولمشدر واول عزیزه صدق وصفا ایله مهر ووفا ایدوب خدمتنده ملازمت قیلمشدر وذوق وحضور ایله عمری اولدقجه انك یاننده قالمشدر پس اول عزیزك اول نطقی یرن بولمشدر نظم کوزل شوق وکوزل شوق کوزل عیش وتمنا کوزل عشق وکوزل ذوق کوزل حسن وتولا کوزل صورت وقامت کوزل روح قیامت کوزل لطف وکرامت کوزل نور تجلا کوزل نور وکوزل نور کوزل ذات منصور کوزل آیت مشهود تقدس وتعالی کوزل طالع مسعود کوزل حامد ومحمود کوزل واجد وموجود کوزل صورت ومعنا کهی نقشهٔ جان سن کهی نور جهان سن کهی امن وامان سن کهی لحم مصفا عجب حق مجمول عجب علت ومعلول عجب قابل ومقبول عجب اسم ومسما چونکه رئیس الخدام درویش عثمان افندی اول محدوم عزیزدن شعبان شریفك ابتدا سنده بولمشدر پس اول مهرلك یدنجی کونی خادم ثانی وصحب روحانی وفنون علومك بحر عمانی ملا محمد طهرانی دخی اول ولی رحمانی وعصرك اولیاسنك سلطانی اولان عزیزك زیارتنه کلمشدر وماسوایی ترك ایلیوب خلوت نشین اولوب مرادن المشدر وصدق وصفا ایله اول عزیزه خدمت قیلوب مدح وثنا ایله وصفن ایلیوب صحبتنده قالمشدر وعمری اولدقجه درویش افندیله رفیق اولمشدر وایرتدسی بیلی شعبانك مرحوم شیخ علی عم بن طقوز یاشمده ایکن بنی آلوب پدر افندی‌نی بولمشدر وابتدای ملاقاتی اول وقتده میسر اولمشدرکه حضرت شیخ ایله پدر افندی صلاة عصری معاً قیلمشدر

وابتدا

وابتدا کورشمده حکمت باریله اول عزیزك دیداری پدرمدن زیاده بکا بیلنش وطاتلی کلمشدر همان اول دمده جذبهٔ دیداریله کوکلم المشدر وعقلم آنك حسن وجمالنه ولطف مقالنه وخلق وکمالنه ایردیکی قدر حیران اولمش قالمشدر و پدر عزیزم بنی حجره داشی ایدوب حلم ورفق ایله علم اوکرتدی لطف ایله تربیه قیلمشدر بن ایسه اول عزیزه ورد جانم السلام علیك یا روحی وارد اولمشدر

نظم
سن عین عیانسن | وارمدن سن ای روحی | بل روح روانسن | یارمدن سن ای روحی
سن بخت سعیدمسن | هم وعد ووعیدمسن | بل عمر مزیدمسن | کارمدن سن ای روحی
سن جان وجهانسن | هم امن وامانسن | بل کنج نهانسن | دارمدن سن ای روحی
سن راحت روحمسن | هم فتح وفتوحمسن | بل جام وصبوحمسن | غارمدن سن ای روحی
سن قدره براتسن | هم آب حیاتسن | بل عین نجاتسن | بارمدن سن ای روحی
سن ذوق وحضورمسن | هم حزن وسرورمسن | بل کوزده کی نورمسن | نارمدن سن ای روحی
حقی دیکر درویشم | فریاد که دلریشم | امدادکه بی‌خویشم | جارمدن سن ای روحی

نوع ثامن

غوث اعظم عرفی شیخ اسمعیل تُتُوی فقیرالله رحمة الله حضرتلرینك کندودن طلبسز وخبرسز صادر اولان خوارق عادات وکشف وکراماتنك بیکده برن بلدردم ای عزیز معلوم اولسونکه مرحوم شیخ علی عم ایله تُتُویه واردوب پدر عزیزم عثمان افندی‌نی کوروب حضرت شیخك دیدار شریفیله مشرف اولدیغم اثناده برکیجه رؤیاده کورمشدمکه سما وزننه هوا بیاض سرچه لرله طولمشدر وجمله‌سی خلقك اوزرینه هجوم ایله کلمشدر وبکاجمه ایدنلری پدر افندی اوزرمدن دافع اولمشدر الا برسرچه فرصت بولوب صاغ ابطمه صوقلمشدر صباحی پدرمه سویلدکده آنی ایله طاعون اثری بولمشدر و بن مطعون اولدیغمدن اول غایت محزون اولمشدر بش کون بی‌خبر یاتوب التنجی کیجه کوزم آچوب کوردمکه پدرم اغلمقده وحضرت شیخ باشم اوجنده کلمشدر وحضرت خضر آسا امداد دمه ایریشوب اللرن قالدروب بکا دعا قیلمشدر همان اول دمده جانم حیات وجسمم شفا وقلبم صفا بولمشدر واقرن مبارکك یوزنه سوردکده پدرمك یوزینه سرور ایلیا قوب آنی تبشیر ایتمشدرکه ابراهیمك ایشی بتمش ایکن حق تعالی آنی مجدداً احیا ایتمشدر واما ایکنجی سنه مزده صادر اولان کراماتندن بری بودرکه شتا ایامنده برکون پدرم حضرت شیخ ایله صلات عصری ادا ایدوب بنده حجره مزه کلمشده اولمشدر حال بوکیم صومعه‌ندن اوجاغه یلیه کوزی چوق یغلمشدر ومرحمت کانی شیخ افندیمز اوجاغنه شفقتی طیور مشتملك ملا ابراهیم اوشومسون آنکچون حجره‌یه کوز کوردیو پدرمه بیورمشدر آنلنامرینه امتثالا پدرم اوجاغ اوکینه کیدوب عباسی اتکین بسط ایدوب الی الان آتشه صالمشدر لکن حضرت شیخك کوردیب دموردطا وایله کورردیو اشارت قیلمشدر پس پدر افندی‌نی کوردمکه الن واتکن چکوب دموردطا وایله کوزلمشدر

وقتاکه حجره یه کلوب بغله تنها قالمشدر بن اول مشکلات حلی وقتی کلمشدر پس ایشدم که
دیدمکه سنک الک ناد ایله یا نزمی یم اویله آنسنه طالمشدر دیدیکه بن جمیع وجودم من
دنیایه کلدون بشقه بیل مقدم ناد بر دا ایله یازمش یا قلمشدر بن دیدمکه ان شاء الله
اول بر دا آندن اولاده سلایت قیلوب میراث اولمشدر بونی حفظ ایدوب وجود
عواجی آکشن اون دن بو تورتی اغاج کوزه یه تشبیه ایدوب وجود خواصی مایله مملو
ومجمد کوزه یه تمثیل قیلمشدر بعده دیدمکه یا نیچون دمور طاوا ایله امر اولندک
جواب ایلدیکه سن آنده بولندیغکی بلمشدر زیرا کر خلقک عاجز اولدیغی امور اظهار
ایتمک کندو کی خلقه بما تی مایعد یغندن آنک عندنک اول ترک ادب اولمشدر
پس بزه خوارق عاداتی ستر واخفا ایله تنبیه واشارت قیلمشدر واما اوچنجی سنه مزده
صادر اولان کراماتندن بریسی بودرکه یاغ بوزدی وقتی کوز ایامنده حضرت
شیخک قریه سنک شرق وشماله طوغری دورت ساعت مسافه ده بولنان قلعه ده
شراوان بکی اوزرینه وان پاشاسی بیک عسکر وبر طوب ایله کلوب اول قلعه یی
محاصره ایلدکده بشنجی کونی حضرت شیخ اکا مکتوب ارسال ایتمشدرکه امت
محمدک فقراسنه مرحمت ایله سن باغری یغما اولمازدن مقدم بر ساعت اقدم
عسکری آلوب کیده سن واول عاصی بکک جزاسی ترتیبن سمت آخرله وقت آخره
تاخیر ایله سن چونکه مکتوب شریف اکا واصل وقتده کتمشدر پس اول
پاشا حقده اصغا ایتمیوب هماندم قالقوب کتمیوب خطا ایتمشدر زمان
ایله کلمشم دیوب قلعه نک فتحنه اصرار ایدوب بر دخی طوب آتمشدر همان
اول دمده اول طوبک قلعه یه دکوب کیرو یه دونوب ایکی پاره اولوب کندو
نفسنی هلاک ایتمشدر ودرعقب بر قره سحاب اول عسکری احاطه ایدوب
ایکی ساعت قدر ایری طولو یاغوب ایسغری یتمشدر وخیول ودواب اولمطلردن
فرار ایدوب اصحابی آنلری آره مقده ایکن طاغدن بچه سیللر کلوب خیامی قلع
ایدوب جمله الوب کتمشدر پس اول زمان پاشا اویانوب برآته بینوب سکز
پیاده جوقه دار ایله بعد العصر ایچی بزوم حجره یه جان اتمشدر وپدر افندیلر وارد
حضرت شیخی کوروب ایچ اوزده طوروب قان تره یه باتمشدر وحضرت
شیخ اکا التفات ایتمیوب آنجق یا ظالم انت ما تخاف من رب العرش خطابیله
عتاب ایتمشدر اول مسافر مثال محوم ارشاد ایله استغفار ایدوب اشارتیوله
صومعه دن قهقری طشره کتمشدر وحجره مزه کلوب عرق سیلوب مهابتدن
ایلتی یتمشدر بن شوکتلی سلطان احمدک مصاحبی ایدم بو دولتلی بکی مهابتلی کیمسنه
کورمدم دیو یمین ایتمشدر واول کیجه پدر افندیلر هیچ اویومیوب صباحدن
چقمشی کتمشدر واما دوردنجی سنه مزده صادر اولان کراماتندن بریسی بودرکه
کوز ایامنده منطوح منازل بولنان اشیالی مطردن حفظ ایتمک تدارکنه عجله
قلمشدر بن دخی اذان اوقیوب عجله ایتدم بزوم یغورلری دوشورمکه یلوزم

ایچون

ایچون کندمکه حضرت شیخک اولاد واحفاد کرامی وغلمان وخدامی بالجمله
باب جامعه کلمشدر آنلره دیدمکه بو قاری محله ده عجله ایله مطر تدارکی اولنمق
دیدیلرکه بزده نجی اول تدارکده ایکن سیدمز بزی منع ایلمشدر بز بیلوری بغورکی
قوروب جامعه کیدیکز کیجه سنه تعظیم ایدیکز سویلمشدر پس جمله من
جامعک صفه سنه کیدوب صلوة عثمانی تحت السما ادا ایدوب بو قاری
باقدقده سحاب ایکی یاریلوب ترقیه یه کلمشدر وقریه اوزرنه ذره قدر غیم
اولمیوب اطرافی سحاب اسود المشدر واویله شدتلی مطر کلمشدرکه اطراف
قریه دن سیللر کتمشدر پس حق تعالی اول قریه اهلنه آیدنلق ویروب اول عبید
عزیزینه اکرام ایتمشدر واما بشنجی سنه مزده صادر اولان کراماتندن بریسی بودر
صیف ایامنده بر جمعه کیجه سی پدر عزیزم جالس ومراقب ایکن بن یاتمش اویومشدم
دوشمده کوردمکه خرمن یرینه صحراده بیکدن زیاده سواری وپیاده عسکر
کلمشدر وآنلردن ایکیوب جمله سی میدانده جمع اولمشدر انلرک کیمسی مشایخ
هیئتنده وکیمی علما لباسنده قامتلری ایکی ادم بوینی قدر بوجلغندر ودزین ورینتلی
آتلری خرمن یرنده قالمشدر وکندیلر حضرت شیخک صومعه بابنک طشرسنه
یاننده طوروب صف صف دیزلمشدر بن بو جمعیتک کثرتنه تماشاده ایکن صومعه
بابنک صاغ یاننده طوران صفدن بریسی همان اکیلوب بنی قوجاغنه المشدر وتبسمه
تقبیل ایدوب یسارنده طورانک قوجاغنه ویرمشدر اول دخی بنی الوب محبتله
اوپوب صولنده طورانک قوجاغنه ویرمشدر بومنوال اوزره نوبت سکزنجی
زاوجه ایرشمشدر اول دخی بنی الوب تقبیل ایدوب یسارنده باب صومعه اولمغله
اکیلوب رفق ایله بنی یره قویمشدر بن دخی بابی آچق بولدم ایچری داخل اولدم نظر
قیلدمکه حضرت شیخک صومعه سنده سکوت اختیار دونلی کتمشدر واول حضرت
عالم صورتنه هیچ کیمسه یه قیام ایلمز ایکن آنلره قیام ایدوب جمله سیله معانقه ومصافحه
ایتمشدر بن بو تعجبده ایکن اویاندمکه بورد ویاندق انلنج جامعه جان قاتمشدر
بورد ویلی سرور وبهجت همان اول دمده کعبدا ایچنده قاعد پدر دیمده سویلدی
متفکر اولدوقی اکاه بو معنانک غوریه یتمشدر بو رؤیایی اکا واقعه کلوب
آنلری مشاهده ایله کوروب سوزلرن اشتمشدر پدر افندی بکا تنبیه ایلدیکه
اکرچه سکا کوردوکن رؤیا غیبیدر لکن تکلم ایلمه کلا بو دولتلو جانیلردن غیبیدر وقتاکه
صباح آچلوب جمعه نمازی قیلنوب بین الصلاتین اولنمشدر بن قپو اوکنده
طوردر ایکن کوردمکه معمر سن عدن بر قیر آتلی آق صقللی سید کلمشدر آتندن
اینوب الی اوپدکدن آیکورخمشدم اول بنی طانیوب صومعه قپوسن بلمشدر
وبنی هدیه سیله حرم قپوسندن کونه دروب زیارت اذنن استدکه اکا زیارت
ایچون فتح باب اولمشدر وبهله ایچری کلوب حضرت شیخه سلام ویردکده وعلیکم
السلام اهلا وسهلا التفاتیله سلامنی المشدر وقعود ایله امر ایدوب ابتدای کلام

بوا اولمشدر که یا سید حمزه بوجمعه کیجه بزه چوق مسافر کلمشدر و آنك بوخوش
خطابندن سید حمزه مات و متحیر قالمشدر و برمقدار اکلنوب آغلیوب در
قالقوب سجاده سن آلوب بنم بزوم حجره یه کلمشدر و پدر افندیمه احوالن
حکایت قیلمشدر که بن سعراعیاندن سید حمزه یم بو یاملده کلمشمدر عرمه بوقریه
کوچمشمدر و بوشیخك زیارتی دولتنه ایرمشمدر تا بوکیجه دوشمه بشیوند
قدر یوزنی نورلی آکلی و بشیوزدن زیاده اوزون بویلی پیاده اولیا عسکرینه
بلدیمی اوکنه قاوشوب بو دولتلینك زیارتنه کلدم و بو قریه یی طریقیدر زیادا
کورمکله بلدم وقتاکه اولیا عسکری بو خرمنلره کلدیلر جمله سی خیوللندن نزول
ایدوب بو قپو مقابلنده صف اندر صف دیزلدیلر و نوبتله جمله سی بو عزیزك
صومعه سینه دخول ایدوب بولی زیارت قیلدیلر بکا دخی بیا دولتله زیارت
نوبتی کلمشدر و باب صومعه نك صاغنده صف طوردان اولیانك قوجاغنده ایمنده
بر اوشاغی کوردمکه بری برینه ویروب المشدر قپویانده طوران بر اوشاغی
قوجاغندن ایندردکن صومعه یه داخل اولمشدر بن قپوده ایکن اویاندمکه
کوکلدن ایمان ایله طولمشدر پس بوکون جمعه نمازن قیلوب فرسم سوار اولوب
کیجه کلدیکم طریق ایله طوغری کلدم وکسه دن سؤالسز بوقریه یی بولوب منزلری
طانیوب بلدم و حضرت شیخه کلدمکه بو رؤیایی سویلیم و بعد الیوم اکا مرید اولوب
محبت ایلیم بوا ایمده بندن مقدم بکا خبر ویرمشدر که یا سید حمزه بوجمعه کیجه
بزه چوق مسافر کلمشدر سبحان الله بن اسم و رسمیمی نیجه بلمشدر و رؤیا کوردیکم بوکا
نیجه عیان اولمشدر و سید حمزه نك بو تعجبنه پدر افندیم بر جواب ویرمشدر که
بلملی بو کوردیکك رؤیایی عینیله بر اوغلان دخی کورمشدر لکن عوام ناسك
کوردیکی رؤیا ایله خواص اولیا مشاهده سی ایله ایرمشدر حق تعالی هر قولنه بر عطیه
ویرمشدر واما الشیخ سنه مزبوره صادر اولان کراماتدن بریسی بودر که
بهار ایامنده بر کون ضحی وقتنده بر دلی بیك اوتوز قدر خلق ایله زیارته کلمشدر
وباب صومعه دن ایچرو کیروب ایاغ اوزره طوروب تبسم و سرور ایله سلام
ویروب مهابت و تخافتدن اول عزیزه دیمشدرکه کوزل جانم بن دیرایدمکه
مکاشفه ایره یم سن خوشبو بوننده ایمشسن دخی بن طوروم الله ای سودسن بر قیام
ایله کز قامتکی دخی کوره یم انلر سکا بو اطاقی جانم ویره یم همان اول مروت کانی
قائم اولمشدر و ایدر مجنون ایاغنه دوشوب بیهوش اولوب قالمشدر پس حضرت
شیخ آنك خدامنه اشارت قیلمشدر که بو امیری مسافر اوطه سنه کوتوروب
اودر بنه چوق لطافت اوردیکو اوبوسونلر که افاقت بولمشدر و عقلی کالاول
باشنه کلمشدر الحاصل کوندن برو او بوسیادن مجنون آلتی لطافت الشده التی ساعت
اویقویه طالمشدر آنك اویقوسی آلتی ساعت اولدقده حرمدن بکا خبر اولنمشدر
که نیکه والد عزیزه من بر طبق ایچنده قوزی ایری قرمزی اوزوم کتورمشدر

وحضرت

وحضرت شیخ اول زبیب احمری مبارك یدیله تقلیب ایدوب اوقیوب اوزمشدر
اول عزیز بوقولنه بیورمشدر که وار اولد یاتان مسافرك باشی اوجنده اولتور
اویانوب نه استرسه کل ویره لم کوزلر بن همان کتدیکم کبی اویانوب دیدیکه بن
حضرت شیخك اوکنده طبق ایچنده اولان زبیب احمری استرم بن دخی حضرت
شیخه کلدم خبر ویردم اوزم طبقن الدم مسافره کوتوردکده اوزمی کوروب
المدن المشدر و کفنه اغزن طولدروب کوزن اغاردوب دلوجه سنه تناول
قیلمشدر اوزم نهایت بولدقده قالقوب آبدست الوب افاقت بولمشدر
اقشن کون نماز قلمان مجنون ایرلر نمازن قیلمشدر و اول کیجه پدر افندیله
قالمشدر چونکه ضحی وقتنده کیده جك اولمشدر پس حضرت شیخه وداع ایچون
کلمشدر لکن دخول صومعه یه جسارت ایدمیوب مهابتله طولمشدر
و جانبندن انجری بیله نظر ایدمیوب قپوده ایاغ اوزره قالمشدر انجق عتبه
بابی خضوع ایله تقبیل ایدوب سرور ایله یولنه روان اولمشدر زیراکه آنك
عقلی باشنه کلوب دونکی کوزل جانك بو کون کیم اولدیغن بلمشدر واما بونجی
سنه مزبوره صادر اولان کراماتدن بریسی بودر که صیف ایامنده صحرایی
شیخ علی افندی نامنده بر پیر فانی الآن ایکی مرید ایله بلا امیر حاج کعبه یه کلمشدر
و ضحی وقتنده حضرت شیخ ایله ملاقی اولمشدر نه سلام ویروب نه بر کلام ایلیوب
نه تقبیل و نه مصافحه قیلمشدر همان واروب نتادب اوتوروب صمت
و سکوت ایله اطراق راس ایدوب ظهره دك حضرت شیخك یاننده قالمشدر
بعد اداء الصلاة بی وداع و سلام اول عزیزك یانندن چقوب بزوم حجره یه
کلمشدر و بنه بلا سلام و کلام اطراق راس ایدوب متربع اوتوروب عصره دك
پدر افندیله مراقبه قیلمشدر و پدر افندی اول پیره تعظیم ایدوب توقیر
کثیر ایله خدمتنده اولمشدر و اول پیر اختیار اختتام افطار ایلدکده هیچ
طعامدن بر لقمه یا بر قاشق المشدر و اول کیجه یه اوبیجه ساکت و جالس حجره
سلطاننده ماهتاب آیدنلغنده پدر افندیله تنهاجه قالمشدر غالبا الی الصباح دك
بو مکاشفه یه طالمشدر علی الصباح اول پیر مسافر واروب حضرت شیخی کوروب
برلحظه بنه ساکت اوتوروب قیام ایلدکده حضرت شیخ اکا اکرام ایچون قالقوب
ایاغ اوزره دعا قیلمشدر بعد الدعا مبارك الن تقبیل ایدوب صمت و سکوت
ایله تهقری صومعه یه قهقرا سندن طشره کلمشدر و حضرت شیخك اکا قیامی
جمله مزه اول پیره اکرام ایله پدرن تقبیل ایدوب آیتنه بند روب احترام ایله
تشییع ایلمشدر تا کیم حرمن یری نهایت بولمشدر بعده اول پیر شهسوار برزمله
وداع ایدوب پیاده مریدان ایله راهی اولمشدر پس عودتدن صکره پدر افندیه
دیدمکه بو نه مشکل مسافردر که جمله دن زیاده عزت و حرمت بولمشدر
جواب ایلدیکه بو مسافر سائرلره قیاس اولنمز کاملدر و خواص اولیانك صاحب

دالدر ویوزم تمام المقاصد افندیمزك حال وشمائلنه قریب عالمه کیدوب دیو مسکوننه
بلاد وقراسنی کوردمشدر واول سنه دن برو زمانه ده اولان اولیانك کرامتلرنه جمله سنك
زیارتنه ایرمشمدر ظاهرده معروف اولیاانك اولیانك مجلس معناده خوش کوردمشمدر
بو عزیزی جمله سندن اقرب واکرم وغوث اعظم بولمشمدر وحالا بونك وجود شریفنی
آتش عشق حق ایله یانمش بولمشمدر چونکه بو عزیزك صومعه سنه کلمشمدر ودیدارلر
شریفنه مشرف اولمشمدر وکوکلی عیانا کوزمله کوردمشمدر پس بن سیاحتم تمام اولدی
مرادم المشمدر پدر افندی به دیدکه هیچ کیم ایلیات مسافر بوواقع سوزلرنی
نه زمان سویلمشدرکه براشراق قلوب ایله تکلم ایلمشدر وبوندن غیری دخی جوقی
حکمت سویلمشدر واما سکزنجی سنه مژده صادر اولان کراماتندن بریسی
بودرکه حضرت شیخك قریه سندن اوچ ساعت مسافه وادیده بر قریه اهلندن
بر محبی وار ایدیکه آنك باغنده عنب مشتبق نامنده بر دورلی سیاه اوزم اولوردیکه
عنبنك سایر انواعندن یکرمی کون مقدم ایرشوردی واول عنب ایرشدکده
اول محب آندن ابتدا حضرت شیخه بر سپد کندی ارقه سیله هدیه کتورمکی
هر سنه عادت قیلمشدر پس اول سنه عادتندن بر هفته صکره کلمشیدی وتأخیرینه
مزوجبا اندن بونیله عذرخواه اولمشدیکه شیخم بنی معذور طوتکه بن عادتم اوزره
ایرشن عنبی برافندمزه کتوردر ایکن غیر کوپك چوبانی اولان دوستم یول اوزرینه
کلمشیدی واولدورده بکا تصادف ایدوب بوسپته کلدیکی بلمشیدی بکا دیدیکه
کل بو صوغ کناره بونکله برساعت راحتلنوب سوبلیلم وپیدرومادرلی خیرینه
ایکی صالقم اوزم ویره یدیلم چوق بهانه ایلدم لکن بکا مصر اولمشیدی بن دخی ناچار
بکا تسلیم اولدم تاکیم سپدك نصفنی بولمشیدی الدنصکره دوروب بکا نکته ایله
تعزیر ایلیوب دیمشدرکه تکری سکا مال ویرمش اما عقل ویرممشدر بو عاقل
ایشتی دیکلدرکه اولادیکی قزوب کندی مالکی مستحق اولیان ایلره بوبله رحمتله کوردر
ویرمه ملق شیخ اولق مشکلدر بوقسه عنب بولمدیغنی نه بیلورسن بنم کوزم بو
معذوری طوتوب قالان اوزمی بو فقیرجوبانه احسان ایله که ثوابی والدینك
جاننه دکسون دیوب اوزمی تماميله المشیدی بن دخی بوشی سپدی الوب کیردیه
دونمشمدم انجق بوقدر یاره اولمشیدی همان دره دن امان امان صداسی
کلمشیدی بردخی آنی کوردمکه اول چوبانی کندی کلبی یا توردمش آلتنه آلمشیدی وآزی
دیشلرن صاحبنك بوغازینه صالمشیدی همان سکردوب چوبانی کلبیدن
تخلیص ایلدم اما اندنصکره آزمش بلاسن بولمشیدی پس آنك قریه سنی اهلنه
خبر ایتدم بن دخی بیله کیتدم بعض علاج ایله صحته دوندی لکن بنی بر هفته
بو خدمتدن عوق ایلدی عذرم بودر اولمغله پس حضرت شیخ اول محبنك بوعذرینی
قبول ایدوب کاکا دعا قیلمشدرکه جزاك الله عنا خیرا کثیرا من کان لله کان الله معینا
ونصیرا واما طقوزنجی سنه مژده صادر اولان کراماتندن بریسی بودرکه

حضرت شیخك

حضرت شیخك کندی اقرباسندن عباس نامنده براختیار اول عزیزك حضورینه
کلمشدر کوردیکه اغزی اکیلوب صول قولاغنه متصل اولمشدر صول یوزینك
جلدی قات قات قیرشوب شقه سیله قولاغی آره سنده بوروشوب کوز غزار اولمشدر
وصاغ یوزینك جلدی اوبله کریلوب آچلمشدرکه کوسنده قالان دف کبی ازرق
وبراق اولمشدر وسویلر اما سوزی فهم اولنمدن قالمشدر اول مرحمت کانی آنی
اوبله کوردکده آغلیوب مبارك یدیله آنی مسح ایدوب الدقالدروب دعا قیلمشدر
بعد الفاتحه اغزی کالاول طوغریلوب تمام یرینه کلمشدر بعده تکلم ایدوب
دیمشدرکه الامان شیخم بنی عفو ایله که سنك حقکده قصور ایلمشدر بوکیجه غیبتکده
سکا ناسزا سوز سویلمشدر بن اوییقوده وارد قده غایبدن برسیله کلمشدر اغزمی
بو حاله صالمشدر توبه لر اولسون دیوب یوزن یره سورمشدر واول حکیم
الهی اول بیولك کنا هی عفو ایدوب دیمشدرکه سکا بزدن بکا اولان قصورلر
حلال اولسون وحق تعالی سکا هدایت ویرسون صقین کسه نك غیبت ایلمه که
مؤمن مؤمنی غیبت ایتمك نص قاطع ایله حرامدر وبزی سوبلدکه بزوم کبی عبد
ذلیلك صاحبی عزیز ذوانتقامدر واما حضرت شیخك نقل اولنان کراماتندن
اونجی کرامتی بودرکه برکون حضرت شیخك صومعه سنه برساعت مسافه ده
بر قریه ده برحافظ متورع اولان فقیه متشرع کلمشدر وحضرت شیخه معارض
بولمشدر ابتدا دیمشدرکه یا شیخ سن نیچون جامعه کلمزسن اول دریای
حلم اکا لطف ایله جواب ویرمشدرکه یاحافظ بوصومعه مسجد نیتنه بنا
اولنمشدر بونده دنیا کلامی سویلنمك مکروه بلنمشدر تکرار دیمشدر نیچون جماعت
ثوابن طالب اولمازسن دینه رفق ایله جواب ویرمشدر اوقات خمسه ده اولاد
واحبابم جماعت اولوب فرائض آنلرله ادا اولنمشدر تکرار دیمشدرکه نیچون
اذان محمدی یه اجابت قیلمزسن دینه لطف ایله جواب ویرمشدرکه بو مسجدك
مناره سی شوکریچ قدر حجره دکه آنك اوزرنده بشی وقتده اذان اوقنمغله بومسجد
اذاننه اجابت قیلنمشدر وصلاة جمعه جامعه ادا اولنمشدر تکرار دیمشدرکه نیچون
جماعت کثیره نك فضیلتن بولمازسن دینه تبسمله جواب ویرمشدرکه قریی وقعه دنده
مقدم بو حضرده خروج اکر مانع اولسیدی جماعت کثیره ثوابی جامعده متعددکمنیت
بولنمشدر چونکه معذوردم حق تعالی اول ثوابدن محروم ایلسون که نیة المؤمن خیر من عمله
خبری ده روایت قیلنمشدر پس حافظ افندی کندی حدن بلیوب جوابن آلوب کتمشدر
اول کیجه خانه سنده یاتمشدر صباحی اویانمشکه قرآن وفقهی بالجمله اونتمشدر ایکنجی
کونی آبست الفی وغاز قیلمغی بالکلیه اونتمشدر اوچنجی کونی ایکی کوزی اعمی اولوب توزرك
یکپاره کتمشدر دوردنجی کونی متحیر قالوب آننه بتوب ایکی اوچ آدمیله حضرت
شیخك قبوسنه جان آتمشدر اول مرحمت کانی آنی اعمی کوردکده اغلیوب دعا ایتمشدر
ومبارك الن کوزینه سوردکده کوزی کلوب ظلمی کتمشدر واول اعتذار ایدوب

محاله باقمشدر ومروت کانی آکالحسین ایدوب حقی سویلک امر معروف
ایلک سعیت مشکور اولسون دیوب تسلیهٔ خاطر ایتمشدر پس حافظ افندی
غائب اولوب حذف بلوب اولکیجه بزوم حجره مزه یاتمشدر صباحی قالقوب
کالاول شفا بولوب اوزنده قلری هپ خاطرینه کلوب مسرور و ممنون اولوب
حقه حمد وثنا وشیخه چوق دعا قیلوب یوزن کوزن عتبه یه سوروب بیاده
کوینه کتمشدر اکرچه فقیرالله رحمة الله حضرتلری معنی استقامت اوزرینده منبع کرامات
اولوب مقام خلافته یتمشدر لکن بو محلده بو ذکر اولنان علامات ارادت اهل
محبته کفایت ایتمشدر زیراکه فنا فی الشیخ اولان نور محمدی یه ایروب فنا فی الله مرتبسنه کتمشدر

نظم
فقیر فانی اولان دیرجم جهانم بن　　امیر دیر او جمه بنده شبانم بن
فقیر دیرکه جهان ایچره شمس تابانم　　امیر دیرکه اکا سایهٔ نهانم بن
امیر دیر بو زمان بر و بحره حکم ایدرم　　فقیر دیرکه ملک جاودانم بن
امیر دیرکه لسون ناس ایچنده مقبولم　　فقیر دیرکه کوکلرده طاتلی جانم بن
فقیر دیرکه جهان محنتندن ازاده م　　امیر دیرکه بلاسهمنه نشانم بن
فقیر دیرکه اولمدر قتمده شهد و شکر　　امیر دیرکه اولدم تنی چیانم بن
فقیر دیرکه قیامتده یوم حساب اولور　　امیر وحقی دیر اول غمله یه کمانم بن

نوع تاسع

غوث اعظم علوی شیخ اسمعیل تلوی فقیرالله رحمة الله حضرتلرینک رئیس
ختنامی و مانند اولاد کرامی بولنان حلم وحیا معدنی درویش عثمان
حسنی حقیرالله رحمة الله حضرتلرینک رحمت حقه انتقاله مرادلرینک
واحضرت شیخ الذکر بو تحقیق بو نظرله تربیه و نیچه حکمتله توصیه و حکیمانه تربیه
قیلدیغی بلدیدر ای عزیز معلوم اولسونکه چونکه مرحوم پدر افندی بیک سکسان تاریخنده
حسن تلعه سنده دنیایه کلمشدر واوتوز ییل قدر اوقیوب یازوب چلبی افندی اولمشدر
و یوز اون تاریخنده تار بارده ایله یانغه یاقلمشدر و یوز اون بشده دنیادن
اوصانمش مرشد کامل ارزوسن قیلمشدر و ارضرومه کوچوب درت بش ییل
انده قالمشدر و یوز یکرمی ایکی تاریخنده اون ییل سیاحت قصدیله ارضرومدن
اون کولک یره کلمشدر و عدیم المثل اولان عزیزی انده بولمشدر پس آنک سایه
اون سنه سعادتده قالمشدر وهموم وغمی سرور وحضوره تبدیل اولمشدر
و صحبتی برکاتیله خواص اولیا مرتبه سن بولمشدر واحوال اهل قبوره مطلع اولوب
کشف حسی دن حظ الشمدر واشراق قلوبه واصل اولوب کشف خیالی دخی بلمشدر
اعنی حضور نده بولنان کسنه نک خیالی آنک آیینهٔ قلبنده منعکس اولوب اولمشدر
و وحوش وطیور آنکله الفت قیلمشدر و بو زینت جهانده الی ایکی سنه جلوه ایله هر مراد
المشدر لکن عالی همتیله اقصای کمال اولان زلال وصال آرزوسنده قالمشدر
سایر مقامات وکرامات بلکه ماسوی اولان خیالاتی نظر بنده صالمشدر

مراد

مراد و مقصودی انجق موت ایله بولنان کمال وصال اولمشدر حتی کندی یارانندن
ملا زیاد نامنده اول قریه ده بر مسجد امامی تنها ده برکون پدر افندی یه دیمشدرکه
سن بو عزیزک عندنده اولادندن اعز ایکن اون سنه دن برو نائل مرام اولمدکمی
اول دخی جواب ایتمشدر که هنوز اقصای مرادمه نائل اولمامشمدر سئلهٔ و عزیز
اولسونکه نائل مرام اولدیغمکی سکا خبر ویره یم یا تور اولسک بیله سنی قالدره یم
و بو وعده اوزرینده اون کون مرور ایتمشدر بعده پدر عزیزم مریض اولوب امام
موعوده اکا بش کون بلکه بش کیجه خدمت ایتمشدر بو مدتده او مرحوم اکل و شرب
وتکلم ایتمیوب حرارتله بیخود یاتمشدر چونکه سنی سنبی الی ایکی اولوب وعده سی
یتمشدر وتاریخ هجرت بیک یوز اوتوز ایکی یه کلوب ماه رجب اصم نصفنه
کتمشدر پس بز اول یار غارم پدر و مادرم وغمکسارم وجروحاتم وغربت
یولداشم درویش عثمان افندی جمعه کیجه سی صباحه یقین دنیادن آخرته انتقال
ایتمشدر و بو دار فنادن اول دار بقایه کتمشدر وحق یولنده جان ویروب
ووب وصاله یتمشدر و نائل مرام اولوب رحمت دریاسنه باتمشدر و بنیم
اول کیجه بشقه جه مسافر اوطه سنده یاتمشدر صباحی قالقوب خسته
پدری کورمک مراد ایلدکده آنی بکلیانلر بنی آلدانمشدر دیدیلرسن وار ابتدا
نمازی قیل صکره کل که خسته سنک راحت ایتمشدر بن بو سوزی تصدیق
ایدوب جامعه کیدوب کوردم که جمله جماعت صبح انقب ایتمشدر
ینه تفطن ایدمیوب ظن ایلدم که خلق ذکرام طوتمشدر چونکه نمازی
قیلوب حجره مزه کلوب کوردم که پدر افندی کتمشدر پس دخی بنم اکلیوب
اینمم ایتمشدر هالیکه کوکلم اول خلیفه غیوم بغرم ایله طولوب حضرت فراقیله
مرحوم ایله بنم ارام و بیلانه بوم اولمشدر و مسموم اولان کبی اوریله فریاد و افغان ایدیچک
ایلدم که سقف حجره بی لرزه ایدوب صدای الیم بجایه کیدوب جمله ایکی نفر بو تنار کنده
ایکن آنی کورد م که خلق اودکمشوب اول مرحمت کانی کلمشدر بنی خوش حزینه
ووالم بلدت الکشلمکله بنده قیام ایدوبیچه کوکلدن شمک حبیبه هم صبور اولورم
عزیز افندیمز کنده کلوب تعمیکرو نه حجملوا ایله جکم بن بلوردم هان اول حضرت ایروب
محله ایله سلام ویروب غریب الو غلتک باشی اوجنده قاعد اولمشدر و شهید
غمقیلک دوجهوینهر فاتحه اوقیوب مراقبه طالمشدر و بو حقیر اولسه
عزیزلی قرشو سنده لمرحوم لک ایلاغی سیمتنده ایاقده قالمشدر مکرمنه عنایت
حق ایله سجده مع قطعه اولمشدرینه نقای آنی کورد م که رأس شریف قالدروب
نظر کیمیا اثریله بو قیصه باقوب تبسم ایلدک فقط ملا ابراهیم ملا عثمان لفظیله
ورتیبمک تعریفه قیلمشدر اول اثناده اانک مبارک صدیقنه شمشک مثالی بر نور
لامع براق اوروب آنکله قالمشدر اول دخی بنم حقمه دروت سیمنه یوده کیم
سرو حیاتیله دیرم بو نیجه حزن والم کیدوب یرینه سرور ولذت طولمشدر

واولبابای عالم بوینین مجددا احیا ایدوب کندی مکاننه روان اولمشدر
وکرکا اول ذوق ایله اوبله طولمشدرکه جوامینی بیله طاشروب دوکلمشدر
بیراملق الایشلجدید دانواعی کیدمکه اول دوز مانم بویلجه عید اکبر ومورود
اعظم اولمشدر وفکرمده قالوب غمچکن احباب اوادسرورمدن تجب قیلمشلر
حق تعالی اول پدری غریق رحمت ایلسونکه بواوغلی آنلرنه حیاتی حالنده مغموم
اولمشدر ونه وفاتی وقتنده محزون قالمشدر ومرحوم پدر افندینک
یوزن آچوب باقدم کالدکولمشدر وبشره سی نورانی وبتی کرم واعضاو مفاصل
نرم کویاکه اول نائم اولمشدر وجنازه سی نمازن حضرت شیخ افندی قیلمشلر
وانلرک جنازه سی نمازینه اوچ قریه خلقی وجمیع سرایلی کلمشدر وبنبوز قدرده نعی
دخی اغلشوب خرمن یرینک برکوشه سنده جمع اولمشدر وآنلرک وفاتیجون
براوغلندن غیری اول مملکتک خلقی بالجمله محزون قالمشدر زیراکه حضرت
شیخنک محبتیله درویش اوغلی دخی محبوب القلوب اولمشدر وبعدالدفن
والتلقین ثمام عود اویتورسز قالدیغمدن همان واروب اوساعت کندی
خانه سنده اهل واولادی یاننه حزن ایله یاتوب اویقویه طالمشدر فی الحال
امام اولدیغی کندی آیاقنه مسرور بولمشدر پس آنلرداهل واولادی آنی نائم
ایکن خانه قائم کوروب تعجب یاننه واروب صورمشلرکه سکا نه حالت اولمشدر
امام اغلیوب آنلره جواب ایتمشدرکه اول لیش کوندن مقدم عثمان افندی
مرحوم ایله وعده مز وار ایدیکه نائی مزام لوادیغی بکا اعلام ایله نائم اولسم
ایله بنی قائم ایدوب کیده پس اول وعده سینه وفا ایجون شیمدی سرور ایله کلمشدر
بنی بوشاعتدن طوتوب امیاوز سن قائم اولدکه ابن مراد مله دائم اولدم دیو
بختم قیلمشدر همان امام آلیست آلوب حضرت شیخه کلمشدر واول
وعده وفا مادنسن نقل ایلدکده اولدعین زکا خطاب ایتمشدرکه یاملا
دیباده اوغلوم ملا عثمان حلیم وسلیم ومستور وسلیم اولدیغندن حالت
حیاتنده کالدایدوب خواص اولیا مرتبه سنه یتشمشدر غالبا حق تعالی ارواح
اخص خواص ایله اولمغی مرادایتمشدر ولکن شاءالله تعالی آنلرک زمره سینه
کیتمشدر پدر افندی مرحومک اولدیبی ضعیا حبت عزیمی آنلرمری بقیه سیه
اشارت ایمش رحمة الله علیه روحیچون الفاتحه وپیدر افندی مرحومک
وفاتی کونی آنلرک رفیقی اولان ملا محمد صفهرانی دخی علیل اولوب برهفته
قالوب اولدخی وفات ایتمشدر رفیقندن بر هفته صکره کلوب برهفته
صکره کیتمشدر وحضرت شیخ آنلرک دخی جنازه نمازن قیلوب اول دخی
مرادینه یتمشدر رحمة الله علیه روحیچون الفاتحه ایشته بابای عالم اوغلی
بوینیمده شفقتیله النفات ایلدیکندن مرحوم پدر افندینک صکره آنلرک خدمتی
بزه میراث قالمشدر واولحکیم للی بوخوی حصه سی ایچه حکمت شریفه ایله
ترتیبه

تربیه قیلمشدر کوکل امراضندن صحت بولدقده محبتیله آنی اجری المتعدد پس
توحید وتوکل وتفویض وتحمل وتسلیم ورضا مقامنه داخل اولمشدر وجان
وجهاندن اعز والذ نعمتلر بولمشدر وجمله دن اعلا واعلی معرفت ومحبتله فنا الی
بولمشدر واولطبیب قلوبک بومریض عیوب ایچون ترکیب ایلدیکی حکمت شربتلری
الفاظنک ظروفیله تیمنا بومحله نقل اولمشدر پس اول مرشد کامل بوجاهل غافل
غلامی ارشاد ایدوب اقتضا ایلدکجه بر دایکیشر حکمت بیورمشدر ونیجه اشارات
وبشارتله کوکل علاجاتن طیورمشدر ملا ابراهیم من وحد الله نجا من عذاب
ملا الکل من الله والکل الی الله ملا الکل مع الله والکل لله ملا الکل بیدالله والکل
افعال الله ملا من احب الله احب قراءة القرآن ملا قراءة القرآن غذاء روح الانسان
قراءة الفاتحة جالبة ودافعة ملا من احب الله عمل بمضمون القرآن ملا ابراهیم
من احب الله اتبع حبیب الله ملا من احب الله احب حبیب الله من احب
حبیب الله اکثر من الصلوة علیه ملا من احب حبیب الله عمل بسنته من احب
حبیب الله قرا حدیثه ملا کتاب المصابیح کله من الاحادیث الصحاح ملا ابراهیم
انا ماذون من ابی وهو ماذون من اجدادی بتعلیم العلوم اجمعین واذنت لك
بتعلیم المصابیح وتفسیر المعالم وعلوم الدین ملا افضل العبادة هو تعلیم علم الدین
للمسلمین وافضل العلوم علم الصلاة فانها معراج المؤمنین انت صلی الفرائض
فی الوقت مع السنن انما بالجماعة علی الامکان ملا الشریعة المحمدیة ثمرة شجرة الوجود
واتباع الشریعة یعطی السعود احذر ان تخرج من دائرتها ایاك ان تفارق
اجماع اهلها ملا ابراهیم الدنیا لعبة الصبیان الدنیا خیال ونقصان الدنیا
کالظل الزائل الدنیا کالرؤیا الباطل ملا امور الدنیا لیست بحق الدنیا مثال
قید یحلی ملا الدنیا خراب والبقاء لله اترك الکل وتوجه الی الله الدنیا عدو
والعقبی مددی والمولی ابتی ملا ابراهیم الاصل هو القلب والشرط هو
المحبة وجد المولی من فی قلبه طلبه لانه قریب من العبد وهو معه ملا ابراهیم
الریاضة للمحب عادة تقلیل الاکل والشرب صحة وراحة ملا کتاب ابیك
یقول ماء لا یمنع الریاضة انا اکل خمسة ایام مرة اشرب الماء بهذه الکاسة وان
فلانا بقی یوما عطشانا فشرب جرعة من الماء وذلك یفسد الریاضة ملا اکل
هذا الخبز عفص بحلال انا اکل فی الیوم واللیلة مرة لقیمات من ای طعام
وجد ملا ابراهیم تقلیل النوم حضور وسرور ملا اللیل نهار المحبین اللیل
حرم العاشقین ملا انا فی بدایة حالی کنت احیی اللیالی وانتظر طلوع الفجر وانظر
کیف یضیئ والآن اصلی العشاء واتوضأ وانام الی ما شاء الله ملا ابراهیم
الصمت حکمة بلیغة وخصلة ملیحة ملا صمت اللسان معین لصمت القلب
وصمت القلب موجب لمعرفة الرب ملا سلامة الانسان فی حفظ اللسان
والقلم احد اللسانین ملا الستر صدیق ملازم وستره امر لازم لا تقل غیر الصدق

ولا تقل كل صدق ملا احوال القلب على اللسان نقصان الحال وخسران اذا كان افشاء
سر المخلوق يوجب العقاب فكيف سر الخالق ملا ابراهيم الراحة فى العزلة والسلامة
فى الوحدة ملا الناس ما عملوا على حالنا الناس ما عملوا احكاما على عملك ملا نحن خلقناك
مع قلبك فكن انت مع ربك انت ما بقى لك شغل مع احد ولا ميل الى عدد ملا نحن ما
معاملة مع المخلوقات ولا التفات الى الكائنات صحبة الخلق ضياع والانس الانقطاع
ملا الخلق حجاب لبصرك عن شهودك وانت حجاب لقلبك عن شهود ربك فانت
محجوب عنك بهم والحق محجوب عنك بك ملا كن مع الله كان لا خلق ومع الخلق
كان لا نفس اذا كنت مع الله كان لا خلق فقد وحدت وعن الكل نفيت واذا كنت
مع الخلق كان لا نفس فقد عدلت ونفيت ملا ليس الا خلق وخالق فان اخترت
الخالق فقل فانهم عدو لى الا رب العالمين ملا انت بين الله والخلق فان علقت قلبك
بهم خذلوك وان علقته بالله خدموك اترك الخلق وادخل الى قلبك وحدك
ترى مونسك فى الخلوة سرك ملا ابراهيم افضل الذكر لا اله الا الله وتكرار الاسم
منح لمحبة الله من ذكر الله وحده ذكره الله واحبه ملا حقيقة الذكر الله شيئا ما سواه
ان نسيت الكل بقيت مع الله ملا من قال كل يوم خمسمائة مرة لا اله الا الله واسم الجلالة
الى ما شاء الله بالاخفاء فقد سلك طريق الاولياء وطريقنا اويسى والتلقين
فيه من الله ملا الذاكر من لا يخطر بباله سوى مولاه ولا يغيب عن معناه ولا يميل
الى هواه الذكر الدائم غذاء الارواح ملا ابراهيم الفكر التام عادة الاولياء الكرام
تفكر ساعة فى نفى وجودك خير من عبادة سنة باثباتك له ملا الخاطر خطاب
يرد على الضمائر فاذا كان من قبل الملك فهو الالهام واذا كان من قبل الشيطان
فهو الوسوسة واذا كان من قبل النفس فهو الهوى واذا كان من الله بالذات فهو
الخاطر الحق فعلامة الالهام ان يرد بضعف موافقا العلم وعلامة الوسوسة ان يرد
بضعف مخالفا العلم وعلامة الهوى الحاح فى القلب بسرور وشر قويا فى الالحاح
معاودا حتى يأتى به وعلامة الخاطر الحق انه يرد على القلب بقوة ولذة ومعرفة يعرف
بغتة عند وجدانه فى الخير والخلق والاصل ويعقب سرورا وعلما وحلما وراحة
وامنا وتوكلا وتفويضا وتسليما ورضاء ومعرفة وحبا وحكمة ولطفا ومن كان
مال الحرام لا يقدر ان يفرق بين هذه الخواطر القلب رباط اضيافات الخواطر ملا ابراهيم
توكل على الله وفوض امرك الى الله ملا توكل بالله وسلم امرك الى الله ملا انت مثلنا
سلم امورك الى الله ملا انت محسوب علينا نحن نبعث لاهل بيتك نحن نعطى الاولاد
ملا المتوكل ماؤه فى البر وخبزه فى الغيب لا هم له فى القلب ولا دارهم فى الجيب ملا ابراهيم
ما اختار احد حالا الا كان عليه وبالا ملا فى الاختيار آفة وفى التفويض راحة فدع
الاختيار الى ربك لانك لا تدرى نفعك ولا ضرك ملا انظر الى ابراهيم عليه السلام
كيف توكل على ربه واعتمد عليه فى كل حاله وحين القى فى النار ما استعان من احد
ولا من جبرائيل عليه السلام قال له جبرائيل هل لك من حاجة قال اما اليك فلا واما اليه

بلى قال فاسئله قال علمه تعالى بحالى حسبى عن سؤالى واستعان يوسف عليه السلام من صاحب
السجن فقال له ربه كيف وثقت بمخلوق عاجز وعرضت قصتك عليه ورفعت
حاجتك اليه وانا المعطى والمانع وانا الضار والنافع ملا التوكل والتفويض والتسليم
والصبر والرضاء اصول فى طريق حصول الوصول الى الله تعالى ملا ابراهيم الصبر
الهام من الله والعجلة وسوسة الشيطان التحمل امن وامان ملا الصبر اوله مر كالحنظل
وآخره حلو مثل العسل ملا الله معبود يحب الصابرين هو يبلى عبده ويعين ملا العلم
بالتمييز والحلم بالتحمل القلب سلطان ومخته التوحيد وتاجه الحلم العلم مرتبة
جليلة والحلم عطية عظيمة ملا ابراهيم من رضى عن الله فقد رضى الله عنه ملا
الرضا بالقضاء من شان الاولياء ملا البلاء من الحبيب عطاء فالسخط للعطاء خطاء
ملا كل الخير فيما اختاره الله والاحسن ما فعله الله ملا كيف ما فعل الله المليح ذلك المليح
ما اعطاه الله فارض بما قدر لك الله ملا اول مقامات المعرفة الصبر على مراد الله
واوسطها الرضاء بمراده وآخرها ان تكون بمراده ملا ابراهيم انت موعود بمعرفة ربك
ومحبته وعطية الله تعالى ليست بالسعى والجهد بل بعنايته وهدايته ملا لو اردت
معرفته عشرة ايام بالصدق لاعطاك بل ان اردتها يوما وليلة بالتوجه التام
لهداك ملا ارجو من الحق سبحانه ان يبلغك الى مقصودك ملا اسئل الله العظيم
ان يعطيك مرادك ملا انى قد دعوت الله تعالى وسألته ان يسهل عليك جميع مراداتك
اذا اراد الله تعالى ان يتعرف لعبده وضع نوره فى قلبه ليعرفه به ملا نور المعرفة فى قلب
العارف كالشمس فى العالم اذا طلعت من خلال كل ثقبة البسه من نوره ملا ان الطاعة
والمعرفة يجعلان العبد اميرا وان ضدهما يجعلان الامير اسيرا ملا ان عرفت نفسك
ذليلا فقيرا عرفت ربك عزيزا قديرا ان جهلت ربك تحركت وان عرفته سكنت
معرفة الله سعادة الدارين ومحبته قرة العين ملا المحبة ثمرة المعرفة والمعرفة هداية
ازلية ملا اول ما يطلع فى سماء القلب نجم الحكمة ثم قمر العلم ثم شمس المعرفة فبضوء نجم
الحكمة تشاهد حقائق الاشياء وبضوء قمر العلم تشاهد عالم المعنى وبضوء شمس المعرفة تشاهد
حضرة المولى ملا ابراهيم من كان له حبيب مثل الله فكيف يميل الى غيره ومن كان له طبيب
مثل الله فكيف يركن الى غيره ومن كان له صديق مثل الله فكيف يخاف من غيره ومن كان له
صاحب مثل الله فكيف يشتغل بغيره ومن كان له جميل مثل الله فكيف يشاهد غيره
كما قال تعالى كذب من ادعى محبتى وخطر بباله غيرى ملا من احب الله آثره على ما سواه
من ترك غير الله صفى وقته مع الله من احب الله فقد احبه الله ملا من احب الله غلق
على نفسه ابواب المقالات وعلى قلبه ابواب الكونين فى جميع الحالات ملا ليس كل عبد
للتذكار ولا كل قلب يصلح لمحبة الجبار ملا قلوب المشتاقين منورة بنور الله
فاذا تحركوا اضاء النور من اقدامهم ملا الشوق يكون الى البعيد الغائب وهو قريب
مجيب فكيف تشتاق اليه بل تحبه لحبه ولحب من يحبه ملا انا فقير الله احب من يحب الله
ملا انت محبنا منذ خلق السموات والارض ملا انت لست للجنة ولا للنار بل لاجل محبتنا فى الله

ملا انت ولدنا . انت عندی مثل عبد القادر . انت كنل اولادی امرانت لی
دع الاستحياء وعلی فاقبل . انت منی ابشر ما تفعل انا اقبل ملا ابراهيم قربنا بعيد
و بعيد نا قريب انت عندی ايما كنت لو رميتك فی البحر لردك الله علی ملا
هنالك ايضا نحن نربيك الله معك هو بعينك وتحفظك الله يعطيك عمرا طويلا
ومالا واولادا كثيرا ويجعل عاقبتك خيرا ملا ابراهيم النفس الزكية نجم والقلب
السليم قمر والسر الصافی شمس فمقام النفس فی الباب ومقام القلب فی الحضرة
ومقام السر فی المخدع قائم فی الحضور بالخضوع فيتلقن الحكمة ويلقنها القلب
والقلب يلقنها النفس والنفس تملی علی العين او اللسان او القلم ملا المؤمن اذا عمل
صالحا انقلبت نفسه قلبا ثم انقلب قلبه روحا ثم انقلب روحه سرا
ثم انقلب السر وصار فناء ثم انقلب الفنا وصار وجودا فحينئذ يسقيه ربه
ما يسقی ويزرع ما يزرع ملا متی طلبته بالعقل والتفكر فقد ضللت ومتی طلبته
بالفقر والتحير فقد اهتديت وهو معكم اينما كنتم فی الدنيا والاخرة ملا اذا كنت
معه حجبك عنك واذا كنت معك استعبدك له فالفنا خروجك عنك والبقا
توحيدك اياه ملا ما دمت انت انت فانت مريد فاذا افنالك عنك فانت مراد
فالسعادة العظمی غيبتك عنك والدولة الكبری وجودك به ملا المعرفة طريق
الفناء والفناء طريق التوحيد ما صحت لنا وفيك بقية سوانا فاذا فنيت
عنك صحت لنا فاودعناك سرنا وابقيناك بنا ملا اذا استانست بك
استوحشت عنه واذا استوحشت عنك استانست به ملا ان ملت اليه قربك
وان نازعته ابعدك قربك عنه خروجك عنك وبعدك عنه وقوفك معك
ملا ان جئت بلا انت قبلك وان جئت بك حجبك فانفصل عنك تشهده فی قلبك
تنفنی عنك وتبقی به فلا تشهد فی مرآة الوجود الا وجه الموجود انتهی كلامه
ملا ابراهيم غلامه رضی الله عنه وارضاه وجعل مقعد الصدق مأواه
بيت خذ العلم من افواه الرجال بقلب لا بعقل ذی جدال
وحضرت پیر بر تدبیرك بو حقیر فقیره اعطا ايلديكی هدايا سنك برى زين
العابدين حضرتلرينك بو منظومه سيدر كه مطلوب اولانه اوقومليدر منظومه

عباد الله رجال الله اعينونا بعون الله وكونوا عوننا لله عسی نحظی بفضل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

فيا اقطاب ويا اوتاد ويا ابدال ويا اسياد اجيبوا يا ذوی الامداد وفينا اشفعوا لله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

الی من غيركم اذهب ومالی عندكم مذهب ومنكم يحصل المطلب وانتم خير اهل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

تعالوا وانظروا بالله تعالوا وانصروا لله بحق الله بجاه الله نحب بعون الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

اجيبوا

٩

اجيبوا يا كرام القوم وخلوا عنكم النوم وهبوا وانصرونا اليوم وكونوا عوننا لله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

تعبدنا كرام الحی وزادت نار اهل الحی وانتم باب رب الحی ومالی غير باب الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

فيا ربی بسادات تحقق لی مرادات عسی تأتی بشارات ويصفو وقتنا بالله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

فيا رباه يا ربی ويا غوثاه يا حسبی ازل يا سيدی كربی والحقنی باهل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

فيا طه ويا يس ويا حم ويا طس انا عبد انا مسكين ومالی غير ذكر الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

سمعنا منك يا محبوب وجاء السؤال والمطلوب واسمك عندنا مكتوب ووصفك زين اهل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

سألناكم سألناكم وللابواب جئناكم وفی امر قصدناكم فشدوا عزمكم بالله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

بقرآن وجبريل وتورات وانجيل وما فی آی تنزيل اعينونا لاجل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

باسماء واوصاف وذات اوصاف وابرار واشراف واخيار ورسل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

بطه سيد الكونين وسيد والد الشابين وانتم نور عين العين الی مقصدی لله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

برب قد تولاكم واعطاكم واولاكم وفی الاكوان والاكم اعينونا بجاه الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

فشدوا سيفكم يا قوم وهبوا وانصرونا اليوم فحاشا يعتريكم نوم عن الراجی لكم بالله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

فهبوا يا اولی الالباب تعالوا وافتحوا الباب وانتم جملة الاحباب وانتم خير اهل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

فزين العابدين واقف علی ابوابكم عاكف ومن تقصيره خائف ولا يشكو لغير الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

وانتم بابه يا قوم فيا قوم اشفعوا يا قوم واهل البغی قد تاهوا ولم يدروا باهل الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

باسم الله فتحنا الباب وصلينا مع الاحباب ودارت بيننا الاكواب شربنا ما بسم الله
بحق الله رجال الله اعينونا بعون الله

ضيفنا ثم وافينا وحيينا ولبينا وفی الابواب ناجينا وجدنا كل اهل الله

بحق الله رجال الله　　اعینونا بعون الله

ونادانا منادی الحی　　اجبناکم وزال الغم　　وجاءت فی حماکم حی　　وقولوا الفتح لله

بحق الله رجال الله　　اعینونا بعون الله

وماکنا بک اشباح　　ولکن تفرح الارواح　　من الفتاح للفتاح　　بهذا جاء سر الله

بحق الله رجال الله　　اعینونا بعون الله

فیا ارکان بیت الله　　ویا جیران حجر الله　　بکم طبنا وحق الله　　وهذا شان اهل الله

بحق الله رجال الله　　اعینونا بعون الله

وزین العابدین مفتی　　علی ابوابکم حقا　　فما شابعده بشقی　　ایا سادات بنی الله

بحق الله رجال الله　　اعینونا بعون الله

نوع عاشر

غوث اعظم علوی شیخ اسمعیل تلوی فقیرالله رحمه الله حضرتلرینک مرحله متانتی وطریقته استقامتی وحقیقتده امامتی واندن جمهورنک استعانتی وحیات مستعاره سنده مدت اقامتی و زمان انتقال ورحلتی بلده دار عزیزه معلوم اولسونکه فقیرالله رحمه الله حضرتلرینک روح پاکی عالم قدسدن بولنشدی وعجز عنایتله تربیه قیلنشدی وانک ولایت فطرتی سی خداداد ایدی وسعادت جبلیه سی مادر زاد ایدی انی کورندک قلوب ونفوس آکا محب ومنقاد ایدی واول محبوب قلوب ملوک ایدی ومخدوم عموم اهل سلوک ایدی آنک جناب سعادتی کعبه حاجات خواص ایدی وباب دولتی مقصد عامه ناس ایدی آنی کوردن علما وعامه ولایت تامه سنه تسلیم ایدی واول عصرنک فریدی ودهرنک وحیدی وقدری عظیم ایدی آنک صیت جلیلی عربستان وکردستان اقطارنده مشهور اولمشدی وذکر اسلامبولدن هندستانه واردب ایران وتورانه طولمشدی احرار آکا اختیار ایله خدمتکار اولوب رقیتنی قبول قیلمشدی وصحبتن بولوب خدمتن قیلانلر حلاوتنی اغلاسن بولمشدی آنک مبارک باشنده وصدر شریفنده کونشک نور مشعشع کورمشدردی وآنی کورنلر اول عزیزی خبرسز سومشدردی واندن الدلدرت الوب آنکله ابردکلرینه ایرمشدردی وانک جمالی خیالنی نقش ضمیر ایدنلر صفاسن سورمشدردی واول واسطه ایله مجلس حضوره کرمشدردی زیراکه اول وصی همام طریقت محمدیه ده امام ایدی وعلاما مرشد کامل انک تمام ایدی توفیق آنک رفیقی وحالت وسطی طریقی ایدی وانس آنک ندیمی وبسط آنک نسیمی ایدی وحکمت انک مشیری وفکر آنک وزیری ایدی وصدق آنک رایتی وحلم آنک صناعتی ایدی ومکاشفه غداسی ومشاهده شفاسی ایدی وآداب شریعت آنک ظاهری واطوار حقیقت آنک سر طاهری ایدی اول معدن عرفان مشروح الصدر وعظیم الشان ایدی وخوارق عجیبه لی حد وحالات غریبه سی بی پایان ایدی وقطب اولیای زمان بلکه غوث هر لهفان ایدی نته کیم عالمده اول روح روان

اولیای عصرینه سلطان وجمله یه صاحب فرمان ایدی وعاشقلره جانان ودردلیلره درمان ایدی وجمال وکماله شمس تابان ایدی واهل بصیرت آنک علو شاننده حیران ایدی کذلک ملوک عالم صورت اولان شریف مسعود مکه مکرمه وسلطان هندستان وسلطان محمود آل عثمان وآنک اکثر وزرا وجمیع امرای کردستان آکا عیان وپنهان مکاتیب ونذور وارمغان ارسال ایدوب هر بری انک دعا ورضا وهمتن جویان ایدی وقبول دعاسی ولذت رضاسی ظاهر ونمایان ایدی واقبال عزتی ونفوذ همتی کونشدن عیان ایدی وآنک احتیاطی آلقاسی وفقرایه عطاسی بی امتنان ایدی وزائرلره نصح وثناسی وسائرلره حب ودعاسی منت وبجان ایدی وثقلین آکا تعظیم واکرام ایله امرینه رام اولوب رضاسن خواهان ایدی زیراکه اول مرشد انس وجن وشیخ اهل عرفان ایدی وعزیز اهل عالم ووارث خلافت آدم ووصی حبیب رحمان ایدی نفعنا الله تعالی من برکاته آمین اما شریف مسعودک اول محبوب قلوبه کوندردیکی مکتوبک عنوانی بو در الحمد لله الذی جعل مرآئی قلوب اولیائه مجالی جمال وجهه الکریم والاح منها علی صفائح وجوههم لوایح نوره القدیم فصاروا بحیث اذا رُؤوا ذکر الله والصلوة علی افضل من ارتفع حجب الکون عن بصائرهم وانکشف سر سریان وجوده الساری فی الکل علی سرائرهم فما رأوا فی الوجود الا ایاه بعد ابلاغ جواهر بواهر الاسلمة التحیات وزواهر نوادر الاثنیة الوفیات بالروائح الطیبات واللوائح المکرمات الی من عنده قلبی معهم ومن شوقه جسمی سلم معدن اللطف والجود ومنبع فیض الودود شیخنا وشیخ الثقلین عین الانسان العین ظل الله فی العالم ووصی النبی المحترم صلی الله تعالی علیه وسلم اعنی به العالم العامل الفاضل الکامل حضرت مولانا فقیر الله الغوث التلوی قدس الله سره العلوی واما سلطان محمودک اول عزیزه کوندردیکی مکتوبک عنوانی بو در الحمد لله الذی کشف لاولیائه ما لا یحیط بعلمه العقل والقیاس واول محبیهم ومعتقدیهم الی ما لا یمکن الوصول الیه لسائر الناس وقرب خواصهم منه بحیث من وجدهم عرفه ومن عرفهم وجده بلا التباس فمن قبل احدهم لجا ومن قبله احدهم فقد وصل الی الله بالاستیناس والصلوة والسلام علی من شرب من عقار القدس وجلس علی بساط الانس وعلی آله واصحابه الذین شاهدوا اسرار اجلال الاحدیة فتلالا اوصافهم فی شهود الربوبیة اما بعد سلام قولا من رب رحیم الی حضرت شیخنا العظیم امام الطریقة وهمام الحقیقة قائم مقام الارشاد وناظم امور العباد المتوجه الی الله فی جمیع احواله والداعی الخلق الی الحق بحاله وقاله خلاصة الاشباح والارواح وسر الزجاجة والمصباح عارف احوال الملک والملکوت وواقف اسرار القدس واللاهوت المعروف العارف بالله والمنقطع الواصل الی الله عزیزنا ومولانا فقیر الله اداما الله به وابقاه انتهی عنوان المکتوبین

چونکه او روح پاک بو عرصهٔ خاکه اینوب کسب کمال ایلدیب عارف حق و معروف خلق اولمشدی. و مظهر عنایات ازلیه و منبع فیوضات ابدیه اولوب ایکی جهانی کوکلی آیینه سنده بولمشدی. و جمله‌لی اوزدوب عالیتی رتبسن بلوب آنکله تک و تنها قالمشدی. پس بو جهان جور و جفادن اعراض ایلدیب عالم ذوق و صفایه متوجه اولمشدی. و بو جهان کثرت کدورتدن اوصانوب عالم وحدتک زلال وصالنه مدام آرزو قیلمشدی. و بو کارخانه ده برچوق عجیبه ایله نوبتی صاووب رحلت وقتی کلمشدی. و بو دار فنادن اول دار بقایه انتقال اکا اساد اولمشدی. زیراکه اول اهل بقابیزه وعنده موت اختیاری برله اولمشدی. و روح پاکی بدنی مرقدنه حبلی المتین قالمشدی. و قتا که اول عزیزلر سنی سینی ثمانینی تجاوز قیلمشدی. و تاریخ هجرت بیک یوز قرق بیک سنه‌لی بولمشدی. پس اول بیلک شهر شوالی نصفنده اول جمله تن پلی برهفته قدری تحرد وزن طالمشدی. جنت برجمعه کیجه‌سی خلق ایسنه اونیه صانمشدیکه اول مریض اولوب بی خود قالمشدی. بعده برجمعه کیجه‌سی بعد العشا اول حالندن برعالم حسنه کلمشدی. و اولاد و اخفادن یاننده دعوت ایلدیب علم و صلاح ایله وصیت قیلمشدی. و جمله نک ذمنی ابرا ایلدیب تربه‌سی اوقاتنه بیوک اوغلی عبد القادر افندی‌نی متولی قیلوب تسن شریف او قومه‌لی خاطرینه صالمشدی. و اول اثناده صومعهٔ شریفه‌سی رایحهٔ طیبه ایله طولمشدی. کویاکه بر رحقه عود و عنبر یاقلمشدی. و اولاد و اخفادی غموم و احزان ایله طولمشدی. و اکا اول کیجه لیلهٔ عید و سرور اولمشدی. و قتا که اکا اسلام قولا من رب رحیم صداسی کلمشدی. الله دیوب جسمن قویوب حقه جان ویروب مراد المشدی. کندوسی آنده کیدوب جسم لطیفی برنده قالمشدی. چونکه اول اهل حضور بو دار غروری قویوب اول دار سروره رحلت قیلمشدی. پس اولاد و اخفادی فراقیچون اغلیوب بوزکلون داغلیوب جمه‌سن حیرت المشدی. اول شب اکا عید اکبر و سرور اعظم ایکن آنلره یاس و ماتم اولمشدی. همان اول کیجه اولاد کرامی تنهاجه صباحه دکین غسل و تکفین تکمیل ایلدیب اول وصیتی یرینه بولمشدی. و کیجه‌دن سعردا هلنه و پنالق قریه خلقنه آدم کیدوب بالجمله صباحی کلمشدی. و بی حد و نهایه جماعت کثیره جمع اولوب جمع اولوب عبد القادر افندی او غلی صلوهٔ جنازه‌سن قیلمشدی. و مرقد شریفی پدرم عثمان افندی ایله محمد افندینک تربه‌لری قدمنده قازلمشدی. و اهل قریه قرق کون صباح و مسا مرقد شریفنه کلوب قرآن تلاوت قیلمشدی. و آنده بر قبهٔ عظیمه بنا اولنوب ابجدنه تاریخ وفاتی یازلمشدی. و مرقدی اوزرینه سرتن استاره لرله اورتولی بر یوجه صندوقه یاپلمشدی. و هفته ده برکون اول قریه اهلنه مرقدی عندنه برده ایکیشر اتمک کندی اوقافندن تعیین قیلنمشدی. و مرقد منوری زیارت قیلنوب آنکله تبرک اولنمشدی. قدس الله سره روح پاکیچون فاتحه

نظم

لنترای خواجه بوزنده‌ندن بن عزم سفر قیلدم افلاکی دل و جاندن خوش راه کذر قیلدم
جان عزم سما ایتدی تا معدننه یتدی اول سمته که جان کتدی اول سمته نظر قیلدم
سیل مثلی روان اولدم و حدت یمی بولدم اول خمرله خوش طولدم بن بحری مقر قیلدم
دلدن او مه تابان کوستردی یوزن خندان مهریله ایدوب دوران بن سیر قمر قیلدم
جان ایچره او جانانه دلحسنه حیرانه عارف ایشی سیرانه بن ذوق ذکر قیلدم
اول وصلت روحانی خوش بولدی بو روح انی سیر و سفر جانی نی خوف و خطر قیلدم
حق دل دوجانه طولسون اول خمر ایله مست اولسون نی پرده آنی بولسون بن جسمی سپر قیلدم

خاتمة الكتاب

کیفیت صحبت خالق و خلق زمانی و رغبت اقارب و ابا و اخوانی و الفت ازواج و اولاد و غلمانی و معاشرت جاهیل و معارف و جیرانی و مباشرت اطعام فقرا و اکرام مهمانی و امور خارجیهٔ اعیان و امثال و اقرانی و معاملات عوام و خواص اهل جهانی و موجب مروت و الفت بولنان لطف و احسانی و هر بر صحبت و الفته مخصوص اولان اداب و ارکانی و آفات اعضای سبعه ایله آفات ابدانی و اسباب فقر و غنا و حفظ و نسیانی و بو جمله‌نی انسانه آسان ایدن توحید حضرت یزدانی فصول اربعه ایله تفصیل ایدر. فصل اول اجمال معاملات حبیب خدایی و حسن معاشره‌لی ترغیب ایدن آیات قرآنیه‌لی و احادیث قدسیه‌لی اوچ نوع ایله بیان و عیان ایدر. نوع اول مکارم اخلاق رسول امینی و اصحاب کزینی و اتباع تابعینی و علمای دینی اجمالا بیلدرر. ای عزیز معلوم اولسون که اهل ادب دیمشدر که اول حنان و دیان و رؤوف و رحیم اولان ستار و حلیم و ودود و کریم الله تعالی حضرتلرینک کلام قدیمنده وانک لعلی خلق عظیم خطابی مقامنده مقیم اولان رفیق و شفیق و حلیم و سلیم محمد امین و معین مساکین و حبیب اکرم و نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک مخلوق خدا ایله اولان مکارم اخلاق و عنایتی و جمیع ناس ایله عشرت و استیناسی و امت و اصحابیله صحبت و معامله‌سی و اهل و اولاد دیله الفت و مکالمه‌سی و اکا اقتدا ایلدیب ایزنجه کیدن و الک تخلقوا باخلاق الله امرینه امتثال ایدن اصحاب کرامک و اولیای عظامک و علمای دینک و سلف صالحینک دائما رسم عادتلری و طور و طبیعتلری جمله خلق ایله حسن خلق ایله معامله و لطف و لین ایله مکالمه ایدی. و مسامحه ایله معاشرت و موافقتله مباشرت ایدی. و اختلاط ایله رغبت و امتزاج ایله صحبت ایدی. و حلم ایله نصیحت و رفق ایله محبت ایدی. و تواضع و شفقت و بشاشتله الفت ایدی. و ایثار ایله خدمت و احسان ایله فتوت ایدی. و کرم ایله مروت و حیا ایله مروت ایدی. و مدارات ایله موافقت و تحمله مجاورت ایدی. و عفو ایله شفاعت و جود ایله سخاوت ایدی. و تودد و اطلاقت و تلطفله ظرافت ایدی. و وقار ایله سکینت و رجا ایله رأفت ایدی. و صدق ایله صیانت

وهركسه اعانت ايدى وجمله يه خير دعا وحسن ظن ايله ثنا ايدى وتصغير نفس
وتوقير احبا وستر عيوب وصفح اذا ايدى وناسك احسانلرو محاسن افشا
وكندى احسانن اخفا ايدى وكوجكلره ترحم وبيوكلره وفا ايدى وبونلر
امثالى كوزل خصال ايدى حاصلى بوكيم بزلره جمله دن اهم والزم اول حبيب اكرم صلى الله
تعالى عليه وسلم ايدى حضرتلرينه اتباع واقتدا ايلمكدر وآنلك آل واصحابنك
عادات وادابيله معتاد و مؤدب اولمقدر ورضاى مقلب القلوبى
كوكلرده آره يوب بولمقدر والكچون جمله خلقه رفق وشفقت قيلمقدر **نظم**

معدن الطاف ايدى پيغمبر اكرمى عو / حسن اخلاق ايله ذاتى اولمش ايكى طوپطولو
خلقه ايلردى تواضع كر شريف وكر وضيع / نفسى طو براق مثلى الچق كوكلى صو مثلى طورو
سوسه كر بعضى السده الله اچون ايلردى اول / كندو نفسچون سوب م اولمادى هركز عدو
كولدى هم قهقهيله سوكدى هم شتمه يه / لطف ايله بتسام ايدى يوزى كوزى الحمد دو
حرمت لطف وحيا وحلم ايله موصوف ايدى / كسه يه لا دمدى كيم كلسه اكا بيلوادرو
كندو اهل بيتى حاجاتن كوردى كندوى / دائما مسكين لر ايله اوتوردى اول اولو
نعل و ثوبينه يما القدر ديكردى كينوب / خسته كوردمك تعزيه ايچون يوردى ايكو
كه بنردى ناقه كه آت وقاطر كه مركبه / آردينه آدم آلوردى اولسه ايكى المالو
كه ترنم ايلرايدى كه ديكردى بر ديزن / جمع الاداب ايدى محقق عيبات يوزى صوبو
آردينه الكيته ياخود مرجمك جو ديا سنه / قيلسلر دعوت واررردى آره مزدى زنبلو
يردى اوچ برماغ ايله طتلى يالردى اناملرى / بسمليله اوچ طنده صو ايچردى دكلنو
اعتذار ايتسيدى كسه عذرن ايدردى قبول / يوغ ايدى عنده نه لطف ايله كرمه سولو
طور سه ذكر الله ايدى اوتورسه ذكر الله ايدى / كسه يه وير مزدى جان وكوكلنى الا كمو

نوع ثانى

جمله خلق ايله حسن خلق ايله معامله ده ولطف ولين ايله مكالمه ده ايات بينات
ايله بلدردر **الحجيز** معلوم اولسونكه اهل ادب دينمكدركه حق تعالى عبادينه عنايتيله
قيلديغى رأفت ورحمتى وبرى برلوينه لازم اولان شفقت والفق طيور مشدد شه بحكم
شريفنده لطفيله بيورمشدر يريد الله بكم اليسر ولا يريد بكم العسر ان الله بالناس لرؤف
رحيم والله رؤف بالعباد وان تعفوا اقرب للتقوى ولا تنسوا الفضل بينكم ان الله
بما تعملون بصير واذكروا نعمة الله عليكم اذ كنتم اعداء فالف بين قلوبكم فاصبحتم بنعمته اخوانا
والكاظمين الغيظ والعافين عن الناس والله يحب المحسنين فبما رحمة من الله لنت
لهم ولو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك فاعف عنهم واستغفر لهم
وشاورهم فى الامر ولا تكن للخائنين خصيما والصلح خير واحضرت الانفس الشح
وان تصلحوا وتتقوا فان الله كان غفورا رحيما فاعف عنهم واصفح ان الله يحب
المحسنين والمؤمنون والمؤمنات بعضهم اولياء بعض ان ربى رحيم ودود ولو شاء
ربك لجعل الناس امة واحدة ولا يزالون مختلفين الا من رحم ربك ولذلك خلقهم

ان الله يأمر بالعدل والاحسان وايتاء ذى القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر
والبغى يعظكم لعلكم تذكرون وان عاقبتم فعاقبوا بمثل ما عوقبتم به ولئن
صبرتم لهو خير للصابرين ان احسنتم احسنتم لانفسكم وان اسأتم فلها ان الله
مع الذين اتقوا والذين هم محسنون وقضى ربك الا تعبدوا الا اياه وبالوالدين
احسانا اما يبلغن عندك الكبر احدهما او كلاهما فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما وقل
لهما قولا كريما واخفض لهما جناح الذل من الرحمة وقل رب ارحمهما كما ربيانى
صغيرا وقل لعبادى يقولوا التى هى احسن ان الشيطان ينزغ بينهم ان الشيطان
كان للانسان عدوا مبينا قل كل يعمل على شاكلته وليعفوا وليصفحوا الا تحبون ان يغفر
الله لكم والله غفور رحيم وعباد الرحمن الذين يمشون على الارض هونا
واذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما والذين
لا يشهدون الزور واذا مروا باللغو مروا كراما اولئك يجزون الغرفة بما صبروا ويلقون
فيها تحية وسلاما خالدين فيها حسنت مستقرا ومقاما واذا سمعوا اللغو اعرضوا
عنه وقالوا لنا اعمالنا ولكم لا نبتغى الجاهلين ومن اياته ان خلق لكم من انفسكم
ازواجا لتسكنوا اليها وجعل بينكم مودة ورحمة ان فى ذلك لايات لقوم يتفكرون
ووصينا الانسان بوالديه احسانا حملته امه كرها ووضعته كرها ولا تستوى
الحسنة ولا السيئة ادفع بالتى هى احسن فاذا الذى بينك وبينه عداوة كانه ولى
حميم وما يلقيها الا الذين صبروا وما يلقيها الا ذو حظ عظيم الله لطيف
بعباده والذين يجتنبون كبائر الاثم والفواحش واذا ما غضبوا هم يغفرون وجزاء
سيئة سيئة مثلها فمن عفا واصلح فاجره على الله ولمن صبر وغفر ان ذلك لمن عزم الامور
انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بين اخويكم واتقوا الله لعلكم ترحمون يا ايها الذين
امنوا لا يسخر قوم من قوم عسى ان يكونوا خيرا منهم ولا نساء من نساء عسى ان يكن
خيرا منهن ولا تلمزوا انفسكم ولا تنابزوا بالالقاب بئس الاسم الفسوق بعد الايمان
ومن لم يتب فاولئك هم الظالمون يا ايها الذين امنوا اجتنبوا كثيرا من الظن ان
بعض الظن اثم ولا تجسسوا ولا يغتب بعضكم بعضا ايحب احدكم ان يأكل
لحم اخيه ميتا فكرهتموه واتقوا الله ان الله تواب رحيم ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذين
سبقونا بالايمان ولا تجعل فى قلوبنا غلا للذين امنوا ربنا انك رؤف رحيم
ويؤثرون على انفسهم ولو كان بهم خصاصة ومن يوق شح نفسه فاولئك هم المفلحون
يا ايها الذين امنوا ان من ازواجكم واولادكم عدوا لكم فاحذروهم وان تعفوا
وتصفحوا وتغفروا فان الله غفور رحيم وتواصوا بالصبر وتواصوا بالمرحمة
خذ العفو وأمر بالعرف واعرض عن الجاهلين واصبر وما صبرك الا بالله ولا تحزن
عليهم ولا تك فى ضيق مما يمكرون فاما اليتيم فلا تقهر واما السائل فلا تنهر واما بنعمة
ربك فحدث **رباعى** مخلوق خدايه شفقت ايت رحمت بولـ ايله لره حلم وحرمت ايت
راحت بولـ سن هركسه رفق ورغبت ايت رفعت بولـ كرايده مكه عزت ايت عزت بولـ

اعمالكم سلام عليكم

اذا ابتليتك فلم تشكنى الى عوادك اطلقتك من اسارى ثم ابدلتك لحما خيرا من لحمك
ودما خيرا من دمك ثم تستانف العمل يا ابن آدم اوجبت محبتى للمتحابين فىّ
يقول الله تعالى يوم القيمة اين المتحابون فىّ فوعزتى وجلالى اليوم اظلهم فى ظلى
يا ابن آدم المسكين رسولى فان اعطيته فقد اعطيتنى وان منعته فقد
منعتنى يا ابن آدم لا تؤذى احدا من خلقى رعايه لحقى جهانه
باغنده اى عاقل بودر مقبول اشروجن نه كسنه سندن انجفرت زمين بركسونابكن

فصل تاسع

جمله خلق ايله حسن خلق ايله معامله يه ولطف ولين ايله مكالمه يه ولطف ورفق
متعلق اولان احاديث واخبارى وكلام كبارى ومركسنه عقلينه رفتار وكفتارى
واجمال امور خارجيه مختارى وترهيب وترغيب تاملى كارى دورت نوع ايله
بيان وعيان ايدر **نوع اول** جمله خلق ايله حسن خلق ايله معامله نك
ولطف ولين ايله مكالمه نك فضائل وفوائدن احاديث شريفه ايله بيلدر اى عزيز
معلوم اولسونكه اهل ادب دمشلردركه حضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى
عليه وسلم امت واصحابنه شفقت ورافتيله حسن معاشرتى تعليم وتفهيم ايدوب
فضائل وفوائدن طيورمشدر نته كيم بعض احاديث شريفه سنده بيورمشدر
رحمان اولان الله مرحمت ايدنلره مرحمت ايلر سيز برده اولانلره مرحمت ايلكز
تاكيم كوكده اولانلرك خالقى سيزه مرحمت ايلسون و بيورمشدركه سيزدن كوچكلره
مرحمت ايلكز تاكيم سيزدن بيوكلر ميزه مرحمت ايلسون وبيورمشدركه مؤمنلر
لازمدركه برى برينه خيرخواه اولوب نصح ايده لر و برى برينه مرحمت ايدوب اعانت
كيده لر وبرى برينك اليمنه متالم اولوب مسرت سمنه بيله لر نته كيم بدنك بر عضوى
متالم اولدقده جميع اعضاى بدن آنك المن بولور تا اول عضونك المى زائل اولنجيه دك
جمله بدن راحتسز اولور وبيورمشدركه مؤمنلر برى برينك قرنداشيدر وعالم نفس
واحده كبيدر وبيورمشدركه برى بريكزه نسنه تخصيص ايلكز تاكيم برى برى كزه محبت
ايده سز وبيورمشدركه خلقك خيرليسى ناسه منفعتليسيدر انكچون اصحاب كرام
وانلره تابعين وعلماى دين مبين برى برلرينه معين اولوب منفعت ايدرلردى
بلكه اهل كتاب وذمته وجميع مخلوقاته بيله مرحمت ايدوب معاونتلرينه كيدرلردى
وبيورمشدركه امتمك ابدالى كثرت صلات وصيام ايله جنته داخل اولمازلر لكن
رحمت قلوب ايله وسلامت صدور ايله وسخاوت نفوس ايله داخل اولورلر
واول حضرت كندى مبارك اليديله يتيم اوشاقلرك باشن مسح ايدردى وانلره تلطف
ايدوب تبسم ايله سويلردى وبيورمشدركه يا معاذ يتيم اوشاقلره مرحمتلى بدبكى
اولاسن واكديكك بجرسن يقيناتهسن وبيورمشدركه كيمكه مسلمان قرنداشن دنياده
مسرور ايدرسه حق تعالى آنى دنياده وآخرتده مسرور ايدر وكيمكه مؤمن قرنداشن
دنيا غصه لرينك برينندن خلاص ايدرسه حق تعالى آنى يوم قيامت غصه لرندن

نوع ثالث

جمله خلق ايله حسن خلق ايله معامله نك ولطف ولين ايله مكالمه نك احاديث قدسيه
ايله بيلدر اى عزيز معلوم اولسونكه اهل ادب ديمشلردركه حق تعالى عبادينه غايت
تيلديكى رافت ورحمتى وبرى برلرينه اقتضا ايدن مبانات وشفقتى وحمايت ورعايتى
طيورمشدر نته كيم احاديث قدسيه سنده تنبيه وتعليم بيورمشدر يا ابن آدم انكم
لا تحسنون الا الى من احسن اليكم ولا تصلون الا من وصلكم ولا تكلمون الا من كلمكم
ولا تطعمون الا من اطعمكم ولا تكرمون الا من اكرمكم وليس لاحد فضل على احد انما الفضل
للذين يحسنون الى من اساء اليهم ويصلون من قطعهم ويكلمون من هاجرهم
ويطعمون من حرمهم ويكرمون من اهانهم فاعفوا واصفحوا وتواضعوا واسرعوا وارحموا
ارحمكم يا ابن آدم لا يدخل جنتى الا من تواضع لعظمتى وقطع نهاره بعبادتى وكف
عن الشهوات من اجلى واخا الغريب ورحم المصاب واكرم اليتيم وكان كالاب
الاب الرحيم وللارامل كالزوج الشفيق فمن كانت هذه صفاته اذا دعانى لبيته
وان سألنى اعطيته وفى قلوب عبادى احببته يا ابن آدم المال مالى وانت عبدى
والضيف رسولى فان منعت مالى من رسولى فلا تطمع فى النعيم المقيم يا ابن آدم المال
مالى والاغنياء وكلائى والفقراء عيالى فمن بخل مالى عن عيالى ادخلته النار
ولا ابالى يا ابن ادم احسن خلقك بعبادى حتى احبك واحببك فى قلوبهم
يا ابن ادم ضع يدك على صدرك فما تحب لنفسك فحبه لغيرك يا ابن آدم
من ترك العنف والغيبة والنميمة اظهرت محبته فى القلوب ونجيته عن العيوب
والكروب يا ابن آدم كما ترحم كذلك ترحم وكيف ترجو ان ارحمك انت لا ترحم عبادى
يا ابن آدم من اسند اليه اليتيم والارملة ابتغاء مرضاتى جعلته فى ظلى يوم لا ظل
الا ظلى يا ابن آدم انفق انفق عليك وبيورمشدركه يا موسى انى اصطفيتك
بسبب رحمتك على خلقى لانك كنت ترعى غنم شعيب فنبذت شاة من غنمك واتبعتها
فاصابك الجهد فى طلبها حتى ادركتها فلما اخذتها ضممتها الى حجرك وقلت لها يا مسكينة
لم اتعبتنى واتعبت نفسك فبرحمتك عليها اكرمتك بالنبوة يا ابن ادم اذكرنى حين
تغضب اذكرك حين اغضب وارض بنصرتى لك فان نصرتى لك خير من نصرتك
لنفسك يا ابن آدم احسن خلقك بعبادى وعد المريض منهم حقا جنتى وقوابى
يقول الله تعالى يوم القيمة يا ابن آدم مرضت فلم تعدنى يقول يا رب كيف اعودك وانت
رب العالمين فيقول اما علمت ان عبدى فلانا مرض فلم تعده اما علمت انك لو عدته
لوجدتنى عنده ويقول الله تعالى يا ابن ادم استطعمتك فلم تطعمنى يقول يا رب
كيف اطعمك وانت رب العالمين فيقول استطعمك عبدى فلان فلم تطعمه اما علمت
انك لو اطعمته لوجدت ذلك عندى ويقول الله تعالى يا ابن ادم استسقيتك
فلم تسقنى يقول يا رب كيف اسقيك وانت رب العالمين فيقول استسقاك
عبدى فلان فلم تسقه اما علمت انك لو سقيته لوجدت ذلك عندى يا ابن آدم

ازاد ایلر و بیورمشدرکه حق تعالی نك عبدی مادامکه مؤمن قرنداشنه یاردم ایده‌ده
مولاسی انك یاردمنده‌دور و بیورمشدرکه پدر و مادرینه اکرام و احسان ایدن
ایچون جنتك بابی مفتوحدر و بیورمشدرکه حق تعالی اول کیمسه‌یه رحمت ایلسون که
کندی ولدینه معاونت ایلر یعنی اول امری الکا تکلیف ایتمزکه اول امری ایشلمکلکده ویا
عاصی اولمسندن خوف اولنه و بیورمشدرکه اعمالك افضلی مؤمنلره بالذات سرور
ادخال ایتمکدر و بیورمشدرکه برکیمسه کندی عیالنه بردرهم انفاق ایلسه بنم عندمده
حق یولنده بیك دینار انفاقندن احسندر و برکیمسه پدر و مادرینه برکون مطیع اولسه
بنم عندمده بیك یل عبادتندن خیرلیدر و بیورمشدرکه برکیمسه عیالی ایچون ندن بر حاجت
اکلسه بنم عندمده بو مسجدمده اعتکافدن افضلدر و بیورمشدرکه ایمانی اکمل اولان
مؤمن کندی اهلیله خلقی احسن اولاندر و بیورمشدرکه نسوانه خیر صاحب اولوب
رفق و رحم ایله معامله ایلکزکه انلر کندی نفسلرینه مالك اولمیوب سیزك عندکزده
اسیر اولوب امانة الله و نعمتلردر و بیورمشدرکه کندی عبدینه یدیله ضرب
ایدن نك کفارتی انی آزاد ایلمکدر و بیورمشدرکه لساننه مالك اولانك عیوبی
مستوردر و کظم غیظ ایدن نك ذنوبی مغفوردر و بیورمشدرکه جواری
و غلمانکزه لطف و لین ایله مکالمه ایدیمز برکونده یتمش کره تقصیرات ایدرلر سه‌ده
عفو ایله معامله ایدیمز و انلره کندی ماکولاتکزدن اطعام ایلیه‌سز و کندی ملبوساتکزدن
الباس ایدوب اولادکز کبی اکرام ایلیه‌سز و انلره طاقتلرندن زیاده خدمتلر
تکلیف ایلمکزکه بدنلری لحم ایله دمدر و انلر سیزلر کبی بنی ادمدر انلره ظلم ایدنلرك
خصمی خلاق عالمدر و بیورمشدرکه هرکیمکه پدر و مادرینه مطیع اولوب صلهٔ رحم
ایلسه و اهل و اولاد و خدامینه ملایم سویلسه و اخوانه اکرام ایدوب کندی
خانه‌سنه ملازمت ایلسه تحقیق اولکیمسه تکمیل مروت ایلمشدر و بیورمشدرکه اولیا ایله
مجالسه و علما ایله مکالمه ایلکز و حکما ایله مصاحبت و فقرا ایله انسیت ایلکز و بیورمشدرکه
ایکی مصاحبك کمابیری برنده امانتدر پس برینه حلال اولمازکه اوبرینك کیزلی سوزن
کیمسه‌یه سویلیه یا انك عزمستورن خلقه اظهار ایلیه و بیورمشدرکه مؤمنلر
روح ایله جسد مثابه‌سنده‌در و بیورمشدرکه مؤمن مؤمنه نظری عبادتدر
و یوزینه تبسمی کفارتدر و بیورمشدرکه مؤمنك قلبنه سرور ادخال ایتمك موجب
رضای رحماندر و بیورمشدرکه هرکیمکه حق تعالی‌یه و عالم عقبایه ایمان کتورمشدر
اول کیمسه جارینه اکرام و ضیفنه احترام ایلسون خیر سویلسون یا سکوت ایلسون
و بیورمشدرکه یا اباهریره نفسکا محبت ایلدیکك امری ناسه محبت ایله که مؤمن اولاسن
و جارکله مجاورتی کوزلجك ایله مسلمان اولاسن و بیورمشدرکه جبرئیل امین بکا حسن
مجاورته اویله بر وصیت ایدردیکه قونشی قونشیسندن میراث آلور ظن ایدردم
و اول حضرته کلوب جارندن شکوی ایدن مؤمنه بیورمشدرکه کندی جارکدن اذیتکی
کف ایدوب انك اذیتنه صبر ایدرسن تاکیم موت ایله ارالکز آیریلور کیدرسن پس

حسن

حسن جواراتحی کف اذیت دکلدر بلکه حسن جوار اذیت جاره صبر و تحملدر
و بیورمشدرکه تحقیقا حسن خلق و حسن جوار و صلهٔ رحم اسباب رضای مولادر
و مذیب جمیع خطایادر و بیورمشدرکه حسن خلق الله تعالی نك رحمتندن صاحبی
الفنده بر یولاددرکه برطرفی یدنده‌در و ملك ایسه انی خیره چکر کیدر و خیر
انی جنته ادخال ایدر و سوء خلق الله تعالی نك عذابندن صاحبی الفنده بر یولاددرکه
شیطان الندهدر و شیطان ایسه انی شره چکر کیدر و شر انی جهنمه ادخال ایدر
و بیورمشدرکه هرکیمده که اوچ خصلت اولماز اول کیمسه ایمان طعمنی بولماز
بری حلمدرکه انکله جاهلك غضبنی رد ایلر و بری ورعدرکه انی محارمدن منع
ایلر و بری حسن خلقدرکه انکله خلقه مدارات ایلر و بیورمشدرکه اداء
فرایضله امر اولندیغم کبی مدارات ناس ایله مأمورم و بیورمشدرکه رفق
و مداراتدن بهره‌مند اولان دنیا و اخرت خیرین بولمشدر و رفق و مداراتدن
محروم اولان دنیا و اخرت خیرندن بی بهره‌مند قالمشدر و بیورمشدرکه
ایماندن صکره عقلك باشی مدارات ناسدر و خلقه توددله حسن امتزاج
و استیناسدر زیراکه استشاره ایدن نك ایشی راستدر و کندی راینه قانع
اولان نك صوکی افلاسدر و بیورمشدرکه دنیایی ترك ایدن عندالله مرغوب
اولور و خلقك یدنده اولانی ترك ایدن محبوب القلوب اولور و بیورمشدرکه
امانت قبض اتمیان راحت بولور و ناسدن برشنه سؤال ایتمیان عزیز اولور
و بیورمشدرکه مؤمنلره نصح و شفقت علامت سعادتدر و بیورمشدرکه
حق تعالی رفیقدر و رفقی سوب عنفی الماز و رفق ایچون ایلدیکی لطفی عنف
ایچون قیلماز و بیورمشدرکه حق تعالی بربیت اهلنه خیر مراد ایلسه انلری
رفق ایله معتاد ایدوب عنفدن ازاد ایلر زیراکه رفق برشنه‌ده بولنمازالاکه
انی زین ایدر و عنف برشنه‌ده بولنمازالاکه انی شین ایدر و بیورمشدرکه
یا اباذر اکر مؤمن قرنداشکا نفعك اولمدیسه باری ضررك اولمسون و اکر
اول سندن سرور بولمدیسه غم هم بولمسون و اکر انی لسانك مدح ایتمدیسه
ذم هم ایتمسون زیراکه مسلمان اولدرکه انك یدندن و لساندن مسلمانلر
سلامت بولهلر و جمله‌سی انك ضرر و زیانندن امین اولالر بیت نفس
قبولی قیل ای حقی خلقی انجتمه کیم انجدرسه سنی حقدن آکاسن آنی

نوع ثانی

جمله خلق ایله حسن خلق ایله معامله‌نك و لطف و لین ایله مکالمه‌نك ماهیت
و کیفیتی نیچه اخبار و اثار ایله بیلدردی ای عزیز معلوم اولسون که اهل ادب
دیمشلردرکه حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم امتی و اصحابنه مودت
و محبتیله الفت و صحبتك اداب و ارکانن تفهیم و تعلیم ایدوب ماهیت و کیفیتی
طیورمشدر نته‌کیم احادیث شریفه سندن لطفیلی بیورمشدر ای امت و اصحابم

اخلاق حق ایله متخلق اولکز تحقیقا عز وجل الله اخلاقندندر وعلم انجق تعلم ایله
وجوده کلور وحلم هم تحلم ایله حاصل اولور خیری اختیار ایدن کسنه خیر بولور
وشردن حذر ایدن حفظ اولنوب سلامت قالور وبیورمشدرکه علم طلب
ایلکز وعلم ایله حلم وسکینتی طلب ایلکز وتعلیم ایلدککز طالبلره ملایم سویلکز
وتعلم ایلدیککز استاذلره تعظیم ایلکز جبابر علمادن اولماکزکه جهلکز سیزه غالب
اولمسون وبیورمشدرکه ای امتم سیزدن قطع رحم ایدنه صلهٔ رحم ایلکز
وسیزی محروم ایدنه سز کرم قیلکز وسیزه جهل ایله معامله ایدنه سیز علم ایله
اولکز وبو خصال ایله عندالله رفعت بولکز وبیورمشدرکه حق تعالی دین اسلامی
مکارم اخلاق ایله محفوف ومحاسن اعمال ایله مزین قیلمشدرکه انلر حسن معاشره
وکرم طبیعتدر ولین جانب وبذل معروفدر واطعام طعام وبذل سلامدر
وعیادهٔ مریض وتوقیر بر واختیاردر وعفو سوء وحسن جواردر وکظم
غیظ واصلاحدر وجود وکرم وسماحدر واظهار محاسن وستر عیوبدر
وبیورمشدرکه مسلماننک مسلمان اوزرنه اولان حقوقی التیدرکه مسلمانه
ملاقی اولدقده اکا سلام ویره سن وسنی دعوت ایلدکده اجابت ایدوب کیده سن
وسندن نصیحت استدکده اکا نصیحت ایده سن وعطسه سی عقیبنده حمد ایلدکده
اکا دعا ایده سن ومریض اولدقده عیاده سنه کیده سن ووفات اولدقده جنازه سنه
کیده سن وبیورمشدرکه مؤمن هین ولین اولوب ناقه کبی چکلورسه کیدر
واکر بر طاش اوزرنده یخ اولنور ایدر واول حضرتک غزاده مبارک سن رباعیسی
شهید اولدقده اصحاب کرام مکدر اولوب دیدیلرکه بو قومه لعنت ایلهکه سکا بو فعلی
ایشلدیلر پس اول حضرت اصحابنه جواب ایتمشدرکه بن مخلوق خدایه لعنت
بعث اولنمشم انجق انلری حقه دعوت ایچون بعث اولنمشمدر ورحمة للعالمین
بولنمشمدر اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون بیورمشدر انکچون دینلمشدرکه
کیمکه ظالمنه بدعا ایدرسه تحقیق اول کسنه محمد امینی محزون ایدوب ابلیسی مسرور
ایتمش اولور وکیمکه ظالمی عفو ایدرسه تحقیق اول کسنه محمد امینی مسرور ایدوب
ابلیس لعینی محزون ایتمش اولور وبیورمشدرکه یتیم اوشاق دوکلسه آنک
اغلیمسیدن عرش رحمان حرکت ایدر پس حق تعالی دیرکه ای بنم ملکلرم سیز شاهد
اولکزکه اول یتیمی راضی ایدنی بن کندی عندمدن راضی ایدرم وبیورمشدرکه کیمکه
بازاردن اولادینه بر تروانه میوه کتورسه تصدق ایتمش اولور ابتدا اناثه
ویرسونکه انلره رقت اغلب اولدیغندن حق تعالی انلره ارحمدر وبیورمشدرکه
ولدک والدینی اوزرنه اوچ حقی واردرکه طوغدقده اسمن کوکجک ایتمکدر
وعاقل اولدقده کتابت اوکرتمکدر وبالغ اولدقده تزویج ایلمکدر وبیورمشدرکه
زوجک زوجه سی اوزرنه اولان حقوقی بودرکه اکر عورت بردوه تکلیفنی اوزرنده
بولنسه بیله کندی نفسنی زوجندن منع ایتمسون واذنسز رمضاندن غیری صوم

برکون

برکون اوروج طوتمسون وزوجندن خبرسز خانه سندن بریره کیتمسون ثواب
اولماداینی کناهه باتمسون وبیورمشدرکه اکر بر عورت زوجی خانه سندن فرار ایلسه
آنک نمازی قبول اولماز تا رجوع ایدوب الی الله ویروب هر نه اشترسن ایتدیکی
خلاص بولماز وبیورمشدرکه تحقیقا بر عورت بش وقت نمازنی قیلسه وبر آی
اوروجن طوتسه وکندوسنی نامحرمدن حفظ ایتسه وزوجنه اطاعت ایلسه
کتسه اول عورت جنت اعلایه داخل اولور وبیورمشدرکه جارک جار اوزرنده
اولان حقوقی سکزدرکه اکر سندن برشی بورج استرسه اعطا ایده سن
واکر بنی دعوت ایدرسه دعوتنه کیده سن واکر سندن استعانت ایلدرسه اعانت
ایده سن واکر بر خیر ایررسه تهنیه ایده سن واکر بر مصیبت ایرشورسه تعزیه ایده سن
واکر مریض اولورسه عیاده ایده سن واکر موت ایرشورسه جنازه سنه کیده سن
واکر غائب اولورسه منزل وعیالنی محافظه ایده سن وبیورمشدرکه جار اوچدر
بعضنک اوچ قات حقی واردر وبعضنک ایکی قات حقی واردر وبعضنک
بر قات حقی واردر اما اوچ قات حقی اولان جار سنک قریب ومسلم جارکدرکه
بری قرابت حقی وبری اسلام وبری جوار حقیدر واما ایکی قات حقی اولان جار
سنک مسلم جارکدر واما بر قات حقی اولان جار ذمی جارکدر وبیورمشدرکه
قصور جنان اول مؤمنلر ایچوندرکه انلر اطعام وافشای سلام وکوندز
صیام وکیجه قیام ایدرلر لطیفه کیم ابراهیم علیه السلام حضرتلری اطعام
طعامی اول ایله آرزو ایدردیکم تناول غدا مراد ایلدکده کندوسیله بیله اکل ایده جک
کسنه بولمادیسه ایکی میل مقداری یره واروب مسافر ارار ایدی وقصرینک
جهات اربعه سنده دورت بابی وار ایدی وهر برندن نظر ایدوب ضیف آرزو سیله
منتظر بولنمشدر انکچون خلیل الرحمن ابو الاضیاف اسمیله تسمیه اولنمشدر وبیورمشدرکه
تحقیقا بو دیندرکه بن سیزه لایق کوردم حال بوکیم بونی اصلاح ایلمز الاکه ایکی خصلت
ایلر بری حسن خلقدر وبری سخادر پس بونلرله بو دینه اکرام ایلک لازمدر
وبیورمشدرکه مؤمنه حلال اولمازکه اوچ کیجه دن زیاده کوسی طوتوب هجرت
ایلیه وبری برینه ملاقی اولدقده یوزلرن دوندروب اعراض ایده لر وایکیسنک
خیرلیسی ابتدا سلام ویروب سویلیاندر وبیورمشدرکه صدقه یسیره درکه
فضائلی کثیره در اصلاح ذات البیندرکه تهاجر وتقاطع ایده وبیورمشدرکه
کیمکه ایکی مؤمننک ما بیننی اصلاح ایلر حق تعالی اکا بر کلمه ایچون بر رقبه عتقی ثوابی
بخشش ایلر وبیورمشدرکه بر میل مسافه کیدوب بر خسته عیاده ایله وایکی میل
مسافه یوروب بر مؤمن قرنداشنی زیارت ایله واوچ میل مسافه سعی ایدوب
اصلاح ذات البین ایله وبیورمشدرکه سلطانه قریب اولان رحماندن بعید اولور
واتباعی چوغ اولانک شیاطینی کثیر اولور وبیورمشدرکه چونکه ملوک وامرا علم
وحکمی سیزک عندیکزده ترک ایتمشلردر پس سیز دخی الرک ملکنی انلرک عندنده

ومالی چوغ اولانک همی وغمی وحسابی شدید اولور

ترك ايلكز وبيورمشدركه كيمكه قاضى نصب اولنور اول بوچاقسز ذبح اولنور
وبيورمشدركه مجاورة اغنيا ومعاشرة امرا وعلماء دنيادن حذر ايلكز
وبيورمشدركه وقتاكه متواضعلرى كوردكز آنلره تواضع ايلكز ومتكبرلرى كوردكده
آنلره تكبر ايلكز اول آنلره مذلتدر وسيزلره تصدق وعزتدر وبيورمشدركه
كيمكه بالوجين ديكوب ثوبن ترقيع ايدر ومولايه سجود ايله وجهنى غبار ايدر تحقيق
اول كسه كبردن بريدر وبيورمشدركه كيمكه عياليله اربه امكى ييوب ثياب صوف
ايله فخل مخصوصى كيوب شاتى حلب ايدرسه ومساكين ايله مجالسه قيلوب حماره
راكب اولوب يولنه كيدرسه تحقيقا حق تعالى اول كسه نك قلبندن كبرى محو ايتمشدر
وبيورمشدركه دورت نسنه صوم ايله وضوئى بوزوب عمل صالحى هدم ايدر آنلركه
وغيبت ونميمه وناعرمه نظردر ويوردركه ساقى اصول هرشردر نته كيم صوساقى
اصول هرسيودر وحضرت عيسى عليه السلام اصحابنه ديمشدركه بكا خبر ويركزكه
اكرسز براويوركسه اوزرينه كلسكزكه ريح آنك بعض عورتين كشف ايتمشدر
سيز آنى ستر ايدرميسز جواب ايتمشلركه بلى ستر ايدرز اول حضرت انلره ديمشدركه
لا بلكه قالانين دخى سيز كشف ايدرسز ديمشلركه سبحان الله بز اول بقيه سنى نيچه كشف
ايدرز جواب ايتمشدركه سيزكه سيزك عندكزده بركسه سوء ايله ذكر اولندقده
سيز آنى استصحاب ايله جلب ايكن اسوا احوالن سويلرميسز **بيت** مباش در

پى آزار و هرچه خواهى كن كه در طريقت ما غير ازين كناهى نيست

نوع ثالث

جمله خلق ايله حسن خلق ايله معامله يه ولطف ولين ايله مكالمه يه متعلق اولان
كلمات كبارى وهركسك عقلينجه رفتار وكفتارى وهزل وهجو ومختارى بيلدرر
اى عزيز معلوم اولسونكه اهل ادب ديمشلردركه سخا زينت انساندر وعفو احسن
احساندر تواضع ثمره علمدر وعلم قائد حلمدر صدق كرامتدر وكذب مهانتدر
نجات صدق ايله در وميمنت رفق ايله در تواضع سلم شرفدر وتكبر اساس تلفدر
قناعت عز اكبيردر وطمع منذ فقيردر وعدل برمرضدركه آنك شفاسى
وفاسيدر فاقله مخالفت ايتمك عتابيدر واحمقه سكوت افضل جوابيدر
كريم آزى شكور اولور ولئيم چوغى كفور اولور لسان ميزان انساندر وتميز دانا
ونادانندر مؤمن انصاف اتميانه انصاف ايله كيدر وصبر آنك قلبنه مصيبت
قدر نزول ايدر مؤمن هين ولين اولور وسهل وامين ومؤتمن اولور كذاب
ومحيل شيطاندر لكن صورتده انساندر رفق وعفو اتباعدر وحلم وكرم طباعدر
كريم اولان وعدينه وفا ايدر وخلف ايدنى عفو ايدركيدر خلقت الذه اولاندن
كف يد ايتمك ايكى سخانك بريسيدر وسائله دعا ايتمك ايكى صدقه نك بريسيدر وزوجه
موافقت ايكى راحتك بريسيدر حقه تقرب سؤال الله در وناسه تقرب عدم سؤال الله در
دوستك بر انسانيدركه اول سنك عينكدر انجق فرقى بودركه اول سنك غيركدر

مشاوره

مشاوره سكا راحتدر ومستشاركا زحمتدر حلمك ابتداسى عوض حلمى اوبله سارى
وجاريدركه جميع ناس آنك خصمى اوزرينه معين وانصاريدر رفعت تواضع
قدرنجه عفوكميدر كريم اولان مكارم افعالن كندى اوزرنده دين كوررك
قضا ايدر ولئيم اولان مؤلف احسانن ناس اوزرنده دين كوررك قبض ايليه
اصدقا نفس واحده در واجسام متفرقه ده در مؤمن خلقك اذيتنه تحملدر
رادن بركسه متأذى دكلدر كريم اودركه عرضنى ماله صيانت ايدر ولئيم
اودركه مالنى عرضنه صيانت ايدر نصرت ايله كه نصرت اولنه سن واسارت
ايده نه احسان ايله كه اكا مالك بولنه سن كيمه ديلرسن احسان ايله ده اميرى اول
وكيمدن ديلرسن استغنا ايله ده نظيرى اول وكيمه ديلرسن محتاج اوله اسيرى اول
اويله ثياب ايله تزين ايله كه آنكله شهرت بولسن نه ده حقير اولاسن كنديكا
راضى اولديغك سوزى خلقه سويليه سن وقادر اولديغكه عفو قصور وستر عيوب
ايليه سن خلقك سنكله هرنيجه صحبتندن محظوظ اولورسن همان سن دخى آنلرله
اوليجه صحبت قيله سن تاكيم آنلر سندن امنيت بولوب سن انلردن امين اولاسن
اعتذار ايدننك عذرينى قبول ايليه سن وسكا جفا ايدنى عفو ايدوب ملايم
سويليه سن سندن بيوكه سن مطيع اولكه سندن كوچكلر سكا مطيع اولالر
مؤمنك رجاسى حقدن اولور ماسواسندن رجا ايدن خائب قالور اديله ايشدن
حذر قيل كه صاحبينى اعتبار ايدر واندن سؤال اولندقده ايشليا حيا ايدوب
انى انكار ايدر كريمه اهانت ايلدكسه اندن حذر قيل ولئيمه اكرام ايلدكسه
اندن حذر اوزره اول هزل ومزاح وترها اكانى جالبدر وتضييع اوقات عمرى بادر
غيبت ونميمه دن حذر قيل كه انلر صاحبين خلق وخالقدن بعيد ايدر نحلدن حذر
قيل كه نحيل اولان كسنه قريبى نفرت قيلوب غريب اكا مقت ايلر انفع كنوز
محبت قلوب وحلم وانواضع مرغوب ومحبوبدر عارف بالله اولان ناسه اعتقاد
ايلمز اطوادليمه باقيوب اكا هم اعتبار ايدر علمك افضلى حلم وسكينتدر ثيابك
احسنى اودركه سنى ناس ايجنده اجمل والطف ايدر والسنه خلقى سندن كف ايدر
مسكين الله تعالى نك رسوليدر كلور كيمكه اكا برنسنه عطيه قيلور اول آنى كوندرنه
ويرمش اولور وآنى منع ايدن كونه رزقى منع ايتمش اولور مكارم اخلاقك اكريبودركه
سندن قطع رحم ايدنه سن صله رحم ايده سن وسنى محروم ايدنه سن كرم ايده سن
وسكا ظلم ايدنلى سن عفو ايده سن خلقك سكا احتياجى حقك نعمتى رواجيدر
انى غنيمت بل ملول اولمه كه اول نعمت نقمت اولمسون نطق ايدرسن صدقى سويليه
عمالك اولورسن رفق ايله وعد ايدرسن وفا قيل معروف ايشلرسن اخفا قيل
لئام ايله بولنورسن صيام ايله اكتفا قيل سفيهه حلم ايلدكسه انى معزوم ايلدك
جعلر محن زياده قيل كه آنى شوم اخلاقك غيركه برخلق ذميم كوردكسه انك امثالندن
اجتناب ايله جود ايله سيادت اولور وشكر ايله زيادت اولور موافقت مؤنس اولور

ورفق ايله مروت اولور حسن عشرتله صحبت دوام بولور وايثار ايله احرار غلام
اولور رفق ايله صعبلر لين اولور وتانى ايله مبهم معين اولور بذل سلام كوزل خصلتدر
وتمام احسان ترك امتندر تواضعك ثمرهسى رفعتدر وقناعتك ثمرهسى عزتدر
حسن صحبت مزيد محبتدر وحسن خلق اصل هر فضيلتدر حسن خلق انسانك خير
قرينيدر حسن خلق آدمك نعم المعيندر ناس ايله اويله استيناس ايله كه اكر برسنه كيدرسن
سنى آرزو ايليهلر واكر وفات ايدرسن سنى اغليوب سويليهلر علمك باشى رفق وحلمك
وحلمك باشى كظم وتحمّلدر حكمتك باشى مدارات ناسدر وعقلك باشى توددله
استيناسدر حسن خلق انسانك سعادتنه يولدر ادمك رفق وسخاسى اعداسن اكا محبت
ايتدرر حلمك زكاتى حسن مدارادر وعلمك زكاتى تعليم اذكيادر علمك زينتى
حلم ورضادر وحلمك زينتى تحمّل اذادر قدرتك زينتى انصاف ايتمكدر ونعمتك
زينتى تحمّل اذادر وصبر رحمه كتمكدر سبب محبت سخادر وسبب الفت وفادر
سبب فرقت اختلافدر وسبب نفرت اسرافدر سنت كرام لين كلام وافشاى
سلامدر سندن راضى اولانه شكرك انك رضا وسخاسن زياده قيلور وسكا
ساخط اولانه شكرك انى سكا مصلح ومحبتى موجب اولور ملازمت رفق ومدارا
مفتاح محبت اعدادر دله سكينت احسن زينتدر اخوان صفا زينت رخا
وعون بلادر حسن خلق ايله سخا موجب غنا ورخادر بذل سلام ولين كلام
موجب مودت جميع انامدر عادت اوليا حلم وسخادر ورفق ومدارادر
وبلاده مسرور وشدتده صبور وذلازله وقور اولمقدر ماحاسنى وستر كلام جميل
اولكه بذل مال ايدن جليل وبذل عرض ايدن ذليلدر لسانك عذب اولنك اخوانك
كثيردر سنى مدح ايدن بلكه ذبح ايلر سكا نصح ايدن اولكه عيبكى سويلر كلامى ملايم
اولانك محبتى لازمدر عزمنى اظهار ايدنك حزنى نامعدر كيمكه مسائل ماسواى حقدن
اوله محروم اولمغه مستحقدر كيمكه خلقه اذيت ايلر كسه اكا عداوت ايلر خلقى كريم
اولانك رزقى وسيع وقدرى عظيم اولور سوطكدن خوف ايدن موتكى استر سكا
حسن ظن ايدنك ظننى تصديق ايدهسن حسن مدارات ايله اصلاح اوليان
سوء مكافات ايله اولنجقدن تحقيق ايدهسن مدح ايله ترك اتميان ذم ايله ايلر
زيرا كه غبى دلدره دوشوب خلوتاتى سويلر كظم غيظ ايدن تكميل حلم ايتمش اولور
ناس ايله مدارا ايدن سلامت بولور غضبنه مالك اولان حليمدر شهوتنه مالك اولان
حكيمدر خلقى كوكچك اولان ملايم سويلر هم راحت بولور هم راحت ايلر ناسى ايكج
اولانك عيوبى مستور قالور وخلقك عيوبن آره يانك عيوبى مكشوف اولور
نصيحت قبول ايليان فضيحتدن سلامت بولور سكا توجه ايدنه اعانت لازمدر
توقير عالم تعظيم خدادر اطاعت امام اطاعت مولادر ناسك عيوبن قوتى قالالى
كندى دوشمنلرى اولنكلر كوچك مصيبتى بيوك صايان انى بيوكله مبتلا اولور
كيمكه خلقك اسرارن افشا ايدوب سويلر حق تعالى انك اسرارن اظهار ايلر خفيات

امورى

امورى تفتيش كوكلرمود تندن محروم اولور خلقه احسان ايلهحقدن احسان بولور
وجميع امورنده عاقبتى خير اولور مسيئه احسان ايدن هر فضلى آلبلور كندى زوقنده
اولانلره مدارات ايليان مرادن آلور دوستنك زلتى تحمل قيليان مرض موتنده يالكز
قالور ناسه شكر ايتميان حق تعالى يه شكر ايتمش اولور ناسدن حيا ايتميان حقدن
ايتمش صايلور نامحرمه باقميانك قلبى راحت بولور سكا نقل كلام ايدن سندن ده
نقل ايلهبلور سكا غيرودن شكر ايدن سندن سؤال ايتمش اولور سفهايى لوم ايدن نفسنه
شتم ايتمش اولور والدينه مطيع ومنقاد اولانه كندويه اولادن انقياد اولور
بولور صديق صدوق اعظم نعمتدر ابراى ذمم اشرف شيمدندر صدق اقوال ورفق
افعال وحسن خصال علامات اقبالدر طالب ايچون عز وقناعت كبى كنز اولماز ادب
وعلم كبى شرف اولماز تغافل كبى حلم وتجاهل كبى عقل اولماز ومعصيت خالقده مخلوقه
اطاعت اولنماز وبلان سويليان كسهدن خير اومليا عاقله لازم دركه طبيبك
خستهيه ايتدكى خطاب كبى جاهله خطاب ايليه اول حذرله مشدت ايلدكجه بو ملايم
سويليه صقين كريمك يمين طوتميه سن اول احسان ايلدكه سن منع ايتميه سن
تاكيم مسلوب الحالات اولوب كيتميه سن خلقك اكراه ايلدكى ايشلرى ايشلمكه سنك
حقكده التزام باشليهلر محسن ايله مسيئى مساوى طوتميهسن محسنى دعا وثناء
اونتميهسن بخيل وجبان ايله مشاوره ايتميهسن عورته يولك اوليا سن
ماندن استغنا قيلهسن زيرا كه اول امثالى اكثاردر واحسانكى انكار ايدندر
احسانى اونتوب نقصانى حفظ ايدن دوست دكلدر دشمندر عورته وجودك
تجاوز ايدن خطاى تمديك ايتميه سن عورت ريحاندر قهرمان دكلدر اوديلك التنه آلتى
آتميه سن صقين مجالسه بركسهيه تصدر ايتميهسن مجلس اهلى سنى دفع ايتمديكجه سن
يوقارى كيتميهسن تنلعه واره اولا صدره كه سندن اعلا سنى اشاغيه سورر
ناپيروا بودرا رباب كماله اليق قدر عالى اوله كوكلى الحق

نوع رابع

تاهل وتزوجك ترهيب وآفاتى وترغيب وفوايدى بيانده در اى عزيز معلوم اوله سنكه
اهل ادب ديمشلردر كه تزوجك آفاتى اوچدر وفوايدى بشدر وترهيبنده
ترغيبى خوشدر وفوايدى بولنديسه تزوج بومندر اما تزوجدن ترهيب اولى
انصح وانفع وارد وحددر نتهكيم امام محمد شافعى رحمة الله عليه حضرتلرينك مذهبنه
تجرد تاهل اوزرينه مرجحدر وحديث شريفده مصرحدركه اذا اتى على امتى مائه
وثمانون فقد حلت العزوبة والعزلة والترهب على رؤس الجبال وبنه خبرده
موجوددركه ياتى على الناس زمان لا تنال المعيشة فيه الا بالمعصية فاذا كان ذلك
الزمان حلت العزوبة وحضرت على رضى الله تعالى عنه بيورمشدركه النساء
شر كلهن واشر منهن احتياجنا اليهن وبيورمشدركه اكثار المناكح ايتاد الفضايح
طوبى لمن لا اهل له وتفسير كشافك صاحبى ديمشدر شعر تزوجت لم اعلم واخطات

لم أصب فياليتنى قدمت قبل التزوج فوالله لا ابكى ما ساكن الثرى ولكننى ابكى على التزوج
وبعض كبار عرب ديمشدركه التزوج فرح شهر وغم دهر وكسر ظهر والزام امر
وبعض شعراى عرب ديمشدر بيت ان ذنبا اخذته وتحادروا فى عقابه قال بشيخ
ذوجوه وذروه فى عذابه وبر مريد مرشد ندن تزوج اذنن طلب ايلمشدر مرشد
الا ان الله فرد يحب الفرد فانفرد حكمتن سوبلمشدر نته كم حضرت حبيب اكرم
صلى الله تعالى عليه وسلم خيركم بعد المائتين الخفيف الحاذ الذى لا اهل له ولا ولد له
بيورمشدر اول حضرت بو زمانده تجرد تاهلدن اولى واعلا اولدیغن طیورمشدر
بيت نظر شهوت ايچون دوى زنان اغ اولسون ذنى اولمازسه كنينده صول الصاع اوزرينه
واما تزوجك آفات ثلثه سندن اوكى آنى حلال معیشتی كسب ايتمكدن عاجز قالمقدر
نته كيم خبرده كلكم راع وكلكم مسئول عن رعيته روايت قلنمشدر واستعاذه اولنان
جهد بلا كثرت عيال وقلت ماله تاويل اولنمشدر ويا جند الغربه والتجرد ديلمشدر
واما ايكنجى آنى اهل واولادك حقوقن اداده قصور قلمقدر نته كيم خبرده ان الهارب
عن عياله كالعبد الابق لا يقبل له صلاة ولا صيام كلمشدر واما اوچنجى آنى اهل واولادى
حقوقدن مشغول قلمقدر واستمتاع اهل واستيناس اولاد ايله اولوب ذكر وفكر
مولادن غافل قالمقدر نته كيم خبرده فر نفس عبد الزوجة روايت اولنمشدر ودخى
من لازم اتخاذ النساء لا يجيئ منه شيئ الا فى حكم النادر ديلمشدر واما تزوجه
رغبت ادلسى اصح واوجح واليدر نته كيم امام اعظم ابو حنيفه رحمه الله تعالى
حضرتلرينك مذهبنده تاهل تجرددن اوزرينه ترجيحدر وحق تعالى فانكحوا ما طاب لكم
من النساء بيورمشدر وبنه والذين يقولون ربنا هب لنا من ازواجنا وذرياتنا قرة اعين
بيوروب سوال ازواج واولاد احسن احوال اوليا اولدیغن طیورمشدر وحضرت حبيب
اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم تناكحوا تكاثروا فانى اباهى بكم الامم يوم القيمة ولو بالسقط بيوردمشدر
وبنه اول حضرت من ترك التزوج مخافة الفقر فليس منا بيوروب تاهل خصوصنده ذكر
ايتديكلرى شرار ناس اولدیغن طیورمشدر اما انبيا واوليا نك صدورى معرفت نوريله
طولديغندن عرقه فائض اولوب اول نور ايله دل وجان هيجان بولور وحواس
وقواى نفس ودخى شهوت انفس آنكله حركته كلور پس اهل حالك اولان عارفلرك
هركيمك قلبنده نورى او قوى اولور اول كاملك شهوت جماعى اكثر اولور زيراكه علاج
ايتمك علت قدر لازم كلور نته كيم حضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم اعطيت
قوة اربعين رجلا فى البطش والجماع واعطى المؤمن قوة عشرة بيورمشدر عامه ده
جماعك غلبه سى مرض مذمومدر زيرا كه اول شهوت جماع اهل عرفانك نور وحضورى
حسبيجه اولدیغن طیورمشدر زيراكه هر شهوتدن قلبه نسا وكدر كلمشدر
الا كه شهوت جماع ايله كوكل نور وضيا وذوق وصفا بولمشدر ايچون اكثر انبيا
واوليا وعلما اكا زياده مائل اولمقدر واما اهل نفس اولان تاثير ضياى
نوردن معرفت دكل بلكه مقتضاى نار شهوت شومدر پس كوكل امراضندن صحت

بولان كاملك هر شهوتى ممدوح ومقبولدر وامراض قلب ايله قالان ناقصك شهوت
جماعى بير مدخول ومعلولدر بيت هويت الشمات فشبيتنى وقد كنت قدما هويت الشمات
واما تزوجك فوائد خمسه سندن اوكى فائده سى جنس انسانك بقا بولمقدر واتبت
محمدا نك چوغ اولمقدر معصوم ايكن كيدرسه روز محشرده شفاعت قلمقدر واما
ايكنجى فائده سى بودركه تزوجك زنادن تحفظ واهلنه تلذذ اولور و فراغ بالله
نيجه خوش حالى بولور زيراكه ومن شر غاسق اذا وقب نظم كرى قيام ذكرله تاديكلور
نته كم حق تعالى زين للناس حب الشهوات من النساء بيورمشدر شاك جمله يه تقديم
جميع لذات دنيانك اشهى واحلاسى عورت اولدیغن طیورمشدر واما اوچنجى
فائده سى بودركه تزوج ادمك نفسى اهلنه انسيت وراحت بولور زيراكه نفس انسان
برامره مداومت قلسه اندن بوريلور ايچون روحوا الاذهان كما تروحوا الابدان
ديلمشدر وحق تعالى خلق منها زوجها ليسكن اليها بيورمشدر هر قولنده كما هو اهلندر
تلذذ لازم اولدیغن طیورمشدر وحديث شريفده حبب الى من دنياكم
ثلث النساء والطيب وقرة عينى فى الصلوة كلمشدر واول حضرتده مكاشفات اوزره ثقيل
اولنجه كلمنى يا عايشه ديوب مبارك دينك اوزرينه قوروب آنكله ملاعبه قلمشلر واما
دوردنجى فائده سى بودركه تزوج ايدن كمسه تدبير منزلدن فراغ قلب ايله راحت بولور
زيراكه خانه سى خدمتيله كيجه كوندز مشغول اولان تضييع اوقات عمر ايدوب وعمر وعملك
معزول اولور ايچون صالحه خاتون دنياى دينك عداولنمسون اخرتدن صايلور
زيراكه اول كمسنه نك بيتى ايشن وقضاى شهوت خدمتن كوروب آخرت
اعمالنه اكا معين اولور واما بشنجى فائده سى بودركه تزوج ايدن كمسنه اهل واولادنك
اصلاح وتربيه لرنده نفسيله مجاهده ايدر وانلر ايچون كسب حلال ايله واذيتلرينه احتمال
رياضت بولنه كيدر زيراكه تدبير معاش وتربيه عيال انسانى جاولن حاله صابر
نفسانيتدن دوشوروب نيران الم بشندروب بو نكا غمده قال ايدر شعر انى وان كنت
ذاعيال قليل مال كثير دين لستعق برزق ربى حوايجى بينه وبينى چونكه
بو بيان ايله تزوجك آفات وفوائدى بالجمله عيان وهويدادر پس هر كيمه كه
آنك آفاتى منتفى وفوائدى مجتمع ومهيادر اول كمسه ايچون تاهل وتزوج احسن
واولى ودر وكيمه كيم بو امرك عكسى بولنمشدر انك تجرد وعزوبتى افضل واعلى
بلنمشدر وكيمه كيم افات وفوايدى مختلط بولنمشدر تفتيشى غالب ايسه اول سمته
كيمك ترجيح قلنمشدر وحرام اكلندن زياده زنادن حذر قيلنوب شهوتى
غالب اولان فقير تزوجه امر اولنمشدر اما مجرد اولان سالك صالح وسهلات
اولسون كمسه ايله سبولنوب خلقه نظر ايليوب كوكلدن مولايه توجه قيلسون
وهنوز بولنجه برسمعه كتيوب كندى قلبته كلسون وانواع ارزوى هواسى
تخيلاتيه شيئ بولسون بعده بنه ماسوالى اونودوب ذكر وفكر طالب مولا سبيل
تنها قالسون تا بالغ وكامل اولدقجه تاهل ايتسون اول نفسيه نزاع وجدالده

ایکن هواسیله کوکلدن طشره یه کتمسون نته کیم بر مرشد کامل ما رأیت سالکا تزوج
وثبت علی طریق الولی فان من تزوج فقد رکن الی الدنیا دیوب حکمت سویلمشدر
وزماننده زنانی ارزو سندن صبر وتحمل آنلره تواصلدن و بدخویلرینه تحمل
قلبنه اوروح والخ واهون وروحه اعز والذ واحسن اولدیغن بیان ایلمشدر
زیرا که حق تعالی ان من ازواجکم واولادکم عدوا لکم فاحذروهم کلامیله
تنبیه بیورمشدر ادمک نفسی عدوی جان ایکن سایر اعدا ایله جمعیتی کندویه داه
زیان اولدیغن طیورمشدر واما عارف کامل عالم وحدته کلمشدر وعالم کثرتی
خیال وظل بلمشدر واکا تأهل وتجرد وصحبت وعزلت برابر اولمشدر زیرا کاول
جمله یی دنیسیه بلمشدر وجمیع احوالنده آنکله معامله ایدوب تسلیم ورضا ایله طالب
وآنک ماسوی ایله برابرلکی قالیوب حق ایچون خلقه رغبت وخدمت قلمشدر
پس اکا ازواج واولادندن نه ضرر ونه زیان کلمشدر غلبه
وکثرتده بیله مولاسیله تک وتنها قالمشدر بیت امواج کثرت انجم وحدتمیزدن
دریادل اودر اولدکدر الده دسه زن والحاصل خلقک کیمی سلامتی تجرد حالنده
وکیمی راحتی تزوج ترالنده بولور پس کوزلخصاله یا خود کماله ویا جماله ویا چوق
ماله مالک اولان کسنه تزوجدن لذت آلور ومال وجمال وکمال وخصالی اولمیان
کسنه تجرد عالمنده راحت قالور حالبوکیم حق تعالی هر قولنه خیرلی اولان امری بولور
وهر کسک حالنه هر آنده لایق اولانی دیمدم کرم قیلور بیت خلاق
جهان عالمه قیلدقده تجلی هر قولنه بر حال الله قیلدی منسقی

نبذ ثالث

اداب وارکان صحبت خلق زماننده والفت اقارب وجیران ویارانی اون
نوع ایله بیان وعیان ایدر نوع اول عبدک مولاسیله حضور وانسیتنک
اداب وارکانی بلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشلردر که تحقیقا
سنک اول صاحبک که حضر وسفرک اوقاتنده ویقظه ونومک ساعاتنده
بلکه حیات وموتک حالاتنده سندن بر آن مفارقت ایلمز اول سنک مولی وخالقک
وربک ورازقکدر هر ساعت که سن انی ذکر وفکر ایدرسن اول سنک
جلیس وانیسکدر نته کیم حق تعالی انا جلیس من ذکرنی بیورمشدر وهر زمانکیم
آنک حقنده اولان تقصیرلر ایچون سکا حزن کلوب قلبک منکسر اولور اول سنک
صاحب وملازمکدر نته کیم حق تعالی انا عند المنکسرة قلوبهم لاجلی بیورمشدر
بیت کر هزاران دام باشد در قدم چون تو با مایی نباشد هیچ غم تحقیق اکر سن
حق تعالی یه حق معرفتیله عارف اولسک آنی صاحب اتخاذ ایدردک وخلقک صحبتن
بالکلیه ترک ایدر کیدردک وجمیع انفاس ولحظاتکده قلب وجوارحکی مراقبه ایله تز
تحقیقن ایدردک که حق تعالی هر آنده سنک ضمیرکا مطلع اولدرایمش وظاهر وباطنکا
مشرف وقلبکا هر خطور ایدنی بلورایمش ومشاهده ایدردک که حق تعالی سنک

مخالطه

مخالطه وخطراتکده مترددد اولدیغن حالاتکده سکا حاضرایمش وسایر حرکات
وسکناتکا ودمبدم لحظات وخطراتکا ناظرایمش وسیا ایدردک که
عالم ملک وملکوت ایچنده بر ساکن سکوت بولماز وبر متحرک حرکت قیلماز
الا که جبار سماوات وارضین آنی محیط ایمش پس اول زمانده عبد ذلیلک
مولاسی حضورنده تا دنلی کبی حضور بار یده ظاهر وباطنکله متأدب اولوردک
وتنهنی واهتمام ایدردک که مولای جلیل اصلا سنی منهیاتنده کورمیوب مأمورا
بولمیوب ایمدی اکر سن جمیع اوقاتنده بو حضور وانسه قادر اولمدکسه زنهار
وزنهار لیل ونهارده اوبه بر وقتده ن خالی اولمسون که آنده دبستکله
تنها کالعین ومناجاتیله متلذذ اولاسن پس اول وقتده سکا لازمدر که
آداب صحبت مولایی بیله سن وبو حضورک ادابی اون بش عدد بولسن که بری
باشن اکوب اوکنه باقمقدر وبری عقلن جمع ایدوب غیری افکاری براقمقدر
وبری صمت وسکوت قیلمقدر وبری جمیع اعضای بدنی ساکن اولمقدر وبری
مبادرت امر ایتمکدر وبری اجتناب نهی ایتمکدر وبری اعتراض ایتمکدر
وبری دوام ذکر ایله اولمقدر وبری فکر مولایه بیلا فترت قیلمقدر وبری خلقک
جمله سندن مأیوس اولوب کتمکدر وبری هیبت الهیه خضوع ایله
تذلل قیلمقدر وبری حیا الهیده خشوع منکسر اولمقدر
وبری کار وکسب ایتمیوب ضمان حقه اعتماد ایتمکدر وبری تسلیم ورضا ایله
کتمکدر ولازمدر که بو ذکر اولنان اداب وارکان جمیع ونهاد یکه
سنک شعارک اولهلر زیرا که بونلر سندن طرفة العین مفارقت
ایلمیان صاحبکله اولان اداب صحبتدر اما خلق البته بعض
اوقاتکده سندن مفارقت ایدرلر وسنی ترک ایدوب کندی ایشلرینه کیدرلر

نظم

جانان ایلندن کلمشم	فانی مکانی نیلرم	اول ملکه میل صالمشم	بن بو جهانی نیلرم
دنیا یه کلدم کتمیه	علم الهی ایله تمیه	عشق ایله جان سیرانیه	بن ایوانی نیلرم
دوز زمانده نظر کتمشم	کون وفسادی کوزیتمشم	دار الامانی دوبمشم	بو سجن جانی نیلرم
هپ اعتبار دانتمشم	عاشقلقه ال قالمشم	بن نفسی دو سنده صالمشم	بو دشمنانی نیلرم
عشقک شراب ایچمشم	دل کلستنده کوچمشم	بن وار بعدن کچمشم	نام نشانی نیلرم
عشق طبیب قلمشم	درد ننده دوا بولمشم	بن لب حکمت بلمشم	بو لاابالی نیلرم
انفاس عشقی دارکم	مال ومنالی تارکم	کنج نهانی مالکم	نقد دوانی نیلرم
تخت توکل بولمشم	ملک قناعت المشم	غفیفه سلطان اولمشم	جاه عیانی نیلرم
هر نه کلورسه تحشیله	زیرا اودر سنده تحشیله	چون جمله اندن ایشیله	بن بدکمانی نیلرم
اولمشی آنکله قالمشم	عالی حیاته طالمشم	کندیم بوب کام المشم	وهم وپیلانی نیلرم
کرچه زمانده دلی ایله	بیری ابدی جسمی ایله	کوکلم جواندر چالنالیله	پیر وجوانی نیلرم
تن هیکلم صابتمشم	کوکلم سرایند یا اچمشم	خورشیدم الله طاقتمشم	بن اخترانی نیلرم

یاری بکا بیس کوردشم اغیاری دلشوریدم انسید تنها طوردشم بن انس و جانی نیلدرم
دلدن دلہ بیلک ترجمان وادکن نہ سویدرولسا چون جان و دلدہ هربیان نطق زمانی نیلدرم
حتی جمیع خلقدن مستغنیم بانسدن خلاق عالم وار ایکن خلق زمانی نیلدرم

نوع ثانی

عالمک طالبلرینہ تعلیم و تدریسنک اداب وارکانن بلدرور ای عزیز معلوم اولسونکہ اهل ادب دیمشلردرکہ استاذلر تلامیذینہ تعلیم و تدریسنک ادابی وارکانی اون ایکیدر بری احتمال اذادر وبری صمتہ ملازمت قلمقدر وبری حلیم و سلیم اولمقدر وبری وقار ایلہ جلوس ایلمقدر وبری اطراق رأس ایلمقدر وبری اختیار تواضعدر وبری ترک هزل و مزاحدر وبری متعلمہ ملایم اولمقدر وبری متحیر متعلمہ تأنی قیلمقدر وبری بلیدی حسن ارشاد ایلہ اصلاح ایلمکدر وبری سؤالی تکرار ایلہ نہ تعدیل ایتمکدر وبری سائلہ صرف همت اصغا ایلمکدر وبری سؤالی تفهیم ایدوب اندن جوابی سویلمکدر وبری حجتی قبول ایتمکدر وبری حقہ رجوع و انقیاد ایلہ کتمکدر وبری خوف علیک متعلمی منع ایتمکدر وبری علم نافع غیر الله ایچون تعلم ایلمکدن منع ایتمکدر پس هر عالمہ لازمدرکہ متعلمینہ بو اداب مذکورہ اوزرہ معامله ایدوب علم نافعی تعلیم ایلیہ نظم مأذون اولورسین اوقوت عوی نشر الا خلقہ نفع عرکی عام اعمال اولورسن حکمتکم مینہ بر اوردن

نوع ثالث

شاکردلرک استاذ ندن تعلمنک اداب وارکانن بلدرور ای عزیز معلوم اولسونکہ اهل ادب دیمشلردرکہ متعلمک عالمدن تعلم و استفادہ سنک اداب وارکانی اون بشدر بری استاذینہ سلام ویروب ایاغ اوزرہ طورمقدر وبری استاذی اذنیلہ اوتورمقدر وبری نماز ایچندہ بکی ادبلی قعود ایلمکدر وبری انک حضوروندہ آز سویلمکدر وبری استاذی سؤال ایلمدکجہ سویلمکدر وبری اندن استیذان ایلمدکجہ سؤال ایلمکدر وبری فلان سنک خلافکہ دیمشدر دیو اکا معارض کتمکدر وبری صوابدہ استاذندن کندیک اعلم اولدیغن اکا اشعار ایتمکدر وبری آنک مجلسندہ جلیسندہ قولاغنہ خفی سوز سویلمکدر وبری باشن اوکنہ اکوب اطرافنہ التفات ایلمکدر وبری انک ملالی عندندہ ختم کلام ایلمکدر وبری اول کیدوب کلدکجہ اکا قیام ایلمکدر وبری استاذی قیام ایلدکن سؤالی ترک ایتمکدر وبری اول یولندہ کیدرایکن اکا برنسنہ سؤال ایتمیوب بلہ سنیلہ کتمکدر وبری آنک جمیع اولاد و احفتنہ بیر تعظیم و اکرام ایتمکدر وبری ظاهری منکر اولان ایشندہ اکا سوء ظن ایتمیوب سرینہ یتمکدر واول فعلک سرینہ آنی اعلم بلسون و اکا سوء ظن عارض اولدقدہ حضرت خضر ایلہ موسی علیهما السلام ک قصہ سن تذکر قیلسون پس هر طالب علمہ لازمدرکہ استاذینہ اداب مذکورہ معامله ایدوب تحصیل علم ایلسون نتہ کیم دیمشلردرکہ ما وصل من وصل الا بالحرمة والتعظیم وما سقط من سقط الا بترک الحرمة والتعظیم بیت استاذ تعظیم ایت زیرا کہ دیمشلردر من علمنی حرفا فقد صیرنی عبدا

نوع رابع

نوع رابع

آدمک والدینہ محبت و الفتنک اداب وارکانن بلدرور ای عزیز معلوم اولسونکہ اهل ادب دیمشلردرکہ والدینہ حیاتندہ اولادکسندہ والدینہ محبت و الفتنک اداب وارکانی اون بشدر بری انلرک سوزلرن استماع ایتمکدر وبری امرلرینہ امتثال ایتمکدر وبری انلردن اذنسز اوتورمقدر وبری انلرک قیامیچون ایاغ اوزرہ طورمقدر وبری انلر اوکنجہ یورولن کتمکدر وبری انلرک صوتندن زیادہ رفع صوت ایتمکدر وبری انلری اسملہ دعوت ایتمکدر وبری دعوتلرینہ اجابت ایدوب لبیک سویلمکدر وبری خدمتلرینہ سرعت ایلمکدر وبری انلرک رضالرن طلبہ حریص اولمقدر وبری انلرہ ذل قنات بسط ایدوب حرمت قیلمقدر وبری انلرہ بر و احسان امتنان ایتمکدر وبری انلرہ حدتلہ نظر ایتمکدر وبری انلرک یوزینہ قادشی یوزن اکشتیوب کولر یوزلہ و طاتلی سوزلہ خاطرلرن مطیب قیلمقدر وبری امرلری اولدقجہ غربتہ کیتمیوب یانلرندہ قالمقدر پس هرکسہ لازمدرکہ والدینہ بو اداب اوزرہ محبت و الفت ایلہ هر خدمتن کورہ رضالرن کوزدہ بیت رضای حق رضای والدینہ بوکہ جنت امهات اقدامی تحتندہ بولنشدر

نوع خامس

تزوج عالمندہ اولان عارفلک تأهل و تزوجنک اداب وارکانن بلدرور ای عزیز معلوم اولسونکہ اهل ادب دیمشلردرکہ سالک متجرد تکمیل سلوک ایدوب عارف کامل اولدقدہ تزوج ایتمک مراد ایلدیسہ آنلک نامزد اولوب تزوج قیلمسی اداب وارکانی اون بشدر بری تحصن و عفتی نیت قیلمقدر وبری وبنہ و مهر ایچون الجہ قرض المقدر اکر یانندہ الجہ بولمدیسہ بورج السون وحق تعالی انک اداسینہ ضامن بلسون وبری فقر و عسرتدن خوف و حذر ایتمیوب حقہ توکل قیلمقدر وبری اصلی پاک اولان متدینہ و عاقلہ نشا ایلیوب المقدر زیرا کہ مطیع و صالحہ خاتون اغرنجہ التوندن دکر خیر متاع دنیا بولدر نقدر فقیر و حقیر اولورسہ زوجہ اکا محبت ایدوب اوزرینہ بایلور وبری عز و مال و جمال ایچون تزوج ایتمکدر زیرا کہ عز ایچون تزوج ایدن ذلیل اولور و مال ایچون تزوج ایدن فقیر اولور قالور و جمال ایچون تزوج ایدن رسوای عام اولوب بلاسن بولور وبری شرف و مال و سن و قامتدہ کندودن ادنی المقدر زیرا کہ قلبہ اوینلاولی اودرچ کلور وانک حصادت نظرندن امین اولور و اکر عورت نشانلق مراد ایلدیسہ رجلدہ دین و حسن خلق و سخا اختیار ایلسون وبری تقلیل مهر ایتمکدر زیرا کہ مهرلرک خیرلیسی دورت یوز مثقال فضہ در وبری موجل اولان مهری تعجیل ایتمکدر وبری برشاة ایلہ اولورسہ دہ طعام ولیمہ قیلمقدر وبری اکل طعام ولیمہ یی غنیمت بلمکدر زیرا کہ اولجنت طعامندن حظ المقدر وبری احسن لباسیلہ متزین اولمقدر وبری قبل الزفاف ایکی رکعت نماز قیلمقدر وبری ابتداء منکوحہ سنک ناصیہ سن طوتمقدر

وبری اللهم بارك لی فی اهلی وبارك لاهلی فی دیمکدر وبری اهلنك رخسارن
بوس ایدوب لبلرن امروب ممه لرن یمکدر وحضرت عمر رضی الله عنه عورتك ضعیف
وسیننده سؤال اولندقده فراشك اولسون بیورمشدر شونلك بیمای احسن
واشهر وجماعك الذ واحلی اولدیغن طیور مشدر بیت
بزه لازم دکل ضعیف ومریض استرز عورتی سمین وعریض

نوع سادس

رجل کندی اهلیله ملاعبه وجماعنك آداب وارکانن بلدر ای عزیز معلوم
اولسونکه اهل ادب دیمشلردرکه جماعك اداب وارکانی یکرمیدر بری ابتدا
کندوسی قمیصندن غیری لباسندن معرا اولمقدر وبری اهلنی دخی کندك عاری
قیلمقدر وبری سینمك اچون ایکی خرقه المقدر وبری مجامعه دن مقدم تقبیل وملاعبه
ایله متلذذ اولمقدر زیرا که اویله اتمك هم بدننه خفت وهم کوکله عفت وهم جاننه راحت
بولمقدر وبری قبل الادخال تعوذ وتسمیه قلمقدر وبری عند الادخال تقبیل وتکلمدن
فارغ اولمقدر زیرا که بونلر ولدك صاغر ولال اولماسنه سببدر وبری بعد الانزال
اهلنك بطنی اوزرنده آنك دخی ایشی بیتنجیه دك قالمقدر تاکیم عورت بردخی
جماع اولنجیه دك سست اولوب تنبل قالمسون نته کیم خبرده وارد اولمشدرکه
وقتاکه رجل اهلیله اختلاط ایلر خروس کبی ایتمسون بلکه اهلندن بولدیغی لذتی
اهلی دخی اندن بولنجه بطنی اوزرندن کتمسون وبری صبی ویا بهیمه عندنده
جماع ایتمکدر وبری عورتنك حسن ولطفن کمسه سویلمکدر زیرا که
بونلر فتنه یه باعثدر وبری ترك جماعه مداومت قلمقدر زیرا که ممه دن
سوت صاغلمسه انك صوغلمسی محققدر وبری بعد الفراغ اوچ قطره ده اولورت
بول ایتمکدر تاکیم بقیه منی مثانه ده قالمسون وا الا دواسز مرض حاصل اولمسون
وبری بعد الجماع صاغ یانی اوزرینه راحت ایچون بر نومه خفیفه یه کتمکدر وبری
بردخی عورت مراد ایدرسه ذکر غسل ایتمکدر وبری آنی آرقه سی اوزرینه یاتوروب
دوردی آره سنه کتمکدر زیرا که جماعك یکرمی شکلندن احسن اشکالی بودر ایتمکدر
نته کیم آنك ادراء اشکالی واضراری عورت رجل اوزرینه چقمقدر واندن فرجی
رطوبتی بونك ذکرینه اقمقدر وبری عورت حیض ایامنده وغبق آز اولق
ایچون آکا اسکی ثیابن کیدورمکدر وبری عورت پاك اولنجیه دك ازار التنه
بیدالکن سوز تمکدر اما آنکله بیله یاتسون وبیله یوب اکل وشرب اتسون وبری انانی
وباجیسی وعمه سی وخاله سی وقیزی وکلینی محبتیله مجامعت قلمقدر وبری اجنبیه دن
اجتناب ایدوب آنکله تنها قالمقدر زیرا که اجنبیه ایله خلوت حرامدر واکا نظر ایله
کلام اتهامدر برشاعر بو ارلك عورتلرك یانندن کچوب یوزنه کیلد ایکن دیمشدرکه بیت
ان النساء شیاطین خلقن لنا نعوذ بالله من شر الشیاطین واندرون برشاعر اکا
جواب ایتمشدرکه بیت ان النساء ریاحین خلقن لکم وکلکم یشتهی شم الریاحین

نوع سابع

اوقات جماع واحوال واشکال اولادی بلدرر ای عزیز معلوم اولسونکه
اهل ادب دیمشلردرکه مستحب ولایق وتمتع فائق ومروته موافق بودرکه رجل
اهلنك رضاسیله جماع ایتمیه ومراعات اوقات ایله اجتماع ایلیه واوقات ممنوعه ده
اندن امتناع ایلیه پس اکر بر کیجه اهلنك رضا ومحبتیله جماع ایدرسه اندن حاصل
اولان ولد عاقل ورشید اولور واکر هلال آینك ابتداسنده جماع ایدرسه اندن
اولان ولد جمیل اولور واکر کوندز قبل الظهر ایدرسه ولد حکیم وکریم اولور واکر
اثنین کیجه سی ایدرسه ولد حافظ قرآن اولور واکر صالی کیجه سی ایدرسه ولد هم سخی
وهم رحیم اولور واکر خمیس کیجه سی ایدرسه ولد هم عالم وهم عاقل اولور واکر جمعه
کیجه سی ایدرسه ولد هم عارف وهم عابد اولور واکر جمعه کونی قبل الصلاة ایدرسه
ولد سعید اولوب مرتکی کلدکده شهید اولور واکر بر کیجه اهلنك رضاسز اکراه ایله
جماع ایدرسه اندن اولان ولد احمق اولور واکر منصف ایدرسه ولدیته فرد
کلور واکر هلالك آینك ابتدا کیجه سی یا اون بشنجی کیجه ویا صوك کیجه سی جماع
ایدرسه ولد مجنون اولور واکر بازار کیجه سی ایدرسه ولد قتال اولور واکر
کوندز بعد الظهر ایدرسه ولدك کوزی شاشی اولور واکر رمضان بیرامی کیجه
ایدرسه ولد عاق الوالدین اولور واکر قربان بیرامی کیجه سی ایدرسه ولد التی
برمقلی یادرت برمقلی اولور واایاغ اوزره اولدیغی حالده ایدر ولد فراشنه بولر
واکر بالدوزی عشیه ایدرسه ولد حنثی اولور واکر جماع اوزرنده ایدرسه ولد
لال اولور واکر فرجه نظر ایدرسه ولد اعمی اولور واکر اول حالده ذکر قیل ایدرسه
ولد صاغر اولور واکر میوه اغاجی التنده ایدرسه ولد ظالم اولور واکر طهارتسز
ایدرسه ولد بخیل اولور واکر حاضر اسد تحت النجوم ایدرسه ولد منافق اولور
واکر بکسه نك حضورنده ایدر ولد سارق اولور واکر برات کیجه سی ایدرسه
ولد بدخویلی اولور واکر یولده کیده جك کیجه ایدرسه ولد مسرف اولور
وانزال حالنده ایکسنك فکر وخیاللرنده نه صورت بولنورسه ولد اکا بکزر اولور
وکوزلری دکه نظر ایدرسه ولد الحکمه قریب اولور واکر حیض ونفاس
ایامنده ایدرسه ولد جذام اولور وایدیکی ایش حرام اولور واکر نطفه ممزوج
داخل رحمه اولان اوزره اربعه سینك برندن دخول ایدرسه ولد برادر واکر سندن
کیدرسه ولد ایکی را وچندن کیدرسه ولد اوچ وودردندن کیدرسه ولد دورد دنلر
کیدرسه ولد دوردد اولور واکر ماء رجل اول کلوب اکثر اولورسه اولسبب
سبقت حکمیله اوغلان اولوب اول کثرت حکمیله عمسنه مشابه کلور واکر ماء رجل
اول کلوب ماء مرأة اکثر اولورسه اول سبقت حکمیله اوغلان اولوب بو کثرت
حکمیله طایی سنه مشابه کلور واکر ماء مرأة سبقت ایدوب اکثر اولورسه
اول سبقت حکمیله قیز اولوب اول کثرت حکمیله خاله سنه مشابه کلور واکر ماء مرأة سبقت ایدرید

ماه رجلی اکثر اولورسه اول سبقت حکیم تیز اولور بو کثرت حکیمه غنه مشابه اولور
و بو احتکامك جمله سی اثار ایله اثبات اولنور تجربه ایله قنعمشدر نظم

شول دمکه دوح طائر قدس اشیان ایدی جان بلبلینه گلشن وحدت مکان ایدی
کان نخفاده جوهر جان بی نشان ایدی کتم عدمده عالم وآدم نهان ایدی
خوشسرای سرده کوکل کامران ایدی بر یار ایدی همدم و بر اول یادجان ایدی
دمدراو دمدرایکی زمان اول زمان ایدی

فی اول دمکه ساقی اخفی نه ازل صونمادی دوح پاکه جام ایزل
ما بیننده اولماز ایدی بحث الاجل نه قیل و قال اولوردی نه قوم مشکل اجل
یوغ ایدی آنده اجل عمرنی بدل راحتده ایدی زمره ارواح باجمل
دمدراو دمدرایکی زمان اول زمان ایدی

داخی قورلمشدی طلسمات کائنات یکسان ایدی هنوز بو افراد ممکنات
چقمش ایدی ساحل امکانه فلك ذات اولمامش ایدی موج تکون قلزم صفات
کتم عدمده ایدی شئون مکونات داخی ظهوره کلمش ایدی تعینات
دمدراو دمدرایکی زمان اول زمان ایدی

ناگاه کلك کاتب دیوان امر هو یازدی برات آدمه طغرای هبطوا
آیری دوشوب او گلشن لاهوتدن تموا ایندی ضروری گلخن ناسوته سرفرو
طوتدق اکرچه صحن سرای وجوده رو جاننده هنوز باقیدر اول شوق آرزو
دمدراو دمدرایکی زمان اول زمان ایدی

ارواح انس بصکه قدم چون سیاحته کلدك ضروری عالم کون و صبا و تنه
تبدیل اولوب اوکاولطافت کثافته دست قضا براقدی فلکدن فلاکته
دوشدك فیود ربح وعنا و سقامته یوخ کیدانه کلدك اکرچه اقامته
دمدراو دمدرایکی زمان اول زمان ایدی

نوع ثامن

رجالك اهلیله صحبت والفتنك اداب وارکاننی بیلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشلردرکه رجالك زوجه سیله صحبتنك اداب وارکانی اوتوزدر برنجیسی کندی اهلیله حسن خلق ایله معامله ایلکدر و بری آنکله رفق و حلم ایله صحبت والفت ایدوب لطف ولین ایله سویلکدر نته کیم خبرده کلمشدرکه خلقك خیرلیسی اهلنه خیرلی و منفعتلی اولان کسه در و بری اهلنك اوزرینه داخل اولجق اکا سلام ویروب حالنی سؤال ایلکدر و بری آنی تنها مسروره بولدیسه ساچلرن اخذ و مسح ایدوب انواع تلطفله کندوزنی بوس وکنار ایلکدر و بری آنی تنهاده محزون بولدیسه اکا اظهار محبت و شفقتله خاطرن صوروب طاتلی سویلکدر و بری اهلنك خاطرن دروغ مصلحت آمیز اولان وعده لرایله تطییب ایلکدر زیراکه اول خاذسنده محبوس و غیرلك مأنوس دکندوسیله مأنوس اولان یارغاری

وعکسیدر

١٢

وعکسلری وامکلاری وملعبه سی ومزرعه سی ومأدبه سیدر وبری اهلنك طفلی تربیه سنده یاردم ایلکدر زیراکه طفل انسانه کیجه کوندز زیاده وفغان ایله بر زمان مهلت ویرمز آنا خسته عزیمیدر بلکه انصافسز مهینیدر پس آکا مدد ایدنك مولاسی معینیدر و بری اهلنه کندی ملبوساتندن الباس ایلکدر وبری آکا کندی مأکولاتندن اطعام ایلکدر اکر وسعی وار ایسه آنلك نفقه سن واسع قیلسون واهلنك مسکن ولباس ونفقه یوینه واجب بلسون وبری اهلنی هیچ دوکیوب دنیا امورنه اولان قصوریچون سوکمکدر و بری اهلنك دین امورنده بولنان تقصیراتیچون یرکوندن زیاده کوتمکدر و بری اهلنه رفق ایله مدارا ایلکدر زیراکه اول ضلع معوجدن خلق اولنمشدر وعقل ودینی نقص بولنمشدر و زوجی عندنده اسیر قیلنمشدر انجق بشاشتله صحبت والفت ایچون النمشدر و بری اهلنك سوءخلق حرکت ایلدکده کندی نفسنه سوءظن ایدوب اکر نفسم اصلاح اولسه اهلم دخی اصلاح اولوردی دیمکدر اولیای کاملك بریسی اهلنك سوء خلقنه صبر ایدوب سؤال ایله نه جواب ایدایمش که خوف ایدرمکه آنك اذیتنه صبر ایتمیان کسه آنی تزوج ایلیوب ایکیسی بلایه دوشه لر نته کیم دیملشدرکه رجل اهلندن لحن ایتمه الی شته نك الی شنه دن نجاتی واردرکه صبی سنه دن وقدره قیرلمه دن و بوزاوی دوکلمدن وکده سوکلمدن ومسافر قولمه دن وثیاب بیرتلمه دن قورتلور وبری اهلینك غضبی غالب اولدقده سکوت ایلکدر تاکیم عورت نادم اولوب زوجنه اعتذار ایلسون زیراکه اول ضعیفه در سکوت ایله مغلوب اولور و بری اهلینك حسن خلقی غالب اولوب هر خدمتی بشاشتله ادا ایلدکجه اکا دعا وحقنه شکر وثنا ایلکدر زیراکه رجله موافق عورت شکری ادا اولنمز بر نعمتدر و بری اهلیله اویله معامله ایتمکدرکه عورت زوجم بنی جمله نسادن زیاده بکنش وسومش بلسون وبری اهلیله تدبیر معاش وحوایج بیت امورنده مشاوره ایدوب غیری بیوك امورده اکا بار خاطر ایتمکدر وبری اهلنك خیانت ومکرندن حذر اوزره اولمقدر زیراکه حضرت آدم اتامز اهلی حوا انامزك دعوتیله ربسنه عاصی اولمشدر وبری اهلنك معصیت اولیان تقصیرات وتزویراتندن اغماض ایله تجاهل وتغافل ایتمکدر وبری اهلنك جمیع اسرار وعیوبن جمله دن مستر ایلکدر وبری اهلیله مزاح ایدوب لطیفه سویلکدر وکندی زینتنه آکرمیوب غیری ملاعبه لر ایلکدر نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ازواج مطهره سیله الطف ناس ایدی حتی حضرت عایشه اهلیله برکره مسابقه ایلدکده عایشه انامز ضعیفه و ضامره اولدیغندن آنی سبقت ایلمشدر بعده اول حضرتك محبتك وامریله عایشه انامز تسمین بدن علاجن تناول ایدوب سمینه اولدقده بردخی مسابقه ایلدوب اول حضرت عایشه سمینه ایکن که هذه بتلك حدیثنی سویلمشدر زیراکه رجالك

اهلیله ملاعبه سی لهو باطل دکلدر بلکه اول حقدر وطاعتدر وبری اهلنی غیبه
ناسه ناظر اولان ایوانده اسکان ایتممکدر تاکیم نامحرمه باقوب خلقه مثل اولمسون
وبری اهلنه یازلق اوکرتممکدر زیرا که آنده فتنه واردر وبری اهلنه قرآن وفرائض
واداب دین اوکرتمکدر وبری اهلنی البسهٔ فاخره دن عاری صاقلمقدر تاکیم زینت
صاتق ایچون طشره دیه چقمیوب خانه سنده ملازم اولسون بیت خاتون خوب
صورت وپاکیزه روی را نقش ونکار وخاتم فیروزه کو مباش وبری اهلنی
اذنسز سفره بلکه حجه کیتممکدر وبری اهلی صالحه ومطیعه ایسه آنک اوزرینه برنجی
تزوج ایتممکدر تاکیم عدالتله حسن معاشره دن محروم اولمیه وبری اهلنه
هموم وغموم ودیونن سویلممکدر وبری اهلنه حضورده وغیابنده
خیر دعا ایدوب بد دعا ایلممکدر زیرا که لیل ونهار اول
انک خدمتکاریدر وخباز وطباخ وغسال وخیاط وخدیزه در
بلکه انیس ومونس ویار ونکاریدر بیت کیمک که یاری سیمتنین
سرو ناز اولور یوز بیلک بلایه اوغرسه ده ینه آزاد اولور

نوع تاسع

عورتک زوجیله صحبت والفتنک اداب وارکانی بیاندر ای عزیز معلوم اولسونکه
اهل ادب دیمشلردرکه عورتک زوجیله صحبتنک اداب وارکانی یکرمیدر
بری زوجی قپودن ایچری کلدکده اکا قیام ایلمکدر وبری زوجنی انبساط ایله
استقبال ایلمکدر وبری زوجنه هر امرنده مطیع ومنقاد اولمقدر وبری
زوجنک فراشندن فرار ایتممکدر وبری زوجی انک برسن وکنار استدیکی
ساعت نفسنی تسلیم ایدوب تاخیر ایتممکدر وبری زوجنک ثیابن تنظیف ایدوب
قتلن دوشورمکدر وبری زوجنک آشن واتمکن پشورمکدر وبری زوجنک
یورغان واوجاغن یاقوب فراشن بسط ایدوب دوشورمکدر وبری زوجنه
غسل ووضو ایچون طشت ومقرمه کتورمکدر وبری زوجی اسرسه غسلدن صکره
انک خدمتن یتورمکدر وبری زوجندن اذنسز اودن طشره چقممقدر وبری
مال وجمالیله امتنان ایتممکدر وبری زوجنه کسوت ونفقه امرنده برغم کتورممکدر
وبری زوجنک صوتندن زیاده کندی صوتن یوقارو کوترممکدر وبری
زوجنه اذیتله جانانه یتورممکدر وبری زوجنک حضورده وغیابنده اکا دعا
وثنا قیلمقدر وبری زوجیچون کحل وحنا ایله وسائر مباح اولان
اشیا ایله متزین اولمقدر وبری زوجنک عرض ومالن بکجه کوزدوزد حمایت وصیانت
ایلمکدر یعنی کندی نامحرمه کوسترمیوب انک اذنسز بر کمسنه یه بر نسنه ویرممکدر
بیت مرادم شویله در حالا سنکا ای قاشی یالا قومه سوز نصیحت حالیمی برآن ساده سیز

نوع عاشر

کشینک اولادیله صحبت والفتنک اداب وارکانی بیاندر ای عزیز معلوم اولسونکه

اهل ادب دیمشلردرکه آدمک کندی اولادیله صحبتنک اداب وارکانی یکرمیدر
بری پدر اولادینک ولادتیله مسرور اولمقدر نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه ولد دنیاده سرور وآخرتده نوردر
وبری بنات ایله زیاده مسرور اولوب انلره حرمت قیلمقدر زیرا که
خیرلیسی قیز اولادیدر اولمقدر نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه عورتک برکتلیسی قیز طوغورمغله استفتاح
ایدندر زیرا که بن حق تعالیدن مؤنسز اولاد استدم بکا بنات احسان ایلمشدر
وبری تبشیر اولندقده ولدینه کوکچک آد ویرمکدر وبری یدنجی کوننده یا بعده
اوغلان ایچون ایکی قیون وقیز ایچون بر قیون عقیقه نیتیله ذبح ایدوب لکن عظام
آنی تقسیم سهام وبا طبخ واطعام ایلمکدر وبری یوم سابعده یا اون بیلدیک اوغلنی
سنت ختان ایتدیرمکدر وبری اوغلی یاقیزی آلتی یاشنه بالغ اولدقده انلره قرآن
وفرائض واداب دین اوکرتمکدر وبری اوغلنه کتابت ورمی وسباحت
وبر صنعت هیئته تعلیم ایتمکدر زیرا که خبرده الحرفة امان من الفقر کلمشدر واکر
علمه رغبت ایدرسه اکا هدایت اولمشدر قطعه لغت ایله صرف ونحو ومنطق آداب
حساب وحکمت وهیئت سطرلاب معانی ایله اصولین شریعت حدیث وفقه وتفسیر
وطریقت وبری اوغلنه کوکچک لقب ویرمکدر وبری قیزینه طبخ وغزل
وخیاطه اوکرتمکدر وبری جمیع اولادن تزیین واحسان وهدایاده
برابر طوتمقدر وبری نو دانه میوه یی ابتدا قیز اولادینه ویرمکدر زیرا که
انلرک یورکلری ارق وضعیفدر وبری اطفالی شفقتله تقبیل ورأفتله در آغوش
ایلمکدر وبری اولادیله بغایت مرحمتله معامله ایلمکدر وبری انلرله ملاعبه ایدوب
انبساط ایله سویلمکدر وبری انلره بد دعا ایتمیوب خیر دعا ایلمکدر زیرا که
بد دعا اسباب فقردندر وچوق اولورکه قرین اجابت اولوب انلری فساده
ویرر وبری اون یاشنه بالغ اولان صبیانک ذکور واناثن تفریق ایدوب
بشقه دوشکده یاتورمقدر زیرا که انلری بیله یاتورمق فتنه یه باعثدر
وبری اون بش یاشنه بالغ اولان اولادن رضالریله تزویج ایلمکدر وبری اولادی
ادای مدیحی خدمتی امر ایتممکدر تاکیم عاق اولمالرینه سبب اولمسون وبری
یافته قالانلرینه کندی ماکولاتندن اطعام وکندی ملبوساتندن الباس ایلمکدر
وبری کسبنه نک اولادینه سوء قصد ایتممکدر تاکیم انک ضرری اولادینه راجع
اولمسون وبیر زمانده نصیحتلری یوزلرینه کلمسون نته کیم
اخوت یوسف آنی پدرندن الوب اسیر قیلدیلر انلرک اولادی هم فرزندی
اللره اسیر اولدیلر واکر کلرن ایچوب جزالرن بولدیلر بیت
مجاز ایتکه خوب وزشتک ایتمه ایزده جه تقصیر عیب صورت تماشای عدلدر آیینهٔ علم

نوع حادی عشر سیدک غلمان وجواری سیدیله صحبت والفتنک اداب وارکانی

بلدر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشلردرکه ادملک کندی مملوکی یعنی اولاد غلمان وجوار جیلر صحبتنک اداب وارکانی اون بردر بری سیّد
اول اسیرلری اشترا ایلدکده باشقلرن طورتوب انلره برکتلو دعا ایتمکدر وبری ابتدا
انلره برشیرین شیئه یدرمکدر وبری کندی طعامندن یدروب کندی لباسندن
کیدورمکدر وبری انلره اولادی کبی قرآن وعقاید وفرائض دین
اوکرتمکدر وبری انلره مستقلی ایمش تکلیف ایتمکدر وبری انلره اعمال
شاقه تکلیف ایلدکده یاردم ایلکدر وبری برکوز برکیجه ده بیتمش کره قصور
ایتسه عفو ایله معامله قیلمقدر وبمش برنجی قصور ایلدکلرنده لسان ایله
تعذیر ایدوب بتمش ایکنجیده تأدیب ایچون الیه اورمقدر وبری انلری غضبی
ساکن اولدیغی ضرب ایتمکدر وبری اون سیله دن یوقاری کتمکدر وبری
انلری تأدیب ایچون دوکدکده یوزلرینه و تهلکه یرلرینه ضرب ایتمکدر وبری
غلام وجاریه سنک کندی خدمتنده اولان تقصیراتن کندینک مولاسی
خدمتنده اولان تقصیراتندن کورمکدر نته کیم اولیای کرامدن
برسنک غلامی کندویه عاصی اولدقده دیرایمش که ای غلام سن بکا
بغایت مشابه سن وبری انلرک تربیه قبول ایتمیانلرن یا بیع ویا تزوج ایله
جراغ ایتمکدر وبری انلری کندو سیله برسفره ده برابر اوتوردوب
طعام ایتمکدر ولکن انلر ایتدرمکدر واکر انلر ایا قده خدمت ایدر اولیه
اکل اولنان اطعمه دن انلره بردلقمه ویرمکدر وبری انلری برزمان استیفا مثلا
ازاد ایتمکدر تا کیم حق تعالی لک ناردن ازاد ایلیه وبری انلری بعد العتق
استخدام ایتمکدر زیراکه اول انلره اذیتدر وبری کندی بنده راکب اولدیغی
دابه اوزرنده غلامن ردیف ایتمکدر وبری آنکله نوبتله کاهی بینوب کاهی
پیاده کتمکدر اما کندی اتن بینوب غلامن اردنجه یوروتمک خلقه کبر
ایتمکدر نته کیم حضرت عمر رضی الله تعالی عنه شام شریفه قدومنده برغلامیله
برناقه دکوبنده نوبتله مشاکت ایلمشدی کاهی کندی ناقه یه بینوب
یولارن غلامی چکوب برفرسخ قدر کیدردی وکاهی غلامی بیندروب ناقه نک
کندی چکوب برفرسخ پیاده یوروردی وقتا که شامه یقین کلدیلر نوبت
دکوب غلامک ایکن یوکداوزره ونه بر نهره تصادف قیلدیلر پس اول حضرت
یا بوجن صولی قولتغنه الوب ناقه لی چکوب اول صولی کچوب کورمشدرکه
امیر شام اولان عبیده بن الجراح لری اسقبالیچون کنار نهره کلمشدر چونکه
عبیده انی اول حالده کورمشدر پس اکا دیمشدرکه یا امیر المؤمنین اعیان
اسقبالیکه کلودلر وسنی بوحال اوزره کورسلر استهجان ایتمیوب غیری
معنی ویردلر داول حضرت اکا جواب ایتمشدرکه حق تعالی بزی دین اسلام
ایله عزیز ایتمشدر بز انلری دنیا سن طلب ایلرزه مقالات ناسه ایله مقید کله

انلری تنبلرز بیت دوست مدحندن نه حاصل نه حاصل ذم دشمندن نه غم فارغ
وازاده یم بزلر یا غنه مدح وذم ودحضرت عثمان رضی الله تعالی عنه برغلامنک
قولاغن بوکوب انجتمشدر بعده نادم اولوب کندی قولاغن چکدروب
انی ازاد ایتمشدر پس هرکسه لازمدرکه اداب وارکان مذکوره ایله عامل اولوب
غلمان وجوارییلرینه اولادی کبی مرحمت وشفقت قیلهلر واما غلمان وجواریلرینک
اغالرنده یلریله صحبت والفتلرینک اداب وارکانی تعینه بالاده بیان اولنان
اولادک والدین ایله بولنان صحبت والفتلرینک اداب وارکانی کبیدر
وخبرده کلمشدرکه اغاسندن قچن قولک غازی قبول اولنماز تا رجوع ایدوب
تائب اولدیغنه بیت الهی عبدک العاصی اتاکا مقرا بالذنوب قد دعاکا

نوع ثانی عشر

اقربانک اقربا ایله صحبت والفتلرینک اداب وارکانن بلدر ای عزیز معلوم
اولسونکه اهل ادب دیمشلردرکه کشینک اقرباسیله صحبتنک اداب وارکانی
یدیدر بری کشی اقرباسن احیانا زیارت ایلیوب انلره طانلی سوبلکدر
نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یا اباذر زرنی
غبا تزدد حبا بیورمشدر احیانا زیارت ایله تک محبتی زیاده اولدیغن
طیورمشدر پس قریبه ممکن ایسه هر هفته ده برکره یا ایده بر ویا سنه ده
برکره اقرباسنک زیارتنه واکر ممکن دکلسه زیارتی بدلی انلره برورقه
یا برمکتوب ویا برسلام ارسال ایتسون وبری کندی عشیرت
وقبیله سیله وذوی الارحام واقرباسیله تناصر وتظاهرده بکدل
ویکجهت یدواحد اولمقدر پس آدم اقرباسنه کندی حاجاتندن
برشیئه تکلیف ایتمیوب مهماتندن انلری راحت قلسون وانلرک
غملریله مغموم وسرور ایله مسرور اولسون وتعزیه و تهنیه ایدوب
بیرام کونلرنده بری برینک زیارتنه کلسون وانلر کلدکده قیام ایدوب
بشاشتله سویلسون وکتدکده برابر کیدوب قپویه دک تشییع ایلسون
وبری اقرباسنک دوشن حاجتن رد ایتمیوب ادا قیلمقدر زیراکه انلری
رد ایتمک قاطع رحم اولمقدر ایکچون مجاورت اقربا مکروه اعتبار
اولنمشدر تا کیم هرکون کورشمکله محبتلری نقصان بولمسون وحرمتلری
قالقوب تقاطع ارحامه بادی اولمسون نته کیم خبر حق تعالی دحمی وصل
ایلنه وصل ایدر وقطع ایلنه قطع ایدر کلمشدر پس ایمکی صلهٔ رحم
البته برسلام ایله اولورسه ده واجب اولمشدر وبری پدرندن صکره
عمسن وبیوک قرنداشن وخالن توقیر واطاعت وخدمتنده پدری مثابه سنده
طوتمقدر وانلر دخی اکا شفقت و مرحمت ورافتده اولادی کبی معامله
ایتمکدر وبری والده سیندن صکره عمه سن وخاله سن والده سی منزلنه تنزیل

ایدوب انلردخی اکا عزت وشفقت ایتمکدر وبری کندی اقرباسن اسیر
اولمش بولدیسه اشترا ایدوب آزاد ایتمکدر وبری اقربانک هرادیتنه تحمل
ایدوب اجی سوزلرن یوتمقدر وخستهلرن کوروب جنازهلرینه واروب
وصیتلرن طوتمقدر زیراکه اقربا بریبرندن صلهٔ رحم اکرامن کمالیله مأمول
ایدرلر مأمول ایله کلربینک عکسی ظهور ایلدکده خصملق قوروب خصومت
خصومت سمتنه کیدرلر پس اقربا ایله مبتلا اولمامق لازمدرکه آنلر ایله بلکه انلرک
اهل واولادیله بیله حسن وفا ایدرلر تا که بر خصملق حصول بولمیه دیو تنبیه ایدوب
[illegible] رحم ایتمش اولالر وحسدلری شرندن سلامت بولالر
شعر اقاربک کالعقارب فی اذاها ولا تفرح بعم او بخال
فکم عم یکون الغم منه وکم خال عن الاحسان خال

نوع ثالث عشر

کیشینک نه جیرانیله صحبت والفتنک اداب وارکاننی بلدردر ای عزیزم معلوم اولسونکه
اهل ادب دیمشلردرکه جارک جیرانیله صحبتنک اداب وارکانی اربعین اولمشدر
بری کیشینک کندی بیتنه متصل اولان بیوتک اصحابی وکندی قپوسی مقابلنده
بولنوب الی الان کورینن بیوتک اصحابیدر فرق داده وارنجیه دک ذکر
اولنورسه ده واجب الاحسان اولان جیرانیدرکه اقرباسی مثللو اکرام
اکرام ایتمکدر وبری جیرانینک اهل بیتنه خیانت ایتمیوب عرضلرن
صیانت ایتمکدر زیراکه خبرده حرمة الجار کحرمة الام کلمشدر وبری جیرانینک
خادمهلرینه چوق بقوب نظرن اوزاتمقدر وبری جار قریبی آچ ایکن کندی
طوق یاتمقدر وبری جیرانی الیله یا دلیله انجیتمدن صاقنمقدر وبری انلرک
دارینه اذنسز باقمقدر وبری جیرانه آزدن وچوقدن بولنانی ذی اولورسه ده
هدیه ویرمکدر وبری تونتی جناغی کوندرمکدر یعنی بر قوقلی طعام پشوردکده
جارینه حصه ویرمکدر وبری اثمار ایلدیکی میوهدن کوردیکی جارینه
هدیه ایتمکدر وبری جیرانی استقراض ایدرلرسه قرض حسن ویرمکدر وبری
جیرانی محتاج اولدیرسه حاجتدن کورمکدر وبری جیرانک بیرا ملازده زیادت
ایتمکدر وبری جیرانک دیوارینه تبول ایتمکدر وبری جیرانک ایکلوینه طاش
اتممکدر وبری جیرانک دوابنه ضرب ایتمکدر وبری جیرانی اولادن
کندی اولادینه دوکدروب سوکدرمکدر وبری جیرانندن اذنسز
کندی بناسن انلرک بناسی اوزرینه حواله ومرتفع یاپدرمقدر وبری
جیرانی کندی جداردینه اغاج قاقمقدن منع ایتمکدر وبری جیرانه مصب
ماء میزاب ومطرح ثلج والزاب ایچون تضییق ایتمکدر وبری جیرانک عیوب
واسرارن سویلمکدر وبری جیرانک امور واحوالن سویلمکدر وبری جیرانه
یولده مصادف کلدکده ابتدا سلام ویرمکدر وبری جیرانیله سوزی اوزاتمیوب

دوشورمکدر

دوشورمکدر وبری جیرانندن ماسطح ودارا مثالی مرافق بیتنی منع ایتمیوب
ویرمکدر وبری جیرانی هدیهسن آز ایسهده قبول ایدوب چوق کورمکدر
وبری جیرانی عیوبن ستر ایتمکدر وبری جیرانیله مواسات ایلمکدر وبری
جیرانلر اذنیله دارن اجنبی یه صاتمقدر وبری جیرانی برطرفدن کلدکده
انلری زیارت ایتمکدر وبری جیرانی مسرور اولدقده تهنیهلرینه کتمکدر
وبری جیرانی محزون اولدقده واروب انلری تعزیه ایتمکدر وبری جیرانی
آنی دعوت ایلدکده اجابت ایلمکدر وبری جیرانی بر حاجت طلب ایلدکده نشاطله
ایله ویرمکدر وبری جیرانی قصور ایلدکده عفو ایله مودت ایرمکدر وبری جیرانی
خسته اولدقده واروب کورمکدر وبری جیرانی وفات ایلدکده جنازهلرینه
حاضر اولمقدر وبری جیرانی ایتامن استصحاب ایلمکدر وبری جیرانندن ملازم
اولدقده کولج یوز ایله طاتلی سویلمکدر وبری جیرانندن کندوسیله شکل معامله [illegible]
محفوظ اولورسه انلرله اولیجه معامله ایلمکدر وبری سائر ناسدن تحمل ایتدیکی
اذیتی جیرانندن تحمل ایلمکدر تسلط ایدنلره تسلیم اولوب سیرت سویلیانلره ملایم
سویلمکدر بیت صبر ایله سن ایلک قیل جور ایلسه همسایه بو قدر ایکی عالمده ایلک بیر مایه

فصل رابع

اداب وارکان صحبت اخوان ومعارف خاصی والفت مجاهیل ناسی وعلاقات
ومراسم عوام اجناسی وامور خارجیهٔ علما وخواصی وبوجملهلی انسانه آسایش
ایدن ترجیح دبب الناسی الی نوع وبرخاتمه ایله بیان وعیان ایدر نوع اول
اداب وارکان صحبت اخوان صفالی بلدردر ای عزیز معلوم اولسونکه اهل ادب
دیمشلردرکه آدمک استاذی وتلامیذی واصول وازواج وفروعات
وعمال واقاربی وجیرانندن صکره سائر ناس آنک حقنده اوچ قسم
اولورلر بولنمشدرکه یا اخوان صفادر ویا معارف بر جهادر ویا مجاهیل
بی وفادر پس عقد اخوت وصداقتده سکیون ایکی وظیفه لازمدر اما
اولی ابتدا طلب شروط صداقتدر اندنصکره عقد اخوتدر تاکیم اخوت ومحبتنه
لایق اولمیانلری صدیق اتخاذ ایتمیهسن نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم المرء علی دین خلیله بیورمشدر کشی کندی صدیقنک مشرب ومذهبنده
اولدیغن طیور مقلددر اکر سن نکحی وتعلم شریکک ودین ودنیا امورکه
رفیقک اولمغ ایچون بر صدیق تحقیق استرسن آنده بش خصلت رعایت ایلمک
سکا کرکدر اما خصلت اولی عقلدر پس صحبت احمقده خیر اولماز
زیراکه انک احسن احوالی اولدرکه سکا منفعت مراد ایکن ضرر ایدر
واما خصلت ثانیه حسن خلقدر پس بد خویلی اولان کسهدن وفا وصفا کلمز
وبد خویلی اولدرکه غضب وشهوتنه مالک اولمیهلر پس اویله برکسهیی صدیق
اتخاذ ایلدکه سن اکا خدمت ایلدکه اولسنی صیانت ایلیه وسن آکلر الفت

الفت ایلدکده اول سکا زینت ویروب طاقی سویلیه وسندن برجیفه کوردکده
انی عدایلیه ویر سیئه کوردکده انی سد ایلیه واما خصلت ثالثه صلاحدر
پس برکبیره اوزینه مصراولان فاسق ایله دوست اولمه که حقدن خوف ایدن
معصیتده مصر بولنماز حال بوکه حقدن خوفی اولمیان کسنه نک غائلهسندن
امین اولنماز زیراکه اول تغیر اغراض ایله متغیر اولور قالماز واما خصلت رابعه
قناعتدر پس حریص دنیا ایله مقارن اولمه که صداقتی زائلدر حال بوکه حریص
ایله صحبت سم قاتلدر زیراکه طبایع تشبه واقتدایه مائلدر بلکه طبایع اصحابدن
خبرسز بری برندن خوی وخصال اوغورلقده ماهردر پس مصاحب حریص
البته حریص اولور نته کیم مقارن زاهد زاهد اولوب راحت بولور واما
خصلت خامسه صدقدر پس کذاب ایله دوست اولمه مذمومدر واول مرآب
شومدر زیراکه اول سکا ایراغی یقین ویقینی ایراغ ایتسی معلومدر واکر
بو خصال خمسه نک اجتماعی شخص واحدده بولمدکسه الازمان سکا ایکی
ایراغ بری لازم کلور که یاناس الاخصالی فقد مصاحب اولورسن وکلیله عزلت
ایدوب سلامت بولورسن زیراکه اخوان اوچدر بری سکا اخ آخرتدر
پس آنله ایکی دیانت ارارسن وبری اخ دنیادر پس آنله ایکی حسن خلق ارارسن
وبری اخ استینا سدر پس انله ایکی شرندن سلامت بولمق ارارسن حال بوکه خلق
عالم بری برینه حقنده اوچ مرتبه بولنمشدر بری مثال غدادرکه اندن هیچ
استغنا کلز وبری مثال دوادرکه اول بعض وقت اداءنه لازم اولور
وبعض وقت اولماز ومرتبه ثالثه مثال داءدرکه اول هر کز لازم اولماز
لکن انسان انکله کاهیجه مبتلا اولور واول بر شخصدرکه اندن بر منفعت بولنور
نه ده آنکله انسیت قیلور پس اندن خلاص بولنجیه دک آنکله حسن مدارات
اولنور تاکه آنکیم اندن نیچه فوائد عظیمه بولنوب نیچه عبرتلر آلنور بر فالده بوکه
اندن استقباح اولنان خبائث امثالندن اجتناب اولنور زیراکه سعید
اولدر که غیریله متعظ بولنور نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم بیورمشدرکه اکر ناس غیریندن کوروب اکراه ایلدکلری
اشیادن اجتناب ایلسلر ادبری کمال بولوب مؤدبه مستغنی اولورلوردی
واما وظیفه ثانیه مراعات حقوق صحبت والفتدر وقتاکه سن بنکله بیننکزده
شرکت ورفاقت منعقد اولور پس حقوق صحبت والفت هر بریکزه لازم کلور
حال بوکه دو متلعلک حقوقی اداسنک دخی نیچه اداب وارکانی اولور
نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه اخوین
مثالی یدین درکه بری برنی غسل ایدر واول حضرت بعض اصحابیله براغاچلقه
داخل اولوب اراک اغاجندن ایکی مسواک کسمشیدکه بری طوغری وبری اکری
ایدی اول کرم کانی طوغری مسواکی رفیقنه ویروب اکری یی کندی الدقده

رفیقی دیمشدرکه مسواک مستقیم سن بندن مستحقسن بکا ویردیککده حکمت ندر
پس مروت کانی اکا دیمشدرکه اکر مسواکی سن بولوب کسمش اولسه
اولان زمان طوغری یی بکا ویرملک ایثار ومروت عداولنوردی زیراکه ایکی کسه
کسنه صحبت ایدرلر الاکه صاحبینه اشفق اولان عندالله اکرم اولور امااداب
وارکان صحبت والفت اخوان صفا یکرمی بشدر بری مال وملکی صدیقنه
تخصیص ایدوب رضاسنه بقمکدر بو ممکن اولمدیسه فضل مالله احتیاجن
دفع ایتمکدر وبری صدیقنک حاجاتنه التماسندن مقدم تیاردله اعانته تعکدر
ایله سیادیلیه یاردم ایتمکدر وبری صدیقنک هر سرن جملهدن کتم ایتمکدر
وبری صدیقنک عیوبن اورتمکدر وبری خلقک آنی ذمندن اکا غم ایراث ایدن
سوزلری اندن کتم ایلمکدر وبری خلقک آنی مدحندن اکا سرور ویرن
سوزلری سویلمکدر وبری صدیقنک حدیثن کمال التفات ایله استماع ایلمکدر
وبری صدیقنک کلامنده مداخله ومعارضه ایتمکدر وبری صدیقن کوزل
آدیله دعوت ایلمکدر وبری صدیقنک عینی خوش کلن لقبیله دعوت ایلمکدر وبری صدیقنک
محاسنیچون اکا مدح وثنا سویلمکدر وبری صدیقنک عینی اولندقده
استصحاب ایلمکدر وبری صدیقنه پند اقتضا ایدرسه لطف ورفق ایله
نصیحت ایلمکدر وبری صدیقنک قصور وکستورندن عتاب وجفاسن
اغماض ایله عفو ایلمکدر وبری صدیقنه حیاتنده وممانتنده هر عقیب
صلاتنده دعا ایلمکدر وبری صدیقنک حزنیله محزون اولمقدر
وبری صدیقنک سرورنیله مسرور اولمقدر وبری صدیقنک اکا تمهاد
اظهار ایلدیکی اعتماد ایلمکدر وبری صدیقنک حضور وغیابنده برابر اولمقد
بنزاره مبنا اکا خیر صانعقدر وبری صدیقنه کندی حاجاتنده
بر نسنه تکلیف ایتمیوب کندی مهما تنده آنک قلبن راحت ایلمکدر
وبری صدیقنک قدومنده بشاشتله قیام ایدوب طلاقت ایله سلام الهکدر
وبری صدیقنه مجلسنده توسیع مکان قیلمقدر یاخود کندی مکاننی
اکا ویرمکدر وبری صدیقنک کلامن تصدیق ایله جملهسن
سویلمکدر وبری صدیقنک قیامی عندنده آنی تشییع ایلمکدر والحاصل
کندو ایله صحبت ایلدیکی معامله یی صدیقنه ایلسون تاکیم دوستلقنه صادق
زیراکه بجانته ضاندیغت دوستنه صانعیانلک دوستلقی نفاق اولور وبری صدیقنک
بوانتبوعی نصکره انک اهل واولادیله دخی صحبت ایلدیکی اقرباسیله حسن وفا ایلمکدر
بیت کلور ذوق وصفا دوستک بکا جور وجفاسندن حبیب صادقی بکتی کتکشک اقرباسندن

[illegible] ثانی [illegible]

اداب وارکان صحبت والفت معارف ثانی بلادصد ای عزیز معلوم اولسونکه
اهل ادب دیمشلردرکه معارف ناسدن جنس اوزره اولمسنکه شرکوزن سن

الا که یوزده دوست اولان معارفدن کورر سن انا صدیقک سکا بردم ایلر
واما مجهولک سکا تعرض ایتمز کندی ایشنه کیدر واما متزلک جمله سی اول معارفک
درکه لسان ایله صداقت اظهار ایدرلر و درونده دلیت عداوت سمتنه کیدرلر
پس قدرتک اولدقجه معارفدن بعید اولسن تا کیم شرلرندن سلامت بولاسن
اما اکر معارفکله بر مدرسه ده یا بر جامعده و یا بر چارشوده و یا بر محله ده
و یا بر بلده ده مبتلا اولورکسه سکا لازمدرکه انلردن هیچ برینه استغنا ایتمیه سن
تا کیم کندیکی عداوت نادرینه اتمیه سن و انلره دنیالقلری ایچون عین تعظیم
ایله نظر قیلمیه سن تا کیم عندالله والناس حقیر اولمیاسن زیرا که دنیا و ما فیها
عندالله حقیر اولدیغنی بلورسین و قتا که اهل دنیانی عندکده عظیم کوره سن
تحقیق اولدیغنده حق تعالی نظر اعتبارندن دوشرسن پس اهل دنیانک
یدنده اولان دنیالرینه نائل اولمغ ایچون قبولرینه کتمیه سن و انلره دینکی بزلسه
ایتمیه زیرا که برکسه اویله ایتمشدر الا که انلرک کوزلرنده حقیر اولمشدر
و یدلرنده اولان حطام دنیادن دخی محروم قالمشدر و اکر انلر
سکا عداوت ایدرلرسه انلره سن عداوت ایله مقابله ایتمیه سن زیرا که انلرک
مکافاتنه صبر ایدهمزسن الله دیلک کیدوب انلرله تعبک طویل اولور
و اکر سکا اکرام ایدوب اظهار مودت ایدوب ثنا ایدرلرسه
انلره میل و اعتماد ایتمیه سن زیرا که انلرک حقیقتی ادراک ایتسک بیلکه برنی
صادق بولمزسن و طمع ایتمه که انلر سکا حضورده و غیابکده برابر اولالر
زیرا که اولمازلر و سنی غیبت ایلسلر تعجب ایلمیه سن و انلره غضب ایدوب
ایچی سویلمیه سن زیرا که اکر سن انصاف ایله کندیکه نظر ایدر
اولورسن کندکده هم اول معامله یی بولورسن حتی اصدقا و اقاربک
حقنده بلکه والدینک و استاذک حقنده سر و علنده بر طرز اوزره کیدمزسن
زیرا که انلری غیبتده اول کلمات ایله ذکر ایدرسکه اول کلمات ایله انلری
مخاطب ایلمزسن و معارفک مال و جاه و معونتلرندن قطع طمع قیلسن
و طامع اولان حالنده ذلیل و مآلنده خائب اولور بلرسن و سن انلرک برندن
بر حاجت استدکده و یردیکنده اکا دعا و ثنا قیله والا اکا عتاب و انکار
شکوی ایتمیه سن تا کیم بغض و عداوت سمتنه کتمیه سن طالب عیب اولمیه
قالسن عذر اولورسن بلکه انلرک او تقصیرنده سنک مطلع اولمدیغک عذرلرین
بولاسن و انلردن برینه وعظ و نصیحت ایلمیه سن و سؤال ایتدیکی حکمی اکا سویلمیه سن
یوقسه انی سندن قبول ایتمز و سکا خصم اولور و اکر انلر بر مسئله ده
خطا ایدوب هرکسدن اوکرنمکدن عار ایدرلرسه زنهار انلره تعلیم ایتمیه سن
زیرا که انلر سندن هم علم استفاده ایدرلر و هم سکا عداوت سمتنه کیدرلر
و اکر خطالری معصیته متعلق اولورسه لطف و رفق ایله حقی اظهار ایتمک سکا

لازم کلور

لازم کلور و اکر انلردن بر خیر و احسان کوردکسه اول مولایه شکر
ایده سنکه سنی انلره مسخر ایتمشدر و اکر انلردن بر شر و زیان چکدکسه حق تعالی دن
بیلوب انلرک اکا احواله قیله سن و انلره عتاب ایدوب بن فلان اوغلی فلان
عالم و فاضل ایکن قدر و حرمتم نیچون بلمزسن دیمیه سن زیرا که بو سوز تمدح
نفس ایتمکدر حال بو که نفسنی مدح ایتمک حماقت سمتنه کتمکدر و لیکن یقین ایده سن که
سنک بر کچمش کناهکدن حق تعالی انلری سکا مسلط ایلمشدر و انلرک حق
سوزلرینه سمیع و باطللرندن اصم اولوب محاسنلریله ناطق و مساویلرندن
صامت اولسن و خلاف و جداله مشغول اولان مقلدلرک صحبتندن حذر
قیله سن زیرا که انلر سکا حسدلرندن ظنون ایله تقابلع ایدوب غیابکده عیوبک ایله
تفاخر ایدرلر و سهو و خطالرکی عد و حفظ ایدرلر تا کیم مناظره
و غضبلری عندنده سکا جواب ایده لر انلرده بر عیبکی ستر ایدرلر و نه بر سهوکی
عفو ایدرلر نقیر و قطمیری حساب ایدوب قلیل و کثیر ایچون
سکا حسد ایدرلر اکر راضی اولسلر ظاهرلری تملقدر و اکر سخط ایتسلر
باطنلری بر خشم و تصلفدر چونکه انلرک شانی بو عادتلرله تخلقدر پس انلرک
مصاحبتلری حسرات و معاشرتلری خذلاندر و بونلر سکا صداقت اظهار ایدنلردر
اما عداوت اظهار ایدنلرک شانی بونلره نسبتله اساندر انکچون عربده ضرب مثلدرکه
احذر عدوک مرة واحذر صدیقک الف مرة شعر عدوک من صدیقک
مستفید فلا تستکثرن من الاصحاب فان الداء اکثر ما تراه یکون من الطعام والشراب

نوع ثالث

آداب و ارکان صحبت جاهیل نامی و عادات و مراسم اختلاط عوام اجتماعی
بیلدیرر ای عزیز لیکن معلوم اولسون که اهل ادب دیمشلردرکه مجالسه جاهیلک
آداب و ارکانی و مخالطه عامه نک عادات و مراسمی واردرکه انلر لوازم صفات
رکیکاردر اما آداب و ارکان مجالسه جاهیل ناس اوچ بشدر بری انلرک
سوزلرینه استماعدر و بری انلرک اراجیفلرینه اصغا قیلمقدر و بری انلرک
مابینلرنده جاری اولان الفاظ قبیحه دن تغافل ایدوب قولاغ الممقدر و بری انلرک
ملاقاتندن احتراز ایدوب مجلسلرنده چوق قالممقدر و بری انلردن استغنا
ایدوب انلره بر وجه ایله اوزلممقدر پس انلرله مبتلا اولان کسه خلاص بولمیدوکه
سکوت ایله معامله قیلسون تا کیم انلردن عرض و وقار ایله سلامت بولسون و اما مخالطه
عامه نک عادات و مراسمی چوق بولنمشدر و جمله سی بو نوع ایچره بیان اولنمشدر
پس اکر سن عامه ایله اختلاط ایدرسن سکا لازمدرکه انلرک عادات و مراسمنی
کوزه ده سن اصدقا و اعدا ایله ذلت و مخافتسز رضا و جهلده
محبت و الفت ایده سن و کندکدن بیوکلره تعظیم و خدمت و کوچکلره شفقت
و نصیحت و اقرانکه رفق و موافقت قیله سن تا کیم راحت و سلامت و عزت

ورفعت ودولت وسعادت بوله سن وناس ایچنده مجلسلرنده کثرت
التفات ایله قولریکا نظردن احتراز ایله سن وتطویل جلوس ایله ثقلت ویرمیه
زیرا ولی برلحظه اذروب کیده سن ومجلسده کشف راس ایله حکدن
وتشبیک اصابع ایلمکدن ولحیه وخاتمکله اوینمقدن ودیشلرک خلال لقدن خلقنه
ایله سن وبرمغنک انفکا ادخال ایتمکدن وبزاق ونخاعی چوغ اتمکدن حذر
ایله سن وذبابی یوزکدن چوق طرد ایتمکدن وچوق کرنشمکدن وخلقك یوز یله
مقابله اسنه مکدن احتراز ایله سن مجلسك هیئتی مؤدب وحدیثك هردم
مرتب اوسون وسنکله تکلم ایله نك حدیث لطیفنه محبت مفرطه کی اظهار سز
وتعجبیله اعاده سنی استیهار سز اصغا ایله سن وفحشیات ومضاحکدن سکوت
ایله کیجوب کیده سن واولادو اشعار یکی وتصنیف وکفتاریکی وتزکیه نفسه
راجع اولان سائر اطواریکی مدح وتعجبیله خلقه سویلیه سن وتزیینه تصنع
ایتمیوب تکلف وتدهینه افراط ایلمیه سن وکمسه یه تذلل ایتمیوب برامری التزام ایله
برکمسه یه ابرام ایتمکه اولثقلت وجفادر ومصاحب حاکم ومعین ظالم اولمه که
اول فتنه وبلادر واکر مبتلای قرب سلطان اولورکسه الذن مقدار دستان
ایراغ اوتورکه اول اتش سوزاندر وصدیق عاقیتدن حذر قیلکه اول سوء فکر
دشمناندر ومالکی عرضکدن معزز طوتمیه سن ومخاصمه ایدنلره غضب وعجله
ایتمیه سن ویدکله اشارتك وکبروریه التفاتی چوغ ایلمیه سن ودیزه کلیه سن
وغضبك ساکن اولمدقجه سویلمیه سن ومالك مقدارین اهل واولاده بیلدیر
میه سن زیرا اکر انلر آزکوردیلرسه انلرك یاننده قدرك حقیر
اولور واکر انلر چوق کوردیلرسه تحصیل رضالری ممکن اولماز اوله
وجاریه لریکله هزلیات ومضاحك سویلیه سن وخلق سخریه واستهزا ایلمیه سن
زیرا بونلروقاری اسقاط وماء وجهی اراقت ایدر وبونلردن قلوب اذیت
کلوب وحشته مؤدی اولوب نهایتی حقد ولجاج وتضاده کیدر
پس اکر برکمسه سکا ظلم ایلدیسه انی حقه تفویض ایدوب ملایم سویلیه سن
ومخلوق خدادن برکمسه یه وبرنسنه یه لعنت ایتمیه سن واهل قبله دن
برکمسه ایچون شرك ونفاق ایله شهادت ایتمیه سن زیرا سرایره مطلع الحق
حق تعالی در پس عباد ایله مولالری آره سنه کرمیه سن والبته لسانکی
غیبتدن حفظ ایله سن زیرا کر غیبت اسلام ایچنده اوتوز کره زنادن اشد ایدر
وصقین برکمسه یه برنسنه وعد ایتمیه سن تاکیم احسانك فعلا بلاوعد اولسون
واکر مضطر اولوب وعد ایلدکسه خلف ایتمکدن بغایت حذر ایله سن
زیرا خلف وعد ایچی منافق شانیدر وهرکز یلان سویلمیه سن زیرا یلان
ام الآثام وهردینده حرامدر وکذاب اولان مردود انام ومطرود
عزیز علامدر وزینهار تکلم ناس ایله مجادله وغنیا قیقه ایتمیه سن زیرا

آنده مخاطبی تجهیل وتخجیل واردر واظهار فطنت نفسی تزکیه وتبجیل واردر
حالبوکیم حق تعالی فلا تزکوا انفسکم بیوره مشدر مدح نفسی نهی ایدیکی
مذموم اولدیغن بیوره مشدر وبرحکیم دیمشدرکه قبیح اولان صدقی سویلك
انسانك کندوی مدح ایلمکدر پس البته لسانکی مدح نفس ایله معتاد ایتمیه سن
زیرا کی خود پسندك قدری پست اولور وعند الله والناس آنك رتبه سی نقصان
بولور وچوق یمین بالله ایتمیه سن ویمین بغیر الله ایتمکدن حذر ایله سن
وکمسه نی وجهنده مدح ایتمیه سن وتکلمده صوتکی بلند ایلیوب مفید ومختصر
سویلیوب مخاطبی تثبیت ایلیه سن وعطیه نی عند نده باشکی اکوب یوزیکه
اوزره ینه الکی قویوب صوتکی الچق ایله سن زیرا که عطاسی تصریح ایتمك جفادر
وخیرده تکلم عندنده عطاسی اکا شاهد عادلدر دیو کلمشدر
وچوق مزاح ایتمیه سن وقهقهه ایله گلمك ایتمیه سن وبو قاح کله زیاده
سویلیوب اصلاح ذات البین ایلیه سن اوهیچ کمسه یه بدیلکله عیبله کی
وتعرض قیلمیه سن تاکیم اول عیبك شیله مبتلا اولمیه سن وجمیع نامخیر
صاولوب خیر بوله سن وزمانه دن بیله راضی اوله سن شعر نعیب زماننا
والعیب فینا فالزماننا عیب سوانا ولیس الذیب یاکل لحم ذیب ویاکل بعضنا بعضا عیانا

نوع رابع

علمای کرامك وفقهای عظامك اوورخارجیه لری نظامن واختلاط
عوام ایله رسوم وعادتلری انتظامن اتمامنه بلدروای عزیز معلوم اولسونکه
امام اعظم ابو حنیفه رحمة الله تعالی علیه حضرتلری امام ثانی ابو یوسف رحمه
الله تعالی علیه حضرتلرینك عقل وکمالن وحسن خصالن ولطف
مقالن وخلقك اکا اقبالن مشاهده ایلدکده اوورخارجیه مهمه لرینی ورسوم
وعادات سنیه نی اکا تعلیم ووصیت ایدوب بیوره مشدرکه یا یعقوب
والی ولایته اطاعته توقیر ایله سن وحاکمك یاننده انلرك شاننه تعظیم
ایله کیده سن صقین انلرك حضورنده یلان سویلیه سن وسنی برطعم
علیه ایچون دعوت ایلدکجه هر وقت انلری زیارت ایلیه سن زیرا اکر
سن انلرك صحبتنه چوق کیدرسن تحقیقا کندی قدریکی انلرك یاننده الچق
ایدرسن پس حاکمله اتیقن معامله قیله سن انلردن منفعت الوب
ایراغ اوله سن زیرا کر انلر کندی نفسلرینه صاندیغن برکمسه صاغنورلرسن
وصقین حاکم حضورنده مسائل علمیه دن چوق سویلیه سن تاکیم کیدیکی
انلك یاننده تجهیل واتباعی میاننده تجهیل ایلیه سن زیرا اول سنك کلماتك
اخذ ایدوب صکره اتباعنه سویلر انلره کندوکی سنده اعلم کوستروب
سنی تصغیر ایلر وانك حضورنده کندی قدریکی وغیرینك قدرینی بلاسن
تاکیم نه غیرینك صدر کوروب نه ده حاکم نظرنده ساقط اوله سن وحاکم یاننده

بلدیكك عالم وار ایكن ایجری كیرمیه سن تاكیم اكر سندن اعلا ایسه اكا تصدیق ضروردر
كورمیه سن واكر ادنا ایسه اندن اخطاط لازم كلدی نظرندن حقارت ایله یمسن
اكر حاكم كندی اعمالندن سكا بر منصب ویردیسه او معلمدن وعلم وتقضاده
مذهبكدن راضی اولدیغن بلدیكه آنی قبول قیلمه سن تاكیم حكومته غیریلك مذهب
اوزره سكا محتاج اولمیاسن اكر حاكمك مقربی اولدكسه انجق اكا قرب اولوب
جمیع اتباعندن بعید اوله سن تاكیم انك یاننده جاه وجدیكله محترم قاله سن
وصقین عامه وتجاره سؤال اولندقده یکدن غیری جواب ایلمیه سن وعوام وتجار ایله
علم حاقرندن غیری برسوز سویلمیه سن تاكیم سنك بالدحب ورغبتكی
بلمیلر وسكا سوء ظن ایلدوبله اخذ رشوته نیت قیلمسونلر وعوام ناس ایله
كولیشوب تبسم ده قیلمه سن وبازار ایچون چارشویه چوق كیدوب كلمیه سن
ومراهقدرله تكلم ایلیوب فتنه قیلمیه سن اطفال وایتام ایله تبسم وتكلم
قیله سن وشفقتلو اولوب باشلرین صیغایوب میه سن ودبیر واختیار اولان
عوام ایله یولده رفاقت قیلمیه تاكیم انلری تقدیم ایله علمكی وتاخیر ایله برلكی تحقیر
ایتمش اولمیاسن ودخی من لم یرحم صغیرنا ولم یوقر كبیرنا فلیس منا حدیثی حكمنده
قالمیه سن وبرناس اولان یولی اوزرنده طوروب اوتورمیه سن واكر
اقتضا ایدرسه جامع حولیلرندن غیری یرده طورمیه سن ومسجدلرده
وچارشولرده اتمك یمیه سن ومصلقلردن وسقالردن صو ایچمیه سن
ودكانلرده اوتورمغ ایچون چارشویه كتمیه سن ودیباج امثالی ابرشیم ثیابی
لبس ایتمیه سن تاكیم حفظ نفس اولان عوفت لجه سنه باتمیه سن وكندی
اهلكه فراش ایچنده اوده جواری ونساء اغیاری سویلمیه سن واكی جوق لمس
ودلك ودبوس ودرآغوش ایلیه سن انجق اكا لازم اولان سوزلری تبسم مقتصر
سویلیه سن وملاعبه قیلردن صكره بعمه ایله تقرب ایلیه سن تاكیم اول سندن
جوق یوز بولمسون وارویه رجال اجانبی لسانه المسون و قدرتك یتدكجه اول
یا باباسی ویا اناسی اولان عورتی الیاسن تاكیم انلرك دیلكرنه قالمیه سن
ملكیم اقرباسیله كورشمك شرطیله آلمسن اولاكیم اول زماننده برجهتدن
قاله سن زیراكه عورتك مالی اولسه پدر ومادری انی كندولرن بلورلر
وقیزلرینك یدنده امانت بلورلر پس عورت باباسی اوینه كتسه ذوجیله راحت
قالمزلر وصقین اج كوبكی الوب اهلك باباسی خانه سنده طورمیه سن
حزایكن اسیر اولوب ماكلی خلقه ویرمیه سن وصقین اوغلی باقیزی اولان
عورتی المكه كوڭل برمسن زیراكه سن آنك یاننده اولادندن احز واكرم اولمزسن
پس اول جمیع مالنی انلر ایچون ادخار ایلدكدنصكره سنك مالكدن دخی انلره
سرقت ایدر بلمزسن وصقین ایكی عورت المیه سن اكر مشاسب الدكسه
ایكیسنی براوده اولیاسن وكاركسبه نذرتكی بلدیكه تاقهر قیلیه سن ابتدا

ابتدا طلب علم اوزره جمع مال حلال آندن تزوج ایله كه علم وقتنده طلب مال ایله
مشغول اولدیسه صكره تعلمدن عاجز قالمیه سن زیراكه مال اشترای جواری
وغلمانه باعث اولور تحصیل علم ایتمزدن مقدم دنیا ونسا ایله مشغول اولوب
تضییع اوقات ایدرسن واولاد جمع اولوب عیالك چوغالدقده علی ترتیبه
ایدوب انلرك مصالحی قیامتك سمتنه كیدرسن پس ابتدا شبابك زمان فراغ
وقلب وخاطرك اوانده تحصیل علم كیدرسن بعده مال حلال جمع ایدوب
اوزندكدنصكره تاهل ایدرسن زیراكه اهل وعیال مشوش بال ادر نه صنعت وماله
نیده سن البته یا كه وضع اولنان امانتی صاحبینه ادا ایدوب طوغری یوله
كیده سن وجمیع ناسه خیرخواه اولوب نصیحت ایده سن وخلق اطواریكا
مائل اولوب سنكله معاشرته مباشرت ایلدكدنصكره صحبتلرینه كیده سن
ومجلسلرنده ناسی ونفسكی تذكیر ایده سن ایله مذاكره علم ایده سن تاكیم
سن انلرك یاننده زیاده محبوب القلوب اولوب جمله سن اخرت یولنه
بیده سن وصقین عامه یه اصول دین امرنده علم كلام ایله سویلمیه سن
تاكیم سكا تقلید ایله علم كلام انلره شغل اولمسون وهر عالم خام اولسه
بحر عمیقه طالمسون كیمكه سكا كلوب فتوای مسایل استر آنك انجق جوابین ویروب
غیری نسنه الحاق ایلمیه سن تاكیم سؤالنك جوابی مشوش قیلمسون وانواع
فنون ایله صاحبنی عقلی طاغلسون اگر اون بین كتابسز واسبابسز قالدكسه ده
صقین علمدن اعراض ایتمیه سن تاكیم اعلمدن اعراض ایله ضیق معیشت حشنه
كتمیه سن وكندی تلامیذیكا التفاتك كمال شفقتله اولسون تاكیم
هر بر شاكردك كندو اوغلك بلسون وعلمه سوق ورغبتلری
یوما فیوما ترقی بولسون وسنكله معارضه ایلدن عامه ایله واهل سوق ایله بر كلامك
اولمسون تاكیم هر عام كالانعام ایله یوزك صوی دوكلمسون وحق سویلدكده
كمسه دن حذر قیلمیه سن سلطان اولسه بیله آندن مهابت الیه سن وسنك
عبادتك عامه دن اكثر اولسون اقل اولمسون تاكیم انلر سنك عبادته
اقتدا كوكه كندی اعمالندن اكثر كوردیكچون قلت رغبتكا حالله عقیده لرینه
ضعف كلمسون وسنك تاكر علماسی اولان بلده یه داخل اولورسن اكر كندیكا انلرك
بری كبی بولورسن انلرله جاه ومنصب طالب اولدیغك بلوب سندن امین اولورلر
وسنی دخی انلردن سلامت بولورسن والا جمله سی سكا اوزرینكا هجوم ایله مذهبكا
طعن ایدرلر وعامه دخی سكا حقارتله كوز ایله بقوب علمانك ایزیله كیدرلر
ومن جمله سنك عندنده فاننه سز مطعون اولورسن واكر اول علما كلوب
سندن مسائلدن استفتا ایدرلرسه انلرله مناظره ومطارحه ده مناقشه ایلمیه سن
وانلره دلیلی واضح اولمیان نسنه كی سویلمیه سن وانلرك سندلرینه دخل ایتمیسك
دخل اولنمیه سن علمادن حذر اوزره اولوب عامه دن بیله غافل بولنمیه سن

ظاهریکله الله ایچون اولدیغنی بو باطنکله ده انکچون اولاسن تاکیم سر وعلانیتک
بر اولوب کندیکی خالص اللهک بولاسن واکر حاکم سکا صالح اولیادن نهی تکلیف
ایلدیسه آنی سکا عملک ایچون ویردیکنی بلدکجه قبول ایلیه سن وصقین
امتحان و مناظره مجلسنده خوف ایله سویلیه سن زیراکه اول ملاحظه یه خلل
ولسانه ضعف وکلال کتوردر وصقین چوق کولمیه سن اول قلبی اولدورر حلاوتی
کوتورر ومشی ایتمیه سن الا که وقار ایله آهسته کیده سن وجمیع امورکده عجله
ایتمیوب تأنی ایده سن وسکا کیمسه ندا ایتدیکده جواب ویرمیه سن زیراکه
بهایم خلقندن ندا اولنور آنی کندیکه لایق کورمیه سن وکیم ایله کلام ایدرسک کثرت
صیاح ایله رفع صوت ایتمیوب ایدوب چاغرمیه سن انجق مخاطبک اشیدیجک
صوت ایله آهسته سویلیه سن وکندیکه ایچون صمت وسکوتی وقلت حرکتی
عادت اتخاذ ایلیه سن تاکیم سنک ومنافی خلقک جمله سی بیلسونلر وناس
ایچنده چوق ذکرالله ایله کرلگی بیلدن اوکرنسونلر وبش وقت نماز ایچون کند نکرت
ادیله ورد اتخاذ ایله که آنده قرآن اوقیوب ذکرالله ایله فکرده بولاسن
وهر شهرک نیجه ایامنده صائم اولاسن ونفسکا رقیب اولوب علی محافظه یه
آلاسن تاکیم علمک ایکی عالمده منفعت بولاسن وکندک بیع وشرا ایتمیوب
بر خادم بولاسنکه امورکده معتمد علیه اوله وناس ایله اولان خدمتکری اوله
کوره بله ویدکه بولنان دنیا دولتنه ویدکده اولان اعضا صحتنه اعتماد
واعتماد ایتمیه سن تاکیم انلرک جمله سندن صویلنوب سؤال اولندقده یاسه
باقمیه سن وامرد اوغلانلر الیده سن تاکیم خلقک دلنده قالمیه سن اکر سلطان
سنی کندی مقربلرندن ایتدیکسه ده سن اول قربکا خلقی واقف قیلمیه سن تاکیم
ایکی صویلک آره سنده قالمیه سن زیراکه الهاد تقرب سلطاندن ایلدکسه قبله
حاجات ناس اولورسن اکر قضای حوایجی بوینکا الورسن حقیقا سلطان
نظرندن دوشوب حقارت بولورسن واکر التزام ایتدکسه غیب ناموس ایله
اوقوی وکوسمک نقلنده قالورسن وخلقک خطاسن ستر ایدوب صوابنه تبعیت
ایلیه سن واکر برکمسه ده شرایط بلدکسه آنی انکله ذکر ایتمیوب برخیرت
بولوب انکله سویلیه سن واکر اولمزدیسه امرنده ایسه آنی خلقنده
سویلیه سن واکا تبعیتدن انلری تحذیر ایلیه سن نته کیم حضرت حبیب اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم اذکروا الفاجر بما فیه حتی یحذره الناس وانکان
ذلیله وزمنزله بیوک مسلمده حق تعالی دین بیننک معینی واکا ناصرک اولدیغنی
طیور مسلمده پس اکر سن اهل جاهک دیننده کورد دیکک خللی برکره ذکر
ایدرسن حق تعالی معیننک اولور وسنده ناس الینده مهابت اولور نکسه دین
امرنده بر بدعت اظهار ایله بلور نده آنک اول خللی اوبله قالور وقتا که سلطانلر
علمه موافق اولمیان عمل کوررسن اکا اکا اطاعتکله تلازم سویلیه سن زیراکه انک

یرکیدیلر

یوقسه سنک یکدن ترقیده پس اوسوزی برکره ایله اکتفا ایلیه سن واکر
اول اهل جاه اولخلقی غیبتنده سوز بلکه اسندن مهابت المدیسه وآنی ینه ایشندوب
ترک قلمدیسه سن انک سرابنه واروب انکله کوروب دفعی ویرین ایلینجی
ایلیه سن واکر مبتدع ایسه مناظره ایله کتاب وسنتدن خاطریکا کلنی
سویلیه سن قبول ایدرسه نه کوزل والا آنی اغضاب ایتمدن حذر ایلیه سن
وصقین سوق اوزرتیموب حق تعالی دن استاذلرک ایچون مغفرت ورحمت
طلب ایده سن وتلاوت قرآنه مداومت ایدوب زیارة مقابره ورؤیت مشایخ
ومبارکه مواضعه چوق کیده سن وعامه نک سکا عرض ایلدکلری انبیا واولیا
وصالحلری مساجد ومنازلده ومقابرده کوردکلری رؤیالرن قبول ایده سن
وکفر وبدعت اهلندن برکمسه ایله مجالسه ومکالمه ایتمیه سن وممکن ایسه
دیننه دعوت ایده سن ولاعب وشتم اولانی مجلسه کتیرمیه سن ومؤذنی
اذان اوقودقده مهیا اولاسن تاکیم عامه دن مقدم مسجده کله سن وحاجتک
جوارینه دار اتخاذ ایلیه سن وجارکدن کوردیکک عیبنی ماللدره آنی ستر ایلیه ب
کمسه نک سرین کشف ایدرسویلیه سن وکیمکه سکا بر ایشنده مشورت ایلو آنی حقیقه
ید سن وسنی مولایه قریب ایدن الله تعالی اکا اشارت ایده سن وبن بونی منزل
جانب ایله قبول قیله سن تاکیم بوندن دنیا واخرتکده منتفع اولاسن وتوفیق حقی
رفیقک بولاسن وصقین ماالله نحن ایتمه کز بغوض اولیاسن وطماع وکذاب
اولمایه مروت سز قالمیه سن وحق باطل قالمیه اهانت کورمیه سن وجمیع
امورکده مروتک کوزه ده بیلن وسرا وضراده ثیاب ابیض کیوب غنای
اظهار ایده سن واکر فقیر اولدکسه کمسه یه عرض احتیاج ایتمیه سن
وطعام دنیا ایله حرص ورغبت ایتمیه سن وهمتک عالی ایدوب
الحقده قالمیه سن تاکیم همت ضعیفه ایله محروم اولیاسن وقتا که یولده کیدرسن
یمین ویساره کاالتفات ایتمیوب ارضه نظر ایدرسن وقتا که حمامه داخل
اولورسن حمام ومیامکان اجرتن بازار ایتمیوب عامه دن زیاده جرکرم
ایده سن وحمام اهلی بیننده مروتک ظاهر اولوب انلرده تعظیم وحرمت
بولورسن وکندیک جولهه وصناع متاع الوب وبر ملی ایچون کیمسنی
غلاء و عندکه تیسیر اهلی عندالله حقیر اولان
الحج سن تاکیم حق تعالی نک عندنده دنیادن اعلی والقی اولان دولتی
ایده سن وامورد دنیا ایچون بر وکیل صادق بوله سن تاکه کیسه اوله جاکه
قلوب سن علم وعمل اقبال ایده سن واصقین جماعت ایله بر خصوص سویلیه سن
وعلم اهلندن حجت ومناظره بیلمیانلر وطلب جاه ایدن ناس ایچنده اولان
مسائل عمیقه طالبلر تعلم ایلیه سن زیراکه انلر سندن حتی ایتیوب جمله
سوا ایدرلر وسنک حقی اوزره اولدیغک بیلنرده مخالفت کیدرلر واکراعیان

واکر بر مجلسه داخل اولدکسه انلرمی یوقاری سمته رفع ایتمدکجه سن ترفع
ایتمیه سن و بر جماعت ایچنده بولندکسه انلر سنی تعظیم ایله صلاة ایچون
تقدیم ایتمدکجه سن ایلری کتمیه سن و کونشن طوغرودن مقدم وایودوغی
جماعته وارمیه سن و جمیع نسوان و علما اولان مسیره لرده طورمیه سن
و فسق و ملاهی و ظلم و مناهی اولان مجلسلره کیرمیه سن تاکیم انلره
شریک اولوب اهانت کورمیه سن صقین علم مجلسنده غضب ایلمیه سن
و عامه یه تکذیب و قریب اولان حکایه لری سویلمیه سن و فقاهه اهل علمک برجمد
بر مجلس اتخاذ ایتمک مراد ایدرسن اکر اول مجلس فقه ایسه کندیک کیدرسن
و انی بله یک تحقیق تقریر ایدرسن تاکیم خلق انی عالم صانوب آنکله مغرور
اولمسونلر و سنک حضورک کلا شهرده قالمسونلر و اکر سوزی
فتوا یه صلح ایسه انی انلره ذکر ایله سن والا سنک حضورکده تدریس ایتمش
اولمسون ایچون قالقوب کیده سن بلکه آنلر یا امثالی تعریف شاکردیکی مستمع قیلسن
تاکیم انلر آنک کیفیت کلامنک و کمیت علمنک خبردار الاسن و بدعت ایله مختلط
اولان مجالسدن ذکر ایله حاضر اولمیاسن و کندی شاکردیک مجلس
وعظنده اوتوروب آنی مستقل قیلمیه سن بلکه اعتماد ایلدیکک اهل صلاح
و عامه یی قدر یره سن و اصحابک برینی آنده مستمع قوندره سن و امور مناکح
و صلاة جنایزی و صلاة عیدی و جمعه خطیبنه تفویض ایدوب و اوبیله
ایشلره کندیکی قاتمیه سن و الذین واسنیا دینکی خیر دعادن اونوتمیه سن
و ایو سوزلری بر دفعه دن و تحمی ایله قبول ایده زیرا کر بوانی سنک و جملانک مصلحتیدر
وصیت ایلدم ایو بولدک کیده سن تاکیم خلقی حقه یوندوروب آخرتده
سعادته ایله سن بونک مقصودک اکر دین ایسه دیوب الله یونی اشیاده کم

نوع ثانی [illegible]

اولیاء کرامک اذمنتقائح عطامنک امور رحیبه لری نظامنی بلدرد بازی عزیز
معلوم اوله که اول زمان عصری حسن بصری قدس الله سره روحه حضرتلرینک
محبتلری علی حبیب قدس الله تعالی روحه حضرتلرینه امور دنیاویه
و عادات شرعیه یی تعلیم و توصیه ایلدوب بیوردیلر که یا حبیب نا سفیهلک
هر کسنه عقلی قدر مکالمه ایلدیکک کبی حتی قدر معامل برله کندیک مرتبه سنه ایندر
ایله سن و جمیع امورکده دقت و تأمل ایله حالت و سلطانه کیده سن دنیا و آخرت
امکندن هر منفعه که [illegible] خلقیله اختلاط ایدوب ملایم سویلیه سن و سفهادن
بر تحمل اوزره صبردن قورتلوب اون فائده هر زمان ایلیه سن و اهل صلاحه اکرام
ایله حرمت قیله سن تاکیم حق تعالی یه اکرام ایتمش اوله سن و لسانکی
کلام طیبه ایله معتاد ایلیوب خیر سویلیوب شیرین جوابلی اوله سن و جمله
خلقه خیر خواه اولوب هر کسه عین شفقتله نظر قیله سن و جمله یه حسن ظن

ایدوب سندن اعلی و اعلی یه سن و مال و عرض و دینکی الله ایچون عبادینه تصدق
ایدوب جمله دن راضی اوله سن ایکی جهانده برکسه دن برشئ مطالبه ایتمیوب
مکارم اخلاق بوله سن و اکر طریقکده سندن برشئ دوشدیسه اول
کتاب یا ثیاب و یا هزار دینار ایسه ده و آنی الجنس کمتر اولدکسه اولشئدن
واز کچوب کیده سن انک طلبنه زنکندیک رجوع ایده سن و نکسه لک کونده ده سن
آنی فراموش ایده سن و یولده کیدر ایکن کیرویه التفات ایتمیه سن اکر التفات
ایلمک اولدکسه جمیع وجودکله دونه سن و سکا ایکوردن ندا ایدنک جوابن ویره سن
و امکان و زمان ایله و انسان و حیوان ایله سلوم ایتمیوب جمله الاتفاقله
ایلیوب اوغور بوله سن و اغنیا اوزرینه فقرانی ترجیح ایده سن و اهل دنیا
اوزرینه اهل آخرتی ایلری طوته سن و جمیع احوالکده آداب دین ایله مؤدب
اوله سن و علمای عاملین ایله صحبت قیله سن و حدیث و تفسیر و شریعت علملرین
حفظ و ازدیاد آلاسن و متصوفه جهلادن بعید اولوب صحبتلرندن احتراز ایله سن
و صلاتی جماعتله ادا ایدوب مجلس وعظ کیده سن اما مؤذن و امام و واعظ
و خطیب اولمیاسن و مناصبه مقید اولوب شهرت بولمیاسن و مکاتیب و محضرلره
اسمکی یازوب امضا قیلمیه سن و محکمه قضایه واروب باشکی غوغایه طالمیه سن
و کسنه یه وکیل و کفیل و وصی و متولی و سبب اولمیاسن و اغنیا و امرا ایله
الفت ایدوب آنلر و بلاده قالمیه سن و نسوان و غلمان ایله صحبت ایدوبده
رسوای عام اولمیاسن و تکیه لرده اکلنوب تهمته طالمیه سن و کسنه دن
برشئ استمیوب امانت هم المیه سن و کسنه یی استخدام ایتمیه سن و اهل دنیا
خدمتنه کتمیه سن و حرام صرف ایله اوزانمیه سن و دینکی دنیا یه صاتمیه سن
و کندی خانه کی منتکده ملازمت قیله سن و نشر علوم دین ایله مشغول
اوله سن و اهل و اولادیکه عدالت ایلیه سن و تربیه لرینه ملایم سویلیه سن
و مخلوق خدادن کاظم غیظ اوله سن تاکیم خالق و باریدن مجازاتی بوله سن
پس کظم غیظ ایتمه ده جهد و همت قیله سن تاکیم کوکلکدن مودت
لذتی آله سن نته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم بری برمزه محبت و تردد ایله امر ایلمشلر و محبت و مودتک اعظم
اسبابی کظم غیظ اولدیغن سویلمشلر پس حق تعالی نک مشکل معاملاتی
محبت ایدرسن اول معامله نی بعینه مخلوقاته قدم بقدم ایدر کیدرسن
و هیچ کسنه نک حاضر اولسون غائب اولسون انجیدیکی نسنه ایله انسانی المیه سن
و ناسدن برکسه نک مکروهیله مسرور اولمیاسن و سکا شتم و ظلم ایدن
کسنه نک ذمتی ابرا ایدوب صوحبتک کیده سن متواضعلره
تواضع قیلوب متکبرلره تسامح ایده سن اما متواضع لک علاماتی اون نسنه در که
خادم ایله اتمک یمکدر و عصا ایله یورومکدر و یوللردن اذانی دوشورمکدر

وصبيانله تبسم وسلام ويرمكدر وتاجسز پياده يورومكدر وفقرا ايله مجالسه
ايدوب انلرى كورمكدر وجار شوددن خانه سنه لازم اولان اشيالى
كتورمكدر وحلب ايچون شاى اعتقال ايدوب سورمكدر وجماده بنوب
اكاجق آتن ويرمكدر وقونشيلرك دوشن خدمتلرن كورمكدر بيت لاهل الحق
اوصاف كرام خضوع وافتقار وانكسار البته اكابرى توقير ايدوب وعلمايه
تعظيم ايده سن وضعفايه نصرت سمتنه كيده سن وسندن ياشده بيوكه
تعظيم ايدوب زيادتن تقديم ايده سن وكوچكه شفقت ايدوب اكا اعطالله
تقديم ايده سن وهديه لى صاحبندن تعظيم ايله قبول ايدوب مكافاتن اكثر ويره سن
ويتيمه اكچه يا ميوه ويروب باشن طوتوب شفقتيله خاطرن صوره سن وضيافه
اطعام وزائره اكرام ايدوب هرخدمتن كندى الكله كوره سن اكر زائر
اكرامكى رد ايدرسه ابرام ايله قبول ايتديره سن نته كيم اصحاب كرام بر برينه ملاقى
اولدقده معانقه ايدرلردى ومفارقت ايلدكده مصافحه ايدوب كيدرلردى
اكر هر كون ملاقى اولسه لر بيله معانقه ومصافحه ايدرلردى وسكا تكرى
مسافرى كلدكده اكا اهلا وسهلا ومرحبا ديوب يوزينه بشر وبشاشتله باقوب
صفا وخوش ايده سن والله شكر وبشارتله طوتوب آتى اوب منزلكه كيده سن
وقدرتك يتيشديكى قدر نانه ونعمتله خدمت واطعام ايده سن ومرتبه سى
تحق ايتديكى قدر لطف والفتله عزت واحترام ايده سن ورد حق وقت
كلدكده اكا اوليوميه توالده سن ويروب خارج بابه دك اكا دعا ايدرلك
بيله مسجده كيده سن واكر پياده ايسه قپودن طشره يوز خطوه مسافه
تشييع ايده سن اول سكا سيزى الله تعالى يه اصمرلدق ديدكده سن اكا سلام
الله تعالى يه امانت اولاسن ديوب رجوع ايده سن وجميع بهايم ووحوش وطيوره
رحمت وشفقت قيله سن تاكيم حق تعالى دن رحمت ورأفت بولاسن ودابتك
يوزينه اورميوب هيچ برحيوانه عذاب ايتميه سن وعصفور عبث يره قتل
ايتميوب قمللرى يره اتميه سن وهيچ برحيوانى ناره القا ايتميه سن نته كيم ابا الدردا
رضى الله تعالى عنه حضرتلرى اطفال الندن عصافير اشترا ايدوب ازاد ايدردى
وار جناح آچوب هواده اوچوب سلامت قالسون ديردى واكر بهايمك
بريله مبتلا اولدكسه انلك عبادتن سيلوب هرخدمتن كوره سن يا كوردوره سن
وبركون بر كيجه ده اون كره علف وصويون ويره سن وشانك بوينندن طوته سن
قولاغندن طوتميه سن وبقرى حمار كبى تحميل وركوب ايتميه سن وهر بيه
هركوردكى يكدن زياده يوك يوكلتميه سن آج قويميه سن و مخلوق خدادن بوينك بر بريت
كسوب عيبلى ايتميه سن ديو برامر عظيم اولديغى بلوب حذر اوزره اولوب
اورنميه سن وبرحيوانى بقليو به قورشوت واوق كبى اشيايه نشان ايتميه سن
وهدهد وضفدعى ونحله ونمله يى وسائر حشرات ادمنى قتل ايتميه سن

وطيورى

وطيورى كيجه وقتى يووه سنده طوتميه سن زيرا كه ليل آنلك امن وامانيدر اوركوتميه سن
وخبرده كلمشدركه بيلا ندرى قتل ايده سز مكر كيم تضييب فضه كبى كورينن
جان انيمنه دكيوب كيده سن بيت روادركه چه اولدرملك ايلاك ولى دردينى
ايستمك انجمه جانى تحقيقا انسانك مخلوقاتك حقنده اوچ درجه ده بولنور اما
اولكى درجه خلقك حقنده ملائكه دن كرام برده منزله سنده بولنمقدركه
جهديله راحت ايصالنده سعى ايدوب قلوبه سرور ادخالنده اهتمام ايتمكدر واما
ايكنجى درجه خلقك حقنده جمادات منزلسنه تنزلدركه انلره خيرن ايرشدرمز
لكن شرن دخى انلردن كف ايدر واما اوچنجى درجه خلقك حقنده سباع وحيات
وعقارب منزلسنه دوشمكدركه انلردن خير مأمول اولمز بلكه شرندن خوف وحذر قيلنور
بس كريست اك ملائكه كرامه ترقى اتمغه قادر اولمدكسه بارى درجه جماداته قانع اولوب
اول مرتبه ده مقيم اولاسن زنهار انلردن درجه سباع وحياته نزول ايتميوب الا حذر
اوزره اولاسن اكر اعلاى عليين دن تنزلى كندى يكا لايق كوردكسه بارى اسفل
سافلينه هبوطى لايق كورميه سن تاكيم قعر ناره دوشميه سن بيت خلوت وعزلتدن
كوردم چونكه شهرت آفتن خدمت وصحبته ايردم حضرت مولايه بن

نوع سادس

آفات ذنوب جميع اعضانك واسباب حفظ ونسيان وفقر وغنانك ايجمالا
بيلدرر اى عزيز معلوم اولسونكه اهل ادب ديمشلردركه عبد مؤمن اعضاى
سبعه سينه جميع بدندن اوچيوز عدد ذنوب افاتندن حفظ وحمايت قيلديه
اهل تقوى زمره سنه داخل اولور وايكى جهان مشقتندن سلامت وراحت قالور
ان اكرمكم عند الله اتقاكم كرامتن بولور پس ذنوب آفاتندن حفظ اولنجق
اعضا يدى عدد اولمقدرده اذن وعين ولسان ويد وبطن وفرج ورجل البته
وحفظ اولنجق بر دخى دلنفنيلق اعضا جميع بدن بولنمقدر وتخيه اشيا واردركه
اسباب حفظ ونسيان وفقر وغنا اولدقلرى اثار ايله اثبات اولنوب تجربه
قيلنمشدر اما افات اذن اون ايكيدر بر تكلمى جائز اولميان كلامى استماع ايلمكدر وبرى
سازن استماع ايلمكدر وبرى نغمات آهنك استماع ايلمكدر وبرى لحن وخطا ايله اوقنان
قرآنى استماع ايلمكدر وبرى شابه اجنبيه كلامن استماع ايلمكدر وبرى خلقك حديثن
خبرسيز ديكلمكدر وبرى قرآن وخطبه لى استماع ايتمكدر وبرى قاضى وامير
ومحتسب واستاذ ووالدين وزوج وسيد امثالى متبوعلك كلامن استماع ايتمكدر
وبرى مفتى سعفتينك كلامن استماع ايتمكدر وبرى قاضى خصم وشاهديله سوزلرين
استماع ايتمكدر وبرى سائل عنه سائل مضطرك كلامن استماع ايتمكدر وبرى
اسكا ضعفانك كلامنه اصغا ايتمكدر واما افات عين اون ايكيدر بركي
قصد ايله نامحرم عورتنه نظر ايلمكدر وبرى قصد ايله غير بنك عورتن يزينه
نظر ايلمكدر وبرى فقرايه وضعفايه حقارت كوزيله نظر ايلمكدر وبرى

شکوا له ضرورتسز نظر ایلمکدر ویری نزول کواکبه نظر ایلمکدر ویری دنیا
امرینه کندی وقتنده اولانلره رغبت کوزیله نظر ایلمکدر ویری دین امرینه کندی
عجتنده یوقاری اولنلره اقتدا کوزیله نظر ایلمکدر ویری غیری نک خانه سنه اذنسز
نظر ایلمکدر ویری نماز ایجنده کوزنی یوموب نظر ایتمکدر ویری ایکی خصم
بری برینه نظر ایتمکدر ویری شاهد مدعی علیه نظر ایتمکدر ویری قاضی
خصمین وشاهدلره نظر ایتمکدر واما افات لسان یمشدر بری کفر سوز
سویلمکدر ویری خوف کفر اولان سوزی سویلمکدر ویری خطا سوز سویلمکدر
ویری یلان سویلمکدر ویری غیبت ایلمکدر ویری قوسیلق ایلمکدر ویری
استهزا ایلمکدر ویری خلقه سب ایلمکدر ویری فحش سویلمکدر ویری خلقه
لعن ایلمکدر ویری نامه طعن ایلمکدر ویری نیاحت ایلمکدر ویری نزاع ایلمکدر
ویری جدال ایلمکدر ویری خصومت ایلمکدر ویری تعریض ایلمکدر ایلایکی سویلمکدر
ویری غنا ایلمکدر ویری سری افشا ایلمکدر ویری باطل سوزه طالمقدر ویری
بسؤاله مال المقدر ویری عوامک فهم ایده مدکلری سؤال ایلمکدر ویری
خلقه بغلطه سویلمکدر ویری تعبیرنده خطا سویلمکدر ویری سوزنده نفاق
ایلمکدر ویری ایکی دللی سویلمکدر ویری شفاعت سیئه ایلمکدر ویری امر منکر
ونهی معروف ایلمکدر ویری کلامی عنف ایله سویلمکدر ویری عیوب ناسی
تجسس ایلمکدر ویری کندودن اعلانلره یاننده افتتاح کلام ایلمکدر
ویری اذان اوقنورکن سویلمکدر ویری نماز ایجنده سویلمکدر ویری
خطبه حالنده سویلمکدر ویری طلوع فجردن طلوع شمسه دک دنیا کلامین
سویلمکدر ویری خلاده تکلم ایلمکدر ویری جماع ایدرکن سویلمکدر ویری
سلطانه بددعا ایلمکدر ویری ظالمه صلاحتدن غیری سیله دعا ایلمکدر ویری
قرآن اوقنورکن سویلمکدر ویری جامعده دنیا کلامین سویلمکدر ویری
خلقه بد لقب سویلمکدر ویری یمین غموس ایلمکدر ویری غیر الله ایله یمین
ایلمکدر ویری جوق یمین ایلمکدر ویری امارت وقضا سؤال ایلمکدر ویری
وصایت سؤال ایلمکدر ویری کندویه بددعا ایلمکدر ویری عنده مناسی وند
ایلمکدر ویری قرآنی کندی رأییله تفسیر ایلمکدر ویری مولانی تحویف ایلمکدر
ویری کلامی قطع ایلمکدر ویری تابع متبوعنک کلامین رد ایلمکدر ویری
برشنه نک حل وطهارتنی تحقیق ایتمدن غیرنه سؤال ایلمکدر ویری مزاح ایلمکدر
ویری ادمی یوزنده مدح ایلمکدر ویری هجو ایله شعر سویلمکدر ویری سجع وفصاحته
اهتمام ایلمکدر ویری فضول کلامی سویلمکدر ویری مالایعنی سویلمکدر
ویری ایکی آدم برادم یاننده بری برینه قولاغنه خفی سویلمکدر ویری شماتت
اجنبیه ایله تکلم ایلمکدر ویری فاسقه یادمی یه سلام ویرمکدر ویری شطرنج
ویانلره سلام ویرمکدر ویری معصیت یولنه دلالت ایلمکدر ویری معصیته اذن

ویرمکدر

ویرمکدر ویری آفات معاملاتندر ویری آفات عبادات متعدیه دندر
ویری افات عبادات قاصره دندر ویری آفات سکوتندر واما افات
یدالتمش الیدر بری برکسنه یی بغیر حق قتل ایلمکدر ویری برکسنه یی جرح
ایلمکدر ویری برشنه سرقت ایلمکدر ویری برکسنه نک یوزینه ضرب ایلمکدر
ویری حیوانک قولاغنی بوکلمکدر ویری حیوانک یوزینه ضرب ایتمکدر
ویری بلا حق خلقی دوکمکدر ویری خلقک مالن چکوب المقدر ویری غنیمت
مالندن اوغرلیجه المقدر ویری غنی اولان زکوة وعشر وفطره وکفارت
ولقطه یی المقدر ویری هدیه المقدر برنده حسن ظننه مخالف اولان آلتی
قبض ایلمکدر ویری وقف باطلدن اخذ ایلمکدر ویری وقف صحیحدن نزلی
خدمته اخذ ایلمکدر ویری بیت المالک مصارفندن بولنمیان اذن المقدر
یاکمایتدن زیاده سنه ال صالمقدر ویری بلا اذن سید عبد نک کندی مالن
المقدر ویری میته ودم وخمر امثالی حرام لعینه اولان اشیلی الته المقدر
ویری مجنونک وصبی نک مالن اخذ ایلمکدر ویری حیوانات مصورت نصویر
ایلمکدر ویری نظری حرام اولانی لمس ایلمکدر ویری دسیله مصافحه ایلمکدر
ویری کندی مالن تعیب واسراف ایلمکدر ویری کیز مالن اتلاف ایلمکدر ویری مالن
ربایه ومعصیت یولنه صرف ایلمکدر ویری مدیونی صویوب کندی مالی اندرت
المقدر ویری ضیافت ارتق طعامی اذنسز المقدر ویری حامده عذرسز
اعضاسی دلک ایلمکدر ویری کندی عورتیله جاریه سندن غیری کمسنه ایله الت
بازاری ملاعبه ایلمکدر ویری شطرنج امثالی ملعبه لری الته المقدر ویری طنبور
امثالی الات اصول ومقالات ایله چالمقدر ویری قوش بازاولوب کوکرجینی
اوچورمقدر ویری ذی روحی نشانه بغلیوب اکا اوق یا قورشون ویا طاش
اتمقدر ویری بهایمی بری برینه دوکشدرمکدر ویری جنب ومحدث وحائض
ونفسا مصحف وتفسیره ال اورمقدر ویری بو دوردی قرآنی یازمقدر ویری
تلفظی حرام اولان کلامی یازمقدر ویری جامعده یا جامعه کیدرکن اصابعن تشبیک
ایلمکدر ویری غیرینک مالیله برموت انتفاع ایدوب ینه اکا رد ایتمکه ایجون الی
اندن اذنسز المقدر اکا برعیب ونقصان ایرشرسه ده ینه غیرینک ملکنده اذنسز
تصرف قیلمقدر ویری برمؤمنه سن سلاح ایله قورقتمقدر ویری برکسنه برشنه سن
مزاح ایجون اوغورلامقدر ویری یرجم قویوب تراش ایتمکدر ویری عورت
باشنی تراش ایلمکدر ویری رجل صقالن تراش ایلمکدر ویری برقبضه انقص اولان
صقالی مقراض ایله المقدر ویری قطع اولنمش اظفار وشعرن کنیفه اتمقدر ویری
قبر اوزرندن سپزه قوپارمقدر ویری قصد ایله لحن مزار اچمقدر ویری صاغ
الیله مخاطافتن المقدر ویری صاغ الیله استنجا قیلمقدر ویری یرمعنی دیرینه
یاقیننه صوقمقدر ویری قضه دن غیر خاتم طاقمقدر ویری مرد یشمی رشوت

ویردب المقدد ویری غصب اولنمش مالدن ویرین هدیه‌یی تصدق ویبوب اخذ
ایلمکدر ویری دیندن اولان کسنه مظلومی تورتارمدن ال چکمکدر ویری
ایمه‌لی تعلیمدن صکره ترک ایتمکدر ویری طرنقلرن کسمه‌لی ترک ایتمکدر ویری
قادر ایکن ساذ الاتن قیریمه ترک ایتمکدر ویری ممکن ایکن سود حیوانات بوزمه‌لی
ترک ایتمکدر ویری ضایع اولدیغی لقیط ولقطه‌یی الماه‌لی ترک ایتمکدر ویری مال
وحیوانی حرق وغرق وتلفدن انقاذی ترک ایتمکدر ویری کونش یا ندقده سبیلا
ودوالی طشره‌دن اچجری المه‌لی ترک ایتمکدر ویری شمعه‌لی اطفالی ترک ایلمکدر
ویری اهلیله ال بازاردن ترک ایتمکدر ویری اهلی وار ایکن یدیله استمنا ایتمکدر
ویری کندی اصبعن اهلنت قبلنه ادخال ایتمکدر واما افات بطن اون بشدر
بری بطننه مورد شیر حرام ادخال ایتمکدر ویری فوق الشبع اکل ایتمکدر ویری
بدنه ضرر ویردن نسنه‌لی اکل ایتمکدر ویری چارشوده ویولده اتمک یمکدر
ویری مقبره‌ده اتمک یمکدر ویری التون وکومش قابدن یمک واچمکدر
ویری لهو ولعب ایله اولان ضیافتدن یمکدر ویری افتخار ایچون اتخاذ اولنان
طعامی اکل ایتمکدر ویری عندمرسول الیه یمکدر ویری طعامیت وسطندن
یمکدر ویری بیله سبیجه تناول ایده‌نك اوکندن یمکدر ویری نانه تردحدن صر
ایجمکدر ویری اکل وشرنی مریض یا میت اولیجه دك ترك ایتمکدر ویری ترك
اکل وشرب ایله عاق والدین اولمقدر ویری قرق کوندن زیاده اکل رفی ترك
ایتمکدر واما افات فرج یکرمیدر بری زنا ولواطه ایتمکدر ویری بهیمه‌لی
اینمکدر ویری حائضه ونفسالی ایتمکدر ویری جماع تحملی اولمیا کوچك اهلن
ایتمکدر ویری مریضه‌لی ایتمکدر وبرادم یا حیوان یا نقنه جماع ایتمکدر
ویری اشترا ایلدیکی جاریه‌سن قبل الاستبرا ایتمکدر ویری قضای حاجت تعالله
قبله سمتنه یا شمسه یا قمره یوزن یا اردقه‌سن دوندرمکدر ویری انسان
یا حیوان ماکولاتیله استنجا ایتمکدر ویری یولده یا مجمع ناس اولان ظلده قضای
ایلمکدر ویری اباغ اوزرنه بول ایتمکدر ویری صوبه بول ایتمکدر ویری
شقوق ارضه بول ایتمکدر ویری مغتسله بول ایتمکدر ویری الکنه بول ایتمکدر
ایدوب خانه‌ده ترك ایتمکدر ویری کندوتك بورمق یا ذکرن قطع ایتمکدر
ویری اهلیله جماعی ترك ایتمکدر ویری اهلنك اذنسز نطفه‌لی عزل ایتمکدر
ویری سودکدن اجتنابی ترك ایتمکدر ویری سنت ختانی ترك ایتمکدر
واما افات رجل یکری بشدر بری معصیت مجلسنه کتمکدر ویری والدین
واهلنك اذنسز غزایه کتمکدر ویری طاعوندن اولان یردن فرار ایتمکدر
ویری غیرینك ملکنه اذنسز کتمکدر ویری قبورا اوزرینه مشی ایتمکدر ویری
نسوان جنازه‌سیله کیدوب تودری زیارت ایتمکدر ویری جنب وحائض
ونفسا مسجده کرمکدر ویری قبله‌یه ومصحفه وکتابه طوغری اباغ اوزاتمقدر

١٢٤ ویری اباغ ایله انسانه یا حیوانه دپمك اورمقدر ویری اباغ ایله غیرینك
مالن اتلاف ایتمکدر ویری ظالمنك تبوسنده حضور وشور کتمکدر ویری مواضع
شریفه‌یه صول اباغ ایله دخول وصاغیله خروج ایتمکدر ومواضع خسیسه‌یه
بونك عکسیله کتمکدر ویری سفردن قدوم مدتنده اهلنك اوزرینه خبرسز دخول
ایتمکدر ویری جامعده رقاب ناسی تخطی ایدوب ایلری کتمکدر ویری جمعه
وجماعته کتمکی ترك ایتمکدر ویری علم وتعلیمه کتمه‌لی ترك ایتمکدر ویری فرض اولان
جهاد وحجه کتمه‌لی ترك ایتمکدر ویری منکر اولمیان دعوته کتمه‌لی ترك ایتمکدر
ویری عاجزك خدمتنه کتمه‌لی ترك ایتمکدر ویری میتك غسل ودفنه کتمه‌لی ترك
ایتمکدر ویری اجیرك خدمت مستاجره کتمه‌لی ترك ایتمکدر ویری مملوکك خدمت
سیدینه کتمه‌لی ترك ایتمکدر ویری ولدك والدینی خدمتنه کتمه‌لی ترك ایتمکدر
ویری زوجه‌نك داخل بیتی خدمتنه کتمه‌لی ترك ایتمکدر ویری رعیه‌نك والیکی
امریله کتمه‌لی ترك ایتمکدر افات اعضای سبعه بونلردر که بیان اولنانلردر
واما افات جمیع بدن سکسان‌دن بری کردان قیروب رقص ایله اباغ اوروب قول
صالمقدر ویری عورت یری مکشوف اولمقدر ویری حریر اسباب کیمکدر
ویری بدنن حرامه دکوردمکدر ویری حرام اوده طورمقدر ویری عاق
الوالدین اولمقدر ویری قطع رحم ایلمکدر ویری زوجك حقوقنه
رعایت ایتمکدر ویری زوجه‌نك حقوقنه رعایت ایتمکدر ویری اولادینی
ضایع قیلمقدر ویری اجنبیه ایله تنها قالمقدر ویری رجل عورته تشبیه قیلمقدر
ویری بونك عکسی اولمقدر ویری مملوك سیدینه عاصی اولمقدر ویری سید مملوکنه
اذیت قیلمقدر ویری جار جارینه اذیت قیلمقدر ویری اشرار ایله مصاحبه اتمکدر
ویری اسنه دکه اغزن اچمقدر ویری یول اوزرنه اوتورمقدر ویری کوشکر کبی
ار اسنه اوتورمقدر ویری حلقه وسطنه اوتورمقدر ویری غیرینك یرنه اوتورمقدر
ویری جامعده عمل دنیا اشلمکدر ویری اخنا ایله سلام الوب ویرمکدر ویری حقه‌یه چو
ایتمکدر ویری کوذ برجنی امثالی بوینده ن اصمقدر ویری ایکه وسرمه ایله دوکون
اوردمقدر ویری بیع اوزا تمقدر ویری حره عورت محرمسز سفره کتمکدر ویری
دابه‌نك اوزرنده اینمکدر ویری اوج رفیقك برن امیر ایدنمکدر ویری رفیق
کیرو قالدقده انکچون اکلنمکدر ویری عورت سرج اوزرینه بینمکدر ویری طعام
ویدی‌لی ترك ایتمکدر ویری یوزی اوزره یاتمقدر ویری سیوسز سطح اوزرنده
اویومقدر ویری الی یاغلی یاتمقدر ویری کلب صقلامقدر ویری یولده دابه‌نك بوینده
جرس اصمقدر ویری برایکی ادم یالکز سفره کتمکدر ویری نوم وبصل امثالی اکل ایدوب
ناس ایله اختلاط ایلمکدر ویری ابدستی ترك ایتمکدر ویری غسلی ترك ایتمکدر ویری
نمازی ترك ایتمکدر ویری تعدیل ارکانی ترك ایتمکدر ویری جماعتی ترك ایتمکدر
ویری تسویه صفوفی ترك ایتمکدر ویری امامه مخالفت ایتمکدر ویری جمعه نمازن

ترك ایتمکدر وبری زکاتی وبرمه‌یی ترك ایتمکدر وبری صوم رمضانی ترك ایتمکدر
وبری قضای ما فاتی ترك ایتمکدر وبری کفاراتی ترك ایتمکدر وبری نذورلری
ترك ایتمکدر وبری صدقهٔ فطری ترك ایتمکدر وبری اضحیه‌یی ترك ایتمکدر
وبری حجی ترك ایتمکدر وبری جهادی ترك ایتمکدر وبری نمازده عورتی اصلا مقدار
وبری کتب شرعیه‌یی تصدیق ایتمکدر وبری آلات لهوی خانه‌سنده حفظ ایتمکدر
وبری سفینه‌یه رکوب ایتمکدر وبری طیوری قفسده حبس ایلمکدر وبری بقالدن
اقچه قرض ایدوب تدریج ایله اشیا المقدر وبری اکراه ایله بیع ایدندن اشترا ایتمکدر
وبری مسرفه تصدق ایلمکدر وبری جامعده سائله تصدق ایتمکدر وبری اسم الله
یازیلان کاغده برنسنه وضع ایتمکدر وبری قرآنی اونوتمقدر وبری دیادده که
الجمله فائضه ویرمکدر وبری ماکولاتی اوجوز الوب حبس ایدوب زیاده
بهالی صاتمقدر وبری بلده‌یه کلن طعامه قرشو کیدوب اشترا ایلمکدر وبری
اسیری قریبندن تفریق ایلمکدر وبری عینه دیدکلری الجمله‌یی دوردشرعیه فائده ایله
ویرمکدر وبری مشروطی کیلی بر زیاده ثمن ویروبده بیع ایتمکدر وبری کندویه
لازم اولمیانی مبیعك ثمنی زیاده ایتمکدر وبری خطبه اوزره خطبه ایلمکدر
وبری غنی اولان بورجنی اداده اهمال ایتمکدر وبری تصدقه وکیل اولان
اول صدقه‌دن کندیچون المقدر وبری سهو ایله اخذ اولنان نسنه سنده
کندی یانده قالان بدلیله انتفاع ایلمکدر وبری قبور اوزرنده شموع ایقاد
ایتمکدر وبری هبه‌دن رجوع ایلمکدر وبری قتال اثناسنده کفاردن فرار
ایتمکدر پس بو اجیوه افات مذکوره‌دن اجتناب ایدن احباب وارکان دین
متین ایله تقوی یولنه کیدنلردر وایکی جهان سعادتنه یتنلردر واما اسباب حفظ
اولندر بری تقلیل غذادر وبری اکثار تکراردر وبری لیالیده صلوة وفاتحه
وبری کثرت صلاة وسلامدر وبری قرائت قرآندر وبری ترك جمله عصیاندر
وبری مسواك استعمال ایتمکدر وبری هر صباح آج ایکن بال ایچمکدر وبری
هر کون علی الریق یکرمی بردانه زبیب احمر یمکدر وبری بلغمی هر تقلیل ایدن نسنه‌یی
تناول ایتمکدر واما اسباب نسیان اولندر بری کثرت عصیاندر وبری کثرت
غموم واحزاندر وبری کثرت علایق ومشاغلدر وبری تازه کشنیج تناولدر
وبری اکشی تفاح اکل ایتمکدر وبری دوه قطاری آره‌سندن کچوب کتمکدر
وبری نقرهٔ قفادن حجامت ایتمکدر وبری الواح قبوری اوقومقدر وبری مصلوبك
یوزینه باقمقدر وبری دیری قمله‌یی ادعمقدر واما اسباب فقر واضطراری وقلتدر
بری معاصی‌نی ارتکاب ایلمکدر وبری خلقه یالان سویلمکدر وبری صباح دقتی
اویومقدر وبری برکون برکیجه‌ده سکز ساعتدن زیاده اویومقدر وبری عریان
اولوب اویومقدر وبری عریان ایکن بول ایتمکدر وبری جنبا لی اوزرینه بصلنوب
ایتمك یمکدر وبری اتمك ادفاعنی بره دوکمکدر وبری جنابت حالنده بلا مضمضه اکل

ایتمکدر وبری قشودن فرم دیشلی یامقدر وبری کیجه وقتی منزلی سپورمکدر وبری
منزلی کچ خانه‌ده جمع ایتمکدر وبری یاشنه بر بیکلك اوکنه یورتمکدر وبری والدینی ادیله
چغرمقدر وبری دیشلرن چوپ اخلالمقدر وبری تراب وطین ایله الارینی یومقدر
وبری عتبه اوزرنه اوترمقدر وبری قپونك برقنادینه اتکافلمقدر وبری
خلاده ابدست المقدر وبری کندی اوزرنده ثیابنی دیکمکدر وبری یوزینی یبقدنه
بکیله یا اتکیله سلمکدر وبری بیت عنکبوتی خانه‌ده ترك ایتمکدر وبری صلاتی
اداسنده تکاسل قلمقدر وبری صلوة صبحی ادادن صکره جامعدن تیز چقمقدر وبری
هر صباح ایرکن چارشویه کتمکدر وبری چارشودن خانه‌یه کچ رجوع ایتمکدر
وبری سائللردن اتمك اوفاغن اشترا ایلمکدر وبری کندی اولادینه بددعا ایلمکدر
وبری قمله‌یی آتشده آتمقدر وبری کیجه قابلرك اغزن آچق ترك ایتمکدر وبری
چراغی نفسیله سوندرمکدر وبری عقده‌لی قلمله یازمقدر وبری دیشی منکسر
طراقله طرانمقدر وبری والدینه واستادینه دعادن اونوتمقدر وبری عوری
عاملنه عمامه‌سین صارمقدر وبری قائم ایکن ایاق طونن کیمکدر وبری سائللرلعنه
ایدوب بوش دوندرمکدر وبری تقتیر ایدوب لوازمنی آز خرج ایتمکدر
وبری اسراف ایدوب حدندن زیاده صرف ایتمکدر وبری معاش امورنده
تکاسل ایتمکدر وبری قپوسز منزلده کیجه تنهاجه یاتمقدر وبو مذکوراتك
بوزرك فقر اولدیغی آثار ایله ثابت ومحققدر واما اسباب غنا یکرمیدر
بری فقرایه تصدق ایلمکدر وبری هرکسه طاتلی سوز سویلمکدر وبری
جمله خلقه کولر یوز کوسترمکدر وبری حسن خط یازمقدر وبری سحور وقتی
اویانمقدر وبری خانه‌یی قیراوکن سوپرمکدر وبری قابلری پاك یومقدر
وبری فرائض خمسه‌یی تعدیل وتعظیم ایله اوقاتنده قیلمقدر وبری ضحی نمازن
قیلمقدر وبری هر کیجه تبارك سوره‌سن اوقومقدر وبری اذانی مقدم مسجده
وارمقدر وبری ابدستده مداومت قیلمقدر وبری سنت فجر ایله وتری خانه‌ده
وبری طلوع فجردن طلوع شمسه دك دنیا کلامن ترك ایتمکدر وبری وتردن
قبلن قد تضلل تأ کمکدر وبری نسوان ایله از مجالسه ایتمکدر وبری کلام
لغوی ترك ایتمکدر وبراز سویلمکدر وبری صباحك فرضیله سنتی آره‌سنده
یوز کره سبحان الله وبحمده سبحان الله العظیم دیمکدر وبری هر جمعه کون یتمش کره
اللهم اغننی بحلالك عن حرامك واکفنی بفضلك عمن سواك دعاسن اوقومقدر
بو مذکورلری یقینا تصدیق ایتمك لازمدر که جمله‌سی حقدر ومنبع فیض ازلی
امام محمد غزالی علیه رحمة الله تعالی حضرتلرینك بو مناجاتی دولت داریی جامع اولدیغی
محققدر اللهم انا نسئلك من النعمة تمامها ومن العصمة دوامها ومن الرحمة
شمولها ومن العافیة حصولها ومن العیش ارغده ومن العمر اسعده ومن الفضل
اعذبه ومن اللطف انفعه ومن الاحسان اتمه ومن الانعام اعمه اللهم

كن لنا ولاتكن علينا وحقق بالزيادة امالنا واقرن بالعاقبة عدوّنا وامالنا
واختم بالسعادة اٰجالنا واجعل الى رحمتك مصيرنا ومآلنا واصبب سجال عفوك
على ذنوبنا وامنن علينا باصلاح عيوبنا واجعل التقوى زادنا والعافية
لباسنا وفى دينك اجتهادنا وعليك توكلنا واعتمادنا وللجنة مأبنا اللهم
ثبتنا على نهج الاستقامة واعذنا عن موجبات الندامة يوم القيمة خفف عنا
ثقل الاوزار وارزقنا عيشة الابرار واكفنا واصرف عنا شر الاشرار
واعتق رقابنا ورقاب ابائنا ورقاب امهاتنا ورقاب جميع المؤمنين
والمؤمنات من النار ياعزيز ياغفار ياجليل ياجبار يامهيمن ياستار يالله بفضلك
وجودك وكرمك يااكرم الاكرمين برحمتك ياارحم الراحمين

خاتمة الخاتمة

بالاده ترغيب اولنان طاعات وعباداتك وبوراده ترتيب اولنان اداب
معاملاتك وعادات اولياى سادانك اساس اساسى ايدن توحيد اسما وصفاتك
وروحن شادان ايدن وحدتك ذاتيه بلدوركه اى عزيز معلوم اوله سوكه اهل وحدت
ديمشلردركه مادامكه انسانك نفسى ميل شهوتيله غالب وحى دن وقلبى حقدن
غفلتله مغلوب ومبتلادر وعقلى جسم ايله طبيعت ظلمتنده متحير ومحبوسدر
وروحى كثرتله وحدتدن محجوب ومأيوسدر حقيقتا طاعات وعباداتى
اكا عسير اولور ومعاصى وشهواته ميلى كثير اولور وآداب معاملات مخلوقات
اكا كران كلور ومخالفات واعناد وكسل نفسنه اسان كلور پس اولكسنه
نك طاعت يزدانه وتك ادابه واركان روحانيتنه نك فر وانسانيتنه نك خبرى اولمز
زيراكه اول عام كالانعام كثرت اكل وشرب ونوم ايله مكبولدر واوصاف ذميمه بهيميه
ايله مجبولدر وعالم اعيانده شهوات نفسانيه ايله مشغولدر اماكه اول عام
خام بيجه ايام تقليل طعام وتقليل منام وتقليل كلام ايدوب صحبت جميع ناسى
ترك ايله تنهايه كتديسه ومدام اناى ليل ونهار لا اله الا الله كلمۀ طيبه سن صغير
انفاس ايله تكرار ايدوب نفى خواطر وافكار ايله كيدوب مقلب القلوبه توجه واقبال
ايدر يسه كلمۀ توحيدك ملازمت ومداومتنده نوردع وموضوع اولان نور
وحدت انك قلبنه طولوب اول نور وحدت جمله جهتدن صفحات كائنات اوزرينه
منعكس اولوب ظلمت اغيار انكله منكشف اولور وانك ماسوى مضمحل اولوب كثرت
اطوار اكا خيالات امثالى كلوب اول عالم وحدتك بولور **نظم** توتيا دركه چشم جانى
ايدر جو هر لا اله الا الله چكسه دم كائناتى جديد ادر ازدن لا اله الا الله جرعۀ
جهانى مست ايدر صاغر لا اله الا الله نور توحيد وذوق عرفاندر ثمرۀ لا اله الا الله
لا معى بولدك ايسه مسرور اول ظفر لا اله الا الله پس اول حالده انك نفس شهوانيه
حيوانيه سى ميت اولوب نفس انسانيه سى اولان قلبى حيات بولور وعقل مجرديه
سجن طبيعتدن چقوب لطيفۀ روحانيه فضاسنه كلوب روحى چندن حجب كثرتدن

زاتى اولوب

زاتى اولوب شمس وحدتى بصيرتيله مشاهده قيلور وكندى صفات بشريتندن فانى اولوب
امر حقه تعظيم وحرمت قيلوب جمله خلقنه شفقتيله طولوب انك اسماى حسناسيله
متصف اولور **قطعه** تجليات خدا درآينۀ چشم شعور تطورات عوالم تجددات امور
برودكنج خفيده بولجه بوشور بوكاروبارلى بو طمطراق ظهور پس اول موحد جميع
معاصيدن اكراه واعراض ايدوب طاعات مولاى جمله دن الذ واحلا بولور وانده خلق قائمه
مرحمت ورأفت ومحبت ومودت وشفقت ورفق وعزت وحرمت ورغبت
وخدمت قيلور وانكچون نهم وغم ونحزن والم نه ده عرض ومرض قالور ونه
كمسه دن خوف نه ده رجاسى اولور اول اهل الله اچون جميع خلقنه لطف ورفق
وملايمتله معامله ايدوب تعظيم واداب وملاطفتله مكالمه ايدر زيراكه اول جمله خلقى
كوردكه ظلال امثالى صاحبلرينه تبعيتله كيدر وحركات وسكناتلرنده نواصيلرى
يدلرنده اولان بحر كثرتينه مسخر بولوركه اول انلرى هر سمته ييدر **بيت** هيچ تصرفى حقدن
اولديغنه علم وارايكن يوغ انلره علم چكديكم انك عميدر پس اول عارف كندى ناصيه سى
يدنده اولان صاحبندن برلحظه غافل اولماز وبركسنه يه ميل واعتماد كلى قيلماز
وهيچ كمسه دن اذيت وكراهيت بولماز وانك عندنده كبير وصغير وامير وفقير
وبليغ وقبيح وقريب وغريب وصالح وطالح وغائب وحاضر هپ برابر اولور
وجمله افعالى قدرت باريه بولوب جميع امورى يقين ايله اندن بلور پس انك خدام
واصدقا واعداسى هر حالده كندى حقنده هرنه ايدرلرسه مراد ومقصودى
اول ايتمز اولور زيراكه اول عبد راضى تسليم ورضا ايله كندى نفسندن ومرادا تندن
كچوب فانى اولمشدر ومراد مولادن غيرى مرادى قالميوب مراد حق كندى مرادنك
عينى بولمشدر پس مولاى متعال عبادى يديله هرنه اجرا واظهار ايلديسه اول بعينه
انك مرادى اولمشدر انكچون اول فاضل جميع ناسه اهل اولسون نااهل اولسون عفو
ومروتله وايثار وفتوتله تحبب وتوددايدوب رب تعالى نك كنديه اجرا
ايلديكى مؤنت ناسى طوع ورضا ايله تحمل قيلور وحق تعالى نك بونعوتنه مقابل اولان
اسماسى ظهوريچون آنى ذل وافتقار ومسكنت واحتقار وتواضع واضطرار
وحيا وانكسار اولوب هركوكلن اكله متأدب اولور وحق تعالى دخى اكا محبت ايدوب
الستۀ خلق ايله اكا مدح وثنالر قيلور **شعر** بسمك اللهم ياذا الامتنان انت برهان
لاصحاب العيان نحن نرجو امنك توفيق للحضور عن صميم القلب فى كل الامور پس اول
كامل وحدتى كثرتده وكثرتى وحدتده بولور وانك عندنده عزلت وصحبت مساوى اولور
اول جسميله خلقه وقلبيله خالقه ديروب غرق حضور وسرور اولوب حق ايله قالور
وخلق ايله هر معامله سى موافقت حق اوزره اولور وبرشنه دن زهول ايتميوب هر شئينك
كندى محلنده استعمال ايده بلور وجميع وجودى شعائر الله اولمش كوروب محارم جميع
خدا كى تعظيم ايله معامله قيلور ومحبوب القلوب اولوب دولت دارين ايله سعادت
كونينى بولور دنيا وعقباده نزيل عنايتده فوز نولور وتوحيد وعرفان ايلادوه وصفا قيلور **نظم**

بو توحيدا اولدى اصلى هر كمالك   كه شرك و شكدر اصلى هر ضلالك
تو ذوقنه چو توحيد اولدى مبدأ   عذاب اكبره شرك اولدى منشأ
عذابه باعث اولان شرك و شكدر   ايرن توحيده ذوقا اتمك كركدر
كشى نك شركى دكلودر عذابى   ارايسك غايت ايله اجتنابى
كشى نك شركدن پاك اولسه جانى   اوكورمز هيچ عذاب دوجهانى
براتشى زيد و عمرولك بليدى   عذابه جسم وجانن صالميدى
كل ايمدى زيد و عمروه طابمديغو   تمو انواع شرك و شكدن ال يو
عصياتك مؤمنى ياندرمغى نادر   انكچون دربكم شركك خفى وار
اكر شركك خفيدر كرجليدر   تودن پاك اولانلر لابد وليدر
خدا قيلمز ولى سينه عذابى   ولى اولسه شركدن قيل اجتنابى
بومعنادن اكاكيم ايره ارشاد   براتشى زيد و عمرو قلمز اسناد
موحد ايلمز هيچ غيرى اثبات   كه التوحيد اسقاط الاضافات
روايت قيلنور كيم پير بسطام   ار شيخ بايزيد اول صاحب اقدام
اوركلوجكن وسعى ورد نشيله   اوركلوخلوتيله عزلتيله
ياتوب هر حالنه اولسه مرد فالو   آره يوب بولماسه برحقه لايق
ديمش برحقه لايق ايشى يوغ الحق   مكر وار ايسه توحيدم وارحق
ديلمش بله بيسن صورت بديكك   بورده كيم اوله سورت اغزدكو ديدك
بوسوزد بولنوردى سنده توحيد   عجب سن قنده سن يانده توحيد
اوبات غفلتدن ايمدى عاقل ايسك   موحد اوله كور اهل دل ايسك
اولوب كثرتدن اول وقت هوالى   خدالى بل يوغ اكا ماسوالى
سواى حق هوا بيله هوسدر   بل انجق حق كبير الله بسدر
چو سن عرفان ايچون كلدك جهانه   هيچ اتمه آرزو ده دو بهانه
ندر درستك اكر انك طريقى   بلور حقى بلن نفسن حقيقى
صلاحه كرچه هر معروف بولندر   حقيقتدر و لكن صالح اولدر
كه تركك ايلر مقدم ماسوالى   كيجر نفسندن اكر اولسه خدالى
ايرشور صكره خوش توحيد ذاته   باتوب قالماز بو افعال وصفاته
بو توحيده اكر ايرمك ديلرسك   سراى وحدته كرمك ديلرسك
همان ذكر ايله دائم قرباب ايت   سراى نزلك ايدوب رفع حجاب ايت
ديلرسن اولامسن مقبول حضرت   مؤدب اول بولاسن تاكه قربت
ديلرسن كيم قبول ايده سنى رب   مؤدب اول مؤدب اول مؤدب
كوزت بركى بيرلده هر مقامى   عقول ناسه كوره دى كلامى
حقيقت ايلسون سزيكه جولان   ظاهرك حفظ ايتسون حجابن
حبيب الله سن قيل اقتدالى   صراط مستقيم كبت هدالى

بسم

بسم الله فاتح الوجود والحمد لله مظهر كل موجود ولا اله الا الله وحده لا شريك له توحيدا مطلقا عن كشف وشهود والله اكبر منه بدء الامر واليه يعود وسبحان الله ما ثم سواه مشهود ولا معه غيره معبود واحد احد على ما كان عليه قبل حروف الحدود له في كل شيء آية تدل على انه واحد موجود منزه منزه عن الادراك والنفود ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم استنزل به كل خير وادفع به كل شر واتقي به كل رتق مسدود انا لله وانا اليه راجعون في كل امر وحال وخاطر وورود والله هو المرجو والمأمول والمقصود منه الالهام والفهم والوجود بلا انكار ومنازعة وجحود باطن بالاحدية ظاهر بالوحدانية فلا شيء معه اذ الشيء بالحقيقة مفقود فهو الاول والاخر والظاهر والباطن وهو بكل شيء عليم قبل كون الشيء وبعد الوجود فهو المثني على نفسه وهو الحامد والحمد والمحمود احدي الذات واحدي الاسماء والصفات عليم بالجزئيات والكليات محيط بالفوقيات والتحتيات بل هو الموجود اللهم افتح لي ابواب فهم الكنوز واكشف لي حقائق هذه الرموز وكن انت مواجهي ووجهتي واحجبني برؤيتك عن رؤيتي لنفسي وامح بظهور تجليك جميع صفاتي حتى لا يكون لي وجهة الا اليك ولا يقع مني مشاهدة الا عليك اللهم انظر الي بعين الرأفة والعناية والحفظ والرعاية في كل شيء حتى لا يحجبني عن شهودي لك شيء واكون مشاهدا لك بما امددتني به من نظرك في كل شيء واجعلني خاضعا لتجليك من كل شيء يا من بيده امر كل شيء يا من يرجع كل شيء يا من لا يعلم ما هو الا هو يا من هو له الوجود المطلق يا جواد رزق المراد يا مولاي انت اولى لي مني كيف لا اقصدك وانت وراء القصد ام كيف اطلبك والطلب عين البعد ايطلب من هو قريب حاضر كيف اعرفك وانت الباطن الذي لا يعرف ام كيف لا اعرفك وانت الظاهر الذي اليه كل يتعرف كيف اوحدك ولا وجود لي في عين الاحدية ام كيف لا اوحدك والتوحيد سر العبودية سبحانك لا اله الا انت من احد سواك اذ انت كما كنت في سابق الازل ولاحق الابد فعلى التحقيق ما وحدك سواك وما عرفك الا اياك بطنت وظهرت فلا عنك بطنت ولا لغيرك ظهرت فانت انت لا اله الا انت فيا من ابهم الامر وابطن السر واوقع في الحيرة ولا اله غيره اللهم اني اسألك كشف سر الاحدية وتحقيق عين العبودية والقيام بحق الربوبية فانا موجود بك حادث معدوم وانت موجود باق حي قيوم قديم ازلي عالم معلوم فيا من لا يعلم ما هو الا هو اللهم اني اسألك القرب منك اليك والجمع بجميع مجموعي عليك حتى لا يكون وجودي حجابا عن شهودي يا مقصودي ما فاتني شيء اذا وجدتك وما فاتك شيء اذا علمتك ولا فقدت شيئا اذا شهدتك فنائي فيك وبقائي بك ومشهودي انت لا اله الا انت الشاهد والمشهود يا قريب يا مجيب اللهم يا سميع اسمعني منك يا بصير ابصرني بك يا عليم علمني منك يا حي احيني بذكرك يا مريد

خلصنى من ارادتى بقدرتك وافتح لى كنز العرش والذات واحفنى تحت انوار
الصفات سبحانك لايعلم من انت سواك سبحانك ما اقربك مع ترفع علاك
يامن هو اقرب الى من حبل الوريد يا فعالا لما يريد الهى عدمى بك عين الوجود
و وجودى معك عين العدم تجردنى عن وهم وجودى معك بتحقق عدميتك
واجمع شملى باستهلاكى فيك لا اله الا انت يا احد يا صمد بك الوجود ولك السجود
اعوذ بك منى واسئلك زوالى عنى الهى ادخلنى فى لجة بحر احديتك وفرقنى
بموج سلطان فردانيتك حتى اخرج الى فضاء سعة رحمتك الهى انت القائم
بذاتك والظاهر بافعالك وصفاتك توحدت فانت الواحد الاحد وتفردت
فى الازل والابد لامعك غيرك ولافيك سواك اسئلك الفناء فيك والبقاء
بك لامعك الهى غيبنى فى حضورك وافننى فى وجودك واقطع عنى كل قاطع
يقطعنى عنك واشغلنى بك عنى وعن كل مايشغلنى عنك الهى انت الموجود الحق
وانا المعدوم المحض بقاؤك بالذات وبقائى بالعرض فجد بوجودك على العدم
حتى اكون حيث لم اكن وانت كما انت حيث لم تزل الهى انت الباطن فى كل غيب
والظاهر فى كل عين والعالم والمعلوم فى الواحد والاثنين فكم اناجيك وانت
المناجى وكم اناديك وانت المنادى فجردنى من وهم الغير ولا غير الا انا
ولا انا الا انت سبحانك لايشغلك شان عن شان ولا يحصرك الوجوب والامكان
الهى لاتنفعك الطاعات ولاتضرك المعاصى وبيدك ملكوت القلوب والنواصى
واليك يرجع الامر كله فلانسبة للمطيع والعاصى فقدس سرى باسرار وحدانيتك
واسكر روحى بخمور جمال ربوبيتك وزين عقلى بعلوم لدنيتك ونور قلبى
بانوار حضرتك وانقلنى من دركات خلقى وخلقى الى درجات حقك وحقيتك
انت ولى ومولاى بك مماتى ومحياى رب غيبنى عن جميع خلقك واجمعنى
عليك بحقك واحفظنى بشهود تصرفات امرك فى عوالم رزقك رب انى
بك توسلت ومنك سئلت وفيك لافى شىء سواك رغبت لا اسئلك سواك
ولااطلب منك الا اياك لا اله الا انت رب القنى بك فى كل شان واشهدنى لطفك
فى كل آن وافتح عين بصيرتى فى فضاء مساحة التوحيد لاشهد قيام الكل
بك شهودا يقطع نظرى عن كل موجود يا ذا الفضل والجود رب
طهرنى ظاهرا وباطنا من لوث الاغيار والوقوف مع الاطوار بفيض
من ظهور قدسك وغيبنى عنهم ببارقة من بوارق انسك واطلعنى على حقايق
الاشياء واسمعنى نطق الاكوان بصريح توحيدك فى العوالم كلها وابعدنى
من القواطع عن حضرة قربك وامح من لوح فكرى اشكال الاعيان
واثبت فيه سر قربك السابق المكنون بين الكاف والنون وازل ظلمة طبعى
وبشريتى بتجلى نور ذاتك يا نور النور يا عالما بذات الصدور
رب اسئلك فناء انانية وجودى وبقاء انية شهودى يا موجودى

يا مقصودى

يا مقصودى يا معبودى يا هو يا من هو يا من ليس الا هو يا اول يا اخر
يا ظاهر يا باطن سبحانك لا اله الا انت الواحد الاحد الفرد الصمد يا كريم برحمتك
يا ارحم الراحمين ختمت هذا الكتاب بمناجات العارفين

نظم

حق‌ يه اولمز اوغلدر بو كتاب | آكدر رخير ايله آنى بى حساب
كيم بونى اوقورسه مرد كار اولور | كيمكه فهم ايلر اوبرخوردار اولور
بو كتابى اوقو يا فى يا اخى | معرفت كنجينه پاى ايت يا غنى

تاليف هذا الكتب بعد وقع فى تاريخ سال غقع نفع الله من به انتفع

هذه صورة مكتوب ابراهيم حقى الى بعض اخوانه فى الله

بسم الله الحمد لله وصلى الله على مصطفاه ومن اجتباه وبعد ايها الاخ فى الله
اعزك الله وصل الى مكتوبك بكرم الله وقبلت ما فيه بلطف الله واجبت سؤالك
باذن الله وكتبت لك هذه الفائدة بعون الله وبعثتها الى صوبك حبا فى الله فاذا
وصلت اليك بمشيئة الله فاسئل من فضل الله ان تكون هذه الوصايا مقبولة
عندك وعند الله وان تعمل بها بتوفيق الله حتى تدخل فى زمرة اهل الله
اوصيك اولا بتقوى الله حتى تذوق طعم حب الله واوصيك بالتوكل على الله
حتى يكفيك الله واوصيك بتفويض جميع الامور الى الله حتى تستريح عن العزم
والاختيار والتدبير المخالف لتقدير الله واوصيك بالتسليم والرضا بقضاء الله
حتى تسلم عن المخالفات وتنال رضاء الله واوصيك بالصبر الجميل على ايذاء الناس
حتى تنسى اوصاف البهائم وتتخلق باخلاق الله واوصيك بكظم الغيظ وبالعفو
عن عباد الله حتى تجد حلاوة عفو الله واوصيك بستر العيوب وبالشفقة على جميع
خلق الله حتى يستر الله عيوبك ويرحمك الله واوصيك بالعزلة عن الغافلين
عن الله حتى لا يشغلوك عن التوجه الى الله وعن الحضور مع الله واوصيك بالصدق
وخلوص النية فى جميع احوالك لوجه الله حتى لا تلتفت الى غرض النفس ولا الى نظر
الخلق لئلا تسقط عن نظر الله واوصيك بالاتباع قولا وفعلا وظاهرا وباطنا
لحبيب الله حتى يحبك الله ويعزك الله ويهديك الله واوصيك بكتم
احوال القلب وستر اسرار الحب وحفظ حدود الله عن كل من لا يعرف نفسه
ولا يطلب ربه ولا يعرف الله حتى يطيب عيشك ويدوم حضورك ويحفظك
وتكون امينا للحق ومحرم اسرار الله واوصيك بالتوبة والرجوع الى الله من كل
ما يقطعك عن الله حتى تجد للحق مع الخلق والخلق مع الله واوصيك بترك جميع ما سوى الله
حتى تشهد الوحدة فى الكثرة فى الوحدة وتجمع بين حب الخلق وحب الله فتعامل الخلق
بالادب مع الله واوصيك بترك حظوظ النفس وبالسفر القلبى عنها الى الله حتى لا تبتلى
بالسفر الظاهرى لاجلها فيسفر فيك مع الله واوصيك بتقليل الطعام والمنام والكلام
بغير الله حتى تذوق لذة الالهام وحلاوة الانس بالله واوصيك بمداومة الذكر
القلبى بكلمة لا اله الا الله حتى يتنور قلبك بنور وحدانية الله وينعكس ذلك النور
على صفحات الكائنات وتشاهد وحدة الوجود بنور الله فتنال دولة الفقر الحقيقى
وسعادة الفناء فى الله واوصيك بنفى الخواطر والافكار فى ملاحظة غير الله حتى
لا يبقى حجاب بينك وبين الله فيكون قلبك بيت الله واوصيك بتجلية مرآة القلب
بصيقل ذكر الله حتى تنظر فيه ويظهر لك سر معية الله وتجد ربك اقرب اليك
منك وتكون من المقربين الى الله وتعرف نفسك وربك بالله وتملك كنز معرفة الله
وتنال السعادة الابدية وتلحق بخواص رجال الله واوصيك بالاعراض عنك والاقبال الى الله
حتى تكون ناسيا لنفسك ومتذكرا لله واوصيك بمحو الوجود بالكلية فى محبة الله حتى

يجذبك

يجذبك بلطفه اليه ويكون هو سمعك وبصرك فتسمع بالله وتبصر بالله فتفنى عنك
وتبقى بالله فلا يبقى لك انتظار ولا احتياج الى الخارج عنك ولا شغل مع غير الله
وتكون مستغنيا بالله عما سوى الله واوصيك بدوام الاشتغال الشرعى بحيث
حتى لا يخطر ببالك فى جميع احوالك غير الله خصوصا فى مظاهر الافعال فلا تشاهد
الفعل الا من الله من العطاء والمنع والضر والنفع والايذاء والايلام والاهلاك
والانعام وسائر ما يصدر عن الانام فاذا ظهر انعام فلا تشكر حقيقة الا الله
وتشكر ذلك المظهر مجازا لكونه الة لله واذا وقع ايذاء او ايلام فترى ذلك
من عدل الله ولا تعاتب ذلك الشخص لكونك فى جميع الاحوال حاضرا مع الله
وغائبا عما سواه واوصيك بخلاصة هذه الوصايا وهى ترك الكل ونسيان النفس
والهوى فى جنب ذكر الله حتى لا يبقى فى القلب الا الله وتموت نفسك الحيوانية
ويحيى قلبك بالله فتكون حينئذ ولى الله قال العارف بالله من كان فى قلبه الله
نعينه فى الدارين الله يا اخى قلبى الله لا تغفل لحظة عن الله حتى لا تجد فى قلبك غير
الله ولا تعرف ابدا الا الله الاول الله والاخر الله والظاهر الله والباطن الله
والحى الله والباقى الله من المحب فى الله حقى بن حقى الله
مريد فقير الله رحمهم الله

والله نعم الوصايا القدسية
لطالب المعرفة والمحبة الانسية فرد حقى
شفاى صدر مؤمنددر وصيتنامه حقى قبول ايدن بولور دائم حضور حضرت حقى

Süleymaniye [illegible]
Hacı Mahmud Ef.
3261
Eski